Bundel - Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën van 22 juni 2022

Agenda bijlagen

- Cie-Behandeling VJN 2022.docx
- Coalitieakkoord 2022 Investeren in Utrecht.pdf
- Behandeling VJN 2022.pdf

1 Opening en mededelingen

2 Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022

- Dossier 2712 voorblad
- Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2022 en eerste bestuursrapportage 2022 (juni 2022).docx
- Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022 (juni 2022).docx
- Subsidiestaat 2022.pdf
- Subsidiestaat 2023 (juni 2022).pdf
- STREKT TER VERVANGING Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2022 en eerste bestuursrapportage 2022.pdf
- STREKT TER VERVANGING Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022.pdf
- STREKT TER VERVANGING Subsidiestaat 2023.pdf

2.1 Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen Voorjaarsnota 2022 en erratum

- Dossier 2782 voorblad
- Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen VJN 2022 en erratum.pdf
- Beantwoording raadsvragen voorjaarsnota en 1e berap.pdf
- Erratum Voorjaarsnota 2022.pdf

Schema commissiebehandeling VJN 2022

De commissiebehandeling van de VJN 2022 staat gepland op 21-22-23 juni 2022. Deze wordt indien beschikbaar gecombineerd met het coalitieakkoord. Mocht dit niet beschikbaar zijn dan wordt de planning aangepast.

De VJN-commissie is een doorlopende vergadering waar de zes commissies de VJN bespreken verdeeld over drie dagen (7 dagdelen). Dinsdagavond is traditiegetrouw voor financiën gereserveerd zonder spreektijden.

Indeling VJN 2022	
Woensdag start 10.00	**Donderdag start 10.00**
Commissie Veiligheid, Bestuur (en Financiën) Openbare orde en Veiligheid, Handhaving en Vergunningen, prostitutie, Representatie, Bestuurlijke zaken, Internationale zaken, Wijkgericht werken en Participatie, Burgerzaken incl. verkiezingen, Publieksdienstverlening, Organisatie, Financiën en inkoop, Ombudszaken, Klachtafhandeling en Diversiteit (incl. Utrecht zijn we samen) ***NB Financiën op dinsdagavond 21 juni met wethouder Financiën***	**Commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte** Mobiliteit, Groen (incl. agrarische zaken, volkstuinen, NME, Amelisweerd etc.), Dierenwelzijn, Openbare ruimte (incl. Werven), Klimaatadaptatie (incl. water), Markten en havens
Woensdag vervolg	**Donderdag vervolg**
Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport Cultuur (incl. amateurkunsteducatie), Volksgezondheid (incl. verslavingszorg), Jeugd en jeugdzorg, Welzijn, Maatschappelijke Ondersteuning incl. WMO, Agenda 22, Hulp bij huishouden, Toegankelijkheid, Asiel en Integratie, Erfgoed (incl. HUA en Utrecht 900), Maatschappelijke Ondersteuning en Sport.	**Commissie Ruimtelijke ontwikkeling, Grondzaken en Vastgoed** Ruimtelijke ontwikkeling, Omgevingsvisies, Grondzaken, MWKZ, Stationsgebied, Leidsche Rijn en Vastgoed (incl. forten en torens)
Woensdag vervolg	**Donderdag vervolg**
Commissie Onderwijs, Werk en Economie Onderwijs (incl. MBO), Bibliotheek en laaggeletterdheid, Onderwijshuisvesting, Werk & Inkomen, Economische zaken, Citymarketing, Toerisme, Evenementenbeleid, La Vuelta	**Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen** Energie, Duurzaamheid, Circulaire economie (incl. afval), Milieu en Emissieloos vervoer, Wonen en Samen voor Overvecht

NB: Inbreng door de fracties per blok in 2 termijnen.

Investeren in Utrecht:
kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat

Coalitieakkoord Utrecht 2022-2026

GroenLinks | D66 | PvdA | Student & Starter | ChristenUnie

Inhoud

Voorwoord 2
Inleiding 4
Contact maakt de stad 8

Hoofdstuk 1: We maken ons hard voor kansengelijkheid 10
1.1 | Wijk- en buurtaanpak 11
1.2 | Bestaanszekerheid 12
1.3 | Arbeidsmarkt 14
1.4 | Openbare orde en veiligheid 16
1.5 | Gezondheid 18
1.6 | Welzijn, zorg en ondersteuning 20
1.7 | Inclusie 21
1.8 | Jeugd 23
1.9 | Onderwijs 25
1.10 | Vluchtelingen, asiel en integratie 28

Hoofdstuk 2: We pakken de woningnood aan 30
2.1 | Volkshuisvesting en wonen 32
2.2 | Gebiedsontwikkeling 35
2.3 | Bereikbaarheid 37

Hoofdstuk 3: We gaan de klimaatcrisis tegen 40
3.1 | Energie en klimaat 41
3.2 | Groen en klimaatbestendige leefomgeving 44
3.3 | Milieu en circulariteit 46
3.4 | Dierenwelzijn 48

Hoofdstuk 4: We werken aan een levendige en leefbare stad 50
4.1 | Lokale economie 51
4.2 | Digitale stad 53
4.3 | Cultuur en erfgoed 54
4.4 | Sport, spelen en bewegen 56
4.5 | Vastgoed 58

Hoofdstuk 5: Uitvoering 60
5.1 | Publieksdienstverlening 61
5.2 | Personeel, organisatie en bedrijfsvoering 63
5.3 | Financiën 64

Bijlage 1: beleidsprioriteiten 66
Bijlage 2: investeringspakket Groei in Balans 69
Bijlage 3: portefeuilleverdeling 76

Voorwoord

Met trots presenteren wij u ons coalitieakkoord ‘Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat’. Bij het schrijven van dit akkoord hebben we continu de verantwoordelijkheid gevoeld om aan de slag te gaan met de drie grote crises van onze tijd: de groeiende kansenongelijkheid, woningnood en klimaatcrisis. Tegelijkertijd zien we de schoonheid en potentie van onze stad en hebben we ontzettend veel zin de schouders er deze periode onder te zetten, samen met Utrechters, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

De gesprekken om te komen tot dit akkoord vonden plaats door de hele stad: van Kanaleneiland tot Vleuten-De Meern en van de Merwedekanaalzone tot Overvecht. Dit hebben we gedaan om de verbinding te blijven maken tussen de onderwerpen die op de gesprekstafel lagen en wat er speelt in de stad. Op diverse locaties hebben we gesproken met betrokken bewoners, vrijwilligers, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en experts.

We voelen de grote betrokkenheid van de stad, dit bleek uit de grote hoeveelheid berichten die we gedurende het proces hebben ontvangen, en uiteraard de vele gesprekken die we hebben gevoerd in de campagneperiode voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen. Dit akkoord is wat ons betreft het startpunt voor de komende vier jaar; we kijken ernaar uit dit verder invulling te geven in nauwe samenspraak met de stad.

Mede namens onze fracties,
Julia Kleinrensink - GroenLinks
Maarten Koning - D66
Rick van der Zweth - Partij van de Arbeid
Esma Kendir - Student & Starter
Rik van der Graaf - ChristenUnie

De locaties waar de coalitiebesprekingen plaatsvonden.

Inleiding

Utrecht is een stad om van te houden. De stad beweegt: er wordt gebouwd, gewerkt en geleefd. Het gaat goed met veel bewoners. Maar er zijn ook Utrechters die moeite hebben mee te komen in de maatschappij. De groeiende ongelijkheid in onze stad, de grote woningnood en de klimaatcrisis zien wij als de belangrijkste drie onderwerpen waar wij in de periode 2022-2026 mee aan de slag moeten.

Het zijn crises waar stevig ingrijpen van de overheid noodzakelijk is. Dat doen we dan ook. We zetten een stap extra voor Utrechters die een steun in de rug nodig hebben, want juist in een succesvolle stad als de onze laten we mensen niet vallen. We zetten een sociaal volkshuisvestingsbeleid neer om ervoor te zorgen dat mensen in onze stad kunnen blijven of komen wonen. En we kiezen voor stevige maatregelen om onze bijdrage te leveren aan het aanpakken van de klimaatcrisis.

Naast deze drie grote opdrachten zien we ook veel kansen voor Utrecht. Utrecht is een (veer)krachtige stad. Kennisinstituten, bedrijven en maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met gezondheid clusteren zich in onze stad en regio. Dit past heel goed bij de jarenlange ambitie die de gemeente heeft om gezond stedelijk leven voor iedereen mogelijk te maken. Samenwerking met (maatschappelijke) partners op het thema gezondheid zien wij als één van de manieren om de grote uitdagingen van onze tijd te lijf te gaan.

Ongelijkheid bestrijden: ongelijk investeren voor gelijke kansen
Het kan elke Utrechter overkomen dat het tegenzit in het leven. We zijn er voor iedereen die een steun in de rug nodig heeft. Onze aandacht gaat vooral naar Utrechters met wie het niet vanzelf goed gaat. Op de ambities en maatregelen die we in dit akkoord formuleren, passen we het principe ‘ongelijk investeren voor gelijke kansen’ toe. Dat houdt in dat de middelen die we beschikbaar hebben als gemeente gaan naar de mensen die dit het hardst nodig hebben. We sturen tegen als we zien dat het niet vanzelf goed komt. Zo breiden we bijvoorbeeld de wijkaanpak, die de afgelopen periode is gestart in Overvecht, uit naar een aantal andere wijken en buurten afhankelijk van wat er nodig is. We gunnen onze Utrechtse jongeren een goed perspectief. Want van een goede start, heb je de rest van je leven profijt. Sociale en ruimtelijke vraagstukken gaan hier hand in hand: een prettige en veilige leefomgeving met voldoende voorzieningen, goed onderwijs, een stage of baan en (mentale) gezondheid zijn hier allemaal van belang.

Wooncrisis aanpakken: betaalbaar wonen, goede voorzieningen
Het aanzicht van onze stad verandert met de dag. Nieuwe stadswijken worden gebouwd. Dat biedt Utrechters die in de stad wonen de kans onderdeel van de stad te blijven en mensen die in de stad willen wonen of werken de kans hier onderdeel van te worden. Wij vinden het belangrijk dat Utrecht een leefbare, betaalbare, duurzame en gezonde stad is en blijft met oog voor de bestaande inwoners en een verwelkomende houding richting nieuwe Utrechters. Maar groei is geen doel op zich en moet duurzaam in balans zijn. Dat betekent dat er zowel voor rust als reuring ruimte gemaakt moet worden. Het houdt ook in dat woningen duurzaam, betaalbaar en van goede kwaliteit zijn. En dat het voorzieningenniveau in de wijken op peil komt en blijft. We investeren de komende jaren fors in de bestaande stad en op de plekken waar de komende jaren gebouwd wordt. Het grote tekort aan betaalbare woningen vergroot de ongelijkheid tussen mensen. Daarom grijpen we als overheid in bij excessen op de woningmarkt. Ook hier hebben we extra aandacht voor groepen die niet automatisch de ruimte krijgen zoals mensen met lage inkomens, studenten, daklozen, starters en ouderen.

Klimaatcrisis tegengaan
Er is wereldwijd een klimaatcrisis gaande en de urgentie om maatregelen te nemen, neemt alleen maar toe, om de aarde leefbaar te houden voor de generaties na ons. We gaan al decennia ver voorbij de grenzen van de draagkracht van onze planeet met als gevolg klimaatverandering, klimaatrampen en het afbreken van de biodiversiteit. We hebben geen tijd meer te verliezen: wat we de komende 50 jaar doen zal nog duizenden jaren effect hebben en wat we zeker weten is dat het niet vanzelf goed komt. Wij voelen daarom de verantwoordelijkheid om het onderste uit de kan te halen. Dat doen we door alle mogelijkheden te benutten voor duurzame energieproductie binnen onze gemeentegrenzen. Door met bewoners en ondernemers ambitieus aan de slag te gaan met energiebesparing. Door als overheid een stap naar voren te zetten. En door verder te blijven investeren in lopen, fietsen, openbaar vervoer en elektrisch rijden om de brandstofmotor uit de stad te laten

verdwijnen. Daarmee lossen we als stad de klimaatcrisis niet in ons eentje op, maar doen we binnen onze mogelijkheden wel alles om een bijdrage te leveren aan de wereldwijde klimaataanpak.

Werken aan een levendige en leefbare stad
Op de bovenstaande grote uitdagingen richten wij ons de komende vier jaar maximaal. Dat doen we omdat we de fijne stad die we zijn, willen blijven. Een stad waar kennisinstellingen en ondernemers die een bijdrage leveren aan onze maatschappelijke doelstellingen meer dan welkom zijn. Een stad met een kleurrijk cultuuraanbod, zodat alle Utrechters zich kunnen ontplooien. Maar ook een stad waarin sport en spel onderdeel zijn van het gezonde dagelijkse leven. Die fijne stad, is ons Utrecht.

Aan de slag
Om deze grote vraagstukken aan te pakken, heeft de gemeentelijke organisatie meer slagkracht nodig. Ondanks de financiële krapte zien we de urgentie van investeren in de uitvoering en doen dit daarom ook. Maar er is meer nodig dan alleen de gemeente. Een samenwerking met álle partners in de stad: van de ondernemer, tot de basisschool, van de grote multinational tot de buurtconciërge. Met een groot netwerk van spelers in de stad, in het land en internationaal, kunnen we samen een herhalend proces van verandering in gang zetten. Want een circulaire stad met sociale en klimaatrechtvaardigheid is niet van de ene op de andere dag geboren. Met coöperaties, andere overheden, maatschappelijk middenveld, buurtinitiatieven, bedrijfsleven en kennisinstituten maken we ons hard voor een eerlijke, duurzame, groene en toekomstbestendige stad.

Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat

Contact maakt de stad

De grote uitdagingen waar we in deze periode voor staan, willen we samen met de stad, met Utrechters aanpakken. Dit betekent dat Utrechters zeggenschap hebben over ontwikkelingen in hun stad, wijk, buurt en straat. Wij willen een college zijn dat **eenvoudig toegankelijk** is voor onze bewoners, dat **aanwezig** is in wijken en buurten en waar we relaties leggen en bestendigen.

Hier investeren we in en we spelen een voorbeeldrol voor de gehele gemeentelijke organisatie. We zien dat er de afgelopen jaren veel is gepraat óver participatie. We gaan het de komende jaren vooral **doen** om het vertrouwen (terug) te winnen. Met het programma **'samen stad maken'** is een fundament gelegd als het gaat om participatie en initiatief. Hier bouwen we op voort.

Het duurzame contact dat we hebben met bewoners zorgt ervoor dat we signalen uit wijken en buurten kunnen oppikken. We zijn vooraf eerlijk over de mate waarin inspraak en invloed van bewoners aan de orde is als we ze vragen te participeren.

Wat vraagt dit van ons?
We hebben een grote verantwoordelijkheid om de brug te bouwen met inwoners die wij niet vanzelfsprekend bereiken. Inwoners die veranderingen snel vinden gaan. Maar natuurlijk ook inwoners en ondernemers die juist kansen zien in onze koers. Voor al die mensen willen en moeten we er zijn. Democratische instrumenten, **tegenspraak**, meedoen: het is voor **iedereen**, ongeacht opleidingsniveau, buurt en achtergrond. De stad is volop in beweging, dit brengt uitdagingen met zich mee waarbij belangen botsen. We zijn eerlijk: het gaat niet altijd goed. Daarom voelen we de noodzaak om **zeggenschap** en **tegenmacht** te organiseren om het **samen** met de stad te kunnen doen. We maken onderscheid tussen vraagstukken die impact op de hele stad hebben en onderwerpen die over een specifieke wijk, buurt of straat gaan. Naarmate de impact van een vraagstuk specifieker wordt, kunnen we verder gaan met inspraak van betrokkenen.

Samen met de gemeenteraad werken we aan het levend en levendig maken van lokale politiek, ook om de **opkomst** voor verkiezingen te bevorderen. We spannen ons in om ook de geluiden uit de stad op te zoeken die niet automatisch boven komen drijven, een stevige positie van de **lokale media** zijn hier wat ons betreft onderdeel van.

Welke instrumenten zetten we hiervoor in?
We vinden het belangrijk om 'gewoon' van mensen te horen hoe het gaat en wat ze nodig hebben, en niet alleen maar aan te kloppen als er een concrete aanleiding is. We **verstevigen de rol van de wijkorganisatie en wijkwethouder**, als meest nabije en toegankelijke contact met de gemeente. Sommige mensen lopen vast bij de gemeentelijke overheid. We stellen daarom een **gemeentelijke ombudsman** in die bewoners die zijn vastgelopen in hun contact met de gemeente verder kan helpen. De gemeentelijke ombudsman is laagdrempelig toegankelijk en heeft als rol op tijd te constateren dat het niet goed gaat tussen overheid en bewoner. Dit draagt bij aan het herstel van vertrouwen.

We zien veel **betrokkenheid** van inwoners bij de stad en mensen met een goed initiatief. Dat willen we zo veel mogelijk stimuleren en faciliteren. Dat doen we via beproefde middelen zoals het initiatievenfonds, maar we kijken ook naar eigentijdse vormen die hieraan kunnen bijdragen zoals buurt-budgetten en online tools. We staan open voor nieuwe ontwikkelingen op dit vlak.

De grote uitdagingen die spelen in onze stad, wijken en buurten vragen om meer ideeën, zeggenschap en tegenmacht van Utrechters, jong en oud. We zien ook dat in de afgelopen jaren dat soms onvoldoende zo is ervaren door inwoners. Daar blijven we van leren. Wel is het zo dat het succes van participatie niet af te meten valt aan de consensus. Hier moeten we realistisch over zijn, en vraagt aan de **voorkant helderheid over kaders en verwachtingen**.

We zien dat het instrument **burgerberaad** in opkomst is en zijn hier nieuwsgierig naar. We doen in deze periode verdere ervaring op met burgerberaden (met een diverse vertegenwoordiging van Utrechters, geselecteerd door loting). De **wijkplatforms** hebben hierin een belangrijke rol.

1

We maken ons hard voor kansengelijkheid

1.1 Wijk- en buurtaanpak

Utrecht is een veerkrachtige stad waar mensen omzien naar elkaar. Toch zien we dat bepaalde buurten en wijken op groeiende achterstand staan. Op een aantal plekken stapelen problemen zich op en is er te weinig perspectief op verbetering als we niets doen. De coronacrisis heeft de verschillen vergroot en ook schrijnender gemaakt. Het is noodzakelijk deze vicieuze cirkel van toenemende ongelijkheid te doorbreken. We realiseren ons dat dit niet van vandaag op morgen geregeld is en een lange adem vergt.

We staan dan ook voor een langjarige en structurele aanpak waarmee we de omstandigheden en perspectieven van Utrechters in een aantal specifieke wijken en buurten flink verbeteren, door gecombineerd in te zetten op de fysieke en sociale leefomgeving, economische ontwikkeling en veiligheid. Maatwerk is hierbij de norm. We richten ons op de grootste sociale problemen per wijk of buurt met als kern de focus op versterking van jeugd en onderwijs.

- We zetten de succesvolle aanpak **Samen voor Overvecht** door en maken deze structureel. We evalueren welke onderdelen van de aanpak het meest effectief zijn en richten onze energie hierop. Er komt een scherpe focus op in ieder geval: opvoeding, onderwijs, gemengd wonen, veiligheid, en betere toegankelijkheid tot goede, passende banen voor de mensen in Overvecht. De kennis en ervaringen van bewoners zijn daarbij leidend en professionals in de wijk zijn daaraan maximaal ondersteunend.

- We **verbreden de wijkaanpak naar andere wijken en buurten** waar het niet goed (genoeg) gaat en waar we de ambitie hebben een significante verbetering aan te brengen. We zien in drie gebieden zorgwekkende scores op indicatoren die duiden op een vergroting van kansenongelijkheid en die aanleiding geven hier met voorrang naar te kijken. Het gaat om Kanaleneiland, Noordwest (Geuzenwijk en delen van Ondiep en Pijlsweerd) en Leidsche Rijn (Parkwijk-Zuid en Terwijde-Oost).

- De focus op de kwetsbare wijken komt terug in de wijkaanpak maar ook in onze inzet op veel **andere terreinen**: denk aan het bestrijden van armoede, werkloosheid, achterstanden in het onderwijs.

- De wijk- en buurtaanpak komt van onderop en wordt opgesteld én uitgevoerd in samenwerking met bewoners, ondernemers en organisaties die actief zijn in de wijk en weten wat er speelt. We werken waarderend en uitnodigend naar bewoners toe. De aanpak kan worden uitgewerkt in **gebiedsakkoorden** tussen de gemeente, bewoners, organisaties en ondernemers.

- We **versterken het wijkwethouderschap** om vraagstukken in de wijk integraal aan te pakken. De wijkwethouder is boegbeeld en aanspreekpunt vanuit het college. De wijkregisseur die de wijk door en door kent ondersteunt hierbij en is de verbinding tussen de inwoners, de informele basis, instituties, politie en andere belangrijke betrokkenen in de wijk. Bij het geven van vertrouwen accepteren we dat er ook fouten worden gemaakt.

- Binnen de werkwijze van de gemeente **versterken** we de **rol en positie van de wijkorganisatie** (onder andere de wijkbureaus). Er wordt meer contact gelegd met bewoners en dit contact wordt ook bestendigd. Medewerkers van de gemeente zijn zichtbaar en aanspreekbaar in de wijk. De wijkregisseur is de spil in de verbinding tussen bewoners en de (wijk) organisatie.

- Om een wijk- en buurtaanpak **flexibel en wendbaar** te houden, moeten (deel) projecten en interventies tussentijds kunnen starten, stoppen of worden bijgesteld.

- Er komt **geen grote nieuwe projectorganisatie of reorganisatie** van bestaande capaciteit. De kracht van de aanpak komt uit de wijk zelf die bij elkaar wordt gebracht en versterkt door bestaande financieringsstromen.

1.2 Bestaanszekerheid

Utrecht kent -net als de andere grote steden- een relatief ongelijke inkomensverdeling. Groepen met hoogste en laagste inkomens zijn oververtegenwoordigd in de stad. Ondanks dat het aantal huishoudens met een laag inkomen in Utrecht is gedaald, blijven de verschillen te groot. Het grootste probleem zien we bij huishoudens die langdurig in armoede leven. Dit aandeel stijgt ieder jaar. De nasleep van de coronapandemie, de oorlog in Oekraïne en daarmee de oplopende prijzen voor bijvoorbeeld energie en voedsel leiden ertoe dat voor deze huishoudens het betalen van levensbehoeften zoals wonen en zorg in gevaar komt. Een te grote groep mensen, van alleenstaanden tot gezinnen en van jongeren tot ouderen, dreigt hierdoor niet meer mee te kunnen doen. Dit vinden wij onacceptabel.

We willen hen een vangnet én perspectief bieden. Daarom zetten we de komende periode in op de volgende maatregelen:

- In Utrecht zorgen we voor een **menswaardige bijstand**. We kijken wat mensen nodig hebben en werken vanuit vertrouwen. Waar nodig gaan we in het belang van onze inwoners verder dan de contraproductieve regels van de participatiewet. We bekijken of we volledig kunnen stoppen met het hanteren van de kostendelersnorm. Wij sluiten ons aan bij oproepen aan de landelijke overheid om vaart te maken met structurele herziening van de participatiewet.

- We geven een **impuls aan ons armoedebeleid**. We vereenvoudigen de armoederegelingen, passen deze ruimhartiger toe en maken deze breder toegankelijk voor verschillende groepen (bijv. Huishoudboekje en Virtueel Inkomstenloket). Ook focussen we op het bestrijden van kinderarmoede en het bereiken van werkende armen met armoederegelingen. Hiermee handelen we in de geest van het stembusakkoord van de Armoedecoalitie. We betrekken de Armoedecoalitie bij de uitvoering.

- **Rijksmiddelen** (o.a. ‘Schoutengelden’) die beschikbaar komen, gaan we benutten voor ons armoedebeleid waaronder het verruimen van de mogelijkheden van de U-pas. En we onderzoeken de mogelijkheden van het anders organiseren van de U-polis. Eventuele vrijval van middelen hieruit wordt eveneens bestemd voor armoedebeleid.

- We voorkomen het stapelen van regels en wetgeving: **de mens staat centraal** en niet het systeem. Armoede moet geen dagtaak zijn.

- Wij vinden het belangrijk om door te gaan met de **actieagenda ‘Utrechters Schuldenvrij’**. We willen armoede nog meer bespreekbaar maken, gerichte hulp bij schulden bieden en gaan verder met het saneren van schulden. Ook zetten we de vroegsignalering van schulden voort. We breiden deze uit met bijvoorbeeld de armoedefunctionaris op scholen en de verdere inzet van ervaringsdeskundigen.

- We breiden het **‘Convenant Samenwerken voor Utrechters Schuldenvrij’** uit en ontwikkelen een keurmerk voor bewindvoerders.

- We breiden de **bijverdienregeling** uit (tot het niveau van het minimumloon).

- We vinden de **vermogensnorm** te streng. We gaan kijken of we de grens voor vermogen kunnen ophogen om zodoende meer mensen ontheffing van lokale belastingen te geven.

- We willen **geen huisuitzettingen** in Utrecht vanwege financiële problemen. We gaan hierover met de woningbouwcorporaties in gesprek en geven het mogelijk een plek binnen de prestatieafspraken.

- We sluiten ons aan bij de proef van de Provincie om **OV voor ouderen met een kleine portemonnee gratis** te maken.

- We zien dat **energiearmoede** toeneemt: daarom hebben we een tijdelijke regeling om de sterk gestegen energierekening via de bijzondere bijstand te compenseren - in afwachting van compensatie vanuit het Rijk. Via lobby blijven we aandacht vragen bij het Rijk om met een oplossing te komen voor de toenemende inkomensproblematiek.

- We onderzoeken of we de **Bijzondere Bijstand nog toegankelijker** kunnen maken door aanvragen minder ingewikkeld te maken en proactief hulp aan te bieden bij de aanvraag. We kijken of we de Bijzondere Bijstand verder kunnen verruimen. Dat doen we door het giftenbeleid voor bijstandsgerechtigden verder te onderzoeken; door te kijken of het vervangen van witgoed een gift kan zijn in plaats van een lening en te bestuderen of we inwoners tegemoet kunnen komen in hun tandartskosten.

- We gaan experimenteren met een **volledig gezinstegoed voor U-pashouders**. Op deze manier kunnen alle tegoeden gezamenlijk worden ingezet voor het hele gezin. Wij monitoren dit en informeren de raad over de uitkomsten.

1.3 Arbeidsmarkt

In de Utrechtse arbeidsmarkt van de toekomst, komt iedereen mee. We kijken naar de mensen en werken vanuit vertrouwen. We bieden begeleiding waar nodig en pakken dit aan op basis van maatwerk in de stad: in wijken als Noordoost verwachten we minder te hoeven sturen dan in Zuidwest. We houden vast aan de missie Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen en stimuleren werkgelegenheid die hierbij past en toekomstbestendig is. Dat betekent dat we ons de komende periode richten op een aantal specifieke kansrijke sectoren te weten: ICT, gezondheid, onderwijs, bouw en techniek, energie en duurzaamheid. Hierin is voldoende werkgelegenheid, nu en in de toekomst. Ze zijn essentieel voor de ontwikkeling van de stad: zonder voldoende, goed geschoold personeel halen we ambities op bijvoorbeeld woningbouw of de energietransitie niet.

Door deze focus werken we aan een herkenbaar economisch profiel en beleid. We maken ons klaar voor uitdagingen van de toekomst en beginnen aan het wegwerken van het tekort aan arbeidskrachten. We werken expliciet samen met onze maatschappelijke partners waaronder ADSU (Aan de Slag Utrecht) en de Utrechtse Werkbedrijven.

- Er is een **groot tekort aan arbeidskrachten**. We richten ons in het economisch en arbeidsmarktbeleid voornamelijk op de sectoren waar dit speelt en die nodig zijn om de ambities van de stad te halen, zoals de bouw en de politie (marktgroepenaanpak). Praktische geschoolden zijn onmisbaar voor het halen van ambities voor de toekomst.

- Naast een tekort aan arbeidskrachten zijn er ook nog steeds mensen die aan de kant staan. De regelgeving van het Rijk helpt ons niet om deze mensen aan een baan te helpen. Daarom gaan we zelf de regie voeren. **We maken een banenplan met werkgevers** in de stad om mensen die aan de kant staan aan het werk te helpen. Ons doel is om uiteindelijk 1000 mensen die nu moeilijk aan het werk komen, aan het werk te helpen. Daarbij denken we aan mensen die langdurig in de bijstand zitten, statushouders en jongeren in een kwetsbare positie.

- We **verstevigen de samenwerking** met de regiogemeenten, onderwijsorganisaties, sociale partners, provincie en UWV om de regeldruk te verminderen. Eén herkenbaar aanspreekpunt voor werkzoekenden in Utrecht is ons uitgangspunt.

- Wij vinden het cruciaal dat we onze beroepsbevolking fit houden voor de snel veranderende arbeidsmarkt. Daarom continueren we de **aanpak op toekomstbestendig werk en ontwikkelperspectief** - inclusief het ontwikkelen van voldoende digitale vaardigheden - met speciale aandacht voor 50-plussers.

- We zorgen voor **meer maatwerk en persoonlijke begeleiding** in de bijstand. Daarbij baseren we ons op de uitkomsten van het onderzoek ‘Weten wat werkt’. De ingezette intensievere begeleiding in de bijstand wordt structureel. Hierbij is de beweging naar duurzaam werk belangrijker dan iemand zo snel mogelijk uit de uitkering krijgen met het risico op snelle terugkeer.

- We zorgen dat de **gemeente dicht bij de mensen** is: de werkwinkels in Kanaleneiland en Overvecht vinden we hier een mooi voorbeeld van. Werkmatchers gaan ook op locatie of in de wijk werken.

- We realiseren **basisbanen** voor Utrechters met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, zoals conciërge bij sportverenigingen of op scholen. Dit draagt op twee manieren bij aan onze stad: het werk voegt maatschappelijke waarde toe en mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden aan passend werk geholpen. Hiervoor kijken we ook naar de G4-propositie aan het Rijk.

- Naast de banenafspraak voor mensen met een beperking zetten we ons ook in om mensen die hier niet onder vallen in dienst te nemen. Daarnaast gebruikt de gemeente haar regierol op de arbeidsmarkt voor mensen met een beperking door **stimulerende maatregelen, harde afspraken en mogelijke sancties**.

- We zetten in op werk voor mensen met een arbeidsbeperking o.a. op behalen van de gestelde doelen op **Nieuw Beschut Werk**. Bestaande instrumenten gaan we beter benutten (zoals loonkostensubsidie) of omvormen om meer mensen aan het werk te helpen.

- **Arbeidsdiscriminatie** gaan we tegen. We sporen discriminatie op met bijvoorbeeld mystery guests en pakken daarna ook door. Daarbij willen we alle middelen inzetten die mogelijk zijn.

- Op de arbeidsmarkt is iedereen welkom. Utrecht gaat door met **open hiring (als je wilt werken ga je aan de slag)** en moedigt andere organisaties aan dit ook te doen.

- Een **minimumloon van € 14** is nodig om rond te komen in een dure stad als Utrecht. Als gemeente doen we dit al. Bij aanbestedingen worden organisaties die hieraan voldoen hoger gescoord. We komen met voorstellen om de norm verder uit te breiden.

- **Onbetaalde werkervaringsplekken en stageplaatsen zijn onwenselijk**. We geven hier zelf het goede voorbeeld en laten dit terugkomen in onze samenwerkingen.

- **Arbeidsmigranten hebben recht op goed werk**, een dak boven het hoofd en goede zorg. Deze groep kan kwetsbaar zijn en verdient extra aandacht. We coördineren de hulp en dienstverlening rondom inschrijvingen, aanpak malafide uitzendbureaus en huisjesmelkers, sociale aspecten zoals eenzaamheid, het tegengaan van dakloosheid en (psychische) zorg.

1.4 Openbare orde en veiligheid

Veiligheid is een eerste levensbehoefte. In een veilige omgeving ben je gezonder en heb je meer perspectief op een goede toekomst. We hebben andere, nieuwe en complexere vraagstukken op het gebied van openbare orde en veiligheid ten opzichte van een aantal jaren geleden. Denk aan de (gevolgen van) criminaliteit in onze wijken, het toenemend aantal personen met verward gedrag en radicalisering en polarisatie. We leggen in de aanpak de nadruk op preventie en perspectief en sluiten tegelijkertijd onze ogen niet voor de ontwrichtende effecten van ondermijning. Hierbij zijn wij vanzelfsprekend altijd tegen etnisch profileren. Vanuit het principe van ongelijk investeren voor gelijke kansen focussen we op Utrechters en wijken/buurten waar de problematiek het meest urgent is.

Veiligheid is in de kern een sociaal-maatschappelijk vraagstuk. Het heeft een nauwe relatie met andere beleidsvelden zoals de wijkaanpak en ook met de betrokkenheid van gemeenschappen en sociale netwerken. We zoeken naar de juiste balans tussen preventief werken en perspectief bieden waar dat kan en hard optreden waar het moet. Wij maken structureel middelen vrij voor de uitvoering van de nota ‘grenzen stellen en perspectief bieden’ zodat we die dubbelslag kunnen maken.

We zien een aantal prioritaire bestedingsrichtingen:

- Speciale aandacht voor **jongeren**. Daarbij gaat het allereerst om voorkomen dat jongeren een criminele carrière opbouwen. Als dit toch gebeurt, willen we deze doorbreken. Perspectief bieden op een fijne en leefbare woonomgeving, sport, onderwijs, stage en werk en het voorkomen van armoede en schulden is hier expliciet onderdeel van. Sleutelfiguren in de wijk en influencers zoals sporters met aanzien kunnen een rol van betekenis spelen.

- We organiseren **nabijheid met oren en ogen op straat en in de buurt** in de breedste zin van het woord. Daarbij denken we aan jongerenwerkers, straatcoaches en buurtconciërges, naast ruimte voor handhaving. De uitvoering geschiedt in nauwe samenwerking met andere afdelingen zoals maatschappelijke ontwikkeling en sport.

- We investeren in de **integrale gebiedsgerichte aanpak Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat-Damstraat**. Het mes snijdt hier aan twee kanten: de aanpak van (georganiseerde) criminaliteit gaat altijd hand in hand met de sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en investeringen in de openbare ruimte in deze gebieden.

- Veel Utrechters hebben te maken met **straatintimidatie**. Iedere Utrechter moet overal veilig over straat kunnen. Daarom steunen en stimuleren we de aanpak straatintimidatie die wordt uitgewerkt om dit probleem aan te pakken. De focus van deze aanpak ligt op het bewust maken en aanpakken van de daders en niet op het weerbaar(der) maken van slachtoffers.

- We zetten de **strijd tegen ondermijnende criminaliteit** door. Dat houdt in dat we optreden tegen witwassen en ons ervoor inzetten criminele carrières te doorbreken.

- We gaan door met de **aanpak op polarisatie en radicalisering** met extra aandacht voor de sentimenten die hieraan ten grondslag liggen. Hierbij valt te denken aan toenemende anti-overheidssentimenten zoals die tijdens de coronacrisis aan de oppervlakte kwamen.

- **Cameratoezicht** is één van de middelen om de openbare orde en veiligheid in de stad te handhaven. Het is altijd een sluitstuk, in combinatie met andere maatregelen. Camera’s worden niet lichtzinnig geplaatst: ze hebben gevolgen voor de privacy van onze bewoners. We zien dat het maximumaantal camera’s dat op dit moment beschikbaar is niet altijd voldoet aan de vraag op verschillende plekken in de stad waar de openbare orde en veiligheid in het geding is. Daarom voegen we tien flexibele camera’s toe. Deze worden alleen ingezet indien noodzakelijk. De burgemeester blijft volgens de huidige werkwijze halfjaarlijks verantwoording afleggen aan de gemeenteraad over de inzet van camera’s. Het aantal vaste camera’s is en blijft gelimiteerd op 75. Mogelijk worden er vaste camera’s ingewisseld voor flexibele camera’s. We zijn terughoudend met het toepassen van technieken zoals gezichtsherkenning en andere kunstmatige intelligentie.

- We letten bij de inzet van en inkoopprocedures voor camera’s (openbare orde maar ook andere camera’s die de gemeente inkoopt) scherp op **privacy en mensenrechten**.

- Steeds meer Utrechters installeren **private camera’s** rondom huizen en gebouwen (zoals deurbel camera’s of in auto’s). Deze mogen volgens de wet niet worden gericht op de openbare ruimte. We nemen een actieve rol om privacy beter te beschermen.

Sekswerk
Een commissie onder leiding van minister van Staat Sorgdrager werkt aan een voorstel voor beleid over sekswerk in Utrecht dat inspeelt op de huidige tijd en ontwikkelingen. Wij kijken met belangstelling uit naar dit rapport. We kijken voor de uitwerking in eerste instantie naar de bestaande middelen. Naar aanleiding van het rapport van de commissie Sorgdrager gaan we met de gemeenteraad in gesprek over het vervolg. De volgende uitgangspunten zijn voor ons leidend:

- **Sekswerk is een legaal beroep** waarvoor ruimte is in Utrecht. Dit moet schoon, veilig en transparant plaatsvinden. Op dit moment zijn er weinig plekken waar sekswerk legaal kan worden uitgeoefend. Dit werkt illegaliteit en onveiligheid in de hand. Regulering moet echter niet leiden tot meer illegale sekswerkers.

- De laatste tender Zandpad is mislukt. We gaan daarom aan de slag met het advies van de commissie Sorgdrager: voorzieningen en locaties voor sekswerk houden we in principe **kleinschalig, overzichtelijk en verspreid door de stad**, met een voorkeur voor sekswerkers die zichzelf organiseren.

- We sluiten onze ogen niet voor de **risico’s op het gebied van gezondheid, criminaliteit en mensenhandel**. Om mensenhandel te voorkomen werken we nauw samen met de driehoek (burgemeester, het Openbaar Ministerie en politie). We zorgen voor ruimhartige en eenvoudige toegang tot zorg, hulp- en dienstverlening, en uitstapprogramma’s voor alle sekswerkers die dat willen.

- Het **Zandpad** is een bestaande locatie die bestemd is voor sekswerk. We kennen ook de bezwaren die er zijn omtrent deze locatie. Daarom zoeken we -afhankelijk van de uitkomsten van de commissie Sorgdrager- eerst naar andere plekken voor sekswerk. Wanneer op andere locaties in de stad voldoende plek gevonden is voor sekswerk, heroverwegen we of en hoe het Zandpad voor sekswerk behouden moet blijven.

1.5 Gezondheid

Leven in goede gezondheid is van enorme waarde. Helaas is dat niet voor iedereen in Utrecht vanzelfsprekend. We zien dat de gezondheidsverschillen tussen buurten en wijken groot zijn en blijven, ondanks de inspanning die we hier al op plegen. Er is ook een duidelijk verband tussen gezondheid en armoede: niet kunnen rondkomen gaat vaak gepaard met gezondheidsproblemen. Corona heeft daar een extra dimensie aan toegevoegd. Er is enorme veerkracht getoond, maar we zien ook dat mensen kampen met de nasleep: fysiek of mentaal.

De wijken Tuindorp en Overvecht worden gescheiden door een tunnel onder het spoor. Met iedere meter die je aflegt richting Overvecht, neemt het aantal gezonde levensjaren af. Dat vinden wij voor een stad als Utrecht onbestaanbaar. In de wetenschap dat het een taai en complex probleem is, willen we de komende jaren alles op alles zetten om de gezondheid van onze inwoners te verbeteren. Daarbij focussen we ons op leefstijl en de omgeving. We plegen de meeste inzet daar waar dit het hardst nodig is met preventie als belangrijke pijler in ons beleid.

Gezondheid zien wij als het begin van de oplossing op veel terreinen en vormt daarom de rode draad in ons handelen. Of het nu gaat om ons economische beleid, de ontwerpkeuzes die we maken ten aanzien van de openbare ruimte of om onze inzet voor de jeugd: ons doel is gezond stedelijk leven voor iedereen.

- **Mentale gezondheid** vormt een van de speerpunten van het volksgezondheidsbeleid. Door prestatiedruk en de nasleep van corona is dit een urgent thema. We geven de inzet hierop een impuls met speciale aandacht voor de jeugd en jongvolwassenen. De aanpak richt zich onder andere op het verzachten van de wachttijd voor de GGZ, bijvoorbeeld door het toegankelijker maken van de praktijkondersteuner huisarts (‘wachtverzachter’).
- Gelet op het mentaal welbevinden van specifiek jongeren en studenten zoeken we naar een **passende en slimme samenwerking met onderwijsinstellingen** om zo extra ondersteuning te bieden aan deze groep en wachttijden te overbruggen. Hierin zien we een rol weggelegd voor onze buurtteams.
- We pakken **onder- en overgewicht** onder kinderen en jongeren aan met een samenhangend pakket aan maatregelen gericht op sport en bewegen, gezond eten, mentale gezondheid en een gezonde schoolomgeving.
- We waken ervoor dat het streven naar gezondheid zorgt voor een **negatieve relatie met voedsel of eetstoornissen**. Daarom hebben we volop aandacht voor inwoners die worstelen met deze problematiek, zowel in onze communicatie als in ons aanbod.
- We maken werk van de **voedselagenda**. Hierbij zien we ook voor de horeca een rol in het bijdragen aan een gezonde leefstijl.
- We voeren de **gezonde schoollunch** in op een beperkt aantal scholen daar waar het bijdraagt aan een gezonde schoolomgeving en gericht nodig is. We bedden dit in een breder programma in met beweegonderwijs en ouderbetrokkenheid. Indien het Rijk hier middelen voor beschikbaar stelt, behouden we het nu beschikbare budget voor dit domein en voegen we het toe aan de inzet op de Rijke Schooldag.
- We zetten de ambitie voort dat alle Utrechtse kinderen in 2035 **rookvrij** moeten kunnen opgroeien en spelen: geen kind in de stad rookt, begint met roken of wordt geconfronteerd met sigarettenrook. In Utrecht zijn al rookvrije bushaltes, speeltuinen en speelaccommodaties. We sluiten een pact met de horeca over rookvrije terrassen.
- In het kader van seksuele gezondheid breiden we de **SOA-poli** uit.
- Om **gezond ouder worden** te bevorderen zorgen we voor passend aanbod voor deze groep o.a. gericht op valpreventie, sport, beweegmakelaars.
- De **geleerde lessen uit de coronacrisis** maken we blijvend onderdeel van onze manier van werken. Dat betekent ruimte voor maatwerk, inzet van sleutelfiguren in de wijk en werken in de haarvaten van de stad.
- We zetten in op het omarmen en verder brengen van **innovaties in de zorg**. Dat is nodig gezien de krappe arbeidsmarkt en stijgende zorgvraag. Bovendien is onze regio met haar universiteit, overheden, zorginstellingen en ondernemers (verenigd in de ‘Health Hub Utrecht’) goed in deze zorginnovaties. Dit netwerk versterken we en richten we meer naar actuele maatschappelijke problemen in de zorg. We bewaken daarbij wel dat zorginnovaties niet tot nieuwe scheidslijnen in de stad leiden.

Drugs, alcohol en gokken
We hebben een realistische kijk op drugs. Volksgezondheid staat centraal in het drugsbeleid, waarbij regulering en legalisering hand in hand gaan. Dat doen we zonder de ogen te sluiten voor de problematische kanten van drugsgebruik waaronder de gezondheidsrisico’s, drugsgerelateerde criminaliteit en onveiligheid. Deze laatste worden bestreden via de reguliere aanpak door de partijen in de driehoek (burgemeester, Openbaar Ministerie en politie).

Onze aanpak ziet er op het moment van schrijven als volgt uit:

- We zoeken bij drugs telkens naar de **balans** tussen ruimte om te experimenteren met legalisering en regulering van de keten, en het voorkomen van misbruik, verslaving en criminaliteit.
- Samen met maatschappelijk partners zetten we in op **preventie** van problematisch alcohol- en middelengebruik en gokken. Niet alleen richting jeugd maar ook in de richting van ouders en (jong) volwassenen. We bieden verslavingszorg aan mensen die niet meer los kunnen komen van deze middelen. Zo is er hulp voor mensen die kortdurende verslavingszorg nodig hebben, maar ook voor mensen met chronische verslavingsproblemen gaan we actief met de partners in gesprek om juiste en passende zorg te bieden.
- We willen als stad een rol vervullen in het **landelijk coffeeshop-experiment** om zicht te krijgen of door het sluiten van de keten de criminaliteit rondom deze branche afneemt. De Rijksoverheid stelt aan gemeenten een aantal eisen om mee te kunnen doen aan het wietexperiment. Het overleg hierover met coffeeshophouders zetten we voort.

1.6 Welzijn, zorg en ondersteuning

Of je nu geboren en getogen bent in de Bokkenbuurt of Vleuten, tijdens de oorlog in Syrië naar Utrecht bent gevlucht, na je studie bent blijven hangen, of net uit Marioepol bent aangekomen op Utrecht CS: we vinden het belangrijk dat iedereen gezond, prettig en zelfstandig kan wonen en leven in onze stad. En wanneer dit even niet vanzelfsprekend is, dat iedereen kan rekenen op goede zorg en ondersteuning. We willen dit realiseren binnen het beschikbare budget, tegen een goede kwaliteit en met geen of acceptabele wachtduur.

Wij willen dat bij de zorg die we bieden de inwoner en diens behoefte centraal staat, we het dichtbij in de buurt aanbieden, dat we doen wat nodig is, er ruimte is voor de professional, we uitgaan van mogelijkheden en we het eenvoudig houden. Hierbij kijken we ook uitdrukkelijk naar de sociale omgeving van mensen. Dit zijn de leidende principes van het Utrechtse model en hier houden we aan vast. We zien dat de toenemende ongelijkheid niet alleen de individuele gezondheid en het welzijn van de inwoners waar het over gaat aantast, maar ook de maatschappelijke cohesie, leefbaarheid en veerkracht van de stad als geheel. Hiernaast zien we dat kwalitatief goede zorg en ondersteuning onder druk staat door enerzijds de groei van het zorggebruik en anderzijds de personeelskrapte. Dit vraagt om het maken van stevige keuzes.

- **Mensen staan centraal** in onze manier van werken; niet het systeem er omheen. Zij moeten daarom geen last hebben van verschillende wetten, regels en afdelingen, bijvoorbeeld van Wmo naar werk & inkomen of 18- naar 18+. We streven daarom naar doorlopende lijnen; we denken daarbij vanuit de inwoners.

- **Aanbesteden in het sociaal domein is geen automatisme**. We zetten in op: stabiliteit van de dienstverlening, een langdurige relatie met en bekende gezichten in de wijk, het betrekken van ervaringsdeskundigen, een bestaand netwerk en langere looptijden van de contracten.

- We gaan samen met werkgevers een **plan van aanpak voor de tekorten in de zorg** opstellen. Dat benaderen we in de brede zin, dus ook hulp bij huishouden. Daarbij zijn van belang: goede arbeidsvoorwaarden, scholing en begeleiding van (nieuwe) medewerkers om uitval te voorkomen, instroom stimuleren en zo tijdig, goede hulp en zorg te bieden met vaste gezichten.

- Preventie begint met een dak boven het hoofd. We zetten **'Living Lab Eerst een Thuis'** voort: de beweging naar meer betaalbare woonplekken met passende begeleiding voor kwetsbare doelgroepen. Dit doen we samen met regiogemeenten.

- De ambitie **'niemand slaapt op straat'** willen we blijvend waarmaken met voldoende zorg en begeleiding, een 24-uurs opvang en aandacht voor uitstroom en doorstroom. Dakloze jongeren verdienen daarbij onze specifieke aandacht. De manier waarop we dat nu vormgeven komt echter steeds meer onder druk te staan. We zien dat een aanpak op G4-niveau nodig is. We komen samen met de G4 met een plan richting de raad.

- De **buurtteams** vervullen een belangrijke rol in zorg en ondersteuning dicht bij de mensen. We blijven mensen wijzen op het bestaan van de buurtteams. Verder onderzoeken we de mogelijkheden om buurtteams nog meer integraal te laten werken in de wijken zoals we nu al doen in Overvecht met een buurtteam rondom werk & inkomen.

- Samen met organisaties voor ouderen, mantelzorgers, vrijwilligers en professionele instellingen stimuleren en ondersteunen we initiatieven om ouderen zelfredzaam te maken via het programma **Samen Redzaam**. Zorg en ondersteuning voor ouderen organiseren we dichtbij en in de eigen wijk. Tegelijkertijd willen we daar waar nodig de overgang van zelfstandig wonen naar een verpleeghuis ondersteunen en zo soepel mogelijk laten lopen.

- In Utrecht hebben we een goede traditie van **woon-zorgvormen waar studenten en ouderen of mensen met minder/ meer draagkracht samenwonen**. We omarmen en stimuleren deze manier van wonen.

- Juist in de wijk kunnen **informele en formele zorg** samen zorgen dat onze inwoners zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven. De kwaliteit van leven blijft hoger en het versterkt de sociale cohesie in de stad. Daarom ondersteunen we vrijwillige inzet, bewonersinitiatieven, mantelzorg, eenzaamheidsbestrijding, sociaal makelaarschap en gemeenschapskracht. Dat doen we door onder andere extra te investeren in buurtcentra en buurtkamers via het investeringspakket 'Groei in balans'.

1.7 Inclusie

Utrecht is een diverse stad. Daar zijn we trots op. Er wonen 172 nationaliteiten in onze stad en 30 procent van de bevolking heeft een migratie-achtergrond. Er is een actieve LHBTIQA+ gemeenschap. Diverse organisaties voor en door mensen met een beperking zijn actief. We vinden het belangrijk dat iedereen zichzelf kan zijn en veilig is, ongeacht afkomst, (seksuele) identiteit, leeftijd, sociaal-economische status, levensbeschouwing of beperking. Het mag niet uitmaken waar je vandaan komt en wie je bent voor de kansen die je krijgt. Om een inclusieve stad te zijn en te blijven gaan we daarom door met krachtig diversiteitsbeleid, bevorderen we inclusie en treden we hard op tegen discriminatie, (institutioneel) racisme en etnisch profileren. De stad moet een plek zijn waar iedereen veilig is en zich veilig voelt. Ook maken we werk van toegankelijkheid: van onze eigen gemeentelijke gebouwen tot de openbare ruimte.

We zorgen ervoor dat in onze stad naast de nationale feestdagen er ook ruimte is om andere dagen te vieren en te herdenken, zoals Keti Koti en Coming Out Day. We geven het goede voorbeeld door zowel binnen de eigen organisatie als de partners waarmee wij samenwerken het gesprek te voeren over discriminatie en inclusie.

- We gaan voor een brede aanpak rondom inclusie door de verschillende agenda's samen te voegen tot een **brede inclusie-agenda**. Per onderwerp formuleren we actieplannen om discriminatie tegen te gaan. Het Regenboogakkoord betrekken we bij de uitwerking van deze agenda.

- **Discriminatie is onacceptabel**. We doen alles wat in onze mogelijkheden ligt om hier tegenop te treden. We pakken discriminatie maximaal aan op bijvoorbeeld de woningmarkt en bij stages.

- In Utrecht verzetten we ons - samen met politie en onze eigen handhavingsorganisatie- fel tegen **etnisch profileren**. Dit doen we door middel van de uitvoering van de nieuwe inclusie-agenda, samen met partijen in de stad. De antidiscriminatie-agenda maakt hier onderdeel van uit.

- We gaan samen met organisaties in de stad, zoals Artikel 1, Utrecht 030 en Utrecht Marketing, actief ons **veelkleurige verleden vertellen**. Daarin is onder andere plaats voor ons slavernijverleden, de bijdrage van gastarbeiders aan onze stad, LHBTIQA+ geschiedenis en verhalen van gevluchte mensen.

- In vervolg op de excuses voor het **slavernijverleden** gaan we met de stad in gesprek om meer bewustwording te creëren. We onderzoeken andere manieren om aandacht te besteden aan dit thema en de verhalen die te vertellen zijn over de keerzijden van de geschiedenis van onze stad. Om dat te stimuleren stellen we een subsidieregeling in.

- In het straatbeeld houden we rekening met de diversiteit van de stad bijvoorbeeld door bij **straatnamen** en pleinen meer vrouwen en mensen met een biculturele achtergrond terug te laten komen. Hierover gaan we in gesprek met de straatnamen-commissie die in opdracht van de gemeente werkt.

- De gemeente als organisatie moet een afspiegeling van de samenleving zijn. Hier hoort een **veilige, inclusieve en cultuursensitieve werkomgeving** bij.

- We stellen alles in het werk om de **streefcijfers** voor een divers personeels-bestand te behalen. De raad wordt jaarlijks op de hoogte gehouden van de vorderingen rondom streefcijfers van aantallen bi-culturele medewerkers in de hogere schalen. Hiervoor zetten we onder andere ervaringsdeskundigen in en mentorprogramma's voor divers talent.

- We maken meer werk van **Utrecht mensenrechtenstad**. We herzien ons mensenrechtenbeleid van 10 jaar geleden. We gaan -gekoppeld aan de Utrecht Monitor- ons beleid periodiek toetsen op mensenrechten. Tevens stellen we een lokale mensenrechtenambassadeur aan.

- Utrecht is een **kinderrechtenstad**. We maken er werk van dat het perspectief van kinderen wordt meegenomen in het beleid dat de gemeente voert, bijvoorbeeld door de kinderraad te betrekken en de vierjarigentoets. Ook vinden wij jeugdparticipatie belangrijk: jongeren weten vaak zelf goed wat in hun situatie het beste is; ze hebben het recht op zeggenschap over hun eigen leven.

- Een inclusieve omgeving is op de eerste plaats een veilige omgeving. **De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie**. De gemeentelijke gebouwen voorzien in inclusieve faciliteiten zoals genderneutrale toiletten, stilteruimtes en prikkelarme plekken.

- Het **VN-verdrag Handicap** is een belangrijk mensenrechtenverdrag. De komende jaren investeren we fors in de fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid van Utrecht. Bijvoorbeeld in de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, de openbare ruimte en websites. Daarbij betrekken we ervaringsdeskundigen. Bij nieuwe projecten borgen we de toegankelijkheid.

- Bij de ontwikkeling van het OV houden we rekening met **toegankelijkheid**. We zorgen er samen met SOLGU voor dat haltes zo veel mogelijk direct toegankelijk zijn. We maken hier budget voor vrij.

- We zorgen dat de gemeentelijke dienstverlening **toegankelijk en begrijpelijk** is. De communicatie is op B1-niveau. Nederlands is de standaard voertaal; waar nodig communiceren we ook in andere talen.

- Op verschillende terreinen maken we werk van toegankelijkheid en **inclusie zoals een inclusieve sportcultuur en cultuuraanbod voor verschillende doelgroepen**.

- Het **gehele college** voelt zich nadrukkelijk verantwoordelijk voor diversiteit en inclusie.

1.8 Jeugd

Het gaat over het algemeen goed met de Utrechtse jeugd. De meeste kinderen en jongeren zijn positief over hun eigen gezondheid en voelen zich gelukkig. Maar er zijn ook zaken die aandacht vragen. Niet iedereen heeft een kansrijke start maar wat ons betreft zou dat wel moeten. Sociaal-economische verschillen zijn vaak al op jonge leeftijd zichtbaar en het is moeilijk deze in te lopen. Waar je wieg staat, mag nooit bepalend zijn voor je toekomst. Daarnaast zien we dat de coronapandemie een forse wissel heeft getrokken op het mentale welbevinden van onze jeugd. Om de negatieve effecten tegen te gaan, monitoren we dit en grijpen we in waar nodig. Daar komt bij dat de druk op de jeugdzorg groot is en steeds verder toeneemt en er tegelijkertijd financiële tekorten zijn die opgelost moeten worden.

Met de hoogste prioriteit zetten we hier de komende jaren op in samen met onze maatschappelijke partners en het Rijk. Daarbij gaat het ook om het versterken van het vertrouwen van jongeren en hun ouders. We willen drempels weghalen die het vragen van hulp belemmeren. Hulp dichtbij en zichtbaar in de wijken willen we stimuleren, een duidelijk aanspreekpunt is daarbij belangrijk. Een stad die goed zorgt voor haar kinderen is goed voor iedereen. Daarom zetten we in op een aantal concrete punten gericht op een kansrijke start, mentale gezondheid, leefstijl, opleiding en werk:

- Wij blijven ervan uitgaan dat we de maatregelen uit de **Hervormingsagenda Jeugd** (en bijbehorende bezuinigingstaakstelling) kunnen realiseren. Het kan zijn dat ons besparingspotentieel mogelijk kleiner is aangezien een aantal maatregelen in Utrecht al is doorgevoerd. De maatregelen en de financiële vertaling daarvan zijn nog erg onzeker. Deze onzekerheid laten we niet ten koste gaan van de wettelijke aanspraak op jeugdzorg.

- De eerste 1.000 dagen van een kind zijn cruciaal voor het latere leven. Daar gaan we ouders en kinderen vanaf dag 1 zo goed mogelijk bij helpen met programma's gericht op verzorging en opvoeding in het kader van **'De Kansrijke Start'**. Hiermee ondersteunen we meer kinderen en

gezinnen in het vergroten van de veerkracht.

- We **versterken de samenwerking met kernpartners**, zoals de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs, Lokalis (buurtteams), KOOS, Spoor030, leerplicht en Jeugdgezondheidszorg Utrecht. We richten ons gezamenlijk op eerder en anders kijken naar een hulpvraag.

- We vinden de **Veranderagenda van Samen Veilig Midden-Nederland** belangrijk en continueren deze.

- Wij steunen de **'beweging van 0'**: het initiatief van jeugdhulpprofessionals die streven naar permanente progressie en minder uithuisplaatsingen. Het ultieme doel is 0 kinderen die niet optimaal thuis opgroeien. Hoewel dat doel nog ver weg is, willen we er deze periode dichterbij komen. Daarnaast zetten we in op gezinshuizen en onderzoeken we of we een Heppie (T)Huis in Utrecht kunnen openen.

- Ook studenten verdienen een vliegende start in Utrecht. Wij gaan via de **campagne studenteninschrijvingen** studenten voorlichten over waar zij terecht kunnen met vragen over hun welzijn.

- We continueren de **aanpak gezonde leefstijl** met focus op gezond gewicht van de Utrechtse jeugd. Dat gaat niet alleen over voedsel, maar ook over laag-drempelige toegang tot sport in de buurt.

- We focussen ons op **jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie of baan**. Samen met de jongere bekijken we welke hulp nodig is om zelf zijn of haar toekomst vorm te kunnen geven. Daarbij spelen woonplek, inkomensondersteuning en begeleiding een rol. We werken samen met andere organisaties zodat we iedere jongere de hulp kunnen bieden die bij hem of haar past.
- We onderzoeken of de **pilot Keten-versnelling** nog verder verbreed kan worden om bij te dragen aan de integrale wijkaanpak. Dit doen we samen met ketenpartners: Lokalis (buurtteams), Veilig Thuis Utrecht, SAVE, William Schrikker en de Raad voor de Kinderbescherming.

- We signaleren dat opvoeden soms gepaard gaat met fikse uitdagingen; denk aan toenemend schermgebruik, drugsgebruik onder jongeren, gevoelens van eenzaamheid, gevolgen van een scheiding voor kinderen, toenemende prestatiedruk. Sommige opvoedvragen zijn 'gewone' levensvragen. We vinden het belangrijk deze toegenomen maatschappelijke vraagstukken in de **opvoeding meer bespreekbaar** te maken.

- Onderdeel van een veilig gezin is een stabiele relatie van de ouders. Ook in Utrecht hebben we te maken met **scheidingen** die soms uitmonden in vechtscheidingen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig omdat kinderen in hun kwetsbare positie daarmee worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen.

1.9 Onderwijs

Alle kinderen in onze stad hebben recht op de toekomst waar ze van dromen. De beste plek om dat voor elkaar te krijgen is het onderwijs. Daarom staan we een daadkrachtig onderwijsbeleid voor waarbij de toekomst van kinderen centraal staat. En gaan we ons de komende jaren samen met de schoolbesturen en het Rijk hard maken voor het creëren van kansengelijkheid in het onderwijs.

Het bevorderen van kansengelijkheid begint al voordat kinderen naar school gaan. Daarom zetten we ook vol in op de voorschool en andere interventies om al zeer vroeg verschillen en achterstanden aan te pakken. De afgelopen jaren is hier fors op ingezet via de voorschoolse educatie, de Utrechtse Kindcentra, de aanpassing van het aanmeldbeleid en de Rijke Schooldag. We willen hierin een volgende stap zetten, samen met onze partners in de Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA).

Utrecht is ook een echte studentenstad waar het fijn studeren is voor alle studenten: of je nu aan het mbo, hbo of wo studeert. Deze kracht van onze stad omarmen en versterken we waar dat mogelijk is. We zetten de komende 4 jaar de volgende accenten:

- Helaas zien we dat steeds minder kinderen voor wie **voorschoolse educatie** is bedoeld, deze ook bezoeken. We maken ons zorgen om deze trend. We zetten alles op alles om meer kinderen naar de voorschool te laten gaan en het bereik weer boven de 90% te krijgen. Hierbij mag er geen financiële drempel zijn voor deelname voor gezinnen met een laag inkomen. We onderzoeken of een meer verplichtend karakter van de voorschoolse educatie mogelijk is. We maken budget vrij voor toeleiding en extra uren voor medewerkers, zodat zowel het bereik als de geboden kwaliteit hoog blijven.

- We gaan scholen met een **grote groep kinderen met een lage sociaal-economische score** (SES) verder ondersteunen. Hiervoor gaan we met die scholen in gesprek. We denken bijvoorbeeld aan extra (Rijks)middelen beschikbaar stellen voor verstevigen van de voorschool, ouderondersteuning, natuureducatie, gezonde leefstijl-bevordering en -schoollunches.

- De **Utrechtse Kindcentra** leveren een onmisbare bijdrage aan het wegwerken en/of tegengaan van leer- en ontwikkelingsachterstanden van 0-12-jarigen. Ook dragen ze bij aan gelijke kansen en brede talentontwikkeling. Daarom stimuleren en motiveren we de komst van meer Utrechtse Kindcentra, vooral in wijken en buurten waar kinderen een extra steun in de rug kunnen gebruiken.

- Niet alle Utrechtse kinderen groeien op in een omgeving die hun ontwikkeling optimaal ondersteunt. We willen daarom

stimuleren dat Utrechtse basis- en voortgezet onderwijsscholen een **Rijke Schooldag** aanbieden: naast het regulier curriculum worden extra activiteiten aangeboden zoals sport, cultuur en huiswerkbegeleiding. We doen dit samen met partners in de UOA en andere partners in de stad, zoals het stadsnetwerk gelijke kansen. We bekijken samen met scholen hoe we de vele Rijksbijdragen op zo'n manier kunnen in zetten dat deze de meeste impact hebben voor zowel individuele leerlingen - die dit het meest nodig hebben- als scholengemeenschappen.

- In Nederland krijgen kinderen te vroeg een stempel opgeplakt (vmbo, havo, vwo) en dat is bepalend voor de rest van hun leven. Om kinderen meer kansen te bieden en het probleem van vroege selectie tegen te gaan, stimuleren we initiatieven zoals **onderwijs voor 10-14-jarigen en een brede brugklas**.

- Een **groen schoolplein** is niet alleen heel leuk om op te spelen, het is ook goed voor het klimaat. We ondersteunen school-besturen die hun schoolplein klimaat-adaptief willen inrichten. Scholen kunnen subsidie aanvragen voor het vergroenen van hun schoolpleinen. We willen deze groene pleinen in overleg met scholen ook beschikbaar stellen voor de buurt.
- Elk kind verdient een passende onderwijsplek. Samen met ketenpartners gaan we door met de ambitie om **geen kind thuis te laten zitten** en verzuim en uitval tegen te gaan.

- Utrecht is een **Vreedzame Stad**. We continueren de Vreedzame Wijk aanpak en werken hierbij aan het versterken van het Utrechts burgerschapsmodel.

- Als vervolg op de Staat van de Utrechtse jeugd maken we een jaarlijkse **'Staat van onderwijs en jeugd in Utrecht'** om meer zicht te krijgen hoe het ervoor staat en welke aanpak werkt. Deze dient als input om met onze partners in de UOA de verdere inzet van middelen te bepalen.

- In de nieuwe UOA (start in 2023) worden in ieder geval de volgende doelen opgenomen: **ongelijk investeren voor gelijke kansen en het tegengaan van segregatie**.

- Een goede docent voor de klas is de beste manier om te werken aan kansengelijkheid. We gaan door met de **aanpak van het lerarentekort** (Utrecht Leert) en willen deze uitbreiden. We maken werk van een effectieve aanpak van het lerarentekort met o.a. betere begeleiding van startende docenten en het wegnemen van drempels om in te stromen als docent. Om scholen extra te ondersteunen krijgen ze de mogelijkheid om tegen gereduceerd tarief een beperkt aantal parkeervergunningen aan te vragen.
Dit gaat om docenten die niet in Utrecht wonen en een lange reistijd hebben naar hun werkplek in Utrecht. Als voorwaarde vragen we scholen om een plan voor duurzaam mobiliteitsbeleid voor hun medewerkers. We ondersteunen scholen daarbij. We werken dit voorstel in overleg met de scholen verder uit.

- Samen met organisaties en stichtingen uit de stad die zich bezighouden met **taal en digitale vaardigheden** (zoals de bibliotheek), bedrijven en onderwijs-instellingen zetten we de schouders onder een gezamenlijke aanpak voor het verbeteren van basisvaardigheden van Utrechters. Het Leesoffensief en de aanpak laaggeletterdheid zijn daar onderdeel van. Zo slaan we de handen ineen om alle Utrechters taal- en digitaalvaardig te maken.

- Idealiter zou **huiswerkbegeleiding** niet nodig hoeven te zijn. Op dit moment zorgt huiswerkbegeleiding voor het vergroten van kansenongelijkheid. Om die reden gaan we het informele netwerk van huiswerkbegeleiding zichtbaar en toegankelijk maken; juist voor de kinderen van ouders met een kleine portemonnee. Met de Utrechtse scholen en schoolbesturen gaan we in gesprek over het ontwikkelen van huiswerkvrije scholen waar alle kinderen op school leren en ontwikkelen en aan het einde van de schooldag klaar zijn met hun werk. Daarmee maken we de beweging dat de uitgangspositie voor iedereen hetzelfde is.

- De **ouderbijdrage** op scholen is vrijwillig en mag nooit een belemmering zijn voor kinderen om mee te doen aan alle extra activiteiten die een school organiseert. In Utrecht gaan we erop toezien dat scholen zich hieraan houden.

- Ruimte in Utrecht is schaars terwijl het aantal leerlingen groeit. Dat zorgt voor druk op **onderwijshuisvesting**. Vanuit het Rijk ontvangen we hier niet voldoende middelen voor. We zoeken naar structurele ruimte voor tijdelijke oplossingen. Wanneer er rondom onderwijshuisvesting problemen spelen wordt samen met de school bekeken wat een passende oplossing is. Om alle leerlingen een fijne plek te bieden is samenwerking tussen scholen en schoolbesturen nodig om de onderwijshuisvesting te kunnen optimaliseren en de groei van leerlingen te verdelen. Via het investeringspakket 'groei in balans' investeren we de komende vier jaar ruim 20 miljoen euro extra in onderwijshuisvesting.

- Het mbo leidt in Utrecht dagelijks meer dan 20.000 studenten op. Daarmee is het mbo één van de grootste leveranciers voor de Utrechtse arbeidsmarkt. We continueren onze **inzet op praktische en mbo-geschoolden**. Het verbeteren van aansluiting op de arbeidsmarkt heeft onze continue aandacht evenals het tegengaan van het tekort aan stageplaatsen.
We willen dat iedere jongere die daartoe in staat is, een startkwalificatie kan behalen en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

- We zijn **trots op alle studenten in de stad**. Dat moet ook in woorden en daden tot uitdrukking komen. De termen 'hoog- en laagopgeleid' doen we in de ban; we spreken over 'theoretisch en praktische geschoolde' Utrechters.

- Mbo-studenten moeten kunnen **sporten tegen dezelfde gereduceerde studententarieven** als hbo- en wo-studenten. Daarover gaan we met aanbieders en het mbo in gesprek. We vinden dat mbo-studenten ook mee moeten kunnen doen aan de Utrechtse Introductie Tijd (UIT).

- **Stagediscriminatie** is onacceptabel. Samen met de onderwijsinstellingen, werkgevers en Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven presenteren we eind 2022 een gezamenlijke aanpak om stagediscriminatie in het mbo, hbo en wo tegen te gaan.

- We willen **seksuele intimidatie** in onderwijsinstellingen aanpakken. We spreken ons hier tegen uit en spreken onderwijsinstellingen aan op hun verantwoordelijkheid. Een goede klachtenprocedure, laagdrempelig melden van ervaringen en toereikende nazorg zijn daarbij van belang. Studie- en studentenverenigingen bieden we handvatten om seksuele intimidatie te bestrijden. Samen met onderwijsinstellingen zorgen we ervoor dat bestuurders of vertrouwenspersonen van verenigingen gepaste training kunnen krijgen.

- De **Bibliotheek** Utrecht verkeert in financieel zwaar weer. Omdat de bibliotheek (in de wijk) een belangrijke rol speelt in onze ambitie op kansengelijkheid, gaan we in het komende jaar de oorzaken analyseren en oplossingen verkennen, waarbij we de vermogenspositie van de Bibliotheek in ogenschouw nemen. We reserveren een bedrag voor het financiële risico.

1.10 Vluchtelingen, asiel en integratie

We willen mensen die huis en haard hebben moeten verlaten en op zoek zijn naar een veilige plek, in Utrecht verwelkomen. We hebben in alle eerdere situaties waar mensen op de vlucht moesten altijd bijgedragen aan een opvang die veilig en menswaardig is. En dat doen we met de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne opnieuw. Alle vluchtelingen uit alle windstreken die een veilig onderkomen zoeken vanwege dreiging, oorlog, geweld of andere noodsituaties (denk aan politieke dreiging, bedreiging om wille van seksuele- of genderidentiteit of bekering) zijn bij ons welkom. We hebben hierin een voortrekkersrol. Ons kwaliteitsniveau van opvang in Utrecht is hoog en daar zijn we trots op. Dat willen we behouden en zetten we voort. Extra aandacht hebben we voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) die hulp en ondersteuning nodig hebben in een kwetsbare fase van hun leven.

Inburgeren betekent meedoen vanaf dag één. Dat geldt voor wonen, werken en leren. De Utrechtse ambities gaan verder dan wat er landelijk van ons gevraagd wordt omdat we weten dat meedoen aan de samenleving bijdraagt aan goede integratie en inburgering.

- We dragen zorg voor **goede (nood) opvang voor vluchtelingen**. We voldoen minimaal aan de gestelde norm van evenredige opvang in Nederland. De opvang doen we in nauwe samenwerking met het COA, de buurt en organisaties zoals Vluchtelingenwerk en Welkom in Utrecht. Deze opvang realiseren we verspreid over de stad.

- De **Landelijke Vreemdelingen Voorziening** (LVV) voor opvang en begeleiding ongedocumenteerden continueren we op het huidige niveau. Daarmee gaan we een stap verder dan er landelijk van ons gevraagd wordt, en daar zijn we trots op. Samenwerking met Rijk en begeleiding door NGO's is gericht op perspectief op terugkeer, verblijf of doormigreren.

- We zien de opvang van vluchtelingen expliciet als een **regionaal vraagstuk**. We nemen hierin onze verantwoordelijkheid en blijven ons ervoor inzetten gemeenten in de regio te bewegen een soortgelijk humaan asiel- en integratiebeleid te voeren.

- We hanteren **hogere standaarden voor de (nood)opvang dan landelijk verplicht**, conform het huidige Plan Einstein. We bieden zo voor asielzoekers en omwonenden toegevoegde waarde die bijdraagt aan een prettige en veilige sfeer en draagvlak in de stad. Gemengd wonen is hier expliciet onderdeel van, waarmee we woningen voor jongeren toevoegen en bijdragen aan community building.

- We staan voor opvang waar mensen, ongeacht hun vluchtgeschiedenis, veilig zijn. Extra aandacht en ondersteuning hebben we daarbij voor mensen die vanwege hun **seksuele- of gender-identiteit of religieuze overtuigingen** een veilig onderkomen zoeken.

- Het convenant '**Gezond Pedagogisch klimaat**' voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen voor de kleinschalige woonlocatie De Meern breiden we uit voor de alleenstaande minderjarige jongeren die nu in het AZC wonen.

- We **zoeken actief de randen van de wet op** om het voor mensen die wachten op de uitkomst van hun asielprocedure mogelijk te maken om te leren, te werken of vrijwilligerswerk te doen. We starten hiervoor een lobby naar het Rijk. Het doel is om snel en volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving.

- We streven naar het inlopen van de achterstand in het huisvesten van de groep statushouders, onder andere door de **taskforce versneld toevoegen van woningen** door te zetten en meer sociale huurwoningen te gaan bouwen (zie hoofdstuk 'we pakken de woningnood aan').

- Voor de in Utrecht gewortelde mensen zonder verblijfsvergunning, mensen die hun nationaliteit niet kunnen aantonen of mensen in schrijnende situaties biedt de huidige wetgeving geen oplossing. We maken ons hard voor hen en spreken uit dat geen enkel mens ongewenst is. We erkennen mensen zonder nationaliteit zo veel mogelijk als staatloos, ook al is de landelijke lijn hierin anders. We zetten het plan van aanpak rond **staatloosheid** door.

- De **Utrechtse ambities om mensen zo goed mogelijk te laten inburgeren** zijn hoger dan landelijk gevraagd wordt. Die ambitie blijft overeind. Dit betekent zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren, mensen leren kennen en meedoen in de samenleving door (vrijwilligers)werk. Het model van de welkomhuizen in de stad biedt de mogelijkheid om mensen te ondersteunen bij vragen rondom werk en financiën, fysieke en psychische gezondheid en het vinden van een sociaal netwerk in de stad.

2

We pakken de woningnood aan

Utrecht heeft al duizenden jaren een enorme aantrekkingskracht. Sommige inwoners wonen hier al generaties lang. Anderen leren de stad kennen door bijvoorbeeld werk, de liefde of studie en blijven. Die aantrekkingskracht maakt dat Utrecht snel groeit. Utrecht moet een leefbare, betaalbare, duurzame en gezonde stad zijn én blijven met oog voor de bestaande inwoners en een verwelkomende houding richting nieuwe Utrechters.

Groei is geen doel op zich, maar er zijn veel nieuwe huizen nodig voor woningzoekers. Deze nieuwe huizen moeten kwalitatief goed en duurzaam zijn; en in goed bereikbare buurten liggen. Tegelijkertijd zien we dat er grenzen zitten aan het verdichten van de stad. Er is sprake van groeipijn. De maatschappelijke voorzieningen in de stad hebben de afgelopen jaren geen gelijke tred gehouden met de groei van het aantal inwoners. Dit heeft achterstanden en bijbehorende negatieve effecten tot gevolg. We ondernemen hier actie op.

Leefbaarheid en kwaliteit moeten voorop staan. Belangrijke voorzieningen moeten meegroeien met de stad: denk hierbij aan winkels, cultuur, buurthuizen, zorg, sportaccommodaties en onderwijs. Groen groeit mee om de stad leefbaar te houden en de gevolgen van klimaatverandering op te kunnen vangen. De optelsom van groen, wonen, werken, maatschappelijke voorzieningen, sport, energie, water en infrastructuur, noemen wij ‘de barcode’ (Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040).

Balans is het sleutelwoord; niet alleen bij nieuwe projecten, maar misschien nog wel meer voor de bestaande stad. We zetten een extra stap ten aanzien van maatschappelijke voorzieningen, groen, energie en de openbare ruimte met een forse kwaliteitsimpuls. We reserveren in het kader van ‘Groei in Balans’ ruim 130 miljoen euro voor de komende vier jaar. We zien dat we daar echt het verschil kunnen maken. We hechten aan draagvlak voor groei. Dat kan alleen als bestaande bewoners gebruik kunnen maken van de voorzieningen die ze nodig hebben. Wij denken daarbij aan sport- en ontmoetingsplekken, maar ook aan prettige klimaatbestendige openbare ruimte. Leidraad daarbij is zoveel mogelijk alles ‘in één keer goed’. We koppelen vergroening zoveel mogelijk aan andere werkzaamheden als werkzaamheden aan riolering, toegankelijkheid, energie-infrastructuur of onderhoud.

Op het vlak van wonen nemen we stevige maatregelen om de woningmarkt beter in balans te brengen en sturen daarop bij. Ons gezamenlijke doel is een betaalbare woning voor iedereen die in Utrecht wil (blijven) wonen. We maken ruimte voor werk: voldoende werk - passend bij de grote opgaven van de stad is cruciaal. Daarbij kijken we goed naar de behoefte van werknemers op het niveau van de wijk: een bruisende wijkeconomie hoort bij de groei en ontwikkelingen van de stad.

De Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040) blijft onze leidraad. Met dit coalitie-akkoord geven wij nadere richting aan de uitvoering en kiezen hierin onze accenten. Deze vertalen we in een oplegger op de RSU die aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. We scheppen hier ook in financiële zin meerjarig ruimte voor. Via de Voorjaarsnota (VJN) en het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR) geven we hier jaarlijks invulling aan.

2.1 Volkshuisvesting en wonen

Iedereen moet een passende en betaalbare woonruimte kunnen vinden in Utrecht. De komende vier jaar gaan we ons uiterste best doen om zo veel mogelijk woningen beschikbaar te maken (en houden) voor mensen die een woning zoeken. We gaan van woningmarkt naar volkshuisvesting. En we pakken als overheid meer de regie. Dit doen we door bijvoorbeeld de doorlooptijd van bouwplannen te verkorten en met middelen zoals de opkoopbescherming en de zelfbewoningsplicht. En met een pakket aan maatregelen die de doorstroom bevorderen. Er is in Utrecht fors behoefte aan meer woningen in het middensegment, mede vanwege de veranderende samenstelling van Utrechtse huishoudens. We bouwen voor de demografie van de toekomst.

Versnellen

- Het **bouwtempo** moet hoog blijven gezien de woningnood.

- We passen het **Utrechts Plan Proces** aan. We willen de voorbereidingstijd van bouwplannen halveren. Dit kunnen we alleen samen met de gemeenteraad, daarom gaan we hierover samen in gesprek.

- Omdat er een grote behoefte is aan studentenhuisvesting, willen we vaart maken met het realiseren hiervan, waarbij we prioriteit geven aan meer **onzelfstandige studentenhuisvesting**. Dit doen we met een stimuleringsregeling onzelfstandige studentenhuisvesting en door te kijken of de erfpachtconversie-regeling een bijdrage kan leveren. Daarnaast laten we onzelfstandige studentenhuisvesting vallen onder sociale huur.

- De **Taskforce Tijdelijk Wonen** wordt voortgezet: we gaan proactief zoeken naar nieuwe plekken voor tijdelijke woningen; geen kavel blijft onbenut.

Meer regie nemen

- Er is echt (extra) actie nodig om de Utrechtse woningmarkt bereikbaar te houden voor grote groepen mensen die nu bijna geen kans meer maken op een woning. Externe autonome ontwikkelingen zoals o.a. de komst van vluchtelingen en de druk op maatschappelijk opvang en beschermd wonen tonen de urgentie hiervan aan. We streven naar meer gemengde wijken. Bij nieuwe projecten hanteren we een **prijsklasseverdeling van 40 procent sociale huurwoningen, 35 procent woningen uit de midden-categorie (middenhuur en goedkope en betaalbare koop) en 25 procent vrije sector**. Gegeven de wens om tot meer gemengde wijken te komen, kan er in Overvecht worden afgeweken van deze norm.

- We sturen hierbij per project of combinatie van projecten. We zijn zeer **terughoudend met sloop/nieuwbouw van sociale huurwoningen**. Bij projecten waarbij ook woningen verdwijnen, borgen we dat de voorraad sociale huurwoningen ten minste gelijk blijft in absolute aantallen. Bewoners hebben recht op terugkeer en we streven naar behoud van dezelfde woonlasten. We leggen deze plannen vast in een actualisatie van de Woonvisie.

- Ons uitgangspunt is: **sociale huur is corporatiehuur**.

- **Middenhuur moet middenhuur blijven**. Woningen in de middenhuur moeten tenminste 25 jaar, maar liefst zo lang mogelijk, in het middensegment beschikbaar blijven. Eventuele onttrekking van woningen in het middensegment (bijvoorbeeld door verkoop) kan alleen wanneer de totale voorraad middenhuur niet slinkt.

- We komen met een **leegstandsaanpak** via een leegstandsverordening.

- We zetten een financieringsconstructie op voor wooncoöperaties en starten een **fonds om meer blijvend betaalbare koopwoningen** in de stad te realiseren.

- Er is veel behoefte in de stad aan **passende woonvoorzieningen voor kwetsbare groepen** zoals daklozen, kwetsbare jongeren en jongvolwassenen en statushouders. Het doel is om 30% van de sociale huurvoorraad per project aan te wijzen voor kwetsbare groepen. Tot nu toe lukt ons dit onvoldoende. We hebben hier extra aandacht voor; we reserveren extra middelen voor het project (T)huis voor iedereen. Ook gaan we in overleg met woningcorporaties of er instrumenten voorhanden zijn om dit te verbeteren.

- Bij toekomstige plannen voor nieuwbouwwoningen wordt het makkelijker om woningen te realiseren waar vrienden samen kunnen wonen **(friendswoningen)**.

- Een **omzettingsvergunning** is tot vier personen niet meer nodig. Na invoering van de verhuurdersvergunning is vanaf vier personen slechts een lichte toets nodig voor een omzettingsvergunning.

- We starten in samenwerking met maatschappelijke partners zoals zorg- en onderwijsorganisaties een **pilot met voorrang voor bepaalde beroeps-groepen** op de woningmarkt.

- We willen de **doorstroming** op de woningmarkt stimuleren zodat mensen in een huis wonen dat past bij hun levensfase. Het aantal ouderen neemt door vergrijzing toe. We zoeken actief naar ruimte voor levensloopbestendige woningen in verschillende wijken, met woon-zorgcombinaties. We gaan met volle kracht verder met het actieplan ‘een (t)huis voor ouderen’.

- We maken bindende afspraken met de corporaties over een **stop op de verkoop van sociale huurwoningen** vanaf het moment dat de verhuurdersheffing wordt afgeschaft (2023). Dit mag alleen nog bij hoge uitzondering met woningen die niet tot de sociale voorraad behoren (niet-DAEB woningen) en met expliciete toestemming van het college.

- Om de woningmarkt ook toegankelijk te houden voor jonge inwoners (18-30) die een sociale huurwoning zoeken, wordt **10% van de vrijkomende sociale huurwoningen beschikbaar gesteld** voor die groep die anders geen voet tussen de deur krijgt. Hiervoor zetten we het instrument loting in.

Excessen aanpakken

- We onderzoeken of we betaalbare woningen kunnen toevoegen door middel van het **splitsen** van huizen met een WOZ-waarde boven de grens voor de opkoopbescherming. Splitsing is alleen mogelijk wanneer het kwalitatief goede woningen zijn, het niet voor overlast zorgt in de wijken en leidt tot doorstroom op de woningmarkt. We zien splitsing nadrukkelijk als een instrument om de woonnood te lenigen, niet als separaat verdienmodel.

- Excessen in de woningmarkt pakken we verder aan met de **opkoopbescherming**. Sinds 18 maart 2022 is het in de hele stad verboden om een huis met een WOZ-waarde tot €440.000 na de koop te verhuren. We willen het aantal woningen dat hieronder valt uitbreiden en zoeken daar de grenzen op van wat juridisch haalbaar is.

- We treden stevig op tegen **malafide makelaars** die discrimineren of uitbuiten op de woningmarkt.

- We versterken het **huurteam** in capaciteit en mogelijkheden, zodat het huurteam meer proactief kan gaan controleren in plaats van alleen te handelen op meldingen.

- We zetten **nieuwe instrumenten** in om excessen op de woningmarkt te voorkomen wanneer deze beschikbaar zijn vanuit de Rijksoverheid.

2.2 Gebiedsontwikkeling

We ontwikkelen nieuwe woonwijken om plaats te maken en houden voor het groeiend aantal Utrechters. Gebiedsontwikkeling in de stad moet werken voor de Utrechters van nu en morgen. Dat wat we nu doen is ook relevant voor de toekomst.

- We willen de komende periode de condities blijven creëren om gezond te kunnen groeien. We **groeien met kwaliteit en in balans**: bij de groei van de stad horen ook extra maatschappelijke voorzieningen, meer en beter groen, investeringen in mobiliteit en plekken voor o.a. sport, cultuur en levensbeschouwing. Gezien het belang van de kwaliteit van de leefomgeving, efficiënt ruimtegebruik en architectuur, ontwikkelen we een stedenbouwvisie waarvan de hoogbouwvisie onderdeel is.

- We gaan voor kwalitatief goede en passende huizen: dit houdt in voldoende ruimte, duurzaam en verschillende woonvormen in de wijk. Bij nog op te starten nieuwbouwprojecten werken we met een norm voor een gemiddelde minimale woonoppervlakte per project (studentenhuisvesting telt niet mee). We stellen deze norm vast op **minimaal gemiddeld 65m²** voor sociale en middenwoningen.

- We pakken een stevigere rol om onze maatschappelijke doelen, waaronder die op de woningmarkt, te halen. We passen **actief grondbeleid** en de strategische inzet van grondposities toe waar dit toegevoegde waarde heeft, mits risicobeheersing gewaarborgd is.

- We ontwikkelen **meerdere 'stadscentra'** (conform de RSU 2040). Op deze manier spreiden we druk op de stad. We zorgen dat zo iedereen in de buurt van voorzieningen woont. Omdat veel mensen op zoek zijn naar een huis in Utrecht bouwen we zo snel mogelijk nieuwe woningen. De opgave waar we voor staan is een opgave van de stad én van de regio.

- De ontwikkelingen in de stad moeten werken voor de nieuwe bewoners en voor de huidige bewoners. **Iedereen profiteert van de voorzieningen**. Door verder te ontwikkelen kunnen we ook verder gaan met duurzame mobiliteit door vol in te zetten op het OV. We zien dat we hier een achterstand hebben in te halen.

- In dit kader hebben de **Merwedekanaalzone, Papendorp, A12-zone en Lunetten-Koningsweg** (inclusief station) de hoogste prioriteit; inclusief wat nodig is om deze wijken bereikbaar te maken en houden ('wiel met spaken'; Mobiliteitsplan 2040). Op het wiel met spaken heeft de tram de voorkeur boven de bus.

- We willen woningen toevoegen in **Overvecht** en het **Utrecht Science Park**. Voorwaarde voor het toevoegen van woningen in Overvecht is dat we een sterke en kwalitatief goede groenstructuur vaststellen, in beginsel het bestaand waardevol groen daarin ontzien en een coherente aanpak om de bereikbaarheid ook in de toekomst te organiseren. Daarbij hoort een beter voetganger- en fietsnetwerk, het noordelijk deel van het wiel met spaken en een passende plek voor de auto. Uiterlijk in 2023 presenteert het college een voorstel aan de raad. Het is daarnaast onze ambitie om van het USP een volwaardige wijk te maken met bijbehorende voorzieningen (zoals een supermarkt, horeca en voldoende sportvoorzieningen). Bij de uitwerking van de omgevingsvisie USP nemen wij het voortouw om dit samen met onderwijsinstellingen en instanties in het gebied te bereiken.

- We kiezen in **Rijnenburg** voor het ontwikkelen van een combinatie van permanente energieopwekking en woningbouw conform scenario Klein Rijnenburg. We blijven inzetten op volle capaciteit van het energielandschap. We zijn bereid dit te optimaliseren door als overheid een stevige rol te nemen en de middelen toe te passen die nodig zijn, zoals actief grondbeleid en onteigening. Het noorden van de polder gebruiken we verder voor natuur, sport en recreatie.

- **We voegen de ontwikkeling van Rijnenburg toe aan de RSU 2040**, waarbij het uitgangspunt is dat het de projecten Merwedekanaalzone, Papendorp, A12-zone en Lunetten-Koningsweg niet mag schaden.

- Rijnenburg wordt een **stedelijke wijk met een eigen centrum**. We bouwen met hoge dichtheden circulair, klimaatadaptief, energieneutraal en natuurinclusief. We bouwen alleen als er ook zekerheid is over een tramverbinding en aansluiting op het 'wiel met spaken'. We zorgen voor betaalbare woningen zoals opgenomen in de dan geldende woonvisie. We bouwen een wijk waar ook alle voorzieningen zijn (zoals opgenomen in de 'barcode'), zodat het een echte stadswijk wordt. We zorgen voor goede structuren zoals fietspaden met omliggende gebieden.

- Vanwege de vele uitdagingen, onder andere bij het goed bereikbaar maken van deze stadswijk, **zal de bouw in ieder geval niet voor 2035 starten**.

- Omdat we de Merwedekanaalzone, inclusief de opgave in Nieuwegein, de A12-zone en op den duur Rijnenburg ontwikkelen, is het van belang de **Merwedelijn** met urgentie te ontwikkelen. Gegeven de vervoersstromen moet er ook goed naar de toekomstbestendige inpasbaarheid worden gekeken. Een ondergrondse variant zal serieus worden verkend. We reserveren hier middelen voor via het investeringspakket 'Groei in Balans'.

- Gegeven de totale verstedelijkingsopgave **versterken we de uitvoeringskracht van de organisatie** zodat we alle bovenstaande projecten kunnen voorbereiden en uitvoeren. Dit doen we met middelen uit het investeringspakket 'Groei in Balans'.

2.3 Bereikbaarheid

We willen dat Utrecht aantrekkelijk en duurzaam bereikbaar is en blijft voor iedereen. Daarbij is leefbaarheid en gezondheid van groot belang. We zetten vol in op duurzaam en actief vervoer. We maken meer ruimte voor voetgangers en fietsers. Utrecht blijft fietsstad nummer 1 met snelle fietsroutes, voldoende fietsparkeerplekken en voorzieningen op loop- of fietsafstand (RSU 2040 'Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad').

We zien het aantal bewoners, bezoekers en banen toenemen. We willen dat de stad fijn, gezond, bereikbaar en klimaatvriendelijk blijft en wordt. Het is daarom nodig dat we investeren in openbaar vervoer. Het Mobiliteitsplan 2040 ('wiel met spaken') vormt de ruggengraat voor nieuwe woningen en voorzieningen. We werken in een ov-alliantie met de Provincie Utrecht om dit te realiseren. Ook stimuleren we andere vormen van reizen zoals fietsen, lopen en deelmobiliteit. Verkeersveiligheid staat hoog in het vaandel: iedereen moet veilig naar school of werk kunnen komen.

- We houden vast aan de **vijf stappen uit het mobiliteitsplan**, te beginnen met een goede ruimtelijke ordening en het organiseren van nabijheid. In nieuw te ontwikkelen gebieden vormen fijnmazige netwerken voor voetgangers en fietsers de basis. Zo veel mogelijk openbare ruimte is autovrij, groen en fijn om te verblijven en te spelen. De parkeernorm is laag en we vullen automobiliteit zo veel mogelijk in op afstand of met deelmobiliteit.

- We stimuleren **deelmobiliteit** als alternatief voor de eigen auto en proberen vervanging van OV- en fietsritten te voorkomen. Gebruiksgemak en toegankelijkheid staan hierbij voorop, zeker voor mensen met een kleine portemonnee. Onze ambitie is dat een deelauto in 2030 normaler is dan een eigen auto.

- We maken afspraken met werkgevers over **thuiswerken** in een goede balans met het ontmoeten van collega's. De gemeente geeft hierin zelf het goede voorbeeld.

- We maken volop ruimte voor de voetganger door **groene ommetjes en een hoofdwandelnetwerk** te ontwikkelen dat belangrijke voorzieningen en centrumfuncties makkelijk, toegankelijk en veilig bereikbaar maakt.

- Utrecht blijft **fietsstad nummer 1**. Dat vraagt om een uitbreiding en kwaliteitsslag van het fijnmazig fietsnetwerk. In het bijzonder hebben alternatieven voor de binnenstad-as prioriteit. We realiseren ons dat het stadsbrede belang van doorgaande fietsroutes daarbij kan botsen met de wensen van omwonenden en dat dit soms pijn doet.

- Bij **fietsparkeren** hebben we drie prioriteiten: het oplossen van het stallingstekort in de Binnenstad, ruimte maken voor fietsen in vooroorlogse wijken en extra capaciteit bij het Centraal Station. Hier investeren we in via het investeringspakket 'Groei in Balans'.

- Er komt **geen brug over de Weerdsluis**.

- Bij de **herinrichting van Ledig Erf** wordt gekozen voor een knip, waardoor de Binnenstad met meer kwaliteit wordt aangesloten op de omgeving van Vaartsche Rijn. Voor andere herinrichtingsprojecten geldt dat 'knijpen' de voorkeur heeft boven 'knippen'.

- Aan de verschillende **regionale fietsroutes** die nu gerealiseerd worden voegen we de Dom-tot-Damroute toe. Hiervoor is een verbeterde Demkabrug en een tunnel bij de Boorstraat nodig. We lobbyen ook voor een financiële bijdrage van andere overheden voor de Nicolaas-Beetstunnel en een verbinding van Papendorp richting Utrecht-centrum (Meernbrug).

- We zien bovendien kansen voor een **voetgangersbrug over de Singel** bij Wolvenplein en een verbinding over het spoor parallel aan de Waterlinieweg. We zetten in op de realisatie van bruggen bij de Mytylschool, Den Hommel en tunnels onder het spoor bij de Locomotiefstraat en het Westplein.

- We willen **veilige en aantrekkelijke fietspaden**. We zien dat er steeds snellere, grotere en zwaardere vervoersmiddelen op het fietspad komen. We doen een appèl op de Rijksoverheid om te zorgen dat we langzaam en snel verkeer goed kunnen blijven scheiden. We bevorderen de sociale veiligheid op fietsroutes ook in de nacht door een goede verlichting.

- We werken **samen met Rijk, provincie en regio** aan het wiel met spaken (Mobiliteitsplan 2040) zoveel mogelijk uitgevoerd als tram. De Merwedelijn (toekomstbestendig ingepast) en Papendorplijn hebben daarbij prioriteit gevolgd door de Waterlinielijn en later de Binnenstad-as. Om het wiel met spaken uit te werken en te realiseren sluiten we een ov-alliantie met de provincie Utrecht om maximaal samen te werken op het gebied van stedelijk openbaar vervoer.

- Het is voor de **sociale functie van het OV** belangrijk dat het wijkontsluitend OV intussen op peil blijft, zeker voor mensen die minder goed ter been zijn. We zorgen ervoor dat essentiële voorzieningen zoals ziekenhuizen bereikbaar blijven met het OV. We staan daarbij open voor innovatieve vormen van OV mits die echt een goed alternatief vormen voor de lijnbus.

- Ten behoeve van verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid is voor de auto **30 km/u de norm voor woonstraten en 15 km/u de norm waar een woonerf mogelijk** is. In het mobiliteitsbeleid zijn alle bestemmingen bereikbaar, maar verblijfskwaliteit en leefbaarheid wegen zwaarder dan doorstroming en het faciliteren van doorgaand autoverkeer.

- Voor **de noordelijke randweg Utrecht (NRU)** lopen onderzoeken en gesprekken met Rijk en Provincie Utrecht. In toekomstige keuzes staat voor ons het belang van Overvecht voorop (leefbaarheid, oversteekbaarheid en bereikbaarheid van de wijk). We willen geen fly-overs maar een gelijkvloerse of ondergrondse oplossing. Onderhoud is inmiddels hoognodig. Dat voeren we de komende jaren uit en we zetten daarbij zo veel mogelijk stappen naar de gewenste eindsituatie, zoals met geluidsmaatregelen of een lagere maximumsnelheid. We willen in alle gevallen voorkomen dat het doorgaande verkeer toeneemt.

- **Wij zijn en blijven tegen de verbreding van de A27** en maken voortvarend werk van het alternatief voor de Ring Utrecht. We willen Amelisweerd sparen en het wiel met spaken en de gebiedsontwikkelingen A12-zone en Lunetten-Koningsweg goed inpassen. Het alternatief kan een mix van oplossingen bevatten waarbij we onder meer kijken naar een snelheidslimiet van 80 km/u, extra rijstroken binnen de bak, fiets- en OV-verbindingen, overstap-hubs voor de Ring en prijsbeleid gevarieerd naar tijd en plaats. Bij de Ring van de toekomst passen geen parallelstructuren langs de A12-zone die de gebiedsontwikkeling daar verder versnipperen.

- We gaan meer regie voeren op het **goederenvervoer**. Daarbij denken we met name aan bouwlogistiek, leveringen aan de binnenstad en pakketbezorging.

- De openbare ruimte is schaars in onze stad. Geparkeerde auto's nemen alles bij elkaar veel ruimte in en we vinden het dan ook redelijk dat in dit geval geldt 'de gebruiker betaalt'. Op termijn zal daarom in de gehele stad het gebruiken van de openbare ruimte door auto's belast worden met **parkeerbelasting**. De opbrengsten van deze parkeerbelasting investeren we in de kwaliteit van de stad, in alternatieve vormen van vervoer en voorzieningen in de wijken via het investeringspakket 'Groei in Balans'.
  We gaan **versneld betaald parkeren invoeren** en leggen een voorstel voor een volgorde voor aan de raad. Bij het bepalen van de volgorde wegen we in ieder geval de parkeerdruk mee. Op deze manier proberen we parkeeroverlast zoveel mogelijk vóór te zijn. Bewoners mogen natuurlijk altijd een draagvlakmeting aanvragen om versneld op betaald parkeren over te gaan.
  Daarnaast **verhogen we de parkeertarieven**. Daarbij kijken we primair naar de tarieven voor bezoekers en de vergunningen voor tweede auto's. Dit doen we stapsgewijs, waarbij er aankomend jaar al een forse tariefstijging aan de orde zal zijn. De tarieven voor de bewonersvergunning worden zo veel mogelijk ontzien, met name in B1 gebieden, waarbij we zoeken naar manieren om bewoners met een laag inkomen te ontzien.

- We zetten jaarlijks 0,5-1% van de bestaande **parkeerplekken om in ruimte voor fietsenrekken, vergroening en verblijf**. We maken een toegankelijk loket waar mensen aanvragen kunnen doen. In de Binnenstad zetten we het tempo van opheffen van zo'n 50 plekken per jaar voort. De derving van inkomsten vangen we op in de parkeerexploitatie.

- We bestrijden ongelijke toegang tot mobiliteit **(mobiliteitsarmoede)** die veroorzaakt wordt door een smalle portemonnee, een fysieke of cognitieve beperking, een taalachterstand of slechte verbindingen. We kijken hoe we de fietslessen en de fietsdeals (betaalbare fietsen voor U-pashouders) kunnen uitbreiden zolang er vraag naar is. En we stimuleren betaalbare aanbiedingen van deelmobiliteit.

- We zorgen voor **toegankelijke bushaltes** (zie hoofdstuk 1.7 Inclusie).

- In bredere zin werken we met de provincie samen aan **OV dat voor zoveel mogelijk mensen te gebruiken is**. We sporen slechte verbindingen op - zoals tussen Overvecht en Lage Weide - en gaan op zoek naar een antwoord.

- We blijven ons structureel inzetten voor een **verkeersveilige stad**. Lagere maximumsnelheden dragen daaraan bij. In het bijzonder hebben we aandacht voor schoolroutes en -omgevingen. We helpen zo veel mogelijk scholen aan schoolzones, schoolstraten en verkeersexamens voor leerlingen in groep acht. Samen met scholen stimuleren we ouders en kinderen om lopend of fietsend naar school te komen.

3

We gaan de klimaatcrisis tegen

3.1 Energie en klimaat

Er is een klimaatcrisis. Natuurrampen, weerextremen en alarmerende IPCC-rapporten buitelen over elkaar heen. Intussen stijgen de energiekosten en kijken steeds meer Utrechters tegen een onbetaalbare energierekening aan. Wij kunnen als stad dit niet alleen oplossen. Maar we kunnen wel een maximale bijdrage leveren samen met Utrechters, corporaties en maatschappelijk partners.

Bestrijden van energiearmoede is een belangrijk doel van ons klimaatbeleid. Een klimaatvriendelijk Utrecht zien we als een kans op toekomstbestendige banen, comfortabel en betaalbaar wonen, zeggenschap over ons eigen energiesysteem, innovatie en lokale bedrijvigheid. Dit wordt alleen een succes als iedereen mee kan doen.

We starten een stevig besparingsoffensief om de Utrechtse energierekening en CO_2-uitstoot terug te dringen. We willen op alle locaties die aangewezen zijn voor energieproductie in de ruimtelijke strategie en die gunstig uit de milieueffectrapportage (MER) komen de komende vier jaar aan de slag. We zetten als gemeente een stap naar voren en zijn bereid actief deel te nemen in energieprojecten. Klimaatbeleid is meer dan energietransitie. Van de energievisie die al in de planning stond maken we een klimaatvisie.

- We staan naast Utrechters als zij hun **huis willen verduurzamen**. Daarom starten we een sociaal energiebesparingsoffensief waarmee we energiearmoede bestrijden en CO_2-uitstoot verminderen. We gaan actief aan de slag met besparen bij de slechtst geïsoleerde woningen, in de wijkgerichte aanpak en met een individuele benadering op verandermomenten zoals verhuizing of een kapotte Cv-ketel.

- We hebben de ambitie om de **huursector te verduurzamen**. We gaan met grote verhuurders in gesprek om erop aan te dringen dat zij huurders die hun woning willen verduurzamen maximaal ondersteunen. We hebben een aanpak voor eigenaar-bewoners en verenigingen van eigenaren (vve). We zetten allerlei middelen in zoals collectieve inkoop, betaalbaar witgoed, energieadviseurs, energiecoaches en energieambassadeurs, betaalbare leningen en subsidies en waar mogelijk en nodig verplichtingen. We spelen optimaal in op alle subsidies, regelingen en keuzes van de Rijksoverheid.

- Met verhuurders van **studentenwoningen** gaan we in gesprek over het splitsen van de energierekening van de huur zodat studenten de vruchten kunnen plukken van energiezuinig gedrag.

- We handhaven consequent op het **activiteitenbesluit en de label-C verplichting voor kantoren**. Voor bedrijventerreinen hebben we uiterlijk in 2023 een plan gereed hoe en in welke volgorde zij energie besparen en van het aardgas afgaan.

- Voor de 40.000 gasaansluitingen die genoemd zijn in ons **warmteplan** (transitievisie warmte) om over te gaan op een duurzaam alternatief maken we de komende vier jaar wijkuitvoeringsplannen en gaan we aan de slag met de uitvoering hiervan. Voorwaarden zijn onder meer dat het alternatief voor bewoners betaalbaar is en dat er zicht is op duurzame warmte.

- We gaan actief aan de slag met **aquathermie** en **geothermie**. In 2025 maken we een volgend warmteplan (transitievisie warmte) waarin we vooruit kijken naar 2035.

- We staan open voor een **actievere rol** van de gemeente in Stedin en het warmtesysteem van Eneco.

- Gezien de klimaatcrisis tonen we ons ambitieus op het **realiseren van energie** op de geschikte plekken in onze gemeente. We willen met alle energieproductielocaties uit de RSU die gunstig uit de MER komen aan de slag. Voor de geschikte locaties doorlopen we een zorgvuldig ruimtelijk proces, waarbij diverse ruimtelijke belangen gewogen worden. Het betrekken van inwoners bij de inpassing is onderdeel van dit ruimtelijke proces. In onze klimaatvisie nemen we een ruimtelijk kader op om de belangenafweging voor de inpassing van grootschalige energieproductie in en rondom onze stad maximaal te objectiveren.

- Uitgangspunt bij de inpassing van **windmolens** is het maximaal beperken van overlast (geluid en slagschaduw) voor omwonenden. Bij zonnevelden zoeken we naar zoveel mogelijk dubbelgebruik (recreatie, agrarisch) en ecologische waarde. We streven naar minimaal 50% eigenaarschap van bewoners, het liefst uit de directe buurt. Bij onvoldoende inschrijvingen uit de buurt kijken we breder naar Utrecht en omstreken.

- Het **energielandschap in het noorden van Rijnenburg** maken we permanent. We schuwen geen middelen om het maximaal aantal mogelijke windmolens te verwezenlijken binnen de kaders van het zoekgebied. De komende vier jaar willen we de volledige ruimtelijke procedure hebben doorlopen. De zonnevelden Meijewetering, Haarrijnse plas, Nedereindse plas, op de geluidswal A12, Ockhuizen en de Voordorpse polder willen we de komende vier jaar opleveren.

- We onderzoeken of een **energieontwikkelbedrijf** naar Tilburgs voorbeeld een bijdrage kan leveren aan tempo en het behartigen van Utrechtse belangen bij de ontwikkeling van energieproductie.

- We blijven tempo maken met **nieuwe energieproductie** ondanks de congestie op het elektriciteitsnet. We ondersteunen de uitbreiding van het net met soepele gemeentelijke procedures.

- Utrecht is voorloper voor wat betreft **zon-op-dak**. We blijven hierop inzetten. We maken zonnepanelen voor particulieren laagdrempelig mogelijk en kijken naar mogelijkheden voor het coöperatief opwekken van zonne-energie. Als het juridisch mogelijk is, gaan we meer zonnepanelen verplichten in de nieuwbouw en op bedrijfsdaken. Met corporaties maken we afspraken over meer zon-op-dak. Onze doelen zijn 168 GWh zonne-energieproductie op grote daken en 120 GWh op kleine daken in 2030.

- Met ons **arbeidsmarktbeleid** willen we zoveel mogelijk mensen opleiden naar een baan in onder andere de energiesector.

- De gemeente geeft het goede voorbeeld door haar **eigen vastgoed te verduurzamen**, het uiterste te halen uit energiecontracten, te streven naar een meer plantaardige keuken en het wagenpark maximaal te verschonen.

- Via loting stellen we een **klimaatberaad** in om bewoners te betrekken bij de uitvoering van ons klimaatbeleid (in lijn met motie 2021/177).

- **Biomassa is een transitiebrandstof**. Daar willen we vanaf zodra er betere niet-fossiele alternatieven zijn.

- Alle nieuwbouw is maximaal **energiezuinig en klimaatadaptief**. Als dat juridisch mogelijk is stellen we met behulp van de omgevingswet hogere eisen dan in het bouwbesluit. We zetten hoe dan ook het Utrechts energieprotocol in.

- Reversibele (terug te draaien) energiemaatregelen maken we ruimhartig mogelijk in **erfgoed en monumenten**.

- We maken een **klimaatvisie** waarin we naast energie ook uitspraken doen over mobiliteit en voedsel voor zover we daar als gemeente impact op kunnen hebben. De meest duurzame kilometer is de niet gereden kilometer; nabijheid van voorzieningen is dan ook belangrijk.

- We zorgen dat de **laadinfrastructuur** gelijke tred houdt met de toename van emissieloze voertuigen. We ontwikkelen een strategie om tankstations in de stad te transformeren of uit te faseren aangezien deze in de toekomst steeds minder nodig zullen zijn. Elektrische auto's gaan dienstdoen als batterij om het stroomnet te ontlasten.

- Om deze ambities voor elkaar te krijgen bouwen we het energieprogramma uit naar een **uitvoeringsorganisatie die is toegerust** op de ambities.

- **Steden spelen een belangrijke rol in de klimaat- en energietransitie**. Wij willen dat Utrecht hierin een voortrekkersrol speelt, zowel op nationaal als op internationaal niveau zoeken we strategische samenwerkingen op.

3.2 Groen en klimaatbestendige leefomgeving

In een groeiende stad is de openbare ruimte steeds belangrijker als huiskamer voor alle Utrechters. Onder het motto ‘groen, tenzij’ willen we graag dat de groene buitenruimte en het aantal bomen in de stad meegroeien met het aantal nieuwe woningen. Immers, een groenere stad is een fijnere stad; de afgelopen corona-tijd heeft dit wel bevestigd. Uitzicht op groen maakt gelukkig; ruimte om te sporten en te wandelen is gezond; plek om elkaar te ontmoeten is belangrijk voor onze geestelijke en mentale gezondheid. Het groen in onze stad wordt divers gebruikt, we wandelen langs de singel, sporten in de parken of komen tot rust op velden. De volle grond houdt water vast (na zware regenbuien en voor droge tijden) en koelt de stad in een veranderend klimaat. Niet alleen de hoeveelheid groen is belangrijk maar ook de kwaliteit. We kiezen voor zo veel mogelijk inheemse soorten en bevorderen de biodiversiteit. Door keuze voor bij-, insect- en vlindervriendelijke bloemsoorten en specifiek maaibeleid zorgen we voor een bijdrage aan het tegengaan van de biodiversiteitscrisis.

We investeren als stad in extra groen en spannen ons in om ook extra middelen te verwerven van andere overheden en private partijen. We kiezen voor ontharding in plaats van verharding. We hebben de ambitie om de vergroening van de stad te versnellen en in de komende 4 jaar 45 hectare extra groen te ontwikkelen; verdere versnelling is daarna nodig om onze doelen uit de RSU te halen. We werken op vijf niveaus aan de vergroening van de stad: groene daken en 800 groene straten, plantsoenen; parken op maximaal 300 meter van de voordeur; realiseren van groenblauwe fiets- en wandelroutes; aanbrengen van groene scheggen en groene (natuur- en recreatie) gebieden om de stad. Ook willen we dat er voor elke nieuwe woning een nieuwe boom in de stad komt. We gaan met voorrang aan de slag in straten waar bewoners ambities hebben rond vergroening, in groenarme buurten en waar bewoners het meest last hebben van hittestress. We koppelen vergroening zo veel mogelijk aan andere werkzaamheden, bijvoorbeeld rond riolering, toegankelijkheid, energie-infrastructuur, onderhoud, vermindering van parkeerplaatsen en verkeersveiligheid onder het motto ‘in één keer goed’. We stimuleren bewoners om het groen in zelfbeheer te nemen. We vinden het belangrijk de ongelijke verdeling van de gevolgen van klimaat-verandering in de stad voor bewoners tegen te gaan en hebben oog voor de Utrechters die niet zelf de middelen, tijd of energie hebben om aan de slag te gaan.

- We geven **groen in de stad een flinke impuls**, via het investeringspakket Groei in Balans. In de meerjarenprogrammering maken we plannen voor 45 hectare extra groen (straten, parken, natuurgebieden) en net zoveel bomen als er huizen worden gebouwd in de komende vier jaar. Dit is ook van belang voor de klimaatadaptatie. We spannen ons ervoor in om mensen te bereiken in groenarme wijken en buurten. Bomen die we niet in de openbare ruimte kwijt kunnen, geven we gratis weg.

- We richten een **eenvoudig toegankelijk loket** in voor bewoners die plannen hebben voor meer groen in hun straat waaronder geveltuinen, boomspiegels, bomen, meer plek om fietsen te stallen, ruimte voor voetgangers of ontmoetingsplekken. We maken dit ruimtelijk mogelijk door jaarlijks 0,5-1% van de bestaande parkeerplekken op te heffen. We maken dit voor zoveel mogelijk bewoners toegankelijk en kijken hoe slim melden hier een rol in kan spelen. We bouwen daarbij voort op het werk van Waterproof 030. We voeren gratis verharding uit privétuinen af.

- De **regeling voor groene daken** blijft zo laagdrempelig en vindbaar mogelijk in stand en groeit mee met de vraag uit de stad. De dekking komt uit de rioolheffing. Ook blijven we vergroening van schoolpleinen stimuleren en mogelijk maken.

- We willen **zoveel mogelijk ruimte publiek toegankelijk** maken. We denken daarbij aan openstellen van semipublieke plekken als schoolpleinen, sportcomplexen, volkstuinen en begraafplaatsen en private tuinen en binnenplaatsen, zo min mogelijk toepassen van hekken en zo veel mogelijk gemeentelijk eigendom van openbare ruimte in gebiedsontwikkelingen.

- We stellen een **netwerk van hoofdvoetgangersroutes** vast die zoveel mogelijk door het groen en langs het water lopen (‘groene ommetjes’). Voorbeelden zijn het wandelpad langs de Jutfaseweg, de route langs het Zandpad en een beter wandelpad om de noordelijke Singel die we alle drie de komende vier jaar willen realiseren. Voldoende plekken voor bankjes, toiletten en watertappunten langs deze routes vinden we belangrijk.

- Onze ambitie is om de komende tien jaar de volgende parken aan de stad toe te voegen: **Moreelsepark, Smakkelaarspark, Lombokpleinpark, Rondje stadseiland, Natuurgebied Zuilen en Lunettenpark**. Ook zoeken we naar ruimte voor extra plantsoenen bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Amsterdamsestraatweg, Oudenoord en Maliebaan. Door parken toe te voegen zorgen we voor spreiding van recreanten. Voldoende toiletvoorzieningen, afvalbakken en fietsenstallingen voorkomen overlast.

- Om echt werk te kunnen maken van een kwaliteitsslag in de openbare ruimte moeten we ook goed kijken naar de **ondergrond** waar o.a. elektriciteitsleidingen, gasinfrastructuur, glasvezel en rioolpijpen nu al met elkaar concurreren. Dit neemt in de toekomst alleen maar toe. Om die reden maken we vaart met een visie en uitvoeringsprogramma rond de ordening van de ondergrond.

- Rond de stad willen we **natuur en landschap van groter formaat** ontwikkelen, zoals Ockhuizen, Voordorpse polder en het noordelijk deel van Rijnenburg waar we een combinatie willen maken van natuur, recreatie en energieproductie.

- **Amelisweerd** willen we vergroten en verbinden aan bijvoorbeeld Oostbroek en fort Vechten als onderdeel van de Waterliniescheg. Hier zoeken we de samenwerking met de Universiteit Utrecht, provincie, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en de omliggende gemeenten.

- **Nieuwbouw is natuurinclusief**, klimaatbestendig en draagt bij aan de groene investeringen in de stad. We geven meer ruimte aan spontane natuur en zaailingen in plaats van alles tot in de puntjes te onderhouden. We zoeken meer ruimte voor heggen en struiken.

- We willen **minder grote reclame-uitingen**, zoals spandoeken op bouwsteigers in de openbare ruimte. We onderzoeken hoe we excessief grote reclame-uitingen kunnen aanpakken.

- Het **budget voor natuureducatie groeit mee** met het aantal kinderen in de stad. Utrecht Natuurlijk verzorgt hiermee lessen en een aantal educatieve locaties in de stad.

- **Stadswater** is een belangrijk onderdeel van de openbare ruimte. We zien dat steeds meer verschillende groepen gebruik willen maken hiervan. We gaan aan de slag met het afmaken van de visie rond stadswater inclusief zwemwater en de uitvoering hiervan. We bekijken hierbij of er ruimte is voor een echt Utrechts stadsstrand.

3.3 Milieu en circulariteit

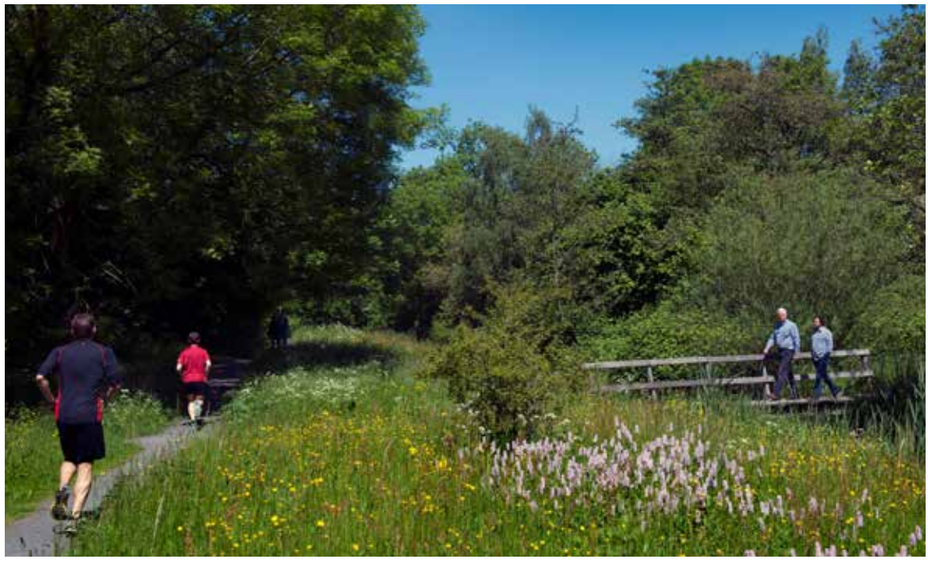
Gezond stedelijk leven betekent dat onze inwoners recht hebben op een gezond leefklimaat en een duurzame leefomgeving. En vooral: dat onze kinderen opgroeien in een leefbare stad gericht op schone lucht en bodem, minder afval, lagere geluidsniveaus en het stimuleren van een circulaire economie die bijdraagt aan klimaat.

Voor een duurzame leefomgeving is het voor de komende vier jaar (en daarna) het belangrijkst dat de gezondheid van de inwoners verbetert als gevolg van onze inzet op de fysieke leefomgeving, ook bij een verdere groei en inbreiding van de stad. We willen de afspraken uit het Klimaatakkoord behalen.

We hebben in Utrecht het ambitieuze doel om in 2050 volledig circulair te zijn, in 2030 maximaal de helft aan primaire grondstoffen te gebruiken en onze maximale bijdrage te leveren aan het halen van nationale en internationale doelstellingen ten aanzien van CO_2-reductie. We zien kansen de circulaire ambities te verknopen aan de andere transities op het gebied van openbare ruimte, energie en woningbouw. De komende jaren gaan we daarom door met onze inzet op de circulaire economie. Onze focus is op de circulaire economie en maakindustrie (bijvoorbeeld op Lage Weide, Werkspoorkwartier en Strijkviertel) en wij zetten het beleid in langs onze principes zoals brede welvaart, inclusiviteit en het ecologisch plafond. Utrecht is een stad die kans heeft om een voorloper te zijn op veel gebieden, zoals de energietransitie, gezondheid en onderwijs. Die kans om voorloper te worden grijpen we graag aan.

Dit alles gaat niet vanzelf. We hanteren het uitgangspunt ‘de vervuiler betaalt’ en nemen extra maatregelen onder andere op het gebied van luchtkwaliteit en afvalverwerking.

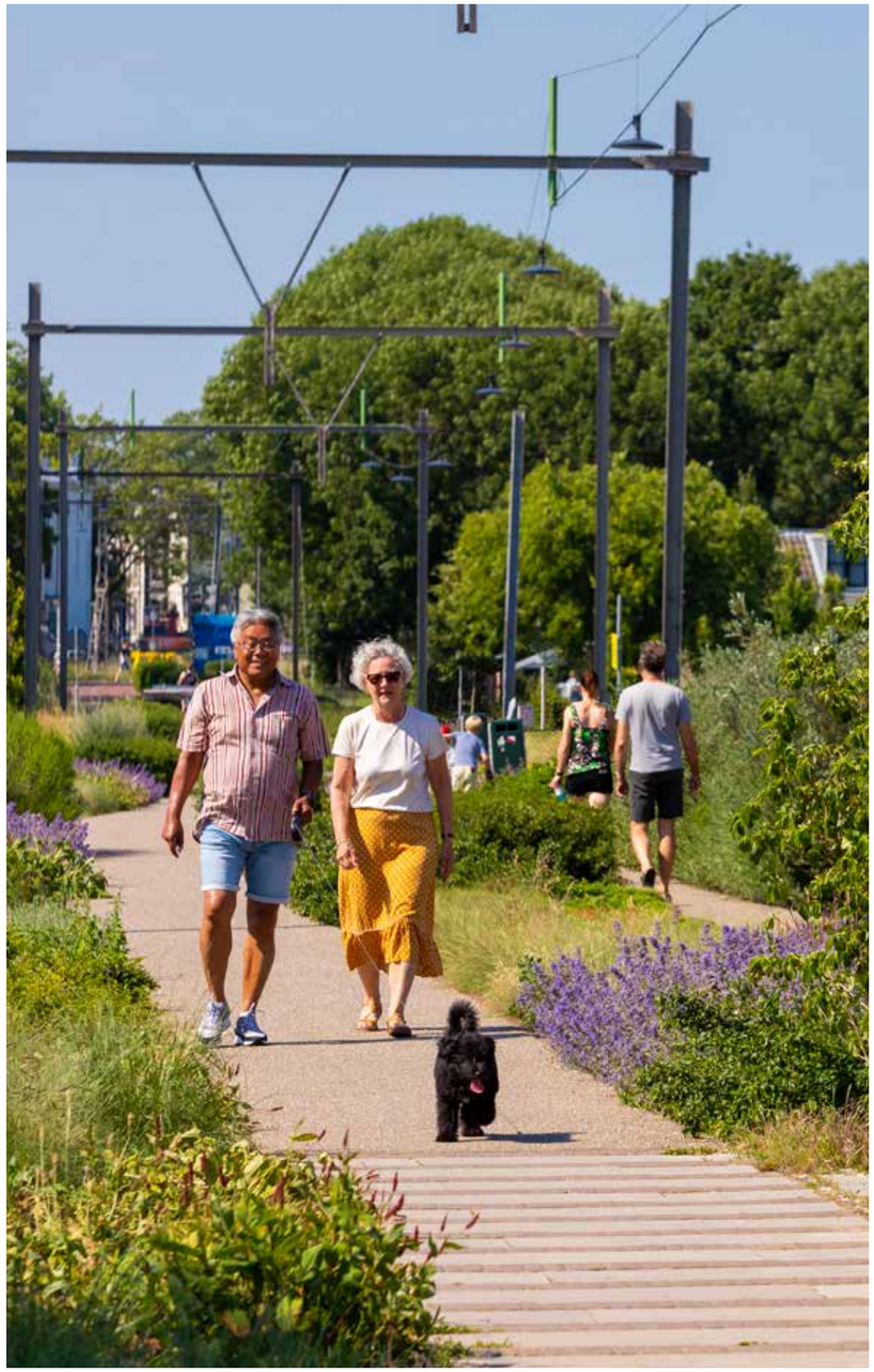
- We versterken het **vestigingsklimaat voor (circulaire) ondernemers** door samen met de provincie te investeren in het intensiveren van bedrijventerreinen. In deze periode presenteren we hoe we het programma Utrecht circulair gaan versnellen.
- We nemen extra maatregelen om de **luchtkwaliteit** te verbeteren. We streven naar het bereiken van de WHO-advieswaarden 2021 en hebben aandacht voor de effecten van de industrie op nieuwe bebouwing. Een landelijke/ Europese aanpak is dan wel noodzakelijk, maar als stad dragen we er graag aan bij.
- We bekijken op welke wijze uitbreiding en/of versnelde verstrenging van de milieuzone bij kan dragen aan het **halen van de WHO-normen**. We kijken daarbij nadrukkelijk naar de kosteneffectiviteit omdat voertuigen steeds schoner worden; ook wegen we klimaateffecten mee. Bij eventuele aanpassingen van de milieuzone is een adequate sloopregeling (met een hogere bijdrage voor lagere inkomens) een randvoorwaarde.
- In Utrecht zorgden we in 2021 per persoon voor zo’n 413 kilo gescheiden en ongescheiden afval. Minder afval bespaart grondstoffen, energie en dus het klimaat. Daarom gaan we samen met onze inwoners en ondernemers door met de campagne ‘**Utrecht slim met afval**’. Het streefgetal in ons afvalbeleid is 180 kilo per persoon per jaar. Daarnaast nemen we maatregelen om het zwerfafval op straat te verminderen. We onderzoeken de mogelijkheden van meer GFT-scheiding. We blijven inzetten op het terugdringen van bijplaatsingen.
- We verruimen de **openingstijden van de milieustraten** en verhogen de capaciteit (herinrichting). We verbreden de focus en samenwerking met de kringloopwinkels in de stad. Ook initiatieven zoals ‘Buurman Utrecht’ blijven wij steunen. We willen een *upcycle centrum* in Utrecht openen.
- We gaan door met het geven van voorlichting over **houtstook** en bieden subsidies aan met als doel dat er minder gestookt wordt. Ook kijken we of het invoeren van een stookalert nuttig kan zijn.
- **Geluid is de tweede milieugerelateerde ziekmaker**. In Utrecht hanteren we strengere geluidsnormen dan de landelijke wettelijke richtlijnen. Hiervoor nemen we waar nodig extra maatregelen. Verkeer is een belangrijke veroorzaker van geluidhinder. Daarom verlagen we de snelheid waar mogelijk en leggen we stil asfalt aan. Voor nieuwe woningen op plekken waar veel geluid is, treffen we extra maatregelen zoals een geluidsluwe gevel, een rustige buitenruimte en een goede indeling van de woning waardoor er binnenshuis altijd een rustige plek is.
- Duurzaam (ver)bouwen is de norm door te werken met de uitgangspunten van het **convenant duurzaam bouwen**. We bekijken hoe we ons eigen handboek openbare ruimte kunnen aanpassen op de circulaire eisen van deze tijd.
- Partijen in de stad die bij een **aanbesteding** of vergunningaanvraag laten zien aanzienlijk duurzaam en circulair te opereren, hebben een streepje voor. We komen met een plan van aanpak hoe we dit verder uitwerken.
- We vragen aan **bedrijven ook hun bijdrage** te leveren aan de maatschappelijke opgaven waar we voor staan en mee te doen aan het tegengaan van de klimaatcrisis. We stimuleren juist de circulaire economie: zo zorgen we dat er voldoende ruimte is voor kringloopwinkels, duurzame innovaties in de bouwnijverheid, maar bijvoorbeeld ook voor reparatiebedrijven. We vinden het daarnaast belangrijk dat bedrijven oog hebben voor hun omgeving en sociaal ondernemen.
- Als gemeente streven we ernaar zo veel **mogelijk circulair in te kopen en aan te besteden**. Hiervoor streven we naar een ambitieuze ondergrens van ten minste 50% in deze periode die circulair wordt aanbesteed. We houden aandacht voor onder andere *social return*.
- We onderzoeken de mogelijkheden om de **uitstoot te verminderen** van mobiele werktuigen, boten, brommers en pleziervaart. We lobbyen bij het Rijk voor de verduurzaming van de binnenvaart op voornamelijk het Amsterdam-Rijnkanaal.
- De **openbare verlichting maken we diervriendelijker**. Om ook energie te besparen dimmen we de verlichting waar mogelijk en halen onnodige verlichting weg. Reclameverlichting staat standaard ’s nachts uit. We sporen bedrijven en particulieren aan om onnodige verlichting in gebouwen en woningen uit te schakelen.

3.4 Dierenwelzijn

Utrecht is een diervriendelijke stad. We zorgen goed voor de dieren in de stad. De natuur in de stad is niet alleen goed voor mensen maar ook voor dieren. De afnemende biodiversiteit baart ons zorgen. We zetten ons daarom in voor goede stadsnatuur die aantrekkelijk is voor insecten, vogels en andere dieren. We willen dat alle dieren goed verzorgd worden en bekijken de mogelijkheden om minima hierbij te ondersteunen.

- We houden vast aan de **nota Dierenwelzijn**. Daarin bevorderen we binnen de (wettelijke) mogelijkheden het welzijn van dieren in de stad. De opvang van dieren organiseren we samen met de Dierenbescherming.
- Bij de **inrichting van openbaar groen** kijken we expliciet naar ruimte waar verschillende dieren prettig kunnen leven.
- Indien nodig bestrijden we dieren die overlast veroorzaken, bijvoorbeeld vanwege de volksgezondheid, op een **natuurlijke manier**. We werken niet mee aan het afschieten van dieren tenzij dieren ziek of gewond zijn, of de volksgezondheid of verkeersveiligheid in het geding komt.
- We bieden **geen extra plekken om te hengelen** aan. We dringen er bij de AUHV op aan dat ze geen vislessen meer geven op school. In de Haarrijnse- en Nedereindse plas moeten de hengelaars inschikken voor drijvende zonnevelden.
- Onze intentie is om met de **boeren in Amelisweerd** verdere afspraken te maken over een meer natuurinclusieve manier van werken met respect voor hun bedrijfseconomische toekomst.
- In de subsidierelatie met **Utrecht Natuurlijk** vragen we om hoge standaarden rond dierenwelzijn op de Steedes.
- Bij evenementen zien wij in principe **geen rol voor dieren**.
- Binnen de U-pas zoeken we naar mogelijkheden om **dierverzorging** meer een plek te geven, denk aan dierenartsbezoek.
- We geven vervolg aan het **vogelhuisakkoord**.
- We vinden dat in een stad als Utrecht 24/7 hulp aan dieren in nood geleverd moet kunnen worden. Daarom maken we structureel extra middelen voor de **dierenambulance** en de **vogelopvang** vrij.

4

We werken aan een levendige en leefbare stad

4.1 Lokale economie

Utrecht is een aantrekkelijke stad die mensen graag bezoeken en waar bedrijven zich willen vestigen. Van Rotsoord tot het Berlijnplein: in Utrecht is ruimte om wat te doen, om plezier te hebben, maar ook ruimte om je terug te trekken. Dat betekent iets voor de inrichting van onze stad. Er zijn plekken - binnen en buiten de singels - om samen een drankje op het terras te drinken, plekken waar jong en oud in het weekend genieten van evenementen en gelegenheden waar een bruisende nachtcultuur te beleven is. Er kan gewinkeld worden in het historische centrum aan de Oudegracht, maar ook in Leidsche Rijn Centrum. Tegelijkertijd is er ook behoefte om rustig door de hofjes in de Binnenstad te lopen, het cultureel erfgoed te bewonderen en om na een paar minuten fietsen midden in het groen te wandelen. Deze vele wensen willen we in balans brengen met de mogelijkheden van de stad.

Utrecht heeft een mooie uitgangspositie om zich verder wereldwijd op de kaart zetten op

de thema's klimaat, brede welvaart voor iedereen en gezondheid. Een mooi voorbeeld is de gezondheids-gerelateerde economie op het Utrecht Science Park (USP). Hier vestigen zorgbedrijven en -werknemers zich graag, mede dankzij die samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid. Wel zien we ook uitdagingen op gebied van het aantrekken van talent, gezonde verstedelijking en het verduurzamen van het mkb.

We zien een kans in een duurzame samenwerking tussen de gemeente, het onderwijs en bedrijven om zodoende te investeren in een toekomstgerichte beroepsbevolking om werkgevers te voorzien van voldoende en gekwalificeerd personeel. We signaleren namelijk een fiks tekort aan arbeidskrachten en zien dat andere maatregelen nodig zijn om nieuwe kansrijke matches te maken tussen mensen en bedrijven. Daarom investeren we structureel in de economie van de toekomst.

- Het **vestigingsklimaat** van Utrecht is goed en dat willen we zo houden. We zoeken daarom bedrijvigheid die past bij de maatschappelijke opgaven en duurzame toekomst van de stad in ICT & digitale vaardigheden, gezondheid, onderwijs en bouw/techniek/energie/circulair.

- Er komt **actief economisch beleid**. De gemeente stuurt op het faciliteren van werkgelegenheid in toekomstgerichte marktgroepen. Het stimuleren van banen voor specifiek mbo'ers vinden wij zeer belangrijk. Zonder praktisch geschoolden bouwen we geen huizen, krijgen we de energietransitie niet van de grond en kunnen we niet voldoende zorg bieden.

- Utrecht wil verder bouwen aan een kenniseconomie en daarom is het van belang om **start-ups en scale-ups** te steunen en te binden aan de stad. We zetten vooral in op startende bedrijven uit de eerder in dit hoofdstuk genoemde sectoren.

- We investeren in de **(lokale) economie in de wijken**. Elke wijk heeft werk, ondernemers en voorzieningen zoals horeca nodig.

- We willen **(horeca)ondernemers meer kansen bieden** in de verschillende centra buiten de Binnenstad, om deze wijken en buurten levendiger te maken en de spreiding over de stad beter te maken. We sturen actief op in welke wijken dit nodig of kansrijk is, gelet op de lokale arbeidsmarkt en mogelijkheden.

- Het **Utrecht Science Park** is met haar gezondheid-gerelateerde economie een banenmotor passend bij de maatschappelijke opgave van de stad. Daarnaast biedt het werkgelegenheid aan mensen met een opleiding van mbo tot hbo en universitair. We zien dit als kans en kijken naar verdere ontwikkeling van het USP.

- Via de **Regionale ontwikkelingsmaatschappij** (ROM) stimuleren we de focus op sectoren zoals gezondheidszorg, bouw, energietransitie en ICT. En op locaties zoals Lage Weide, Werkspoorkwartier en Strijkviertel. Deze drie locaties staan bekend om hun profiel rondom de circulaire maakindustrie. Er is hier tevens ruimte voor creatieve bedrijvigheid.

- We zien veel **winkelleegstand** in Utrecht, zowel in de binnenstad als in de wijken. Het is van vitaal belang voor de huidige ondernemers en bewoners om deze gebieden aantrekkelijk te maken en houden, van de Steenweg tot winkelcentrum Overvecht. Dit vraagt om met een open blik naar nieuwe mogelijkheden te kijken en (gemengde) functies voor de leegstaande panden te zoeken.

- Door corona is de vraag naar kantoor- en werkgelegenheid veranderd. **Kantoorpanden** zullen meer ingezet worden voor ontmoeting, netwerken en inspiratie. We benutten huidige kantoorpanden daarom creatief. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen kijken we hoeveel en wat voor soort werkplekken er nodig zijn. Bij leegstaande kantoren kijken we daar waar mogelijk naar andere functies. Hiervoor gebruiken we de leegstandsaanpak. Waar het toevoegen van woonruimte niet opportuun is, zoeken we naar andere functies.

- We vinden het belangrijk dat ondernemers zoveel mogelijk ongehinderd iets kunnen organiseren zonder **onnodige bureaucratie en regels**, maar zonder tegelijkertijd andere belangen te schaden. Hiervoor kijken we kritisch naar welke regels echt nodig zijn: specifiek op het vlak van *blurring* (mengen van functies) en uitplaatsingen.

- We zetten in Utrecht niet in op massatoerisme. **Toerisme** mag in Utrecht groeien, maar geen andere functies verdringen zoals wonen. We laten na 2022 de hotelstop los. Toeristische verhuur van woningen wordt verder gereguleerd met een meldplicht per verhuring per 1 juli 2022. Om toerisme ook bij te laten dragen aan de stad, wordt de toerismebelasting verhoogd.

4.2 Digitale stad

Digitalisering biedt kansen op laagdrempelige gemeentelijke dienstverlening, nieuwe manieren om bewoners te betrekken bij gemeentelijke projecten en om op een nieuwe manier met maatschappelijke vraagstukken aan de slag te gaan. Denk hierbij aan het digitale huishoudboekje, online jongerenwerk of mobiliteitsdiensten. Het biedt ook kansen om onze dienstverlening te innoveren en te verbeteren zonder dat dit ten koste gaat van persoonlijk contact, bijvoorbeeld op het vlak van (jeugd)zorg of Wmo. Digitalisering kan gemak bieden en zorgt voor werk in onze stad.

Tegelijkertijd beseffen we dat er digitale ongelijkheid is: niet alle Utrechters zijn digitaal even vaardig of hebben evenveel toegang tot internet, ondanks dat dit inmiddels een basisbehoefte is. Een smalle portemonnee mag geen reden zijn om digitaal niet mee te kunnen doen. We zullen discriminatie en uitsluiting door de inzet van technologie (zoals algoritmes) door de gemeente niet bevorderen, maar proberen juist met die inzet van technologie kansengelijkheid te bevorderen. We hebben aandacht voor risico's rond privacy, databescherming, algoritmes, veiligheid en vitale ICT-infrastructuren.

Digitale vaardigheden

- We kijken hoe we binnen de U-pas **internet** kunnen aanbieden en we ondersteunen partners als de stichting Leergeld die leerlingen aan (tweedehands) laptops en toebehoren kunnen (blijven) helpen.

- We zorgen ervoor dat in de (semi)publieke ruimte zoals bibliotheken en het stadhuis **voldoende plekken zijn met gratis internet**.

- Wij vinden het belangrijk om te investeren in **digitale vaardigheden en (social-) mediawijsheid** van bijvoorbeeld ouderen en jongeren. Daarom ondersteunen we de bibliotheek en maatschappelijke organisaties om cursussen, digitale hulp of maatjesprojecten te organiseren voor bewoners die aan hun online weerbaarheid willen werken – denk aan online pesten of fraude - en digitaal vaardiger willen worden.

Digitale gemeente

- De informatie en dienstverlening van de gemeente voldoet minimaal aan de wettelijke eisen voor **digitale toegankelijkheid**. Daarnaast kunnen bewoners als ze dat wensen altijd telefonisch of aan de balie terecht.

- We zijn uitermate behoedzaam bij het delen en opvragen van **persoonsdata** en het inzetten van **algoritmes**. We vragen hier ook expliciet aandacht voor bij onze partners en als we diensten inkopen. We stellen een commissie in om te adviseren over ethische vraagstukken rond nieuwe technologie.

- We gaan aan de slag met **digitale risico's** zoals *grooming*, hacken en fraude en versterken de digitale weerbaarheid in de stad en onze organisatie. We doen een jaarlijkse stresstest om onze systemen te testen, eventueel met de hulp van ethische hackers. Op het vlak van bijvoorbeeld crisisbeheersing en veiligheid spelen we in op digitale ontwikkelingen.

- We verbeteren onze opslag en ontsluiting van gegevens om te voldoen aan de **Wet open overheid** (Woo) en de **archiefwet**.

We werken verantwoord en bewust zoveel mogelijk met open data en maken informatie goed vindbaar en doorzoekbaar.

- **We benutten data** om ons beleid en investeringskeuzes te onderbouwen en nieuwe oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen te ontwikkelen. Daar waar mogelijk met partijen samen.

4.3 Cultuur en erfgoed

Utrecht kent een wijdverspreid kunst- en cultuuraanbod. Van de Domtoren tot dB's: er is voor ieder wat wils. En dat is belangrijk. Want kunst en cultuur prikkelt, verbindt en zet aan tot nadenken. De waarde die cultuur toevoegt aan de stad en samenleving is niet altijd in euro's uit te drukken en wordt vaak pas achteraf duidelijk. Maar wij zien die waarde onmiskenbaar en vinden een goed cultureel klimaat belangrijk. Amateurs, professionals en organisaties geven we de ruimte om een aantrekkelijk en hoogstaand cultuuraanbod te kunnen creëren. Kunst kleurt de stad, de voorzieningen groeien mee met het aantal inwoners.

- Cultuur is van en voor álle Utrechters. We blijven eraan werken om cultuur voor iedereen toegankelijk te maken. Cultuur moet inclusief en pluriform zijn. Het helpt om **cultuur letterlijk en figuurlijk dichtbij** te brengen. De groei van het cultuurbudget is daarom vooral ten gunste van het aanbod in wijken en buurten. Dit wordt ook een van de uitgangspunten in de nieuwe Cultuurnota. Met de naleving van de Code Culturele Diversiteit willen we diversiteit in het programma, personeel, publiek en partners terug zien komen.

- De ruimte in onze stad is beperkt. Toch moet er **ruimte zijn voor cultuur in de stad**. In de RSU 2040 is berekend dat er een behoefte is aan groei van 80.000 m² betaalbare creatieve werkplekken, verspreid over de stad en deels in de regio. Wij gaan actief zoeken naar deze plekken en reserveren hier middelen voor via het investeringspakket 'Groei in Balans'.

- Culturele makers moeten eerlijk beloond worden. We passen de **Fair Practice Code** vanaf de start van de nieuwe Cultuurnota onverkort toe en maken hier structureel geld voor vrij.

- Alle inwoners van Utrecht krijgen de kans zich artistiek te ontplooien dankzij een stevige keten van **cultuureducatie**, via amateurkunst(educatie) naar talentontwikkeling en een professionele kunstpraktijk.

- Utrecht kent een aantal onderwijsinstellingen waar de creatieve makers van de toekomst worden opgeleid, zoals Nimeto en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU). Wij zijn trots op ons cultureel talent en willen afstudeerders **jaarlijks een podium geven om hun werk te exposeren**.

- Wij willen cultuurtalent behouden voor de stad. De **tweejarige regeling** voor nieuwe makers wordt structureel gemaakt. Deze regeling is voor veel makers een belangrijke kickstart van hun culturele carrière en heeft zich in de afgelopen jaren bewezen.

- We willen in staat zijn om in te kunnen spelen op kansen die zich aandienen om het **culturele (top)aanbod** in de stad te verbreden. Daar maken we structureel een bedrag voor vrij.

- Een **bruisende nachtcultuur** is belangrijk voor een grote stad als Utrecht. Denk bijvoorbeeld aan podia voor nieuwe bands en een levendige Utrechtse dance-scene. Om dit naar een hoger niveau te tillen stellen we een Utrechtse Nachtvisie op. Daarmee maken we nachtcultuur een serieus onderdeel van de cultuursector. Samen met het Nachtoverleg en bewoners wordt gezocht naar geschikte locaties voor nachtcultuur en wordt gekeken hoe we ruimte kunnen bieden voor talent en experiment.

- Verspreid in de stad moeten verschillende soorten **evenementen** mogelijk zijn. Om evenementen te faciliteren en tegelijkertijd scherp te zijn op de omgeving maken we vaart met het opstellen van evenementen- en locatieprofielen. Ook willen we door middel van het invoeren van duurzame leges, evenementen verduurzamen. Hierbij worden kleine evenementen ontzien.

- We zoeken een **permanente evenementenlocatie** voor grootschalige evenementen.

- **Kunst(uitingen) in de openbare ruimte**, zoals muurschilderingen, streetart en (tijdelijke) exposities, kunnen een mooie toevoeging zijn om bestaande én nieuwe wijken en buurten aantrekkelijk te maken of te houden. Het brengt ook meer Utrechters in contact met cultuur. Daarom krijgt dit de komende vier jaar een stimulans.

- We kijken hoe we de deuren van **Domplein 4** meer open kunnen zetten, letterlijk en figuurlijk. Mogelijk door menging van functies. Domplein 4 blijft in ieder geval beschikbaar als huisvesting voor cultuur- en amateurkunstaanbieders.

- **Lokale media** zijn een belangrijke drager van de (lokale) democratie. We investeren structureel extra om het aanbod minimaal op peil te houden, aanvullend op extra rijksmiddelen die we hiervoor verwachten.

Erfgoed
Het vele erfgoed dat Utrecht rijk is, maakt de stad aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers. Van oud (zoals de diverse forten) tot jong (denk aan de Neudeflat). Dit erfgoed – ook immaterieel – koesteren we zo veel mogelijk en moet toegankelijk zijn zodat alle Utrechters ervan kunnen genieten. Verduurzaming van erfgoed is een belangrijk punt van aandacht. Het draagt namelijk bij aan het toekomstig gebruik en functionaliteit. Wel zullen we altijd het cultuurhistorisch belang, het gebruiksbelang en andere maatschappelijke belangen goed met elkaar afwegen. Omdat ons erfgoed de geschiedenis van de stad zichtbaar en tastbaar maakt, vinden we dat er letterlijk en figuurlijk ruimte moet zijn voor erfgoed in onze verdichtende stad:

- De **Erfgoednota** 'Utrechts Erfgoed verbindt mensen en tijden' is leidend.

- Utrecht viert in 2022 **900 jaar stadsrechten**. In dit kader zetten wij ons cultureel erfgoed extra in het zonnetje en komen we met een kaart en wandelroutes

- Wij gaan (particuliere) eigenaren helpen met het **verduurzamen van hun erfgoed**. Respect voor en het verduurzamen van erfgoed, moet hand in hand gaan. Om eigenaren op weg te helpen met verduurzaming ondersteunen we de uitwisseling van ervaringen en goede voorbeelden. We delen informatie met monumenteigenaren en organisaties op het gebied van duurzaamheid. Reversibele (terug te draaien) energiemaatregelen maken we ruimhartig mogelijk bij erfgoed en monumenten.

- Het monumentale **wervengebied** is uniek. Herstel en behoud van de werven vinden wij zeer belangrijk. We werken de financiële strategie voor de dekking van de uitvoeringskosten van het programmaplan voor de komende 30 jaar uit. Voor de komende vier jaar (2022-2025) maken we een uitvoeringsplan wervengebied.

4.4 Sport, spelen en bewegen

Utrecht houdt van sporten, spelen en bewegen. Sport verbindt, is goed voor je fysieke én mentale gezondheid. Of het nu *urban* sporten langs het Amsterdam-Rijnkanaal is of voetballen op het dak van een bedrijfspand, sport moet voor iedereen toegankelijk zijn. Hierbij mag het niet uitmaken of je een kleinere beurs of bijvoorbeeld een lichamelijke beperking hebt. Maatschappelijke organisaties als Jantje Beton en de Utrechtse sportverenigingen spelen hier een belangrijke rol in.

We staan voor een enorme uitdaging om ervoor te zorgen dat er genoeg ruimte is om te sporten voor Utrechters. De zoektocht naar ruimte blijft moeilijk in een groeiende stad, maar er moet een grote stap worden gezet om de sportmogelijkheden op peil te krijgen. Het aanbod moet inclusief zijn, een sociale basis hebben en jeugd aansporen om te spelen en bewegen. Daarbij zijn we trots op de topsport in onze stad en willen we daar een goed klimaat voor behouden. De Utrechtse sportagenda uit 2021 heeft al een mooie basis gelegd voor deze doelen.

Het Mulier instituut doet periodiek onderzoek naar de tekorten, die nu gaan over 2 extra sporthallen, 14 extra sportvelden en 54 tennisbanen.

- In Utrecht is er een **tekort aan binnen- en buitensportlocaties**. De aantallen uit het rapport van het Mulier instituut maken duidelijk dat we een been bij moeten trekken en dat gaan we ook doen. In 2021 is al gestart met de variantenstudies voor inpassing van extra sportvelden op de sportparken Maarschalkerweerd, Nieuw Welgelegen en Rijnvliet/Strijkviertel. Via het investeringspakket ‘Groei in Balans’ investeren we in voldoende passende sportvoorzieningen in de stad.

- We zetten in op een zo efficiënt mogelijk gebruik van de beschikbare ruimte. Denk hierbij aan het **dubbelgebruik** van sportvoorzieningen en het gebruik in de daluren. We helpen verenigingen hierbij waar mogelijk.

- **Sporten en spelen in de buitenruimte** is toegenomen, dat gaan we stimuleren. Bijvoorbeeld door meer kleine veldjes of sportcontainers te realiseren. Voldoende watertappunten zijn hiervoor ook van belang.

- We willen een stad zijn waar ieder kind **dichtbij huis kan spelen en bewegen**. Daarom maken we in het investeringspakket ‘Groei in Balans’ structurele middelen vrij om de Visie Speelruimte uit te voeren.

- We bespreken met sportverenigingen de mogelijkheid om **solidariteitspotjes** te maken. Leden die wat meer te besteden hebben, dragen in dat geval iets meer contributie af zodat het ook voor leden met een kleine beurs mogelijk is om voor een lager bedrag lid te zijn.

- In samenwerking met onderwijsinstellingen gaan we aan de slag om iets te doen aan het tekort aan ruimte voor **studentensport**. Zoals in de omgevingsvisie Utrecht Science Park aangekondigd, verkennen we de herinrichting van Sportpark Olympos. Parallel onderzoeken we of er ruimte voor studentensporten is op Maarschalkerweerd. Deze studentensportfaciliteiten zijn of worden ook zoveel mogelijk beschikbaar gemaakt voor mbo-studenten. We zetten ons er ook voor in de samenwerking tussen studenten- en verenigingssport te vergroten.

- De **maatschappelijke waarde** van sport zou een vanzelfsprekend onderdeel van het netwerk van sociale- en maatschappelijke organisaties in de wijk moeten zijn. Sport heeft een nadrukkelijke functie in het versterken van gezondheid en het organiseren van activiteiten waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Dankzij het Sportakkoord Utrecht, SportUtrecht, de Gezonde Wijkalliantie en vele anderen, gebeurt er al veel op dit vlak. Dit versterken we, bijvoorbeeld door te onderzoeken of we het aanbod van de U-pas op dit vlak kunnen uitbreiden.

- We starten in deze collegeperiode met de bouw van het **nieuwe zwembad in Leidsche Rijn**.

- In Utrecht moet een plek zijn voor geschikt **roei- en trainingswater**, ook voor onze toproeiers. We onderzoeken hiervoor twee locaties, te weten Rijnenburg en Vianen-Ameide. We gaan uiteindelijk voor het beste en meest gedragen alternatief. Verder kijken we naar de mogelijkheden om het roeien verder te faciliteren langs de Vecht en het Merwedekanaal.

- We zoeken met de verschillende partijen die betrokken zijn bij het **Sportakkoord Utrecht** naar de mogelijkheid om, naar Arnhems voorbeeld een extra beweegprogramma op en rondom basisscholen te realiseren. Het beweegprogramma zet in op meer en beter leren bewegen voor de doelgroep 4- tot 12-jarigen. Daarbij beginnen we bij de scholen en wijken waar dat het meeste nodig is en kijken we naar uitdagingen als de preventie van overgewicht en doorstroming naar sportverenigingen.

- We voegen structureel een extra bedrag toe aan de sportbegroting om **wendbaar** in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de stad.

4.5 Vastgoed

Utrecht kan niet zonder plekken waar mensen elkaar ontmoeten, sporten, cultuur bedrijven en spelen. Dit weefsel van de stad wordt mede gevormd door het maatschappelijke vastgoed, waar de gemeente een rol in speelt. We zorgen er dan ook voor dat er voldoende aanbod is en het maatschappelijk vastgoed goed onderhouden is. Meervoudig ruimtegebruik is daarbij ons leidend principe. Ons maatschappelijk vastgoed is meer dan een aantal gebouwen. Het is ons visitekaartje en bindweefsel in de wijken: een plek waar Utrechters elkaar ontmoeten. Wat ons maatschappelijk vastgoed niét is: een manier om de begroting van de gemeente sluitend te maken.

- We zorgen dat de **Vastgoedorganisatie Utrecht** de komende jaren verder **op orde** komt, zodat we in staat zijn om te voorzien in de groeiende behoefte aan ruimte voor maatschappelijk relevante partijen. Dit doen we met middelen uit het investeringspakket ‘Groei in Balans’.

- We hebben veel ambities en weinig middelen. Dit vraagt om een **heldere koers en het maken van duidelijke keuzes**.

- Onze vastgoedorganisatie krijgt een centrale rol bij het op peil brengen van de voorzieningen zoals aangegeven in de barcode in de bestaande stad. Dat doen we door niet alleen **bestaande panden beter te benutten, maar waar nodig actief locaties te verwerven en te ontwikkelen**.

- **Verkoop** van maatschappelijk vastgoed **doen we niet meer**, tenzij het bijdraagt aan in dezelfde wijk creëren van maatschappelijk vastgoed. Hierbij vinden we het belangrijk om bewoners(organisaties) daadwerkelijk een gelijk speelveld te geven ten opzichte van commerciële partijen. Bij verkoop gunnen we niet op de hoogst geboden prijs alleen, maar kijken we ook naar de grootste maatschappelijke meerwaarde.

- Het contract voor **leegstandsbeheer** loopt in 2023 af. We maken hierna een slag naar meer maatschappelijk gericht leegstandsbeheer.

- We herontwikkelen het **Magazijn De Zon** (voormalig Broesepand) zodanig dat er ook plek is voor cultuur en maatschappelijke functies waarbij ruimte blijft voor commerciële functies.

- We maken structureel middelen vrij voor **groot onderhoud en vervanging** van het gemeentelijk vastgoed gebruikt voor milieu- en natuureducaties (steedes).

- De panden van de gemeente moeten **toegankelijk zijn voor iedereen**. We werken daar versneld aan.

- Beleidsterreinen zijn verantwoordelijk en maken inhoudelijk en budgettair keuzes voor de sturing op hun vastgoedbehoefte en vastgoed faciliteert hen hierin. Via cultuurbudgetten maken we bijvoorbeeld de toegang tot maatschappelijk vastgoed betaalbaar voor jonge makers. Ook kijken we hoe we ons **vastgoed verder kunnen inzetten voor maatschappelijke doelen**.

- De vastgoedorganisatie en wijkbureaus werken samen om **initiatieven van huurders of bewoners** die bijdragen aan de stad, maar die geen eigenaar kennen binnen de beleidsafdelingen, te faciliteren. Hiervoor stellen we een budget beschikbaar. We maken waar mogelijk slimme koppelingen om leegstaande panden snel een invulling te kunnen geven.

- **Nieuwe panden worden klimaat- en energieneutraal gebouwd**. Voor bestaande panden versnellen we de verduurzaming waarbij we kijken hoe we redelijkerwijs -zonder geld en materiaal te verspillen- een stap kunnen zetten. Gelet op de uitkomsten van het Rekenkamerrapport komen we de komende periode tot een haalbare en ambitieuze verduurzamingsaanpak. Deze agenda leggen we begin 2023 v oor aan de raad.

5

Uitvoering

5.1 Publieksdienstverlening

Een betrouwbare overheid is een overheid die burgers goed en snel helpt. Een overheid die duidelijk en transparant is, toegankelijk en navolgbaar en empathisch. Dat vergt sensitieve, goede getrainde medewerkers die genoeg tijd hebben om de mens centraal te stellen. We zetten ons in voor goede en adequate dienstverlening passend bij de inwoner; of je nou komt voor je paspoort of rijbewijs of een meer complexe ondersteuningsvraag. Om onze dienst-verlening goed te kunnen (blijven) doen voor het groeiend aantal Utrechters, investeren we hier fors in.

Steeds meer dienstverlening kan ook digitaal. Dat biedt voor veel bewoners snelheid en gemak, tegelijkertijd moet het altijd mogelijk blijven langs te komen voor een persoonlijk gesprek aan de balie of per telefoon. Centraal in onze manier van werken staat dat we uitgaan van vertrouwen in plaats van wantrouwen.

- Mensen kunnen **zelf kiezen** op welke manier ze gebruik maken van de gemeentelijke dienstverlening. Veel kan digitaal en mensen kunnen daarnaast altijd telefonisch of aan de balie terecht. We proberen de zoektocht naar de juiste medewerker bij de gemeente voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken.

- De gemeente communiceert **proactief** over bouwwerkzaamheden, evenementen of bijvoorbeeld initiatieven die bewoners zelf kunnen ondernemen.

- Besluiten uitleggen in een gesprek levert meer begrip op dan alleen een brief. Daarom bieden we mensen bij moeilijke of pijnlijke beslissingen altijd de mogelijkheid tot een **persoonlijk gesprek**. Ook kan het zorgen voor meer duidelijkheid en het sneller oplossen van problemen. We starten een proef om bij (ingewikkelde) besluiten die mensen treffen hen standaard telefonisch te benaderen.

- De positie van bewoners moet verstevigd worden, zeker als zij vast lopen bij de gemeente. Daarom stellen we een **lokale ombudsman** in, gefinancierd uit de POK-middelen (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag).

- De landelijke toeslagenaffaire heeft nogmaals benadrukt hoe belangrijk een **toegankelijke, responsieve overheid** is, waar je terecht kunt en gehoord wordt. Het moet duidelijk zijn hoe iemand in bezwaar kan tegen een besluit en welke hulp hierbij nodig is. We bouwen de manier van werken uit die beschreven wordt in het initiatiefvoorstel ‘krijgen waar je recht op hebt.’

- We zorgen dat de gemeentelijke dienstverlening **toegankelijk, cultuursensitief en begrijpelijk** is. De communicatie is op B1-niveau. Nederlands is de standaard voertaal, maar waar nodig communiceren we ook in andere talen. Beschikbaarheid van een tolk is hier onderdeel van.

5.2 Personeel, organisatie en bedrijfsvoering

Onze politieke ambities willen we met kracht realiseren. Dat vraagt een deugdelijke ambtelijke organisatie. Een organisatie die in staat is de bestuurlijke besluiten goed uit te voeren. Waar de organisatie niet kan uitvoeren komen kwetsbare groepen in de knel. We investeren daarom in versterking van de gemeentelijke organisatie. Een uitvoeringsorganisatie die kan meegroeien met de stad, van vuilnisdienst tot handhaver. Wij zien de waarde van goed werkgeverschap, goede ontwikkelkansen voor medewerkers en bestaanszekerheid door vast werk. Tegelijkertijd zijn we niet blind voor de uitdagingen in de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de groeivraag van de stad om voldoende en genoeg personeel aan te trekken.

- We hebben **grote tekorten op de arbeidsmarkt**. We hebben en houden een stevige doelstelling op het minimaliseren van flexibele contracten en een vast contract bieden bij vast werk. Tegelijkertijd mag het niet zo zijn dat ambities voor de stad, bijvoorbeeld op het ruimtelijk of sociaal domein, hierdoor niet waargemaakt kunnen worden.

- Om voldoende en goed personeel aan te trekken voldoet alleen het openstellen van een vacature niet meer. We zoeken naar **innovatieve manieren om personeel aan te trekken** zoals in de haarvaten van onderwijsorganisaties zitten, open hiring en meer.

- Het doel is om **talent** aan te trekken en te behouden op alle niveaus. Lef en leiderschap blijven noodzaak in de organisatie om te faciliteren dat mensen nieuwe stappen kunnen zetten en zo behouden blijven voor de organisatie.

- We geven het **goede voorbeeld** in de brede zin van het woord. Daarbij denken we aan o.a. de arbeidsvoorwaarden (zoals de nieuwe beweging rond het aanbesteden in het sociaal domein en sturen op een fatsoenlijk minimumloon), een veilige werkomgeving, het inkoopbeleid (bijvoorbeeld circulair) en een diverse organisatie (o.a. streefcijfers in de ambtelijke top).

- We gaan **geen organisatieonderdelen uitbesteden**. Zo blijven Stadsbedrijven en de zwembaden onderdeel van de gemeente.

5.3 Financiën

Wij staan een duurzaam financieel beleid voor, een gezonde financiële positie van de gemeente voor nu en in de toekomst. Een begroting in evenwicht, met een buffer voor onvoorziene situaties (weerstandsvermogen). De keuzes die wij maken zijn helder en inzichtelijk, dit geldt voor de keuzes die we nu in dit coalitieakkoord presenteren en ook voor keuzes die nog op ons pad kunnen komen. Voor de toekomstige keuzes hebben we leidende principes opgesteld over het omgaan met mee- en tegenvallers.

Financieel beeld met onzekerheden
Financieel gezien is er sprake van onzekere tijden. Vanaf het jaar 2026 is nog niet duidelijk welke inkomsten de gemeente Utrecht van het Rijk krijgt vanwege de opschalingskorting en de aangekondigde daling van het accres in combinatie met het vergroten van de mogelijkheid tot het heffen van lokale belastingen. Daarnaast is er, ook door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, sprake van economische onzekerheid en oplopende inflatie.

Het financieel uitdagende vertrekpunt is ook verwerkt in de Voorjaarsnota 2022. Daarin is een aantal onvermijdelijke financiële knelpunten opgelost. Het overschot op de begroting slaat in de voorjaarsnota in het jaar 2025 om in een – ook langjarig – financieel tekort.

Recente ontwikkelingen verbeteren het beeld van de voorjaarsnota enigszins. Inmiddels heeft het kabinet besloten de extra bezuiniging van 500 miljoen euro vanaf 2026 op de jeugdzorg voor eigen rekening te nemen en niet meer te korten op de gemeentelijke budgetten. Ook is de herverdeling van het gemeentefonds aangepast, op een manier die voor Utrecht een minder nadelige uitkomst heeft. Daarnaast bevat de voorjaarsnota van het kabinet extra middelen voor gemeenten voor de periode tot en met 2025.

Op een drietal onderwerpen waar de onzekerheid nog groot is willen wij ons niet bij voorbaat arm rekenen. Deze mogelijke financiële tegenvallers boeken we daarom – anders dan in de Voorjaarsnota 2022 – niet nu al in:

1. Opschalingskorting 2026. Wij gaan ervan uit dat de opschalingskorting ook in 2026 structureel van de baan is. Er is immers geen inhoudelijke onderbouwing voor de opschalingskorting. In de periode tot en met 2025 is hij geschrapt. Het is niet te verwachten dat de korting in 2026 opnieuw wordt toegepast.

2. Compensatie meerkosten Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging. Deze twee wetten worden vanaf 2023 ingevoerd. De implementatiekosten zijn gecompenseerd door het Rijk, de structurele kosten van een minimumscenario echter nog niet. Wij gaan ervan uit dat kosten van nieuwe of gewijzigde gemeentelijke taken reëel door het Rijk worden gecompenseerd.

3. Exploitatiebijdrage grondexploitatie. Uit de grondexploitatie Leidsche Rijn valt jaarlijks een bedrag vrij ten gunste van het begrotingsresultaat. Deze bijdrage stopt als de grondexploitatie gesloten wordt. Wij verwachten dat dit niet in 2026 zal plaatsvinden.

Actueel meerjarenperspectief Voorjaarsnota

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Actueel meerjarenperspectief Voorjaarsnota	**32.966**	**13.570**	**8.055**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**
Aanscherping financieel kader						
Nieuwe ontwikkelingen:						
Jeugdhulp	0	0	1.700	8.500	8.500	8.500
Herijking gemeentefonds	0	4.680	4.680	4.680	4.680	4.680
Risico-inschatting:						
Opschalingskorting blijvend bevroren	0	0	0	0	16.875	16.875
Compensatie uitvoering Omgevingswet/ Wet Kwaliteitborging bouw	0	0	0	0	1.800	1.800
Afdracht grondexploitatie Leidsche Rijn stopt later	0	0	0	0	4.500	0
Versterken financiële positie						
Extra aanvulling weerstandsvermogen	-5.000					
Financiële ruimte coalitieakkoord	**27.966**	**18.250**	**14.435**	**13.011**	**17.326**	**12.426**

Dit betekent dat we financieel scherper aan de wind gaan zeilen, in onzekere omstandigheden. Een verantwoord risico, niet alleen gegeven de hierboven genoemde aard van de financiële onzekerheden, maar ook omdat de gemeente Utrecht in de basis financieel gezond is. De ervaring leert dat de gemeente de afgelopen jaren vaak een positiever financieel resultaat had dan begroot.

Aanvullend maken we een drietal afspraken:

1. We brengen het weerstandsvermogen zo snel mogelijk op 1. We reserveren hiervoor in 2022 vier miljoen euro extra. De eerste meevaller die zich aandient zal worden ingezet om het weerstandsvermogen op 1 te brengen. Die meevaller verwachten wij op basis van de voorjaarsnota van het kabinet in de meicirculaire. Voor aanvulling van het weerstandsvermogen is naar huidig inzicht nog eenmalig 5 miljoen euro nodig.

2. We monitoren de ontwikkelingen op de onzekerheden scherp. Als dit om aanpassing van de uitgangspunten van de begroting of om bijsturen vraagt wordt dit in de reguliere begrotingscyclus meegenomen.

3. Indien de risico's optreden zal allereerst worden gekeken of er incidentele of structurele meevallers zijn. Mocht er vanaf 2026 alsnog een tekort op de begroting ontstaan, dan stellen wij tijdig maatregelen voor om dit op te lossen. Deze tegenvaller vangen wij incidenteel op door korte termijnkeuzes in de uitgaven en ten laste van de algemene reserve (dit verlaagt -tijdelijk- het weerstandsvermogen).
   De structurele oplossing vinden wij in het verminderen of beëindigen van nieuwe ambities in dit akkoord, waarbij de kansengelijkheid, het wonen en het klimaat zoveel mogelijk worden ontzien.

Zoals gezegd is de financiële situatie voor de gemeente uiterst onzeker. In dit hoofdstuk is het coalitieakkoord zo goed mogelijk financieel vertaald. Naar verwachting zal het beeld nog veranderen. Met name de meicirculaire die begin juni verschijnt, brengt duidelijkheid over de algemene en specifieke uitkeringen van het Rijk. In de Programmabegroting 2023 volgt een nadere uitwerking. Dan zal ook het benodigde weerstandsvermogen opnieuw worden berekend op basis van de actuele risico-inschatting (inclusief de actualisatie van de in bovenstaande tabel genoemde risico's).

Beleidsprioriteiten

Gezien de maatschappelijke opgaven bevat dit akkoord veel ambities. Hierna presenteren wij de financiële vertaling in twee onderdelen: de exploitatie en de investeringen (groei in balans).

Onderstaande tabel bevat onder het kopje beleidsprioriteiten de acties uit dit akkoord die geld kosten op de exploitatiebegroting. In bijlage 1 staat een nadere detaillering op maatregelniveau. Wij kiezen ervoor structurele uitgaven ook structureel te dekken, maar nieuwe impulsen voor vier jaar te begroten.

Ruimte maken in de begroting
Gegeven het financiële beeld is het onvermijdelijk tegenover de beleidsprioriteiten besparingen te zetten en de lasten voor inwoners te verhogen. Daarbij maken we de volgende keuzes:

- OZB-stijging
  Woningen en niet-woningen zijn in Utrecht de afgelopen jaren fors in waarde gestegen. Gegeven de systematiek van de onroerend zaak belasting (OZB) en de gemaakte beleidskeuzes is de opbrengst van de OZB veel minder sterk gestegen dan de WOZ-waarden. In de periode 2016-2022 is de WOZ-waarde van woningen bijvoorbeeld gestegen met 88% terwijl de OZB-opbrengst steeg met 45%. Dit laat zien dat het vermogen van woningeigenaren de afgelopen jaren harder is gestegen dan de belasting op het vermogen. Wij vinden het daarom redelijk om van de eigenaren van woningen en niet-woningen een extra bijdrage te vragen. We verhogen de opbrengst van de OZB met 18%.

- Een stijging van het tarief van de toeristenbelasting van 6% naar 7%.

- Een viertal bezuinigingen, gericht op een doelmatiger inzet van gemeentelijke middelen:
  a) De internationale strategie is gericht op beleidsbeïnvloeding en fondsenwerving. Subsidies voor lokale initiatieven gericht op internationale samenwerking passen daar minder bij;
  b) De bezetting van de gemeentelijke sportaccommodaties is toegenomen (behalve in de coronajaren), maar de daarmee gepaard gaande opbrengstenstijging is nog niet structureel begroot;
  c) Op het gebied van veiligheid richten wij ons op de doelstellingen in het akkoord. Een klein deel van de huidige inzet kan daarom worden afgebouwd. Het gaat om vermindering van het pluspakket bij de VRU en het beëindigen van de nachtdiensten voor toezicht en handhaving op maandag, dinsdag en woensdag, nu is gebleken dat inzet dan minder nodig is.
  d) In het beheer van de openbare ruimte passen wij een versobering toe door te kiezen voor het standaardiseren van het materiaalgebruik en voor een lager beeldkwaliteitsniveau.

Financiële keuzes coalitieakkoord

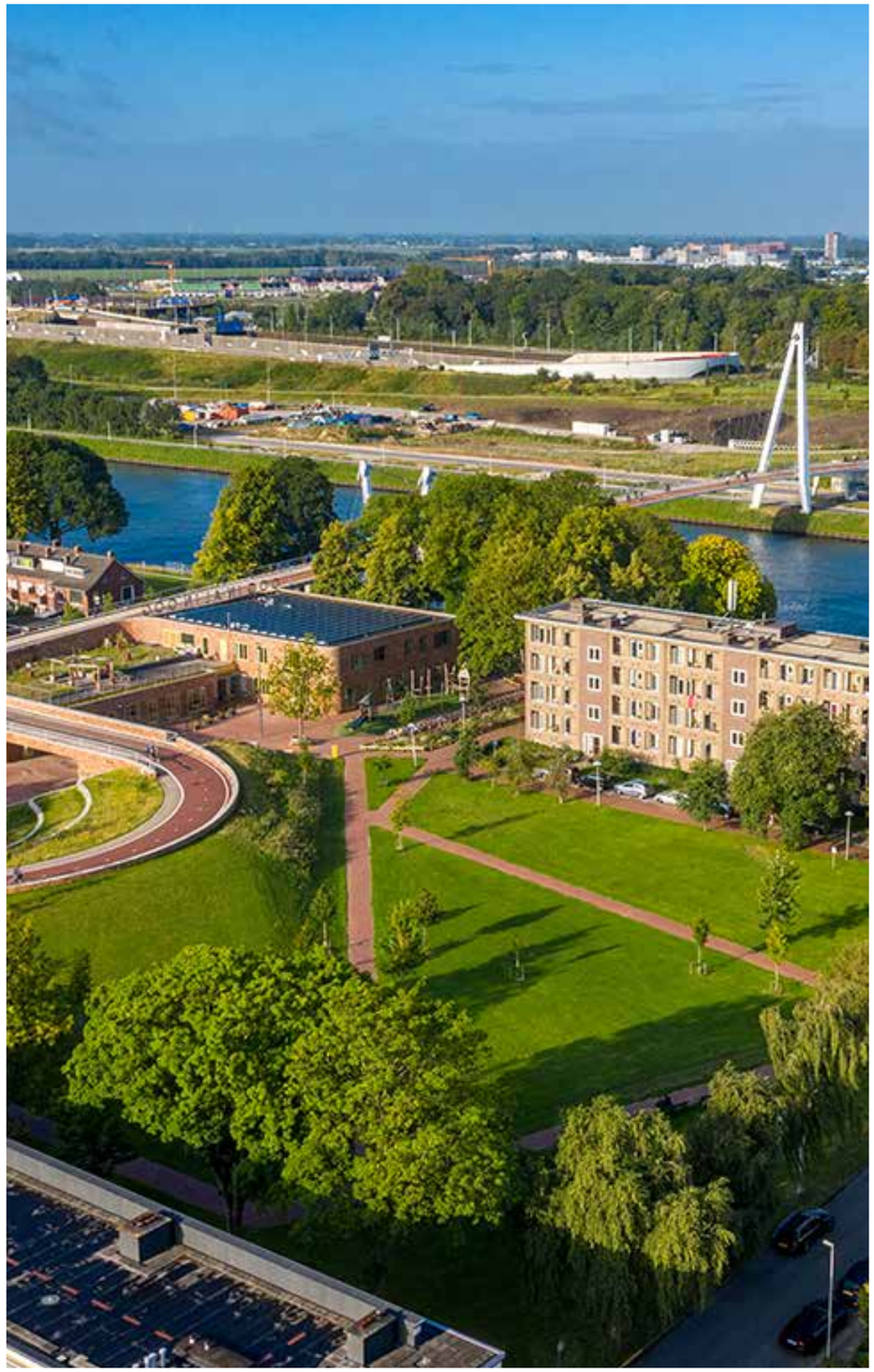
Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026	*Structureel*
Financiële ruimte coalitieakkoord	**27.966**	**18.250**	**14.435**	**13.011**	**17.326**	**12.426**
Beleidsprioriteiten						
Contact maakt de stad	0	160	160	160	160	70
Wijk- en buurtaanpak	0	2.800	3.050	3.300	3.300	2.000
Bestaanszekerheid	0	1.700	1.950	2.200	2.200	2.200
Arbeidsmarkt	0	2.040	2.180	2.280	2.280	1.900
Openbare orde en veiligheid	874	2.500	3.500	3.500	3.500	3.000
Gezondheid	0	1.050	1.850	2.100	2.100	1.350
Welzijn, zorg en ondersteuning	0	400	400	400	400	400
Inclusie	175	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Jeugd	190	1.650	1.650	1.650	1.650	1.250
Onderwijs	0	1.850	1.300	1.300	1.300	850
Vluchtelingen, asiel en integratie	1.930	2.810	2.740	2.740	2.740	2.740
Volkshuisvesting en wonen	888	5.608	2.641	2.419	1.819	70
Bereikbaarheid	0	825	1.575	2.575	2.575	2.575
Energie en klimaat	500	2.620	4.470	4.520	4.570	2.500
Groen en klimaatbestendige leefomgeving	125	600	700	1.050	1.050	1.310
Milieu en circulariteit	0	250	500	750	750	0
Dierenwelzijn	100	100	100	100	100	100
Lokale economie	700	1.500	4.430	3.000	2.500	1.500
Digitale stad	0	250	500	500	500	500
Cultuur en erfgoed	200	1.100	1.550	2.450	2.850	2.350
Sport, spelen en bewegen	0	0	100	200	200	200
Vastgoed	0	4.070	1.120	1.445	1.445	1.225
Publieksdienstverlening	0	1.100	1.750	2.250	2.622	2.122
Bestuur	235	470	470	470	470	470
Personeel, bedrijfsvoering en organisatie	450	4.200	5.600	6.400	7.100	6.000
Totaal Beleidsprioriteiten	**6.367**	**40.703**	**45.336**	**48.809**	**49.230**	**37.732**
Ruimte maken in de begroting:						
Verhogen opbrengst OZB	0	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300
Verhogen toeristenbelasting	0	300	600	600	600	600
Bezuinigingen						
Internationaal	0	80	80	80	80	80
Sportaccommodaties	0	800	800	800	800	800
Veiligheid	0	0	286	571	671	771
Openbare ruimte	0	485	735	1.085	1.085	1.085
Totaal Ruimte maken in de begroting	**0**	**23.965**	**24.801**	**25.436**	**25.536**	**25.636**
Investeren: Groei in Balans						
Verwachte uitgaven	4.900	18.000	25.900	38.900	46.800	46.800
Dekking door verwachte inkomsten	4.900	18.000	25.900	38.900	46.800	46.800
Totaal groei in Balans	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal keuzes uit coalitieakkoord	**21.600**	**1.513**	**-6.100**	**-10.362**	**-6.368**	**330**
Egaliseren kasschuif via Algemene dekkingsreserve	-21.500	-1.400	6.100	10.400	6.400	
Totaal coalitieakkoord	**100**	**113**	**0**	**38**	**32**	**330**

Investeringen: groei in balans
Om de kwaliteit van de huidige en de nieuwe wijken van de stad in balans te houden, presenteren wij een ambitieus en divers investeringspakket met verbeteringen in het aanzien van de stad, mogelijkheden voor bewegen en ontmoeten, mobiliteitsmaatregelen en maatschappelijke voorzieningen als scholen, sportaccommodaties en cultuur. Voor een belangrijk deel kunnen we deze investeringen bekostigen uit de extra inkomsten dankzij de groei van de stad (het zogenoemde groeikader). Maar ook baathebbers dragen bij, vanuit erfpacht en de invoering van een Fonds Bovenwijkse voorzieningen en inkomsten uit betaald parkeren.

Onderstaande tabel laat de kapitaallasten van de beoogde investeringen per categorie zien en de opbouw van de dekking.
In bijlage 2 ziet u de uitsplitsing naar afzonderlijke projecten.

Investeringspakket Groei in Balans

(bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Investeringspakket Groei in Balans					
Investeringen					
Openbare ruimte	1.500	1.254	3.763	7.526	0
Groen	0	237	832	1.675	6.804
Mobiliteit	610	1.610	2.840	5.339	10.639
Sport, spelen, bewegen en ontmoeten	0	1.473	1.771	3.777	6.357
Onderwijs	0	3.135	4.867	7.683	8.247
Cultuur	0	192	706	1.035	1.541
Maatschappelijke voorzieningen	0	0	0	500	1.600
Organisatiekosten	2.828	10.130	11.095	11.345	11.595
Afronding	-38	-31	27	20	17
Totaal investeringen	**4.900**	**18.000**	**25.900**	**38.900**	**46.800**
Dekking					
Investeringsdeel groeikader	0	6.500	8.600	11.100	14.500
Autonome groei parkeeropbrengsten	0	200	900	1.800	1.800
Extra parkeeropbrengsten	0	7.300	7.300	12.000	16.500
N&FBV + PM Erfpacht en betaalbaar wonen	0	0	10.000	10.000	10.000
Meerwaarde overdracht	0	4.000	4.000	4.000	4.000
Intertemporele schuif	-4.900	0	4.900	0	0
Saldo Groei in Balans	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële spelregels
We hanteren de volgende financiële spelregels:

- De begroting sluit: inkomsten en uitgaven zijn structureel in evenwicht.
- We kiezen voor een nieuwe norm voor de netto schuldquote, in lijn met het financieel toezichtkader van de provincie.
- Heroverweging van de vastgestelde begroting, inclusief investeringen, reserves en voorzieningen, vindt plaats bij de voorjaarsnota. Hier ligt het zwaartepunt van de integrale afweging. We stellen het maatschappelijke effect van financiële ontwikkelingen voorop, bijvoorbeeld als er extra rijksmiddelen komen. Daarom verwerken we deze ontwikkelingen zo snel mogelijk in de begroting, op een cyclusmoment zoals vastgelegd in de financiële verordening.
- Meevallers door extra rijksinkomsten voor een specifiek doel beoordelen we in relatie tot de gemeentelijke inzet voor dat doel.
- Als er een positief resultaat blijkt uit de jaarstukken, wordt dit in de eerste plaats ingezet voor aanvulling van het weerstandsvermogen tot 1.
- Tegenvallers in de exploitatie worden in beginsel gecompenseerd in het begrotingsprogramma (of doelstelling) waar het tekort is ontstaan. Zoveel mogelijk door vermindering aan de lastenkant van de begroting. Dat wil zeggen het vertragen, verminderen of stoppen van ambities, dan wel vergroten van doeltreffendheid en doelmatigheid.
- In principe worden de risico's binnen een project opgevangen binnen het project en de betreffende opgave.
- Na de verhoging van de OZB en de parkeerbelasting, zoals verwerkt in het financiële beeld, volgen geen nieuwe belastingverhogingen, met uitzondering van de jaarlijkse inflatiecorrectie van alle tarieven. Hierbij geldt dat in extreme situaties wij uiteraard bereid zijn het totaal van afspraken te herzien.

Sturen en verantwoorden
De financiële keuzes in dit coalitieakkoord zijn gemaakt met het oog op wat we willen bereiken voor de stad: doelstellingen zijn leidend. Dit principe willen we sterker verankeren in de wijze van sturen en verantwoording, ook omdat daarmee de resultaten van de inzet beter toetsbaar zijn. Bij de vaststelling van (nieuw) beleid geven wij de raad handvatten voor effectievere sturing door afspraken over de verantwoording vast te leggen.

De Raad heeft het initiatief genomen om de begroting en de jaarstukken toegankelijker en leesbaarder te maken. Wij werken hier graag aan mee. Ook hier zijn de doelstellingen leidend, zowel in de programmastructuur als in de inrichting van de afzonderlijke programma's. De informatie is beknopt en ter zake, zodat de raad het geheel kan overzien. We vragen het nieuwe college een voorstel te doen ter verbetering van de afweging van financiële wensen bij moties en amendementen, dat recht doet aan ieders verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige verdeling van de middelen en hierover met de gemeenteraad in gesprek te gaan. Daartoe maken wij in de begroting per doelstelling inzichtelijk in hoeverre de bedragen beïnvloedbaar zijn.

Deze nieuwe wijze van sturing leidt tot een aanpassing van de Financiële verordening.

Bijlage 1: beleidsprioriteiten

(bedragen x 1.000)	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	*Structureel*
Omschrijving						
Programma Samen Stad maken	0	90	90	90	90	0
Online participatie	0	70	70	70	70	70
Contact maakt de stad	0	160	160	160	160	70
Aanpak samen voor Overvecht	0	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Impuls wijk- en buurtaanpak	0	800	1.050	1.300	1.300	0
Wijk- en buurtaanpak	0	2.800	3.050	3.300	3.300	2.000
Impuls armoedebeleid	0	500	750	1.000	1.000	1.000
Actieagenda Utrechters schuldenvrij	0	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Bestaanszekerheid	0	1.700	1.950	2.200	2.200	2.200
De Arbeidsmarkt Dichtbij	0	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Van werk naar Werk	0	400	400	400	400	400
Banenplan i.s.m. werkgevers	0	40	80	80	80	0
Basisbanen	0	100	200	300	300	0
Arbeidsmarkt	0	2.040	2.180	2.280	2.280	1.900
Aanpak grenzen stellen perspectief bieden	500	2.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Focusgebieden Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat/Damstraat	374	500	500	500	500	0
Openbare orde en veiligheid	874	2.500	3.500	3.500	3.500	3.000
Gezonde schoollunch	0	350	1.000	1.000	1.000	1.000
Stevige inzet mentale gezondheid	0	100	250	500	500	0
Uitbreiding soa en prep poli	0	250	250	250	250	250
Gezond ouder worden	0	250	250	250	250	0
Impuls Health Hub	0	100	100	100	100	100
Gezondheid	0	1.050	1.850	2.100	2.100	1.350
Livinglab "Eerst een thuis"	0	400	400	400	400	400
Welzijn, zorg en ondersteuning	0	400	400	400	400	400
Continueren en verstevigen inclusie inzet	0	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Subsidieregeling bewustwording slavernijverleden	175	0	0	0	0	0
Inclusie	175	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Kansrijke start	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Versterken inzet leefstijlprogramma's gezonde leefstijl	0	300	300	300	300	0
Focusaanpak jongeren 18-23	190	250	250	250	250	250
(extra) Inzet op preventie vechtscheidingen	0	100	100	100	100	0
Jeugd	190	1.650	1.650	1.650	1.650	1.250
Uitbreiden bereik Voorschoolse Educatie (VE)	0	250	500	500	500	500
Rijke schooldag	0	150	350	350	350	350
Utrecht leert	0	150	150	150	150	0
Verbeteren aansluiting MBO en arbeidsmarkt	0	300	300	300	300	0
Bibliotheek	0	1.000	0	0	0	0
Onderwijs	0	1.850	1.300	1.300	1.300	850
Continuering opvang ongedocumenteerden (LVV)	1.650	1.840	1.840	1.840	1.840	1.840
Continueren plan Einstein	280	900	900	900	900	900
Uitbreiding convenant gezond pedagogisch klimaat	0	70	0	0	0	0
Vluchtelingen, asiel en integratie	1.930	2.810	2.740	2.740	2.740	2.740

Bijlage 1: beleidsprioriteiten (vervolg)

(bedragen x 1.000)	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	*Structureel*
Omschrijving						
Stimuleringsregeling studentenhuisvesting	0	150	150	150	150	0
Taskforce versneld toevoegen woonruimte	500	500	500	500	0	0
Leegstandsaanpak	212	403	403	403	403	0
Fonds betaalbare koop	0	3.000	0	0	0	0
(T)huis voor iedereen	0	335	335	335	335	0
Pilot voorrang beroepsgroepen	0	135	70	70	70	0
Verhuurdersvergunning	0	336	336	70	70	70
Opkoopbescherming woningen	176	314	412	456	456	0
Versterken huurteam	0	100	100	100	0	0
Bijzondere woonvormen	0	335	335	335	335	0
Volkshuisvesting en wonen	888	5.608	2.641	2.419	1.819	70
Anders reizen / Smart mobility (incl Goylaan)	0	750	1.500	2.500	2.500	2.500
Toegankelijke openbare ruimte voor mensen met een beperking	0	75	75	75	75	75
Bereikbaarheid	0	825	1.575	2.575	2.575	2.575
Uitvoering gebiedsgerichte aanpak warmtetransitie	0	1.000	2.000	2.300	2.500	2.500
Impuls uitvoeringskosten energietransitie (incl. zon op dak en klimaatvisie)	0	670	1.670	1.670	1.670	0
Klimaatberaad inwoners	0	50	0	50	0	0
Aanpak schoonvervoer laadinfrastructuur	500	900	800	500	400	0
Energie en klimaat	500	2.620	4.470	4.520	4.570	2.500
Dagelijks onderhoud en vervanging van de vergroeningsopgave	0	0	300	600	600	1.200
Loket meer groen in de straat	0	100	100	100	100	0
Toegankelijke openbare ruimte voor verblijf	0	200	200	250	250	100
Budget natuureducatie aanpassen groeikader	125	250	0	0	0	0
Impuls toegankelijkheid stadswater	0	50	100	100	100	10
Groen en klimaatbestendige leefomgeving	125	600	700	1.050	1.050	1.310
Extra impuls schone lucht	0	250	500	750	750	0
Milieu en circulariteit	0	250	500	750	750	0
Dierenwelzijn (dierenambulance + vogelopvang)	100	100	100	100	100	100
Dierenwelzijn	100	100	100	100	100	100
Impuls economische uitvoeringskracht	200	250	1.000	1.500	1.500	1.500
Versterken vestigingsklimaat circulaire bedrijven	0	250	430	500	0	0
Verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU	500	1.000	3.000	1.000	1.000	0
Lokale economie	700	1.500	4.430	3.000	2.500	1.500
Digitale weerbaarheid	0	250	500	500	500	500
Digitale stad	0	250	500	500	500	500
Cultuurbudget groeit mee met de stad	0	0	200	400	800	800
Instrumentarium voor betaalbare huisvesting klein MKB en creatieve sector	200	300	500	500	500	0
Fair Practice Code culturele sector	0	0	0	700	700	700
Podium om afstudeerders een podium te geven	0	50	50	50	50	50
Regeling voor nieuwe makers	0	50	50	50	50	50
Lokale media (plus op verwachte Rijksmiddelen)	0	150	150	150	150	150
Verbreden aanbod (top)cultuur	0	500	500	500	500	500
Programma nachtsector	0	50	100	100	100	100
Cultuur en erfgoed	200	1.100	1.550	2.450	2.850	2.350
Impuls sport	0	0	100	200	200	200
Sport, spelen en bewegen	0	0	100	200	200	200

Bijlage 1: beleidsprioriteiten (vervolg)

(bedragen x 1.000)	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	*Structureel*
Omschrijving						
Herontwikkelen Magazijn De Zon	0	0	0	325	325	325
Onderhoud locaties natuureducatie	0	900	900	900	900	900
Uitvoering motie Utrecht Standaard Toegankelijk	0	3.000	0	0	0	0
Vastgoed organisatie aansluiten op behoefte maatschappelijke partijen	0	50	100	100	100	0
Slim inzetten vastgoed n.a.v. initiatieven (pilot)	0	20	20	20	20	0
Versnellen verduurzamen vastgoed (impuls)	0	100	100	100	100	0
Vastgoed	0	4.070	1.120	1.445	1.445	1.225
Impuls verbetering dienstverlening	0	350	500	750	830	830
Versterking uitvoeringskracht dienstverlening	0	500	750	1.000	1.292	1.292
Ondersteuning Digitale vaardigheden	0	250	500	500	500	0
Publieksdienstverlening	0	1.100	1.750	2.250	2.622	2.122
Structureel bekostigen college en ondersteuning	235	470	470	470	470	470
Bestuur	235	470	470	470	470	470
Basis op orde bedrijfsvoering	250	1.000	1.500	2.000	2.600	2.600
Noodzakelijke kosten overhead	200	3.200	4.100	4.400	4.500	3.400
Personeel, bedrijfsvoering en organisatie	450	4.200	5.600	6.400	7.100	6.000
Totaal Beleidsprioriteiten	**6.367**	**40.703**	**45.336**	**48.809**	**49.230**	**37.732**

Bijlage 2: investeringspakket Groei in Balans

(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Omschrijving					
Integraal project Welgelegen en Den Hommel	0	254	763	1.526	0
Integraal project Overvecht Amazonekwartier	0	300	900	1.800	0
Integraalproject Overvecht Taagdreef e.a.	0	270	810	1.620	0
Integraal project NOOZ - MBO Nimeto e.o.	1.500	0	0	0	0
Integraal project NOOZ - Rotsoord	0	130	390	780	0
Overige integrale projecten, programmering op korte termijn	0	300	900	1.800	0
Totaal Openbare ruimte	**1.500**	**1.254**	**3.763**	**7.526**	**0**
Gezond leefklimaat - schaalsprong groen	0	0	0	0	6.000
Gezond leefklimaat - icoonproject natuurpark Oud Zuilen	0	0	0	0	183
Gezond leefklimaat - icoonproject Paardenveld	0	0	0	60	60
Gezond leefklimaat - icoonproject - gedeelte van rondje Stadseiland	0	0	0	0	146
Gezond leefklimaat - icoonproject - Tuinen van Moreelse	0	0	0	110	110
Gezond leefklimaat - icoonproject - Amelisweerd	0	37	37	37	37
Gezond leefklimaat - icoonproject - Maarschalkerweerd	0	0	195	195	195
Gezond leefklimaat - groene ommetjes	0	0	0	73	73
Twee stedelijke upcycle-centra (Tractieweg en Lunetten)	0	200	600	1.200	0
Totaal Groen	**0**	**237**	**832**	**1.675**	**6.804**
Mobiliteit - fietsenstallingen Stationsgebied (Jaarbeurspleingebouw)	0	0	0	384	384
Mobiliteit - Investeringen randvoorwaardelijk voor woningbouw op korte termijn	0	0	0	731	731
Mobiliteit - fietsenstallingen Binnenstad	0	0	0	165	165
Mobiliteit - fiets - Oostelijke brug Waterlinieweg	0	0	0	219	219
Mobiliteit - schaalsprong Fiets	0	1.000	1.000	2.000	4.000
Parkeren: exploitatielasten gekoppeld aan investeringen	610	610	1.840	1.840	1.840
Parkeren: ruimte om exploitatierisico's op te vangen	0	0	0	0	0
OV-schaalsprong, toekomstige kapitaallasten	0	0	0	0	3.300
Totaal Mobiliteit	**610**	**1.610**	**2.840**	**5.339**	**10.639**
Gezond leefklimaat - voorbereidingskosten investeringen sporten, spelen en bewegen	0	500	0	0	0
Gezond leefklimaat; investeringen t.b.v. spelen, sporten en bewegen in openbare ruimte	0	700	1.200	2.300	2.400
Voetbal Omzetting gras naar kunstgras Nieuw Welgelegen	0	0	75	75	75
Sportvelden en/of kleedvoorziening (voetbal, hockey, rugby, korfbal)	0	0	0	408	524
Correctie Berlijnplein	0	174	174	174	174
Sportpark de Vreijheid Maarschalkerweerd	0	33	33	33	33
Sporthal (o.a. Voordorp, Cartesiusdriehoek, Merwedekanaalzone)	0	40	40	508	1.915
Zwembad Maximapark	0	26	26	56	1.014
Buurtcentrum (Merwedekanaalzone, Overvecht, Kruisvaartbuurt)	0	0	223	223	223
Totaal Sport, spelen, bewegen en ontmoeten	**0**	**1.473**	**1.771**	**3.777**	**6.358**

Bijlage 2: investeringspakket Groei in Balans (vervolg)

(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Omschrijving					
Eerste inrichting	0	892	892	892	892
Kapitaallasten	0	1.392	2.644	4.979	5.275
Exploitatie	0	851	1.331	1.812	2.080
Totaal Onderwijs	**0**	**3.135**	**4.867**	**7.683**	**8.247**
Wijkvoorzieningen (o.a. Merwedekanaalzone)	0	0	514	539	1.044
Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn	0	0	0	305	305
Uitbouw muzikale oefenstudio's	0	192	192	192	192
Totaal Cultuur	**0**	**192**	**706**	**1.035**	**1.541**
Meerkosten maatschappelijke voorzieningen	0	0	0	500	1.600
Totaal Maatschappelijke voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**500**	**1.600**
Versterken uitvoeringskracht Ruimte (capaciteit groen)	825	1.100	1.100	1.100	1.100
Versterken uitvoeringskracht Ruimte (breed)	1.253	4.330	5.295	5.545	5.795
Versterken uitvoeringskracht MO	0	3.200	3.200	3.200	3.200
Versterken uitvoeringskracht VGU	750	1.500	1.500	1.500	1.500
Totaal Versterken uitvoeringskracht	**2.828**	**10.130**	**11.095**	**11.345**	**11.595**
Afronding	-38	-31	27	20	17
Totaal Groei in balans	**4.900**	**18.000**	**25.900**	**38.900**	**46.800**

Bijlage 3: portefeuilleverdeling

Lot van Hooijdonk
Mobiliteit, Energie en Klimaat, Ruimtelijke projecten: Lunetten-Koningsweg en Overvecht

Wijk Zuid, Vleuten-De Meern

Linda Voortman
Werk en Inkomen, Wmo en Welzijn, Diversiteit en Inclusie, Grondzaken, Groen, Dierenwelzijn, Publieksdienstverlening

Wijk West

Eelco Eerenberg
Ruimtelijke Ordening, Onderwijs (inclusief onderwijshuisvesting, bibliotheek), Volksgezondheid, Drugs, Sekswerk, Ruimtelijke projecten Zuidkant: Groot Merwede (inclusief Merwedekanaalzone, Stationsgebied, Westraven, A12-Zone), Rijnenburg

Wijk Leidsche Rijn

Susanne Schilderman
Financiën (inclusief Belastingen, Control, Subsidies), Economische zaken, Circulaire Economie, Openbare Ruimte, Markten en Havens, Ruimtelijke Projecten: Utrecht Science Park

Wijk Noordoost

Dennis de Vries
Wonen, Jeugd en Jeugdzorg, Wijk- en Buurtaanpak, mbo, Vastgoed

Wijk Zuidwest, Noordwest

Eva Oosters
Cultuur (inclusief evenementen), Sport, Participatie, Milieu, Emissieloos Vervoer

Wijk Binnenstad, Oost

Rachel Streefland
Asiel en integratie, Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, Samen voor Overvecht, Erfgoed (inclusief werven), Personeel en Organisatie

Wijk Overvecht

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Lever uw **schriftelijke vragen** over de VJN aan middels het **format** in de bijlage. Let hierbij op dat de voorliggende VJN 2022 beleidsarm is.

Verstuur per fractie alle vragen in één keer naar raadsvragencyclus@utrecht.nl.

Respecteer de deadline en lever uw vragen aan 27 mei **vóór 14.00 uur**.

Schriftelijke vragen kunnen, naast informatief/technisch, politiek van aard zijn.

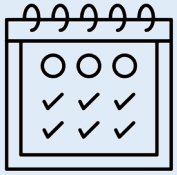
Algemene Beschouwingen een hoofdlijnen-politiek debat tussen fracties onderling. De algemene bijdrage van uw fractie bestaat uit uw visie (op hoofdlijnen) op de stad. Wat moet er in uw ogen anders? Waar gaat u op inzetten komend jaar en deze raadsperiode?

NB: indien het coalitieakkoord niet tijdig beschikbaar is vervallen de algemene beschouwingen.

Het college reageert pas tijdens de behandeling in de commissies.

Neem voor **ondersteuning** bij het opstellen, of de beoordeling van uw moties en amendementen, tijdig contact op met de **griffie**.

2022 Planning behandeling **VJN**

Donderdag **12 mei** 	**Verzending VJN** **Online publicatie** Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022, Meerjarenperspectief Ruimte 2022, Meerjarenperspectief Vastgoed 2022 en bijbehorende stukken. *NB: er is geen presentatie om 13.00 vanwege het beleidsarme karakter*
Vrijdag **27 mei**	**14.00 uur** deadline indienen **schriftelijke vragen** VJN
Dinsdag **31 mei**	**Technische briefing** VJN & JS
Donderdag **9 juni**	**Algemene Beschouwingen** VJN (ochtend)
Vrijdag **10 juni**	**Beantwoording** schriftelijke vragen VJN
Dinsdag **21 juni**	**Commissie** Financiën VJN (avond)
Woensdag **22 juni**	**COMMISSIE VBF, ZWCS en OWE** over VJN (hele dag, aansluitend aan elkaar)
Donderdag **23 juni**	**COMMISSIE MGOR, ROGV, EDW** over VJN (hele dag, aansluitend aan elkaar)
Donderdag **7 juli**	**Raadsvergadering** VJN (hele dag)

In de **technische briefing** krijgen de raadsleden een toelichting door de ambtelijke organisatie op de beleidsarme **VJN** die voorligt.

Er is ruimte voor beantwoording van inhoudelijke vragen.

De VJN-commissie is een doorlopende vergadering waar de zes commissies de VJN bespreken verdeeld over drie dagen. Dinsdagavond is traditiegetrouw voor financiën gereserveerd zonder spreektijden. Voor woensdag (cie's met sociale oriëntatie) en donderdag (cie's met ruimtelijke oriëntatie) krijgen alle fracties en het college **één pot spreektijd** voor **beide dagen**. Behandeling vindt plaats in twee termijnen. **Het coalitieakkoord wordt indien beschikbaar hierbij meegenomen**.

Fracties kunnen hun voorgenomen **moties** en **amendementen** uploaden in de **motietool**, tot de woensdagavond (23.30 uur) voorafgaand aan de raadsvergadering.

In de bijlage vindt u een lijst met **onderwerpen** en de bijbehorende **namen** en **telefoonnummers** van de **medewerkers** die u kunt bellen met uw technische vragen.

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	2712
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	22 juni 2022
Agendapunt	2
Titel	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022
ID	2893
Behandelend ambtenaar	Simcha Anker
Telefoon	0648509552
E-mail	simcha.anker@utrecht.nl
Datum collegebesluit	10 mei 2022
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder	Wethouder Klein
Beleidsveld	Financiën
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub d: Raadsvoorstel over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening.
Raadsadviseur (lijst)	Jochim Schueler/Cie Veiligheid, Bestuur en Financiën/06-42238564
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	9 juni 2022
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	21 juni 2022
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	**22 juni 2022**

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	Simcha Anker
Kenmerk	10026497
Vergaderdatum Raad	7 juli 2022
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het financiële beeld vast te stellen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van de Voorjaarsnota 2022 en deze te betrekken bij de integrale afweging later dit jaar, inclusief
   a. het doen van uitgaven voor noodzakelijke kosten voor het creëren van opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen, uitgaande van een volledige compensatie door het Rijk en de wijzigingen in de Programmabegroting 2022 bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te verwerken (zie hoofdstuk 1.1)
   b. de verwerking van de financiële ontwikkelingen in hoofdstuk 2.1 in de Programmabegroting 2022 en verder
   c. het naar boven bijstellen van de onvermijdelijke kosten scenario C met 5,071 miljoen euro (hoofdstuk 2.2) en deze na actualisatie bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te muteren op de algemene reserve
   d. de knelpunten en meevallers in hoofdstuk 2.3
   e. de aanpassing van de begroting met de corresponderende posten in hoofdstuk 2.4
   f. de budgetneutrale bijsturingsvoorstellen in hoofdstuk 2.5
   g. het bestemmen van de inkomsten als gevolg van de groei van de stad te voor uitgaven voor de groei van de stad, zoals weergegeven in hoofdstuk 2.8
   h. het incidenteel verhogen van de budgetten voor strategische en stedelijke inzet bij Ruimte (hoofdstuk 3.1)
   i. het inzetten van de overgebleven TONK-middelen van 5,6 miljoen euro voor de ondersteuning van kwetsbare ondernemers en inwoners (hoofdstuk 3.2).
   j. het laten vrijvallen van 2,051 miljoen euro uit de coronareserve vanuit maatregelenpakket 3 Werken, opleiden en begeleiden (Hoofdstuk 3.4)
   k. het aanpassen van de begroting voor het jaar 2022 met de investeringen uit het coalitieakkoord 2022-2026 (Hoofdstuk 4).

2. In aanvulling op het bij de Programmabegroting 2022 genomen raadsbesluit om dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead te verwerken bij de eerstvolgende programmabegroting, de verwerking van dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead ook via de P&C-documenten van het lopende jaar mogelijk te maken (hoofdstuk 1.5).

3. In te stemmen met de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten in hoofdstuk 5.1

4. In te stemmen met de aanpassing van de doelstellingen en indicatoren in de Programmabegroting zoals gepresenteerd in hoofdstuk 6.

5. De Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2022 en verder.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

Onderdeel van de Utrechtse planning en control cyclus zijn de voorjaarsnota en de bestuursrapportages. Voor u liggen de Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht.
Het eerste deel, de Voorjaarsnota 2022 geeft een actueel inzicht in de financiële kaders ten behoeve van de integrale afweging. Normaal gesproken worden in de voorjaarsnota beleidsmatige keuzes voorgelegd ten behoeve van een integrale afweging. Dit verkiezingsjaar worden richtinggevende kaders vastgelegd in het coalitieakkoord en vindt de financiële vertaling daarvan plaats in de programmabegroting, waarin ook de effecten uit de meicirculaire worden verwerkt. In Deel 2 zijn de mutaties die alleen betrekking hebben op 2022 opgenomen. In deze Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022 wordt specifiek ingegaan op de voortgang van de maatregelpakketten Corona, stijgende (bouw)kosten en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.
Ook is in deel 2 een hoofdstuk over het coalitieakkoord opgenomen. Met het toevoegen van deze ambities aan de Eerste Bestuursrapportage wordt de raad in staat gesteld haar budgetrecht uit te oefenen en is de rechtmatigheid van de uitgaven in 2022 geborgd.

Context

Aanleiding
Ieder jaar presenteert het college een Voorjaarsnota, waarin het financiële beeld wordt geactualiseerd en beleidsmatige keuzes worden voorgelegd ten behoeve van een integrale afweging. De uitwerking daarvan vindt plaats inde Programmabegroting.
De voorliggende voorjaarsrapportage bevat in dit verkiezingsjaar geen voorstellen voor beleidskeuzes, maar geeft een actueel inzicht in onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten.
Op 14-16 maart 2022 hebben de verkiezingen plaatsgevonden. In een verkiezingsjaar wordt deze integrale afweging in eerste instantie en op hoofdlijnen gemaakt bij de coalitieonderhandelingen en vastgelegd in het coalitieakkoord. De uitwerking van het coalitieakkoord, samen met de uitwerking van de effecten van de meicirculaire worden u voorgelegd in de programmabegroting 2023 en verder. Met de integrale afweging in het coalitieakkoord en de financiële vertaling daarvan in de programmabegroting wordt het meerjarenperspectief geactualiseerd.

In de Eerste Bestuursrapportage rapporteert het college over de uitvoering van de programma's, investeringsprojecten en stellen bijsturingsvoorstellen voor het lopende jaar.

Juridische context
Conform de Financiële Verordening van de gemeente Utrecht biedt het college aan de raad in het lopende jaar twee bestuursrapportages aan en ieder jaar voor 1 juni een voorjaarsrapportage die de basis vormt voor de programmabegroting van het jaar t+1 .

Beoogd effect
De voorjaarsnota geeft inzicht in de actuele financiële ontwikkelingen en knelpunten, op basis waarvan de integrale afweging kan plaatsvinden.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
Programmabegroting 2022 en Eerste begrotingswijziging 2022

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het financiële beeld vast te stellen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van de Voorjaarsnota 2022 en deze te betrekken bij de integrale afweging later dit jaar, inclusief: a. het doen van uitgaven voor noodzakelijke kosten voor het creëren van opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen, uitgaande van een volledige compensatie door het Rijk en de wijzigingen in de Programmabegroting

	2022 bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te verwerken (zie hoofdstuk 1.1) b. de verwerking van de financiële ontwikkelingen in hoofdstuk 2.1 in de Programmabegroting 2022 en verder c. het naar boven bijstellen van de onvermijdelijke kosten scenario C met 5,071 miljoen euro (hoofdstuk 2.2) en deze na actualisatie bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te muteren op de algemene reserve d. de knelpunten en meevallers in hoofdstuk 2.3 e. de aanpassing van de begroting met de corresponderende posten in hoofdstuk 2.4 f. de budgetneutrale bijsturingsvoorstellen in hoofdstuk 2.5 g. het bestemmen van de inkomsten als gevolg van de groei van de stad te voor uitgaven voor de groei van de stad, zoals weergegeven in hoofdstuk 2.8 h. het incidenteel verhogen van de budgetten voor strategische en stedelijke inzet bij Ruimte (hoofdstuk 3.1) i. het inzetten van de overgebleven TONK-middelen van 5,6 miljoen euro voor de ondersteuning van kwetsbare ondernemers en inwoners (hoofdstuk 3.2). j. het laten vrijvallen van 2,051 miljoen euro uit de coronareserve vanuit maatregelenpakket 3 Werken, opleiden en begeleiden (Hoofdstuk 3.4) k. het aanpassen van de begroting voor het jaar 2022 met de investeringen uit het coalitieakkoord 2022-2026 (Hoofdstuk 4),
Argumenten	
1.1	Hiermee worden onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten verwerkt ten behoeve van de Programmabegroting 2022 en 2023.
1.2	Het Rijk heeft gemeenten gevraagd om 25.000 tot 50.000 opvangplekken te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen
	Met de oorlog in Oekraïne is een grote vluchtelingenstroom binnen Europa op gang gekomen. Het Rijk verwacht dat in korte tijd 25.000 tot 50.000 vluchtelingen in Nederland opgevangen moeten worden. De bestaande opvangcapaciteit is niet toereikend. Daarom heeft het rijk de veiligheidsregio's gevraagd 2.000 opvangplekken te realiseren. Utrecht heeft als doel om 800 plekken te creëren.
1.3	Het Rijk heeft aangegeven om gemeenten reëel te compenseren voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen
	Het Rijk is verantwoordelijk voor de opvang van vluchtelingen. Voor de Oekraïense vluchtelingen wordt deze opvang door gemeenten (en veiligheidsregio's) gereorganiseerd. De kosten die gemeenten maken worden door het rijk gecompenseerd, net als bij corona. Toegezegd is dat deze compensatie toereikend zal zijn om alle kosten te dekken. De compensatieregelingen worden op dit moment uitgewerkt, in samenspraak met de VNG. De eerste uitwerking richt zich op een periode van 6 maanden. Hoe deze compensatie zich verhoudt tot de kosten is nog niet bekend. Wij gaan ervan uit, dat het Rijk, net als bij de coronacrisis, gemeenten reëel zal compenseren.
1.4	De financiële ontwikkelingen in hoofdstuk 2.1 beïnvloeden de financiële ruimte
	Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2022 zijn er ontwikkelingen geweest die het gemeentelijk financieel beeld beïnvloeden. Op basis daarvan wordt de beschikbare financiële ruimte bepaald.
1.5	De ontwikkeling van het coronavirus brengt veel onzekerheden met zich mee
	De onvermijdelijke kosten worden via de bestuursrapportages gevolgd. Gezien de onzekerheden worden de mutaties op de algemene reserve conform de werkwijze van 2021 pas bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 verwerkt.

1.6	De knelpunten in hoofdstuk 2.3 zijn onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar
	De gemeentelijke begroting staat voortdurend onder spanning door ontwikkelingen die onvermijdelijk op ons afkomen. Dat kunnen prijsstijgingen zijn of consequenties van wettelijke verplichtingen. Als de kosten van deze knelpunten niet langer kunnen worden uitgesteld en ook niet kunnen worden opgevangen binnen de programma's, moeten ze worden geaccepteerd. Zo blijft de begroting reëel sluitend. De knelpunten moeten voldoen aan drie criteria: ze moeten onvermijdelijk zijn (bijsturen is niet mogelijk), onuitstelbaar (niet verschuifbaar in de tijd) en onoplosbaar (niet binnen bestaande budgetten op te vangen).
1.7	Verwerking van de corresponderende posten in de begroting is een raadsbevoegdheid
	In de september- en decembercirculaire 2021 voegt het Rijk extra middelen voor nieuwe taken toe aan het gemeentefonds en neemt middelen uit voor vervallen taken. Vertaling hiervan in de gemeentebegroting gebeurt door middel van de corresponderende posten. Dat wil zeggen dat de uitgaven met hetzelfde bedrag worden verhoogd als de inkomsten die wij van het rijk ontvangen. Deze corresponderende posten zijn individueel beoordeeld, zoals vastgelegd in het coalitieakkoord.
1.8	Met de budgetneutrale bijsturingsvoorstellen wordt de Programmabegroting 2021 geactualiseerd
	De bijsturingsvoorstellen gaan over onttrekkingen aan reserves, verhogen van baten en lasten, verdelen incidenteel budget over de meerjarige periode van uitvoering. Deze bijsturingsvoorstellen hebben geen impact op de financiële ruimte. De bevoegdheid voor het muteren aan reserves en het verhogen van baten en lasten is conform het BBV-regeling een bevoegdheid van de raad.
1.9	Het bestemmen van de inkomsten als gevolg van de groei van de stad voor uitgaven voor de groei van de stad is een voortzetting van de bestaande financiële spelregels ten aanzien van de groei van de stad.
1.10	Hiermee wordt de incidentele overbesteding op strategische en stedelijke inzet gedekt.
	Door de klimaatverandering, de energietransitie en de uitdagingen bij bereikbaarheid is een grotere rol in de regie op de openbare ruimte nodig vanuit de gemeentelijke overheid. Daarnaast is door de wooncrisis meer inzet nodig op beleidsmatige taken en vastgoedontwikkeling. De uitvoering en de organisatie staan onder druk. Versterking van de capaciteit is in de loop van vorig jaar urgent geworden, en vanaf dat moment zagen wij ons genoodzaakt hierop te acteren. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 is dit al gemeld met betrekking tot de woonopgave. De overige versterking aan het eind van 2021 komt terug in de Jaarstukken 2021. Door het wegvallen van incidentele dekking wordt het budget overschreden. Structurele voortzetting van de inzet wordt meegenomen in de integrale afweging.
1.11	Hiermee wordt invulling gegeven aan de raadsbrede aangenomen motie 25 "TONK-middelen inzetten voor ondernemers
	Op 3 februari 2022 heeft de gemeenteraad unaniem motie 25 "TONK-middelen inzetten voor ondernemers" aangenomen om door coronamaatregelen getroffen ondernemers en inwoners financieel te ondersteunen vanuit de overgebleven TONK-middelen (5,6 miljoen euro). De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) was bedoeld om een terugval in je inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. TONK was een vergoeding voor noodzakelijke kosten. Met dit beslispunt wordt invulling gegeven aan de uitvoering van deze motie

	(eerste fase). De definitieve inzet van de tweede fase vindt onder voorwaarden plaats, zie raadsbrief 24 maart 2022 Het budget voor de uitvoering van de motie wordt aan de Begroting 2022 toegevoegd. Dit zorgt voor 5,6 miljoen hogere lasten waarvan 2,7 miljoen euro in het programma Werk en Inkomen en 2,9 miljoen euro in het programma Economie en Werkgelegenheid voor iedereen. Deze hogere lasten dekken we met de in de motie benoemde onderbesteding op het Tonk budget welke onderdeel uitmaakt van het resultaat Jaarstukken 2021.
1.12	De ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening vanuit maatregelenpakket 3 werken, opleiden en begeleiden (Pakket 3) laat zien dat er geen toenemend beroep op de bijstand door ondernemers plaatsvindt
	Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is de coronareserve aangevuld met een bedrag van 2,051 miljoen euro, in verband met het risico van een toenemend beroep op de bijstand door ondernemers als gevolg van de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Om deze instroom te voorkomen is binnen pakket 3 de maatregel dienstverlening ondernemers geïntensiveerd. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening nog uitgebreid. De ontwikkeling van het bijstandsbestand is dermate gunstig dat het budget van 2,051 miljoen kan vrijvallen uit de bestemmingsreserve.
1.13	Het toevoegen van budgetten en ambities aan de begroting is een raadsbevoegdheid
	Een aantal ambities uit het coalitieakkoord “Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat” hebben een financieel beslag op het jaar 2022. Zoals het voortzetten van tijdelijke maatregelen en het inzetten van beleidsimpulsen. Met het toevoegen van deze ambities aan de begroting 2022 wordt de rechtmatigheid van de uitgaven gewaarborgd. De doorwerking voor de jaren 2023 en verder wordt betrokken bij de integrale afweging later dit jaar.
Kantekeningen	
1.1	Niet alle actuele ontwikkelingen zijn financieel vertaald in het financieel beeld
	Ten tijde van het opstellen van de voorjaarsnota vindt een aantal ontwikkelingen plaats, die een materiële impact hebben op het financieel beeld. De financiële effecten kunnen we nog niet goed inschatten. Deze ontwikkelen hebben we tekstueel opgenomen in hoofdstuk 1, maar nog niet financieel verwerkt in het financieel beeld. Daarnaast zijn er een aantal financiële onzekerheden vanuit het Rijk, waarvoor we meer informatie nodig hebben om een exacte doorvertaling te kunnen maken naar onze eigen begroting. Een eerste inschatting hebben we gemaakt voor de herijking en uitwerking van het Regeerakkoord, maar deze kennen nog de nodige onzekerheden. Met betrekking tot aanpassing van de interne rekenrente vindt er onderzoek plaats naar de impact hiervan op de kapitaallasten. Verder speelt nog een geschil met de belastingdienst over de vennootschapsbelasting (Vpb) die wij betalen voor de inkomsten uit reclameconcessies. Dit betreft een landelijk verschil van inzicht die wij aanhangig gemaakt hebben. De uitkomst hiervan is nog niet bekend maar kan wel van invloed zijn op het financieel beeld.
1.2	Het is onzeker of de uiteindelijke compensatieregeling voor de opvang van Oekraiense vluchtelingen van het Rijk voldoende is om alle kosten voor de totale noodopvang van Utrecht te dekken
	Het Rijk heeft aangegeven om de opvang van Oekraïense vluchtelingen te compenseren. Momenteel wordt zo’n compensatieregeling uitgewerkt, waarbij

	wordt uitgegaan van 700 euro per gerealiseerd bed per week. Het is onzeker of dit budget toereikend is voor het totaal aan kosten voor huur, project- en uitvoeringskosten en leefgeld. Voor de transformatiekosten (investeringen voor aanpassingen van het pand) wordt een separate regeling ontwikkeld. Hoe die regeling eruit komt te zien is nu nog onbekend.
1.3	Het is onzeker of de kosten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen na 1 juni 2022 worden vergoed
	De compensatieregeling van het Rijk richt zich op de periode van zes maanden met optie tot verlenging. Het Rijk heeft aangegeven de kosten voor 'minimaal zes maanden' te willen compenseren. Dat biedt nog een risico voor de kosten die na deze periode gemaakt worden voor het realiseren van opvangplekken.
1.4	Niet alle financiële ontwikkelingen zijn doorvertaald in het financieel beeld
	De recent stijgende inflatie door de politieke instabiliteit, zoals toegelicht in hoofdstuk 1 Actuele ontwikkelingen, is nog niet meegenomen. Wel is een eerste inschatting gemaakt van de doorwerking van het Regeerakkoord op de inkomsten uit het gemeentefonds. De inkomsten nemen met name kabinetsjaren 2023 t/m 2025 toe. Voor het jaar 2026 zijn de inkomsten onzeker en is vooralsnog rekening gehouden met stabiele overheidsfinanciën (zie ook hoofdstuk 1).
Beslispunt	
2	In aanvulling op het bij de Programmabegroting 2022 genomen raadsbesluit om dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead te verwerken bij de eerstvolgende programmabegroting, de verwerking van dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead ook via de P&C-documenten van het lopende jaar mogelijk te maken (hoofdstuk 1.5).
Argumenten	
2.1	Om een betere inschatting te maken van de mutaties stellen we voor om vanaf heden de tussentijdse P&C momenten hiervoor te benutten
	Om de schommelingen per jaar in de bijdragen uit het overheadvierkant op te vangen heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2022 op 11 november 2021 besloten om een nieuwe reserve in te stellen. Op die manier kunnen de pieken en dalen geëgaliseerd worden. Bij het instellen van de reserve is voorgesteld om de dotatie/onttrekking bij de eerstvolgende programmabegroting te verwerken. Met dit besluit benutten we nu ook de tussentijdse P&C momenten.
Beslispunt	
3	In te stemmen met de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten in hoofdstuk 4.1
Argumenten	
3.1	Met deze bijsturingsvoorstellen wordt de Programmabegroting 2022 geactualiseerd
	In de bestuursrapportage rapporteren wij over de afwijkingen op de investeringen. Door omstandigheden kunnen voorgenomen investeringen niet volledig of volgens planning worden uitgevoerd. Dit kan leiden tot afwijkingen in de geautoriseerde investeringsplanning van 2022. Besluitvorming hierover is de bevoegdheid van de raad.
Beslispunt	

4	In te stemmen met de aanpassing van de doelstellingen en indicatoren in de Programmabegroting zoals gepresenteerd in hoofdstuk 5
Argumenten	
4.1	Hiermee worden doelstellingen en indicatoren in lijn gebracht met vastgestelde aanpassingen in beleid.
Beslispunt	
5	De Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2022 en verder.
Argumenten	
5.1	Het vaststellen van de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022 is een raadsbevoegdheid.
5.2	Bijstellen van de begroting is in lijn met het advies van de Adviescommissie Controle en Financiën van de Utrechtse gemeenteraad.
	De Adviescommissie controle en financiën heeft geadviseerd raadsbesluiten waar nodig direct te vertalen in de begroting en deze niet meer in een aparte begrotingswijziging door de raad te laten bekrachtigen. Vanaf 2022 voeren wij dit advies uit voor de P&C producten.
5.3	In het kader van begrotingsrechtmatigheid is het conform de BBV verplicht om van afwijkingen die tijdig bekend en gemeld zijn een begrotingswijziging te maken en daarmee de begroting aan te passen.
	Overschrijdingen die tijdig bekend zijn maar niet worden verwerkt in een begrotingswijziging zijn overeenkomstig de BBV-regelgeving en onze eigen financiële verordening onrechtmatig en tellen mee in de oordeelsvorming van de accountant voor de jaarrekening als geheel. Door het vaststellen van deze bestuursrapportage worden de verwachte afwijkingen onderdeel van de begroting. Daarmee zijn deze uitgaven van het college rechtmatig.

Financiën

Voorjaarsnota 2022

De beschikbare financiële ruimte voor gemeente Utrecht neemt af van 13,6 miljoen euro positief in 2023 tot zelfs 19 miljoen euro negatief in 2026. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in de financiële doorwerking van het Regeerakkoord op het gemeentefonds. Het nieuwe kabinet heeft ons via het Regeerakkoord extra incidentele middelen toegekend. Dit heeft een positief effect op onze financiële ruimte op korte termijn, maar op de lange termijn blijf het beeld onzeker. Zo nemen de inkomsten voor Jeugdhulp af en komt voor 2026 de opschalingskorting weer voor 100% voor rekening van gemeenten. In deze voorjaarsnota is een aantal onzekerheden niet vertaald, maar geven we zoals gemeld in hoofdstuk 1 een toelichting op de onzekerheden die het financiële beeld richting de begroting 2023 nog kunnen beïnvloeden.

Eerste Bestuursrapportage 2022

Per saldo geeft de Eerste Bestuursrapportage een voorlopig positief saldo van 22,6 miljoen euro in 2022, bestaande met name uit de financiële ontwikkelingen 2022 (€ 31,6 miljoen positief) en de knelpunten/meevallers 2022 (18,3 miljoen euro negatief). Ook het financiële nettoresultaat over het jaar 2021 (7,1 miljoen euro positief) en de reservering voor onvermijdelijke kosten corona en het groeikader zijn in het financiële beeld opgenomen. Ook zijn de financiële effecten van het coalitieakkoord voor het jaar 2022 in deze bestuursrapportage opgenomen. Het positieve saldo van deze bestuursrapportage wordt betrokken bij de integrale afweging (beleidskeuzes) bij de Programmabegroting 2023. Dit betreft een voorlopig saldo, omdat we hier ook een aantal ontwikkelingen nog niet financieel vertaald hebben. Net zoals bij de voorjaarsnota verwachten we nog

extra inkomsten van het Rijk als compensatie voor de stijgende prijzen, die deels wel zijn opgenomen in deze bestuursrapportage.

Vervolg
Na de Eerste Bestuursrapportage 2022 volgen de Tweede Bestuursrapportage 2022 en als laatste de Jaarstukken 2022. De jaarstukken zijn het laatste verantwoordingsmoment over de Programmabegroting 2022.

Na de voorjaarsnota 2022 volgt de Programmabegroting 2023 en dan volgt bovenstaand beschreven vervolg alleen dan voor het jaar 2023. Dit jaar vindt bij de programmabegroting de integrale afweging plaats.

Participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel. Dit betreft een aanpassing van de Programmabegroting 2022 op basis van onvermijdelijke ontwikkelingen. Participatie is (mogelijk) relevant op het moment dat de beleidskeuzes worden voorbereid.

Communicatie
Er is over dit voorstel geen specifieke communicatie moment gepland, wel gaat een persbericht uit.

Niet-Referendabel
Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 3 lid 2 onder d Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Voorjaarnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022
- Subsidiestaat 2023

Bijlagen informatief
-

Gemeente Utrecht

Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022

Inhoudsopgave

Colofon 3
Voorwoord 5
Inleiding 7

Deel 1 Voorjaarsnota 2022 9

1. Actuele Ontwikkelingen 11

1.1 Oekraïne....11
1.2 Prijsstijgingen....13
1.3 Financiële onzekerheden 14
1.4 Effect aanpassing interne rekenrente 14
1.5 Aanpassen spelregel egalisatiereserve Overhead 15
1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting....15
1.7 Overschrijding inhuurplafond 15

2. Actualisatie Financieel Beeld 17

2.1 Financiële ontwikkelingen....19
2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C 24
2.3 Knelpunten en meevallers 28
2.4 Overheveling taken naar gemeenten....38
2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen 40
2.6 Resultaat Jaarrekening 47
2.7 Algemene dekkingsmiddelen....47
2.8 Groeikader....47

Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022....49

3. Uitvoering programma's 50

3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte 50
3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen....51
3.3 Aanvullende zorg Jeugd 52
3.4 Maatregelen Corona 52

4. Investeren in Utrecht voor het jaar 2022....73

4.1 Versterken weerstandsvermogen 73
4.2 Beleidsprioriteiten 73
4.3 Groei in balans 76

5. Investeringen 77

5.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022....77

6. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting 83

6.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting 83

Colofon

Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022

Uitgave
Gemeente Utrecht

Informatie
Gemeente Utrecht
Bedrijfsvoering- en Strategienetwerk
Afdeling FIJ
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
www.utrecht.nl
Finutrecht@utrecht.nl

Voorwoord

Raadsvoorstel 2022, zaaknummer 9954726

Utrecht, 12 mei 2022

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht. De Voorjaarsnota maken we jaarlijks als voorbereiding op de programmabegroting.

Normaal gesproken is de voorjaarsnota het document waarin de integrale afweging plaatsvindt en de beleidsmatige keuzes voor het komende begrotingsjaar worden voorgelegd, inclusief meerjarige doorkijk. Ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota zijn de coalitieonderhandelingen echter nog in volle gang. Daarom bevat deze voorjaarsnota – anders dan gebruikelijk - geen voorstellen voor beleidskeuzes voor de periode 2023 en verder, maar alleen voorstellen voor onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten. Hiermee geeft de voorjaarsnota een actueel beeld van de financiële kaders voor de integrale afweging. De integrale afweging vindt vervolgens (op hoofdlijnen) plaats in het coalitieakkoord en zal gezien de grote onzekerheden voor een belangrijk deel ook nog worden beïnvloed door de meicirculaire. Wij verwachten daarom bij de Programmabegroting 2023 een meer gedetailleerde financiële vertaling voor te leggen.

De Eerste Bestuursrapportage 2022 is het eerste moment van bijstellen of bijsturen van de kaders zoals vastgelegd in de programmabegroting 2022. Deze rapportage biedt een actueel inzicht in belangrijke financiële ontwikkelingen die zich in het huidige jaar voordoen. Ook zijn de financiële effecten uit het coalitieakkoord voor het jaar 2022 opgenomen.

Wij wensen u veel leesplezier.

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

Inleiding

De bestuurlijke Planning & Control cyclus stelt de raad in staat om invulling te geven aan hun kaderstellende en controlerende taak. Deze nota bevat de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht. In het eerste deel Voorjaarsnota 2022 zijn de ontwikkelingen opgenomen die een meerjarig effect hebben op het financieel beeld. In Deel 2 zijn de mutaties die alleen betrekking hebben op 2022 opgenomen.

Aangepast proces P&C-cyclus
In verband met de gemeenteraadsverkiezingen in maart van dit jaar en de nog lopende onderhandelingen worden in deze voorjaarsnota geen beleidskeuzes als onderdeel van een integrale afweging voorgelegd. Deze voorjaarsnota betreft een weergave van de onvermijdelijke ontwikkelingen die een meerjarig effect hebben op het financieel beeld en geeft daarmee de financiële kaders voor de integrale afweging. De integrale afweging vindt (op hoofdlijnen) plaats bij het coalitieakkoord en zal op basis van belangrijke ontwikkelingen in de meicirculaire bij de programmabegroting 2023 concreter financieel wordt vertaald. Voor het jaar 2022 zijn de financiële effecten uit het coalitieakkoord opgenomen in de Eerste bestuursrapportage.

Actuele ontwikkelingen nog niet financieel vertaald
Op dit moment zien we een aantal ontwikkelingen, zoals de sterke prijsstijging van de (bouw- en energie) kosten en de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze ontwikkelingen hebben een materiële impact op het financieel beeld, maar we kunnen de financiële effecten nog niet goed inschatten. Deze ontwikkelingen zijn wel benoemd in hoofdstuk 1, maar zijn nog niet verwerkt in de cijfers van de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022.
Daarnaast zijn er nog steeds een aantal financiële onzekerheden met betrekking tot de financiële doorwerking van Rijksbeleid, waarvoor we nog geen exacte doorvertaling kunnen maken naar onze begroting. Wel hebben we een eerste inschatting gemaakt voor de herijking gemeentefonds en uitwerking van het Regeerakkoord.

Tabel: samenvattend financieel beeld
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Hfst	Bedragen x € 1.000	1e Berap 2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
2	Actualisatie financieel beeld	33.905	19.170	8.056	-169	-19.029	-19.429
3	Afwijkingen 2022	-6.457	0	0	0	0	0
4	Investeren in Utrecht jaar 2022	-11.367	0	0	0	0	0
	Totaal saldo	**16.081**	**19.170**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**
2.4	Algemene dekkingsreserve	5.600	-5.600				
2.4	Verevening met bestemmingsreserve	925	-	-	-	-	-
	Totaal beschikbare financiële ruimte	**22.606**	**13.570**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**

Voorjaarsnota 2022
De beschikbare financiële ruimte voor gemeente Utrecht neemt af van 13,6 miljoen euro positief in 2023 tot zelfs 19 miljoen euro negatief in 2026. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in de financiële doorwerking van het Regeerakkoord op het gemeentefonds. Het nieuwe kabinet heeft ons via het Regeerakkoord extra middelen toegekend. Dit heeft een positief effect op onze financiële ruimte op korte termijn, maar op de lange termijn geeft het onzekerheid, omdat deze middelen incidenteel zijn toegekend. Zo nemen de inkomsten voor Jeugdhulp af en komt voor 2026 de opschalingskorting weer voor 100% voor rekening van gemeenten. In deze voorjaarsnota is een aantal onzekerheden niet vertaald, maar geven we zoals gemeld in hoofdstuk 1 een toelichting op de onzekerheden die het financiële beeld richting de begroting 2023 nog kunnen beïnvloeden.

Eerste Bestuursrapportage 2022
Per saldo geeft de eerste bestuursrapportage een voorlopig positief saldo van 22,6 miljoen euro in 2022, bestaande met name uit de financiële ontwikkelingen 2022 (31,6 miljoen euro positief) en de knelpunten/meevallers 2022 (24,7 miljoen euro negatief). Ook het financiële resultaat over het jaar 2021 (32,2 miljoen euro positief) en de reservering voor onvermijdelijke kosten corona zijn in het financiële beeld 2022 opgenomen. Ook zijn de financiële effecten van het coalitieakkoord voor het jaar 2022 in deze bestuursrapportage opgenomen. Het positieve saldo van deze bestuursrapportage wordt betrokken bij de integrale afweging (beleidskeuzes). Dit is een voorlopig saldo, omdat we hier ook een aantal ontwikkelingen nog niet financieel kunnen vertalen.

Deel 1 Voorjaarsnota 2022

1. Actuele Ontwikkelingen

1.1 Oekraïne

Met de oorlog in de Oekraïne is inmiddels een groep van 4 miljoen vluchtelingen het land ontvlucht. Vluchtelingen worden in de regio (Europa) opgevangen. Inmiddels zijn er 28.000 Oekraïners naar Nederland gekomen en het Rijk verwacht dat dit op de korte termijn verder kan stijgen naar minimaal 50.000 vluchtelingen. Per Veiligheidsregio moeten voor de opvang 2.000 plekken worden gerealiseerd. Voor Utrecht zijn dit in eerste instantie 800 plekken. Daarbij houden we ook rekening met het scenario dat de aantallen verder toe gaan nemen.

Projectorganisatie

Het realiseren van 800 opvangplekken binnen Utrecht past niet binnen de reguliere werkzaamheden. Daarom is aparte integraal werkende projectorganisatie, het Oekraïne crisisteam' opgezet die zich onder andere richt op eerste opvang in de Jaarbeurs, het realiseren van opvanglocaties, de registratie van de vluchtelingen, verstrekken van leefgeld, inschrijving bij Burgerzaken, coördinatie van vrijwilligerswerk, organiseren van onderwijs voor de kinderen, medische zorg en begeleiding naar werk.

Categorieën opvang

De eerste opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne vindt nu plaats in de Jaarbeurs. Het streven is dat vluchtelingen niet langer dan een nacht hier verblijven en dan doorstromen naar crisis- of noodopvang plekken. Dat kan zijn binnen of buiten de veiligheidsregio. Wij onderscheiden thans in onze stad de volgende categorieën opvang:

0 Vooropvang jaarbeurs hub: Oekraïense vluchtelingen worden eerst in de jaarbeurs geregistreerd, opgevangen en binnen een dag doorgeplaatst naar passende opvang in Utrecht, regio of rest van Nederland. De jaarbeurs dient als verdeelstation en informatie knooppunt

A. Crisisopvang 1 tot 30 dagen. Het gaat om opvang voor de eerste maand in afwachting van duurzamere opvang. Het niveau is noodopvang met Bed, Bad, Brood. Deze opvang kan bv in een hotel plaatsvinden of in een gastgezin (laatste kan ook langer duren).

B. Noodopvang, mid long stay, 0 – 6 maanden. Deze locaties moeten snel beschikbaar zijn. Het betreft opvang met een (gedeelde) wooneenheid, slaapvertrek, dagverblijf / eetzaal., toiletten, douche en wasruimte en geen of een centrale was- en kookgelegenheid. Mogelijke locaties zijn tijdelijke kantoorruimte, lege school, vakantiepark, sporthal of hotelschip.

C. Reguliere opvang, long stay, 3 – 24 maanden. Het betreft hier reguliere opvangplekken die voor langere periode beschikbaar zijn. Deze opvang is gericht op zelfstandigheid. Naast de voorzieningen in categorie b gaat het om een mogelijkheid tot koken en wassen. Bewoners besturen zelf en samen een huishouden.

D. In deze categorie gaat het ook om long stay opvang; in deze categorie wordt gekeken naar meer duurzame oplossingen voor woonruimte. Naast zelfstandigheid staat hier duurzaamheid centraal.

Het is de bedoeling dat vluchtelingen doorstromen van de ene naar de andere opvang. We vinden het wenselijk dat mensen die bij in crisisopvang locaties (cat. A) of noodopvang locaties (cat. B) worden opgevangen een duurzamere opvangplek vinden in reguliere opvanglocatie (cat. C) (en daarna eventueel woonruimte in cat. D).

Compensatie door het Rijk

Het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten compensatie ontvangen voor het creëren van opvangplekken en compensatie ontvangen voor andere kosten. Op dit moment worden compensatieregelingen, in overleg met de VNG, uitgewerkt. Hierbij gaat het Rijk (zie Verzamelbrief opvang Oekraïne, 6 april 2022) uit van:

- Het normbedrag voor gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïners is 700 euro per week per gerealiseerde opvangplek. Bestuurlijk is aangegeven dat gemeenten geen financieel nadeel van deze opgave mogen hebben.
- Het normbedrag is van toepassing voor de periode waarin de regeling van kracht is (vooralsnog één jaar). Het normbedrag kan gedeclareerd worden vanaf het moment dat een Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) gerealiseerd is.
- Gemeenten kunnen een contract aangaan met een locatie voor een termijn van maximaal twaalf maanden. Het Rijk vraagt daarbij om alleen lange termijncontracten af te sluiten als dit een kostenvoordeel oplevert ten opzichte van korte termijncontracten. Het Rijk vraagt daarnaast om rekening te houden met de mogelijkheid om locaties op enig moment in te zetten voor andere doeleinden zoals spoedzoekers of studentenhuishouding.
- Transitie en transformatiekosten van panden worden vergoed op basis van werkelijke kosten. Het ministerie van JenV zal binnenkort vragen om voor dit soort kosten eerst een verzoek in te dienen. Deze regeling wordt nog nader uitgewerkt.
- Daarnaast zijn er kosten voor maatschappelijke organisaties die mensen begeleiden of activiteiten organiseren voor deze doelgroep.
- Over de vergoeding van overige kosten (onderwijs, zorg, Wmo, Jeugd, PG) worden aparte afspraken gemaakt met de afzonderlijke ministeries.

Uitgaven en investeringen

Vanaf dag één dat er Oekraïense vluchtelingen in Utrecht aankwamen, zijn we pro-actief gestart met het creëren van opvang. Inmiddels heeft het Rijk ons de vraag heeft gesteld om 800 opvanglocaties te realiseren. Hoewel er meer duidelijkheid is over de compensatieregelingen is er op dit moment nog geen volledig zicht op de kosten. Daarom is het voor deze bestuursrapportage nog niet mogelijk om een reële inschatting van de te verwachten kosten te geven.

Risico's

We zien de volgende risico's en onzekerheden waar we uw raad ook over blijven informeren.

1. Het is onzeker of de uiteindelijke compensatieregeling van het Rijk voldoende is om alle (cumulatieve) kosten ten behoeve van de totale noodopvang van Utrecht te dekken. Het Rijk heeft aangegeven om de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne te compenseren. Momenteel wordt een compensatieregeling uitgewerkt voor het realiseren van opvangplekken, waarbij wordt uitgegaan van een compensatiebedrag van 700 euro per gerealiseerd bed per week. Deze regeling omvat de compensatie voor kosten als opvang, catering, leefgeld, energie, schoonmaak, beveiliging etc. maar ook uitvoeringskosten binnen het ambtelijk apparaat. Er is op dit moment nog geen totaaloverzicht op de uitvoeringskosten en overige indirecte kosten. Het is daardoor onzeker of dit budget toereikend is voor het totaal aan kosten voor huur, project- en uitvoeringskosten en leefgeld.
2. Het is nu onduidelijk of de reeds gemaakte transitie- en transformatiekosten worden goedgekeurd door het ministerie van Justitie en Veiligheid en passen binnen de regeling die daarvoor uitgewerkt wordt. Er is wel toegezegd dat deze kosten worden vergoed.

Een inschatting van de risico's wordt opgenomen in de tweede bestuursrapportage, evenals het effect van de kosten op de begroting 2022 en verder. Tussentijds informeren we de raad met twee wekelijkse nieuwsflitsen over de volle breedte van impact van deze grote opgave voor Utrecht.

1.2 Prijsstijgingen

Onzekerheid door stijgende kosten en leveringsonzekerheid

Gedurende 2021 zien we de bouwkosten stijgen. Sinds de oorlog in Oekraïne zien we niet alleen de bouwkosten stijgen, maar ook de prijzen van bijvoorbeeld brandstof en energie. Het Centraal Planbureau (CPB) geeft in haar nieuwe vooruitzichten in het Centraal Economisch Plan ook aan dat de prijzen snel stijgen, dempt de economische groei en is er sprake van een toenemende inflatie.

Naast de prijsstijgingen is de onzekerheid rond levering van grondstoffen en (deel)producten groot. Voor de bouwmaterialen zien wij dit nu al bij de beschikbaarheid van hout, maar ook voor staal wordt schaarste verwacht. Ook leidt de krapte op de arbeidsmarkt voor vaktechnisch personeel tot hogere kosten en minder beschikbaarheid aan arbeid om projecten binnen de beoogde planperiode af te ronden. Deze trend van kostenstijging werkt niet alleen door in de bouwkosten voor maatschappelijk vastgoed, maar ook voor de kosten van het onderhoud daarvan, investeringen en beheer van de openbare ruimte, ophalen van afval, investeringen in (ondergronds) infrastructuur en kosten van vervoer (leerlingen en Wmo). Dit geldt ook voor de kostenontwikkeling bij de maatschappelijke instellingen en verbonden partijen. Daarnaast ontvangen wij signalen dat bij aanbestedingen risico's van prijsstijgingen volledig bij de afnemers wordt neergelegd en de contractprijzen zullen stijgen.

Het is nog onzeker hoe de prijsstijgingen zich daadwerkelijk manifesteren. Vanwege de onzekerheden hoe de prijsstijgingen zich gaan manifesteren, hebben wij nog geen structurele effecten doorgerekend.

Impact op de begroting

Standaard indexeren wij de begroting op basis van verschillende indices. . De loonstijging gaat via de CAO, mits deze bekend is. In onze aanname is er voor 2023 een stijging van 2,5% geraamd voor lonen. Voor de prijsindex hanteren we het gemiddelde van de ontwikkeling van de overheidsconsumptie over de afgelopen 3 jaren. In de berekening van de prijsindex is ervoor gekozen een gedifferentieerde index te hanteren, namelijk Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) en de Bouwindex. We hanteren ook gemiddelde over de afgelopen 3 jaren.
Voor de subsidiebudgetten vertalen we de loon- en prijsontwikkeling vertalen we naar een gewogen index voor de subsidiebudgetten, namelijk 70% loon- en 30% prijsindex.
Gedurende het jaar stellen wij de begroting niet bij voor prijsontwikkelingen. De reguliere werkwijze is dat in het lopende begrotingsjaar het budget (uitvoerings- of investeringsbudget) taakstellend is.

De huidige snelle stijging van de kosten stelt ons voor een dilemma in hoe de huidige begrotingssystematiek zich verhoudt tot onze ambities. Kunnen de verwachte kostenstijgingen worden opgevangen binnen de budgetten en wat zijn daar de consequenties van? Dit vraagstuk geldt niet alleen voor het huidige begrotingsjaar, maar ook voor de jaren 2023 en verder. In de raadsbrief over de stijgende (bouw)kosten van 1 april 2022 hebben we aangegeven het effect van de stijgende prijzen nader te onderzoeken. De lijn is en blijft dat prijsstijgingen primair worden opgevangen binnen de beschikbare budgetten, voor investeringen betreft dit in de post onvoorzien van het project en/of door aanpassingen in het programma.

De verschillende scenario’s, de risico’s, effect van indexering gemeentefonds en de impact van herprioriteren bij het handhaven van de huidige lijn worden bij het onderzoek in beeld gebracht. Een groot deel van de dekking van deze prijsstijgingen wordt naar verwachting gevonden in het accres van het gemeentefonds. De omvang daarvan wordt bekend gemaakt in de Meicirculaire, deze komt eind mei of begin juni beschikbaar. Daarna kunnen wij ook meer inzicht geven in het totale financiële effect van de stijgende kosten op onze (meerjaren)begroting door gelijktijdig de extra inkomsten van het Rijk de recente CPB-raming (maart 2022) financieel te vertalen in het meerjarenbeeld. Dan zullen we aan uw raad een apart voorstel doen hoe hiermee om te gaan.

In deze voorjaarsnota hebben we indexering volgens de reguliere methodiek toegepast MEV-verkenningen. Voor het huidige jaar hebben we als onderdeel van de knelpunten een aantal budgetten extra verhoogd zoals de stijgende energiekosten, bouwkosten voor onderwijsinstellingen (wettelijk verplichte taak), specialistisch reinigen van toiletvoorzieningen en groen onderhoud. Dit op basis van een eerste inschatting.

1.3 Financiële onzekerheden

In het regeerakkoord (januari 2022) heeft het Rijk ook keuzes gemaakt die ook de gemeentefinanciën raken; extra middelen maar ook een korting voor jeugdhulp en voor 2026 een aanpassing van de financiering van gemeenten. Vooruitlopend op deze nieuwe systematiek zijn de inkomsten voor het gemeentefonds vanaf 2026 aanzienlijk verlaagd, dit geeft onzekerheden over de structurele inkomsten voor onze begroting. Een eerste inschatting op onze inkomsten uit het gemeentefonds hebben wij gemaakt, daarbij zijn wij voor 2026 uitgegaan van gelijkblijvende inkomsten ten opzichte van 2025. Over de herijking (andere verdeling) van het gemeentefonds heeft het Rijk wel meer duidelijkheid gegeven in de recent ontvangen maartbrief. Met ingang van 2023 wordt het nieuwe model ingevoerd. Voor Utrecht heeft dit een structureel nadelig effect. Er wordt een aantal aanvullende onderzoeken uitgevoerd over deze verdeling. Dit zijn onderwerpen uit het advies van het ROB en een onderzoek naar de grootstedelijke kosten. We wachten op de uitkomst van deze aanvullende onderzoeken.

Daarnaast is het nog niet duidelijk welke impact de keuzes vanuit het Rijk hebben, bijvoorbeeld als het gaat om structurele financiële middelen in het klimaatakkoord, de extra korting voor Jeugdhulp, het verhogen van de eigenbijdrage van het WMO-abonnementstarief, armoedebeleid, compensatie voor uitvoeringskosten Omgevingswet en WKB.
Het is ook nog niet duidelijk hoe de Rijksfondsen worden verdeeld onder de gemeenten, dit zijn fondsen voor o.a. woningbouw, volkshuisvesting, ontsluiting nieuwe woningen.

Zodra we meer duidelijkheid krijgen van het Rijk, zullen we deze informatie financieel vertalen naar onze gemeente en uiteraard u informeren. We verwachten van het Rijk nog een aantal uitwerkingen de komende maanden, voorjaarsnota van het Rijk, meicirculaire 2022 en de contourenbrief juni 2022.

1.4 Effect aanpassing interne rekenrente

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten de interne rente te verlagen van 2% naar 1,5%. Dit, omdat de marktrente gedaald is en de gemiddelde rente van de gemeentelijke leningenportefeuille ook lager is. Op grond van BBV-voorschriften moet de interne toerekening zoveel mogelijk aansluiten bij de werkelijke rentelasten.

Ten tijde van het opstellen van de voorjaarsnota gingen we ervan uit dat dit een budgettair neutrale aanpassing was. In geval van annuïtaire afschrijvingen, nemen de afschrijvingsbedragen eerst toe en daarna af. De doorvertaling van de aanpassing van de rente op de lange en korte termijn in het financieel beeld wordt onderzocht. Wij informeren u over de uitkomsten van het onderzoek bij de Tweede Bestuursrapportage 2022.

1.5 Aanpassen spelregel egalisatiereserve Overhead

Om de schommelingen per jaar in de bijdragen uit het overheadvierkant op te vangen heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2022 op 11 november 2021 besloten om een nieuwe reserve in te stellen. Op die manier kunnen de pieken en dalen geëgaliseerd worden. Bij het instellen van de egalisatiereserve Overhead is voorgesteld om de dotatie/onttrekking bij de eerstvolgende programmabegroting te verwerken.

Om een betere inschatting te maken van de mutaties op egalisatiereserve van de overhead stellen we voor om hiervoor ook de tussentijdse P&C-momenten van het lopende jaar hiervoor te benutten.

1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting

Gemeente Utrecht is belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting (Vpb) en betaalt belasting over de winst uit bedrijfsafval en over de inkomsten uit reclameconcessies. Over het eerste bestaat geen verschil van mening. Met betrekking tot de reclame-inkomsten zijn we echter van mening dat er geen sprake kan zijn van een te belasten winst en tevens, als men daar toch aan toe zou komen, dat de winst op een andere wijze en tot een lager bedrag moet worden berekend dan de Belastingdienst voorstaat. Met dit standpunt staat Utrecht niet alleen, ook andere gemeenten zijn het niet eens met dit standpunt van de belastingdienst. Tegen de aanslagen vanaf 2016 hebben wij bezwaar ingediend en tegen de uitspaak op het bezwaar zijn we in beroep gegaan. Met het beroep vragen wij nu een oordeel van de rechter hierin. Overigens procederen ook andere gemeenten in vergelijkbare zaken. Het is nu nog niet in te schatten hoelang de procedure zal gaan duren. Het kan wel enkele jaren duren voordat een finaal oordeel is te verwachten.

In het eerste kwartaal van 2022 hebben wij de Vpb-aanslag 2018 betaald, daarnaast hebben wij ook een voorlopige aanslag Vpb 2021 aangevraagd om de rentelasten te beperken. Onze aangiftes over 2019 en 2020 zijn nu in behandeling bij de belastingdienst, dit zal hoogstwaarschijnlijk in 2022 nog tot belastingaanslagen leiden. Als er dan nog geen uitspraak is gedaan inzake het beroep, of als wij dit beroep verliezen, zal dit in 2022, afhankelijk van de mate waarin de belastingdienst onze aangiftes corrigeert, leiden tot een tekort op het begrote bedrag aan te betalen Vpb van ongeveer 1 miljoen euro.

1.7 Overschrijding inhuurplafond

In de Programmabegroting 2022 is het inhuurplafond vastgesteld op 57,9 miljoen euro. Op basis van actuele ontwikkelingen wordt een overschrijding van het inhuurplafond verwacht van 6,6 miljoen euro. Redenen voor deze overschrijding zijn de steeds krapper wordende arbeidsmarkt, toename van tijdelijke werkzaamheden (bijvoorbeeld voor toeslagenaffaire) en het relatief hoge ziekteverzuim. Ook lopende het jaar zien we nog steeds extra onvoorziene taken vanuit het Rijk naar ons toe komen waarvoor wij uitvoeringskracht zullen moeten inhuren. Zoals de corona- en Oekraïne-crisis.

2. Actualisatie Financieel Beeld

In dit hoofdstuk geven we meer in detail een toelichting op het actuele financiële beeld. We beginnen met de financiële ontwikkelingen en lichten vervolgens de diverse onderdelen toe.

Samenvattend financieel beeld 2022-2026
De actualisatie van de financiële ontwikkelingen laat de eerste jaren incidenteel een aflopend voordelig saldo zien. Vanaf 2025 is een omslag te zien naar een structureel nadelig saldo van 19,4 miljoen euro. Het financiële beeld is een tussenstand, de definitieve uitwerking van het Regeerakkoord en het effect van de stijgende prijzen zijn nog onzeker. Ook is het coalitieakkoord niet meegenomen in de financiële ruimte voor 2023 en volgende jaren.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële ontwikkelingen, die in de volgende paragrafen per programma worden toegelicht. De knelpunten die alleen op 2022 betrekking hebben, worden in Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022 toegelicht.

De beschikbare financiële ruimte wordt integraal afgewogen met onder andere de afspraken uit het coalitieakkoord.

Tabel: samenvattend financieel beeld
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Hfst	Omschrijving	1e Berap 2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
2.1	Financiële ontwikkelingen	31.564	56.696	49.149	36.531	23.020	22.620
2.2	Onvermijdelijke kosten corona*	-5.071	-4.370	1.085	0	0	0
2.3	Knelpunten en meevallers	-18.273	-32.821	-36.243	-30.765	-36.114	-36.114
2.4	Overheveling taken naar de gemeenten	0	0	0	0	0	0
2.5	Budgetneutrale wijzigingen**	-6.525	5.600	0	0	0	0
2.6	Resultaat jaarrekening 2021 (incl. resultaatbestemming)	7.104	0	0	0	0	0
2.7	Algemene dekkingsmiddelen (2e Berap 2021)	25.106	0	0	0	0	0
2.8	Groeikader	-	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935
3	Afwijkingen 2022***	-6.457	0	0	0	0	0
4	Investeren in Utrecht voor het jaar 2022	-11.367	0	0	0	0	0
	Totaal saldo	**16.081**	**19.170**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**
2.4	Algemene dekkingsreserve**	5.600	-5.600	-	-	-	-
2.4	Verevening met bestemmingsreserve**	925	-	-	-	-	-
	Totaal beschikbare financiële ruimte	**22.606**	**13.570**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**

* Aanvulling scenario C wordt bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 verwerkt in Begroting 2022 (conform de werkwijze in 2021)
** De budgetneutrale wijzigingen en de onttrekking aan de reserves horen bij elkaar en zijn toegelicht in hoofdstuk 2.4.
*** De ontwikkelingen uit de eerste bestuursrapportage worden toegelicht in hoofdstuk 3

Tussenstand van het financiële beeld 2022

Knelpunten, meevallers en ontwikkeling uit eerste bestuursrapportage

De knelpunten en uitvoering van motie 2022/25 beperken voor een groot deel de financiële ruimte. Bij de knelpunten en meevallers zien we zeven grote ontwikkelingen:

- kosten voor de uitvoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsboring Bouw van structureel 1,6 miljoen euro
- Aflopende bijdragen uit grondexploitaties geven een nadeel van 0,7 miljoen euro, vanaf 2026 neemt deze toe naar 5,3 miljoen euro
- een voordeel op het bijstandsbudget (BUIG) van 3,6 miljoen euro
- sterk stijgende (energie)prijzen door geopolitieke ontwikkelingen voor 2022 (3,7 miljoen euro)
- stijgende druk op de Wmo voorzieningen brengen extra kosten met zich mee, daar tegenover staat een overschot op de centrumgemeente taken. Per saldo stijgen de kosten van 2,5 miljoen euro in 2022 naar 10,6 miljoen euro in 2026
- een verhoging van de dotatie op de onderhoudsvoorziening van vastgoed ten bedrage van 4,565 miljoen euro voor de jaren 2022 t/m 2025
- extra personele inzet (7,5 miljoen euro) voor onder andere Wet Open Overheid, het organiseren van veilige verkiezingen, groei van de stad met betrekking tot wonen, klimaatverandering, energietransitie en bereikbaarheid

Ontwikkelingen die alleen betrekking hebben op het jaar 2022 zijn opgenomen in Deel 2: Eerste Bestuursrapportage. Dit betreft een vrijval van coronamiddelen uit de reserve van 2,1 miljoen euro. Ook zijn de voor de extra ondersteuning van ondernemers en inwoners die door de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, overeenkomstig de unaniem aangenomen motie (5,6 miljoen euro) opgenomen in de bestuursrapportage. Tegenover de kosten van de motie, staat een positief resultaat uit de Jaarstukken 2021 van niet bestede Tonk-middelen. Het netto resultaat na resultaatbestemming is in de bestuursrapportage meegenomen, maar staat toegelicht in hoofdstuk 2.6.

Financiële ontwikkelingen

We hebben extra inkomsten van het Rijk uit de september- en decembercirculaire 2021 en de verwachte compensatie voor stijgende prijzen (31,0 miljoen euro) op basis van het prijspeil in september 2021. Tegenover deze compensatie staan ook de kosten voor de indexering van de begroting voor de cao en materiële prijsstijging (24,2 miljoen euro). De recent stijgende inflatie door de politieke instabiliteit, zoals toegelicht in de paragraaf Actuele ontwikkelingen, is nog niet meegenomen.

Ook is een eerste inschatting gemaakt van de doorwerking van het Regeerakkoord op de inkomsten uit het gemeentefonds. De inkomsten nemen met name kabinetsjaren 2023 t/m 2025 toe, dit is een aflopende reeks van 43 miljoen euro in 2023 naar 7 miljoen euro. Voor het jaar 2026 zijn de inkomsten onzeker en is vooralsnog rekening gehouden met stabiele overheidsfinanciën (zie ook hoofdstuk 1 Actuele Ontwikkelingen) door als uitgangspunt in 2026 het accres van 2025 fictief door te trekken.

Tenslotte is het weerstandsvermogen met 4 miljoen euro aangevuld. Dit is overeenkomstig de spelregels van het Herstelplan weerstandsvermogen.

Coronacrisis

Tenslotte zijn de effecten van de coronacrisis voor 2022 geactualiseerd. In vergelijking met het najaar ziet het dagelijkse leven in de stad er weer als vanouds uit en zijn alle maatregelen vanuit het rijk inmiddels afgeschaald. Ondanks dit positieve beeld vallen de onvermijdelijke kosten naar verwachting 5,1 miljoen euro hoger uit. Dit is het gevolg van de lockdown aan het begin van dit jaar en het langer voortduren van de coronamaatregelen daarna. Daartegenover staat een vrijval uit de coronareserve van 2,1 miljoen euro vanuit maatregelenpakket 3. Deze reservering kan verlaagd worden door de positieve ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden.

Resultaat 2021

Zowel de Tweede Bestuursrapportage 2021 als de Jaarstukken 2021 hebben een positief saldo. Na de resultaatsbestemming 2021, resteert een positief resultaat van 32,2 miljoen euro.

Coalitieakkoord: Investeren in Utrecht voor het jaar 2022

De ambities voor deze coalitieperiode staan in het coalitieakkoord "Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat". We gaan in 2022 direct aan de slag met een aantal onderdelen, zoals het voortzetten van tijdelijke maatregelen en het inzetten van beleidsimpulsen. In hoofdstuk 4 staan deze investeringen in Utrecht voor het jaar 2022 opgenomen. Dit hoofdstuk is volledig nieuw ten opzichte van de oorspronkelijke Eerste Bestuursrapportage 2022, omwille van de leesbaarheid is niet het hele hoofdstuk gemarkeerd.
In de Begroting 2023 wordt het gehele coalitieakkoord opgenomen en volgt besluitvorming over de prioriteiten, bijbehorende budgetten en bijsturingsmaatregelen.

Nog te verwachten inkomsten
De financiële vertaling van het regeerakkoord wordt door het Rijk in de meicirculaire (eind mei / begin juni 2022) nader uitgewerkt, dit verkleint de onzekerheden met betrekking tot inkomsten uit het gemeentefonds. Het is nog onduidelijk of dan ook wordt ingegaan op het jaar 2026. Daarnaast verwachten wij dat de stijgende prijzen ook doorwerken in het gemeentefonds, dit wordt ook in de meicirculaire bekend gemaakt. Een deel van de stijgende prijzen op onze uitgaven hebben wij al in de Eerste Bestuursrapportage verwerkt 2022.

2.1 Financiële ontwikkelingen

Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2022 zijn er financiële ontwikkelingen geweest die het gemeentelijke financiële beeld beïnvloeden en de beschikbare ruimte bepalen om nieuwe activiteiten en uitgaven voor de groeiende stad te kunnen dekken. De samenstelling van de financiële ruimte is als volgt:

Tabel: Financiële ontwikkelingen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Financiële ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	structureel
Autonome ontwikkelingen	12.917	7.184	7.183	8.804	10.018	10.018
Regeerakkoord	19.965	43.340	35.944	21.705	6.980	6.580
Groei van de stad	-1.700	5.935	5.935	5.935	5.935	5.935
Overige ontwikkelingen	382	237	87	87	87	87
Totaal financiële ontwikkelingen	**31.564**	**56.696**	**49.149**	**36.531**	**23.020**	**22.620**

Autonome ontwikkelingen
Autonome ontwikkelingen bestaan uit externe, niet beïnvloedbare nominale (loon en prijs) en reële (volume) ontwikkelingen in 2022 en 2023. Deze ontwikkelingen zijn verwerkt conform vastgesteld beleid.

Tabel: Autonome ontwikkelingen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Autonome ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Gemeentefonds	19.593	28.200	28.199	29.820	31.034	31.034
Loon- en prijscompensatie programma's	-2.676	-24.235	-24.235	-24.235	-24.235	-24.235
Aanvullen weerstands- vermogen	-4.000					
Belasting en heffingen (inflatiecorrectie)	0	3.219	3.219	3.219	3.219	3.219
Totaal autonome ontwikkelingen	**12.917**	**7.184**	**7.183**	**8.804**	**10.018**	**10.018**

Gemeentefonds
Het gemeentefonds beweegt mee met een breed deel van de rijksuitgaven (normeringssystematiek). Dit wil zeggen als het Rijk meer uitgeeft, het gemeentefonds meegroeit. De begroting, en dus ook de algemene uitkering wordt in constante prijzen geraamd. Voor het jaar t+1 worden jaarlijks bij de voorjaarsnota de budgetten gecompenseerd voor stijgende kosten. Dat is ook het moment om de raming van de algemene uitkering te gaan prognosticeren, inclusief de loon en prijsontwikkeling voor t+1 (het is een combinatie van correctie van het prijspeil en herverdeelnadelen). Het positieve saldo bestaat uit de verwachte compensatie voor loon- en prijsstijgingen en de effecten uit de september- en decembercirculaire. Per saldo nemen de inkomsten uit de algemene uitkering structureel met 31 miljoen euro toe.
Er zijn nog steeds een aantal financiële onzekerheden met betrekking tot de financiële doorwerking van Rijksbeleid, waarvoor we nog geen exacte doorvertaling kunnen maken naar onze begroting. We hebben een eerste inschatting gemaakt voor de herijking gemeentefonds en uitwerking van het Regeerakkoord.

Loon- en prijscompensatie programma's
De bijstelling van het gemeentefonds hebben we nodig om een deel van onze uitgaven te indexeren voor loon- en prijsontwikkelingen. Er ligt een nieuwe CAO. De loonindexatie is per 1 december 2021 1,5% en per 1 april 2022 2,4%. Dat is totaal 3,9%. Op basis van het CPB en het inflatiecijfer is een schatting van 2,5% loonstijging vanaf 2023 opgenomen.

Voor de prijsindex hanteren we het gemiddelde van de ontwikkeling van de overheidsconsumptie over de afgelopen 3 jaren. Die bedraagt 2,05%. In de berekening van de prijsindex 2023 is ervoor gekozen een gedifferentieerde index te hanteren, namelijk Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) en de Bouwindex (BDB). We hanteren ook gemiddelde over de afgelopen 3 jaren, de GWW-index bedraagt 4,1% en de BDB-index bedraagt 3,3%. Zowel de looncorrectie over 2022 als de loon- en prijsontwikkeling 2023 vertalen we vanaf 2023 naar een gewogen index voor de subsidiebudgetten. Met de geschetste ontwikkelingen bedraagt die 2,4% voor 2023.

	Indexatie 2023	Basis
➢ Loonkosten	2,5%	CPB loonkostenontwikkeling
➢ Materiële kosten	2,05%	CPB overheidsconsumptie gemiddelde van 3 jaar
➢ Weg en waterbouw	4,1%	Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) gemiddelde van 3 jaar
➢ Bouwkosten	3,3%	Bouwindex (BDB), gemiddelde van 3 jaar
➢ Subsidiebudgetten	2,4%	Gewogen gemiddelde van loon- en materiële kosten index
➢ Belastingen	2,4%	Verwachte loon- en prijsontwikkelingen

Wij hebben met deze indexeringen nog geen rekening gehouden met de recente sterke stijging van de prijzen en inflatie.

Weerstandsvermogen
Op basis van de voorlopige jaarrekeningcijfers blijkt de ratio van het weerstandsvermogen 0,73.
In de voorjaarsnota 2021 is een herstelplan gemaakt om de weerstandsratio weer op 1 te krijgen. Daarom is er volgens de spelregels een aanvulling van 4 miljoen euro nodig.

Belastingen (inflatiecorrectie)
Jaarlijks indexeren we de belastingopbrengst met de inflatie. Evenals voorgaande jaren bepalen we die aan de hand van de verwachte loon- en prijsontwikkeling vanaf 2022. De indexering komt daarmee op 2,4%, namelijk 70% loonindexatie en 30% indexatie materiële kosten. De recente sterke toename van de inflatie is nog niet meegenomen in deze indexering, omdat we de impact op onze kosten en de inkomsten van het rijk nog niet voldoende in beeld hebben.

Regeerakkoord
Het regeerakkoord heeft ook een financiële doorwerking op het gemeentefonds. We hebben een eerste inschatting gemaakt van de gevolgen voor de gemeente Utrecht. In de meicirculaire 2022 wordt het daadwerkelijke effect bekend gemaakt. De samenstelling van de financiële ruimte is als volgt:

Tabel: Regeerakkoord
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Regeerakkoord	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Accres regeerakkoord*	15.215	25.038	30.374	18.800	25.600	25.600
Ingeboekt te verwachten extra middelen jeugdhulp	0	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Verlagen risico ingerekend accres op basis van de Meicirculaire 2021)	8.000	7.002	1.840	0	0	0
Bevriezen oploop opschalingskorting	250	10.500	14.250	17.875	0	0
Extra middelen jeugdzorg**	0	29.000	26.000	18.000	11.800	10.700
Toename kosten jeugdzorg	0	-11.800	-16.600	-15.300	-10.500	-9.800
Ingeboekt te verwachten accres GF	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Herijking Gemeentefonds	0	-5.400	-7.920	-7.920	-7.920	-7.920
Uitvoeringskosten WKB en omgevingswet	4.500	3.000	2.000	2.250	0	0
WMO abonnementstarief eigen bijdrage	0	0	0	2.000	2.000	2.000
Specifieke Uitkeringen (zoals klimaatakkoord)	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal beschikbare financiële ruimte	**19.965**	**43.340**	**35.944**	**21.705**	**6.980**	**6.580**

**) incl. Woningbouw en Volkshuisvesting*
***) incl. Extra korting jeugdzorg*

Accres regeerakkoord
De extra uitgaven die het Rijk heeft gepland, zullen leiden tot extra inkomsten in het gemeentefonds (trap-op-trap-af).
Op basis van de financiële uitwerking van het regeerakkoord (startnota) hebben wij het effect voor Utrecht bepaald. Daarbij hebben we rekening gehouden met:
Groei van het algemene deel van het gemeentefonds (accres):

- de procentuele groei van het accres door de extra maatregelen is door vertaald,
- gecorrigeerd voor het effect van de lopende prijzen (wij begroten tegen constante prijzen) en
- verminderd met het voorschot waar we bij de Voorjaarsnota 2021 rekening mee hebben gehouden.

Voor de groei van het accres 2026 is afgeweken van het regeerakkoord. Wij gaan ervan uit dat het gemeentefonds zich zoals gebruikelijk ontwikkeld en hebben de inkomsten uit het jaar 2025 als basis genomen voor 2026. Deze hebben we aangepast met de procentuele groei uit de septembercirculaire.

Ingeboekt te verwachten accres
In de financiële strategie van de Voorjaarsnota 2021 is 8 miljoen euro structureel ingeboekt vanwege de verwachting dat het accres door het regeerakkoord zal stijgen. Dit bedrag is in mindering gebracht op het werkelijke extra accres uit het Regeerakkoord.

Verlagen risico ingerekend accres (op basis van Meicirculaire 2021)
De financiële impact van de meicirculaire was positief. Een deel hiervan is gebruikt om het ingeboekte verwachtte accres gemeentefonds te verlagen.

Bevriezen oploop opschalingskorting
De opschalingskorting wordt bevroren in deze kabinetsperiode. Het is daarmee een incidenteel voordeel voor de jaren 2022 t/m 2025. Deze korting is in 2015 ingevoerd om gemeente te stimuleren om te fuseren (op te schalen) vanuit efficiency perspectief. De beleidswijziging 'opschalen van alle gemeenten naar 100.000+ gemeenten' nooit is gerealiseerd en van tafel is gegaan, de opschalingskorting is echter wel blijven staan in het gemeentefonds.

Extra middelen jeugdzorg
In het regeerakkoord is de arbitrage uitspraak voor de jeugdzorg structureel meegenomen. Dit geeft extra inkomsten om de stijgende kosten te compenseren. De extra inkomsten dalen over de jaren heen. Uitgangspunt van dit deel van de arbitrage afspraak is dat gemeenten een hervormingsagenda opstellen die leidt tot lagere kosten.
Zowel op de lasten als batenkant zien we de nodige onzekerheden voor de komende jaren. Aan de lastenkant door een steeds groter beroep op jeugdzorg in combinatie met de hervormingsagenda. Aan de batenkant ook door de hervormingsagenda, die moet gaan leiden tot structureel extra middelen voor jeugdzorg, het nieuwe woonplaatsbeginsel en nieuwe verdeelmodel sociaal domein.

Daarnaast is er ook een de extra korting voor de jeugdzorg in het Regeerakkoord opgenomen, deze is ingeboekt vanaf 2024.

Ingeboekt te verwachten extra middelen jeugdhulp
In de Programmabegroting 2020 is geanticipeerd extra middelen voor de jeugdzorg en is voor 6 miljoen euro aan extra middelen opgenomen.

Herijking Gemeentefonds
In januari 2022 heeft het Rijk een voorlopige doorrekening gemaakt van het effect per gemeente op basis van gegevens uit 2019. Op basis van deze gepubliceerde cijfers is het financiële gevolg van de herijking -22 euro per inwoner. Er geldt hierbij een ingroeipad van maximaal -15 euro per inwoner per jaar. De huidige cijfers zijn hierop gebaseerd.Deze calculatie wordt nog geactualiseerd, want inmiddels is de herijking in besluit genomen, echter niet met een verevening van 90%, maar met bestaande verevening. De cijfers worden ook geactualiseerd naar 2020 en dit zal weer tot een nieuwe uitkomst leiden. Daarnaast is afgesproken dat het ingroeipad in jaar 2023 maximaal -7,50 euro per inwoner is.

Uitvoeringskosten WKB en Omgevingswet
Op 28 januari 2022 is er een kamerbrief gestuurd ten aanzien van onderliggende reeksen "overige dossiers medeoverheden. Hierin staan de extra middelen. Als uitgangspunt hebben we het Utrechtse aandeel in het gemeentefonds genomen.

WMO abonnementstarief eigen bijdrage
Op 28 januari 2022 is er een kamerbrief gestuurd ten aanzien van onderliggende reeksen "overige dossiers medeoverheden. Hierin staan de extra middelen. Als uitgangspunt hebben we het Utrechtse aandeel in het gemeentefonds genomen.

Specifieke Uitkeringen (zoals klimaatakkoord)
Er is nog niet bekend hoeveel middelen er beschikbaar komen voor bijvoorbeeld het klimaatakkoord. De verwachting is dat dit via specifieke uitkeringen gaat.

Groei van de stad

Tabel: Groei van de stad
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Groei van de stad	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Gemeentefonds	-1.762	5.261	5.261	5.261	5.261	5.261
Belasting en heffingen	0	612	612	612	612	612
Toename OZB	*0*	*688*	*688*	*688*	*688*	*688*
Afdracht ondernemersfonds	*0*	*-76*	*-76*	*-76*	*-76*	*-76*
Stelpost investeringsagenda groei	62	62	62	62	62	62
Totaal Financiële ruimte	**-1.700**	**5.935**	**5.935**	**5.935**	**5.935**	**5.935**

Groei van de stad (volumeontwikkelingen)
Op basis van ramingen die de afdeling Onderzoek opstelt, worden de parameters van de algemene uitkering jaarlijks geactualiseerd bij de voorjaarsnota. We actualiseren het lopende jaar en ramen de groei voor het komende jaar. De groei voor het komend jaar trekken we structureel door. We ramen dus niet de groei voor de jaren t+2+3+4. We ramen immers ook niet de eventuele extra lasten die zich in de jaren t+2+3+4 gaan voordoen.

Belastingen en heffingen
Onroerendezaakbelasting (OZB)
Met de groei van de stad neemt het bestand aan woningen en niet-woningen toe waarover onroerendezaakbelasting (OZB) wordt ontvangen. Door het uitbreiden van het woningenbestand is rekening gehouden met 0,688 miljoen euro extra opbrengsten als gevolg van een toegenomen areaal woningen en niet-woningen.

Afdracht ondernemersfonds
Conform de spelregels wordt 11% van de OZB-inkomsten aan het ondernemersfonds afgedragen.

Stelpost investeringsagenda groei
Er staan nog middelen ten aanzien van groei op een stelpost.

Overige ontwikkelingen
Naast de bovenstaande ontwikkelingen zijn er nog andere ontwikkelingen die invloed hebben op het financiële beeld.

Tabel: Overige ontwikkelingen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Overige ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Dividend	400	250	100	100	100	100
Rente	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Stelposten	72	77	77	77	77	77
Erfpacht	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Totaal beschikbare financiële ruimte	**382**	**237**	**87**	**87**	**87**	**87**

Dividend
Het dividend laat een positief effect zien en dat zit bij BNG. Het resultaat van de bank herstelt zich, na een korte Corona-dip met externe dividendrestricties, sneller dan verwacht. Die restricties op het uitkeren van dividend zijn inmiddels ook al opgeheven. De dividendraming voor Vitens blijft de komende jaren gehandhaafd op nihil.

Rente
Bij het opstellen van de begrotingen worden ramingen gemaakt van saldi van baten en lasten (exploitatie), investeringsuitgaven en grondexploitaties. De uitkomsten daarvan worden doorvertaald in een verwachte financieringsbehoefte en daarmee samenhangende externe rentelasten.

Externe rentelasten vormen de basis voor de interne renteomslag zoals die op grond van bet Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet worden toegepast. Op grond van eerdere prognoses is de omslagrente met ingang van 2018 vastgesteld op 2% (was 4%). Met dit percentage is ook gerekend in de huidige meerjarenbegroting 2022-2025.
Het renteresultaat is het verschil tussen de intern aan investeringen toegerekende rentelasten en de werkelijke externe rentelasten. Door het in sterke mate achterblijven van de externe rentelasten heeft ertoe geleid dat over 2021 het renteresultaat moest worden nagecalculeerd tegen 1,85%. Ofwel: het gehanteerde interne rentepercentage van 2% was te hoog en moest worden herrekend.
Deze nacalculatie maakt het, samen met de reeds besloten verlaging van de omslagrente naar 1,5% met ingang van 2022, op dit moment lastig om ramingen voor renteresultaat te doen voor 2023 e.v. Nadere doorrekeningen worden gemaakt op basis van de nog vast te stellen balans 2021. De boekwaarden van de investeringen van die balans zullen naar verwachting een beter houvast geven voor verdere meerjarige doorrekeningen van onder andere het interne renteresultaat.

Stelposten
Saldo van diverse stelposten.

Erfpacht
De producten van erfpacht dragen bij aan de gemeentebrede financiële ruimte. De opbrengsten uit deze producten zijn nauwelijks beïnvloedbaar omdat het initiatief tot het omzetten van erfpachtvoorwaarden of het uitgeven van een nieuw erfpacht buiten de gemeente ligt.

In de Tweede Bestuursrapportage en in de Jaarstukken 2021 zijn incidentele opbrengsten verantwoord uit de conversie van erfpachtcontracten naar eeuwigdurende afkoop. Met deze conversie vervallen echter ook de structurele inkomsten in de vorm van de canons. De structurele inkomstendaling nemen we mee in de financiële ontwikkelingen. Deze omzetting geeft een structureel nadeel van 0,90 miljoen euro.

2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C

Ontwikkelingen Corona scenario C sinds de begroting 2022

In de Programmabegroting 2022-2025 hebben we rekening gehouden met het effect wat de corona pandemie. Dit is op basis van de inschatting die wij in de zomer 2021 hebben gemaakt. De verwachte financiële effecten hebben wij bij de Begroting 2022 in beeld gebracht middels twee scenario's (scenario C: basis, scenario D: somber). De onvermijdelijke coronakosten zijn opgenomen in scenario C en verwerkt in het financieel beeld. Inmiddels hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden, zo was er wederom sprake van beperkende maatregelen en compensatie van het Rijk in december 2021. Met als gevolg dat we de uitgangspunten van scenario C hebben aangepast naar:

- Startpunt is de situatie van begin december 2021
- Vanaf het eerste kwartaal 2022 worden maatregelen vanuit het kabinet langzaam versoepeld, dat wil zeggen naar:
    - Coronapas op veel locaties
    - Daarbinnen geen verplichting tot 1,5 meter
    - Daarbuiten is 1,5 meter een advies, geen verplichting
- Corona blijft in heel 2022 nog onder ons, maar de maatregelen worden wel steeds minder beperkend Vanaf het tweede kwartaal zien we de economie weer herstelt en een groei laat zien

In deze tabel hebben we de financiële effecten uiteengezet van de actualisatie van de onvermijdelijke kosten voor het jaar 2022 ten opzichte van de Programmabegroting 2022. Bij de Tweede

Bestuursrapportage 2022 actualiseren we de uitgangspunten van scenario C en daarmee de onvermijdelijke kosten nog een keer naar de situatie op dat moment. De daadwerkelijk verwerking van de kosten in de Begroting 2022 vindt daarom ook pas plaats bij de Tweede Bestuursrapportage 2022. Dit is dezelfde werkwijze als in 2021.

Bijstelling budgetten onvermijdelijke kosten scenario C

Wij hebben beging 2022 onze prognoses geactualiseerd voor de onvermijdelijke kosten scenario C. Hieronder lichten we de mutaties van de onvermijdelijke kosten Corona toe. Ten opzichte van de Begroting 2022 nemen de onvermijdelijke kosten Corona in totaal toe met een bedrag van 5,071 miljoen euro.

Tabel: Samenvattend overzicht onvermijdelijke kosten scenario C

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024
Bijstelling scenario C	-5.537	-5.310	
Overige ontwikkelingen	466	940	1.085
Totale bijstelling	**-5.071**	**-4.370**	**1.085**

Bijstelling scenario C (nadeel 5,536 miljoen euro) op diverse programma's

De aanpassing van scenario C leidt tot een nadeel op diverse programma's van in totaal 5,536 miljoen euro. Bij de begroting 2022 gingen we ervan uit dat de coronapandemie vanaf medio 2021 beheersbaar zou zijn en er vanaf 1 november geen coronamaatregelen meer zouden komen. Dit scenario bleek te optimistisch en is daarom bijgesteld naar bovenstaande uitgangspunten met als gevolg dat ook de kosten zijn bijgesteld. De specifieke compensatie van het Rijk uit de september- en decembercirculaire zijn netto meegenomen op de beleidsprogramma's/ Dat wil zeggen dat de verwachte extra kosten zijn verminderd met de toegezegde compensatie van het Rijk.

Hieronder zijn de grootste bijstellingen als gevolg van scenario C toegelicht:

- **Ondersteuning op maat (nadeel: 2022 1,700 miljoen euro en 2023 4,800 miljoen euro)**
  In 2022 zijn extra locaties voor daklozenopvang geopend. Voor 2023 zijn extra kosten geraamd voor de boeggolf WMO en Jeugd. De pandemie en de maatregelen duren langer dan verwacht en we zien dat de extra vraag voor WMO en Jeugd erg hoog blijft. Extra inzet blijft ook in 2023 daarom nodig om de extra/zwaardere zorgvraag op te vangen/te voorkomen
- **Bewoners en bestuur (nadeel 2022 1,075 miljoen euro)**
  De verwachting is dat ook in 2022 extra kosten zullen ontstaan door de opeenstapeling van de vraag naar onder andere reisdocumenten (boeggolf) als gevolg van de verlenging van de coronamaatregelen. Daarnaast leidt deze verlenging van de coronamaatregelen er ook toe dat er kosten zijn voor het "Thuisbezorgen van reisdocumenten" en meer inzet van personeel nodig is bij het Klant contact centrum.
- **Volksgezondheid (nadeel: 2022 1,075 miljoen euro en 2023 0,575 miljoen euro**
  De onderdelen psychische gezondheid en gezond ouder worden in Pakket 2.1 zijn opgehoogd en zullen waarschijnlijk doorlopen na 2022. Bij de Jeugdgezondheidszorg locaties leidt de 1,5 meter maatregel en het 1-ouder beleid tot extra personele inzet. Het 1-ouder beleid betekent dat er maar één ouder mee naar binnen mag. Er is extra inhuur van personeel voor doorgang van activiteiten doordat medewerkers door corona-activiteiten niet/ minder beschikbaar zijn. Verder is er een werkgroep die zich bezighoudt met corona vaccinaties.

Overige bijstellingen (voordeel 0,466 miljoen euro)
Naast de bijstelling van het scenario C, zijn ook een aantal budgetten bijgesteld voor de onvermijdelijke corona kosten. Deze worden hieronder toegelicht.

- **Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed (voordeel 0,553 miljoen euro)**
  De inkomstenderving voor de bouwvergunningen worden bepaald door Pfas en stikstof-maatregelen, haperende aanvoerketen in de bouw en corona-effecten. Het is niet exact aan te geven of en zo ja welk deel van de inkomstenderving komt door de coronamaatregelen. Daarom brengen we het bedrag in de begroting terug naar nul.

- **Bereikbaarheid (voordeel 0,720 miljoen euro)**
  Bij de actualisatie van de onvermijdelijke kosten gaan we ervan uit dat de inkomstenderving voor parkeren toch nog gecompenseerd zal worden vanuit het rijk. Daarom brengen we het bedrag in de begroting terug naar nul.

- **Openbare ruimte en groen (nadeel: 2022 0,429 miljoen euro, 2023 0,235 miljoen euro en 2024 0,185 miljoen euro)**
  De werkzaamheden voor de ventilatie van de gebouwen van stadsbedrijven is uitgesteld van 2021 naar 2022 (nadeel 0,560 miljoen euro). Daarnaast kan als gevolg van nieuwe afspraken met reclame-exploitanten de inkomstenderving beperkt worden (voordeel 0,131 miljoen euro).

- **Werk & Inkomen (voordeel: 2022 1,700 miljoen euro, 2023 1,850 miljoen euro en 2024 0,900 miljoen euro)**
  De grote stijging in de bijstand door Corona is uitgebleven, op basis van de huidige CPB-prognoses verwachten we in 2022 geen sterke stijging en bijbehorende uitvoeringskosten (voordeel 0,9 miljoen euro). De incasso van TOZO loopt beter dan eerder gedacht en eventuele extra kosten worden opgevangen binnen het uitvoeringsbudget TOZO (voordeel 0,5 miljoen euro). De verwachte stijging van armoede en schulden door corona is tot nu toe beperkt en wordt deels ondervangen in werkpakket 2, daarom verlagen we deze kosten in 2022 (voordeel 0,3 miljoen euro).

- **Veiligheid (nadeel 2022 en 2023 1,145 miljoen euro)**
  Begin 2022 was door Corona en de nasleep ervan een toename van openbare orde problematiek (zoals dreigingen, rellen, demonstraties en crowdproblematiek). De problematiek nam niet alleen toe, maar was ook complexer. Daarom was het noodzakelijk om extra adviseurs openbare orde en juristen in te zetten. Bij de tweede bestuursrapportage zullen we bezien in hoeverre dit nadeel al dan niet kan worden bijgesteld.

- **Overhead (nadeel 0,933 miljoen euro)**
  Om werken op kantoor en thuis mogelijk te maken en daarmee samenhangende voorzieningen zoals extra schoonmaak worden meer kosten gemaakt. Daarnaast zijn er extra kosten in verband met capaciteit voor crisiscommunicatie en afhandeling van bezwaarschriften als gevolg van de tijdelijke regelingen.

Recapitulatie onvermijdelijke kosten scenario C per programma

Tabel: Totaal Overige ontwikkelingen

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Programma	Begroting 2022			Actualisatie 2022			Saldo		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Bewoners en bestuur	-	-	-	-1.075	-	-	-1.075	-	-
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	-553	-	-	-400	-	-	153	-	-
Bereikbaarheid	-720	-	-	-400	-	-	320	-	-
Duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Openbare ruimte en groen	-585	-235	-185	-1.580	-	-	-995	235	185
Economie & Werkgelegenheid voor iedereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werk en Inkomen	-2.400	-3.250	-900	-700	-1.400	-	1.700	1.850	900
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondersteuning op maat	-10.400	-3.200	-	-12.100	-8.000	-	-1.700	-4.800	-
Volksgezondheid	-	-	-	-1.075	-510	-	-1.075	-510	-
Veiligheid	-	-	-	-1.465	-1.145	-	-1.465	-1.145	-
Cultuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samenleven en sport	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vastgoed	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	-978	-	-	-978	-	-	-	-	-
Overhead	-459	-	-	-1.392	-	-	-933	-	-
	-16.095	**-6.685**	**-1.085**	**-21.165**	**-11.055**	**0**	**-5.071**	**-4.370**	**1.085**

2.3 Knelpunten en meevallers

In dit hoofdstuk zijn de knelpunten en meevallers opgenomen. Een knelpunt moet voldoen aan drie criteria: ze moeten onvermijdelijk zijn (bijsturen is niet mogelijk), onuitstelbaar (niet verschuifbaar in de tijd) en onoplosbaar (niet binnen bestaande budgetten op te vangen).

In onderstaande tabel laten wij per programma de verwachte afwijking in de begroting zien.

De afwijkingen ten opzichte van de actuele Begroting 2022 leiden tot het verwachte saldo bij de Verantwoording 2022. Dit beeld is exclusief bestedings- en dekkingsvoorstellen en exclusief de grondexploitaties.

Tabel: Knelpunten en meevallers
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Bewoners en Bestuur	-1.776	-2.367	-2.367	-2.367	-2.367
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	-415	-3.333	-3.878	-3.765	-7.935
Bereikbaarheid	-	-	-	-	-
Duurzaamheid	-	-	-	-	-
Openbare Ruimte en Groen	-675	-217	-2.217	-2.677	-4.087
Economie en werkgelegenheid voor iedereen	-	-	-	-	-
Werk en inkomen	3.600	1.200	1.200	1.200	1.200
Onderwijs	-1.850	-3.550	-1.950	-2.650	-1.450
Ondersteuning op Maat	-2.500	-8.600	-10.000	-8.600	-10.600
Volksgezondheid	-50	-50	-50	-50	-50
Veiligheid	-330	-468	-448	-448	-448
Cultuur	-	-	-	-	-
Samenleven en Sport	-65	-130	-195	-250	-315
Utrechts Vastgoed	-4.910	-4.910	-4.910	-345	-345
Algemene middelen	-3.250	-	-	-	-
Overhead	-6.052	-10.396	-11.429	-10.813	-9.717
Totaal	**-18.273**	**-32.821**	**-36.243**	**-30.765**	**-36.114**

Hierna worden de afwijkingen per programma toegelicht.

Bewoners en Bestuur

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Consequenties CAO-aanpassing 2022 voor Inhuur	-180	-180	-180	-180	-180
Basis op orde bedrijfsvoering lokale democratie	-50	-475	-475	-475	-475
Extra lasten burgerzaken door verandering samenstelling populatie bevolking	-275	-275	-275	-275	-275
Uitbreiding fractiebijdrage door meer fracties	-204	-270	-270	-270	-270
Verkiezingen in de toekomst	-1.067	-1.167	-1.167	-1.167	-1.167
Totaal	**-1.776**	**-2.367**	**-2.367**	**-2.367**	**-2.367**

Consequenties CAO-aanpassing 2022 voor Inhuur

De vakbonden en werkgevers hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe CAO. Naar verwachting wordt deze nieuwe CAO in 2022 met terugwerkende kracht naar 1-1-2021 vastgesteld. De impact van de verhoging van het minimumloon zal voor de inhuur van uitvoerende functies een grotere impact hebben dan de rest van het in concept afgesproken pakket.

Basis op orde bedrijfsvoering lokale democratie

De capaciteit van de griffie en de vaste fractiebijdrage worden op orde gebracht met deze uitbreiding.

Extra lasten burgerzaken door verandering samenstelling populatie bevolking

De stad groeit, het aantal inwoners groeit. Deze groei is niet ‘recht evenredig’, het aantal mensen van niet Nederlandse afkomst groeit harder dan die van Nederlandse afkomst. Voor burgerzaken betekent dit dat de gemiddelde ‘doorlooptijd’ van producten en diensten toeneemt. De formele voorbereidingen voor een huwelijk tussen iemand uit Eritrea en iemand uit Iran is veel bewerkelijker. Idem voor geboorteaangifte, de overlijdensakte etcetera.
Ook voor het KCC heeft dit effect; inwoners met lagere taalvaardigheid en (gemiddeld) minder inzicht in het functioneren van de gemeente/ de overheid hebben gemiddeld een langere interactie met het KCC. Dit vraagt om uitbreiding van de personele inzet, om de wachttijden niet op te laten lopen.

Uitbreiding fractiebijdrage door meer fracties

Er zitten momenteel twaalf fracties in de gemeenteraad. Bij de recente gemeenteraadsverkiezingen drie partijen bijgekomen. Alle fracties hebben volgens de Verordening op de financiële bijdrage aan fracties recht op een subsidie ter dekking van hun kosten. Voor 2022 betekent dat (3 maal 0,068 miljoen euro) aan extra kosten en vanaf 2023 (drie maal 0,090 miljoen euro).

Verkiezingen in de toekomst

We verwachten ook dit jaar een tekort op het huidige beschikbare budget voor verkiezingen. Om verkiezingen ook in de toekomst betrouwbaar en veilig te kunnen blijven organiseren is het belangrijk hier een robuust team neer te zetten. Ook is er voldoende budget nodig voor ontwikkelingen zoals toegankelijkheid, hogere vergoedingen voor (plaatsvervangende) voorzitters, aanbestedingen en meerkosten voor onder andere ICT, materialen en communicatie ten opzichte van 2019 (de situatie voor corona).

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Afdracht Grondexploitatie Leidsche Rijn en Stationsgebied	0	-770	-770	-770	-5.270
Invoering Omgevingswet	0	-620	-420	-320	-320
Landelijk Digitaal stelsel Omgevingswet	0	0	-300	-300	0
Omgevingsplannen: Voortzetting werkzaamheden om te voldoen aan wettelijke vereisten per 2030	0	0	-350	-350	-350
Omgevingsplannen: Werken met omgevingsplan	-150	-150	-210	-210	-180
Overdragen (basis)taken naar gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	-65	-103	-138	-125	-125
Ruimtelijk economisch programma (REP)-Integraal ruimtelijk perspectief (IRP)	-200	-400	-400	-400	-400
Wet Kwaliteitsborging Bouw: Voldoen aan wettelijk minimum	0	-1.290	-1.290	-1.290	-1.290
Totaal	**-415**	**-3.333**	**-3.878**	**-3.765**	**-7.935**

Afdracht Gondexploitatie Leidsche Rijn en Stationsgebied

De Grexen Leidsche Rijn en Stationsgebied lopen af. Daardoor kan de afdracht algemene middelen niet meer plaatsvinden. Voor het stationsgebied is dit vanaf 2023 een bedrag van 0,770 miljoen euro en voor het gebied Leidsche Rijn 4,5 miljoen euro vanaf 2026.

Invoering Omgevingswet

Per 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. De komst van deze wet zorgt er voor dat een deel van de werkzaamheden (toezicht, beleidsondersteuning) niet ondergebracht kunnen worden onder de leges en zorgt voor extra lasten. Daarnaast hebben we bij de vergunningverlening tijdelijk met twee wettelijke regimes te maken, wat zorgt voor frictiekosten.

Landelijk Digitaal stelsel Omgevingswet

De invoering van het landelijke Digitaal stelsel omgevingswet (DSO) brengt kosten met zich mee voor de implementatie binnen gemeente Utrecht om hiermee te werken.

Omgevingsplannen: Voortzetting werkzaamheden om te voldoen aan wettelijke vereisten per 2030

In het omgevingsplan worden ongeveer 300 bestemmingsplannen, verordeningen en regelingen geïntegreerd; in 2020 hebben we enkele daarvan geïntegreerd. Naast al deze regels komen er ook voormalige rijksregels in het omgevingsplan. In 2030 moeten we alle omgevingsplannen gereed hebben. Naast het weghalen van tegenstrijdige en overbodige regels, moeten de nieuwe regels voldoen aan de eisen van de wet dus digitaal, locatiegebonden en activiteitgericht zijn. Ook zijn alle nieuwe regels verbonden aan beleid uit de omgevingsvisie.

Omgevingsplannen: Werken met omgevingsplan

Het werken met omgevingsplannen vraagt om structureel meer capaciteit en zal leiden tot structurele hogere licentiekosten van de software. Het betreft capaciteit voor het beheer van toepasbare regels (beslisbomen voor specifieke aanvragen up to date houden in het systeem voor de aanvragers) en er is regie nodig op de wijziging van de omgevingsplannen omdat dit onder de Omgevingswet een continu proces is (meerdere keren per jaar moeten wijzigingen worden doorgevoerd) in plaats zoals nu verplicht na een bepaalde periode. Ook blijkt uit onderzoek naar de uitvoeringskosten van de Omgevingswet dat het beheer hiervan meer tijd kost.

Ruimtelijk economisch programma (REP)-Integraal ruimtelijk perspectief (IRP)
Coördinatie en afstemming van de Utrechtse bijdrage aan het REP en jaarlijks afdracht aan de U10-organisatie ten behoeve van bekostiging van de U10-projectorganisatie.

Overdragen (basis)taken naar gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)
In verband met de wettelijke verplichte overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten, stijgt het relatieve aandeel van de gemeente Utrecht binnen de gemeenschappelijke regeling van de RUD. Daarnaast moeten de gemeentelijke asbesttaken overgedragen worden aan de RUD, dit kan niet volledig budgettair neutraal plaatsvinden.

Wet Kwaliteitsborging Bouw: Voldoen aan wettelijk minimum
Per 1 juli 2022 treedt de Wet Kwaliteitsborging Bouw in werking. Deze wet heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Concreet betekent de invoering van de wet dat het deel van het technisch bouwbesluit dat nu door de gemeente wordt getoetst zal worden uitgevoerd door een externe private partij. De gemeente blijft bevoegd gezag. Door het van kracht worden van de Wet per 1 juli 2022 ontstaan nieuwe activiteiten voor de gemeente als bevoegd gezag die moeten worden uitgevoerd. Er zijn extra kosten te verwachten doordat er meer toezicht en handhaving zal plaats vinden. Deze activiteiten kunnen niet gedekt worden uit de legesinkomsten, waardoor een beroep gedaan moet worden op de algemene middelen. De geraamde kosten zijn gebaseerd op het wettelijk minimum dat de gemeente op basis van nieuwe wetgeving moet uitvoeren. In de berekening is rekening gehouden met de structurele compensatie van het Rijk.

Openbare ruimte en groen

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Consequenties CAO-aanpassing 2022 en verder voor Inhuur	-115	-115	-115	-115	-115
Extreme prijsstijgingen groen onderhoud	-135	0	0	0	0
Extreme prijsstijgingen specialistisch reinigen	-268	0	0	0	0
Extreme prijsstijgingen verwijderen olie- en vetsporen	-55	0	0	0	0
Nota beheer openbare ruimte: Naoorlogse wijken	0	0	0	0	-950
Onderhoud en beheerkosten openbare ruimte: Wisselspoorterrein fase 1	-102	-102	-102	-102	-102
Uitbreiding uitvoeringsprogramma Wervengebied	0	0	-2.000	-2.460	-2.920
Totaal	**-675**	**-217**	**-2.217**	**-2.677**	**-4.087**

Consequenties CAO-aanpassing 2022 en verder voor Inhuur
De vakbonden en werkgevers hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe CAO. Naar verwachting wordt deze nieuwe CAO in 2022 met terugwerkende kracht naar 1-1-2021 vastgesteld. De impact van de verhoging van het minimumloon zal voor de inhuur van uit.

Extreme prijsstijgingen specialistisch reinigen
We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft het schoonhouden van de diverse toiletvoorzieningen in de stad, zoals vaste toiletvoorzieningen, uriliften, plaszuilen en het reinigen van de stegen en de plasplekken in de Binnenstad. In de Nota ‘Utrecht op z’n gemak’ is opgenomen dat er binnen een straal van 250 meter een toiletvoorziening aanwezig dient te zijn. Vanuit deze nota zijn er recentelijk vaste toiletvoorzieningen in de openbare ruimte bijgekomen. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van ruim 200%, los van de kostenstijging door de uitbreiding van de toiletvoorzieningen. Het is niet mogelijk om op korte termijn deze kosten te beperken. Op de middellange termijn is het mogelijk om andere keuzes te maken, zoals het sluiten van toiletvoorzieningen, het opheffen van plaszuilen en het minder vaak schoonmaken van

stegen en plasplekken. De stegen en plasplekken in de binnenstad zullen vervuilen en niet meer voldoen aan het met de raad afgesproken kwaliteitsniveau met betrekking tot schoon. Het sluiten van nieuwe toiletvoorzieningen leidt tot kapitaalvernietiging.

Extreme prijsstijgingen verwijderen olie- en vetsporen

We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft de diverse werkzaamheden voor het verwijderen van olie- en vetsporen, dit zijn substantieel hogere prijzen. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van 80%. Het verwijderen van olie- en vetsporen zijn activiteiten die we vanuit veiligheid verplicht zijn om uit te voeren. We hebben niet de keuze om dit niet te doen.

Extreme prijsstijgingen groen onderhoud

We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft de diverse werkzaamheden voor het groenonderhoud. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van 130%. Het betreft groenwerkzaamheden in de openbare ruimte, zoals het snoeien van bomen en struiken. Vanuit veiligheid in de openbare ruimte zijn we verplicht deze werkzaamheden uit te voeren.

Nota beheer openbare ruimte: Naoorlogse wijken

In de financiële strategie, zoals beschreven in de Nota Beheer Openbare Ruimte, is een knelpunt ‘op termijn’ benoemd. Beginnend in 2025, het laatste jaar van de meerjarenbegroting, is er cumulatief structureel jaarlijks oplopend 0,95 miljoen euro nodig voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte om de toenemende onderhouds- en vervangingsinspanning in de naoorlogse wijken "het hoofd te kunnen bieden" en het achterstallig onderhoud weg te werken

Onderhoud en beheerkosten openbare ruimte: Wisselspoorterrein fase 1 Diverse projecten voor

Eind 2021 is de ontwikkeling van fase één van het werkspoorterrein afgerond. Dit gebied betreft nieuw areaal en wordt nu overgedragen aan de beheerorganisatie.

Uitbreiding uitvoeringsprogramma Wervengebied

In het uitvoeringsprogramma "Werk aan de werf" wordt rekening gehouden met de meest urgente rakken op de Oudegracht en Nieuwegracht op basis van de werkwijze van risicogericht prioriteren en tevens wordt in het uitvoeringsprogramma rekening gehouden met het herstel van meerdere kelders die niet kunnen wachten vanwege veiligheid, erfgoed en/of gebruik. Bijvoorbeeld om schade door ernstige lekkage te voorkomen. Conform toegezegd in het vastgestelde programmaplan wordt de programmering in het uitvoeringsprogramma uitgebreid. Voor 2024 tot en met 2026 bedragen de kosten 15 miljoen euro per jaar waarvan circa 13 miljoen euro per jaar kan worden geactiveerd.

Werk en Inkomen

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
BUIG verdeelmodel	3.600	1.200	1.200	1.200	1.200
Totaal	**3.600**	**1.200**	**1.200**	**1.200**	**1.200**

BUIG-verdeelmodel

Het landelijke BUIG verdeelmodel (bijstandsbudget) wordt jaarlijks aangepast. Het budgetpercentage voor 2022 lijkt iets hoger uit te vallen dan in de voorgaande jaren, daardoor kan de bij de Voorjaarsnota 2017 ingeboekte bijdrage van de algemene middelen worden verlaagd.

Onderwijs

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting	-800	-1.300	-700	-1.400	-1.200
Stijging verzekeringspremie	-250	-250	-250	-250	-250
Tijdelijke huisvesting door groei van de stad binnen het programma Onderwijshuisvesting	-	-2.000	-1.000	-1.000	-
Tijdelijke huisvesting door uitloop projecten binnen het programma onderwijshuisvesting	-800	-	-	-	-
Totaal	**-1.850**	**-3.550**	**-1.950**	**-2.650**	**-1.450**

Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting

De afgelopen maanden zijn veel aanbestedingen hoger uitgevallen dan verwacht. De bouwprijzen stijgen de laatste tijd snel, vanwege materiaaltekorten en verstoringen van productieprocessen door het coronavirus. Daarnaast is er veel vraag naar bouwpersoneel. De verwachting is dat de prijsstijgingen verder doorzetten. Er is nog geen zicht op lagere materiaalprijzen of minder krapte op de arbeidsmarkt. Dit leidt ertoe dat de projecten in het Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting niet conform verordening uitgevoerd kunnen worden zonder extra budget.
Alle projecten worden meegewogen waarvan de gunning plaats zal gaan vinden tussen nu en 2025. Naar verwachting gaat het om een overschrijding van 9% bij renovatieprojecten, 18% bij vervangende nieuwbouw en uitbreidingsprojecten, en 20% bij tijdelijke huisvesting

Stijging verzekeringspremie

We hebben een nieuw verzekeringscontract voor onderwijsgebouwen afgesloten. Dit contract is hoger uitgevallen dan het vorige, onder andere door de toename van schades als gevolg van vandalisme.

Tijdelijke huisvesting door groei van de stad binnen het programma onderwijshuisvesting

In het groeikader zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar om, naast voor de permanente huisvesting, ook voor de tijdelijke huisvesting van onderwijs een budget op te nemen. Daarom is besloten dat deze tijdelijke huisvesting in het vervolg als knelpunt wordt aangedragen vanuit het Programma Onderwijs bij de jaarlijkse integrale afweging Voorjaarsnota, met ingang van de Voorjaarsnota 2022. De kosten hebben betrekking op de uitvoering van de reguliere wettelijke taak.

Tijdelijke huisvesting door uitloop projecten binnen het programma onderwijshuisvesting

Diverse projecten voor onderwijshuisvesting lopen uit. Dit heeft diverse oorzaken (overleg met schoolbesturen over programma van eisen kan uitlopen, aanvraag vergunningen, inpassen ontwerp binnen budget, etc.). Door deze vertragingen, moeten scholen langer gebruik maken van tijdelijke huisvesting (tijdelijke bijgebouwtjes om de groeiende stroom leerlingen te huisvesten). Door het langere gebruik van tijdelijke huisvesting, kost dit meer dan aanvankelijk was begroot.

Ondersteuning op maat

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Buurtteam en Aanvullende zorg WMO (gemeentetaak)	-12.000	-12.400	-12.400	-13.000	-13.600
Overschot beschermd wonen (centrumgemeentetaak)	9.500	6.400	5.000	4.400	3.000
Transformatiefonds beschermd wonen U16	0	-2.600	-2.600	0	0
Totaal	**-2.500**	**-8.600**	**-10.000**	**-8.600**	**-10.600**

Buurtteam en Aanvullende zorg WMO (gemeentetaak)

We zien een stijgende druk op de WMO zorg door onder andere vergrijzing, langer thuis blijven wonen en ook corona. Op het budget voor gemeentetaken verwachten we daarom een structureel tekort. Aan de inkomsten kant zien we dat er nog veel onzeker is door het nieuwe verdeelmodel WMO en het landelijke onderzoek naar de (financiële) houdbaarheid van de WMO. In het regeerakkoord is daarnaast opgenomen dat het abonnementstarief wordt aangepast, maar dit gaat gepaard met een verlaging van het budget per 2025.

Overschot beschermd wonen (centrumgemeentetaak)

Op de middelen voor de centrumgemeentetaken hebben we een structureel overschot. Dit overschot zit vooral in de middelen voor Beschermd wonen. Door de doordecentralisatie van Beschermd wonen, wordt dit budget naar verwachting (met een ingroeipad van tien jaar) verdeeld over de gemeenten in de regio. Het overschot voor Utrecht stad wordt daarmee fors kleiner (en blijft ook na 2026 afnemen). Om binnen dit budget te blijven als U16 gemeenten ligt er nog een behoorlijke transformatie opgave.
De invoering van het woonplaatsbeginsel en daarmee het objectief verdeelmodel BW en de doordecentralisatie is onlangs met onbepaalde tijd uitgesteld. Hierdoor neemt de onzekerheid aan de inkomsten kant door de wijziging van het Woonplaatsbeginsel, de invoering van het verdeelmodel en de doordecentralisatie BW nog toe. De druk op de maatschappelijke opvang neemt toe en leidt tot krapte in het budget.

Transformatiefonds beschermd wonen U16

Binnen de doordecentralisatie beschermd wonen ligt er voor de U16 gemeenten een forse opgave om te transformeren van Beschermd verblijf naar beschermd thuis en het beschikbaar hebben van voorzieningen in de regio. Om dit te kunnen doen moet er ruimte gemaakt worden vanuit de U16 brede middelen voor Beschermd wonen. Dit betreft hoofdzakelijk middelen die in de begroting van Utrecht zitten vanuit de centrumgemeente taak.

Volksgezondheid

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht: Forensisiche zorg	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal	**-50**	**-50**	**-50**	**-50**	**-50**

Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht: Forensische zorg

De taak Forensische Zorg is belegd bij de Gemeenschappelijke regeling GGDrU. De Gemeenschappelijke regeling kent zijn eigen planning & control cyclus, met een zienswijze procedure vanuit onze gemeente. De taak Forensische Zorg kent de afgelopen jaren een stijgend aantal verdachte overlijdens en een stijgende kostprijs (in 2021 alleen al 8,5%). Dit maakt dat het budget ontoereikend is om aan de jaarlijkse verplichtingen te kunnen voldoen.

Veiligheid

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Structurele dekking kosten Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	-330	-300	-280	-280	-280
Veiligheidsregio Utrecht (VRU): Verhoging ijkpuntscore	0	-168	-168	-168	-168
Totaal	**-330**	**-468**	**-448**	**-448**	**-448**

Structurele dekking kosten Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

De Landelijke Aanpak Adreskwaliteit wordt al sinds 2019 uitgevoerd door een vast team adresonderzoekers, echter er is nog geen structurele dekking geregeld voor deze taak.
Bij de start is verondersteld dat het team zich kon terugverdienen door het stopzetten van ten onrechte verstrekte bijstandsuitkeringen. Deze 'businesscase' op fraude is zowel ongewenste focus en als niet kostendekkend.
Naast de bijdrage aan de preventie van criminaliteit heeft dit team ook een groeiende rol op het gebied van het signaleren van misstanden.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU): Verhoging ijkpuntscore

Door een herijking van de ijkpuntscores stijgt het aandeel van de gemeente Utrecht en dus de bijdrage aan de VRU. De hogere bijdrage aan de VRU wordt gecompenseerd door een hogere algemene uitkering.

Samenleven en Sport

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Achterblijvende stijging indexering huurinkomsten maatschappelijk vastgoed	-65	-130	-195	-250	-315
Totaal	**-65**	**-130**	**-195**	**-250**	**-315**

Achterblijvende stijging indexering huurinkomsten maatschappelijk vastgoed

De indexeringen van onze huidige budgetten gemeentelijk maatschappelijk vastgoed loopt niet gelijk met de stijging van de jaarlijkse huren.

Utrechts Vastgoed

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Kapitaallasten Cultuurhuis Leidsche Rijn	-345	-345	-345	-345	-345
Verhogen dotatie voorziening Vastgoedonderhoud Utrechts Vastgoed	-4.565	-4.565	-4.565	0	0
Totaal	**-4.910**	**-4.910**	**-4.910**	**-345**	**-345**

Kapitaallasten Castellum Hoge Woerd

Castellum Hoge Woerd is in 2015 gereedgekomen en geactiveerd. Op deze investering zat een onrendabel bedrag (dat niet met huur is te dekken), resulterend in een kapitaallast van 0,345 miljoen euro per jaar. Met deze last is slechts rekening gehouden tot 2021, terwijl deze in totaal 40 jaar loopt.

Verhogen dotatie voorziening Vastgoedonderhoud Utrechts Vastgoed

De voorziening is ingesteld om de schommelingen van de kosten van het meerjarig groot onderhoud op te vangen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) voor de komende tien jaar. Eind 2021 zijn deze plannen geactualiseerd. Bij de actualisatie is gebleken dat de jaarlijkse dotatie aan de voorziening ontoereikend is en deze verhoogd moet worden met 4,565 miljoen euro om te kunnen voldoen aan de verplichtingen voor de komende jaren. Overeenkomstig de BBV-regelgeving wordt deze verhoging voor een periode van vier jaar verwerkt, startend in de Jaarstukken 2021 tot en met 2024. Bij de volgende actualisatie van de onderhoudsplannen en/of beleidswijziging wordt de toereikendheid van de voorziening opnieuw beoordeeld.

Algemene middelen

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Extreme prijswijzigingen energielasten	-3.250	0	0	0	0
Totaal	**-3.250**	**-**	**-**	**-**	**-**

Extreme prijswijzigingen energielasten

Naar aanleiding van de extreme prijswijzigingen op energie als gevolg van de geopolitieke (en andere) ontwikkelingen is in beeld gebracht wat deze ontwikkelingen financieel betekenen voor 2022. Op basis van gelijkblijvend gebruik betekent dit een gemeentebrede kostenverhoging van 3,250 miljoen euro in 2022 (ten opzichte van 2021). Ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota en de eerste bestuursrapportage hebben we een gedwongen nieuwe aanbesteding in het kader van het Europees sanctiebeleid tegen Rusland opgelegd gekregen. Dit houdt in dat we per 10 oktober 2022 het contract met Gazprom moeten beëindigen. In de hier boven genoemde kostenverhoging van 3,250 miljoen euro hebben we geen rekening gehouden met deze verplichte beëindiging. We verwachten dat, zonder medewerking van Gazprom aan overdracht van de reeds ingekochte volumes, dat de extra kosten van deze beëindiging in 2022 0,6 miljoen euro en in 2023 € 1,1 miljoen euro bedragen. Indien Gazprom wel zijn medewerking verleent aan de overdracht van de reeds ingekochte volumes dan zijn de extra kosten aanzienlijk lager, namelijk 60.000 euro in 2022 en 0,5 miljoen in 2023. We kunnen nu nog geen enkele verwachting of inschatting maken of Gazprom mee zal werken aan de overdracht van ingekochte volumes.

Overhead

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Wet Open Overheid extra capaciteit vast en tijdelijk	-3.350	-3.350	-3.350	-3.350	-1.850
Vervanging SAP	-80	-950	-1.160	-810	-810
Werken 3.0	-1.506	-2.463	-2.133	-1.738	-1.761
Basis op orde Bedrijfsvoering: onderdeel Wet-en regelgeving	-383	-2.215	-2.499	-2.499	-2.499
Overhead vierkant knelpunten en meevallers	-854	-1.539	-2.407	-2.537	-2.918
Meerkosten gebruik BRP	121	121	121	121	121
Totaal	**-6.052**	**-10.396**	**-11.429**	**-10.813**	**-9.717**

Wet Open Overheid extra capaciteit vast en tijdelijk

In verband met de implementatie van de Wet Open Overheid (WOO) is extra structurele en tijdelijke capaciteit nodig.

Vervanging SAP

De gemeente Utrecht streeft erna de digitale bedrijfsvoering slagvaardig te ondersteunen, en zal daarom het huidige ERP-systeem (SAP ECC) dienen te vervangen door SAP S4HANA. Hiermee worden de financiële en inkoopprocessen duurzamer en effectiever ondersteund. Het nieuwe pakket zal, conform de Cloudstrategie van de gemeente Utrecht, extern gehost worden. We streven er ook naar om zowel technisch beheer als functioneel beheer via een externe partij te organiseren. De hiervoor benodigde implementatie vraagt om een grote inspanning van onze interne organisatie. Door de migratie gefaseerd uit te voeren en door de interne projectorganisatie zorgvuldig in te richten, sluiten we aan op het verandervermogen van de organisatie.

Werken 3.0

Werken 3.0 is gericht op het structureel faciliteren van flexibel en plaats onafhankelijk werken. In de Visie Werken 3.0 is dit kort samengevat: 'We werken opgavegericht en faciliteren onze medewerkers zodat ze op een betrokken, effectieve, gezonde en duurzame manier hun werkzaamheden kunnen uitvoeren om gezond stedelijk leven voor iedereen te realiseren.'
In de Voorjaarsnota 2021 is een eerste toekenning gedaan voor de realisatie van de meest urgente knelpunten met betrekking tot Werken 3.0. In eerste instantie was dit gericht op het oplossen van het tekort aan arbo-waardige werkplekken, waarover ook afspraken zijn gemaakt met de COR.
Door corona is de uitrol van plaatsonafhankelijk werken enorm versneld en is het de nieuwe norm voor werken geworden zoals ook blijkt uit onderzoek. De aanpassing van de ICT-omgeving en de investering in ondersteunende middelen (laptops en hybride overleg faciliteiten) uit de aanvraag 2021 zijn een eerste noodzakelijke stap geweest. We hebben gezien dat de digitalisering van werken voor een grotere groep medewerkers versneld mogelijk is geworden en dat de nieuwe manier van werken veranderingen vereist in de fysieke werkomgeving, zowel op kantoor als thuis. De aanpassing van de fysieke werkomgeving pakken we de komende jaren stapsgewijs op, waarmee we ook nieuwe gebruikservaringen nog kunnen implementeren. Het structurele karakter van deze nieuwe hybride werkvormen, leidt tot een cultuurverandering en vraagt nieuwe manieren van werken van zowel medewerkers als leidinggevenden.
Voor de realisatie van plaatsonafhankelijk werken voor een grotere groep medewerkers en de realisatie van een effectieve werkomgeving die bijdraagt aan samenwerken, ontmoeten en (hybride) vergaderen, zijn aanvullende investeringen nodig voor:

1. Aanpassingen van de inrichting op de locaties (besloten ruimtes uitbreiden en projectruimten uitbreiden)
2. Mobiele devices voor medewerkers zonder werkplek
3. Ondersteunen van medewerkers en leidinggevenden in nieuwe manieren van werken.
4. Aanvullende faciliteiten thuiswerkplek (toekomstbestendige thuiswerkfaciliteiten)

Basis op orde Bedrijfsvoering: onderdeel Wet-en regelgeving

Voor de uitvoering van nieuwe wetgeving (BOR/SOR, Rechtmatigheidsverantwoording, BIO en informatiebeheer) is capacitaire uitbreiding nodig.

Overhead vierkant knelpunten en meevallers

De apparaatslasten in de knelpunten brengen ook extra overheadkosten met zich mee. Dit vraagt ook een verruiming van het budget van het overheadvierkant.

Meerkosten gebruik BRP

Budget meerkosten gebruik Basisregistratie personen retour naar Algemene middelen. Deze kosten zijn reeds gedekt binnen het overheadvierkant en hoven daarom niet apart begroot te worden op het programma Bewoners en bestuur.

2.4 Overheveling taken naar gemeenten

In de September- en Decembercirculaire 2021 zijn extra middelen voor nieuwe taken of uitnamen voor vervallen taken opgenomen, de corresponderende posten. De noodzakelijkheid van het door vertalen van de corresponderende posten naar de inhoudelijk programma's wordt getoetst bij de organisatieonderdelen.

Hieronder een overzicht van de financiële middelen en daaronder een toelichting waarvoor het nodig is.

x € 1.000

Corresponderende posten	2022	2023	2024	2025	2026
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (corona)	958				
Gemeentelijk schuldenbeleid (corona)	819				
Bijzondere bijstand (corona)	410				
Salarislasten zorgdomein (wmo)	519	516	514	518	523
Salarislasten zorgdomein (jeugd)	827	816	814	819	828
Robuust rechtsbeschermingssysteem	580	621	619	623	630
Versterking ondersteuning wijkteams	1.224	1.214	1.209	1.217	1.365
Impuls integraal werken	165	87			
Systeemleren	115	114	114	115	116
Versterken dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag (DU)	710	710	710	710	710
Versterken dienstverlening gemeenten: systeemleren (DU)	313				
Gemeenteraadsverkiezingen	958				
Mutatie algemene uitkering	7.598	4.078	3.980	4.002	4.172
Door te vertalen naar programma's	7.598	4.078	3.980	4.002	4.172
Saldo corresponderende posten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)
Dit budget is nodig om de dienstverlening aan mensen die als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Hiermee bevorderen we uitstroom uit de uitkeringen en verlagen we de bijstandsuitgaven.

Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)
We hebben onze organisatie aangepast aan de verwachte vraag. Afschalen kost tijd, dit bedrag stelt ons in staat dit zorgvuldig te doen. Wel willen we door dit budget te claimen minder aanspraak te doen op het werkpakket

Bijzondere bijstand (compensatie corona)
Tweede Bestuursrapportage beschikbaar budget opgehoogd. Door deze middelen in 2022 beschikbaar te hebben kunnen we monitoren of het uitgaveplafond bijzondere bijstand omhoog moet zonder dat dit meteen tot een tekort leidt. De middelen zijn dus nodig.

Salarislasten zorgdomein (wmo)
Bedrag is nodig om de hogere salariskosten bij aanbieders te kunnen dekken.

Salarislasten zorgdomein (jeugd)
Wij hebben de salarislasten voor zorgaanbieders geïndexeerd conform het percentage van gemeente Utrecht voor 2022. Echter ligt het percentage waarmee het Rijk de salarislasten wil verhogen, hoger. Hiermee kunnen we dat compenseren.

Robuust rechtsbeschermingssysteem
Een deel van de middelen is nodig bij maatschappelijke ondersteuning, het andere deel is nodig voor een ombudsfunctie bij juridische zaken.

Versterking ondersteuning wijkteams
Afgestemd met Wijken, is bedoeld voor sociale wijkteams (buurtteams). De middelen zijn bedoeld om de dienstverlening van de overheid aan burgers te verbeteren naar aanleiding van de Kinderopvangtoeslagenaffaire.

Impuls integraal werken
Afgestemd met VTH, is bedoeld integrale samenwerking in het sociaal domein. De middelen zijn bedoeld om de dienstverlening van de overheid aan burgers te verbeteren naar aanleiding van de Kinderopvangtoeslagenaffaire.

Systeemleren
Deze middelen zijn nodig voor de aandacht voor menselijke maat (beter uitvoering).

Versterken dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag
De extra inzet op personen met verward gedrag en hoog veiligheidsrisico voor de Regio Utrecht:
- 2 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning voor personen met psychiatrische problematiek en hoog veiligheidsrisico (0,220 miljoen euro)
- 1.5 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning voor MDA ++ structurele vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties/ stalking (0,180 miljoen euro)
- 1.5 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning ten behoeve van voorkomen radicalisering en extremisme (0,180 miljoen euro)
- 0.5 fte procesregie + 0.5 fte procesondersteuning ten behoeve van ex-gedetineerden met hoog veiligheidsrisico (0,075 miljoen euro)
- implementatie en onderhoud casusoverleg ondersteunend systeem PGA-X (0,055 miljoen euro). Totaal 0,710 miljoen euro

Versterken dienstverlening gemeenten: systeemleren
Er is voor 2021 en 2022 een bedrag van 5 miljoen euro per jaar beschikbaar voor extra inzet van expertise en capaciteit in de vijftien gemeenten waarmee in het kader van het programma Leefbaarheid en Veiligheid sinds 2019 intensief wordt samengewerkt. De zestien stedelijke vernieuwingsgebieden in deze gemeenten zijn gebieden waar gemeenten en betrokken partijen werken aan een langjarige, integrale en lerende aanpak om de uitvoering en dienstverlening beter te laten aansluiten op de vraagstukken van kwetsbare bewoners. De geleerde lessen binnen de koplopergemeenten kunnen direct worden benut in andere gemeenten. Hiervoor worden gerichte kennis– en leer activiteiten uitgevoerd, waarbij nauw zal worden aangesloten bij het kennis- en leernetwerk van het programma Leefbaarheid en Veiligheid en de kennisinfrastructuur van de VNG en betrokken kennispartners. De middelen worden gealloceerd naar het programma in Overvecht.

Gemeenteraadsverkiezingen
Dit is een compensatie coronakosten voor organiseren gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen

In de bijsturingsvoorstellen worden voorstellen gedaan om onttrekkingen aan bestemmingsreserves te doen, budgetten over te hevelen over programma's heen via de algemene dekkingsreserve of de hoogte van de baten en lasten aan te passen.
Deze bijsturingsvoorstellen zijn budget neutraal en hebben geen financiële impact op de programmabegroting.
Hieronder is een totaaloverzicht van alle budgettair neutrale wijzigingen opgenomen.

Tabel: Totaaloverzicht budget neutrale bijsturingsvoorstellen

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	5.839	1.999	460	460	460
Verhogen lasten	-12.364	3.601	-460	-460	-460
Onttrekking bestemmingsreserve	925	-	-	-	-
Onttrekking algemene dekkingsreserve	5.600	-5.600	-	-	-
Verplaatsen	-	-	-	-	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

2.5.1 Bewoners en Bestuur

Verhogen baten en lasten programma bewoners en bestuur

x € 1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Naturalisaties	Verhogen baten	330	0	0	0	0
Naturalisaties	Verhogen lasten	-330	0	0	0	0
VOG	Verlagen baten	-80	-80	-80	-80	-80
VOG	Verlagen lasten	80	80	80	80	80

Beslispunt:

1. De baten en lasten van het product naturalisaties aanpassen in verband met meer vraag naar dit product.
2. De baten en lasten van het product Verklaring omtrent gedrag (VOG) aanpassen in verband met steeds minder vraag bij de gemeente naar dit product.

Argument:

1. We zien nu een paar jaar achter elkaar een toename in naturalisatieaanvragen (instroom van 6/7 jaar geleden uit onder ander Syrië die zich laten naturaliseren). De verwachting is dat deze stijgende trend de komende jaren wordt voortgezet. We passen daarom de begroting voor dit jaar hier op aan.
2. De VOG kan sinds een aantal jaar rechtstreeks bij Justis (digitaal) aangevraagd worden zonder tussenkomst van de gemeente. De vraag naar dit product bij de gemeente neemt daardoor af. We zien dit als een structurele trend en daarom passen we onze begroting hierop structureel aan.

2.5.2 Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Verhogen baten en lasten van het programma Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

x € 1.000

	Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
	Huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (De Linde en 2de Place2Bu)	Verhogen baten	508	0	0	0	0
	Huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (De Linde en 2de Place2Bu)	Verhogen lasten	-508	0	0	0	0
	Goed Verhuurderschap/ discriminatie op de woningmarkt	Verhogen baten	165	0	0	0	0
	Goed Verhuurderschap/ discriminatie op de woningmarkt	Verhogen lasten	-165	0	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verhogen met 0,508 miljoen euro voor het versneld realiseren van (flexibele) huisvesting voor kwetsbare doelgroepen De Linde en tweede Place2BU.
2. De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verhogen met 0,165 miljoen euro voor het uitvoeren van juridische onderzoeken in het kader van de pilot Goed Verhuurdershap.

Argument:

1. Voor het versneld realiseren van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen heeft het Rijk een subsidie verleend die besteed wordt aan de projecten De Linde en tweede Place2BU.
2. In het kader van Goed Verhuurderschap fungeert de gemeente Utrecht als pilotgemeente die onderzoeken laat uitvoeren naar de juridische mogelijkheden op het controleren en beboeten van verhuurder en makelaars. De juridische onderzoeken worden bekostigd vanuit de ontvangen rijkssubsidie Goed Verhuurderschap.

2.5.3 Duurzaamheid

Verhogen baten en lasten programma Duurzaamheid

x€1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten Energiearmoede	-1.300	-1.139			
Uitwerken energieambities	Verhogen baten Energiearmoede	1.300	1.139			
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten RREW	-213				
Uitwerken energieambities	Verhogen baten RREW	213				
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten Europese subsidies (IRIS, ARV)	-282				
Uitwerken energieambities	Verhogen baten Europese subsidies (IRIS, ARV)	282				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen lasten Geluidssaneringsprojecten	-67				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen baten Geluidssaneringsprojecten	67				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen lasten Europese subsidies (URGE,FCBRE)	-187				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen baten Europese subsidies (URGE, FCBRE)	187				

Beslispunt:

1. De baten en lasten binnen het onderdeel Uitwerken van de Energieambities te verhogen in verband met:
   - 2,439 miljoen euro voor de ontvangen Rijksmiddelen Energiearmoede in 2022 en 2023.
   - 0,213 miljoen euro voor de baten en lasten van de Regeling Reductie Energiegebruik Wonen in 2022.
   - 0,282 miljoen euro voor de uitvoering van de Europese projecten IRIS en ARV in 2022.
2. De baten en lasten binnen het onderdeel Leefomgeving, Veiligheid, en Gevaarlijke stoffen te verhogen in verband met:
   - 0,067 miljoen euro in 2022 voor de uitvoering van geluidssaneringsprojecten waarvoor subsidie is ontvangen vanuit het rijk.
   - 0,187 miljoen euro in 2022 voor de uitvoering van de Europese projecten URGE en FCBRE.

Argument:

1. Vanuit het Rijk zijn er middelen beschikbaar gesteld om huishoudens die te maken hebben met energiearmoede ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Een deel van de bestedingen op de rijksmiddelen voor de Regeling Reductie Energiegebruik Wonen (RREW) is doorgeschoven naar 2022. Binnen de Europese projecten IRIS en ARV worden kosten gemaakt voor duurzame initiatieven in de stad en het energiezuiniger maken van woningen in Overvecht en Kanaleneiland. Voor deze kosten wordt subsidie ontvangen vanuit Europa.
2. De inzet van de geluidssaneringsprojecten wordt bekostigd vanuit de rijkssubsidies die zijn ontvangen voor de saneringenwerkzaamheden op de Balijelaan en Lessinglaan, en voor de werkzaamheden op het gebied van begeleiding en toezicht.
   Binnen de Europese projecten URGE (Circulair) en FCBRE (Circulair) worden kosten gemaakt voor de verbetering van circulariteit in de bouwsector en een gezonder leefklimaat. Voor deze kosten wordt subsidie ontvangen vanuit Europa.

2.5.4 Openbare Ruimte en Groen

Verhogen baten en lasten programma Openbare Ruimte en Groen

x € 1.000

	Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
	Schoonhouden van de openbare ruimte	Verhogen baten Schoon (incidenteel)	410	0	0	0	0
	Schoonhouden van de openbare ruimte	Verhogen lasten Schoon (incidenteel)	-410	0	0	0	0
	Afval	Verhogen baten Bedrijfsafval	190	190	190	190	190
	Afval	Verhogen lasten Bedrijfsafval	-190	-190	-190	-190	-190
	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Verhogen lasten Parkzone Johan Wagenaarkade	-51	-320	0	0	0
	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Verhogen baten Parkzone Johan Wagenaarkade	51	320	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten in 2022 voor het Project Nederland Schoon verhogen met 0,410 miljoen euro (incidenteel).
2. De baten en lasten voor Bedrijfsafval verhogen met 0,190 miljoen (structureel).
3. De baten en lasten in 2022 en 2023 voor het project Parkzone Johan Wagenaarkade te verhogen met 0,371 miljoen euro.

Argument:

1. Net als voorgaande jaren ontvangt de gemeente Utrecht een vergoeding vanuit de raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022 om extra maatregelen te nemen tegen zwerfafval. De extra maatregelen zijn gericht op het beïnvloeden van gedrag door voorlichting en informatievoorziening, stimuleren van participatie, maatregelen om bijplaatsingen te voorkomen en pilots met nieuwe manieren van schoonmaken.
   De maatregelen voldoen aan de meerjarige doelstellingen om het zwerfafval terug te dringen met slimmere voorzieningen, beïnvloeding van gedrag, participatie van bewoners en ondernemers en met educatie.
   Het project wordt uitgevoerd binnen prestatiedoelstelling 05-2-1-1 (Schoonhouden van de openbare ruimte).
2. Hogere baten en lasten als gevolg van een prijsindexering van 6,2% op abonnementen en de huur van perscontainers met 2,15% op basis van de gemeentelijke indexering.
   Bedrijfsafval valt onder prestatiedoelstelling 05-2-3-1 (Afval: de infrastructuur voor inzameling).
3. Vanuit de provincie Utrecht is subsidie ontvangen voor de aanleg een aanpassing van een fiets- en wandelpad rondom de Johan Wagernaarkade.

Onttrekking reserve programma Openbare Ruimte en Groen

x€ 1.000

	(Sub)doelstelling		2022	2023	2024	2025	2026
Van	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Onttrekking reserve Meerjaren Groenprogramma	675	0	0	0	0
Naar	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Lasten Meerjaren Groenprogramma	-675	0	0	0	0

Beslispunt:

1. Een bedrag van 0,675 miljoen euro te onttrekken voor de investeringen van het Meerjaren Groenprogramma in 2022.

Argument:

1. In de reserve Meerjaren Groenprogramma zijn middelen gereserveerd om schommelingen in de uitgaven op de groenprojecten op te vangen. In de programmering van het Meerjarengroen programma worden deze middelen ingezet in 2022 voor de uitvoering van diverse groenprojecten.

2.5.5 Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

Onttrekking Reserve programma Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

x € 1.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Van	onttrekking Reserve Toeristische Stadspromotie	250	0	0	0	0
Naar	verhogen lasten Werken & verblijven in een aantrekkelijke stad	-250	0	0	0	0

Beslispunt:

1. 0,250 miljoen euro onttrekken uit de reserve Toeristische Stadspromotie en deze toevoegen aan de lasten voor toerisme onderdeel van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen.

Argument:

1. De middelen zetten we in voor Utrecht 900 waarmee de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij Utrecht 900 wordt vergroot en we meer overnachtingen (en bestedingen) stimuleren. Zie raadsbrief 11 maart 2022 "Stand van zaken Utrecht 900 jaar stadsrechten". Besteding is conform het doel van deze reserve. De reserve is gekoppeld aan de inkomsten toeristenbelasting met als doel een buffer op te bouwen voor tegenvallende inkomsten toeristenbelasting. Bij de Resultaatbestemming 2021 (bestedings- en dekkingsvoorstellen) zal aan uw Raad het voorstel worden voorgelegd om de reserve weer aan te vullen met de niet bestede middelen toeristenbelasting 2021 van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen.

2.5.6 Werk en Inkomen

Incidenteel en structureel verhogen van de baten en lasten in verband met deelname aan het programma van het ESF

x € 1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
programma Geïntegreerde Territoriale Investeringen (GTI)	Verhogen baten: ontvangst ESF subsidie	1.496	350	350	350	350
programma Geïntegreerde Territoriale Investeringen (GTI)	Verhogen lasten: uitvoeringskosten ESF subsidie	-1.496	-350	-350	-350	-350

Beslispunt:

1. de baten en lasten binnen het programma Werk en Inkomen éénmalig in 2022 te verhogen met 1,146 miljoen euro.
2. de baten en lasten binnen het programma Werk en Inkomen structureel te verhogen met 0,350 miljoen euro per jaar.

Argument:

1. In 2022 wordt een ESF subsidie ontvangen uit het programma Geïntegreerde Territoriale Investeringen (GTI) ter hoogte van 1,146 miljoen euro. De middelen zijn ter dekking van de uitvoeringskosten Werk en Inkomen.
2. De gemeente Utrecht neemt altijd actief deel aan het programma van het ESF. De projecten hebben doorgaans een looptijd van twee jaar, waarna vaststelling en uitbetaling van de subsidie plaats vind. Door deze projecten structureel op te nemen in de begroting worden budgettaire schommelingen beperkt.
   De ESF projecten beslaan de hele arbeidsmarktregio, de verhoging behelst alleen het aandeel van Utrecht in deze projecten. Op basis van de realisatie van het vooraf ingediende projectplan wordt de subsidie afgerekend. De verhoging is conservatief opgenomen om ruimte te laten voor een eventuele onderrealisatie.

2.5.7 Ondersteuning op Maat

Overhevelen middelen jeugdzorg van 2023 naar 2022

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen middelen jeugdzorg van 2023 naar 2022	-5.600	5.600			

Beslispunt:

1. De middelen ten behoeve van de actuele knelpunten voor jeugd in afwijking van hetgeen besloten is bij de Programmabegroting 2022 als volgt te verdelen over 2022 en 2023: 17,1 miljoen euro in 2022 en 5,9 euro miljoen in 2023

Argument:

1. Utrecht kwam en komt nog steeds uit met het Rijksbudget jeugd. Kijkend naar 2022 zijn er meer middelen nodig dan bij de Programmabegroting 2022 was ingeschat om de zorg aan kinderen en gezinnen die in 2021 is gestart met inzet van nieuw personeel en inzet van onderaannemers te continueren.
   Bij de Programmabegroting 2022 verwachtten we in eerste instantie 11,5 miljoen euro in 2022 nodig te hebben en 11,5 miljoen in 2023. In de raadsbrief van 17 december hebben we aangekondigd dat we 17,1 miljoen euro verwachten nodig te hebben en stellen daarom voor om 5,6 miljoen euro van deze middelen van 2023 te verschuiven naar 2022

Het programma Ondersteuning op Maat hevelt personeelskosten over naar het programma Samenleven en Sport (zie voor meer toelichting hoofdstuk 2.5.13 Samenleven en Sport).

2.5.8 Volksgezondheid

Verhogen baten en lasten programma Volksgezondheid

x € 1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Equal Life	Verhogen baten	80	80	0	0	0
Equal Life	Verhogen lasten	-80	-80	0	0	0
Lokale preventie akkoorden	Verhogen baten	200	0	0	0	0
Lokale preventie akkoorden	Verhogen lasten	-200	0	0	0	0
JGZ 0-18 opleiding arts M&G	Verhogen baten	390	0	0	0	0
JGZ 0-18 opleiding arts M&G	Verhogen lasten	-390	0	0	0	0
JGZ 0-18 inhaalcampagne HPV	Verhogen baten	50	0	0	0	0
JGZ 0-18 inhaalcampagne HPV	Verhogen lasten	-50	0	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten voor het project Equal Life in 2022 en 2023 incidenteel verhogen met 0,080 miljoen euro.
2. Baten en lasten in 2022 voor de lokale preventie akkoorden incidenteel verhogen met 0,200 miljoen euro.
3. Baten en lasten in 2022 voor de opleiding arts maatschappij en gezondheid (M&G) incidenteel verhogen met 0,390 miljoen euro.
4. Baten en lasten in 2022 voor de inhaalcampagne HPV incidenteel verhogen met 0,050 miljoen euro.

Argument:

1. De gemeente ontvangt projectsubsidie om met Europese kennisinstituten en overheden samen te werken aan kansengelijkheid en gezondheidsverschillen, de mentale gezondheid en cognitieve ontwikkelingen van kinderen, waarbij onderzoek plaats vindt naar de effecten van (gecombineerde) blootstelling in de fysieke en de sociale leefomgeving op gezondheid en naar effectieve aanpak daarvan. Het project wordt uitgevoerd binnen prestatiedoelstelling 8-1-1-1 Utrecht, stad waar inwoners gezond en veerkrachtig zijn.
2. Met de gelden (0,200 miljoen euro) van deze specifieke uitkering kan binnen het programma Volksgezondheid extra aandacht worden gegeven aan het terugdringen van roken, overgewicht en middelengebruik.
3. Jaarlijks worden op basis van het aantal artsen in opleiding de lasten vergoed door de stichting SBOH.
4. Deze post betreft de uitbreiding van het RVP met HPV. HPV staat voor humaan papillomavirus. Meisjes krijgen op de leeftijd van twaalf/dertien jaar een vaccinatie aangeboden tegen HPV. Het vaccin komt in 2022 in het vaccinatiepakket voor jongens. Ook worden kinderen vanaf 2022 eerder gevaccineerd, namelijk als ze negen jaar oud zijn. Mensen die het vaccin hebben gemist, krijgen nog een keer de kans om de prik in te halen wanneer ze veertien of tussen de zestien en zeventien jaar oud zijn.

2.5.9 Samenleven en Sport

Overhevelen personeelskosten van programma Ondersteuning op maat naar Samenleven en Sport

x € 1.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Van	Ondersteuning op maat	165	165	165	165	165
Naar	Samenleven en sport	-165	-165	-165	-165	-165

Beslispunt:

1. Personeelskosten van 0,165 miljoen euro overhevelen van het programma Ondersteuning op Maat naar Samenleven en Sport in verband met een wijziging in de formatie.

Argument:

1. Een deel van de formatie behorend bij doelstelling 1.3 De veerkracht van kinderen, jongeren en opvoeders wordt versterkt, komt uit de formatie van het programma Ondersteuning op Maat. Met deze wijziging valt de formatie in het programma waar ook de doelstelling onder valt.

2.6 Resultaat Jaarrekening

Het jaarrekeningresultaat over het begrotingsjaar 2021 bedraagt 54,573 miljoen euro voor bestedings- en dekkingsvoorstellen. Op dit resultaat wordt per saldo 47,469 miljoen euro in mindering gebracht als gevolg van de (technische) bestedings- en dekkingsvoorstellen bij de Jaarrekening 2021. Het nettorekening resultaat bedraagt is dus 7,104 miljoen euro.

2.7 Algemene dekkingsmiddelen

Bij de Tweede bestuursrapportage 2021 is besloten om het tussentijds resultaat van 25,1 miljoen euro toe te voegen aan de algemene reserve en te betrekken bij de Voorjaarsnota 2022.

2.8 Groeikader

Groei en investeringen
Het aantal op te leveren woningen fluctueert de komende jaren rond 3.000, met een bandbreedte tussen 2.000 en 4.000 woningen. Dat sluit aan bij de woningbehoefte van 60.000 tot 2040. In de jaren voor corona groeide de bevolking jaarlijks met tussen 4.100 en 5.400 inwoners. De helft van deze groei komt uit geboorte(overschot) en vestigingsoverschot (vestiging minus vertrek). In 2021 groeide de stad ‘slechts’ met 3.163 Utrechters. De belangrijkste oorzaken houden verband met Corona: afgenomen immigratie en toegenomen binnenlands vertrek Landelijke prognoses zeggen dat in 2022 nog een coronaeffect optreedt in de bevolkingsgroei door beperkte buitenlandse immigratie, daarna bereikt de groei weer het oude niveau. Voor Utrecht geldt in 2022 en 2023 dat we verwachten met respectievelijk 4.910 en 5.810 minder mensen te groeien dan de prognose van eind 2020. Deze vertraging’ in de groei lijkt vooralsnog niet significant van invloed op langetermijngroei en het bereiken van de mijlpaal van 450.000 inwoners.

De samenstelling van de groei leidt tot een nadeel in de begroting 2022. De gerealiseerde groei in 2021 is veel lager dan de prognose. Daardoor neemt het Gemeentefonds in 2022 minder toe dan begroot Dit werkt structureel door naar de Begroting 2023.

In Utrecht hanteren we het uitgangspunt groei voor groei: extra inkomsten (gemeentefonds en belastingen) dankzij de groei worden bestemd voor uitgaven in verband met de groei. Dit is vastgelegd in het coalitieakkoord. De begrote groei-inkomsten 2021 zijn in de programmabegroting deels bestemd voor noodzakelijke extra exploitatie-uitgaven als gevolg van de groei (referentiekader) en deels voor groei-investeringen. Omdat er minder jonge inwoners (18-) zijn in 2021, worden er minder

onvermijdelijke exploitatiekosten gemaakt voor de producten en diensten aan die doelgroep. Daarom stellen wij voor een deel van de toegekende middelen uit het referentiekader terug te halen uit de programma's en toe te voegen aan het financiële beeld ter compensatie van het nadeel.

Opbouw en verdeling groeiruimte

Tabel: opbouw en verdeling groeiruimte
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Overige ontwikkelingen	2023	2024	2025	2026	Structureel
Referentiekader groei	858	858	858	858	858
Frictiekosten Leidsche Rijn	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
Investeringsagenda	-5.543	-5.543	-5.543	-5.543	-5.543
Totaal verdeling groeiruimte	**-5.935**	**-5.935**	**-5.935**	**-5.935**	**-5.935**

Referentiekader groei
Het referentiekader is een negatief bedrag. Hoewel de stad qua aantal inwoners per saldo groeit, is er een daling in de leeftijdscategorieën 0-18 en 0-23 jaar. Daardoor is bij VJN 2021 bij het referentiekader groei voor 2022 meer budget toebedeeld dan achteraf gezien nodig was voor de uitvoering van (wettelijke) taken voor jonge doelgroepen. Dit betreft met name Ondersteuning op Maat en Onderwijs. We brengen nu de budgetten in lijn met de noodzakelijke middelen voor de taakuitvoering door een budgetuitname. Deze uitname wordt naar evenredigheid gedaan en heeft alleen effect op onze eigen organisatie. In 2021 halen we geen middelen terug bij partners in de stad, die taken uitvoeren die deels uit het referentiekader groei worden bekostigd.

Frictiekosten Leidsche Rijn
Bij de start van de ontwikkeling van Leidsche Rijn is ervoor gekozen de voorzieningen te realiseren voordat de bewoners zich vestigen. De gedachte hierachter was dat het stadsdeel van meet af aan kon functioneren op een vergelijkbaar niveau als de bestaande stad. In het referentiekader Leidsche Rijn is in verband hiermee een frictiesysteem opgenomen. De structurele dekking voor de (instandhouding van de) voorzieningen komt uit de extra gemeentefondsinkomsten en belastingopbrengsten dankzij de groei van Leidsche Rijn. Omdat de voorzieningen eerder zijn gerealiseerd ontstaan er kosten. Die komen ten laste van de stelpost referentiekader Leidsche Rijn en worden gedekt door de reserve Leidsche Rijn. Vooruitlopend op de realisatie van de groei in Leidsche Rijn zijn en worden dus via de stelpost referentiekader Leidsche Rijn incidentele bedragen toegekend voor reeds opgeleverde (maatschappelijke) voorzieningen en openbare ruimte. De structurele kapitaallasten, exploitatie-uitgaven en onderhoudslasten worden gedekt uit de groeiruimte. Op basis van de huidige bevolkingsprognoses komen er vanaf 2026 geen structurele kosten van voorzieningen in Leidsche Rijn meer ten laste van de groeiruimte.

Investeringsagenda groei
Uit de groeimiddelen is 5,5 miljoen euro beschikbaar voor investeringen in verband met de groei van de stad. Met de RSU 2040 werken we verder toe naar één integrale stedelijke investeringsagenda met verschillende dekkingsbronnen, waaronder de groeimiddelen. Daarbij hanteren we de lijn dat meeropbrengsten in de fysieke leefomgeving (i.c. grondexploitatie, erfpacht en parkeerinkomsten) in beginsel worden ingezet voor dekking van de investeringsopgaven uit de RSU 2040, tenzij zwaarwegende financiële overwegingen andere bestuurlijke afwegingen vragen. De lijn 'herinvesteren, tenzij …' is onderdeel van de voorgestelde investeringsstrategie bij de RSU.

Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022

Naast de meerjarige bijstellingen die wij hebben opgenomen in de Voorjaarsnota 2022 (zie ook hoofdstuk 2), zijn er ook afwijkingen die alleen betrekking hebben op het jaar 2022. Deze afwijkingen zijn in deze Eerste Bestuursrapportage 2022 toegelicht.

De ambities voor deze coalitieperiode staan in het coalitieakkoord "Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat". We gaan in 2022 direct aan de slag met een aantal onderdelen. In dit hoofdstuk staan deze investeringen in Utrecht voor het jaar 2022 opgenomen. Dit hoofdstuk is volledig nieuw ten opzichte van de oorspronkelijke Eerste Bestuursrapportage 2022, omwille van de leesbaarheid is niet het hele hoofdstuk gemarkeerd. In de Begroting 2023 wordt het gehele coalitieakkoord opgenomen en volgt besluitvorming over de prioriteiten, bijbehorende budgetten en bijsturingsmaatregelen.

Last but nog least in deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022 zijn ook de wijzigingsvoorstellen bij de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen en de inhoudelijke wijzigingen in de doelstellingen en effecten in de programma's toegelicht.

In het onderstaande overzicht staan alle ontwikkelingen voor het jaar 2022 weergegeven. In dit hoofdstuk worden alleen de Afwijkingen 2022 toegelicht, de overige ontwikkelingen met een meerjarig effect en het resultaat 2021 staan daarom toegelicht in de Voorjaarsnota 2022.

Uitzondering hierop

Tabel: Eerste bestuursrapportage 2022
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

		x € 1.000
HFst	Omschrijving	1e Berap 2022
2.1	Financiële ontwikkelingen*	31.564
2.2	Onvermijdelijke kosten corona*	-5.071
2.3	Knelpunten en meevallers*	-18.273
2.4	Overheveling taken naar de gemeenten*	0
2.5	Budgetneutrale wijzigingen*	-6.525
2.6	Resultaat jaarrekening 2021 (incl. resultaatbestemming)*	7.104
2.7	Algemene dekkingsmiddelen (2e Berap 2021)*	25.106
2.8	Groeikader*	0
3	Afwijkingen 2022	-6.457
4	Investeren in Utrecht voor het jaar 2022	-11.367
	Totaal saldo	**16.081**
2.4	Algemene dekkingsreserve*	5.600
2.4	Verevening met bestemmingsreserve*	925
	Totaal beschikbare financiële ruimte	**22.606**

* deze mutaties staan toegelicht in de Voorjaarsnota 2022 (hoofdstuk 2)

3. Uitvoering programma's

Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen met de afwijkingen in 2022 die van invloed zijn op het resultaat. Het betreft een aantal specifieke ontwikkelingen die zich onlangs in 2022 hebben voorgedaan. In de paragrafen worden deze kort toegelicht.

Tabel: totaaloverzicht Eerste Bestuursrapportage 2021

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Omschrijving	2022	i/s
3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet ruimte	-2.908	i
3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen	-5.600	i
3.3 Aanvullende zorg jeugd	0	i
3.4 Vrijval maatregelenpakketten Corona	2.051	i
Totaal	**-6.457**	

3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte

Tabel: Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte

x € 1.000

Omschrijving	2022	i/s
Advies- en uitvoeringscapaciteit wonen (incidenteel)	-550	i
Extra organisatorische basiscapaciteit Gebiedsteams (incidenteel)	-770	i
Strategische stedelijke sturing (incidenteel)	-1.088	i
Versterken integrale blik stedenbouw (incidenteel)	-500	i
Concern overhead eerste bestuursrapportage	0	i
Totaal	**-2.908**	

Verwachte overbesteding op strategische en stedelijke inzet

Door de klimaatverandering, de energietransitie en de uitdagingen bij bereikbaarheid is een grotere rol in de regie op de openbare ruimte nodig vanuit de gemeentelijke overheid. Daarnaast is door de wooncrisis meer inzet nodig op beleidsmatige taken en vastgoedontwikkeling. De ambtelijke organisatie is de afgelopen jaren echter onvoldoende meegegroeid met de groei van de stad en de complexere opdrachten. Daardoor staan de uitvoering en de organisatie onder grote druk.

Versterking op verschillende punten is in de loop van vorig jaar urgent geworden, en vanaf dat moment zagen wij ons genoodzaakt hierop te acteren. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 is dit al gemeld met betrekking tot de woonopgave. De overige versterking aan het eind van 2021 komt terug in de jaarstukken 2021. Gezien de blijvende urgentie zijn we genoodzaakt om de versterking voort te zetten en op plaatsen ook uit te breiden. Vooruitlopend op de integrale afweging van de structurele middelen, melden wij de verwachte overbesteding op strategische en stedelijke inzet binnen het programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed in deze bestuursrapportage. We verwachten een overbesteding van in totaal 2,9 miljoen euro die over vier onderdelen verdeeld is:

- Extra organisatorische inzet gebieden
  Op gebiedsniveau is 0,77 miljoen euro extra nodig om op het geheel te kunnen sturen. Hiermee breiden wij de regie in de gebieden uit en versterken we het opdrachtgeverschap. We kunnen

daarmee een aantal nieuwe initiatieven beter oppakken en begeleiden en tot integrale en concrete projecten brengen om onze ambities op het terrein van woningbouw, werkgelegenheid, versterken van groen en voorzieningen, energie, mobiliteit te realiseren.

- Strategische stedelijke sturing
  Op stedelijk niveau versterken we de organisatie met zowel strategische als inhoudelijke capaciteit en kwaliteit. We verwachten minimaal 1,088 miljoen euro extra nodig te hebben in 2022 om onderzoek en scenario-ontwikkeling, lobby en beïnvloeding, samenwerking in partnerships met marktpartijen en advisering op gezondheid en vastgoed te verstevigen. Zonder versterking op deze terreinen zien wij de kansen voor goede afspraken en forse medefinanciering vanuit andere overheden niet slagen.
- Versterken integrale blik stedenbouw
  Op stedelijk niveau versterken we de integrale blik van stedenbouw. Er is meer aandacht nodig voor stadsbreed regulier werk buiten de projecten. Het gaat hierbij onder andere om een algemene regeling dakopbouwen, plaatsing diverse nutsvoorzieningen, deelname BING, terrassencommissie, netwerk toegankelijkheid etcetera. We verwachten dat hiervoor minimaal 0,500 miljoen euro extra nodig is in 2022.
- Beleid- en adviescapaciteit wonen
  Tot slot is de problematiek in de woningmarkt is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dit werd ook zichtbaar in de gesprekken die we voerden met uw raad. Het aantal claims van burgers op het terrein van de woonruimteverdeling (de casuïstiek) is toegenomen en we zien een toenemende druk op de bescherming van de bestaande voorraad. De problematiek is complexer geworden en het benodigd onderzoek grondiger. Deze groeiende vraag kan niet opgevangen worden met de huidige capaciteit, die overigens deels gedekt is uit incidentele middelen. Op dit moment voorzien we dat er 0,550 miljoen euro extra benodigd is om aan de vraag te blijven voldoen.

3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen

In 2021 hebben wij van het Rijk budget ontvangen voor de uitvoering van de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Deze regeling was bedoeld om terugval van inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. TONK liep via de bijzondere bijstand en was een vergoeding voor noodzakelijke kosten die doorliepen. Het TONK-budget is niet volledig uitgegeven (5,6 miljoen euro). Deze onderbesteding valt volgens de spelregels vrij in het gemeentebrede resultaat Jaarstukken 2021 ten gunste van de integrale afweging voorjaarsnota. Met motie 2022/M25 Steun ondernemers vanuit de TONK roept de raad het college echter op om de overgebleven TONK-middelen in te zetten voor de ondersteuning van ondernemers en inwoners die door de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt. Met onze brief van 24 maart 2022 hebben wij u geïnformeerd over de uitwerking van deze motie. Bij de uitwerking hebben we rekening gehouden met de financiële situatie van de gemeente die onder druk staat. Dit komt tot uitdrukking in een fasering van de uitgaven. Het budget van 2,8 miljoen euro voor de eerste tranche is meteen beschikbaar. Het budget voor de tweede tranche, ook 2,8 miljoen euro, is per 1 juli 2022 beschikbaar. Hierdoor kan tot 1 juli dus nog een andere afweging worden gemaakt voor de inzet van de tweede tranche. Over eventuele aanpassingen van het pakket aan maatregelen wordt u in juni geïnformeerd.

Het budget voor de uitvoering van de motie wordt aan de Begroting 2022 toegevoegd. Dit zorgt voor 5,6 miljoen euro hogere lasten waarvan 2,7 miljoen euro in het programma Werk en Inkomen en 2,9 miljoen euro in het programma Economie en Werkgelegenheid voor iedereen. Deze hogere lasten dekken we met de in de motie benoemde onderbesteding op het TONK budget welke onderdeel uitmaakt van het resultaat Jaarstukken 2021.

3.3 Aanvullende zorg Jeugd

Sinds de start van KOOS en Spoor030 werken we toe naar een passend budget waarbinnen de partijen hun opdracht kunnen uitvoeren. Het startbudget is gebaseerd op historische gegevens van hoe de zorg voor 2020 was georganiseerd, het was én is ingewikkeld om te bepalen hoe de nieuwe manier van werken, waarbij specialistische jeugdhulp integraal wordt geboden vanuit een team in de buurt, zich financieel door vertaalt. Beide partners hebben over 2021 te maken met een budgetoverschrijding (3,2 miljoen euro). De oorzaak is onder andere gelegen in de complexiteit door de hoeveelheid onderaannemers (met oog op zorgcontinuïteit en de wijziging van het woonplaatsbeginsel) en de ontwikkelingen in de zorgvraag mede als gevolg van corona. In afstemming met de gemeente is besloten dat KOOS en Spoor030 (nog) geen reserve vormen, hierdoor is geen ruimte voor partijen om de overschrijding op te vangen. We werken met KOOS en Spoor030 aan een stabielere financiering die aansluit op de situatie van zowel gemeente Utrecht als KOOS en Spoor030. Voor 2022 zijn afspraken gemaakt over de concrete acties die worden gedaan ter verbetering, op zowel proces als op inhoud. De overschrijding was deels voorzien en opgenomen in de Jaarrekening 2021 en heeft hierdoor geen invloed op het Resultaat 2022. Voor 1,45 miljoen euro drukt de overschrijding op het budget 2022. Op basis van de huidige prognose voor Jeugd verwachten we dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen.

3.4 Maatregelen Corona

Nog altijd zijn de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus merkbaar in de stad. De ontwikkelingen zijn grillig. Dat vraagt van ons flexibiliteit, maar ook om koersvastheid: na het opvangen van directe effecten van de crisis werken we aan perspectief en herstel. We richten ons op interventies met toekomstperspectief voor de groepen die het hardst worden getroffen door de crisis, op investeringen in de oplossingen voor morgen die bijdragen aan de weg uit de crisis en op het overeind houden en herstel van cruciale voorzieningen. In de Programmabegroting 2021 zijn daarom vier maatregelenpakketten vastgesteld, gericht op noodsteun voor essentiële voorzieningen, bestaanszekerheid en werk voor Utrechters en extra toekomstbestendige investeringen in de grote transities (zorg, werk, wonen, groen, mobiliteit, energie). De pakketten bestaan uit een aantal samenhangende maatregelen en worden bekostigd uit de bestemmingsreserve maatregelen corona. De afgesproken werkwijze rond de pakketten geeft de nodige flexibiliteit in de uitvoering, terwijl de gemeenteraad de vinger aan de pols houdt en uiteindelijk besluit over de onttrekking aan de bestemmingsreserve.

In dit hoofdstuk geven wij per pakket de stand van zaken, inhoudelijk en financieel. De uitvoering blijft binnen de beschikbare ruimte in de bestemmingsreserve. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is de reserve aangevuld met een bedrag van 2,051 miljoen euro, in verband met het risico van een toenemend beroep op de bijstand door ondernemers als gevolg van de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Om deze instroom te voorkomen is binnen het pakket werken, opleiden en begeleiden (pakket 3) de maatregel dienstverlening ondernemers geïntensiveerd. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening nog uitgebreid. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening kan het budget van 2,051 miljoen euro vrijvallen uit de bestemmingsreserve.

3.4.1 Pakket 1 Essentiële voorzieningen

Doel van het pakket
Voor een groot deel van de voorzieningen zoals sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen geldt dat ze in de 1,5 meterfase van dit jaar deels of zelfs niet konden functioneren. Daarnaast kon er niet of slechts voor een zeer beperkt deel gebruik gemaakt worden van Rijksmiddelen. Veel van deze voorzieningen zijn essentieel voor de sociale samenhang en de leefbaarheid van wijken en buurten. Het is dus belangrijk om ze zoveel mogelijk te behouden, nu en ná de crisis. Vanwege de voorziening én vanwege de werkgelegenheid, inclusief vrijwillige inzet, die ze bieden.

Ontwikkelingen in context van het pakket
Uit (landelijk) onderzoek en inwonerspeilingen zien we dat de coronacrisis op veel mensen een nadelig effect heeft gehad. Met name mensen in een kwetsbare positie en jongeren hebben geleden onder de lockdown en het wegvallen van activiteiten en ontmoeting. Hierdoor is de eenzaamheid toegenomen, en het ervaren gevoel van welzijn en de gezondheid zijn afgenomen.

Nu de beperkende maatregelen zijn afgebouwd kunnen de meeste instellingen die wij ondersteunen vanaf maart weer aan de slag en hun deuren openzetten. De deelnemers aan de welzijns- en sportactiviteiten zijn deels weggevallen, en een deel van de – met name oudere – vrijwilligers heeft opgezegd. Het is dus van belang dat de organisaties weer op kracht komen en met voldoende slagkracht de activiteiten kunnen opstarten. In de culturele sector blijkt dat met name de instellingen door de noodsteun en de mogelijkheden binnen het herstel en innovatiepakket overeind zijn gehouden. Dit onderschrijft het belang van het in 2022 door laten lopen van de maatregelen in het herstel en innovatiepakket. Die richten zich specifiek op groep makers en zzp'ers, ook ná de coronacrisis.

Stand van zaken op het pakket
De versoepelingen zijn in het eerste deel van 2022 steeds verder uit gefaseerd. De focus is hierdoor verschoven van noodsteun naar sterker en duurzaam uit de crisis komen. In de Raadsbrief van 7 december 2021 is de Raad geïnformeerd dat de ontvangen Rijksmiddelen ook in 2022 beschikbaar zijn gehouden voor ondersteuning van essentiële voorzieningen. Daarbij hebben wij het afwegingskader voor de inzet van deze middelen aangescherpt op twee onderdelen:

- Focus de ondersteuning aan essentiële voorzieningen cultuur, sport en welzijn op sterker uit de crisis komen.
- Kleine verbreding van de reikwijdte, zodat in beperkte mate ook andere essentiële voorzieningen zonder winstoogmerk met wie we in 2022 geen subsidierelatie hebben gebruik kunnen maken van de steunregeling.

De (zelf beheerde) buurthuizen en verzelfstandigde speeltuinen zijn weer gestart met het ontvangen van mensen om samen activiteiten te ondernemen. De noodsteun die zij voor 2020 en 2021 hebben ontvangen heeft hen door de grootste financiële crisis heen geholpen. Bij veel zelf beheerde welzijnsvoorzieningen waren in het najaar 2021 de financiële reserves tot een minimum geslonken. Conform de raadsbrief van 7 december 2021 is de focus verschoven van noodsteun naar sterker en duurzaam uit de crisis komen.

Naast noodsteun aan culturele en erfgoedinstellingen zijn er, zoals gezegd, meerdere regelingen en opdrachten voor makers, zzp'ers, en evenementen in 2022 voortgezet, om op die manier het herstel en de innovatie van de sector verder aan te jagen. De ontwikkelsubsidie specifiek voor makers en zzp'ers is in de eerste drie maanden van dit jaar 26 keer aangevraagd. Het bereikte resultaat tot nu toe ligt in de lijn van de verwachting. We zien dat organisaties met een winstoogmerk, die een maatschappelijke meerwaarde hebben voor de stad, het moeilijk hebben en soms dreigen om te vallen. Denk aan galerieën, evenementen, culturele- en nachtinstellingen. Voor deze organisaties kan er nog steeds subsidie voor culturele programmering worden aangevraagd. Voor culturele evenementen en activiteiten die voorheen geen subsidie ontvingen, liepen in 2022 de subsidies 'coronamaatregelen culturele evenementen' en 'coronamaatregelen culturele activiteiten op evenementen' nog door in het eerste halfjaar. Met deze steun wordt een deel van de kosten die een organisator extra moet maken als gevolg van de coronamaatregelen bekostigd. Doel hiervan is de culturele infrastructuur bij evenementen in stand te houden.

	Stand van zaken per 1 april 2022	Bereik/ resultaat
Sport & welzijn	• Noodsteun sportaanbieders • Sportclubs duurzaam uit de crisis • Noodsteun & duurzaam uit de crisis buurthuizen, speeltuinen en scouting	Vijf organisaties 50 sportaanbieders Dertien organisaties en gederfde huurinkomsten buurthuizen
Cultuur & erfgoed	• Noodsteun culturele en erfgoedinstellingen • Herstel & innovatie voor culturele en erfgoedinstellingen, organisatoren en zzp'ers (verlengde regelingen vanuit 2021)	Veertien organisaties noodsteun 31 organisaties, makers en zzp'ers Vier evenementen

Voor 2022 is t/m maart een vijfde van de middelen voor sport, welzijn en cultuur ingezet. Voor een klein deel nog ter ondersteuning van instellingen met liquiditeitsproblemen. Voor het grootste deel ook voor de inzet op herstel, om duurzaam uit de crisis te komen. Voor sport en welzijn is t/m maart 2022 een klein deel ingezet. We zijn in nauw contact met de bewonersstichtingen over de lopende exploitatierekening van de zelf beheerde voorzieningen in 2022. De verwachting is dat een enkel initiatief nog aanvullende steun nodig heeft en dit opgevangen kan worden met de resterende middelen.
Voor de cultuur en erfgoedinstellingen, de makers en zzp'ers is gezamenlijk 1,3 miljoen euro toegekend. We zetten hiermee de aanvullende Rijksmiddelen voor jeugd, sport, cultuur en dergelijke gericht in, passend bij de doelstelling van de middelen. Op deze wijze kunnen ook andere organisaties met of zonder winstoogmerk en activiteiten voor specifieke (kwetsbare) groepen binnen deze branches worden ondersteund. Voor een gedetailleerde stand van zaken op het gebied van cultuur en sport verwijzen we naar de raadsbrieven Actualisatie Utrechts Herstel & Innovatie pakket Cultuur, Erfgoed, Sport & Welzijn en Utrechtse sportverenigingen in corona-tijd en Aanpassingen Steunpakket Utrechtse sportvoorzieningen.

We volgen de financiële situatie onder culturele instellingen in de stad met het oog op de verwachtingen voor de rest van 2022. De verwachting is dat de behoefte aan noodsteun voor 2022 niet groot zal zijn vanwege het vervallen van de beperkende coronamaatregelen eind maart. Dat betekent niet dat de organisaties uit de storm zijn. De regelingen voor herstel en innovatie zullen ook in de rest van 2022 nodig zijn om aandacht te blijven hebben voor het herstel van programmering en ontwikkeling van organisaties en zzp'ers. In totaal betrof de steun vanuit het Rijk in 2021 7,5 miljoen euro en vanuit de gemeentelijke middelen 0,3 miljoen euro. Van dit totale budget van 7,8 miljoen euro is 3,4 miljoen euro in 2021 gerealiseerd. Er zijn geen gemeentelijke middelen meegenomen naar 2022. Het resterende bedrag van de Rijksmiddelen uit 2021 van 4,4 miljoen euro is aangevuld met een volgende bijdrage vanuit de Decembercirculaire van 1 miljoen euro. Met het opheffen van de coronamaatregelen verwachten wij een onderbesteding van 0,25 miljoen euro op de subsidies voor culturele evenementen en activiteiten. Wij onderzoeken hoe deze middelen op passende wijze kunnen worden ingezet binnen het pakket en zullen u daarover informeren. Het gereserveerde bedrag van 5,4 miljoen euro voor zowel noodsteun als herstel en innovatie is in ieder geval voldoende voor 2022. Deze inschatting is onder voorbehoud van veranderende omstandigheden en behoefte in de samenleving en/of de sector. Op dit moment verwachten we daarom geen aanspraak te doen op het bedrag van 2,5 miljoen euro, dat nog voor pakket 1 in de bestemmingsreserve maatregelen corona zit.

x € 1.000

	Begroot bedrag 2022	Realisatie per 1/4	Prognose voor heel 2022
Sport	520	16	520
Welzijn	50	0	50
Cultuur & erfgoed	5.431	1.300	5.431
Totaal	**6.651**	**1.316**	**6.651**

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
De middelen uit het maatregelenpakket Essentiële voorzieningen dragen bij aan het 'in stand houden' van de voorzieningen/instellingen voor sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen. Zonder deze inzet zouden de veertien culturele en erfgoedinstellingen en tien zelf beheerde buurtcentra die een noodsteun-subsidie hebben ontvangen het mogelijk niet hebben overleefd.

De instellingen uit deze sectoren redden het niet met alleen economische steunmaatregelen van het Rijk, die vaak niet toegankelijk is voor degene die op vrijwillige basis draaien. De organisaties en makers die een subsidie voor herstel hebben aangevraagd kunnen met deze middelen sneller en gerichter aan de slag om hun weggevallen leden/deelnemers en zzp'ers weer binnen te halen en het activiteitenaanbod weer op te starten. We verwachten in de tweede helft van dit jaar zeker nog een flink aantal instellingen te kunnen ondersteunen met zo'n herstel-subsidie, zeker nu de economische steunmaatregelen van het Rijk aflopen per 1 juli 2022.

3.4.2 Pakket 2 Versterken bestaanszekerheid

Doel van het pakket
De crisis heeft gevolgen voor de bestaanszekerheid en kansengelijkheid van veel Utrechters. Daarom bevat dit pakket een aantal maatregelen gericht op het bieden van een kansrijke start, het inhalen van vertraging in de Jeugdgezondheidszorg, het opvangen van uitgestelde zorgvragen en extra en nieuwe vragen op het gebied van schulden, zorg en veiligheid. Dit naast de maatregelen uit de andere pakketten en de reguliere programma's die ook bijdragen aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid. De maatregelen zijn gericht op innovatie en transformatie (versneld vernieuwen) en het opvangen van effecten (beroep op steun en zorg).

Ontwikkelingen in context van het pakket
Met de meeste Utrechters gaat het goed, maar impact van de coronamaatregelen is groot voor sommige inwoners. Ook nu de meeste maatregelen zijn opgeheven is de impact ervan nog aanwezig en de verwachting is dat deze ook de komende periode nog zichtbaar en voelbaar zal zijn. Veel partijen in de stad, waaronder de zorgpartijen, ervaren momenteel veel druk op de personele bezetting door verzuim en quarantaine. Na twee jaar online vergaderen en de recente overgang naar hybride vergaderen is het voor professionals soms lastig elkaar te vinden in de samenwerking. Verlies van gevoel van verbinding, en elkaar in coronatijd zijn kwijtgeraakt, doordat er geen ruimte was voor het informele. Belangrijk om te blijven inzetten op de samenwerking tussen professionals uit de zorg en de sociale basis, dat doen we onder andere via Versneld vernieuwen.
De mentale gezondheid en veerkracht blijft een belangrijk aandachtspunt in de stad. Vooral jongeren/ jongvolwassenen hebben het zwaar. Veel van de ontwikkelingen die in de vorige bestuursrapportage gemeld zijn, zetten door.

Naar aanleiding van de situatie in de Oekraïne zijn er veel zorgen over armoede en hoe mensen die het al moeilijk hebben onder de situatie kunnen gaan lijden. Inflatie en de gestegen energieprijs waren al factoren die tot onrust leidden onder groepen bewoners die het financieel (zeer) krap hebben. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen is er over de breedte geen toename van schuldenproblematiek of zelfs betalingsachterstanden als gevolg van Corona. Uit CBS data is zelfs gebleken dat de problematische schulden in Utrecht zijn afgenomen. Wel signaleert het CBS landelijk een toename van het aantal ZZP'ers en kleine ondernemers met problematische schulden. Met de beëindiging van de steunmaatregelen en de coulance van debiteuren wordt verwacht dat meer kleine zelfstandigen in de problemen gaan komen. Het BKR meldt dat jongeren vaker betalingsachterstanden hebben. De toegenomen hulpvragen van jongeren en de ervaringen uit enquêtes onder Tozo-aanvragers onderschrijven dit beeld ook voor Utrecht. Het Nibud meldt op basis van een peiling dat de meeste Nederlanders meer spaargeld hebben dan voor Corona, maar 18% heeft juist minder. Die groep heeft een groter risico op problematische schulden.

Meer dan verwacht is er toename van problemen op het gebied van openbare orde en een verhoogd risico op veiligheidsproblematiek, waaronder ondermijning. Dit zette zich voort in 2021. De toename van ondermijnende (drugs)criminaliteit bedreigt de veiligheid in onze stad en de sociale samenhang in kwetsbare wijken. Dit wordt bovendien versterkt door de effecten van corona (economische recessie, stapeling maatschappelijke problematiek en een verhoogd risico dat leegstaand vastgoed in de verkeerde handen komt), waar bovenop onzekerheid leeft over de gevolgen van de situatie in Oekraïne. De opmars

van ondermijning gaat gepaard met geweld (afrekeningen, wapengebruik) en hierdoor ontstaan gevaarlijke situaties in de wijken. De coronacrisis heeft ook een katalyserende werking gehad op het al sluimerend maatschappelijk ongenoegen. Ontevredenheid in de samenleving uit zich online en ook via demonstraties buiten op straat. Het aantal demonstraties in Utrecht is de afgelopen jaren fors toegenomen (bijna +200% in drie jaar, van 150 naar 445). Daarnaast neemt het aantal zorgwekkende signalen op het gebied van polarisatie en radicalisering toe. Ook zijn er zorgen over de toename van de aanhang van complottheorieën en rondom de toepassing van antidemocratische middelen bij protesten tegen overheidsbeleid of het oproepen daartoe. We zien binnen activistische groeperingen een radicale onderstroom waaruit extremistische gedragingen kunnen voortkomen. Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om extra in te zetten op voorkomen toename overlast en (ondermijnende) criminaliteit.

De coronacrisis heeft enkele pijnlijke kwetsbaarheden bloot gelegd. De verschillen in de stad worden groter, de bestaande scheidslijnen in de stad worden dieper. Niet iedereen kan voldoende profiteren van de welvaart in de stad, tegelijkertijd is er ook veerkracht in de stad zichtbaar. Door de Oekraïne crisis verwachten we dat de verschillen tussen Utrechters nog groter worden, de noodzaak om extra te investeren is daardoor nog groter.

Stand van zaken op het pakket

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Versneld vernieuwen	Met incidentele inzet gaan we met Versneld vernieuwen de directe negatieve sociale gevolgen van de corona maatregelen tegen en willen we een structureel effect bereiken op de beweging naar voren. Er is in 2021 4,2 miljoen euro ingezet via de subsidieregeling versneld vernieuwen op het versnellen en versterken van de beweging naar voren. Deze activiteiten zijn gestart in de loop van 2021 en de meeste daarvan lopen door in 2022. De Raad is via een Raadsbrief eerste tranche en Raadsbrief tweede tranche geïnformeerd over de inzet van deze subsidie. Hiermee worden onder andere activiteiten gefinancierd gericht op het tegengaan van eenzaamheid en het versterken van de mentale veerkracht van inwoners, het ondersteunen van gezinnen door vrijwilligers (maatjes), sporten en bewegen, activering, verbeteren van digitale vaardigheden en ondersteuning bij geldvragen en formulieren. Veel van de toegekende activiteiten worden uitgevoerd in samenwerking tussen de aanvrager en partners uit de sociale basis, de basiszorg en/of de aanvullende zorg. In de Raadsbrief begin december 2021 is gerapporteerd over de voortgang van versneld vernieuwen. Daarin is ook de richting aangegeven voor de inzet in 2022. Op basis van de evaluatie van 2021 is besloten om in 2022 de inzet meer focus te geven op basis van de volgende vijf thema's: 1. Eenzaamheid	Eind maart 2022 ontvangen wij de tussenrapportages van de organisaties die in 2021 subsidie hebben ontvangen uit de eerste tranche. Met behulp van het leertraject van het Verweij Jonker Instituut geven partijen bij deze tussenrapportage inzicht in wie zij bereiken en wat hun inzet voor deze inwoners en het tegengaan van de negatieve effecten van de coronamaatregelen heeft betekend. Verweij Jonker levert in het voorjaar een rapportage met een analyse van deze tussenrapportages. Hierin staan de tot dan toe opgedane inzichten en leerpunten met betrekking tot de opbrengsten van alle activiteiten gezamenlijk, namelijk: in hoeverre dragen de activiteiten *overall* bij aan de beoogde doelen en ambitie van Versneld Vernieuwen? De Raad wordt hierover nader geïnformeerd in Q2. Over het bereik en de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten uit de tweede tranche van 2021 en over de inzet die start in 2022 kunnen wij bij de tweede bestuursrapportage meer informatie geven.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	2. Thuis in de wijk voor inwoners met GGZ-problematiek en/of een licht verstandelijke beperking 3. Perspectief voor jongeren/mentale gezondheid 4. Het jonge kind 5. Transformatie jeugd: Omdenken en anders inzetten. Voor inzet op deze thema's die gezamenlijk met de partners wordt ingevuld is 6,4 miljoen euro beschikbaar. Daarnaast wordt in 2022 1 miljoen euro ingezet op het verkorten van wachtlijsten bij individuele begeleiding, tegelijkertijd met inzet op versnelde transformatie voor de langere termijn. Voor de doorloop van de in 2021 gestarte activiteiten wordt 3 miljoen euro ingezet.	
Maatregel 2: Kansrijke start jonge kind	*Kansrijke start* Dit onderdeel bestaat uit: 1. Kansrijke start in de eerste 1000 dagen vanaf de conceptie. 2. Het ontwerpproces kansrijke start van het jonge kind (0-6 jaar) door een laagdrempelige voorziening. 1. De aanpak van kansrijke start voor kinderen in de eerste 1.000 dagen loopt goed. Professionals in de wijk weten elkaar steeds beter te vinden en daardoor kunnen ze eerder, betere zorg en ondersteuning bieden voor (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie. We ondersteunen ouders extra met interventies zoals Kortdurende Video Hometraining (k-VHT), Ouders inc., het eerste 1.000 dagen project van Al Amal Voorzorg 2 en de collectieve aanpak met ouders voor een kansrijke start. Deze interventies zijn nog niet structureel gefinancierd. 2. In februari organiseerden we een bijeenkomst over kansrijke start om terug te blikken en vooruit te kijken, op basis daarvan herijken we de speerpunten en kijken wat er aanvullend nodig is.	Vernieuwen De lessen uit beide wijken koppelen wij zoveel mogelijk aan bestaande ontwikkelingen en initiatieven. Daarnaast overstijgen sommige lessen bestaande aanpakken. De uitkomsten van de beide praktijktesten koppelen wij terug aan de gemeenteraad en gaan hierover graag in gesprek.
Schulden voorkomen en versneld oplossen	De aangekondigde interventies zijn in 2021 in gang gezet. De Coronasanering is per 1 juni gestart. Eind 2021 was de periode van een eerste gesprek tot start schuldregeling teruggebracht van elf naar gemiddeld zes maanden. We streven ernaar om dit nog verder	Uit de Derde voortgangsrapportage Actieagenda Utrechters schuldenvrij blijkt dat de ingezette koers tot positieve resultaten leidt. De gemiddelde schuldenlast is fors verminderd, veel meer huishoudens worden bereikt met de

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	omlaag te brengen. Daarnaast zijn in de tweede helft van vorig jaar 143 saneringskredieten van Utrechtse huishoudens gedeeltelijk kwijtgescholden, waardoor zij tot twaalf maanden eerder schuldenvrij zijn geworden en weer mee kunnen doen in de samenleving. We zetten meer ervaringsdeskundige praktisch ondersteuners in die inwoners helpen om na het driegesprek sneller door te stromen naar een schuldregeling. Een kwartiermaker borgt intussen de rol van vrijwilligers in schuldhulpverleningstrajecten. Het aantal schulddienstverleners bij WenI is uitgebreid en is ingezet om uitkeringsgerechtigden met schulden te benaderen, meer ondersteuning aan jongeren en hun werkgevers te bieden, gedupeerden van de toeslagenaffaire te ondersteunen, de coronasanering te implementeren en de bijbehorende intensievere ondersteuning en ontzorging te bieden, omdat de verwachte groei van aanmeldingen schuldhulpverlening nog is uitgebleven. De capaciteit van Stadsgeldbeheer is ook uitgebreid, zodat de wachttijd verder beperkt wordt. De schuldhulpverlening voor ondernemers wordt op basis van geleverde trajecten gefactureerd. Deze trajecten nemen nog niet substantieel toe. Utrechters die een uitkering aanvragen krijgen nu een Rondkomengesprek aangeboden. In 2021 kregen ruim 500 inwoners een Rondkomengesprek. Per 1 maart bieden we gesprek ook aan aan inwoners die bijzondere bijstand aanvragen. Het Voorkom Erger Potje wordt stapsgewijs uitgerold over de hele stad. In 2022 moet in elke wijk een potje beschikbaar zijn. Voor een volledig en actueel beeld van de voortgang van de actieagenda, zie: Derde voortgangsrapportage Actieagenda Utrechters schuldenvrij	vroegsignalering en met de coronasanering helpen we Utrechters sneller uit de schulden. Bij Stadsgeldbeheer was sprake van een toename van het aantal hulpvragers, dit in tegenstelling tot overige inwoners. Ook landelijk wordt (nog) geen toename gezien van de schuldenproblematiek.
voorkomen toename overlast en (ondermijnende) criminaliteit	Sinds maart 2020 is de gemeentelijke en regionale crisisorganisatie actief. Dit heeft ook in 2021 significante inzet gevergd, onder meer in het (regionaal) adviseren van de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeester over openbare orde en handhavingskwesties in relatie tot de coronapandemie. Daarnaast extra	Met de interventies gericht op het voorkomen van overlast en (ondermijnende) criminaliteit zetten we in op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Uitspraken over de effectiviteit zijn niet goed hard te maken.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	juridische advisering via het speciaal ingerichte 'Juridische Loket', dat tevens regionaal werkt. We hebben in het kader van Corona in de openbare ruimte meer gebruik gemaakt van communicatiemiddelen zoals bebording en tekstkarren in de parken en bij diverse demonstraties. Via persoonsgerichte aanpak (PGA) wordt extra ingezet bij met name jeugd, jongvolwassenen en personen met een hoog risico om het hoofd te bieden aan de toegenomen stapeling van psychische, sociale en economische problemen bij deze kwetsbare groepen; een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Ook op het gebied van persoonsgerichte aanpak radicalisering is extra ingezet. Er zijn hiervoor tijdelijk meer PGA-experts geworven, ook omdat het door Corona lastiger was om mensen te bereiken. Om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan, is de informatiepositie van de gemeente verstevigd. Met wijkberichten en lesbrieven na acties tegen criminelen en een 'SMS-bombardement', is verder ingezet op bewustwording en meldingsbereidheid van criminele activiteiten en jeugdproblematiek in de wijk. Om de weerbaarheid bij jongeren te vergroten is extra geld aangewend voor voorlichting en hulp, zoals de afgeronde pilot onderwijsprogramma Kapot Sterk (bouwen aan weerbaarheid tegen de invloed van drugscriminaliteit). Bepaalde activiteiten konden nog geen doorgang vinden vanwege geldende coronamaatregelen, zoals trainingen aan ouders/opvoeders om probleemjongeren in criminaliteit te herkennen en te helpen. De Taskforce Corona ziet de toename van de openbare orde problematiek in relatie tot corona effecten (met name bij ondermijning en voor polarisatie en radicalisering kwetsbare personen) als een verhoogd risico waar offensieve maatregelen voor nodig zijn. In de voorjaarsnota zijn extra steunmaatregelen opgenomen voor uitbreiding capaciteit Bibob onderzoekers en expertise hoog risicopersonen	In de integrale aanpak van overlastsituaties, zoals bij het Lucasbolwerk en Utrecht Centraal Station, wordt naast handhaving en toezicht ook ingezet op zorg- en hulptrajecten (verslaafden, dak- en thuislozen, uitgeprocedeerde asielzoekers/ongedocumenteerden) via onder meer persoonsgerichte aanpak. Zo zijn in maart 2022 bij het Lucasbolwerk ongeveer 40 personen bekend bij overlastsituaties, van wie tien personen in een persoonsgerichte aanpak zijn betrokken. In de afgelopen twee jaar was er een toename van het anti-institutiesentiment. We zagen ook een verbreding van de dreiging van gewelddadig jihadisme naar links- en rechtsextremisme. In 2021 zijn 45 casussen radicalisering besproken in het casusoverleg radicalisering ten opzichte van 40 het jaar daarvoor. Ook zijn in 2021 80 signalen van radicalisering onderzocht. De extra casusregisseur radicalisering komt bovenop de twee casusregisseurs radicalisering, zorgt voor een betere verdeling van de al bestaande en nieuwe casuïstiek en biedt ruimte voor specialisatie op de verschillende vormen van extremisme. Hierdoor is de effectiviteit en efficiëntie van de aanpak verbeterd en minder kwetsbaar geworden. Met de uitbreiding van de capaciteit van Bibob onderzoekers hebben we meer inzet gepleegd op het voorkomen van het faciliteren van strafbare feiten door ons als overheid. We hebben hierbij meer aandacht gehad voor aanvragen voor horecavergunningen, specifiek in het kader van overnames bij horecagelegenheden. We zien daarbij in het eerste kwartaal van dit jaar een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode vorige. Daarnaast zien we ook een toename als het gaat om

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	(polarisatie/ radicalisering). De tijdelijke FTE zijn in juni (middelen beschikbaar gesteld) geworven en worden nu ingezet.	vastgoedtransacties waar extra aandacht voor nodig is.

x € 1.000

Omschrijving	Begroot bedrag 2022	Prognose voor heel 2022
Versneld vernieuwen	10.400	10.400
Kansrijke start jonge kind	1.000	509
Schulden voorkomen en versneld oplossen	2.110	2.110
Voorkomen toename overlast en (ondermijnende criminaliteit	650	650
Totaal	**14.160**	**13.669**

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
De effectiviteit van de maatregelen is niet eenvoudig te meten en hard te maken, vanwege de uitzonderlijke situatie en het gebrek aan vergelijkingsmateriaal of omdat interventies zijn gericht op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid van de stad. We zien echter wel in de diverse onderdelen van dit pakket dat meer informatie beschikbaar komt over de impact van de inzet en de leerpunten. Van een groot aantal onderdelen loopt de uitvoering en besteding in 2022 door.

Ten aanzien van versneld vernieuwen ontvangen wij eind maart 2022 de tussenrapportages van de organisaties die in 2021 subsidie hebben ontvangen uit de eerste tranche. Met behulp van het leertraject van het Verweij Jonker Instituut geven partijen bij deze tussenrapportage inzicht in wie zij bereiken en wat hun inzet voor deze inwoners en het tegengaan van de negatieve effecten van de coronamaatregelen heeft betekend. Verweij Jonker levert in het voorjaar een rapportage met een analyse van deze tussenrapportages. Hierin staan de tot dan toe opgedane inzichten en leerpunten met betrekking tot de opbrengsten van alle activiteiten gezamenlijk, namelijk: in hoeverre dragen de activiteiten *overall* bij aan de beoogde doelen en ambitie van Versneld Vernieuwen? De Raad wordt hierover nader geïnformeerd in Q2. Over het bereik en de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten uit de tweede tranche van 2021 en over de inzet die start in 2022 kunnen wij bij de tweede bestuursrapportage meer informatie geven.

Ook worden kansen benut om transformaties te versnellen en te vernieuwen, bijvoorbeeld met de inzet van de Krijtclub. De komende maanden meten we de effectiviteit, kwaliteit en impact van de twee praktijktesten. Daarnaast verzamelt de Krijtclub ook de lessen over de manier van samenwerken in een ontwerpproces.

Een deel van de activiteiten in dit pakket is gericht op het voorkomen van schulden. We zien dat de gemiddelde schuldenlast bij start schuldregeling fors is gedaald, wat er op duidt dat we er eerder bij zijn. Daarnaast lukt het om veel vaker een hulpaanbod doen in het kader van vroegsignalering, maar we kunnen op dit moment niet beoordelen of dat ook leidt tot minder schuldenproblematiek op de lange termijn. We hebben de maatregelen voorgelegd aan de Focusgroep van de actieagenda, bestaande uit partners in de stad, ervaringsdeskundigen, gemeentelijke beleidsadviseurs, een werkgever, een wetenschappen en een deurwaarder. Zij zijn enthousiast over de gekozen aanpak om het coronaleed te verzachten voor Utrechters. Met name genoemd zijn de intensivering van de vroegsignalering, de uitbreiding van het aantal praktisch ondersteuners, de Coronasanering en de extra aandacht voor ondernemers. De Armoedecoalitie is enthousiast over de Utrechtse schuldenaanpak maar waarschuwt voor het aflopen van de extra incidentele middelen per 2023. Deze coalitie pleit voor voortzetting.

Met de interventies gericht op het voorkomen van overlast en (ondermijnende) criminaliteit zetten we in op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Uitspraken over de effectiviteit zijn niet goed hard te maken. In de integrale aanpak van overlastsituaties, zoals bij het Lucasbolwerk en Utrecht Centraal Station, wordt naast handhaving en toezicht ook ingezet op zorg- en hulptrajecten (verslaafden, dak- en thuislozen, uitgeprocedeerde asielzoekers/ongedocumenteerden) via onder meer persoonsgerichte aanpak. Zo zijn in maart 2022 bij het Lucasbolwerk ongeveer 40 personen bekend bij overlastsituaties, van wie tien personen in een persoonsgerichte aanpak zijn betrokken.

In de afgelopen twee jaar was er een toename van het anti-institutiesentiment. We zagen ook een verbreding van de dreiging van gewelddadig jihadisme naar links- en rechtsextremisme. In 2021 zijn 45 casussen radicalisering besproken in het casusoverleg radicalisering ten opzichte van 40 het jaar daarvoor. Ook zijn in 2021 80 signalen van radicalisering onderzocht. De extra casusregisseur radicalisering komt bovenop de twee casusregisseurs radicalisering, zorgt voor een betere verdeling van de al bestaande en nieuwe casuïstiek en biedt ruimte voor specialisatie op de verschillende vormen van extremisme. Hierdoor is de effectiviteit en efficiëntie van de aanpak verbeterd en minder kwetsbaar geworden.

Met de uitbreiding van de capaciteit van Bibob onderzoekers hebben we meer inzet gepleegd op het voorkomen van het faciliteren van strafbare feiten door ons als overheid. We hebben hierbij meer aandacht gehad voor aanvragen voor horecavergunningen, specifiek in het kader van overnames bij horecagelegenheden. We zien daarbij in het eerste kwartaal van dit jaar een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode vorige. Daarnaast zien we ook een toename als het gaat om vastgoedtransacties waar extra aandacht voor nodig is.

3.4.3 Pakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden

Doel van het pakket
Met dit pakket helpen we werkzoekenden snel weer aan het werk en willen we de negatieve economische effecten van de pandemie zoveel mogelijk dempen. We begeleiden mensen in de overstap en omscholing naar een toekomstbestendige baan in de bouw, ICT, zorg of het onderwijs. We ondersteunen (kwetsbare) jongeren bij het vinden van stages en leerwerkplekken. Ook investeren we in vitale winkelgebieden en in Utrechts innovatief MKB dat voor werkgelegenheid zorgt. Het maatregelenpakket bestaat uit een samenhangende mix van bewezen effectieve instrumenten die we opschalen, nieuwe en geïntensiveerde samenwerkingen en veelbelovende pilotprojecten.

Ontwikkelingen in context van het pakket
De coronamaatregelen zijn op het moment van dit schrijven nagenoeg geheel verdwenen. De samenleving is weer open. De ondernemers kunnen weer ondernemen. Toch zijn de effecten nog voelbaar bij de getroffen bedrijven. Zo blijkt uit de kleinbedrijfindex dat in het vierde kwartaal van vorig jaar (nadat de eerste drie kwartalen ook al niet rooskleurig waren):

- 18% van de ondernemers van een kleinbedrijf betaalt zichzelf uit onder bijstandsniveau
- Bijna 40% zit onder minimum inkomen
  INretail schat dat de gemiddelde schuld 0,115 miljoen euro bedraagt voor schoenenwinkels en 0,091 miljoen euro voor kledingwinkels. Zelfstandigen zijn historisch hard geraakt tijdens de coronacrisis. Ook daling in de gewerkte uren is fors groter dan tijdens financiële crisis 2008 - 2013.

De instroom in de werkloosheid en bijstand is gelukkig laag gebleven. In de belangrijke toekomstbestendige sectoren - ICT, zorg, onderwijs en bouw & energietransitie was en is er een krapte op de arbeidsmarkt. Het aantal faillissementen was begin 2022 nog historisch laag. Dit kwam mede door de extra steunmaatregelen. Deze zijn per 1 april 2022 gestopt. Vanaf diezelfde datum moeten ondernemers hun belastingschulden moeten weer terugbetalen, want dan stoppen de Rijksregelingen en het bijzonder uitstel van de belastingdienst. Dit terwijl de toekomst door de oorlog in de Oekraïne onzeker is. Prijzen stijgen snel, vooral die van energie en brandstof. Het consumentenvertrouwen is op het laagste niveau in 20 jaar.

Stand van zaken op het pakket

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Regionale Ontwikkelmaatschappij Utrecht	De investering in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (ROM) ligt op schema. Met de regionale ROM-aandeelhouders is een inspanning verricht om de investering op te doen tellen tot 16 miljoen euro om gebruik te kunnen maken van de maximale cofinanciering (16 miljoen euro) van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.	Het fondskapitaal kan vanaf 2022 ingezet worden door de ROM om te investeren in regionale ondernemingen die passen binnen de kaders. De ROM investeert tussen 0,250 miljoen euro en 2,5 miljoen euro per bedrijf. Gemiddeld zal dat uitkomen op ongeveer 1-1,5 miljoen euro per bedrijf, is de verwachting. Dan kunnen dus 20-30 bedrijven geholpen worden. Aangezien het fonds revolveert, komen deze gelden weer terug en kunnen dan opnieuw 20-30 bedrijven geholpen worden. Daarmee blijft het aanbod van toekomstbestendige banen op peil.
Proactief herontwikkelen en verbeteren werklocaties	Op 24 februari 2022 is de raad geïnformeerd over de intentieovereenkomst tussen de gemeente Utrecht en de OMU. Hiermee kan de komende vier jaar worden geïnvesteerd in het verbeteren van werklocaties en intensiveren van de werkgelegenheid.	De eerste herontwikkelingsprojecten zijn gereed om in te investeren. Verwachting is dat de werkgelegenheid op deze plekken uiteindelijk verdubbelt. Net als de proactief herontwikkeling van werklocaties zijn de effecten hiervan vaak indirect en pas na een paar jaar zichtbaar.
Herhuisvesten bedrijven	Er is één FTE extra capaciteit ingezet voor herontwikkeling van werklocaties en het aantrekken van bedrijven hiervoor.	
Versterken vitale hoofdstructuur retail	Er is 0,4 miljoen euro geïnvesteerd in het programma Morgen Mooier Maken, om de oplopende leegstand in de binnenstad tegen te gaan. Daarnaast is voor 0,6 miljoen euro een subsidieregeling opgesteld om enerzijds retail die niet op een goede plek zitten te helpen te verhuizen naar de hoofdstructuur retail en anderzijds om de structuur van winkelcentra te versterken.	Na het openstellen van de subsidieregeling voor versterken van de vijf specifieke winkelgebieden, is er inmiddels aan drie winkelgebieden subsidie verstrekt. Van de andere gebieden wordt nog een aanvraag verwacht. Daarnaast is gebleken dat door ondernemers gewenste acties in de open ruimte niet via subsidies kunnen worden bekostigd. Hiervoor wordt bekeken of dit op een andere manier van inzet van middelen wel kan worden gedaan.
Aanpak leegstand binnenstad	In 2021 is de gemeente Utrecht in samenwerking met externe partners uit vastgoed en ondernemers gestart met de aanpak om leegstand in de binnenstad tegen te gaan. Deze aanpak is geformaliseerd in een samenwerkingsplan Morgen Mooier Maken (MMM). Kern van het plan is om winkelstraten met structurele leegstand actief met nieuw programma te voorzien en aantrekkelijk en vitaal te houden voor bezoekers en nieuwe ondernemers. Een transformatie van een aantal winkelstraten naar straten met winkels en nieuwe functies en voorzieningen.	Resultaten: 20 initiatieven en activiteiten zijn in de focusstraten gerealiseerd; leegstand afgenomen van 40 naar 25 panden; meerder nieuwe ondernemers waaronder drie met financiële ondersteuning vanuit de gemeente Utrecht. Voor 2022 zijn er plannen voor aanpak transformatie naar wonen boven winkels voor ongeveer 80 eenheden. De subsidieregeling is begin 2022 aangepast zodat deze beter aansluit op behoefte mogelijke initiatiefnemers in de stad.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Versterken toekomstbestendig werken via marktgroepen	Via de nieuw opgezette subsidieregeling "Stimuleren initiatieven toekomstbestendige werkgelegenheid" ondersteunden we marktpartijen en intermediairs om inwoners die willen en kunnen om te scholen naar werk in de ICT, onderwijs, gezondheid of bouw, techniek & energietransitie.	Zo hebben we de volgende projecten ondersteund: • De Utrecht Tech Community • Tech Grounds • Het ICT Career Centre Utrecht (ICCU) • Beroepentuin • Voucherregeling "De techniek samen de crisis door" We hebben partners in de zorg geholpen met het oprichten van het Regionaal Talent en Transferpunt (RTTP). Ook in 2022 worden deze initiatieven voortgezet en (eventueel) versterkt. Daarnaast bestaat er mogelijkheid voor nieuwe initiatieven.
Voucherregelingen voor omscholing	De voucherregeling is in september 2021 open gesteld. De belangstelling was aanvankelijk groot.	Het gebruik van de voucherregeling blijft nog achter. Er wordt een campagne gestart om het bereik te vergroten. Het streven is een volledige benutting van de regeling.
Stimuleringsregeling stage- en leerwerk-plekken	Om de oplopende stagetekorten in het mbo aan te pakken is gewerkt aan een actieplan stagetekorten samen met Mbo-instellingen, werkgevers en SBB. Met dit actieplan is een online platform stagekansutrecht.nl gelanceerd en is de subsidieregeling voor begeleiding van Mbo stagiairs opengesteld.	Op dit moment zijn in totaal 158 extra stageplekken (onder voorbehoud van de werving die in sommige gevallen nog loopt) gerealiseerd): 20 in de evenementensector, 65 in de zorgsector, 72 in de bouw/techniek/maaksector en 1 in de gastvrijheidssector. De aanpak en subsidieregeling wordt in 2022 gecontinueerd.
Aanpak kwetsbare jongeren	Het bedrag wordt grotendeels ingezet voor de uitvoering van het benaderen, in beeld brengen en begeleiden van jongeren. Voor deze taken zijn vierenhalf extra RMC-medewerkers aangesteld. Een klein deel wordt gebruikt voor verantwoording en projectleiding.	Met de focus aanpak worden jongeren op het moment van uitstroom begeleid, verbonden aan de juiste partijen rondom een jongere en gemonitord. In 2021 zijn er **162 jongeren** gesproken in het kader van deze uitstroom. Sinds 2022 is deze aanpak ook uitgebreid naar de verschillende mbo-instellingen.
Ondernemer Centraal	De aanpak Ondernemer Centraal is in september 2021 opgestart – allereerst om de instroom vanuit de TOZO in de Bijzondere bijstand te voorkomen, daarna om alle getroffen ondernemer met maatwerk te helpen. In 2021 zijn 2.299 ondernemers persoonlijk gesproken waarvan 1.758 adviezen zijn gegeven voor vervolgdienst-verlening. 528 Utrechters zijn anno nu in traject.	Door versterking van de aanpak Ondernemer Centraal naar aanleiding van de invulling van motie M25/2022 helpen we – naast de bestaande aanpak - ondernemers om administratief de zaken op orde te brengen. Met een aanvullend gesprek wordt de ondernemer vervolgens maatwerk geboden met een sluitend advies. Daarbij wordt ook de mogelijkheid geboden om – indien nodig – met schuldeisers te onderhandelen voor (tijdelijke) uitstel van betaling.
Begeleiden	We continueren de digitale zelfservicedienstverlening Hallo Werk aan zelfredzame burgers. We werken dit jaar aan het borgen van deze	Het aantal succesvolle matches groeit evenals het aantal werkgevers dat is aangesloten op dit digitale platform.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	dienstverlening in onze reguliere dienstverlening. Uitzendbureaus: Deze maatregel hangt samen met de ontwikkeling van het bijstandsbestand. Deze ontwikkelt zich dermate gunstig dat deze maatregel niet nodig is. Formatie voor begeleiding: Deze maatregel hangt samen met de ontwikkeling van het bijstandsbestand. Gezien de gunstige ontwikkeling is er geen extra formatie nodig om de instroom in de bijstand als gevolg van de coronacrisis op te vangen	De samenwerking met de uitzendbureaus in de reguliere dienstverlening wordt gecontinueerd. Het huidige contract met de uitzendbureaus loopt tot september 2022. In de nieuwe aanbesteding hebben we aandacht voor toekomstbestendig werk, het maken van een sectorswitch en om- en bijscholen

De samenwerking met de uitzendbureaus in de reguliere dienstverlening wordt gecontinueerd. Het huidige contract met de uitzendbureaus loopt tot september 2022. In de nieuwe aanbesteding hebben we aandacht voor toekomstbestendig werk, het maken van een sectorswitch en om- en bijscholen

x € 1.000

WERKEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Investeren in ROM	10	10	20
2. Proactief herontwikkelen en verbeteren van werklocaties	250	320	570
3. Herhuisvesten bedrijven	42	100	142
4. Vitale hoofdstructuur Retail	747	130	692
5. Aanpak leegstand Binnenstad	-185	500	500

OPLEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1A. Versterken toekomstbestendige werken via marktgroepen	65	1.500	1.565
1B. Utrecht Leert!	0	0	150
2. Voucherregeling	464	500	964
3. Stimuleringsregeling Stages en Leerwerkplekken	444	500	944
4. Aanpak kwetsbare jongeren	90	300	390

BEGELEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Digitale dienstverlening	181	100	175
2. Uitzendbureaus en sectorswitch	625	625	0
3. Formatie voor begeleiding	845	1.203	0
4. Programmamanager toeleiden naar werk	-125	0	155
5. Dienstverlening ondernemers (exclusief motie 2022/M25)	829*	0	3.270

MOTIE 2022/M13	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Kosteloos leidinggevenden bijschrijven op de horecavergunning	0	0	250

TOTAAL	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
	4.282	5.788	9.787

**Dit restant 2021 is inclusief de impuls re-integratie van 1,095 miljoen euro uit de decembercirculaire gemeentefonds 2020. In de resultaatbestemming Jaarstukken 2021 stellen we voor dit te storten in de bestemmingsreserve maatregelen corona. Dit budget maakt onderdeel uit van de dekking van deze maatregel.*

Het restant 2021 is het nog niet benutte deel van het oorspronkelijk begrote budget voor 2021. Dit zit deels al in de bestemmingsreserve maatregelen corona (het verschil tussen het begrote bedrag 2021 en de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose). Daarnaast stellen we in de resultaatsbestemming Jaarstukken 2021 voor het restantbudget van de maatregelen terug te storten in deze reserve (het verschil tussen de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose en de daadwerkelijke realisatie 2021).

Het totaal beschikbare budget van 10,070 miljoen euro (restant 2021 plus begroot 2022) is op dit moment hoger dan de prognose van 9,787 miljoen euro.

In de Tweede Bestuursrapportage 2021 constateerden we dat de 2,051 miljoen euro voor het aanvullend pakket re-integratie dubbelde met het maatregelenpakket 3. Het budget is daarom gestort in de bestemmingsreserve maatregelen corona. Wel is deze reservering toen nog gekoppeld aan het risico dat gepaard ging met de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Belangrijkste maatregel om deze instroom te voorkomen is de maatregel dienstverlening ondernemers. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening uitgebreid. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening is het budget van 2,051 miljoen euro niet meer nodig.

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
De meeste maatregelen van het maatregelenpakket Werken, Opleiden en Begeleiden zijn vlak voor of net na de zomer 2021 geactiveerd. De laatste maatregel – de samenwerking met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht – is in het eerste kwartaal van 2022 geformaliseerd.

Door het steeds opnieuw invoeren van steunmaatregelen én de extra vraag naar personeel in de zorg (zoals bij de GGD) is de stijging van de werkloosheid en instroom in de bijstand lager dan verwacht. De omvang van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering is inmiddels lager dan voor de coronacrisis. Het maatregelenpakket (ondernemers centraal, digitale dienstverlening) heeft hier ook aan bijgedragen. Nu de steunmaatregelen van de overheid zijn afgeschaft, leningen en achterstallige belastingen uiteindelijk wel betaald moeten worden én door de effecten van de oorlog in de Oekraïne, is de verwachtingen dat er een inhaaleffect van faillissementen komt.

Met name de oorlog in Oekraïne geeft voor de macro-voorspellingen nog veel onzekerheden. Net als in het begin van de coronapandemie is er momenteel sprake van fundamentele onzekerheid die van buiten de economie afkomstig is. Volgens de prognoses van het CPB behoort een recessie in 2022 en 2023 tot de mogelijkheden. Met het maatregelenpakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden zijn we klaar om de gevolgen van een dergelijke recessie op te vangen. Gelijktijdig dragen we via de omscholingsregelingen bij aan het oplossen van de krapte op de arbeidsmarkt in de belangrijke toekomstbestendige sectoren ICT, onderwijs, zorg en bouw & energietransitie.

3.4.4 Pakket 4 Investeren met maatschappelijk rendement

Doel van het pakket
In dit pakket zien we Corona als een kans om de belangrijkste transities te versnellen: energie, klimaat, groen, mobiliteit, economie en wonen. Dat doen we door het stimuleren van de (lokale) economie en (duurzame) werkgelegenheid; een duurzaam herstel dat bijdraagt aan noodzakelijke aanpassingen op gebied van klimaat, energie, groener en gezonder maken van de stad; het versnellen en betaalbaar maken van woningbouwprojecten voor alle doelgroepen en mobiliteitsoplossingen die woningbouw en werkgelegenheid mogelijk maken.
In de uitvoering sluiten we aan op bestaande processen en projecten: het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) met daarbinnen het Meerjaren Groenprogramma (MGP) en Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB).

Ontwikkelingen in context van het pakket

Gezonde leefomgeving

Bijna driekwart van de bewoners waardeert het groen in de buurt meer sinds het begin van de coronacrisis (bewonerspanel – juli '21). In 2020 en ook in 2021 nam het gebruik van de openbare ruimte en parken toe. Mensen ontmoetten elkaar vaker in de buitenruimte en het wandelen (bij voorkeur in een groene omgeving) is onverminderd populair. Die druk heeft effect op de kwaliteit voor beleving en ontspanning, op de biodiversiteit en de recreatieve en beweegmogelijkheden.
Het aantal meldingen over de openbare ruimte is nog altijd hoog. Dit vraagt om blijvende inzet op groen en openbare ruimte.

Mobiliteitstransitie

Tijdens de coronacrisis werkte het overgrote deel van de mensen die dat konden, thuis. Of we ook teruggaan naar het 'oude normaal' is nog zeer de vraag. Vier op de vijf Utrechters is van plan ook in de toekomst vaker thuis te werken dan voorheen (Bewonerspanel – juli '21). Met de afbouw van coronamaatregelen herstelt het OV-gebruik wel langzaam. Het gebruik van de fiets beweegt weer richting de niveaus van voor corona. Dit herstel kunnen we versterken door te zorgen voor een passende (fiets-)infrastructuur.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

In 2021 zijn ongeveer 2.900 woningen in aanbouw genomen. Dat is vergelijkbaar met de jaren daarvoor. We houden de ontwikkeling rond 'mixed-use' projecten scherp in de gaten, omdat met name winkelvastgoed op dit moment minder aantrekkelijk is de markt. Hoewel de bevolkingsgroei door corona minder groot is dan voorheen, blijft de druk op de woningmarkt – huur en koop - hoog. Het blijft belangrijk om de woningproductie op peil te houden en voldoende woningbouw mogelijk te maken op korte, middellange en lange termijn.

De opgave *'thuis voor iedereen'* is urgenter geworden door de verdubbeling van de taakstelling van de huisvesting van statushouders en de vluchtelingen uit Oekraïne. Het aantal reguliere mutaties in de sociale voorraad is vorig jaar (waarschijnlijk als gevolg van corona) lager, dat maakt het aantal vrijkomende woningen beperkter

Omdat mensen door corona meer thuis zijn, is er meer aandacht voor woningkwaliteit en energiebesparing. We zien op basis van de aanvragen in het eerste kwartaal van 2022 een grote vraag bij particulieren naar verduurzaming van de woning.

Stand van zaken op het pakket

Gezonde leefomgeving

Voor de projecten 'gezonde leefomgeving' geldt dat ze allemaal in voorbereiding zijn genomen en de ontwerpen en/of uitvoering opgestart zijn. Een aantal (deel)projecten is inmiddels uitgevoerd zoals in Maarschalkerweerd (Lunettenpark), Rivierenwijk en in Noordwest. In het plantseizoen (voor- en najaar) in 2022 gaan meer deelprojecten in uitvoering.

1e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Openbare ruimte Bernadottelaan	Voorbereiding gestart, werkzaamheden/onderzoeken ondergrond uitvoeren, eerste participatieronde afgerond.	Besluitvorming en start aanbesteding in 2022, aanpassen kabels en leidingen in 2022, Uitvoering/aanleg 2023.
Groene lint Overvecht	Uitvoering deelprojecten is gestart.	
Rotsoord	Fase 2C (Ravenoord) is heringericht en vergroend. De voorbereidingen voor fase 2A Heuveloord en fase 2B Rotsoord zijn gestart.	Uitvoering ontwerp Heuveloord en deel Rotsoord najaar 2022 – midden 2023.
Maarschalkerweerd Lunettenpark	Een deel van de werkzaamheden in het achterland van Lunet I is al uitgevoerd.	In de komende maanden van 2022 wordt het IPvE fase 1 afgerond en zullen aanvullende werkzaamheden in het gebied plaatsvinden.

2e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Vergroenen Rivierenwijk en omgeving	Uitvoering deelprojecten is gestart zoals bijvoorbeeld de vergroening van het Maasplein.	Uitvoering loopt door.
Vergroening Noordwest	Uitvoering deelprojecten is gestart zoals bijvoorbeeld de vergroening van het Grootmeesterplein.	
Maarschalkerweerd overige twee parken	Voorbereiding is gestart.	Het beschikbaar budget van 1,5 miljoen euro zal in 2022 en 2023 worden besteed aan de het Kromme oeverpark en de Sportcampus. Voor de voorgenomen herinrichting van Maarschalkerweerd Noord worden nu plannen gemaakt. De plankosten 2022 worden ten laste van dit coronapakket gebracht. Het restant wordt ingezet voor de eerste werkzaamheden in de sportcampus (vergroenen, toevoegen van sport- en spelaanleidingen) en "quick wins" in het gebied.
Herinrichting Enecoterrein (2022)	We hebben samen met de ondernemers in Werkspoorkwartier gewerkt aan een inrichtingsplan voor het park. Echter de onderhandelingen met Eneco inzake de ingebruikgeving van de gronden stuit op bezwaren. We zijn nog volop in gesprek zowel bestuurlijk als ambtelijk.	Mochten we hier onverhoopt niet uit komen, dan leggen wij een alternatief voorstel voor ter integrale afweging. Hierbij betrekken we andere kansen in het Werkspoorkwartier en elders in de stad.

Mobiliteitstransitie

Voor de naar voren gehaalde mobiliteitstrajecten geldt dat de voorbereiding van bijna alle projecten is gestart. Door de druk op de organisatie zien vertraging in de ontwerpfase van de projecten, hierdoor zien we ook de start van de uitvoering in veel gevallen verschuiven naar 2023.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat (wanneer uitvoering verwacht?)
Jutfaseweg naar 30 kilometer / fietsstraat	IPvE/FO is vastgesteld, voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie begin 2023.
Verkeer Bernadottelaan e.o.	Ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Verkeersveiligheid Donaudreef	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie medio 2023.
Verkeersveiligheid Amazonedreef	Het voorlopig ontwerp wordt verder uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Alternatieve route door Rijnsweerd (Platolaan)	Voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie begin 2023.
Mytylbrug plus aansluitingen	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2025.
Archimedeslaan	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Knip Catharijnesingel	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Snelfietsroutes naar Woerden	Voorbereiding afgerond, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2022 opgeleverd.
Snelfietsroutes naar Veenendaal	Definitief ontwerp wordt uitgewerkt, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2022 opgeleverd.
Fietsstraat Mereveldseweg	(Gefaseerde) uitvoering is gestart.	Wordt medio 2022 opgeleverd.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat (wanneer uitvoering verwacht?)
Koningsweg Oost	Moet nog opgestart worden.	Voor het project Koningsweg Oost was onvoldoende capaciteit. We verwachten hier in de loop van dit jaar mee te starten.
Fietsonderdoorgang Lombokplein	Voorlopig Ontwerp is gereed.	Start realisatie 2024.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
A. Versnelling/voortgang lopende productie	Gestart. Het verbeterde werkproces van initiatief tot ingebruikname dat aansluit bij de omgevingswet, zal komend jaar (vooruitlopend op inwerkingtreding omgevingswet) worden geïmplementeerd. Daarnaast zijn ervaringen (pilot) opgedaan met andere manieren van werken door bijvoorbeeld de initiatiefnemer zelf de bouwenveloppe te laten schrijven.	Voorstel verbetering werkproces initiatief tot ingebruikname wordt in 2022 geïmplementeerd. Pilot UPP2 wordt in zomer 2022 geëvalueerd.
B. Toevoegen planvoorraad bouwproductie en voorzieningen	Gestart. Om ook de bouwproductie op de middellange en langere termijn in stand te houden, nemen wij als gemeente meer regie met ontwikkelstrategieën, (omgevings)visies en uitwerkingsstudies om te onderzoeken wat de mogelijkheden en kansen van een locatie zijn.	Onderzoek mogelijkheden. rangeerterrein Cartesiusdriehoek is gestart, vervolg ontwikkelstrategie Maarschalkerweerd, participatie omgevingsprogramma Overvecht, participatie studie voor bos en zon Ockhuizen, visie Werkspoorkwartier vastgesteld, onderzoek uitbreiding sport bij Welgelegen loopt. Over deze verschillende uitwerkingsstudies, visies en onderzoeken is de Raad in individuele brieven geïnformeerd.
(T)huis voor iedereen	Programma loopt. (T)huis voor iedereen is gericht op verruimen aanbod en versnelde processen/realisatiekracht voor voldoende huisvesting kwetsbare doelgroepen (De aandachtsgroepen met huisvestingsvoorrang zijn statushouders, uitstromers uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, jongeren in kwetsbare positie, citydeal en urgenten). De mismatch vraag-	De taskforce versneld tijdelijk wonen toevoegen heeft besluitvorming over locaties BEFU-terrein en Pagelaan voor tijdelijk wonen. De uitvoering van de realisatie wordt voorbereid. De 2e en 3e tranche van locaties en panden zijn in voorbereiding van besluitvorming. Er is een monitor waarin maandelijks de aantallen gehuisveste aandachtsgroepen worden gerapporteerd en afgezet

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	aanbod is nog onverminderd groot (recent: vluchtelingen Oekraïne zoeken opvangplek/woonplek). Versnelling wordt gemaakt door de Taskforce versneld tijdelijk wonen toevoegen, aan de hand van viersporen aanpak. Doel is: sneller, meer en in gemengde woonvorm. (T)huis voor ouderen heeft een vastgesteld Actieplan die samen met partners is opgesteld om aan de groeiende behoefte aan passende woonvormen plus benodigde voorzieningen te voldoen en om doorstroming te stimuleren.	tegen de taakstelling en contingentaantallen. De kopgroep (T)huis voor ouderen heeft gezamenlijk in maart 2022 de intentieovereenkomst getekend, dat hoort bij het actieplan. Tevens zijn de eerste pilotprojecten in uitvoering.
Verduurzaming woningvoorraad	In 2021 zijn iets minder duurzaamheidsleningen verstrekt dan het jaar ervoor (107 in plaats van 131). We zien dat het in 2022 hard aantrekt met alleen al 47 aanvragen in het eerst kwartaal dit jaar.	Het revolverend fonds duurzaamheidsleningen voor Utrechtse woningeigenaren bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) is in 2021 aangevuld met 2 miljoen euro. Vanuit het coronamaatregelenpakket wordt in 2022 en 2023 de jaarlijkse kosten namelijk de rentekosten van het uitgezette kapitaal en beheerkosten SVN gedekt.
Overvecht Noord aardgasvrij (2022)	Programma opzet loopt. Er zijn onderzoeken uitgevoerd naar haalbaarheid en betaalbaarheid van een aardgasvrije oplossing van woningen en bedrijven in Overvecht Noord. De uitkomsten worden verwerkt in een Wijkuitvoeringsplan dat eind 2022 aan de raad wordt voorgelegd waarmee de raad de beschikbare financiële middelen kan toewijzen. In 2022 is onderzoek/pilot naar elektrisch koken, en woningen aan de vechtdijk afgerond. Gesprekken met Eneco lopen Onderzoeken naar oplossing Antoniuskwartier en bedrijven zijn naar verwachting eind Q2 2022 afgerond.	Na akkoord vanuit de raad op het Wijkuitvoeringsplan kan in 2023 gestart worden met de uitvoering om de eerste woningen aardgasvrij te maken met inzet van de gemeentelijke financiële middelen en PAW rijksmiddelen.

In het financiële overzicht zijn alleen de projecten opgenomen, waarvoor in de begroting van het pakket nieuw geld beschikbaar is gesteld. Investeringsprojecten die binnen bestaande programma's naar voren zijn gehaald worden in de betreffende programma-rapportages verantwoord. Dit zijn met name de projecten onder het kopje Mobiliteitstransitie. Voor een aantal projecten geldt, dat het beschikbare bedrag uit de bestemmingsreserve coronamaatregelen aanvullend is op een eerder toegekend budget. In die gevallen wordt eerst het bestaande budget besteed, voordat een beroep wordt gedaan op de reserve.

x€ 1.000

	begroot bedrag 2022	saldo nog beschikbaar (inclusief niet onttrokken in 2021)	onttrekking reserve 2022	onttrekking reserve 2023
1e tranche				
Gezonde leefomgeving				
Openbare ruimte Bernadottelaan		350	350	0
Groene lint Overvecht		50	50	0
Rotsoord		1.450	600	850
Maarschalkerweerd Lunettenpark		700	700	0
Duurzame bouwproductie/duurzame groei				
Aanjagen productie	1.500	1.500	1500	0
(T)huis voor iedereen	300	300	300	0
Verduurz. woningvoorraad	40	80	40	40
Overvecht Noord aardgasvrij *	3.750	3.750	0	3750
Totaal 1e tranche	5.590	8.180	3.540	4.640
2e tranche				
Gezonde leefomgeving				
Vergroenen Rivierenwijk en omgeving.	600	600	600	0
Vergroening Noordwest	150	500	500	0
Maarschalkerweerd overige twee parken	1.350	1.350	675	675
Herinrichting Enecoterrein (2022)	2.000	2.000	0	2000
Totaal 2e *tranche*	4.100	4.450	1.775	2.675
Beide tranches	**9.690**	**12.630**	**5.315**	**7.315**

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
Zo goed als alle maatregelen zijn inmiddels met de voorbereiding of met de uitvoering gestart. Dat betekent dat ten opzichte van vorig jaar, naast veel voorbereidende werkzaamheden, ook de daadwerkelijk uitvoering is gestart en enkele deelprojecten zelfs zijn opgeleverd. In 2022 en 2023 zullen meer fysieke projecten in uitvoering gaan.
Waar het stimuleren van de werkgelegenheid een van de doelen van dit pakket was, zien we dat de arbeidsmarkt zich anders heeft ontwikkeld dan verwacht. Hoge werkloosheid is uitgebleven en we bevinden ons zelfs in een periode van aanzienlijke krapte op de arbeidsmarkt. Dit is ook zichtbaar bij verschillende projecten in het pakket zoals de Koningsweg Oost.

Ten aanzien van de groentransitie hebben we met het opleveren van de eerste deelprojecten in Noordwest, Overvecht, zuidwest concrete, voor de stad zichtbare, resultaten geboekt. Hiermee gaan we door in 2022.

Effect op de energietransitie zien we stadsbreed nu al terug in een toename van het aantal particuliere woningverbeteringen, die mede mogelijk zijn gemaakt door de advies, begeleiding, webinars, website, inkoopacties en de duurzaamheidsleningen. Grootschalig effect in Overvecht gaan we zien als vanaf 2023 de eerste woningen in Overvecht Noord daadwerkelijk aardgasvrij worden.

3.4.5 Conclusie

De coronacrisis kent een grillig verloop. Waar halverwege 2021 nog versoepelingen aangekondigd werden, volgde daarna juist een langere periode van nieuwe lockdowns en maatregelen in strijd tegen het coronavirus. Sinds kort kan de stad weer functioneren zonder beperkende maatregelen. Het virus is nog onder ons, maar maakt nog maar weinigen ernstig ziek. Nog altijd bestaat de kans dat in de toekomst opnieuw lockdowns of andere maatregelen nodig zijn.

Bijna alle Utrechters merkten de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus. Bepaalde groepen zijn extra hard geraakt door de crisis, vooral zij die het voor corona al moeilijk hadden. Daarnaast zien we nieuwe groepen die door corona in de knel zijn gekomen, zoals zzp-ers, kleine ondernemers, starters op de arbeidsmarkt en jongeren. Een fors deel van de ondernemers, vooral in de sectoren die door de maatregelen niet of beperkt open konden (onder andere horeca, detailhandel, cultuur/evenementen, vrije tijd) heeft moeite het hoofd boven water te houden en ziet de schulden sterk oplopen. Ook breder in de samenleving knelt het en zien we een grote druk op zorg, door het inhalen van hulp die tijdens corona niet kon worden verleend, terwijl de problematiek verzwaarde. Ook is er een toename van problemen op het gebied van openbare orde en een verhoogd risico op veiligheidsproblematiek, waaronder ondermijning.

Tegelijk zien we lichtpunten en ontwikkelde de stad zich tijdens de crisis op onderdelen positiever dan verwacht. De Utrechtse economie laat veel veerkracht zien. Zware tijden tijdens de lockdowns werden gevolgd door kwartalen met een sterke economische groei. Mede door de extra steunmaatregelen is de instroom in de werkloosheid en bijstand laag gebleven en is het aantal faillissementen begin 2022 historisch laag. Anders dan verwacht heeft corona niet over de breedte geleid tot een toename van schuldenproblematiek of betalingsachterstanden. Essentiële voorzieningen zijn overeind gebleven en herstellen zich. De aanpak leegstand binnenstad begint vruchten af te werpen. Veel bewoners waarderen het groen in de buurt meer sinds het begin van de coronacrisis. En omdat mensen meer thuis zijn, zien we een toenemende vraag bij particulieren naar verduurzaming van de woning.

Uit de rapportages per pakket blijkt dat samen met de stad hard is gewerkt om de negatieve effecten van de crisis waar mogelijk te voorkomen of te dempen. De inspanningen zijn zichtbaar, maar de effectiviteit van de interventies zijn nog niet overal duidelijk. Deels omdat onderzoeken gaande zijn en rapportages nog volgen. Maar ook omdat verschillende interventies, die in 2021 zijn voorbereid en in gang gezet in 2022 volledig tot uitvoering komen. Concreet en zichtbaar effect van vergroeningsmaatregelen en de mobiliteitsmaatregelen zien we bijvoorbeeld vanaf de tweede helft van 2022. De uitvoering van de projecten, met name bij de investeringsprojecten, wordt soms bemoeilijkt door gebrek aan capaciteit. In plaats van de gevreesde werkloosheid is er krapte op de arbeidsmarkt, waar ook de gemeentelijke organisatie last van heeft.

Ook in de financiële overzichten zien we dat de uitgaven, die in 2021 nog achterbleven bij de begroting, volgens de prognose in 2022 worden gerealiseerd. De uitgaven voor de investeringen met maatschappelijk rendement (pakket 4) lopen nog door in 2023 en 2024. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 doen wij een voorstel om de uitgaven voor de coronamaatregelenpakketten dit jaar ten laste te brengen van de bestemmingsreserve, op basis van de dan actuele stand van zaken en uitgavenprognose.

In 2022 lopen veel maatregelen nog door, waarbij het accent verschuift van ondersteuning naar herstel van voorzieningen en groepen die hard geraakt zijn. De steunmaatregelen voor ondernemers van het Rijk zijn stopgezet en we verwachten een inhaaleffect aan faillissementen. De economische situatie is allerminst zeker. Corona lijkt nu door andere ontwikkelingen naar de achtergrond te verdwijnen, maar de gevolgen zijn nog reëel. Daarom blijft het nodig om de effectiviteit van de interventies scherp te monitoren en waar nodig bij te sturen. De looptijd van de maatregelen uit de coronapakketten eindigt eind 2022. Geleerde lessen uit bewezen interventies en hoe deze worden ingepast in het regulier werk verwerken we in de Tweede Bestuursrapportage 2022.

4. Investeren in Utrecht voor het jaar 2022

De ambities voor deze coalitieperiode staan in het coalitieakkoord "Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat". We gaan in 2022 direct aan de slag met een aantal onderdelen, zoals het voortzetten van tijdelijke maatregelen en het inzetten van beleidsimpulsen. In dit hoofdstuk staan deze investeringen in Utrecht voor het jaar 2022 opgenomen. Dit hoofdstuk is volledig nieuw ten opzichte van de oorspronkelijke Eerste Bestuursrapportage 2022, omwille van de leesbaarheid is niet het hele hoofdstuk gemarkeerd.

In de Begroting 2023 wordt het gehele coalitieakkoord opgenomen en volgt besluitvorming over de prioriteiten, bijbehorende budgetten en bijsturingsmaatregelen.

Tabel: Coalitieakkoord
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

		x € 1.000
Hfst	Omschrijving	1e Berap 2022
	Extra aanvulling weerstandsvermogen in 2022	-5.000
	Beleidsprioriteiten	-6.367
	Groei in balans:	
	- Verwachte uitgaven	-4.900
	- Dekking door verachte inkomsten	4.900
	Totaal Coalitieakkoord	**-11.367**

4.1 Versterken weerstandsvermogen

Tabel: Versterken weerstandsvermogen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

	x € 1.000
Omschrijving	1e Berap 2022
Extra aanvulling weerstandsvermogen in 2022	-5.000
Totaal Versterken weerstandsvermogen	**-5.000**

We brengen het ratio weerstandsvermogen zo snel mogelijk op 1. In 2022 reserveren we hiervoor vijf miljoen euro extra. De eerste meevaller die zich aandient zal worden ingezet om de ratio van het weerstandsvermogen op 1 te brengen. Die meevaller verwachten wij op basis van de voorjaarsnota van het kabinet in de meicirculaire.

4.2 Beleidsprioriteiten

In onderstaande tabel zijn de beleidsprioriteiten uit het coalitieakkoord uiteengezet. Per prioriteit is een toelichting opgenomen

Tabel: Beleidsprioriteiten

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

	x € 1.000
Omschrijving	1e Berap 2022
Aanpak grenzen stellen perspectief bieden	-500
Focusgebieden Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat/Damstraat	-374
Subsidieregeling bewustwording slavernijverleden	-175
Focusaanpak jongeren 18-23	-190
Continuering opvang ongedocumenteerden (LVV)	-1.650
Continueren plan Einstein	-280
Taskforce versneld toevoegen woonruimte	-500
Leegstandsaanpak	-212
Opkoopbescherming woningen	-176
Aanpak schoonvervoer laadinfrastructuur	-500
Budget natuureducatie aanpassen groeikader	-125
Dierenwelzijn (dierenambulance + vogelopvang)	-100
Impuls economische uitvoeringskracht	-200
Verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU	-500
Instrumentarium voor betaalbare huisvesting klein MKB en creatieve sector	-200
Structureel bekostigen college en ondersteuning	-235
Basis op orde bedrijfsvoering	-250
Noodzakelijke kosten overhead	-200
Totaal Beleidsprioriteiten	**-6.367**

Aanpak grenzen stellen perspectiefbieden

Veiligheid is in de kern een sociaal-maatschappelijk vraagstuk. Het heeft een nauwe relatie met andere beleidsvelden zoals de wijkaanpak en ook met de betrokkenheid van gemeenschappen en sociale netwerken. We zoeken naar de juiste balans tussen preventief werken en perspectief bieden waar dat kan en hard optreden waar het moet. Wij maken structureel middelen vrij voor de uitvoering van de nota ‘grenzen stellen en perspectief bieden’ zodat we die dubbelslag kunnen maken.

Integrale gebiedsgerichte aanpak Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat-Damstraat

We investeren in de integrale gebiedsgerichte aanpak Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat-Damstraat. De aanpak van (georganiseerde) criminaliteit gaat altijd hand in hand met de sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en investeringen in de openbare ruimte in deze gebieden.

Subsidieregeling bewustwording slavernijverleden

We gaan samen met organisaties in de stad, zoals Artikel 1, Utrecht 030 en Utrecht Marketing, actief ons veelkleurige verleden vertellen. Daarin is onder andere plaats voor ons slavernijverleden, de bijdrage van gastarbeiders aan onze stad, LHBTIQA+ geschiedenis en verhalen van gevluchte mensen.
In vervolg op de excuses voor het slavernijverleden gaan we met de stad in gesprek om meer bewustwording te creëren. We onderzoeken andere manieren om aandacht te besteden aan dit thema en de verhalen die te vertellen zijn over de keerzijden van de geschiedenis van onze stad. Om dat te stimuleren stellen we een subsidieregeling in.

Focusaanpak jongeren 18-23

We focussen ons op jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie of baan. Samen met de jongere bekijken we welke hulp nodig is om zelf zijn of haar toekomst vorm te kunnen geven. Daarbij

spelen woonplek, inkomensondersteuning en begeleiding een rol. We werken samen met andere organisaties zodat we iedere jongere de hulp kunnen bieden die bij hem of haar past.

Landelijke Vreemdelingen Voorziening
De Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) voor opvang en begeleiding ongedocumenteerden continueren we op het huidige niveau. Samenwerking met Rijk en begeleiding door NGO's is gericht op perspectief op terugkeer, verblijf of doormigreren.

Continueren plan Einstein
We hanteren hogere standaarden voor de (nood)opvang dan landelijk verplicht, conform het huidige Plan Einstein. We bieden zo voor asielzoekers en omwonenden toegevoegde waarde die bijdraagt aan een prettige en veilige sfeer en draagvlak in de stad. Gemengd wonen is hier expliciet onderdeel van, waarmee we woningen voor jongeren toevoegen en bijdragen aan community building.

Taskforce versneld toevoegen woonruimte
De Taskforce Tijdelijk Wonen wordt voortgezet: we gaan proactief zoeken naar nieuwe plekken voor tijdelijke woningen.

Leegstandsverordening
We komen met een leegstandsaanpak via een leegstandsverordening.

Opkoopbescherming woningen
Excessen in de woningmarkt pakken we verder aan met de opkoopbescherming. Sinds 18 maart 2022 is het in de hele stad verboden om een huis met een WOZ-waarde tot €440.000 na de koop te verhuren. We willen het aantal woningen dat hieronder valt uitbreiden en zoeken daar de grenzen op.

Laadinfrastructuur
We zorgen dat de laadinfrastructuur gelijke tred houdt met de toename van emissieloze voertuigen. We ontwikkelen een strategie om tankstations in de stad te transformeren of uit te faseren. Elektrische auto's aan dienstdoen als batterij om het stroomnet te ontlasten.

Natuureducatie
Het budget voor natuureducatie groeit mee met het aantal kinderen in de stad. Utrecht Natuurlijk verzorgt hiermee lessen en een aantal educatieve locaties in de stad.

Dierenwelzijn
We vinden dat in een stad als Utrecht 24/7 hulp aan dieren in nood geleverd moet kunnen worden. Daarom maken we structureel extra middelen voor de dierenambulance en de vogelopvang vrij.

Impuls economische uitvoeringskracht
Er komt actief economisch beleid. De gemeente stuurt op het faciliteren van werkgelegenheid in toekomstgerichte marktgroepen. Het stimuleren van banen voor specifiek mbo'ers vinden wij zeer belangrijk.

Verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU
Via de Regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM) stimuleren we de focus op sectoren zoals gezondheidszorg, bouw, energietransitie en ICT. En op locaties zoals Lage Weide, Werkspoorkwartier en Strijkviertel (locaties bekend om hun profiel rondom de circulaire maakindustrie). Er is hier tevens ruimte voor creatieve bedrijvigheid.

Investeer in fysieke ruimte voor toekomstbestendige en creatieve werkgelegenheid
Naast het inzetten op verdichting van de schaarse bedrijventerreinen ontwikkelen we ook nieuw instrumentarium gericht op het betaalbaar houden van een deel van de werkplekken voor klein MKB en de creatieve sector.

Structureel bekostigen college en ondersteuning
Net als in de vorige bestuursperiode zijn 7 wethouders benoemd. Wij passen de budgetten voor bestuur en ondersteuning hier structureel op aan.

Personeel, organisatie en bedrijfsvoering

Onze politieke ambities willen we met kracht realiseren. Dat vraagt een deugdelijke ambtelijke organisatie. Een organisatie die in staat is de bestuurlijke besluiten goed uit te voeren. Waar de organisatie niet kan uitvoeren komen kwetsbare groepen in de knel. We investeren daarom in versterking van de gemeentelijke organisatie. Een uitvoeringsorganisatie die kan meegroeien met de stad, van vuilnisdienst tot handhaver. Wij zien de waarde van goed werkgeverschap, goede ontwikkelkansen voor medewerkers en bestaanszekerheid door vast werk. Tegelijkertijd zijn we niet blind voor de uitdagingen in de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de groeivraag van de stad om voldoende en genoeg personeel aan te trekken.

4.3 Groei in balans

In de tabel "Groei in balans" zijn de uitgaven en inkomsten weergegeven voor het jaar 2022. In de Begroting 2023 wordt het gehele pakket voor de volgende jaren opgenomen.

Tabel: Groei in balans

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

	x € 1.000
Omschrijving	1e Berap 2022
Integraal project NOOZ - MBO Nimeto e.o.	-1.500
Parkeren: exploitatielasten gekoppeld aan investeringen	-610
Versterken uitvoeringskracht Ruimte (capaciteit groen)	-825
Versterken uitvoeringskracht Ruimte (breed)	-1.253
Versterken uitvoeringskracht MO	0
Versterken uitvoeringskracht VGU	-750
Afronding	38
Totaal uitgaven Groei in Balans	**-4.900**
Dekking door verwachte inkomsten	4.900
Totaal saldo Groei in Balans	**-**

We ontwikkelen nieuwe woonwijken om plaats te maken en te houden voor het groeiend aantal Utrechters. Gebiedsontwikkeling in de stad moet werken voor de Utrechters van nu en van morgen. Dat wat we nu doen is ook relevant voor de toekomst.

We willen de komende periode de condities blijven creëren om gezond te kunnen groeien. We groeien met kwaliteit en in balans: bij de groei van de stad horen ook extra maatschappelijke voorzieningen, meer en beter groen, investeringen in mobiliteit en plekken voor o.a. sport, cultuur en levensbeschouwing. Gezien het belang van de kwaliteit van de leefomgeving, efficiënt ruimtegebruik en architectuur, ontwikkelen we een stedenbouwvisie waarvan de hoogbouwvisie onderdeel is.

Voor een belangrijk deel kunnen we deze investeringen bekostigen uit de extra inkomsten dankzij de groei van de stad (het zogenoemde
groeikader). Maar ook baathebbers dragen bijvoorbeeld vanuit erfpacht, Fonds Bovenwijkse voorzieningen en betaald parkeren.

Een aantal intensiveringen werkt door in het Meerjarenprogramma Stedelijke Ontwikkeling, het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid en het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed. In de eerstvolgende actualisatie van deze documenten verwerken wij de aanpassingen.

5. Investeringen

5.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022

Deze paragraaf bevat de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten voor zowel vervanging- als uitbreidingsinvesteringen, ongeacht de hoogte van het totale krediet. Uitgangspunt bij deze voorstellen is dat deze geen effect hebben op de financiële ruimte. Het kan bijvoorbeeld gaan om een mutatie in een reserve of om wijzigingen waarvoor wij binnen het betreffende programma een voorstel ter dekking of bestemming doen. Met het vaststellen van deze Eerste Bestuursrapportage 2022 autoriseert u de geactualiseerde investeringsbedragen zoals opgenomen in onderstaande tabellen.

5.1.1. Investeringsprojecten Bereikbaarheid

Uitbreidingsinvesteringen A

Toelichting:
In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB), als onderdeel van het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR), worden voorstellen gedaan voor herprogrammering. Budgetten vragen we vrij in de programmabegroting van het jaar waarop het project gaat starten. Voor lopende projecten of projecten waarvan de uitvoering start in het lopende jaar, vragen we de kredieten vrij bij de eerste bestuursrapportage.
Bij deze bestuursrapportage vragen we 17,785 miljoen euro krediet vrij voor investeringen vanuit het MPB. Daarnaast vragen we voor het investeren in een MobiliteitsDataSysteem een krediet vrij van 0,3 miljoen euro. Deze investering wordt gedaan vanuit het budget voor wettelijke en reguliere taken en is niet opgenomen in het MPB.

In onderstaande tabel zijn de kredieten opgenomen die we bij deze bestuursrapportage vrij vragen.

x € 1.000

Project Uitbreidingsinvesteringen categorie A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 cfr. Programma-begroting 2022	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Inpassing van knelpunten, bijdrage derden MPB en verwerking VJN 2021			
Amsterdamse straatweg	3.267	700	3.967
Schaalsprong fiets (onderzoek Boorstraat op basis van de Voorjaarsnota 2021, bijdrage derden voor doorfietsroute Woerden en Mereveldseweg, correctie voor bijdrage aan Snelfietsroute Amersfoort)	2.950	1.446	4.396
Doorfietsroute Amersfoort	900	2.112	3.012
Noordelijke singelring	3.250	150	3.400
Mytylbrug	1.000	200	1.200
Nieuwe route Rijnsweerd Noord	1.300	700	2.000
Europalaan Noord	6.000	1.667	7.667
OV-doorstroming (Herculesplein) inclusief bijdrage provincie	1.906	103	2.009
Maatregelen tbv de voetganger	1.000	70	1.070
Socrateslaan (provinciale subsidie en vrijval gemeentelijke inzet)	5.000	534	5.534
Busbaan Dichterswijk inclusief hogere provinciale bijdrage	36.337	5.361	41.698
Bewegwijzering	583	220	803

x € 1.000

Project Uitbreidingsinvesteringen categorie A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 cfr. Programma-begroting 2022	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Proof of Concept/ Gecoördineerd Netwerkbreed Verkeersmanagement	165	200	365
Moldaudreef	1.001	246	1.247
Fietsenrekken bij bushaltes		376	376
Doorsteek Papendorp (besluit VJN 2021)		3.700	3.700
Subtotaal investeringen categorie A in MPB	64.659	17.785	82.444
Budget wettelijke en reguliere taken			
Mobiel Data systeem		300	300
Totaal investeringen categorie A	**64.659**	**18.085**	**82.744**

5.1.2. Investeringsprojecten Openbare Ruimte en Groen

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Afvalinzameling ondergrondse containers	2.506	n.v.t.	946	3.452
Vervanging verhardingen	14.665	0	-5.340	9.325
Vervanging civiele constructies	11.750	0	1.088	12.838
Vervanging groen	2.130	0	440	2.570
Vervanging openbare verlichting	7.460	0	4.822	12.282
Vervanging verkeersregelinstallaties	960	0	943	1.903
Vervanging speelobjecten	6.686	0	0	6.686
Vervanging beeldende kunst	250	0	245	495
Programma Wervengebied	45.000	0	0	45.000
Totaal	**91.407**	**-**	**3.144**	**94.551**

Toelichting

Afvalinzameling ondergrondse containers
Ieder jaar worden ondergrondse containers vervangen waarvan de technische levensduur verstreken is. De voorgestelde wijziging komt door de gestegen inkoopprijzen.

Verhardingen
Projecten ter waarde van 10,9 miljoen euro zijn doorgeschoven naar latere jaren, waaronder Bernadottelaan, Welgelegen en den Hommel en Odenveltlaan en omgeving.
Projecten ter waarde van 5,5 miljoen euro zijn toegevoegd in 2022, waaronder Maliebaan en Attleeplantsoen en omgeving.

Civiele constructies
Er is een aantal projecten voor vervanging beschoeiingen en bruggen in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Openbare verlichting

Het project Versnelde verledding gaat in 2022 meer uitgeven dan in de oorspronkelijke programmering was verwacht.

Groen
Er is een aantal projecten voor vervanging bomen en groen in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering

Verkeersregelinstallatie (VRI)
Er is een aantal projecten voor vervanging VRI's in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Beeldende kunst
Er is een aantal projecten voor vervanging kunstwerken in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programmabegroting 2022	Gereedmeldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Afvalinzameling ondergrondse containers	1.982	n.v.t.	1.004	2.986
Totaal	**1.982**	**-**	**1.004**	**2.986**

Toelichting Afvalinzameling ondergrondse containers
Als gevolg van de groei van de stad en de uitbreiding van de aantallen ondergrondse containers is de implementatie van het project "Het Nieuwe Inzamelen en autonome groei van de stad Utrecht" van toepassing. De voorgestelde wijziging komt door de gestegen inkoopprijzen.

5.1.3. Investeringsprojecten Onderwijs

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen Onderwijs	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Primair Onderwijs	176.871	-7.107	0	169.764
Voortgezet Onderwijs	50.001	-300	0	49.701
Totaal	**226.872**	**-7.407**	**0**	**219.465**

Uitbreidingsinvesteringen A

Uitbreidingsinvesteringen A Onderwijs	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Primair Onderwijs	107.938	-11.567	0	96.371
Voortgezet Onderwijs	193.983	0	0	193.983
Totaal	**301.922**	**-11.567**	**0**	**290.354**

Toelichting:
Aanpassing in autorisatie van projectbedragen vindt jaarlijks plaats in het Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting. (MPOHV)

Wij verwachten bij diverse projecten zowel voor vervangingsinvesteringen als uitbreidingsinvesteringen categorie A forse overschrijdingen als gevolg van bouwkostenstijgingen. De afgelopen maanden zijn de aanbestedingen hoger uitgevallen dan verwacht en vanwege materiaaltekorten en verstoringen van productieprocessen door het coronavirus zijn de bouwkosten gestegen. Daarnaast is er veel vraag naar bouwpersoneel en de verwachting is dat de prijsstijgingen verder doorzetten. Er is nog geen zicht op lagere materiaalprijzen of minder krapte op de arbeidsmarkt. Dit leidt ertoe dat projecten in het MPOHV niet conform verordening uitgevoerd kunnen worden zonder overschrijding of extra budget. In hoofdstuk 2.3 Knelpunten en meevallers is hiervoor het knelpunt Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting opgenomen.
Projecten waarbij dit op korte termijn speelt aangezien de aanbesteding uiterlijk voor 1-1-2023 is beoogd zijn De Boemerang, De Regenboog, De Brug, Onder de Bogen 2, Kindcentrum Leeuwesteyn, OBS Vleuterweide, Internationale School Utrecht, College Vleuten de Meern, basisscholen in de wijken Merwedekanaalzone en Cartesiusdriehoek, de Zonnewereld, de Weide Wereld, De Kleine Prins, Lux, Gregoriuscollege in Nieuw Welgelegen, schoolgebouw Frederik van Eeden / van Meurstraat, De Klimroos, Catharijnepoort en gymzaal Bonifatiuscollege.

Overige verwachte overschrijdingen:
Gymzaal Wevelaan (Vervangingsinvestering Primair Onderwijs):
De overschrijding ten opzichte van het begrote bedrag bedraagt naar verwachting 0,1 miljoen euro. De oorzaak van de overschrijding van de aanbesteding van de renovatie van de gymzaal aan de Wevelaan 6 is enerzijds toe te schrijven aan de huidige overspannen markt (30%) en anderzijds aan de hoge kosten van de installaties (70%) van deze gymzaal. Dit betreft een gemeentelijk monument uit 1969, waarbij de buitenschil minimaal geïsoleerd kan worden. Er moet extra geïnvesteerd worden in installaties om deze beperkt geïsoleerde gymzaal gasloos en energie neutraal te maken. Er is dekking voor de overschrijding beschikbaar vanuit de SPUK regeling voor gymzalen.

KC Voorn (Vervangingsinvestering Primair Onderwijs):
Door de kostenstijgingen van het afgelopen jaar zijn een aantal werkzaamheden duurder uitgevallen dan begroot. Ook vertraging en tegenvallers (meer dan de gebruikelijke onvoorziene kosten) in de realisatie leiden tot overschrijdingen. Het gebouw is inmiddels opgeleverd en de laatste werkzaamheden vinden nu plaats. De overschrijding ten opzichte van het begrote bedrag bedraagt naar verwachting 0,500 miljoen euro. Hiervan kan 0,2 miljoen euro gedekt worden uit programma vastgoed vanuit besparing als gevolg van geplaatste zonnepanelen.

5.1.4. Investeringsprojecten Samenleven en Sport

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is vorig jaar het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed. Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2022 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabel staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2021 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar. Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2022 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst verwijzen wij naar het MPUV 2022 en de daarbij behorende geheime bijlage. Een toelichting op de projecten van Welzijn (gebruikersinvesteringen) volgt hieronder.

Vervangingsinvesteringen:

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	6.931	0	-878	6.053
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	6.904	-139	50	6.815
Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	12.073	-6.269	1.893	7.697
Volkstuinen	50	0	0	50
Zwembaden	2.147	-748	809	2.208
Projecten Welzijn	1.632	-100	0	1.532
Totaal	**29.737**	**-7.256**	**1.874**	**24.355**

Uitbreidingsinvesteringen A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	19.261	0	748	20.009
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	4.123	0	635	4.758
Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	8.435	-2.741	-1.318	4.376
Projecten Welzijn	1.715	-749	0	966
Totaal	**33.534**	**-3.490**	**65**	**30.109**

Toelichting Projecten Welzijn:
Het geautoriseerde bedrag voor uitbreidingsinvesteringen A wijkt af in vergelijking met de programmabegroting 2022. Dit komt doordat een krediet van 0,966 miljoen euro voor project Vernieuwing en Herinrichting kinderboerderij Rotsoord middels een raadsbesluit is goedgekeurd. Hierdoor heeft een verschuiving van een uitbreidingsinvestering categorie B naar categorie A plaatsgevonden. Daarnaast ontbraken twee geautoriseerde projecten op de programmabegroting 2022 voor een bedrag van 0,749 miljoen euro. Dit betreft twee projecten (Vervanging buurthuiskamer de Boeg en Subsidiesysteem Easyfunders) en zijn ook bij de jaarrekening 2021 gereed zijn gemeld.

Uitbreidingsinvesteringen B

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen B	Programmabegroting 2022	Wijziging	Actuele stand t/m 2022
Projecten Welzijn	1.123	966	157
Totaal	**1.123**	**966**	**157**

Toelichting Projecten Welzijn:
Het bedrag van 0,966 miljoen heeft betrekking op vernieuwing en Herinrichting kinderboerderij Rotsoord is op 14 november 2019 onder nummer raadsbesluit 75 15112019 een krediet van 0,966 miljoen euro beschikbaar gesteld. Hiermee is het totale projectbudget van 0,966 miljoen euro geautoriseerd en in z'n geheel opgenomen bij uitbreidingsinvesteringen onder categorie A.

5.1.5. Investeringsprojecten Utrechts Vastgoed

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed. Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2022 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabellen staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2022 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar.
Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2022 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst en voorgestelde wijzigingen verwijzen wij het MPUV 2022 en de daarbij behorende geheime bijlage.

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Cultuur	21.499	-800	-4.123	16.576
Erfgoed	51.452	0	185	51.637
Gemeentelijke Huisvesting	2.276	0	702	2.978
MFA's	52.530	0	-4.086	48.444
Welzijn	13.658	0	0	13.658
Zorg	4.420	0	404	4.824
Overig/Overig Beleid	6.611	0	-1.989	4.622
Totaal	**152.446**	**-800**	**-8.907**	**142.739**

Uitbreidingsinvesteringen A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Cultuur	85.149	-3.100	0	82.049
Gemeentelijke Huisvesting	1.749	0	0	1.749
Welzijn	5.565	0	0	5.565
Zorg	590	0	-590	0
Overig/Overig beleid	243	0	0	243
Totaal	**93.296**	**-3.100**	**-590**	**89.606**

Uitbreidingsinvesteringen B

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen B	Programmabegroting 2022	Voorgestelde wijzigingen	Actuele stand t/m 2022
Cultuur	7.365	-7.365	0
Totaal	**7.365**	**-7.365**	**0**

6. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen en indicatoren in lijn gebracht met de beleidsaanpassingen.

6.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting

6.1.1 Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen	De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen
Sub Doelstelling 1.1	**Sub Doelstelling 1.1**
Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven(GSL) voor iedereen	Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven(GSL) voor iedereen
Prestatie indicator	**NIEUW** P1.1.2 Het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de openbare ruimte.

Indicator bankjes*

*bankjes zijn de door de gemeente Utrecht beheerde bankjes in de openbare ruimte

	Omschrijving	Nulmeting (2022)	Doel stelling 2023	Reali satie 2023	Doel stelling 2024	Reali satie 2024	Doel stelling 2025
P1.1.2	Het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de Openbare Ruimte	*Nulmeting volgt*	minimaal aantal uit nulmeting		Minimaal aantal uit nulmeting		Minimaal aantal uit nulmeting
Oorsprong	De indicator is toegezegd bij de behandeling van de programmabegroting 2022.						
Toelichting	We houden bij hoeveel door de gemeente beheerde bankjes toegevoegd, verplaatst of verwijderd worden in de openbare ruimte.						
Bron	Database door de gemeente beheerde bankjes						
Analyse	In 2022 voeren we een nulmeting uit om een beeld te krijgen van het aantal door de gemeente beheerde bankjes. Daarnaast maken we een scan van door de gemeente beheerde bankjes op de routes tussen verzorgingshuizen en (winkel)centra. Op basis van de scan gaan we routes in beeld brengen waar de afstandsnorm voor bankjes niet gehaald wordt. Op die plekken gaan we bankjes plaatsen. Dit doen we samen met omwonenden en gebruikers, zodat de bankjes ook op de juiste plek geplaatst worden.						

Omschrijving	Nulmeting (2022)	Doel stelling 2023	Reali satie 2023	Doel stelling 2024	Reali satie 2024	Doel stelling 2025
We willen verder monitoren of en zo ja hoeveel bankjes in één jaar verplaatst of verwijderd worden. Op deze manier krijgen we meer inzicht in wat de juiste plekken voor bankjes zijn zodat ze zo min mogelijk overlast veroorzaken. Ook krijgen we inzicht in de toegankelijkheid van de looproutes tussen verzorgingshuizen en lokale (winkel)centra. We streven ernaar dat het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de openbare ruimte minimaal gelijk blijft aan de nulmeting 2022.						

6.1.2 Bereikbaarheid

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
Utrecht is een aantrekkelijke en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is.	Utrecht is een duurzame, gezonde en leefbare stad voor iedereen met wonen, werken, groen en stedelijke voorzieningen binnen bereik.
Effectindicator	**Effectindicator**
E1.1.1 Het % inwoners dat meestal lopend, met de fiets en het ov naar het centrum gaat	E1.1.1 het percentage inwoners dat doorgaans te voet van en naar het centrum gaat
	E1.1.2 het percentage inwoners dat doorgaans met de fiets van en naar het centrum gaat
	E1.1.3 het percentage inwoners dat doorgaans met het ov van en naar het centrum gaat
	E1.1.4 Het percentage inwoners dat doorgaans met de auto van en naar het centrum gaat

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
Utrecht is een aantrekkelijke en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is.	Utrecht is een duurzame, gezonde en leefbare stad voor iedereen met wonen, werken, groen en stedelijke voorzieningen binnen bereik.
Sub Doelstelling 1.2	**Sub Doelstelling 1.2**
1.2 Het mobiliteits- en parkeergedrag dragen bij aan een aantrekkelijke stad	1.2 Het mobiliteits- en parkeergedrag dragen bij aan een duurzame, gezonde en leefbare stad.
Effectindicator	**Effectindicator**
Niet van toepassing (indicator is nieuw)	E.1.2.8 Percentage huishoudens dat gebruik maakt van deelmobiliteit.
E1.2.8 Gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de verbindingswegen	komt te vervallen.

6.1.3 Duurzaamheid

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
in Utrecht besparen we energie en wekken we energie duurzaam op	In Utrecht besparen we energie en wekken we energie duurzaam op
Sub Doelstelling 1.1	**Sub Doelstelling 2.1**
In Utrecht besparen we energie, zetten we grondstoffen opnieuw in en wekken we energie duurzaam op	In Utrecht besparen we energie, zetten we grondstoffen opnieuw in en wekken we energie duurzaam op
Effectindicator	**Effectindicator**
E 1.1.3 20% van de daken dat zonnepanelen heeft	**E 1.1.3** GWh/jaar duurzame elektriciteitsopwekking, door pv-installaties op grote daken **E 1.1.4** GWh/jaar duurzame elektriciteitsopwekking, door pv-installaties op kleine daken

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 2	**Doelstelling 2**
Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Sub Doelstelling 2.1	**Sub Doelstelling 2.1**
Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Effectindicator	**Effectindicator**
E2.1.2 WHO-advieswaarden fijnstof PM10 (=20 µg/m^3) en PM2,5 (=10 µg/m^3) realiseren	**E2.1.2** WHO-advieswaarden-*2005* fijnstof PM10 (=20 µg/m^3) en PM2,5 (=10 µg/m^3) realiseren

Toelichting: in september 2021 heeft de WHO nieuwe advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof (PM10 en PM2,5) opgesteld, op basis van vernieuwde wetenschappelijke inzichten inzake de invloed van luchtverontreiniging op gezondheid en sterfte. Deze nieuwe WHO-advieswaarden-2021 zijn aanmerkelijk strenger dan de WHO-advieswaarden uit 2005. In het uitvoeringsprogramma 'Utrecht kiest voor gezonde lucht' is vastgelegd dat wordt gestreefd naar het behalen van de WHO-advieswaarden-2005. Nu er nieuwe advieswaarden zijn moet in de effectdoelstelling duidelijk worden aangegeven dat ons beleid gericht is op de oude advieswaarden.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 2	**Doelstelling 2**
Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Sub Doelstelling 2.2	**Sub Doelstelling 2.2**
Utrecht heeft een schone bodem	Utrecht heeft een schone bodem.
Prestatie indicator	**Prestatie indicator**
P2.2.1 (1) Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan.	**P2.2.1** (1) Ongewijzigd.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
(2) In 2020 zijn de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren gesaneerd	(2) Vervalt.

Toelichting: de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren zijn gesaneerd. De prestatie indicator kan komen te vervallen. NB! P.2.2.1 heeft twee indicatoren: de eerste indicator ('Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan') komt niet te vervallen.

6.1.4 Openbare Ruimte en Groen

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Effectindicator	**Effectindicator**
E1.2.1 Het aantal keer per jaar dat wateroverlast optreedt door het onvoldoende functioneren van het gemeentelijk hemelwater- en/of ontwateringssysteem.	E1.2.1 Het aantal geregistreerde meldingen van volledig gestremde wegen of hemelwater in panden vanuit de openbare ruimte bij extreme neerslag (buien t/m 80 mm per uur).
	E1.2.2 Het aantal geregistreerde meldingen van grondwateroverlast door te hoge of te lage grondwaterstanden in de openbare ruimte.
E1.2.2 Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos.	E1.2.3 Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos.
Prestatie indicator	**Prestatie indicator**
P1.2.1 Het aantal uitgevoerde maatregelen om het afvalwater-, hemelwater- en ontwateringssysteem op orde te houden	P1.2.1 Het aantal kilometer vervangen openbare riolering
P1.2.2 Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak	P1.2.2 Het afgekoppeld en daarbij zo mogelijk vergroend ha verhard oppervlak
P1.2.3 Het aantal uitgevoerde maatregelen uit het Plan gemeentelijke Watertaken Utrecht om de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren	P1.2.3 Het percentage daadwerkelijk uitgevoerde maatregelen ten opzichte van de geprogrammeerde maatregelen om de waterhuishouding en de waterkwaliteit te verbeteren

Toelichting
De nieuwe indicatoren zijn door de Raad vastgesteld op 3 februari 2022 als onderdeel van het Programma Water en Riolering 2022-2026.

6.1.5 Werk en Inkomen

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie indicator P1.1.1 - Inzet matchingsinstrumenten	Komt te vervallen.

Toelichting
De prestatie indicator 'inzet matchingsinstrumenten' onder de prestatiedoelstelling 'Begeleiden en faciliteren van werkzoekenden, waarbij we streven naar regulier, betaald werk, werken met tijdelijke subsidie of werken met behoud van uitkering' heeft te weinig zeggingskracht. De gedachte was om een beeld te geven van het aantal ingezette instrumenten die ondersteunend zijn bij het maken van een match. Het instrumentarium is echter divers van aard en geeft daarmee geen eenduidig beeld over de inspanningen die worden gedaan om een match en uitstroom naar werk te realiseren.

Wordt (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie indicator	
P2.1.1 Bedrag incasso op openstaande schuld bij voormalig bijstandsgerechtigden (doelstelling 3 miljoen euro)	Percentage gerealiseerde betalingsregelingen bij voormalige bijstandsgerechtigden en TOZO ontvangers.

Toelichting
In Utrecht wordt een sociaal incassobeleid gehanteerd. Binnen dat beleid past het minder goed om te sturen op een te incasseren bedrag. Dit brengt mogelijk verkeerde prikkels met zich mee. Binnen sociaal incasseren past het beter om te sturen op gerealiseerde betalingsregelingen. Daarmee wordt enerzijds wel de focus gelegd om openstaande vorderingen te innen en in contact te blijven met de schuldenaar, maar is er tegelijkertijd ook ruimte om een passende oplossing te bieden zonder dat er sec wordt gestuurd op een zo hoog mogelijk bedrag incasseren.

6.1.6 Volksgezondheid

Het programma Volksgezondheid heeft geen structuuraanpassingen.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Algemene Programmadoelstelling	
Vergroten van gezondheidswinst zodat het mogelijk is dat iedereen in Utrecht gezond kan leven.	Elke Utrechter kan in gezondheid leven

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
Bewoners en Bestuur				**3799**	**3799**		**3799**	**336**
	1.1.1 Samenwerken en beïnvloeden			**214**	**214**		**214**	**174**
		Utrecht4GlobalGoals	Voorlichting voor particuliere initiatieven over de Global goals	40	40		40	
		ROM Regio Utrecht BV (*1)	Convenantbijdrage aan ROM Regio Utrecht BV	174	174		174	174
	2.1.1 Raad en college vormen het stadsbestuur			**1235**	**1235**		**1235**	**162**
		Volksfeesten	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	215	215		215	162
		Utrecht 900 jaar	Stimuleren van activiteiten in buurt, wijk of stad die bijdragen aan de 900ste verjaardag van de stad en het thema van de viering 'Stad zonder muren'.	1020	1020		1020	
	2.2.1 Bewoners betrekken			**2350**	**2350**		**2350**	
		Initiatievenfonds	Ondersteunen van bewoners en vrijwilligersorganisaties in het ontwikkelen van activiteiten of uitvoeren van ideeën om de sociale cohesie, leefbaarheid, zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare burgers te vergroten.	2350	2350		2350	
Bereikbaarheid				**1235**	**900**		**900**	
	1.1.4 Uitvoeren van maatregelen voor de aanpak luchtkwaliteit			**1190**	**855**		**855**	
		Stimuleren sloop vervuilende voertuigen inwoners a.g.v. aanscherping Milieuzone	Sloopsubsidie dieselvoertuigen met emissieklasse 3 en lager (inwoners)	700	482		482	
		Stimuleren sloop vervuilende voertuigen ondernemers a.g.v. aanscherping Milieuzone	Sloopsubsidie dieselvoertuigen; bestelauto's t/m 3.500kg met emissieklasse 3 en lager (ondernemers)	300	278		278	
		Terugdringen van emissies door houtstook	Terugdringen van emissies door houtstook	190	95		95	
	1.1.5 Uitvoeren maatregelen Goederenvervoer			**45**	**45**		**45**	
		Duurzame stadsdistributie innovatie en onderzoek	Procesinnovatie duurzaam goederenvervoer en haalbaarheidsonderzoek duurzaam goederenvervoer	45	45		45	
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed				**1419**	**1364**	**40**	**1324**	**199**
	1.1.1 Het opstellen van ruimtelijke kaders			**879**	**829**		**829**	**79**
		Lesgeven in een grootstedelijke context	Lesgeven in een grootstedelijke context	400	400		400	
		RSU ruimte voor initiatief	Aansluiten bij initiatieven uit de samenleving en kennisontwikkeling, netwerk en experimenten (gebiedsontwikkeling nieuwe stijl)	350	350		350	
		Ruimtelijke plannen	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79	79		79	79
		Stimuleren bedrijven (BSBB)	Tegemoetkoming kleinschalige ondernemers en eigenaren onroerend goed wegens negatieve gevolgen ontstaan door stedelijke vernieuwing. Deze is overgekomen van het programma Economie & Werkgelegenheid.	50	0		0	
	2.1.1 Streven naar passende huisvesting voor bewoners en woningzoekenden			**440**	**425**		**425**	**50**
		Doelgroepen	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging	65	50		50	50
		Politie Keurmerk Veilig Wonen	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	75	75		75	
		Toevoegen Woonruimte	Fonds Toevoegen Woonruimte voor uitbreiding woonvoorraad bestaande bouw	300	300		300	
	3.1.1 Monumenten en cultuurhistorische waarden			**100**	**110**	**40**	**70**	**70**
		Exploitatie Domunder	Ondersteuning exploitatie Domunder	40	40	40	0	
		Publieksbereik Erfgoed	Ondersteuning activiteit Open Monumenten Dag Utrecht en Kerken kijken Utrecht	60	70		70	70
Duurzaamheid				**4165**	**4261**		**4261**	**3509**
	1.1.1 Energietransitie			**768**	**752**		**752**	
		Collectieve aanpak energiemaatregelen	Het stimuleren van een collectieve aanpak voor energiemaatregelen bij particuliere bestaande woningen.	75	75		75	
		Duurzame monumentenadviezen	Duurzame monumentenadviezen	25	30		30	
		Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	100	100		100	
		Initiatieven Utrechtse Energie (*4)	Het financieel ondersteunen van energieadvies aan huis en trajectbegeleiding	160	149		149	
		Maatschappelijk Vastgoed (*4)	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	204	204		204	
		Versnelling Collectieve Zonne-energieprojecten	Stimuleren realisatie van collectieve zonne-energieprojecten door aanloopkosten te financieren, initiatiefnemers te ondersteunen en dakeigenaren te stimuleren een dak of locatie beschikbaar te stellen.	189	179		179	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Zonneboilers	Het financieel ondersteunen van initiatieven van de aanschaf en plaatsing van een zonneboiler voor huurders en eigenaren van woningen in Utrecht.	15	15		15	
	2.1.1 Gezonde, stille en veilige leefomgeving			**3397**	**3509**		**3509**	**3509**
		Utrecht groen en duurzaam	Bijdrage aan Stg Utrecht Natuurlijk ter ondersteuning van aantrekkelijke , laagdrempelige locaties , talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur , milieu en groen in de stad Utrecht.	3397	3509		3509	3509
Openbare ruimte en groen				**545**	**1046**		**1046**	**46**
	1.2.1 Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak			**500**	**1000**		**1000**	
		Groene daken	Voorkomen wateroverlast	500	700		700	
		Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed	Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed		300		300	
	2.2.1 Ontwikkelen van een aantrekkelijke groene leefomgeving			**45**	**46**		**46**	**46**
		Dierenweides	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	45	46		46	46
Economie & Werkgelegenheid voor iedereen				**9866**	**13436**	**145**	**13291**	**8550**
	1.1.1 Vergroten van toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid			**735**	**1735**		**1735**	
		Morgen Mooier Maken	Terugdringen en beperken langdurige leegstand kernwinkelgebied binnenstad	300	300		300	
		Starters en groeiers	Ecosysteem voor startende en groeiende (innovatieve) ondernemers versterken door het faciliteren van netwerken en het ondersteunen van ondernemers (met groeiambities)	435	435		435	
		Stimuleren initiatieven	Stimuleren initiatieven toekomstbestendige werkgelegenheid		1000		1000	
	1.2.1 Voldoende ruimte om te werken en verblijven in een aantrekkelijke stad			**9131**	**11701**	**145**	**11556**	**8550**
		BIZ Woonboulevard	BIZ subsidie (Bedrijf Investering Zone)	145	145	145	0	0
		Controle coronatoegangsbewijs	Een (gedeeltelijke) vergoeding voor extra kosten die horeca ondernemers, evenementen organisatoren en cultuurinstellingen hebben moeten maken voor controle op het Coronatoegangsbewijs.		1100		1100	
		Marketing, promotie en informatievoorziening	Ondersteuning toeristische activiteiten en evenementen, aantrekken kenniscongressen	56	56		56	0
		Ondernemersfonds Utrecht	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad.	8405	8500		8500	8500
		Subsidieplafond kwetsbare winkelgebieden (*4)	Ondersteuning verplaatsingen van kleinschalige ondernemers met retailfuncties	300	300		300	
		Subsidieplafond verplaatsing tbv hoofdstructuur (*4)	Ondersteuning voor de uitvoering van de plannen van aanpak voor de meest kwetsbare winkelgebieden, exclusief centrum/binnenstad.	175	175		175	
		Tegemoetkoming OZB-verhoging kleine ondernemers	Kleine ondernemers die met hun onderneming werkzaam zijn in een van de door de coronamaatregelen hard getroffen sectoren kunnen een tegemoetkoming aanvragen om de verhoging van hun onroerendzaakbelasting te verzachten		1375		1375	
		Utrecht Science Park (USP)	Subsidie voor de ontwikkelinging van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50	50		50	50
Werk en inkomen				**20356**	**22775**		**22775**	**16726**
	2.1.1 Re-integratie			**3000**	**5599**		**5599**	
		Duurzaamheidsbonus werkgevers	Duurzame uitstroom uit de bijstand bevorderen door werkgevers te stimuleren om mensen, die vanuit de bijstand aan het werk gaan of zijn gegaan een contract voor onbepaalde tijd aan te bieden	50	25		25	
		Inkomens- en bestaanszekerheid ondernemers (ondernemer centraal)	Ondernemers preventief voorzien van passende dienstverlening om de toekomstbestedigheid van de onderneming te borgen.		1500		1500	
		Loonkostensubsidie (*2)	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen.	2500	3000		3000	
		Omscholing naar toekomstgericht werk	Inwoners stimuleren om met behulp van omscholing over te stappen naar een toekomstbestendige sector.		674		674	
		Plusbonus	Eenmalige subsidie voor een werkgever als de werkgever een bijstandsgerechtigde die parttime werkt, een nieuw contract aanbiedt met een urenuitbreiding.	100	50		50	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Samen voor Overvecht (Werk en ondernemerschap)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200	200		200	
		Werkgeverscheque	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	150	150		150	
	2.1.2 Sociale Werkvoorziening			**16726**	**16726**		**16726**	**16726**
		Wet Sociale werkvoorziening (*3)	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	16726	16726		16726	16726
	2.2.1 Utrechters financieel ondersteunen			**630**	**450**		**450**	
		Actieagenda Utrechters Schuldenvrij	Zorgen dat alle Utrechters kunnen rondkomen, meedoen en blijvend schulden(zorg)vrij zijn. We doen dit door er op tijd bij te zijn en hulp op maat te bieden.	330	150		150	
		Huisvesting voedselbanken	Huisvesting voedselbanken	150	150		150	
		Levensgebeurtenissen	Ondersteuning met vrijwillige inzet ten behoeve van schuldhulpverlening	150	150		150	
Onderwijs				**46112**	**45586**	**45**	**45541**	**27301**
	1.1.1 Vroeg signaleren en bieden van (preventief) aanbod vanaf 0 jaar			**18441**	**18566**		**18566**	**3276**
		Huisvesting voor uitvoering voorschoolse educatie	Huisvesting voor het uitvoeren van voorschoolse educatie in een voorschoolse educatie lokaal/ruimte. De te bereiken doelgroep is Utrechtse doelgroeppeuters.	800	800		800	
		Kwaliteitsverbetering REG	Kwaliteitsverbetering REG		550		550	
		Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23. Dit door middel van de voorziening de ISK waar nieuwkomers (leerlingen in het VO) de Nederlandse taal leren zodat zij na onderwijs te hebben ontvangen op het ISK kunnen uitstromen naar het reguliere onderwijs op het niveau naar vermogen.	92	92		92	92
		Onderwijs Ondersteunende Activiteiten	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	84	84		84	
		Onderwijs ondersteuning talentontwikkeling	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	35	35		35	
		Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren zodat zij na ca. 1½ jaar Taalschool bij uitstroom naar het reguliere onderwijs Nederlands spreken, lezen en schrijven – passend bij het vastgestelde uitstroomniveau.	900	620		620	364
		Transitieregeling Voorschoolse educatie	Het subsidieplafondvoor de transitieregeling voorschoolse educatie	1500	1500		1500	
		Uitvoering Voorschoolse Educatie	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	10000	10000		10000	
		Uitvoering Voorschoolse educatie plus	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van de uitvoering van voorschoolse educatie plus.	900	900		900	
		Verkeersexamen in de wijken	Resultaat Verkeersveiligheid PO groep 7/8 afsluiten met theoretisch en praktisch examen	30	30		30	
		Versterken van taal	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vroegschool, Schakelen gr. 3, 4, Leertijduitbreiding (LTU), Brede School Academie (BSA), Zomerschool/taalstimulering in de vakantie perioden en taalactiviteiten.	3800	3800		3800	2820

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Versterken van taal: Brede school Academie (BSA)	De subsidie is tijdelijk beschikbaar voor 2021 en 2022 met als doel het borgen van activiteiten voor hogere taalprestaties en bredere maatschappelijke ontwikkeling in het onderwijsaanbod. Voor leerlingen met een taalachterstand en talentvolle leerlingen die onderpresteren op taal in het primair onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.	300	155		155	
	1.1.2 Zorgen voor soepele overgangen			**216**	**216**		**216**	**216**
		Overgang PO naar VO	Het realiseren van de beoogde effecten conform de Beleidsregel Onderwijs Utrecht, Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	216	216		216	216
	1.1.3 Stimuleren van brede talentontwikkeling en zorgdragen voor toegankelijk aanbod			**18752**	**18752**		**18752**	**18752**
		Bibliotheek Utrecht	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden.	14282	14282		14282	14282
		Burgerschap PO	Vredeseducatie	30	30		30	30
		Burgerschap VO	Vredeseducatie en Homo-emancipatie LHTB	16	16		16	16
		Combinatiefuncties brede school voortgezet onderwijs	Inzet van een combinatiefunctionaris die zorg draagt voor de organisatie van activiteiten in lijn met de visie Brede School VO, zodat leerlingen deelnemen aan talentontwikkelingsactiviteiten op het gebied van bijv. sport, kunst en cultuur.	378	378		378	378
		Cultuureducatie (onderwijs)	Kinderen in het primair- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school.	1872	1872		1872	1872
		Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1387	1387		1387	1387
		Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	787	787		787	787
	1.1.4 Organiseren van extra ondersteuning en aanbod waar nodig			**5687**	**4136**		**4136**	**3536**
		Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	421	421		421	421
		OPDC Utrecht	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of naar de arbeidsmarkt.	622	622		622	622
		RMC	Regionale meld- en coördinatie voortijdig schoolverlaten	1186	0		0	0
		Schoolmaatschappelijk werk PO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1331	1331		1331	1331
		Schoolmaatschappelijk werk VO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	897	897		897	897
		Uitvoering Buitenschoolse opvang plus	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van de uitvoering van buitenschoolse opvang plus,	0	0		0	
		VSV Regionaal	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	965	600		600	
		VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	265	265		265	265
	2.1 Utrecht Leert!: Voldoende goede onderwijsprofessionals			**2566**	**2566**	**45**	**2521**	**1521**
		Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	Verlaging werkdruk leraren	341	341		341	341
		Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.	1225	1225	45	1180	1180
		Utrecht Leert!	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1000	1000		1000	
	2.2.1 Toerusten leerlingen in schoolloopbaan				**900**		**900**	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Voldoende Stage- en leerwerkplekken	Voldoende Stage- en leerwerkplekken		900		900	
	4.1 Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt: Een sluitende en duurzame overgang naar werk voor iedereen tot 23 jaar			**450**	**450**		**450**	
		Sterk MBO Utrecht	Het realiseren van de ambitie om het Utrechtse MBO te versterken	450	450		450	
Ondersteuning op maat				**80168**	**87042**	**50112**	**36930**	**34819**
	1.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, goed functionerend netwerk van buurtteams Jeugd en Gezin			**23804**	**26765**	**24758**	**2007**	**334**
		Buurtteams jeugd en gezin	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling.	21797	24758	24758	0	
		Jeugdhulp	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	334	334		334	334
		Psychosociale pedagogische interventie (PPI)	Hulp aan en ondersteuning van jongeren in het voortgezet onderwijs die een aanzienlijk risico lopen om voortijdig school te verlaten	323	323		323	
		Samen voor Overvecht (Ondersteuning op maat)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	1350	1350		1350	
	1.2.1 Borgen van integrale en buurtgerichte aanvullende zorg voor kinderen			**1158**	**1158**		**1158**	**1158**
		Basiszorg daklozen regio Utrecht	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	1158	1158		1158	1158
	1.3.1 Uitvoering van passende (preventieve) jeugdbescherming om de veiligheid van kinderen te borgen			**11062**	**10944**		**10944**	**10506**
		Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	11062	10944		10944	10506
	2.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, en goed functionerend netwerk van buurtteams Sociaal			**24000**	**24000**	**23712**	**288**	**288**
		Advies	Faciliteren en organisatie van advies door sociaal raadsliedenwerk	2092	2092	2092	0	
		Buurtteams Sociaal	Doorontwikkeling en uitvoering van de buurtteams en het leveren van hoogwaardige sociale basiszorg. In co-creatie met de gemeente Utrecht leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuw en eenvoudiger stelsel van zorg en ondersteuning.	19783	19783	19783	0	
		Groepsgewijze activiteiten	Groepsgewijze activiteiten zorgen voor verbinding tussen cliënten onderling, waardoor zij onderling netwerken kunnen onderhouden, waarbij preventie, activering, lotgenotencontact en onderlinge hulp/steun centraal staan	288	288		288	288
		Informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van informatie op breed sociaal domein	705	705	705	0	
		Onafhankelijke clientondersteuning	Faciliteren en organiseren van onafhankelijke clientondersteuning.	149	149	149	0	
		Ondersteuning schuldhulpverlening vanuit Informele zorg	Ondersteuning om inwoners op een toegankelijke en laagdrempelige wijze te leren om gaan met geld, schulden en administratie	983	983	983	0	
	2.2.1 Een toegankelijk en passend aanbod van aanvullende zorg en voorzieningen voor Utrechters			**10673**	**14704**	**71**	**14633**	**14633**
		Buurtbemiddeling/ aanpak extreme woonoverlast	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	690	690		690	690
		FIOM	Aanbieden van gespecialiseerd maatschappelijk werk met betrekking tot zwangerschap, adoptie, seksueel geweld en hulp aan tienerouders	283	283		283	283
		Maaltijdservice	Bezorgen van koelverse maaltijden aan (met name oudere) inwoners in de stad Utrecht, die niet (meer) in staat zijn zelf hun warme maaltijd te bereiden. Met deze voorziening kunnen 'kwetsbare' inwoners (langer) zelfstandig wonen.	420	420		420	420
		Sociale prestatie en dagondersteuning	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	5720	5720	71	5649	5649
		Veilig thuis 18+	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	1273	5304		5304	5304
		Voorkomen huiselijk geweld	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikaders, bij familie of via de informele netwerken. In alle gevallen is sprake van (groeps) begeleiding en/of (ambulante) hulpverlening al dan niet door de vrouwenopvang zelf.	2287	2287		2287	2287
	2.3.1 Een passend aanbod van 24-uurs begeleiding, indien nodig in een woonvoorziening			**1571**	**1571**	**1571**	**0**	
		Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang.	1571	1571	1571	0	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
	2.4.1 Een passend en toegankelijk aanbod voor vluchtelingen gericht op opvang, integratie en inburgering			**7900**	**7900**		**7900**	**7900**
		Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	Regeliere ondersteuning van vluchtelingen, het continueren van de noodopvang voor (uitgeprocedeeerde) asielzoekers en het steunpunt Perspectief voor ex-AMA's (voormalig alleenstaande minderjarige asielzoekers).	7900	7900		7900	7900
Volksgezondheid				**5261**	**5106**	**128**	**4978**	**4420**
	1.1.1 Utrecht, een stad waar inwoners gezond en veerkrachtig zijn			**5261**	**5106**	**128**	**4978**	**4420**
		Alcohol en drugs, Voorlichting en educatie	Het verzorgen van voorlichting aan jongeren, hun peers, ouders en intermediairs. Bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting op scholen, adviesgesprekken, interventies, drugstestservice, online informatieverstrekking, netwerkvorming en faciliteren van samenwerking.	1464	1464		1464	1464
		Gezonde Leefstijl Gemeente Utrecht	Bevorderen van een gezonde leefstijl op de leefstijlthema's overgewicht, gezonde voeding en bewegen	235	350		350	
		Gezonde leefstijl (subsidietender Sport))	Stimuleren gezonde leefstijl door sporten	136	136	128	8	
		Heroineverstrekking, Opsporing, Vroegsignalering en Toeleiding OGGZ	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	1861	1591		1591	1591
		Prostitutie	Het bieden van laagdrempelige opvang en het vergroten v/h bereik onder de prostituees door outreachend werken en het ondersteunen en begeleiden van vrouwen bij het uitstappen uit de prostitutie.	1239	1239		1239	1239
		Samen voor Overvecht (Gezonde wijk)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200	200		200	
		WMO collectieve GGZ preventie	Subsidie t.b.v. een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in de gemeente Utrecht	126	126		126	126
Veiligheid				**5207**	**5273**	**4771**	**502**	**233**
	1.1.1 Het Utrechts veiligheidsbeleid is er op gericht het huidige niveau (2018) van veiligheid tenminste te behouden.			**5207**	**5273**	**4771**	**502**	**233**
		Buurtteams jeugd en gezin (veiligheid) (subsidietender Jeugd)	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling	1285	1285	1285	0	
		Hulpverlening bij ongevallen en rampen	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	195	214		214	195
		Jongerenwerk en veiligheid	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief.	3393	3486	3486	0	
		Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	84	38		38	38
		Samen voor Overvecht (Veiligheid)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	250	250		250	
Cultuur				**49523**	**53304**	**46240**	**7064**	
	1.1.2 Productie en programmering			**46524**	**47547**	**40863**	**6684**	
		Cultuurnota 2021-2024	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	40734	38020	38020	0	
		Investeringsbijdrage muziekstudio's	De realisatie van muziekstudio's in de gemeente Utrecht, die tegen een betaalbaar tarief incidenteel of voor een langere periode kunnen worden gehuurd door muzikanten	217	217		217	
		Noodsteun, herstel en innovatiepakket Corona	Noodsteun, herstel en innovatiepakket Corona	0	3629		3629	
		Productie en programmering	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen	4874	4862	2843	2019	
		Projecten cultuur	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	699	819		819	
	1.2.1 Participatie			**2999**	**5757**	**5377**	**380**	
		Amateurkunsteducatie	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	1004	1004	1004	0	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Basissubsidie Amateurkunst	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	380	380		380	
		Cultuurnota 2021-2024 Participatie	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	0	2946	2946	0	
		Cultuurparticipatie	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1615	1427	1427	0	
Samenleving en sport				**29408**	**31381**	**14603**	**16778**	**12857**
	1.1.1 We faciliteren waar nodig ondersteuning zodat alle jeugdigen mee kunnen doen in de samenleving. We stimuleren hierbij een gezamenlijk pedagogische visie en gaan uit van de rechten van kinderen.			**3102**	**4490**	**3047**	**1443**	**352**
		Ambulant jongerenwerk	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	2696	3659	2993	666	
		De Stem van Utrecht	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	99	99		99	99
		Jeugdhulp meedoen (subsidietender Sport)	Meedoen kinderen met een beperking/ondersteuningsvraag	54	54	54	0	
		Jongeren, relaties en seksualiteit	Jongeren, relaties en seksualiteit		425		425	
		Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	253	253		253	253
	1.2.1 We ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillege inzet en mantelzorgers.			**19970**	**20077**	**7683**	**12394**	**10858**
		Beheerde speeltuinen	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden.	2255	2330		2330	2330
		Belangenbehartiging en informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	966	998	53	945	945
		Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie: Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	438	438		438	438
		Kinder- en jongerenwerk MO	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	511	511		511	511
		Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	1027	1027		1027	1027
		Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	688	688		688	
		Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren.	748	748		748	
		NT2 voor volwassenen	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	213	213		213	213
		Sociaal makelaarschap	Sociaal makelaars zetten in op het versterken van sociale netwerken in de wijk, zodat deze krachtiger worden en waarmee ook de veerkracht van bewoners in de wijk vergroot wordt. Sociaal makelaars werken aan het versterken van de pedagogische civil society in de wijk.	7630	7630	7630	0	0
		Stimuleren vrijwilligerswerk	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers en belemmeringen wegnemen om te participeren en vrijwilligerswerk te doen.	269	269		269	269
		Taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Het verbeteren van het taalniveau	100	100		100	
		Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren, ondersteunen en organiseren van informele zorg inclusief mantelzorgondersteuning	5125	5125		5125	5125
	1.3.1 Versterken van de samenwerking en activiteiten gericht op een grotere sportdeelname.			**3722**	**3720**	**3284**	**436**	
		Challenge aangepast sportaanbod sportakkoord	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	90	90		90	
		Challenge buurtsportcoach sportakkoord	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	72	72	72	0	
		Challenge samenwerking sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	216	130		130	
		Challenge sportaanbieders sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen.	84	62		62	
		Grootschalige schoolsportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	48	48		48	
		Grotere sportdeelname van kinderen	Grotere sportdeelname van kinderen	107	111	107	4	
		Sport, bewegen en verenigingsondersteuning	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	3105	3207	3105	102	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2022 oud	Budget 2022 nieuw	Meerjarig verleend	Beschikbaar 2022	Vaste verlening met jaarsubsidies
	1.4.1 Ondersteunen en faciliteren van initiatieven op het gebied van topsport en topsporttalentontwikkeling.			**291**	**301**	**293**	**8**	
		Sport, bewegen en verenigingsondersteuning (topsport)	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	239	247	239	8	
		Talentenprogramma's sport	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	52	54	54	0	
	1.4.2 Sportevenementen			**236**	**244**	**55**	**189**	
		Grootschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	177	183	55	128	
		Kleinschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	59	61	0	61	
	1.5.1 We voeren de antidiscriminatie-agenda, regenboogagenda en het actieplan Utrecht Zijn We Samen uit.			**697**	**717**		**717**	**644**
		Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	53	53		53	
		Meldingen van stigmatisering en discriminatie worden adequaat opgevolgd	Activiteiten op het gebied van preventie en voorlichting, met de nadruk op discriminatie op de arbeidsmarkt en in de horeca, uitgevoerd door Artikel 1 Midden-Nederland.	419	419		419	419
		Naamswijziging slavernijverleden	Naamswijziging slavernijverleden		20		20	
		Voorlichting en zichtbaar maken diversiteit	Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	225	225		225	225
	2.1.1 We organiseren toegankelijke basisvoorzieningen en ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet en mantelzorgers.			**859**	**887**		**887**	**819**
		Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	66	68		68	
		Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	793	819		819	819
	2.2.4 Accommodatiebeleid.			**531**	**945**	**241**	**704**	**184**
		Basisvoorzieningen	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	360	373	241	132	132
		Herstel- & Steunpakket sport	Herstel- & Steunpakket sport 2022		520		520	
		Tuinen en parken	Volkstuinen	171	52		52	52
Totaal subsidiestaat				**257064**	**275273**	**116084**	**159189**	**108996**

Bedragen zijn maal € 1.000,00

De verdeling van de subsidies is op basis van de criteria in de Algemene Subsidieverordening en in de nadere regel van de specifieke subsidieregeling.

De kolom "Begroting 2022-oud" is het totale subsidiebedrag, dat in de vorige versie van de subsidiestaat 2022 was opgenomen.

De kolom "Begroting 2022-nieuw" is het totale subsidiebedrag, dat is opgenomen in de Programmabegroting 2022

De kolom "Meerjarig verleend ten laste van 2022" zijn de verleende meerjarige subsidies, die zijn opgenomen in de programmabegroting 2022

De kolom Beschikbare subsidie omvat de begroting 2022 exclusief meerjarige verlening

De kolom Waarvan "vaste" verlening met jaarsubsidies is informatief, dit zijn de subsidiebedragen die in het voorgaande subsidiejaar als jaarsubsidies zijn verleend

(*1) Voor deze subsidiedoelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een convenant uitsluitend bestemd voor Stichting EBU.

(*2) Het subsidieplafond is beperkt beschikbaar voor nieuwe aanvragen. Uit subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend vloeien doorlopende verplichtingen voort waarvan de omvang afhankelijk is van externe factoren. Deze verplichtingen komen ten laste van het subsidieplafond voor 2022. Het plafond kan worden bijgesteld op basis van de ervaringen in het voorgaande jaar en nieuwe

(*3) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een aanwijzingsbesluit uitsluitend bestemd voor UW bedrijven.

(*4) Op de beschikbare subsidiebedragen onder deze regelingen worden de verleende subsidiebedragen uit het jaar 2021 in mindering gebracht.

De bevoegdheid tot verlening, intrekking, wijziging en vaststelling van subsidies berust bij het College van Burgemeester en Wethouders en is gebaseerd op artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening.

Alle bedragen zijn onder voorbehoud van goedkeuring van de programmabegroting 2022 door de de gemeenteraad.

Aan dit overzicht kunnen geen aanspraken worden ontleend.

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
Bewoners en Bestuur				**3379**		**3379**	**336**
	1.1.1 Samenwerken en beïnvloeden			**214**		**214**	**174**
		Utrecht4GlobalGoals	Voorlichting voor particuliere initiatieven over de Global goals	40		40	
		ROM Regio Utrecht BV (*1)	Convenantbijdrage aan ROM Regio Utrecht BV	174		174	174
	2.1.1 Raad en college vormen het stadsbestuur			**215**		**215**	**162**
		Volksfeesten	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	215		215	162
	2.2.1 Bewoners betrekken			**2950**		**2950**	
		Initiatievenfonds	Ondersteunen van bewoners en vrijwilligersorganisaties in het ontwikkelen van activiteiten of uitvoeren van ideeën om de sociale cohesie, leefbaarheid, zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare burgers te vergroten.	2950		2950	
Bereikbaarheid				**45**		**45**	
	1.1.5 Uitvoeren maatregelen Goederenvervoer			**45**		**45**	
		Duurzame stadsdistributie innovatie en onderzoek (*4)	Procesinnovatie duurzaam goederenvervoer en haalbaarheidsonderzoek duurzaam goederenvervoer	45		45	
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed				**1364**	**40**	**1324**	**199**
	1.1.1 Het opstellen van ruimtelijke kaders			**829**		**829**	**79**
		Lesgeven in een grootstedelijke context	Lesgeven in een grootstedelijke context	400		400	
		RSU ruimte voor initiatief	Aansluiten bij initiatieven uit de samenleving en kennisontwikkeling, netwerk en experimenten (gebiedsontwikkeling nieuwe stijl)	350		350	
		Ruimtelijke plannen	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79		79	79
	2.1.1 Streven naar passende huisvesting voor bewoners en woningzoekenden			**425**		**425**	**50**
		Doelgroepen	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging	50		50	50
		Politie Keurmerk Veilig Wonen	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	75		75	
		Toevoegen Woonruimte	Fonds Toevoegen Woonruimte voor uitbreiding woonvoorraad bestaande bouw	300		300	
	3.1.1 Monumenten en cultuurhistorische waarden			**110**	**40**	**70**	**70**
		Exploitatie Domunder	Ondersteuning exploitatie Domunder	40	40	0	
		Publieksbereik Erfgoed	Ondersteuning activiteit Open Monumenten Dag Utrecht en Kerken kijken Utrecht	70		70	70
Duurzaamheid				**4181**		**4181**	**3509**
	1.1.1 Energietransitie			**672**		**672**	
		Duurzame monumentenadviezen	Duurzame monumentenadviezen	25		25	
		Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	100		100	
		Initiatieven Utrechtse Energie (*4)	Het financieel ondersteunen van energieadvies aan huis en trajectbegeleiding	149		149	
		Maatschappelijk Vastgoed (*4)	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	204		204	
		Versnelling Collectieve Zonne-energieprojecten (*4)	Stimuleren realisatie van collectieve zonne-energieprojecten door aanloopkosten te financieren, initiatiefnemers te ondersteunen en dakeigenaren te stimuleren een dak of locatie beschikbaar te stellen.	179		179	
		Zonneboilers	Het financieel ondersteunen van initiatieven van de aanschaf en plaatsing van een zonneboiler voor huurders en eigenaren van woningen in Utrecht.	15		15	
	2.1.1 Gezonde, stille en veilige leefomgeving			**3509**		**3509**	**3509**
		Utrecht groen en duurzaam	Bijdrage aan Stg Utrecht Natuurlijk ter ondersteuning van aantrekkelijke , laagdrempelige locaties , talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur , milieu en groen in de stad Utrecht.	3509		3509	3509
Openbare ruimte en groen				**1046**		**1046**	**46**
	1.2.1 Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak			**1000**		**1000**	
		Groene daken	Voorkomen wateroverlast	700		700	
		Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed	Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed	300		300	
	2.2.1 Ontwikkelen van een aantrekkelijke groene leefomgeving			**46**		**46**	**46**
		Dierenweides	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	46		46	46
Economie & Werkgelegenheid voor iedereen				**9961**	**145**	**9816**	**8550**
	1.1.1 Vergroten van toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid			**735**		**735**	
		Morgen Mooier Maken	Terugdringen en beperken langdurige leegstand kernwinkelgebied binnenstad	300		300	
		Starters en groeiers	Ecosysteem voor startende en groeiende (innovatieve) ondernemers versterken door het faciliteren van netwerken en het ondersteunen van ondernemers (met groeiambities)	435		435	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
	1.2.1 Voldoende ruimte om te werken en verblijven in een aantrekkelijke stad			**9226**	**145**	**9081**	**8550**
		BIZ Woonboulevard	BIZ subsidie (Bedrijf Investering Zone)	145	145	0	0
		Marketing, promotie en informatievoorziening	Ondersteuning toeristische activiteiten en evenementen, aantrekken kenniscongressen	56		56	0
		Ondernemersfonds Utrecht	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad.	8500		8500	8500
		Subsidieplafond kwetsbare winkelgebieden (*4)	Ondersteuning verplaatsingen van kleinschalige ondernemers met retailfuncties	300		300	
		Subsidieplafond verplaatsing tbv hoofdstructuur (*4)	Ondersteuning voor de uitvoering van de plannen van aanpak voor de meest kwetsbare winkelgebieden, exclusief centrum/binnenstad.	175		175	
		Utrecht Science Park (USP)	Subsidie voor de ontwikkelingen van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50		50	50
Werk en inkomen				**19698**		**19698**	**15793**
	2.1.1 Re-integratie			**3425**		**3425**	
		Duurzaamheidsbonus werkgevers	Duurzame uitstroom uit de bijstand bevorderen door werkgevers te stimuleren om mensen, die vanuit de bijstand aan het werk gaan of zijn gegaan een contract voor onbepaalde tijd aan te bieden	25		25	
		Loonkostensubsidie (*2)	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen.	3000		3000	
		Plusbonus	Eenmalige subsidie voor een werkgever als de werkgever een bijstandsgerechtigde die parttime werkt, een nieuw contract aanbiedt met een urenuitbreiding.	50		50	
		Samen voor Overvecht (Werk en ondernemerschap)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200		200	
		Werkgeverscheque	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	150		150	
	2.1.2 Sociale Werkvoorziening			**15973**		**15973**	**15793**
		Wet Sociale werkvoorziening (*3)	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	15973		15973	15793
	2.2.1 Utrechters financieel ondersteunen			**300**		**300**	
		Huisvesting voedselbanken	Huisvesting voedselbanken	150		150	
		Levensgebeurtenissen	Ondersteuning met vrijwillige inzet ten behoeve van schuldhulpverlening	150		150	
Onderwijs				**44881**	**45**	**44836**	**27301**
	1.1.1 Vroeg signaleren en bieden van (preventief) aanbod vanaf 0 jaar			**17861**		**17861**	**3276**
		Huisvesting voor uitvoering voorschoolse educatie	Huisvesting voor het uitvoeren van voorschoolse educatie in een voorschoolse educatie lokaal/ruimte. De te bereiken doelgroep is Utrechtse doelgroeppeuters.	800		800	
		Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23. Dit door middel van de voorziening de ISK waar nieuwkomers (leerlingen in het VO) de Nederlandse taal leren zodat zij na onderwijs te hebben ontvangen op het ISK kunnen uitstromen naar het reguliere onderwijs op het niveau naar vermogen.	92		92	92
		Onderwijs Ondersteunende Activiteiten	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	84		84	
		Onderwijs ondersteuning talentontwikkeling	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	35		35	
		Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren zodat zij na ca. 1½ jaar Taalschool bij uitstroom naar het reguliere onderwijs Nederlands spreken, lezen en schrijven – passend bij het vastgestelde uitstroomniveau.	620		620	364
		Transitieregeling Voorschoolse educatie	Het subsidieplafondvoor de transitieregeling voorschoolse educatie	1500		1500	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Uitvoering Voorschoolse Educatie	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	10000		10000	
		Uitvoering Voorschoolse educatie plus	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van de uitvoering van voorschoolse educatie plus.	900		900	
		Verkeersexamen in de wijken	Resultaat Verkeersveiligheid PO groep 7/8 afsluiten met theoretisch en praktisch examen	30		30	
		Versterken van taal	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vroegschool, Schakelen gr. 3, 4, Leertijduitbreiding (LTU), Brede School Academie (BSA), Zomerschool/taalstimulering in de vakantie perioden en taalactiviteiten.	3800		3800	2820
	1.1.2 Zorgen voor soepele overgangen			**216**		**216**	**216**
		Overgang PO naar VO	Het realiseren van de beoogde effecten conform de Beleidsregel Onderwijs Utrecht, Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	216		216	216
	1.1.3 Stimuleren van brede talentontwikkeling en zorgdragen voor toegankelijk aanbod			**18752**		**18752**	**18752**
		Bibliotheek Utrecht	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden.	14282		14282	14282
		Burgerschap PO	Vredeseducatie	30		30	30
		Burgerschap VO	Vredeseducatie en Homo-emancipatie LHTB	16		16	16
		Combinatiefuncties brede school voortgezet onderwijs	Inzet van een combinatiefunctionaris die zorg draagt voor de organisatie van activiteiten in lijn met de visie Brede School VO, zodat leerlingen deelnemen aan talentontwikkelingsactiviteiten op het gebied van bijv. sport, kunst en cultuur.	378		378	378
		Cultuureducatie (onderwijs)	Kinderen in het primair- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school.	1872		1872	1872
		Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1387		1387	1387
		Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	787		787	787
	1.1.4 Organiseren van extra ondersteuning en aanbod waar nodig			**4136**		**4136**	**3536**
		Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	421		421	421
		OPDC Utrecht	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of naar de arbeidsmarkt.	622		622	622
		Schoolmaatschappelijk werk PO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1331		1331	1331
		Schoolmaatschappelijk werk VO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	897		897	897
		VSV Regionaal	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	600		600	
		VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	265		265	265
	2.1 Utrecht Leert!: Voldoende goede onderwijsprofessionals			**2566**	**45**	**2521**	**1521**
		Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	Verlaging werkdruk leraren	341		341	341
		Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.	1225	45	1180	1180
		Utrecht Leert!	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1000		1000	
	2.2.1 Toerusten leerlingen in schoolloopbaan			**900**		**900**	
		Voldoende Stage- en leerwerkplekken	Voldoende Stage- en leerwerkplekken	900		900	
	4.1 Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt: Een sluitende en duurzame overgang naar werk voor iedereen tot 23 jaar			**450**		**450**	
		Sterk MBO Utrecht	Het realiseren van de ambitie om het Utrechtse MBO te versterken	450		450	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
Ondersteuning op maat				**87042**	**47151**	**39891**	**35257**
	1.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, goed functionerend netwerk van buurtteams Jeugd en Gezin			**26765**	**21797**	**4968**	**334**
		Buurtteams jeugd en gezin	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling.	24758	21797	2961	
		Jeugdhulp	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	334		334	334
		Psychosociale pedagogische interventie (PPI)	Hulp aan en ondersteuning van jongeren in het voortgezet onderwijs die een aanzienlijk risico lopen om voortijdig school te verlaten	323		323	
		Samen voor Overvecht (Ondersteuning op maat)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	1350		1350	
	1.2.1 Borgen van integrale en buurtgerichte aanvullende zorg voor kinderen			**1158**		**1158**	**1158**
		Basiszorg daklozen regio Utrecht	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	1158		1158	1158
	1.3.1 Uitvoering van passende (preventieve) jeugdbescherming om de veiligheid van kinderen te borgen			**10944**		**10944**	**10944**
		Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	10944		10944	10944
	2.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, en goed functionerend netwerk van buurtteams Sociaal			**24000**	**23712**	**288**	**288**
		Advies	Faciliteren en organisatie van advies door sociaal raadsliedenwerk	2092	2092	0	
		Buurtteams Sociaal	Doorontwikkeling en uitvoering van de buurtteams en het leveren van hoogwaardige sociale basiszorg. In co-creatie met de gemeente Utrecht leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuw en eenvoudiger stelsel van zorg en ondersteuning.	19783	19783	0	
		Groepsgewijze activiteiten	Groepsgewijze activiteiten zorgen voor verbinding tussen cliënten onderling, waardoor zij onderling netwerken kunnen onderhouden, waarbij preventie, activering, lotgenotencontact en onderlinge hulp/steun centraal staan	288		288	288
		Informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van informatie op breed sociaal domein	705	705	0	
		Onafhankelijke clientondersteuning	Faciliteren en organiseren van onafhankelijke clientondersteuning.	149	149	0	
		Ondersteuning schuldhulpverlening vanuit Informele zorg	Ondersteuning om inwoners op een toegankelijke en laagdrempelige wijze te leren om gaan met geld, schulden en administratie	983	983	0	
	2.2.1 Een toegankelijk en passend aanbod van aanvullende zorg en voorzieningen voor Utrechters			**14704**	**71**	**14633**	**14633**
		Buurtbemiddeling/ aanpak extreme woonoverlast	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	690		690	690
		FIOM	Aanbieden van gespecialiseerd maatschappelijk werk met betrekking tot zwangerschap, adoptie, seksueel geweld en hulp aan tienerouders	283		283	283
		Maaltijdservice	Bezorgen van koelverse maaltijden aan (met name oudere) inwoners in de stad Utrecht, die niet (meer) in staat zijn zelf hun warme maaltijd te bereiden. Met deze voorziening kunnen 'kwetsbare' inwoners (langer) zelfstandig wonen.	420		420	420
		Sociale prestatie en dagondersteuning	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	5720	71	5649	5649
		Veilig thuis 18+	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	5304		5304	5304
		Voorkomen huiselijk geweld	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikaders, bij familie of via de informele netwerken. In alle gevallen is sprake van (groeps) begeleiding en/of (ambulante) hulpverlening al dan niet door de vrouwenopvang zelf.	2287		2287	2287
	2.3.1 Een passend aanbod van 24-uurs begeleiding, indien nodig in een woonvoorziening			**1571**	**1571**	**0**	
		Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang.	1571	1571	0	
	2.4.1 Een passend en toegankelijk aanbod voor vluchtelingen gericht op opvang, integratie en inburgering			**7900**		**7900**	**7900**
		Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	Regeliere ondersteuning van vluchtelingen, het continueren van de noodopvang voor (uitgeprocedeeerde) asielzoekers en het steunpunt Perspectief voor ex-AMA's (voormalig alleenstaande minderjarige asielzoekers).	7900		7900	7900
Volksgezondheid				**4756**		**4756**	**4420**

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
	1.1.1 Utrecht, een stad waar inwoners gezond en veerkrachtig zijn			**4756**		**4756**	**4420**
		Alcohol en drugs, Voorlichting en educatie	Het verzorgen van voorlichting aan jongeren, hun peers, ouders en intermediairs. Bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting op scholen, adviesgesprekken, interventies, drugstestservice, online informatieverstrekking, netwerkvorming en faciliteren van samenwerking.	1464		1464	1464
		Gezonde leefstijl (subsidietender Sport))	Stimuleren gezonde leefstijl door sporten	136		136	
		Heroineverstrekking, Opsporing, Vroegsignalering en Toeleiding OGGZ	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	1591		1591	1591
		Prostitutie	Het bieden van laagdrempelige opvang en het vergroten v/h bereik onder de prostituees door outreachend werken en het ondersteunen en begeleiden van vrouwen bij het uitstappen uit de prostitutie.	1239		1239	1239
		Samen voor Overvecht (Gezonde wijk)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200		200	
		WMO collectieve GGZ preventie	Subsidie t.b.v. een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in de gemeente Utrecht	126		126	126
Veiligheid				**5300**	**4771**	**529**	**279**
	1.1.1 Het Utrechts veiligheidsbeleid is er op gericht het huidige niveau (2018) van veiligheid tenminste te behouden.			**5300**	**4771**	**529**	**279**
		Buurtteams jeugd en gezin (veiligheid) (subsidietender Jeugd)	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling	1285	1285	0	
		Hulpverlening bij ongevallen en rampen	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	195		195	195
		Jongerenwerk en veiligheid	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief.	3486	3486	0	
		Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	84		84	84
		Samen voor Overvecht (Veiligheid)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	250		250	
Cultuur				**49492**	**45736**	**3756**	
	1.1.2 Productie en programmering			**43735**	**40359**	**3376**	
		Cultuurnota 2021-2024	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	37917	37917	0	
		Investeringsbijdrage muziekstudio's	De realisatie van muziekstudio’s in de gemeente Utrecht, die tegen een betaalbaar tarief incidenteel of voor een langere periode kunnen worden gehuurd door muzikanten	217		217	
		Productie en programmering	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen	4782	2442	2340	
		Projecten cultuur	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	819		819	
	1.2.1 Participatie			**5757**	**5377**	**380**	
		Amateurkunsteducatie	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	1004	1004	0	
		Basissubsidie Amateurkunst	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	380		380	
		Cultuurnota 2021-2024 Participatie	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	2946	2946	0	
		Cultuurparticipatie	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1427	1427	0	
Samenleving en sport				**30416**	**14717**	**15699**	**12857**
	1.1.1 We faciliteren waar nodig ondersteuning zodat alle jeugdigen mee kunnen doen in de samenleving. We stimuleren hierbij een gezamenlijk pedagogische visie en gaan uit van de rechten van kinderen.			**4065**	**3047**	**1018**	**352**
		Ambulant jongerenwerk	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	3659	2993	666	
		De Stem van Utrecht	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	99		99	99
		Jeugdhulp meedoen (subsidietender Sport)	Meedoen kinderen met een beperking/ondersteuningsvraag	54	54	0	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	253		253	253
	1.2.1 We ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillege inzet en mantelzorgers.			**20077**	**7683**	**12394**	**10858**
		Beheerde speeltuinen	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden.	2330		2330	2330
		Belangenbehartiging en informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	998	53	945	945
		Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie: Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	438		438	438
		Kinder- en jongerenwerk MO	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	511		511	511
		Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	1027		1027	1027
		Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	688		688	
		Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren.	748		748	
		NT2 voor volwassenen	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	213		213	213
		Sociaal makelaarschap	Sociaal makelaars zetten in op het versterken van sociale netwerken in de wijk, zodat deze krachtiger worden en waarmee ook de veerkracht van bewoners in de wijk vergroot wordt. Sociaal makelaars werken aan het versterken van de pedagogische civil society in de wijk.	7630	7630	0	0
		Stimuleren vrijwilligerswerk	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers en belemmeringen wegnemen om te participeren en vrijwilligerswerk te doen.	269		269	269
		Taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Het verbeteren van het taalniveau	100		100	
		Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren, ondersteunen en organiseren van informele zorg inclusief mantelzorgondersteuning	5125		5125	5125
	1.3.1 Versterken van de samenwerking en activiteiten gericht op een grotere sportdeelname.			**3720**	**3390**	**330**	
		Challenge aangepast sportaanbod sportakkoord	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	90		90	
		Challenge buurtsportcoach sportakkoord	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	72	72	0	
		Challenge samenwerking sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	130		130	
		Challenge sportaanbieders sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen.	62		62	
		Grootschalige schoolsportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	48		48	
		Grotere sportdeelname van kinderen	Grotere sportdeelname van kinderen	111	111	0	
		Sport, bewegen en verenigingsondersteuning	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	3207	3207	0	
	1.4.1 Ondersteunen en faciliteren van initiatieven op het gebied van topsport en topsporttalentontwikkeling.			**301**	**301**	**0**	**0**
		Sport, bewegen en verenigingsondersteuning (topsport)	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	247	247	0	
		Talentenprogramma's sport	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	54	54	0	0
	1.4.2 Sportevenementen			**244**	**55**	**189**	
		Grootschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	183	55	128	
		Kleinschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	61	0	61	
	1.5.1 We voeren de antidiscriminatie-agenda, regenboogagenda en het actieplan Utrecht Zijn We Samen uit.			**697**		**697**	**644**
		Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	53		53	
		Meldingen van stigmatisering en discriminatie worden adequaat opgevolgd	Activiteiten op het gebied van preventie en voorlichting, met de nadruk op discriminatie op de arbeidsmarkt en in de horeca, uitgevoerd door Artikel 1 Midden-Nederland.	419		419	419
		Voorlichting en zichtbaar maken diversiteit	Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	225		225	225
	2.1.1 We organiseren toegankelijke basisvoorzieningen en ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet en mantelzorgers.			**887**		**887**	**819**
		Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	68		68	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	819		819	819
	2.2.4 Accommodatiebeleid.			**425**	**241**	**184**	**184**
		Basisvoorzieningen	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	373	241	132	132
		Tuinen en parken	Volkstuinen	52		52	52
Totaal subsidiestaat				**261561**	**112605**	**148956**	**108547**

Bedragen zijn maal € 1.000,00

De verdeling van de subsidies is op basis van de criteria in de Algemene Subsidieverordening en in de nadere regel van de specifieke subsidieregeling.

De kolom "Begroting 2023-nieuw" is het totale subsidiebedrag, dat is opgenomen in de Programmabegroting 2023

De kolom "Meerjarig verleend ten laste van 2023" zijn de verleende meerjarige subsidies, die zijn opgenomen in de programmabegroting 2023

De kolom Beschikbare subsidie omvat de begroting 2023 exclusief meerjarige verlening

De kolom Waarvan "vaste" verlening met jaarsubsidies is informatief, dit zijn de subsidiebedragen die in het voorgaande subsidiejaar als jaarsubsidies zijn verleend

(*1) Voor deze subsidiedoelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een convenant uitsluitend bestemd voor Stichting EBU.

(*2) Het subsidieplafond is beperkt beschikbaar voor nieuwe aanvragen. Uit subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend vloeien doorlopende verplichtingen voort waarvan de omvang afhankelijk is van externe factoren. Deze verplichtingen komen ten laste van het subsidieplafond voor 2023. Het plafond kan worden bijgesteld op basis van de ervaringen in het voorgaande jaar en nieuwe (wettelijke)

(*3) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een aanwijzingsbesluit uitsluitend bestemd voor UW bedrijven.

(*4) Op de beschikbare subsidiebedragen onder deze regelingen worden de verleende subsidiebedragen uit het jaar 2021 in mindering gebracht.

De bevoegdheid tot verlening, intrekking, wijziging en vaststelling van subsidies berust bij het College van Burgemeester en Wethouders en is gebaseerd op artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening.

Alle bedragen zijn onder voorbehoud van goedkeuring van de programmabegroting 2023 door de de gemeenteraad.

Aan dit overzicht kunnen geen aanspraken worden ontleend.

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	Simcha Anker
Kenmerk	10026497
Vergaderdatum Raad	7 juli 2022
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het financiële beeld vast te stellen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van de Voorjaarsnota 2022 en deze te betrekken bij de integrale afweging later dit jaar, inclusief
   a. het doen van uitgaven voor noodzakelijke kosten voor het creëren van opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen, uitgaande van een volledige compensatie door het Rijk en de wijzigingen in de Programmabegroting 2022 bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te verwerken (zie hoofdstuk 1.1)
   b. de verwerking van de financiële ontwikkelingen in hoofdstuk 2.1 in de Programmabegroting 2022 en verder
   c. het naar boven bijstellen van de onvermijdelijke kosten scenario C met 5,071 miljoen euro (hoofdstuk 2.2) en deze na actualisatie bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te muteren op de algemene reserve
   d. de knelpunten en meevallers in hoofdstuk 2.3
   e. de aanpassing van de begroting met de corresponderende posten in hoofdstuk 2.4
   f. de budgetneutrale bijsturingsvoorstellen in hoofdstuk 2.5
   g. het bestemmen van de inkomsten als gevolg van de groei van de stad te voor uitgaven voor de groei van de stad, zoals weergegeven in hoofdstuk 2.8
   h. het incidenteel verhogen van de budgetten voor strategische en stedelijke inzet bij Ruimte (hoofdstuk 3.1)
   i. het inzetten van de overgebleven TONK-middelen van 5,6 miljoen euro voor de ondersteuning van kwetsbare ondernemers en inwoners (hoofdstuk 3.2).
   j. het laten vrijvallen van 2,051 miljoen euro uit de coronareserve vanuit maatregelenpakket 3 Werken, opleiden en begeleiden (Hoofdstuk 3.4)
   ~~j.~~k. het aanpassen van de begroting voor het jaar 2022 met de investeringen uit het coalitieakkoord 2022-2026 (Hoofdstuk 4).

2. In aanvulling op het bij de Programmabegroting 2022 genomen raadsbesluit om dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead te verwerken bij de eerstvolgende programmabegroting, de verwerking van dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead ook via de P&C-documenten van het lopende jaar mogelijk te maken (hoofdstuk 1.5).

3. In te stemmen met de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten in hoofdstuk ~~4~~5.1

4. In te stemmen met de aanpassing van de doelstellingen en indicatoren in de Programmabegroting zoals gepresenteerd in hoofdstuk ~~5~~6.

5. De Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2022 en verder.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

Onderdeel van de Utrechtse planning en control cyclus zijn de voorjaarsnota en de bestuursrapportages. Voor u liggen de Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht.
Het eerste deel, de Voorjaarsnota 2022 geeft een actueel inzicht in de financiële kaders ten behoeve van de integrale afweging. Normaal gesproken worden in de voorjaarsnota beleidsmatige keuzes voorgelegd ten behoeve van een integrale afweging. Dit verkiezingsjaar worden richtinggevende kaders vastgelegd in het coalitieakkoord en vindt de financiële vertaling daarvan plaats in de programmabegroting, waarin ook de effecten uit de meicirculaire worden verwerkt. In Deel 2 zijn de mutaties die alleen betrekking hebben op 2022 opgenomen. In deze Voorjaarsnota 2022 / Eerste Bestuursrapportage 2022 wordt specifiek ingegaan op de voortgang van de maatregelpakketten Corona, stijgende (bouw)kosten en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.
Ook is in deel 2 een hoofdstuk over het coalitieakkoord opgenomen. Met het toevoegen van deze ambities aan de Eerste Bestuursrapportage wordt de raad in staat gesteld haar budgetrecht uit te oefenen en is de rechtmatigheid van de uitgaven in 2022 geborgd.

Context

Aanleiding
Ieder jaar presenteert het college een Voorjaarsnota, waarin het financiële beeld wordt geactualiseerd en beleidsmatige keuzes worden voorgelegd ten behoeve van een integrale afweging. De uitwerking daarvan vindt plaats inde Programmabegroting-.
De voorliggende voorjaarsrapportage bevat in dit verkiezingsjaar geen voorstellen voor beleidskeuzes, maar geeft een actueel inzicht in onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten.
Op 14-16 maart 2022 hebben de verkiezingen plaatsgevonden. In een verkiezingsjaar wordt deze integrale afweging in eerste instantie en op hoofdlijnen gemaakt bij de coalitieonderhandelingen en vastgelegd in het coalitieakkoord. De uitwerking van het coalitieakkoord, samen met de uitwerking van de effecten van de meicirculaire worden u voorgelegd in de programmabegroting 2023 en verder. Met de integrale afweging in het coalitieakkoord en de financiële vertaling daarvan in de programmabegroting wordt het meerjarenperspectief geactualiseerd.

In de Eerste Bestuursrapportage rapporteert het college over de uitvoering van de programma's, investeringsprojecten en stellen bijsturingsvoorstellen voor het lopende jaar.

Juridische context
Conform de Financiële Verordening van de gemeente Utrecht biedt het college aan de raad in het lopende jaar twee bestuursrapportages aan en ieder jaar voor 1 juni een voorjaarsrapportage die de basis vormt voor de programmabegroting van het jaar t+1 .

Beoogd effect
De voorjaarsnota geeft inzicht in de actuele financiële ontwikkelingen en knelpunten, op basis waarvan de integrale afweging kan plaatsvinden.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
Programmabegroting 2022 en Eerste begrotingswijziging 2022

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het financiële beeld vast te stellen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 van de Voorjaarsnota 2022 en deze te betrekken bij de integrale afweging later dit jaar, inclusief: a. het doen van uitgaven voor noodzakelijke kosten voor het creëren van opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen, uitgaande van een volledige compensatie door het Rijk en de wijzigingen in de Programmabegroting

	2022 bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te verwerken (zie hoofdstuk 1.1) b. de verwerking van de financiële ontwikkelingen in hoofdstuk 2.1 in de Programmabegroting 2022 en verder c. het naar boven bijstellen van de onvermijdelijke kosten scenario C met 5,071 miljoen euro (hoofdstuk 2.2) en deze na actualisatie bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 te muteren op de algemene reserve d. de knelpunten en meevallers in hoofdstuk 2.3 e. de aanpassing van de begroting met de corresponderende posten in hoofdstuk 2.4 f. de budgetneutrale bijsturingsvoorstellen in hoofdstuk 2.5 g. het bestemmen van de inkomsten als gevolg van de groei van de stad te voor uitgaven voor de groei van de stad, zoals weergegeven in hoofdstuk 2.8 h. het incidenteel verhogen van de budgetten voor strategische en stedelijke inzet bij Ruimte (hoofdstuk 3.1) i. het inzetten van de overgebleven TONK-middelen van 5,6 miljoen euro voor de ondersteuning van kwetsbare ondernemers en inwoners (hoofdstuk 3.2). j. het laten vrijvallen van 2,051 miljoen euro uit de coronareserve vanuit maatregelenpakket 3 Werken, opleiden en begeleiden (Hoofdstuk 3.4) ~~j.~~k. het aanpassen van de begroting voor het jaar 2022 met de investeringen uit het coalitieakkoord 2022-2026 (Hoofdstuk 4),
Argumenten	
1.1	Hiermee worden onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten verwerkt ten behoeve van de Programmabegroting 2022 en 2023.
1.2	Het Rijk heeft gemeenten gevraagd om 25.000 tot 50.000 opvangplekken te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen
	Met de oorlog in Oekraïne is een grote vluchtelingenstroom binnen Europa op gang gekomen. Het Rijk verwacht dat in korte tijd 25.000 tot 50.000 vluchtelingen in Nederland opgevangen moeten worden. De bestaande opvangcapaciteit is niet toereikend. Daarom heeft het rijk de veiligheidsregio's gevraagd 2.000 opvangplekken te realiseren. Utrecht heeft als doel om 800 plekken te creëren.
1.3	Het Rijk heeft aangegeven om gemeenten reëel te compenseren voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen
	Het Rijk is verantwoordelijk voor de opvang van vluchtelingen. Voor de Oekraïense vluchtelingen wordt deze opvang door gemeenten (en veiligheidsregio's) gereorganiseerd. De kosten die gemeenten maken worden door het rijk gecompenseerd, net als bij corona. Toegezegd is dat deze compensatie toereikend zal zijn om alle kosten te dekken. De compensatieregelingen worden op dit moment uitgewerkt, in samenspraak met de VNG. De eerste uitwerking richt zich op een periode van 6 maanden. Hoe deze compensatie zich verhoudt tot de kosten is nog niet bekend. Wij gaan ervan uit, dat het Rijk, net als bij de coronacrisis, gemeenten reëel zal compenseren.
1.4	De financiële ontwikkelingen in hoofdstuk 2.1 beïnvloeden de financiële ruimte
	Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2022 zijn er ontwikkelingen geweest die het gemeentelijk financieel beeld beïnvloeden. Op basis daarvan wordt de beschikbare financiële ruimte bepaald.
1.5	De ontwikkeling van het coronavirus brengt veel onzekerheden met zich mee
	De onvermijdelijke kosten worden via de bestuursrapportages gevolgd. Gezien de onzekerheden worden de mutaties op de algemene reserve conform de werkwijze van 2021 pas bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 verwerkt.

1.6	De knelpunten in hoofdstuk 2.3 zijn onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar
	De gemeentelijke begroting staat voortdurend onder spanning door ontwikkelingen die onvermijdelijk op ons afkomen. Dat kunnen prijsstijgingen zijn of consequenties van wettelijke verplichtingen. Als de kosten van deze knelpunten niet langer kunnen worden uitgesteld en ook niet kunnen worden opgevangen binnen de programma's, moeten ze worden geaccepteerd. Zo blijft de begroting reëel sluitend. De knelpunten moeten voldoen aan drie criteria: ze moeten onvermijdelijk zijn (bijsturen is niet mogelijk), onuitstelbaar (niet verschuifbaar in de tijd) en onoplosbaar (niet binnen bestaande budgetten op te vangen).
1.7	Verwerking van de corresponderende posten in de begroting is een raadsbevoegdheid
	In de september- en decembercirculaire 2021 voegt het Rijk extra middelen voor nieuwe taken toe aan het gemeentefonds en neemt middelen uit voor vervallen taken. Vertaling hiervan in de gemeentebegroting gebeurt door middel van de corresponderende posten. Dat wil zeggen dat de uitgaven met hetzelfde bedrag worden verhoogd als de inkomsten die wij van het rijk ontvangen. Deze corresponderende posten zijn individueel beoordeeld, zoals vastgelegd in het coalitieakkoord.
1.8	Met de budgetneutrale bijsturingsvoorstellen wordt de Programmabegroting 2021 geactualiseerd
	De bijsturingsvoorstellen gaan over onttrekkingen aan reserves, verhogen van baten en lasten, verdelen incidenteel budget over de meerjarige periode van uitvoering. Deze bijsturingsvoorstellen hebben geen impact op de financiële ruimte. De bevoegdheid voor het muteren aan reserves en het verhogen van baten en lasten is conform het BBV-regeling een bevoegdheid van de raad.
1.9	Het bestemmen van de inkomsten als gevolg van de groei van de stad voor uitgaven voor de groei van de stad is een voortzetting van de bestaande financiële spelregels ten aanzien van de groei van de stad.
1.10	Hiermee wordt de incidentele overbesteding op strategische en stedelijke inzet gedekt.
	Door de klimaatverandering, de energietransitie en de uitdagingen bij bereikbaarheid is een grotere rol in de regie op de openbare ruimte nodig vanuit de gemeentelijke overheid. Daarnaast is door de wooncrisis meer inzet nodig op beleidsmatige taken en vastgoedontwikkeling. De uitvoering en de organisatie staan onder druk. Versterking van de capaciteit is in de loop van vorig jaar urgent geworden, en vanaf dat moment zagen wij ons genoodzaakt hierop te acteren. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 is dit al gemeld met betrekking tot de woonopgave. De overige versterking aan het eind van 2021 komt terug in de Jaarstukken 2021. Door het wegvallen van incidentele dekking wordt het budget overschreden. Structurele voortzetting van de inzet wordt meegenomen in de integrale afweging.
1.11	Hiermee wordt invulling gegeven aan de raadsbrede aangenomen motie 25 "TONK-middelen inzetten voor ondernemers
	Op 3 februari 2022 heeft de gemeenteraad unaniem motie 25 "TONK-middelen inzetten voor ondernemers" aangenomen om door coronamaatregelen getroffen ondernemers en inwoners financieel te ondersteunen vanuit de overgebleven TONK-middelen (5,6 miljoen euro). De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) was bedoeld om een terugval in je inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. TONK was een vergoeding voor noodzakelijke kosten. Met dit beslispunt wordt invulling gegeven aan de uitvoering van deze motie

	(eerste fase). De definitieve inzet van de tweede fase vindt onder voorwaarden plaats, zie raadsbrief 24 maart 2022 Het budget voor de uitvoering van de motie wordt aan de Begroting 2022 toegevoegd. Dit zorgt voor 5,6 miljoen hogere lasten waarvan 2,7 miljoen euro in het programma Werk en Inkomen en 2,9 miljoen euro in het programma Economie en Werkgelegenheid voor iedereen. Deze hogere lasten dekken we met de in de motie benoemde onderbesteding op het Tonk budget welke onderdeel uitmaakt van het resultaat Jaarstukken 2021.
1.12	De ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening vanuit maatregelenpakket 3 werken, opleiden en begeleiden (Pakket 3) laat zien dat er geen toenemend beroep op de bijstand door ondernemers plaatsvindt
	Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is de coronareserve aangevuld met een bedrag van 2,051 miljoen euro, in verband met het risico van een toenemend beroep op de bijstand door ondernemers als gevolg van de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Om deze instroom te voorkomen is binnen pakket 3 de maatregel dienstverlening ondernemers geïntensiveerd. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening nog uitgebreid. De ontwikkeling van het bijstandsbestand is dermate gunstig dat het budget van 2,051 miljoen kan vrijvallen uit de bestemmingsreserve.
1.13	Het toevoegen van budgetten en ambities aan de begroting is een raadsbevoegdheid
	Een aantal ambities uit het coalitieakkoord “Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat” hebben een financieel beslag op het jaar 2022. Zoals het voortzetten van tijdelijke maatregelen en het inzetten van beleidsimpulsen. Met het toevoegen van deze ambities aan de begroting 2022 wordt de rechtmatigheid van de uitgaven gewaarborgd. De doorwerking voor de jaren 2023 en verder wordt betrokken bij de integrale afweging later dit jaar.
Kantekeningen	
1.1	Niet alle actuele ontwikkelingen zijn financieel vertaald in het financieel beeld
	Ten tijde van het opstellen van de voorjaarsnota vindt een aantal ontwikkelingen plaats, die een materiële impact hebben op het financieel beeld. De financiële effecten kunnen we nog niet goed inschatten. Deze ontwikkelen hebben we tekstueel opgenomen in hoofdstuk 1, maar nog niet financieel verwerkt in het financieel beeld. Daarnaast zijn er een aantal financiële onzekerheden vanuit het Rijk, waarvoor we meer informatie nodig hebben om een exacte doorvertaling te kunnen maken naar onze eigen begroting. Een eerste inschatting hebben we gemaakt voor de herijking en uitwerking van het Regeerakkoord, maar deze kennen nog de nodige onzekerheden. Met betrekking tot aanpassing van de interne rekenrente vindt er onderzoek plaats naar de impact hiervan op de kapitaallasten. Verder speelt nog een geschil met de belastingdienst over de vennootschapsbelasting (Vpb) die wij betalen voor de inkomsten uit reclameconcessies. Dit betreft een landelijk verschil van inzicht die wij aanhangig gemaakt hebben. De uitkomst hiervan is nog niet bekend maar kan wel van invloed zijn op het financieel beeld.
1.2	Het is onzeker of de uiteindelijke compensatieregeling voor de opvang van Oekraiense vluchtelingen van het Rijk voldoende is om alle kosten voor de totale noodopvang van Utrecht te dekken
	Het Rijk heeft aangegeven om de opvang van Oekraïense vluchtelingen te compenseren. Momenteel wordt zo’n compensatieregeling uitgewerkt, waarbij

	wordt uitgegaan van 700 euro per gerealiseerd bed per week. Het is onzeker of dit budget toereikend is voor het totaal aan kosten voor huur, project- en uitvoeringskosten en leefgeld. Voor de transformatiekosten (investeringen voor aanpassingen van het pand) wordt een separate regeling ontwikkeld. Hoe die regeling eruit komt te zien is nu nog onbekend.
1.3	<u>Het is onzeker of de kosten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen na 1 juni 2022 worden vergoed</u>
	De compensatieregeling van het Rijk richt zich op de periode van zes maanden met optie tot verlenging. Het Rijk heeft aangegeven de kosten voor 'minimaal zes maanden' te willen compenseren. Dat biedt nog een risico voor de kosten die na deze periode gemaakt worden voor het realiseren van opvangplekken.
1.4	<u>Niet alle financiële ontwikkelingen zijn doorvertaald in het financieel beeld</u>
	De recent stijgende inflatie door de politieke instabiliteit, zoals toegelicht in hoofdstuk 1 Actuele ontwikkelingen, is nog niet meegenomen. Wel is een eerste inschatting gemaakt van de doorwerking van het Regeerakkoord op de inkomsten uit het gemeentefonds. De inkomsten nemen met name kabinetsjaren 2023 t/m 2025 toe. Voor het jaar 2026 zijn de inkomsten onzeker en is vooralsnog rekening gehouden met stabiele overheidsfinanciën (zie ook hoofdstuk 1).
Beslispunt	
2	In aanvulling op het bij de Programmabegroting 2022 genomen raadsbesluit om dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead te verwerken bij de eerstvolgende programmabegroting, de verwerking van dotaties en onttrekkingen aan de egalisatiereserve Overhead ook via de P&C-documenten van het lopende jaar mogelijk te maken (hoofdstuk 1.5).
Argumenten	
2.1	<u>Om een betere inschatting te maken van de mutaties stellen we voor om vanaf heden de tussentijdse P&C momenten hiervoor te benutten</u>
	Om de schommelingen per jaar in de bijdragen uit het overheadvierkant op te vangen heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2022 op 11 november 2021 besloten om een nieuwe reserve in te stellen. Op die manier kunnen de pieken en dalen geëgaliseerd worden. Bij het instellen van de reserve is voorgesteld om de dotatie/onttrekking bij de eerstvolgende programmabegroting te verwerken. Met dit besluit benutten we nu ook de tussentijdse P&C momenten.
Beslispunt	
3	In te stemmen met de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten in hoofdstuk 4.1
Argumenten	
3.1	<u>Met deze bijsturingsvoorstellen wordt de Programmabegroting 2022 geactualiseerd</u>
	In de bestuursrapportage rapporteren wij over de afwijkingen op de investeringen. Door omstandigheden kunnen voorgenomen investeringen niet volledig of volgens planning worden uitgevoerd. Dit kan leiden tot afwijkingen in de geautoriseerde investeringsplanning van 2022. Besluitvorming hierover is de bevoegdheid van de raad.
Beslispunt	

4	In te stemmen met de aanpassing van de doelstellingen en indicatoren in de Programmabegroting zoals gepresenteerd in hoofdstuk 5
Argumenten	
4.1	Hiermee worden doelstellingen en indicatoren in lijn gebracht met vastgestelde aanpassingen in beleid.
Beslispunt	
5	De Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2022 en verder.
Argumenten	
5.1	Het vaststellen van de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022 is een raadsbevoegdheid.
5.2	Bijstellen van de begroting is in lijn met het advies van de Adviescommissie Controle en Financiën van de Utrechtse gemeenteraad.
	De Adviescommissie controle en financiën heeft geadviseerd raadsbesluiten waar nodig direct te vertalen in de begroting en deze niet meer in een aparte begrotingswijziging door de raad te laten bekrachtigen. Vanaf 2022 voeren wij dit advies uit voor de P&C producten.
5.3	In het kader van begrotingsrechtmatigheid is het conform de BBV verplicht om van afwijkingen die tijdig bekend en gemeld zijn een begrotingswijziging te maken en daarmee de begroting aan te passen.
	Overschrijdingen die tijdig bekend zijn maar niet worden verwerkt in een begrotingswijziging zijn overeenkomstig de BBV-regelgeving en onze eigen financiële verordening onrechtmatig en tellen mee in de oordeelsvorming van de accountant voor de jaarrekening als geheel. Door het vaststellen van deze bestuursrapportage worden de verwachte afwijkingen onderdeel van de begroting. Daarmee zijn deze uitgaven van het college rechtmatig.

Financiën

Voorjaarsnota 2022

De beschikbare financiële ruimte voor gemeente Utrecht neemt af van 13,6 miljoen euro positief in 2023 tot zelfs 19 miljoen euro negatief in 2026. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in de financiële doorwerking van het Regeerakkoord op het gemeentefonds. Het nieuwe kabinet heeft ons via het Regeerakkoord extra incidentele middelen toegekend. Dit heeft een positief effect op onze financiële ruimte op korte termijn, maar op de lange termijn blijf het beeld onzeker. Zo nemen de inkomsten voor Jeugdhulp af en komt voor 2026 de opschalingskorting weer voor 100% voor rekening van gemeenten. In deze voorjaarsnota is een aantal onzekerheden niet vertaald, maar geven we zoals gemeld in hoofdstuk 1 een toelichting op de onzekerheden die het financiële beeld richting de begroting 2023 nog kunnen beïnvloeden.

Eerste Bestuursrapportage 2022

Per saldo geeft de Eerste Bestuursrapportage een voorlopig positief saldo van ~~33~~22,6 miljoen euro in 2022, bestaande met name uit de financiële ontwikkelingen 2022 (€ 31,6 miljoen positief) en de knelpunten/meevallers 2022 (~~€~~ 18,3 miljoen euro negatief). Ook het financiële nettoresultaat over het jaar 2021 (7,1 miljoen~~in~~ euro positief) en de reservering voor onvermijdelijke kosten corona en het groeikader zijn in het financiële beeld opgenomen. Ook zijn de financiële effecten van het coalitieakkoord voor het jaar 2022 in deze bestuursrapportage opgenomen. Het positieve saldo van deze bestuursrapportage wordt betrokken bij de integrale afweging (beleidskeuzes) bij de Programmabegroting 2023. Dit betreft~~is~~ een voorlopig saldo, omdat we hier ook een aantal ontwikkelingen nog niet financieel vertaald hebben. Net zoals bij de voorjaarsnota verwachten we nog

extra inkomsten van het Rijk als compensatie voor de stijgende prijzen, die deels wel zijn opgenomen in deze bestuursrapportage.

Vervolg

Na de Eerste Bestuursrapportage 2022 volgen de Tweede Bestuursrapportage 2022 en als laatste de Jaarstukken 2022. De jaarstukken zijn het laatste verantwoordingsmoment over de Programmabegroting 2022.

Na de voorjaarsnota 2022 volgt de Programmabegroting 2023 en dan volgt bovenstaand beschreven vervolg alleen dan voor het jaar 2023. Dit jaar vindt bij de programmabegroting de integrale afweging plaats.

Participatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel. Dit betreft een aanpassing van de Programmabegroting 2022 op basis van onvermijdelijke ontwikkelingen. Participatie is (mogelijk) relevant op het moment dat de beleidskeuzes worden voorbereid.

Communicatie

Er is over dit voorstel geen specifieke communicatie moment gepland, wel gaat een persbericht uit.

Niet-Referendabel

Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 3 lid 2 onder d Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming
- Voorjaarnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022
- Subsidiestaat 2023

Bijlagen informatief
-

Gemeente Utrecht

Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022

Inhoudsopgave

Colofon ... 3
Voorwoord ... 5
Inleiding ... 7

Deel 1 Voorjaarsnota 2022 ... 9

1. Actuele Ontwikkelingen ... 11

1.1 Oekraïne ... 11
1.2 Prijsstijgingen ... 13
1.3 Financiële onzekerheden ... 14
1.4 Effect aanpassing interne rekenrente ... 14
1.5 Aanpassen spelregel egalisatiereserve Overhead ... 15
1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting ... 15
1.7 Overschrijding inhuurplafond ... 15

2. Actualisatie Financieel Beeld ... 17

2.1 Financiële ontwikkelingen ... 19
2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C ... 24
2.3 Knelpunten en meevallers ... 28
2.4 Overheveling taken naar gemeenten ... 38
2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen ... 40
2.6 Resultaat Jaarrekening ... 47
2.7 Algemene dekkingsmiddelen ... 47
2.8 Groeikader ... 47

Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022 ... 49

3. Uitvoering programma's ... 50

3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte ... 50
3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen ... 51
3.3 Aanvullende zorg Jeugd ... 52
3.4 Maatregelen Corona ... 52

4. Investeren in Utrecht voor het jaar 2022 ... 73

4.1 Versterken weerstandsvermogen ... 73
4.2 Beleidsprioriteiten ... 73
4.3 Groei in balans ... 76

5. Investeringen ... 77

5.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022 ... 77

6. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting ... 83

6.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting ... 83

Colofon

Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022

Uitgave
Gemeente Utrecht

Informatie
Gemeente Utrecht
Bedrijfsvoering- en Strategienetwerk
Afdeling FIJ
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
www.utrecht.nl
Finutrecht@utrecht.nl

Voorwoord

Raadsvoorstel 2022, zaaknummer 9954726

Utrecht, 12 mei 2022

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2022 en Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht. De Voorjaarsnota maken we jaarlijks als voorbereiding op de programmabegroting.

Normaal gesproken is de voorjaarsnota het document waarin de integrale afweging plaatsvindt en de beleidsmatige keuzes voor het komende begrotingsjaar worden voorgelegd, inclusief meerjarige doorkijk. Ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota zijn de coalitieonderhandelingen echter nog in volle gang. Daarom bevat deze voorjaarsnota – anders dan gebruikelijk - geen voorstellen voor beleidskeuzes voor de periode 2023 en verder, maar alleen voorstellen voor onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten. Hiermee geeft de voorjaarsnota een actueel beeld van de financiële kaders voor de integrale afweging. De integrale afweging vindt vervolgens (op hoofdlijnen) plaats in het coalitieakkoord en zal gezien de grote onzekerheden voor een belangrijk deel ook nog worden beïnvloed door de meicirculaire. Wij verwachten daarom bij de Programmabegroting 2023 een meer gedetailleerde financiële vertaling voor te leggen.

De Eerste Bestuursrapportage 2022 is het eerste moment van bijstellen of bijsturen van de kaders zoals vastgelegd in de programmabegroting 2022. Deze rapportage biedt een actueel inzicht in belangrijke financiële ontwikkelingen die zich in het huidige jaar voordoen. Ook zijn de financiële effecten uit het coalitieakkoord voor het jaar 2022 opgenomen.

Wij wensen u veel leesplezier.

De secretaris,
Gabrielle G.H.M. Haanen

De burgemeester,
Sharon A.M. Dijksma

Inleiding

De bestuurlijke Planning & Control cyclus stelt de raad in staat om invulling te geven aan hun kaderstellende en controlerende taak. Deze nota bevat de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Utrecht. In het eerste deel Voorjaarsnota 2022 zijn de ontwikkelingen opgenomen die een meerjarig effect hebben op het financieel beeld. In Deel 2 zijn de mutaties die alleen betrekking hebben op 2022 opgenomen.

Aangepast proces P&C-cyclus
In verband met de gemeenteraadsverkiezingen in maart van dit jaar en de nog lopende onderhandelingen worden in deze voorjaarsnota geen beleidskeuzes als onderdeel van een integrale afweging voorgelegd. Deze voorjaarsnota betreft een weergave van de onvermijdelijke ontwikkelingen die een meerjarig effect hebben op het financieel beeld en geeft daarmee de financiële kaders voor de integrale afweging. De integrale afweging vindt (op hoofdlijnen) plaats bij het coalitieakkoord en zal op basis van belangrijke ontwikkelingen in de meicirculaire bij de programmabegroting 2023 concreter financieel wordt vertaald. Voor het jaar 2022 zijn de financiële effecten uit het coalitieakkoord opgenomen in de Eerste bestuursrapportage.

Actuele ontwikkelingen nog niet financieel vertaald
Op dit moment zien we een aantal ontwikkelingen, zoals de sterke prijsstijging van de (bouw- en energie) kosten en de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze ontwikkelingen hebben een materiële impact op het financieel beeld, maar we kunnen de financiële effecten nog niet goed inschatten. Deze ontwikkelingen zijn wel benoemd in hoofdstuk 1, maar zijn nog niet verwerkt in de cijfers van de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022.
Daarnaast zijn er nog steeds een aantal financiële onzekerheden met betrekking tot de financiële doorwerking van Rijksbeleid, waarvoor we nog geen exacte doorvertaling kunnen maken naar onze begroting. Wel hebben we een eerste inschatting gemaakt voor de herijking gemeentefonds en uitwerking van het Regeerakkoord.

Tabel: samenvattend financieel beeld
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Hfst	Bedragen x € 1.000	1e Berap 2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
2	Actualisatie financieel beeld	33.905	19.170	8.056	-169	-19.029	-19.429
3	Afwijkingen 2022	-6.457	0	0	0	0	0
4	Investeren in Utrecht jaar 2022	-11.367	0	0	0	0	0
	Totaal saldo	**16.081**	**19.170**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**
2.4	Algemene dekkingsreserve	5.600	-5.600				
2.4	Verevening met bestemmingsreserve	925	-	-	-	-	-
	Totaal beschikbare financiële ruimte	**22.606**	**13.570**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**

Voorjaarsnota 2022
De beschikbare financiële ruimte voor gemeente Utrecht neemt af van 13,6 miljoen euro positief in 2023 tot zelfs 19 miljoen euro negatief in 2026. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in de financiële doorwerking van het Regeerakkoord op het gemeentefonds. Het nieuwe kabinet heeft ons via het Regeerakkoord extra middelen toegekend. Dit heeft een positief effect op onze financiële ruimte op korte termijn, maar op de lange termijn geeft het onzekerheid, omdat deze middelen incidenteel zijn toegekend. Zo nemen de inkomsten voor Jeugdhulp af en komt voor 2026 de opschalingskorting weer voor 100% voor rekening van gemeenten. In deze voorjaarsnota is een aantal onzekerheden niet vertaald, maar geven we zoals gemeld in hoofdstuk 1 een toelichting op de onzekerheden die het financiële beeld richting de begroting 2023 nog kunnen beïnvloeden.

Eerste Bestuursrapportage 2022
Per saldo geeft de eerste bestuursrapportage een voorlopig positief saldo van 22,6 miljoen euro in 2022, bestaande met name uit de financiële ontwikkelingen 2022 (31,6 miljoen euro positief) en de knelpunten/meevallers 2022 (24,7 miljoen euro negatief). Ook het financiële resultaat over het jaar 2021 (32,2 miljoen euro positief) en de reservering voor onvermijdelijke kosten corona zijn in het financiële beeld 2022 opgenomen. Ook zijn de financiële effecten van het coalitieakkoord voor het jaar 2022 in deze bestuursrapportage opgenomen. Het positieve saldo van deze bestuursrapportage wordt betrokken bij de integrale afweging (beleidskeuzes). Dit is een voorlopig saldo, omdat we hier ook een aantal ontwikkelingen nog niet financieel kunnen vertalen.

Deel 1 Voorjaarsnota 2022

1. Actuele Ontwikkelingen

1.1 Oekraïne

Met de oorlog in de Oekraïne is inmiddels een groep van 4 miljoen vluchtelingen het land ontvlucht. Vluchtelingen worden in de regio (Europa) opgevangen. Inmiddels zijn er 28.000 Oekraïners naar Nederland gekomen en het Rijk verwacht dat dit op de korte termijn verder kan stijgen naar minimaal 50.000 vluchtelingen. Per Veiligheidsregio moeten voor de opvang 2.000 plekken worden gerealiseerd. Voor Utrecht zijn dit in eerste instantie 800 plekken. Daarbij houden we ook rekening met het scenario dat de aantallen verder toe gaan nemen.

Projectorganisatie

Het realiseren van 800 opvangplekken binnen Utrecht past niet binnen de reguliere werkzaamheden. Daarom is aparte integraal werkende projectorganisatie, het Oekraïne crisisteam' opgezet die zich onder andere richt op eerste opvang in de Jaarbeurs, het realiseren van opvanglocaties, de registratie van de vluchtelingen, verstrekken van leefgeld, inschrijving bij Burgerzaken, coördinatie van vrijwilligerswerk, organiseren van onderwijs voor de kinderen, medische zorg en begeleiding naar werk.

Categorieën opvang

De eerste opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne vindt nu plaats in de Jaarbeurs. Het streven is dat vluchtelingen niet langer dan een nacht hier verblijven en dan doorstromen naar crisis- of noodopvang plekken. Dat kan zijn binnen of buiten de veiligheidsregio. Wij onderscheiden thans in onze stad de volgende categorieën opvang:

0 Vooropvang jaarbeurs hub: Oekraïense vluchtelingen worden eerst in de jaarbeurs geregistreerd, opgevangen en binnen een dag doorgeplaatst naar passende opvang in Utrecht, regio of rest van Nederland. De jaarbeurs dient als verdeelstation en informatie knooppunt

A. Crisisopvang 1 tot 30 dagen. Het gaat om opvang voor de eerste maand in afwachting van duurzamere opvang. Het niveau is noodopvang met Bed, Bad, Brood. Deze opvang kan bv in een hotel plaatsvinden of in een gastgezin (laatste kan ook langer duren).

B. Noodopvang, mid long stay, 0 – 6 maanden. Deze locaties moeten snel beschikbaar zijn. Het betreft opvang met een (gedeelde) wooneenheid, slaapvertrek, dagverblijf / eetzaal., toiletten, douche en wasruimte en geen of een centrale was- en kookgelegenheid. Mogelijke locaties zijn tijdelijke kantoorruimte, lege school, vakantiepark, sporthal of hotelschip.

C. Reguliere opvang, long stay, 3 – 24 maanden. Het betreft hier reguliere opvangplekken die voor langere periode beschikbaar zijn. Deze opvang is gericht op zelfstandigheid. Naast de voorzieningen in categorie b gaat het om een mogelijkheid tot koken en wassen. Bewoners besturen zelf en samen een huishouden.

D. In deze categorie gaat het ook om long stay opvang; in deze categorie wordt gekeken naar meer duurzame oplossingen voor woonruimte. Naast zelfstandigheid staat hier duurzaamheid centraal.

Het is de bedoeling dat vluchtelingen doorstromen van de ene naar de andere opvang. We vinden het wenselijk dat mensen die bij in crisisopvang locaties (cat. A) of noodopvang locaties (cat. B) worden opgevangen een duurzamere opvangplek vinden in reguliere opvanglocatie (cat. C) (en daarna eventueel woonruimte in cat. D).

Compensatie door het Rijk

Het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten compensatie ontvangen voor het creëren van opvangplekken en compensatie ontvangen voor andere kosten. Op dit moment worden compensatieregelingen, in overleg met de VNG, uitgewerkt. Hierbij gaat het Rijk (zie Verzamelbrief opvang Oekraïne, 6 april 2022) uit van:

- Het normbedrag voor gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïners is 700 euro per week per gerealiseerde opvangplek. Bestuurlijk is aangegeven dat gemeenten geen financieel nadeel van deze opgave mogen hebben.
- Het normbedrag is van toepassing voor de periode waarin de regeling van kracht is (vooralsnog één jaar). Het normbedrag kan gedeclareerd worden vanaf het moment dat een Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) gerealiseerd is.
- Gemeenten kunnen een contract aangaan met een locatie voor een termijn van maximaal twaalf maanden. Het Rijk vraagt daarbij om alleen lange termijncontracten af te sluiten als dit een kostenvoordeel oplevert ten opzichte van korte termijncontracten. Het Rijk vraagt daarnaast om rekening te houden met de mogelijkheid om locaties op enig moment in te zetten voor andere doeleinden zoals spoedzoekers of studentenhuishouding.
- Transitie en transformatiekosten van panden worden vergoed op basis van werkelijke kosten. Het ministerie van JenV zal binnenkort vragen om voor dit soort kosten eerst een verzoek in te dienen. Deze regeling wordt nog nader uitgewerkt.
- Daarnaast zijn er kosten voor maatschappelijke organisaties die mensen begeleiden of activiteiten organiseren voor deze doelgroep.
- Over de vergoeding van overige kosten (onderwijs, zorg, Wmo, Jeugd, PG) worden aparte afspraken gemaakt met de afzonderlijke ministeries.

Uitgaven en investeringen

Vanaf dag één dat er Oekraïense vluchtelingen in Utrecht aankwamen, zijn we pro-actief gestart met het creëren van opvang. Inmiddels heeft het Rijk ons de vraag heeft gesteld om 800 opvanglocaties te realiseren. Hoewel er meer duidelijkheid is over de compensatieregelingen is er op dit moment nog geen volledig zicht op de kosten. Daarom is het voor deze bestuursrapportage nog niet mogelijk om een reële inschatting van de te verwachten kosten te geven.

Risico’s

We zien de volgende risico’s en onzekerheden waar we uw raad ook over blijven informeren.

1. Het is onzeker of de uiteindelijke compensatieregeling van het Rijk voldoende is om alle (cumulatieve) kosten ten behoeve van de totale noodopvang van Utrecht te dekken. Het Rijk heeft aangegeven om de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne te compenseren. Momenteel wordt een compensatieregeling uitgewerkt voor het realiseren van opvangplekken, waarbij wordt uitgegaan van een compensatiebedrag van 700 euro per gerealiseerd bed per week. Deze regeling omvat de compensatie voor kosten als opvang, catering, leefgeld, energie, schoonmaak, beveiliging etc. maar ook uitvoeringskosten binnen het ambtelijk apparaat. Er is op dit moment nog geen totaaloverzicht op de uitvoeringskosten en overige indirecte kosten. Het is daardoor onzeker of dit budget toereikend is voor het totaal aan kosten voor huur, project- en uitvoeringskosten en leefgeld.
2. Het is nu onduidelijk of de reeds gemaakte transitie- en transformatiekosten worden goedgekeurd door het ministerie van Justitie en Veiligheid en passen binnen de regeling die daarvoor uitgewerkt wordt. Er is wel toegezegd dat deze kosten worden vergoed.

Een inschatting van de risico’s wordt opgenomen in de tweede bestuursrapportage, evenals het effect van de kosten op de begroting 2022 en verder. Tussentijds informeren we de raad met twee wekelijkse nieuwsflitsen over de volle breedte van impact van deze grote opgave voor Utrecht.

1.2 Prijsstijgingen

Onzekerheid door stijgende kosten en leveringsonzekerheid

Gedurende 2021 zien we de bouwkosten stijgen. Sinds de oorlog in Oekraïne zien we niet alleen de bouwkosten stijgen, maar ook de prijzen van bijvoorbeeld brandstof en energie. Het Centraal Planbureau (CPB) geeft in haar nieuwe vooruitzichten in het Centraal Economisch Plan ook aan dat de prijzen snel stijgen, dempt de economische groei en is er sprake van een toenemende inflatie.

Naast de prijsstijgingen is de onzekerheid rond levering van grondstoffen en (deel)producten groot. Voor de bouwmaterialen zien wij dit nu al bij de beschikbaarheid van hout, maar ook voor staal wordt schaarste verwacht. Ook leidt de krapte op de arbeidsmarkt voor vaktechnisch personeel tot hogere kosten en minder beschikbaarheid aan arbeid om projecten binnen de beoogde planperiode af te ronden. Deze trend van kostenstijging werkt niet alleen door in de bouwkosten voor maatschappelijk vastgoed, maar ook voor de kosten van het onderhoud daarvan, investeringen en beheer van de openbare ruimte, ophalen van afval, investeringen in (ondergronds) infrastructuur en kosten van vervoer (leerlingen en Wmo). Dit geldt ook voor de kostenontwikkeling bij de maatschappelijke instellingen en verbonden partijen. Daarnaast ontvangen wij signalen dat bij aanbestedingen risico's van prijsstijgingen volledig bij de afnemers wordt neergelegd en de contractprijzen zullen stijgen.

Het is nog onzeker hoe de prijsstijgingen zich daadwerkelijk manifesteren. Vanwege de onzekerheden hoe de prijsstijgingen zich gaan manifesteren, hebben wij nog geen structurele effecten doorgerekend.

Impact op de begroting

Standaard indexeren wij de begroting op basis van verschillende indices. . De loonstijging gaat via de CAO, mits deze bekend is. In onze aanname is er voor 2023 een stijging van 2,5% geraamd voor lonen. Voor de prijsindex hanteren we het gemiddelde van de ontwikkeling van de overheidsconsumptie over de afgelopen 3 jaren. In de berekening van de prijsindex is ervoor gekozen een gedifferentieerde index te hanteren, namelijk Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) en de Bouwindex. We hanteren ook gemiddelde over de afgelopen 3 jaren.
Voor de subsidiebudgetten vertalen we de loon- en prijsontwikkeling vertalen we naar een gewogen index voor de subsidiebudgetten, namelijk 70% loon- en 30% prijsindex.
Gedurende het jaar stellen wij de begroting niet bij voor prijsontwikkelingen. De reguliere werkwijze is dat in het lopende begrotingsjaar het budget (uitvoerings- of investeringsbudget) taakstellend is.

De huidige snelle stijging van de kosten stelt ons voor een dilemma in hoe de huidige begrotingssystematiek zich verhoudt tot onze ambities. Kunnen de verwachte kostenstijgingen worden opgevangen binnen de budgetten en wat zijn daar de consequenties van? Dit vraagstuk geldt niet alleen voor het huidige begrotingsjaar, maar ook voor de jaren 2023 en verder. In de raadsbrief over de stijgende (bouw)kosten van 1 april 2022 hebben we aangegeven het effect van de stijgende prijzen nader te onderzoeken. De lijn is en blijft dat prijsstijgingen primair worden opgevangen binnen de beschikbare budgetten, voor investeringen betreft dit in de post onvoorzien van het project en/of door aanpassingen in het programma.

De verschillende scenario’s, de risico’s, effect van indexering gemeentefonds en de impact van herprioriteren bij het handhaven van de huidige lijn worden bij het onderzoek in beeld gebracht. Een groot deel van de dekking van deze prijsstijgingen wordt naar verwachting gevonden in het accres van het gemeentefonds. De omvang daarvan wordt bekend gemaakt in de Meicirculaire, deze komt eind mei of begin juni beschikbaar. Daarna kunnen wij ook meer inzicht geven in het totale financiële effect van de stijgende kosten op onze (meerjaren)begroting door gelijktijdig de extra inkomsten van het Rijk de recente CPB-raming (maart 2022) financieel te vertalen in het meerjarenbeeld. Dan zullen we aan uw raad een apart voorstel doen hoe hiermee om te gaan.

In deze voorjaarsnota hebben we indexering volgens de reguliere methodiek toegepast MEV-verkenningen. Voor het huidige jaar hebben we als onderdeel van de knelpunten een aantal budgetten extra verhoogd zoals de stijgende energiekosten, bouwkosten voor onderwijsinstellingen (wettelijk verplichte taak), specialistisch reinigen van toiletvoorzieningen en groen onderhoud. Dit op basis van een eerste inschatting.

1.3 Financiële onzekerheden

In het regeerakkoord (januari 2022) heeft het Rijk ook keuzes gemaakt die ook de gemeentefinanciën raken; extra middelen maar ook een korting voor jeugdhulp en voor 2026 een aanpassing van de financiering van gemeenten. Vooruitlopend op deze nieuwe systematiek zijn de inkomsten voor het gemeentefonds vanaf 2026 aanzienlijk verlaagd, dit geeft onzekerheden over de structurele inkomsten voor onze begroting. Een eerste inschatting op onze inkomsten uit het gemeentefonds hebben wij gemaakt, daarbij zijn wij voor 2026 uitgegaan van gelijkblijvende inkomsten ten opzichte van 2025. Over de herijking (andere verdeling) van het gemeentefonds heeft het Rijk wel meer duidelijkheid gegeven in de recent ontvangen maartbrief. Met ingang van 2023 wordt het nieuwe model ingevoerd. Voor Utrecht heeft dit een structureel nadelig effect. Er wordt een aantal aanvullende onderzoeken uitgevoerd over deze verdeling. Dit zijn onderwerpen uit het advies van het ROB en een onderzoek naar de grootstedelijke kosten. We wachten op de uitkomst van deze aanvullende onderzoeken.

Daarnaast is het nog niet duidelijk welke impact de keuzes vanuit het Rijk hebben, bijvoorbeeld als het gaat om structurele financiële middelen in het klimaatakkoord, de extra korting voor Jeugdhulp, het verhogen van de eigenbijdrage van het WMO-abonnementstarief, armoedebeleid, compensatie voor uitvoeringskosten Omgevingswet en WKB.
Het is ook nog niet duidelijk hoe de Rijksfondsen worden verdeeld onder de gemeenten, dit zijn fondsen voor o.a. woningbouw, volkshuisvesting, ontsluiting nieuwe woningen.

Zodra we meer duidelijkheid krijgen van het Rijk, zullen we deze informatie financieel vertalen naar onze gemeente en uiteraard u informeren. We verwachten van het Rijk nog een aantal uitwerkingen de komende maanden, voorjaarsnota van het Rijk, meicirculaire 2022 en de contourenbrief juni 2022.

1.4 Effect aanpassing interne rekenrente

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten de interne rente te verlagen van 2% naar 1,5%. Dit, omdat de marktrente gedaald is en de gemiddelde rente van de gemeentelijke leningenportefeuille ook lager is. Op grond van BBV-voorschriften moet de interne toerekening zoveel mogelijk aansluiten bij de werkelijke rentelasten.

Ten tijde van het opstellen van de voorjaarsnota gingen we ervan uit dat dit een budgettair neutrale aanpassing was. In geval van annuïtaire afschrijvingen, nemen de afschrijvingsbedragen eerst toe en daarna af. De doorvertaling van de aanpassing van de rente op de lange en korte termijn in het financieel beeld wordt onderzocht. Wij informeren u over de uitkomsten van het onderzoek bij de Tweede Bestuursrapportage 2022.

1.5 Aanpassen spelregel egalisatiereserve Overhead

Om de schommelingen per jaar in de bijdragen uit het overheadvierkant op te vangen heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2022 op 11 november 2021 besloten om een nieuwe reserve in te stellen. Op die manier kunnen de pieken en dalen geëgaliseerd worden. Bij het instellen van de egalisatiereserve Overhead is voorgesteld om de dotatie/onttrekking bij de eerstvolgende programmabegroting te verwerken.

Om een betere inschatting te maken van de mutaties op egalisatiereserve van de overhead stellen we voor om hiervoor ook de tussentijdse P&C-momenten van het lopende jaar hiervoor te benutten.

1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting

Gemeente Utrecht is belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting (Vpb) en betaalt belasting over de winst uit bedrijfsafval en over de inkomsten uit reclameconcessies. Over het eerste bestaat geen verschil van mening. Met betrekking tot de reclame-inkomsten zijn we echter van mening dat er geen sprake kan zijn van een te belasten winst en tevens, als men daar toch aan toe zou komen, dat de winst op een andere wijze en tot een lager bedrag moet worden berekend dan de Belastingdienst voorstaat. Met dit standpunt staat Utrecht niet alleen, ook andere gemeenten zijn het niet eens met dit standpunt van de belastingdienst. Tegen de aanslagen vanaf 2016 hebben wij bezwaar ingediend en tegen de uitspaak op het bezwaar zijn we in beroep gegaan. Met het beroep vragen wij nu een oordeel van de rechter hierin. Overigens procederen ook andere gemeenten in vergelijkbare zaken. Het is nu nog niet in te schatten hoelang de procedure zal gaan duren. Het kan wel enkele jaren duren voordat een finaal oordeel is te verwachten.

In het eerste kwartaal van 2022 hebben wij de Vpb-aanslag 2018 betaald, daarnaast hebben wij ook een voorlopige aanslag Vpb 2021 aangevraagd om de rentelasten te beperken. Onze aangiftes over 2019 en 2020 zijn nu in behandeling bij de belastingdienst, dit zal hoogstwaarschijnlijk in 2022 nog tot belastingaanslagen leiden. Als er dan nog geen uitspraak is gedaan inzake het beroep, of als wij dit beroep verliezen, zal dit in 2022, afhankelijk van de mate waarin de belastingdienst onze aangiftes corrigeert, leiden tot een tekort op het begrote bedrag aan te betalen Vpb van ongeveer 1 miljoen euro.

1.7 Overschrijding inhuurplafond

In de Programmabegroting 2022 is het inhuurplafond vastgesteld op 57,9 miljoen euro. Op basis van actuele ontwikkelingen wordt een overschrijding van het inhuurplafond verwacht van 6,6 miljoen euro. Redenen voor deze overschrijding zijn de steeds krapper wordende arbeidsmarkt, toename van tijdelijke werkzaamheden (bijvoorbeeld voor toeslagenaffaire) en het relatief hoge ziekteverzuim. Ook lopende het jaar zien we nog steeds extra onvoorziene taken vanuit het Rijk naar ons toe komen waarvoor wij uitvoeringskracht zullen moeten inhuren. Zoals de corona- en Oekraïne-crisis.

2. Actualisatie Financieel Beeld

In dit hoofdstuk geven we meer in detail een toelichting op het actuele financiële beeld. We beginnen met de financiële ontwikkelingen en lichten vervolgens de diverse onderdelen toe.

Samenvattend financieel beeld 2022-2026
De actualisatie van de financiële ontwikkelingen laat de eerste jaren incidenteel een aflopend voordelig saldo zien. Vanaf 2025 is een omslag te zien naar een structureel nadelig saldo van 19,4 miljoen euro. Het financiële beeld is een tussenstand, de definitieve uitwerking van het Regeerakkoord en het effect van de stijgende prijzen zijn nog onzeker. Ook is het coalitieakkoord niet meegenomen in de financiële ruimte voor 2023 en volgende jaren.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële ontwikkelingen, die in de volgende paragrafen per programma worden toegelicht. De knelpunten die alleen op 2022 betrekking hebben, worden in Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022 toegelicht.

De beschikbare financiële ruimte wordt integraal afgewogen met onder andere de afspraken uit het coalitieakkoord.

Tabel: samenvattend financieel beeld
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Hfst	Omschrijving	1e Berap 2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
2.1	Financiële ontwikkelingen	31.564	56.696	49.149	36.531	23.020	22.620
2.2	Onvermijdelijke kosten corona*	-5.071	-4.370	1.085	0	0	0
2.3	Knelpunten en meevallers	-18.273	-32.821	-36.243	-30.765	-36.114	-36.114
2.4	Overheveling taken naar de gemeenten	0	0	0	0	0	0
2.5	Budgetneutrale wijzigingen**	-6.525	5.600	0	0	0	0
2.6	Resultaat jaarrekening 2021 (incl. resultaatbestemming)	7.104	0	0	0	0	0
2.7	Algemene dekkingsmiddelen (2e Berap 2021)	25.106	0	0	0	0	0
2.8	Groeikader	-	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935	-5.935
3	Afwijkingen 2022***	-6.457	0	0	0	0	0
4	Investeren in Utrecht voor het jaar 2022	-11.367	0	0	0	0	0
	Totaal saldo	**16.081**	**19.170**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**
2.4	Algemene dekkingsreserve**	5.600	-5.600	-	-	-	-
2.4	Verevening met bestemmingsreserve**	925	-	-	-	-	-
	Totaal beschikbare financiële ruimte	**22.606**	**13.570**	**8.056**	**-169**	**-19.029**	**-19.429**

* Aanvulling scenario C wordt bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 verwerkt in Begroting 2022 (conform de werkwijze in 2021)
** De budgetneutrale wijzigingen en de onttrekking aan de reserves horen bij elkaar en zijn toegelicht in hoofdstuk 2.4.
*** De ontwikkelingen uit de eerste bestuursrapportage worden toegelicht in hoofdstuk 3

Tussenstand van het financiële beeld 2022

Knelpunten, meevallers en ontwikkeling uit eerste bestuursrapportage

De knelpunten en uitvoering van motie 2022/25 beperken voor een groot deel de financiële ruimte. Bij de knelpunten en meevallers zien we zeven grote ontwikkelingen:

- kosten voor de uitvoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsboring Bouw van structureel 1,6 miljoen euro
- Aflopende bijdragen uit grondexploitaties geven een nadeel van 0,7 miljoen euro, vanaf 2026 neemt deze toe naar 5,3 miljoen euro
- een voordeel op het bijstandsbudget (BUIG) van 3,6 miljoen euro
- sterk stijgende (energie)prijzen door geopolitieke ontwikkelingen voor 2022 (3,7 miljoen euro)
- stijgende druk op de Wmo voorzieningen brengen extra kosten met zich mee, daar tegenover staat een overschot op de centrumgemeente taken. Per saldo stijgen de kosten van 2,5 miljoen euro in 2022 naar 10,6 miljoen euro in 2026
- een verhoging van de dotatie op de onderhoudsvoorziening van vastgoed ten bedrage van 4,565 miljoen euro voor de jaren 2022 t/m 2025
- extra personele inzet (7,5 miljoen euro) voor onder andere Wet Open Overheid, het organiseren van veilige verkiezingen, groei van de stad met betrekking tot wonen, klimaatverandering, energietransitie en bereikbaarheid

Ontwikkelingen die alleen betrekking hebben op het jaar 2022 zijn opgenomen in Deel 2: Eerste Bestuursrapportage. Dit betreft een vrijval van coronamiddelen uit de reserve van 2,1 miljoen euro. Ook zijn de voor de extra ondersteuning van ondernemers en inwoners die door de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, overeenkomstig de unaniem aangenomen motie (5,6 miljoen euro) opgenomen in de bestuursrapportage. Tegenover de kosten van de motie, staat een positief resultaat uit de Jaarstukken 2021 van niet bestede Tonk-middelen. Het netto resultaat na resultaatbestemming is in de bestuursrapportage meegenomen, maar staat toegelicht in hoofdstuk 2.6.

Financiële ontwikkelingen

We hebben extra inkomsten van het Rijk uit de september- en decembercirculaire 2021 en de verwachte compensatie voor stijgende prijzen (31,0 miljoen euro) op basis van het prijspeil in september 2021. Tegenover deze compensatie staan ook de kosten voor de indexering van de begroting voor de cao en materiële prijsstijging (24,2 miljoen euro). De recent stijgende inflatie door de politieke instabiliteit, zoals toegelicht in de paragraaf Actuele ontwikkelingen, is nog niet meegenomen.

Ook is een eerste inschatting gemaakt van de doorwerking van het Regeerakkoord op de inkomsten uit het gemeentefonds. De inkomsten nemen met name kabinetsjaren 2023 t/m 2025 toe, dit is een aflopende reeks van 43 miljoen euro in 2023 naar 7 miljoen euro. Voor het jaar 2026 zijn de inkomsten onzeker en is vooralsnog rekening gehouden met stabiele overheidsfinanciën (zie ook hoofdstuk 1 Actuele Ontwikkelingen) door als uitgangspunt in 2026 het accres van 2025 fictief door te trekken.

Tenslotte is het weerstandsvermogen met 4 miljoen euro aangevuld. Dit is overeenkomstig de spelregels van het Herstelplan weerstandsvermogen.

Coronacrisis

Tenslotte zijn de effecten van de coronacrisis voor 2022 geactualiseerd. In vergelijking met het najaar ziet het dagelijkse leven in de stad er weer als vanouds uit en zijn alle maatregelen vanuit het rijk inmiddels afgeschaald. Ondanks dit positieve beeld vallen de onvermijdelijke kosten naar verwachting 5,1 miljoen euro hoger uit. Dit is het gevolg van de lockdown aan het begin van dit jaar en het langer voortduren van de coronamaatregelen daarna. Daartegenover staat een vrijval uit de coronareserve van 2,1 miljoen euro vanuit maatregelenpakket 3. Deze reservering kan verlaagd worden door de positieve ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden.

Resultaat 2021

Zowel de Tweede Bestuursrapportage 2021 als de Jaarstukken 2021 hebben een positief saldo. Na de resultaatsbestemming 2021, resteert een positief resultaat van 32,2 miljoen euro.

Coalitieakkoord: Investeren in Utrecht voor het jaar 2022

De ambities voor deze coalitieperiode staan in het coalitieakkoord "Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat". We gaan in 2022 direct aan de slag met een aantal onderdelen, zoals het voortzetten van tijdelijke maatregelen en het inzetten van beleidsimpulsen. In hoofdstuk 4 staan deze investeringen in Utrecht voor het jaar 2022 opgenomen. Dit hoofdstuk is volledig nieuw ten opzichte van de oorspronkelijke Eerste Bestuursrapportage 2022, omwille van de leesbaarheid is niet het hele hoofdstuk gemarkeerd.
In de Begroting 2023 wordt het gehele coalitieakkoord opgenomen en volgt besluitvorming over de prioriteiten, bijbehorende budgetten en bijsturingsmaatregelen.

Nog te verwachten inkomsten
De financiële vertaling van het regeerakkoord wordt door het Rijk in de meicirculaire (eind mei / begin juni 2022) nader uitgewerkt, dit verkleint de onzekerheden met betrekking tot inkomsten uit het gemeentefonds. Het is nog onduidelijk of dan ook wordt ingegaan op het jaar 2026. Daarnaast verwachten wij dat de stijgende prijzen ook doorwerken in het gemeentefonds, dit wordt ook in de meicirculaire bekend gemaakt. Een deel van de stijgende prijzen op onze uitgaven hebben wij al in de Eerste Bestuursrapportage verwerkt 2022.

2.1 Financiële ontwikkelingen

Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2022 zijn er financiële ontwikkelingen geweest die het gemeentelijke financiële beeld beïnvloeden en de beschikbare ruimte bepalen om nieuwe activiteiten en uitgaven voor de groeiende stad te kunnen dekken. De samenstelling van de financiële ruimte is als volgt:

Tabel: Financiële ontwikkelingen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Financiële ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	structureel
Autonome ontwikkelingen	12.917	7.184	7.183	8.804	10.018	10.018
Regeerakkoord	19.965	43.340	35.944	21.705	6.980	6.580
Groei van de stad	-1.700	5.935	5.935	5.935	5.935	5.935
Overige ontwikkelingen	382	237	87	87	87	87
Totaal financiële ontwikkelingen	**31.564**	**56.696**	**49.149**	**36.531**	**23.020**	**22.620**

Autonome ontwikkelingen
Autonome ontwikkelingen bestaan uit externe, niet beïnvloedbare nominale (loon en prijs) en reële (volume) ontwikkelingen in 2022 en 2023. Deze ontwikkelingen zijn verwerkt conform vastgesteld beleid.

Tabel: Autonome ontwikkelingen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Autonome ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Gemeentefonds	19.593	28.200	28.199	29.820	31.034	31.034
Loon- en prijscompensatie programma's	-2.676	-24.235	-24.235	-24.235	-24.235	-24.235
Aanvullen weerstands- vermogen	-4.000					
Belasting en heffingen (inflatiecorrectie)	0	3.219	3.219	3.219	3.219	3.219
Totaal autonome ontwikkelingen	**12.917**	**7.184**	**7.183**	**8.804**	**10.018**	**10.018**

Gemeentefonds
Het gemeentefonds beweegt mee met een breed deel van de rijksuitgaven (normeringssystematiek). Dit wil zeggen als het Rijk meer uitgeeft, het gemeentefonds meegroeit. De begroting, en dus ook de algemene uitkering wordt in constante prijzen geraamd. Voor het jaar t+1 worden jaarlijks bij de voorjaarsnota de budgetten gecompenseerd voor stijgende kosten. Dat is ook het moment om de raming van de algemene uitkering te gaan prognosticeren, inclusief de loon en prijsontwikkeling voor t+1 (het is een combinatie van correctie van het prijspeil en herverdeelnadelen). Het positieve saldo bestaat uit de verwachte compensatie voor loon- en prijsstijgingen en de effecten uit de september- en decembercirculaire. Per saldo nemen de inkomsten uit de algemene uitkering structureel met 31 miljoen euro toe.
Er zijn nog steeds een aantal financiële onzekerheden met betrekking tot de financiële doorwerking van Rijksbeleid, waarvoor we nog geen exacte doorvertaling kunnen maken naar onze begroting. We hebben een eerste inschatting gemaakt voor de herijking gemeentefonds en uitwerking van het Regeerakkoord.

Loon- en prijscompensatie programma's
De bijstelling van het gemeentefonds hebben we nodig om een deel van onze uitgaven te indexeren voor loon- en prijsontwikkelingen. Er ligt een nieuwe CAO. De loonindexatie is per 1 december 2021 1,5% en per 1 april 2022 2,4%. Dat is totaal 3,9%. Op basis van het CPB en het inflatiecijfer is een schatting van 2,5% loonstijging vanaf 2023 opgenomen.

Voor de prijsindex hanteren we het gemiddelde van de ontwikkeling van de overheidsconsumptie over de afgelopen 3 jaren. Die bedraagt 2,05%. In de berekening van de prijsindex 2023 is ervoor gekozen een gedifferentieerde index te hanteren, namelijk Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) en de Bouwindex (BDB). We hanteren ook gemiddelde over de afgelopen 3 jaren, de GWW-index bedraagt 4,1% en de BDB-index bedraagt 3,3%. Zowel de looncorrectie over 2022 als de loon- en prijsontwikkeling 2023 vertalen we vanaf 2023 naar een gewogen index voor de subsidiebudgetten. Met de geschetste ontwikkelingen bedraagt die 2,4% voor 2023.

	Indexatie 2023	Basis
➢ Loonkosten	2,5%	CPB loonkostenontwikkeling
➢ Materiële kosten	2,05%	CPB overheidsconsumptie gemiddelde van 3 jaar
➢ Weg en waterbouw	4,1%	Grond-, weg- en waterbouw index (GWW) gemiddelde van 3 jaar
➢ Bouwkosten	3,3%	Bouwindex (BDB), gemiddelde van 3 jaar
➢ Subsidiebudgetten	2,4%	Gewogen gemiddelde van loon- en materiële kosten index
➢ Belastingen	2,4%	Verwachte loon- en prijsontwikkelingen

Wij hebben met deze indexeringen nog geen rekening gehouden met de recente sterke stijging van de prijzen en inflatie.

Weerstandsvermogen
Op basis van de voorlopige jaarrekeningcijfers blijkt de ratio van het weerstandsvermogen 0,73.
In de voorjaarsnota 2021 is een herstelplan gemaakt om de weerstandsratio weer op 1 te krijgen. Daarom is er volgens de spelregels een aanvulling van 4 miljoen euro nodig.

Belastingen (inflatiecorrectie)
Jaarlijks indexeren we de belastingopbrengst met de inflatie. Evenals voorgaande jaren bepalen we die aan de hand van de verwachte loon- en prijsontwikkeling vanaf 2022. De indexering komt daarmee op 2,4%, namelijk 70% loonindexatie en 30% indexatie materiële kosten. De recente sterke toename van de inflatie is nog niet meegenomen in deze indexering, omdat we de impact op onze kosten en de inkomsten van het rijk nog niet voldoende in beeld hebben.

Regeerakkoord
Het regeerakkoord heeft ook een financiële doorwerking op het gemeentefonds. We hebben een eerste inschatting gemaakt van de gevolgen voor de gemeente Utrecht. In de meicirculaire 2022 wordt het daadwerkelijke effect bekend gemaakt. De samenstelling van de financiële ruimte is als volgt:

Tabel: Regeerakkoord
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Regeerakkoord	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Accres regeerakkoord*	15.215	25.038	30.374	18.800	25.600	25.600
Ingeboekt te verwachten extra middelen jeugdhulp	0	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Verlagen risico ingerekend accres op basis van de Meicirculaire 2021)	8.000	7.002	1.840	0	0	0
Bevriezen oploop opschalingskorting	250	10.500	14.250	17.875	0	0
Extra middelen jeugdzorg**	0	29.000	26.000	18.000	11.800	10.700
Toename kosten jeugdzorg	0	-11.800	-16.600	-15.300	-10.500	-9.800
Ingeboekt te verwachten accres GF	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Herijking Gemeentefonds	0	-5.400	-7.920	-7.920	-7.920	-7.920
Uitvoeringskosten WKB en omgevingswet	4.500	3.000	2.000	2.250	0	0
WMO abonnementstarief eigen bijdrage	0	0	0	2.000	2.000	2.000
Specifieke Uitkeringen (zoals klimaatakkoord)	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal beschikbare financiële ruimte	**19.965**	**43.340**	**35.944**	**21.705**	**6.980**	**6.580**

**) incl. Woningbouw en Volkshuisvesting*
***) incl. Extra korting jeugdzorg*

Accres regeerakkoord
De extra uitgaven die het Rijk heeft gepland, zullen leiden tot extra inkomsten in het gemeentefonds (trap-op-trap-af).
Op basis van de financiële uitwerking van het regeerakkoord (startnota) hebben wij het effect voor Utrecht bepaald. Daarbij hebben we rekening gehouden met:
Groei van het algemene deel van het gemeentefonds (accres):

- de procentuele groei van het accres door de extra maatregelen is door vertaald,
- gecorrigeerd voor het effect van de lopende prijzen (wij begroten tegen constante prijzen) en
- verminderd met het voorschot waar we bij de Voorjaarsnota 2021 rekening mee hebben gehouden.

Voor de groei van het accres 2026 is afgeweken van het regeerakkoord. Wij gaan ervan uit dat het gemeentefonds zich zoals gebruikelijk ontwikkeld en hebben de inkomsten uit het jaar 2025 als basis genomen voor 2026. Deze hebben we aangepast met de procentuele groei uit de septembercirculaire.

Ingeboekt te verwachten accres
In de financiële strategie van de Voorjaarsnota 2021 is 8 miljoen euro structureel ingeboekt vanwege de verwachting dat het accres door het regeerakkoord zal stijgen. Dit bedrag is in mindering gebracht op het werkelijke extra accres uit het Regeerakkoord.

Verlagen risico ingerekend accres (op basis van Meicirculaire 2021)
De financiële impact van de meicirculaire was positief. Een deel hiervan is gebruikt om het ingeboekte verwachtte accres gemeentefonds te verlagen.

Bevriezen oploop opschalingskorting
De opschalingskorting wordt bevroren in deze kabinetsperiode. Het is daarmee een incidenteel voordeel voor de jaren 2022 t/m 2025. Deze korting is in 2015 ingevoerd om gemeente te stimuleren om te fuseren (op te schalen) vanuit efficiency perspectief. De beleidswijziging 'opschalen van alle gemeenten naar 100.000+ gemeenten' nooit is gerealiseerd en van tafel is gegaan, de opschalingskorting is echter wel blijven staan in het gemeentefonds.

Extra middelen jeugdzorg
In het regeerakkoord is de arbitrage uitspraak voor de jeugdzorg structureel meegenomen. Dit geeft extra inkomsten om de stijgende kosten te compenseren. De extra inkomsten dalen over de jaren heen. Uitgangspunt van dit deel van de arbitrage afspraak is dat gemeenten een hervormingsagenda opstellen die leidt tot lagere kosten.
Zowel op de lasten als batenkant zien we de nodige onzekerheden voor de komende jaren. Aan de lastenkant door een steeds groter beroep op jeugdzorg in combinatie met de hervormingsagenda. Aan de batenkant ook door de hervormingsagenda, die moet gaan leiden tot structureel extra middelen voor jeugdzorg, het nieuwe woonplaatsbeginsel en nieuwe verdeelmodel sociaal domein.

Daarnaast is er ook een de extra korting voor de jeugdzorg in het Regeerakkoord opgenomen, deze is ingeboekt vanaf 2024.

Ingeboekt te verwachten extra middelen jeugdhulp
In de Programmabegroting 2020 is geanticipeerd extra middelen voor de jeugdzorg en is voor 6 miljoen euro aan extra middelen opgenomen.

Herijking Gemeentefonds
In januari 2022 heeft het Rijk een voorlopige doorrekening gemaakt van het effect per gemeente op basis van gegevens uit 2019. Op basis van deze gepubliceerde cijfers is het financiële gevolg van de herijking -22 euro per inwoner. Er geldt hierbij een ingroeipad van maximaal -15 euro per inwoner per jaar. De huidige cijfers zijn hierop gebaseerd.Deze calculatie wordt nog geactualiseerd, want inmiddels is de herijking in besluit genomen, echter niet met een verevening van 90%, maar met bestaande verevening. De cijfers worden ook geactualiseerd naar 2020 en dit zal weer tot een nieuwe uitkomst leiden. Daarnaast is afgesproken dat het ingroeipad in jaar 2023 maximaal -7,50 euro per inwoner is.

Uitvoeringskosten WKB en Omgevingswet
Op 28 januari 2022 is er een kamerbrief gestuurd ten aanzien van onderliggende reeksen "overige dossiers medeoverheden. Hierin staan de extra middelen. Als uitgangspunt hebben we het Utrechtse aandeel in het gemeentefonds genomen.

WMO abonnementstarief eigen bijdrage
Op 28 januari 2022 is er een kamerbrief gestuurd ten aanzien van onderliggende reeksen "overige dossiers medeoverheden. Hierin staan de extra middelen. Als uitgangspunt hebben we het Utrechtse aandeel in het gemeentefonds genomen.

Specifieke Uitkeringen (zoals klimaatakkoord)
Er is nog niet bekend hoeveel middelen er beschikbaar komen voor bijvoorbeeld het klimaatakkoord. De verwachting is dat dit via specifieke uitkeringen gaat.

Groei van de stad

Tabel: Groei van de stad
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Groei van de stad	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Gemeentefonds	-1.762	5.261	5.261	5.261	5.261	5.261
Belasting en heffingen	0	612	612	612	612	612
Toename OZB	*0*	*688*	*688*	*688*	*688*	*688*
Afdracht ondernemersfonds	*0*	*-76*	*-76*	*-76*	*-76*	*-76*
Stelpost investeringsagenda groei	62	62	62	62	62	62
Totaal Financiële ruimte	**-1.700**	**5.935**	**5.935**	**5.935**	**5.935**	**5.935**

Groei van de stad (volumeontwikkelingen)
Op basis van ramingen die de afdeling Onderzoek opstelt, worden de parameters van de algemene uitkering jaarlijks geactualiseerd bij de voorjaarsnota. We actualiseren het lopende jaar en ramen de groei voor het komende jaar. De groei voor het komend jaar trekken we structureel door. We ramen dus niet de groei voor de jaren t+2+3+4. We ramen immers ook niet de eventuele extra lasten die zich in de jaren t+2+3+4 gaan voordoen.

Belastingen en heffingen
Onroerendezaakbelasting (OZB)
Met de groei van de stad neemt het bestand aan woningen en niet-woningen toe waarover onroerendezaakbelasting (OZB) wordt ontvangen. Door het uitbreiden van het woningenbestand is rekening gehouden met 0,688 miljoen euro extra opbrengsten als gevolg van een toegenomen areaal woningen en niet-woningen.

Afdracht ondernemersfonds
Conform de spelregels wordt 11% van de OZB-inkomsten aan het ondernemersfonds afgedragen.

Stelpost investeringsagenda groei
Er staan nog middelen ten aanzien van groei op een stelpost.

Overige ontwikkelingen
Naast de bovenstaande ontwikkelingen zijn er nog andere ontwikkelingen die invloed hebben op het financiële beeld.

Tabel: Overige ontwikkelingen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Overige ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025	2026	Structureel
Dividend	400	250	100	100	100	100
Rente	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Stelposten	72	77	77	77	77	77
Erfpacht	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Totaal beschikbare financiële ruimte	**382**	**237**	**87**	**87**	**87**	**87**

Dividend
Het dividend laat een positief effect zien en dat zit bij BNG. Het resultaat van de bank herstelt zich, na een korte Corona-dip met externe dividendrestricties, sneller dan verwacht. Die restricties op het uitkeren van dividend zijn inmiddels ook al opgeheven. De dividendraming voor Vitens blijft de komende jaren gehandhaafd op nihil.

Rente
Bij het opstellen van de begrotingen worden ramingen gemaakt van saldi van baten en lasten (exploitatie), investeringsuitgaven en grondexploitaties. De uitkomsten daarvan worden doorvertaald in een verwachte financieringsbehoefte en daarmee samenhangende externe rentelasten.

Externe rentelasten vormen de basis voor de interne renteomslag zoals die op grond van bet Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet worden toegepast. Op grond van eerdere prognoses is de omslagrente met ingang van 2018 vastgesteld op 2% (was 4%). Met dit percentage is ook gerekend in de huidige meerjarenbegroting 2022-2025.
Het renteresultaat is het verschil tussen de intern aan investeringen toegerekende rentelasten en de werkelijke externe rentelasten. Door het in sterke mate achterblijven van de externe rentelasten heeft ertoe geleid dat over 2021 het renteresultaat moest worden nagecalculeerd tegen 1,85%. Ofwel: het gehanteerde interne rentepercentage van 2% was te hoog en moest worden herrekend.
Deze nacalculatie maakt het, samen met de reeds besloten verlaging van de omslagrente naar 1,5% met ingang van 2022, op dit moment lastig om ramingen voor renteresultaat te doen voor 2023 e.v. Nadere doorrekeningen worden gemaakt op basis van de nog vast te stellen balans 2021. De boekwaarden van de investeringen van die balans zullen naar verwachting een beter houvast geven voor verdere meerjarige doorrekeningen van onder andere het interne renteresultaat.

Stelposten
Saldo van diverse stelposten.

Erfpacht
De producten van erfpacht dragen bij aan de gemeentebrede financiële ruimte. De opbrengsten uit deze producten zijn nauwelijks beïnvloedbaar omdat het initiatief tot het omzetten van erfpachtvoorwaarden of het uitgeven van een nieuw erfpacht buiten de gemeente ligt.

In de Tweede Bestuursrapportage en in de Jaarstukken 2021 zijn incidentele opbrengsten verantwoord uit de conversie van erfpachtcontracten naar eeuwigdurende afkoop. Met deze conversie vervallen echter ook de structurele inkomsten in de vorm van de canons. De structurele inkomstendaling nemen we mee in de financiële ontwikkelingen. Deze omzetting geeft een structureel nadeel van 0,90 miljoen euro.

2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C

Ontwikkelingen Corona scenario C sinds de begroting 2022

In de Programmabegroting 2022-2025 hebben we rekening gehouden met het effect wat de corona pandemie. Dit is op basis van de inschatting die wij in de zomer 2021 hebben gemaakt. De verwachte financiële effecten hebben wij bij de Begroting 2022 in beeld gebracht middels twee scenario's (scenario C: basis, scenario D: somber). De onvermijdelijke coronakosten zijn opgenomen in scenario C en verwerkt in het financieel beeld. Inmiddels hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden, zo was er wederom sprake van beperkende maatregelen en compensatie van het Rijk in december 2021. Met als gevolg dat we de uitgangspunten van scenario C hebben aangepast naar:

- Startpunt is de situatie van begin december 2021
- Vanaf het eerste kwartaal 2022 worden maatregelen vanuit het kabinet langzaam versoepeld, dat wil zeggen naar:
    - Coronapas op veel locaties
    - Daarbinnen geen verplichting tot 1,5 meter
    - Daarbuiten is 1,5 meter een advies, geen verplichting
- Corona blijft in heel 2022 nog onder ons, maar de maatregelen worden wel steeds minder beperkend Vanaf het tweede kwartaal zien we de economie weer herstelt en een groei laat zien

In deze tabel hebben we de financiële effecten uiteengezet van de actualisatie van de onvermijdelijke kosten voor het jaar 2022 ten opzichte van de Programmabegroting 2022. Bij de Tweede

Bestuursrapportage 2022 actualiseren we de uitgangspunten van scenario C en daarmee de onvermijdelijke kosten nog een keer naar de situatie op dat moment. De daadwerkelijk verwerking van de kosten in de Begroting 2022 vindt daarom ook pas plaats bij de Tweede Bestuursrapportage 2022. Dit is dezelfde werkwijze als in 2021.

Bijstelling budgetten onvermijdelijke kosten scenario C

Wij hebben beging 2022 onze prognoses geactualiseerd voor de onvermijdelijke kosten scenario C. Hieronder lichten we de mutaties van de onvermijdelijke kosten Corona toe. Ten opzichte van de Begroting 2022 nemen de onvermijdelijke kosten Corona in totaal toe met een bedrag van 5,071 miljoen euro.

Tabel: Samenvattend overzicht onvermijdelijke kosten scenario C

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024
Bijstelling scenario C	-5.537	-5.310	
Overige ontwikkelingen	466	940	1.085
Totale bijstelling	**-5.071**	**-4.370**	**1.085**

Bijstelling scenario C (nadeel 5,536 miljoen euro) op diverse programma's

De aanpassing van scenario C leidt tot een nadeel op diverse programma's van in totaal 5,536 miljoen euro. Bij de begroting 2022 gingen we ervan uit dat de coronapandemie vanaf medio 2021 beheersbaar zou zijn en er vanaf 1 november geen coronamaatregelen meer zouden komen. Dit scenario bleek te optimistisch en is daarom bijgesteld naar bovenstaande uitgangspunten met als gevolg dat ook de kosten zijn bijgesteld. De specifieke compensatie van het Rijk uit de september- en decembercirculaire zijn netto meegenomen op de beleidsprogramma's/ Dat wil zeggen dat de verwachte extra kosten zijn verminderd met de toegezegde compensatie van het Rijk.

Hieronder zijn de grootste bijstellingen als gevolg van scenario C toegelicht:

- **Ondersteuning op maat (nadeel: 2022 1,700 miljoen euro en 2023 4,800 miljoen euro)**
  In 2022 zijn extra locaties voor daklozenopvang geopend. Voor 2023 zijn extra kosten geraamd voor de boeggolf WMO en Jeugd. De pandemie en de maatregelen duren langer dan verwacht en we zien dat de extra vraag voor WMO en Jeugd erg hoog blijft. Extra inzet blijft ook in 2023 daarom nodig om de extra/zwaardere zorgvraag op te vangen/te voorkomen
- **Bewoners en bestuur (nadeel 2022 1,075 miljoen euro)**
  De verwachting is dat ook in 2022 extra kosten zullen ontstaan door de opeenstapeling van de vraag naar onder andere reisdocumenten (boeggolf) als gevolg van de verlenging van de coronamaatregelen. Daarnaast leidt deze verlenging van de coronamaatregelen er ook toe dat er kosten zijn voor het "Thuisbezorgen van reisdocumenten" en meer inzet van personeel nodig is bij het Klant contact centrum.
- **Volksgezondheid (nadeel: 2022 1,075 miljoen euro en 2023 0,575 miljoen euro**
  De onderdelen psychische gezondheid en gezond ouder worden in Pakket 2.1 zijn opgehoogd en zullen waarschijnlijk doorlopen na 2022. Bij de Jeugdgezondheidszorg locaties leidt de 1,5 meter maatregel en het 1-ouder beleid tot extra personele inzet. Het 1-ouder beleid betekent dat er maar één ouder mee naar binnen mag. Er is extra inhuur van personeel voor doorgang van activiteiten doordat medewerkers door corona-activiteiten niet/ minder beschikbaar zijn. Verder is er een werkgroep die zich bezighoudt met corona vaccinaties.

Overige bijstellingen (voordeel 0,466 miljoen euro)
Naast de bijstelling van het scenario C, zijn ook een aantal budgetten bijgesteld voor de onvermijdelijke corona kosten. Deze worden hieronder toegelicht.

- **Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed (voordeel 0,553 miljoen euro)**
  De inkomstenderving voor de bouwvergunningen worden bepaald door Pfas en stikstof-maatregelen, haperende aanvoerketen in de bouw en corona-effecten. Het is niet exact aan te geven of en zo ja welk deel van de inkomstenderving komt door de coronamaatregelen. Daarom brengen we het bedrag in de begroting terug naar nul.

- **Bereikbaarheid (voordeel 0,720 miljoen euro)**
  Bij de actualisatie van de onvermijdelijke kosten gaan we ervan uit dat de inkomstenderving voor parkeren toch nog gecompenseerd zal worden vanuit het rijk. Daarom brengen we het bedrag in de begroting terug naar nul.

- **Openbare ruimte en groen (nadeel: 2022 0,429 miljoen euro, 2023 0,235 miljoen euro en 2024 0,185 miljoen euro)**
  De werkzaamheden voor de ventilatie van de gebouwen van stadsbedrijven is uitgesteld van 2021 naar 2022 (nadeel 0,560 miljoen euro). Daarnaast kan als gevolg van nieuwe afspraken met reclame-exploitanten de inkomstenderving beperkt worden (voordeel 0,131 miljoen euro).

- **Werk & Inkomen (voordeel: 2022 1,700 miljoen euro, 2023 1,850 miljoen euro en 2024 0,900 miljoen euro)**
  De grote stijging in de bijstand door Corona is uitgebleven, op basis van de huidige CPB-prognoses verwachten we in 2022 geen sterke stijging en bijbehorende uitvoeringskosten (voordeel 0,9 miljoen euro). De incasso van TOZO loopt beter dan eerder gedacht en eventuele extra kosten worden opgevangen binnen het uitvoeringsbudget TOZO (voordeel 0,5 miljoen euro). De verwachte stijging van armoede en schulden door corona is tot nu toe beperkt en wordt deels ondervangen in werkpakket 2, daarom verlagen we deze kosten in 2022 (voordeel 0,3 miljoen euro).

- **Veiligheid (nadeel 2022 en 2023 1,145 miljoen euro)**
  Begin 2022 was door Corona en de nasleep ervan een toename van openbare orde problematiek (zoals dreigingen, rellen, demonstraties en crowdproblematiek). De problematiek nam niet alleen toe, maar was ook complexer. Daarom was het noodzakelijk om extra adviseurs openbare orde en juristen in te zetten. Bij de tweede bestuursrapportage zullen we bezien in hoeverre dit nadeel al dan niet kan worden bijgesteld.

- **Overhead (nadeel 0,933 miljoen euro)**
  Om werken op kantoor en thuis mogelijk te maken en daarmee samenhangende voorzieningen zoals extra schoonmaak worden meer kosten gemaakt. Daarnaast zijn er extra kosten in verband met capaciteit voor crisiscommunicatie en afhandeling van bezwaarschriften als gevolg van de tijdelijke regelingen.

Recapitulatie onvermijdelijke kosten scenario C per programma

Tabel: Totaal Overige ontwikkelingen

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Programma	Begroting 2022			Actualisatie 2022			Saldo		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Bewoners en bestuur	-	-	-	-1.075	-	-	-1.075	-	-
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	-553	-	-	-400	-	-	153	-	-
Bereikbaarheid	-720	-	-	-400	-	-	320	-	-
Duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Openbare ruimte en groen	-585	-235	-185	-1.580	-	-	-995	235	185
Economie & Werkgelegenheid voor iedereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werk en Inkomen	-2.400	-3.250	-900	-700	-1.400	-	1.700	1.850	900
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondersteuning op maat	-10.400	-3.200	-	-12.100	-8.000	-	-1.700	-4.800	-
Volksgezondheid	-	-	-	-1.075	-510	-	-1.075	-510	-
Veiligheid	-	-	-	-1.465	-1.145	-	-1.465	-1.145	-
Cultuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samenleven en sport	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vastgoed	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	-978	-	-	-978	-	-	-	-	-
Overhead	-459	-	-	-1.392	-	-	-933	-	-
	-16.095	**-6.685**	**-1.085**	**-21.165**	**-11.055**	**0**	**-5.071**	**-4.370**	**1.085**

2.3 Knelpunten en meevallers

In dit hoofdstuk zijn de knelpunten en meevallers opgenomen. Een knelpunt moet voldoen aan drie criteria: ze moeten onvermijdelijk zijn (bijsturen is niet mogelijk), onuitstelbaar (niet verschuifbaar in de tijd) en onoplosbaar (niet binnen bestaande budgetten op te vangen).

In onderstaande tabel laten wij per programma de verwachte afwijking in de begroting zien.

De afwijkingen ten opzichte van de actuele Begroting 2022 leiden tot het verwachte saldo bij de Verantwoording 2022. Dit beeld is exclusief bestedings- en dekkingsvoorstellen en exclusief de grondexploitaties.

Tabel: Knelpunten en meevallers
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Bewoners en Bestuur	-1.776	-2.367	-2.367	-2.367	-2.367
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed	-415	-3.333	-3.878	-3.765	-7.935
Bereikbaarheid	-	-	-	-	-
Duurzaamheid	-	-	-	-	-
Openbare Ruimte en Groen	-675	-217	-2.217	-2.677	-4.087
Economie en werkgelegenheid voor iedereen	-	-	-	-	-
Werk en inkomen	3.600	1.200	1.200	1.200	1.200
Onderwijs	-1.850	-3.550	-1.950	-2.650	-1.450
Ondersteuning op Maat	-2.500	-8.600	-10.000	-8.600	-10.600
Volksgezondheid	-50	-50	-50	-50	-50
Veiligheid	-330	-468	-448	-448	-448
Cultuur	-	-	-	-	-
Samenleven en Sport	-65	-130	-195	-250	-315
Utrechts Vastgoed	-4.910	-4.910	-4.910	-345	-345
Algemene middelen	-3.250	-	-	-	-
Overhead	-6.052	-10.396	-11.429	-10.813	-9.717
Totaal	**-18.273**	**-32.821**	**-36.243**	**-30.765**	**-36.114**

Hierna worden de afwijkingen per programma toegelicht.

Bewoners en Bestuur

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Consequenties CAO-aanpassing 2022 voor Inhuur	-180	-180	-180	-180	-180
Basis op orde bedrijfsvoering lokale democratie	-50	-475	-475	-475	-475
Extra lasten burgerzaken door verandering samenstelling populatie bevolking	-275	-275	-275	-275	-275
Uitbreiding fractiebijdrage door meer fracties	-204	-270	-270	-270	-270
Verkiezingen in de toekomst	-1.067	-1.167	-1.167	-1.167	-1.167
Totaal	**-1.776**	**-2.367**	**-2.367**	**-2.367**	**-2.367**

Consequenties CAO-aanpassing 2022 voor Inhuur

De vakbonden en werkgevers hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe CAO. Naar verwachting wordt deze nieuwe CAO in 2022 met terugwerkende kracht naar 1-1-2021 vastgesteld. De impact van de verhoging van het minimumloon zal voor de inhuur van uitvoerende functies een grotere impact hebben dan de rest van het in concept afgesproken pakket.

Basis op orde bedrijfsvoering lokale democratie

De capaciteit van de griffie en de vaste fractiebijdrage worden op orde gebracht met deze uitbreiding.

Extra lasten burgerzaken door verandering samenstelling populatie bevolking

De stad groeit, het aantal inwoners groeit. Deze groei is niet 'recht evenredig', het aantal mensen van niet Nederlandse afkomst groeit harder dan die van Nederlandse afkomst. Voor burgerzaken betekent dit dat de gemiddelde 'doorlooptijd' van producten en diensten toeneemt. De formele voorbereidingen voor een huwelijk tussen iemand uit Eritrea en iemand uit Iran is veel bewerkelijker. Idem voor geboorteaangifte, de overlijdensakte etcetera.
Ook voor het KCC heeft dit effect; inwoners met lagere taalvaardigheid en (gemiddeld) minder inzicht in het functioneren van de gemeente/ de overheid hebben gemiddeld een langere interactie met het KCC. Dit vraagt om uitbreiding van de personele inzet, om de wachttijden niet op te laten lopen.

Uitbreiding fractiebijdrage door meer fracties

Er zitten momenteel twaalf fracties in de gemeenteraad. Bij de recente gemeenteraadsverkiezingen drie partijen bijgekomen. Alle fracties hebben volgens de Verordening op de financiële bijdrage aan fracties recht op een subsidie ter dekking van hun kosten. Voor 2022 betekent dat (3 maal 0,068 miljoen euro) aan extra kosten en vanaf 2023 (drie maal 0,090 miljoen euro).

Verkiezingen in de toekomst

We verwachten ook dit jaar een tekort op het huidige beschikbare budget voor verkiezingen. Om verkiezingen ook in de toekomst betrouwbaar en veilig te kunnen blijven organiseren is het belangrijk hier een robuust team neer te zetten. Ook is er voldoende budget nodig voor ontwikkelingen zoals toegankelijkheid, hogere vergoedingen voor (plaatsvervangende) voorzitters, aanbestedingen en meerkosten voor onder andere ICT, materialen en communicatie ten opzichte van 2019 (de situatie voor corona).

Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Afdracht Grondexploitatie Leidsche Rijn en Stationsgebied	0	-770	-770	-770	-5.270
Invoering Omgevingswet	0	-620	-420	-320	-320
Landelijk Digitaal stelsel Omgevingswet	0	0	-300	-300	0
Omgevingsplannen: Voortzetting werkzaamheden om te voldoen aan wettelijke vereisten per 2030	0	0	-350	-350	-350
Omgevingsplannen: Werken met omgevingsplan	-150	-150	-210	-210	-180
Overdragen (basis)taken naar gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	-65	-103	-138	-125	-125
Ruimtelijk economisch programma (REP)-Integraal ruimtelijk perspectief (IRP)	-200	-400	-400	-400	-400
Wet Kwaliteitsborging Bouw: Voldoen aan wettelijk minimum	0	-1.290	-1.290	-1.290	-1.290
Totaal	**-415**	**-3.333**	**-3.878**	**-3.765**	**-7.935**

Afdracht Gondexploitatie Leidsche Rijn en Stationsgebied

De Grexen Leidsche Rijn en Stationsgebied lopen af. Daardoor kan de afdracht algemene middelen niet meer plaatsvinden. Voor het stationsgebied is dit vanaf 2023 een bedrag van 0,770 miljoen euro en voor het gebied Leidsche Rijn 4,5 miljoen euro vanaf 2026.

Invoering Omgevingswet

Per 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. De komst van deze wet zorgt er voor dat een deel van de werkzaamheden (toezicht, beleidsondersteuning) niet ondergebracht kunnen worden onder de leges en zorgt voor extra lasten. Daarnaast hebben we bij de vergunningverlening tijdelijk met twee wettelijke regimes te maken, wat zorgt voor frictiekosten.

Landelijk Digitaal stelsel Omgevingswet

De invoering van het landelijke Digitaal stelsel omgevingswet (DSO) brengt kosten met zich mee voor de implementatie binnen gemeente Utrecht om hiermee te werken.

Omgevingsplannen: Voortzetting werkzaamheden om te voldoen aan wettelijke vereisten per 2030

In het omgevingsplan worden ongeveer 300 bestemmingsplannen, verordeningen en regelingen geïntegreerd; in 2020 hebben we enkele daarvan geïntegreerd. Naast al deze regels komen er ook voormalige rijksregels in het omgevingsplan. In 2030 moeten we alle omgevingsplannen gereed hebben. Naast het weghalen van tegenstrijdige en overbodige regels, moeten de nieuwe regels voldoen aan de eisen van de wet dus digitaal, locatiegebonden en activiteitgericht zijn. Ook zijn alle nieuwe regels verbonden aan beleid uit de omgevingsvisie.

Omgevingsplannen: Werken met omgevingsplan

Het werken met omgevingsplannen vraagt om structureel meer capaciteit en zal leiden tot structurele hogere licentiekosten van de software. Het betreft capaciteit voor het beheer van toepasbare regels (beslisbomen voor specifieke aanvragen up to date houden in het systeem voor de aanvragers) en er is regie nodig op de wijziging van de omgevingsplannen omdat dit onder de Omgevingswet een continu proces is (meerdere keren per jaar moeten wijzigingen worden doorgevoerd) in plaats zoals nu verplicht na een bepaalde periode. Ook blijkt uit onderzoek naar de uitvoeringskosten van de Omgevingswet dat het beheer hiervan meer tijd kost.

Ruimtelijk economisch programma (REP)-Integraal ruimtelijk perspectief (IRP)
Coördinatie en afstemming van de Utrechtse bijdrage aan het REP en jaarlijks afdracht aan de U10-organisatie ten behoeve van bekostiging van de U10-projectorganisatie.

Overdragen (basis)taken naar gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)
In verband met de wettelijke verplichte overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten, stijgt het relatieve aandeel van de gemeente Utrecht binnen de gemeenschappelijke regeling van de RUD. Daarnaast moeten de gemeentelijke asbesttaken overgedragen worden aan de RUD, dit kan niet volledig budgettair neutraal plaatsvinden.

Wet Kwaliteitsborging Bouw: Voldoen aan wettelijk minimum
Per 1 juli 2022 treedt de Wet Kwaliteitsborging Bouw in werking. Deze wet heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Concreet betekent de invoering van de wet dat het deel van het technisch bouwbesluit dat nu door de gemeente wordt getoetst zal worden uitgevoerd door een externe private partij. De gemeente blijft bevoegd gezag. Door het van kracht worden van de Wet per 1 juli 2022 ontstaan nieuwe activiteiten voor de gemeente als bevoegd gezag die moeten worden uitgevoerd. Er zijn extra kosten te verwachten doordat er meer toezicht en handhaving zal plaats vinden. Deze activiteiten kunnen niet gedekt worden uit de legesinkomsten, waardoor een beroep gedaan moet worden op de algemene middelen. De geraamde kosten zijn gebaseerd op het wettelijk minimum dat de gemeente op basis van nieuwe wetgeving moet uitvoeren. In de berekening is rekening gehouden met de structurele compensatie van het Rijk.

Openbare ruimte en groen

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Consequenties CAO-aanpassing 2022 en verder voor Inhuur	-115	-115	-115	-115	-115
Extreme prijsstijgingen groen onderhoud	-135	0	0	0	0
Extreme prijsstijgingen specialistisch reinigen	-268	0	0	0	0
Extreme prijsstijgingen verwijderen olie- en vetsporen	-55	0	0	0	0
Nota beheer openbare ruimte: Naoorlogse wijken	0	0	0	0	-950
Onderhoud en beheerkosten openbare ruimte: Wisselspoorterrein fase 1	-102	-102	-102	-102	-102
Uitbreiding uitvoeringsprogramma Wervengebied	0	0	-2.000	-2.460	-2.920
Totaal	**-675**	**-217**	**-2.217**	**-2.677**	**-4.087**

Consequenties CAO-aanpassing 2022 en verder voor Inhuur
De vakbonden en werkgevers hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe CAO. Naar verwachting wordt deze nieuwe CAO in 2022 met terugwerkende kracht naar 1-1-2021 vastgesteld. De impact van de verhoging van het minimumloon zal voor de inhuur van uit.

Extreme prijsstijgingen specialistisch reinigen
We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft het schoonhouden van de diverse toiletvoorzieningen in de stad, zoals vaste toiletvoorzieningen, uriliften, plaszuilen en het reinigen van de stegen en de plasplekken in de Binnenstad. In de Nota ‘Utrecht op z’n gemak’ is opgenomen dat er binnen een straal van 250 meter een toiletvoorziening aanwezig dient te zijn. Vanuit deze nota zijn er recentelijk vaste toiletvoorzieningen in de openbare ruimte bijgekomen. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van ruim 200%, los van de kostenstijging door de uitbreiding van de toiletvoorzieningen. Het is niet mogelijk om op korte termijn deze kosten te beperken. Op de middellange termijn is het mogelijk om andere keuzes te maken, zoals het sluiten van toiletvoorzieningen, het opheffen van plaszuilen en het minder vaak schoonmaken van

stegen en plasplekken. De stegen en plasplekken in de binnenstad zullen vervuilen en niet meer voldoen aan het met de raad afgesproken kwaliteitsniveau met betrekking tot schoon. Het sluiten van nieuwe toiletvoorzieningen leidt tot kapitaalvernietiging.

Extreme prijsstijgingen verwijderen olie- en vetsporen

We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft de diverse werkzaamheden voor het verwijderen van olie- en vetsporen, dit zijn substantieel hogere prijzen. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van 80%. Het verwijderen van olie- en vetsporen zijn activiteiten die we vanuit veiligheid verplicht zijn om uit te voeren. We hebben niet de keuze om dit niet te doen.

Extreme prijsstijgingen groen onderhoud

We hebben te maken met extreme prijsstijgingen wat betreft de diverse werkzaamheden voor het groenonderhoud. De jaarlijkse kosten laten ten opzichte van het huidige hiervoor beschikbare budget een kostenstijging zien van 130%. Het betreft groenwerkzaamheden in de openbare ruimte, zoals het snoeien van bomen en struiken. Vanuit veiligheid in de openbare ruimte zijn we verplicht deze werkzaamheden uit te voeren.

Nota beheer openbare ruimte: Naoorlogse wijken

In de financiële strategie, zoals beschreven in de Nota Beheer Openbare Ruimte, is een knelpunt ‘op termijn’ benoemd. Beginnend in 2025, het laatste jaar van de meerjarenbegroting, is er cumulatief structureel jaarlijks oplopend 0,95 miljoen euro nodig voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte om de toenemende onderhouds- en vervangingsinspanning in de naoorlogse wijken "het hoofd te kunnen bieden" en het achterstallig onderhoud weg te werken

Onderhoud en beheerkosten openbare ruimte: Wisselspoorterrein fase 1 Diverse projecten voor

Eind 2021 is de ontwikkeling van fase één van het werkspoorterrein afgerond. Dit gebied betreft nieuw areaal en wordt nu overgedragen aan de beheerorganisatie.

Uitbreiding uitvoeringsprogramma Wervengebied

In het uitvoeringsprogramma "Werk aan de werf" wordt rekening gehouden met de meest urgente rakken op de Oudegracht en Nieuwegracht op basis van de werkwijze van risicogericht prioriteren en tevens wordt in het uitvoeringsprogramma rekening gehouden met het herstel van meerdere kelders die niet kunnen wachten vanwege veiligheid, erfgoed en/of gebruik. Bijvoorbeeld om schade door ernstige lekkage te voorkomen. Conform toegezegd in het vastgestelde programmaplan wordt de programmering in het uitvoeringsprogramma uitgebreid. Voor 2024 tot en met 2026 bedragen de kosten 15 miljoen euro per jaar waarvan circa 13 miljoen euro per jaar kan worden geactiveerd.

Werk en Inkomen

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
BUIG verdeelmodel	3.600	1.200	1.200	1.200	1.200
Totaal	**3.600**	**1.200**	**1.200**	**1.200**	**1.200**

BUIG-verdeelmodel

Het landelijke BUIG verdeelmodel (bijstandsbudget) wordt jaarlijks aangepast. Het budgetpercentage voor 2022 lijkt iets hoger uit te vallen dan in de voorgaande jaren, daardoor kan de bij de Voorjaarsnota 2017 ingeboekte bijdrage van de algemene middelen worden verlaagd.

Onderwijs

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting	-800	-1.300	-700	-1.400	-1.200
Stijging verzekeringspremie	-250	-250	-250	-250	-250
Tijdelijke huisvesting door groei van de stad binnen het programma Onderwijshuisvesting	-	-2.000	-1.000	-1.000	-
Tijdelijke huisvesting door uitloop projecten binnen het programma onderwijshuisvesting	-800	-	-	-	-
Totaal	**-1.850**	**-3.550**	**-1.950**	**-2.650**	**-1.450**

Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting

De afgelopen maanden zijn veel aanbestedingen hoger uitgevallen dan verwacht. De bouwprijzen stijgen de laatste tijd snel, vanwege materiaaltekorten en verstoringen van productieprocessen door het coronavirus. Daarnaast is er veel vraag naar bouwpersoneel. De verwachting is dat de prijsstijgingen verder doorzetten. Er is nog geen zicht op lagere materiaalprijzen of minder krapte op de arbeidsmarkt. Dit leidt ertoe dat de projecten in het Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting niet conform verordening uitgevoerd kunnen worden zonder extra budget.
Alle projecten worden meegewogen waarvan de gunning plaats zal gaan vinden tussen nu en 2025. Naar verwachting gaat het om een overschrijding van 9% bij renovatieprojecten, 18% bij vervangende nieuwbouw en uitbreidingsprojecten, en 20% bij tijdelijke huisvesting

Stijging verzekeringspremie

We hebben een nieuw verzekeringscontract voor onderwijsgebouwen afgesloten. Dit contract is hoger uitgevallen dan het vorige, onder andere door de toename van schades als gevolg van vandalisme.

Tijdelijke huisvesting door groei van de stad binnen het programma onderwijshuisvesting

In het groeikader zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar om, naast voor de permanente huisvesting, ook voor de tijdelijke huisvesting van onderwijs een budget op te nemen. Daarom is besloten dat deze tijdelijke huisvesting in het vervolg als knelpunt wordt aangedragen vanuit het Programma Onderwijs bij de jaarlijkse integrale afweging Voorjaarsnota, met ingang van de Voorjaarsnota 2022. De kosten hebben betrekking op de uitvoering van de reguliere wettelijke taak.

Tijdelijke huisvesting door uitloop projecten binnen het programma onderwijshuisvesting

Diverse projecten voor onderwijshuisvesting lopen uit. Dit heeft diverse oorzaken (overleg met schoolbesturen over programma van eisen kan uitlopen, aanvraag vergunningen, inpassen ontwerp binnen budget, etc.). Door deze vertragingen, moeten scholen langer gebruik maken van tijdelijke huisvesting (tijdelijke bijgebouwtjes om de groeiende stroom leerlingen te huisvesten). Door het langere gebruik van tijdelijke huisvesting, kost dit meer dan aanvankelijk was begroot.

Ondersteuning op maat

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Buurtteam en Aanvullende zorg WMO (gemeentetaak)	-12.000	-12.400	-12.400	-13.000	-13.600
Overschot beschermd wonen (centrumgemeentetaak)	9.500	6.400	5.000	4.400	3.000
Transformatiefonds beschermd wonen U16	0	-2.600	-2.600	0	0
Totaal	**-2.500**	**-8.600**	**-10.000**	**-8.600**	**-10.600**

Buurtteam en Aanvullende zorg WMO (gemeentetaak)

We zien een stijgende druk op de WMO zorg door onder andere vergrijzing, langer thuis blijven wonen en ook corona. Op het budget voor gemeentetaken verwachten we daarom een structureel tekort. Aan de inkomsten kant zien we dat er nog veel onzeker is door het nieuwe verdeelmodel WMO en het landelijke onderzoek naar de (financiële) houdbaarheid van de WMO. In het regeerakkoord is daarnaast opgenomen dat het abonnementstarief wordt aangepast, maar dit gaat gepaard met een verlaging van het budget per 2025.

Overschot beschermd wonen (centrumgemeentetaak)

Op de middelen voor de centrumgemeentetaken hebben we een structureel overschot. Dit overschot zit vooral in de middelen voor Beschermd wonen. Door de doordecentralisatie van Beschermd wonen, wordt dit budget naar verwachting (met een ingroeipad van tien jaar) verdeeld over de gemeenten in de regio. Het overschot voor Utrecht stad wordt daarmee fors kleiner (en blijft ook na 2026 afnemen). Om binnen dit budget te blijven als U16 gemeenten ligt er nog een behoorlijke transformatie opgave.
De invoering van het woonplaatsbeginsel en daarmee het objectief verdeelmodel BW en de doordecentralisatie is onlangs met onbepaalde tijd uitgesteld. Hierdoor neemt de onzekerheid aan de inkomsten kant door de wijziging van het Woonplaatsbeginsel, de invoering van het verdeelmodel en de doordecentralisatie BW nog toe. De druk op de maatschappelijke opvang neemt toe en leidt tot krapte in het budget.

Transformatiefonds beschermd wonen U16

Binnen de doordecentralisatie beschermd wonen ligt er voor de U16 gemeenten een forse opgave om te transformeren van Beschermd verblijf naar beschermd thuis en het beschikbaar hebben van voorzieningen in de regio. Om dit te kunnen doen moet er ruimte gemaakt worden vanuit de U16 brede middelen voor Beschermd wonen. Dit betreft hoofdzakelijk middelen die in de begroting van Utrecht zitten vanuit de centrumgemeente taak.

Volksgezondheid

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht: Forensisiche zorg	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal	**-50**	**-50**	**-50**	**-50**	**-50**

Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht: Forensische zorg

De taak Forensische Zorg is belegd bij de Gemeenschappelijke regeling GGDrU. De Gemeenschappelijke regeling kent zijn eigen planning & control cyclus, met een zienswijze procedure vanuit onze gemeente. De taak Forensische Zorg kent de afgelopen jaren een stijgend aantal verdachte overlijdens en een stijgende kostprijs (in 2021 alleen al 8,5%). Dit maakt dat het budget ontoereikend is om aan de jaarlijkse verplichtingen te kunnen voldoen.

Veiligheid

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Structurele dekking kosten Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	-330	-300	-280	-280	-280
Veiligheidsregio Utrecht (VRU): Verhoging ijkpuntscore	0	-168	-168	-168	-168
Totaal	**-330**	**-468**	**-448**	**-448**	**-448**

Structurele dekking kosten Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

De Landelijke Aanpak Adreskwaliteit wordt al sinds 2019 uitgevoerd door een vast team adresonderzoekers, echter er is nog geen structurele dekking geregeld voor deze taak.
Bij de start is verondersteld dat het team zich kon terugverdienen door het stopzetten van ten onrechte verstrekte bijstandsuitkeringen. Deze 'businesscase' op fraude is zowel ongewenste focus en als niet kostendekkend.
Naast de bijdrage aan de preventie van criminaliteit heeft dit team ook een groeiende rol op het gebied van het signaleren van misstanden.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU): Verhoging ijkpuntscore

Door een herijking van de ijkpuntscores stijgt het aandeel van de gemeente Utrecht en dus de bijdrage aan de VRU. De hogere bijdrage aan de VRU wordt gecompenseerd door een hogere algemene uitkering.

Samenleven en Sport

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Achterblijvende stijging indexering huurinkomsten maatschappelijk vastgoed	-65	-130	-195	-250	-315
Totaal	**-65**	**-130**	**-195**	**-250**	**-315**

Achterblijvende stijging indexering huurinkomsten maatschappelijk vastgoed

De indexeringen van onze huidige budgetten gemeentelijk maatschappelijk vastgoed loopt niet gelijk met de stijging van de jaarlijkse huren.

Utrechts Vastgoed

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Kapitaallasten Cultuurhuis Leidsche Rijn	-345	-345	-345	-345	-345
Verhogen dotatie voorziening Vastgoedonderhoud Utrechts Vastgoed	-4.565	-4.565	-4.565	0	0
Totaal	**-4.910**	**-4.910**	**-4.910**	**-345**	**-345**

Kapitaallasten Castellum Hoge Woerd

Castellum Hoge Woerd is in 2015 gereedgekomen en geactiveerd. Op deze investering zat een onrendabel bedrag (dat niet met huur is te dekken), resulterend in een kapitaallast van 0,345 miljoen euro per jaar. Met deze last is slechts rekening gehouden tot 2021, terwijl deze in totaal 40 jaar loopt.

Verhogen dotatie voorziening Vastgoedonderhoud Utrechts Vastgoed

De voorziening is ingesteld om de schommelingen van de kosten van het meerjarig groot onderhoud op te vangen. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) voor de komende tien jaar. Eind 2021 zijn deze plannen geactualiseerd. Bij de actualisatie is gebleken dat de jaarlijkse dotatie aan de voorziening ontoereikend is en deze verhoogd moet worden met 4,565 miljoen euro om te kunnen voldoen aan de verplichtingen voor de komende jaren. Overeenkomstig de BBV-regelgeving wordt deze verhoging voor een periode van vier jaar verwerkt, startend in de Jaarstukken 2021 tot en met 2024. Bij de volgende actualisatie van de onderhoudsplannen en/of beleidswijziging wordt de toereikendheid van de voorziening opnieuw beoordeeld.

Algemene middelen

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Extreme prijswijzigingen energielasten	-3.250	0	0	0	0
Totaal	**-3.250**	**-**	**-**	**-**	**-**

Extreme prijswijzigingen energielasten

Naar aanleiding van de extreme prijswijzigingen op energie als gevolg van de geopolitieke (en andere) ontwikkelingen is in beeld gebracht wat deze ontwikkelingen financieel betekenen voor 2022. Op basis van gelijkblijvend gebruik betekent dit een gemeentebrede kostenverhoging van 3,250 miljoen euro in 2022 (ten opzichte van 2021). Ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota en de eerste bestuursrapportage hebben we een gedwongen nieuwe aanbesteding in het kader van het Europees sanctiebeleid tegen Rusland opgelegd gekregen. Dit houdt in dat we per 10 oktober 2022 het contract met Gazprom moeten beëindigen. In de hier boven genoemde kostenverhoging van 3,250 miljoen euro hebben we geen rekening gehouden met deze verplichte beëindiging. We verwachten dat, zonder medewerking van Gazprom aan overdracht van de reeds ingekochte volumes, dat de extra kosten van deze beëindiging in 2022 0,6 miljoen euro en in 2023 € 1,1 miljoen euro bedragen. Indien Gazprom wel zijn medewerking verleent aan de overdracht van de reeds ingekochte volumes dan zijn de extra kosten aanzienlijk lager, namelijk 60.000 euro in 2022 en 0,5 miljoen in 2023. We kunnen nu nog geen enkele verwachting of inschatting maken of Gazprom mee zal werken aan de overdracht van ingekochte volumes.

Overhead

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Wet Open Overheid extra capaciteit vast en tijdelijk	-3.350	-3.350	-3.350	-3.350	-1.850
Vervanging SAP	-80	-950	-1.160	-810	-810
Werken 3.0	-1.506	-2.463	-2.133	-1.738	-1.761
Basis op orde Bedrijfsvoering: onderdeel Wet-en regelgeving	-383	-2.215	-2.499	-2.499	-2.499
Overhead vierkant knelpunten en meevallers	-854	-1.539	-2.407	-2.537	-2.918
Meerkosten gebruik BRP	121	121	121	121	121
Totaal	**-6.052**	**-10.396**	**-11.429**	**-10.813**	**-9.717**

Wet Open Overheid extra capaciteit vast en tijdelijk

In verband met de implementatie van de Wet Open Overheid (WOO) is extra structurele en tijdelijke capaciteit nodig.

Vervanging SAP

De gemeente Utrecht streeft erna de digitale bedrijfsvoering slagvaardig te ondersteunen, en zal daarom het huidige ERP-systeem (SAP ECC) dienen te vervangen door SAP S4HANA. Hiermee worden de financiële en inkoopprocessen duurzamer en effectiever ondersteund. Het nieuwe pakket zal, conform de Cloudstrategie van de gemeente Utrecht, extern gehost worden. We streven er ook naar om zowel technisch beheer als functioneel beheer via een externe partij te organiseren. De hiervoor benodigde implementatie vraagt om een grote inspanning van onze interne organisatie. Door de migratie gefaseerd uit te voeren en door de interne projectorganisatie zorgvuldig in te richten, sluiten we aan op het verandervermogen van de organisatie.

Werken 3.0

Werken 3.0 is gericht op het structureel faciliteren van flexibel en plaats onafhankelijk werken. In de Visie Werken 3.0 is dit kort samengevat: 'We werken opgavegericht en faciliteren onze medewerkers zodat ze op een betrokken, effectieve, gezonde en duurzame manier hun werkzaamheden kunnen uitvoeren om gezond stedelijk leven voor iedereen te realiseren.'
In de Voorjaarsnota 2021 is een eerste toekenning gedaan voor de realisatie van de meest urgente knelpunten met betrekking tot Werken 3.0. In eerste instantie was dit gericht op het oplossen van het tekort aan arbo-waardige werkplekken, waarover ook afspraken zijn gemaakt met de COR.
Door corona is de uitrol van plaatsonafhankelijk werken enorm versneld en is het de nieuwe norm voor werken geworden zoals ook blijkt uit onderzoek. De aanpassing van de ICT-omgeving en de investering in ondersteunende middelen (laptops en hybride overleg faciliteiten) uit de aanvraag 2021 zijn een eerste noodzakelijke stap geweest. We hebben gezien dat de digitalisering van werken voor een grotere groep medewerkers versneld mogelijk is geworden en dat de nieuwe manier van werken veranderingen vereist in de fysieke werkomgeving, zowel op kantoor als thuis. De aanpassing van de fysieke werkomgeving pakken we de komende jaren stapsgewijs op, waarmee we ook nieuwe gebruikservaringen nog kunnen implementeren. Het structurele karakter van deze nieuwe hybride werkvormen, leidt tot een cultuurverandering en vraagt nieuwe manieren van werken van zowel medewerkers als leidinggevenden.
Voor de realisatie van plaatsonafhankelijk werken voor een grotere groep medewerkers en de realisatie van een effectieve werkomgeving die bijdraagt aan samenwerken, ontmoeten en (hybride) vergaderen, zijn aanvullende investeringen nodig voor:

1. Aanpassingen van de inrichting op de locaties (besloten ruimtes uitbreiden en projectruimten uitbreiden)
2. Mobiele devices voor medewerkers zonder werkplek
3. Ondersteunen van medewerkers en leidinggevenden in nieuwe manieren van werken.
4. Aanvullende faciliteiten thuiswerkplek (toekomstbestendige thuiswerkfaciliteiten)

Basis op orde Bedrijfsvoering: onderdeel Wet-en regelgeving

Voor de uitvoering van nieuwe wetgeving (BOR/SOR, Rechtmatigheidsverantwoording, BIO en informatiebeheer) is capacitaire uitbreiding nodig.

Overhead vierkant knelpunten en meevallers

De apparaatslasten in de knelpunten brengen ook extra overheadkosten met zich mee. Dit vraagt ook een verruiming van het budget van het overheadvierkant.

Meerkosten gebruik BRP

Budget meerkosten gebruik Basisregistratie personen retour naar Algemene middelen. Deze kosten zijn reeds gedekt binnen het overheadvierkant en hoven daarom niet apart begroot te worden op het programma Bewoners en bestuur.

2.4 Overheveling taken naar gemeenten

In de September- en Decembercirculaire 2021 zijn extra middelen voor nieuwe taken of uitnamen voor vervallen taken opgenomen, de corresponderende posten. De noodzakelijkheid van het door vertalen van de corresponderende posten naar de inhoudelijk programma's wordt getoetst bij de organisatieonderdelen.

Hieronder een overzicht van de financiële middelen en daaronder een toelichting waarvoor het nodig is.

x € 1.000

Corresponderende posten	2022	2023	2024	2025	2026
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (corona)	958				
Gemeentelijk schuldenbeleid (corona)	819				
Bijzondere bijstand (corona)	410				
Salarislasten zorgdomein (wmo)	519	516	514	518	523
Salarislasten zorgdomein (jeugd)	827	816	814	819	828
Robuust rechtsbeschermingssysteem	580	621	619	623	630
Versterking ondersteuning wijkteams	1.224	1.214	1.209	1.217	1.365
Impuls integraal werken	165	87			
Systeemleren	115	114	114	115	116
Versterken dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag (DU)	710	710	710	710	710
Versterken dienstverlening gemeenten: systeemleren (DU)	313				
Gemeenteraadsverkiezingen	958				
Mutatie algemene uitkering	7.598	4.078	3.980	4.002	4.172
Door te vertalen naar programma's	7.598	4.078	3.980	4.002	4.172
Saldo corresponderende posten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)
Dit budget is nodig om de dienstverlening aan mensen die als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Hiermee bevorderen we uitstroom uit de uitkeringen en verlagen we de bijstandsuitgaven.

Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)
We hebben onze organisatie aangepast aan de verwachte vraag. Afschalen kost tijd, dit bedrag stelt ons in staat dit zorgvuldig te doen. Wel willen we door dit budget te claimen minder aanspraak te doen op het werkpakket

Bijzondere bijstand (compensatie corona)
Tweede Bestuursrapportage beschikbaar budget opgehoogd. Door deze middelen in 2022 beschikbaar te hebben kunnen we monitoren of het uitgaveplafond bijzondere bijstand omhoog moet zonder dat dit meteen tot een tekort leidt. De middelen zijn dus nodig.

Salarislasten zorgdomein (wmo)
Bedrag is nodig om de hogere salariskosten bij aanbieders te kunnen dekken.

Salarislasten zorgdomein (jeugd)
Wij hebben de salarislasten voor zorgaanbieders geïndexeerd conform het percentage van gemeente Utrecht voor 2022. Echter ligt het percentage waarmee het Rijk de salarislasten wil verhogen, hoger. Hiermee kunnen we dat compenseren.

Robuust rechtsbeschermingssysteem
Een deel van de middelen is nodig bij maatschappelijke ondersteuning, het andere deel is nodig voor een ombudsfunctie bij juridische zaken.

Versterking ondersteuning wijkteams
Afgestemd met Wijken, is bedoeld voor sociale wijkteams (buurtteams). De middelen zijn bedoeld om de dienstverlening van de overheid aan burgers te verbeteren naar aanleiding van de Kinderopvangtoeslagenaffaire.

Impuls integraal werken
Afgestemd met VTH, is bedoeld integrale samenwerking in het sociaal domein. De middelen zijn bedoeld om de dienstverlening van de overheid aan burgers te verbeteren naar aanleiding van de Kinderopvangtoeslagenaffaire.

Systeemleren
Deze middelen zijn nodig voor de aandacht voor menselijke maat (beter uitvoering).

Versterken dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag
De extra inzet op personen met verward gedrag en hoog veiligheidsrisico voor de Regio Utrecht:
- 2 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning voor personen met psychiatrische problematiek en hoog veiligheidsrisico (0,220 miljoen euro)
- 1.5 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning voor MDA ++ structurele vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties/ stalking (0,180 miljoen euro)
- 1.5 fte procesregie + 1 fte procesondersteuning ten behoeve van voorkomen radicalisering en extremisme (0,180 miljoen euro)
- 0.5 fte procesregie + 0.5 fte procesondersteuning ten behoeve van ex-gedetineerden met hoog veiligheidsrisico (0,075 miljoen euro)
- implementatie en onderhoud casusoverleg ondersteunend systeem PGA-X (0,055 miljoen euro). Totaal 0,710 miljoen euro

Versterken dienstverlening gemeenten: systeemleren
Er is voor 2021 en 2022 een bedrag van 5 miljoen euro per jaar beschikbaar voor extra inzet van expertise en capaciteit in de vijftien gemeenten waarmee in het kader van het programma Leefbaarheid en Veiligheid sinds 2019 intensief wordt samengewerkt. De zestien stedelijke vernieuwingsgebieden in deze gemeenten zijn gebieden waar gemeenten en betrokken partijen werken aan een langjarige, integrale en lerende aanpak om de uitvoering en dienstverlening beter te laten aansluiten op de vraagstukken van kwetsbare bewoners. De geleerde lessen binnen de koplopergemeenten kunnen direct worden benut in andere gemeenten. Hiervoor worden gerichte kennis– en leer activiteiten uitgevoerd, waarbij nauw zal worden aangesloten bij het kennis- en leernetwerk van het programma Leefbaarheid en Veiligheid en de kennisinfrastructuur van de VNG en betrokken kennispartners. De middelen worden gealloceerd naar het programma in Overvecht.

Gemeenteraadsverkiezingen
Dit is een compensatie coronakosten voor organiseren gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen

In de bijsturingsvoorstellen worden voorstellen gedaan om onttrekkingen aan bestemmingsreserves te doen, budgetten over te hevelen over programma's heen via de algemene dekkingsreserve of de hoogte van de baten en lasten aan te passen.
Deze bijsturingsvoorstellen zijn budget neutraal en hebben geen financiële impact op de programmabegroting.
Hieronder is een totaaloverzicht van alle budgettair neutrale wijzigingen opgenomen.

Tabel: Totaaloverzicht budget neutrale bijsturingsvoorstellen

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Verhogen baten	5.839	1.999	460	460	460
Verhogen lasten	-12.364	3.601	-460	-460	-460
Onttrekking bestemmingsreserve	925	-	-	-	-
Onttrekking algemene dekkingsreserve	5.600	-5.600	-	-	-
Verplaatsen	-	-	-	-	-
Eindtotaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

2.5.1 Bewoners en Bestuur

Verhogen baten en lasten programma bewoners en bestuur

x € 1.000

	Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
	Naturalisaties	Verhogen baten	330	0	0	0	0
	Naturalisaties	Verhogen lasten	-330	0	0	0	0
	VOG	Verlagen baten	-80	-80	-80	-80	-80
	VOG	Verlagen lasten	80	80	80	80	80

Beslispunt:

1. De baten en lasten van het product naturalisaties aanpassen in verband met meer vraag naar dit product.
2. De baten en lasten van het product Verklaring omtrent gedrag (VOG) aanpassen in verband met steeds minder vraag bij de gemeente naar dit product.

Argument:

1. We zien nu een paar jaar achter elkaar een toename in naturalisatieaanvragen (instroom van 6/7 jaar geleden uit onder ander Syrië die zich laten naturaliseren). De verwachting is dat deze stijgende trend de komende jaren wordt voortgezet. We passen daarom de begroting voor dit jaar hier op aan.
2. De VOG kan sinds een aantal jaar rechtstreeks bij Justis (digitaal) aangevraagd worden zonder tussenkomst van de gemeente. De vraag naar dit product bij de gemeente neemt daardoor af. We zien dit als een structurele trend en daarom passen we onze begroting hierop structureel aan.

2.5.2 Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Verhogen baten en lasten van het programma Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

x € 1.000

	Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
	Huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (De Linde en 2de Place2Bu)	Verhogen baten	508	0	0	0	0
	Huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (De Linde en 2de Place2Bu)	Verhogen lasten	-508	0	0	0	0
	Goed Verhuurderschap/ discriminatie op de woningmarkt	Verhogen baten	165	0	0	0	0
	Goed Verhuurderschap/ discriminatie op de woningmarkt	Verhogen lasten	-165	0	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verhogen met 0,508 miljoen euro voor het versneld realiseren van (flexibele) huisvesting voor kwetsbare doelgroepen De Linde en tweede Place2BU.
2. De baten en lasten binnen het programma Wonen in 2022 verhogen met 0,165 miljoen euro voor het uitvoeren van juridische onderzoeken in het kader van de pilot Goed Verhuurdershap.

Argument:

1. Voor het versneld realiseren van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen heeft het Rijk een subsidie verleend die besteed wordt aan de projecten De Linde en tweede Place2BU.
2. In het kader van Goed Verhuurderschap fungeert de gemeente Utrecht als pilotgemeente die onderzoeken laat uitvoeren naar de juridische mogelijkheden op het controleren en beboeten van verhuurder en makelaars. De juridische onderzoeken worden bekostigd vanuit de ontvangen rijkssubsidie Goed Verhuurderschap.

2.5.3 Duurzaamheid

Verhogen baten en lasten programma Duurzaamheid

x€1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten Energiearmoede	-1.300	-1.139			
Uitwerken energieambities	Verhogen baten Energiearmoede	1.300	1.139			
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten RREW	-213				
Uitwerken energieambities	Verhogen baten RREW	213				
Uitwerken energieambities	Verhogen lasten Europese subsidies (IRIS, ARV)	-282				
Uitwerken energieambities	Verhogen baten Europese subsidies (IRIS, ARV)	282				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen lasten Geluidssaneringsprojecten	-67				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen baten Geluidssaneringsprojecten	67				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen lasten Europese subsidies (URGE,FCBRE)	-187				
Leefomgeving, Veiligheid, Gevaarlijke stoffen	Verhogen baten Europese subsidies (URGE, FCBRE)	187				

Beslispunt:

1. De baten en lasten binnen het onderdeel Uitwerken van de Energieambities te verhogen in verband met:
   - 2,439 miljoen euro voor de ontvangen Rijksmiddelen Energiearmoede in 2022 en 2023.
   - 0,213 miljoen euro voor de baten en lasten van de Regeling Reductie Energiegebruik Wonen in 2022.
   - 0,282 miljoen euro voor de uitvoering van de Europese projecten IRIS en ARV in 2022.
2. De baten en lasten binnen het onderdeel Leefomgeving, Veiligheid, en Gevaarlijke stoffen te verhogen in verband met:
   - 0,067 miljoen euro in 2022 voor de uitvoering van geluidssaneringsprojecten waarvoor subsidie is ontvangen vanuit het rijk.
   - 0,187 miljoen euro in 2022 voor de uitvoering van de Europese projecten URGE en FCBRE.

Argument:

1. Vanuit het Rijk zijn er middelen beschikbaar gesteld om huishoudens die te maken hebben met energiearmoede ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Een deel van de bestedingen op de rijksmiddelen voor de Regeling Reductie Energiegebruik Wonen (RREW) is doorgeschoven naar 2022. Binnen de Europese projecten IRIS en ARV worden kosten gemaakt voor duurzame initiatieven in de stad en het energiezuiniger maken van woningen in Overvecht en Kanaleneiland. Voor deze kosten wordt subsidie ontvangen vanuit Europa.
2. De inzet van de geluidssaneringsprojecten wordt bekostigd vanuit de rijkssubsidies die zijn ontvangen voor de saneringenwerkzaamheden op de Balijelaan en Lessinglaan, en voor de werkzaamheden op het gebied van begeleiding en toezicht.
   Binnen de Europese projecten URGE (Circulair) en FCBRE (Circulair) worden kosten gemaakt voor de verbetering van circulariteit in de bouwsector en een gezonder leefklimaat. Voor deze kosten wordt subsidie ontvangen vanuit Europa.

2.5.4 Openbare Ruimte en Groen

Verhogen baten en lasten programma Openbare Ruimte en Groen

x € 1.000

	Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
	Schoonhouden van de openbare ruimte	Verhogen baten Schoon (incidenteel)	410	0	0	0	0
	Schoonhouden van de openbare ruimte	Verhogen lasten Schoon (incidenteel)	-410	0	0	0	0
	Afval	Verhogen baten Bedrijfsafval	190	190	190	190	190
	Afval	Verhogen lasten Bedrijfsafval	-190	-190	-190	-190	-190
	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Verhogen lasten Parkzone Johan Wagenaarkade	-51	-320	0	0	0
	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Verhogen baten Parkzone Johan Wagenaarkade	51	320	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten in 2022 voor het Project Nederland Schoon verhogen met 0,410 miljoen euro (incidenteel).
2. De baten en lasten voor Bedrijfsafval verhogen met 0,190 miljoen (structureel).
3. De baten en lasten in 2022 en 2023 voor het project Parkzone Johan Wagenaarkade te verhogen met 0,371 miljoen euro.

Argument:

1. Net als voorgaande jaren ontvangt de gemeente Utrecht een vergoeding vanuit de raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022 om extra maatregelen te nemen tegen zwerfafval. De extra maatregelen zijn gericht op het beïnvloeden van gedrag door voorlichting en informatievoorziening, stimuleren van participatie, maatregelen om bijplaatsingen te voorkomen en pilots met nieuwe manieren van schoonmaken.
   De maatregelen voldoen aan de meerjarige doelstellingen om het zwerfafval terug te dringen met slimmere voorzieningen, beïnvloeding van gedrag, participatie van bewoners en ondernemers en met educatie.
   Het project wordt uitgevoerd binnen prestatiedoelstelling 05-2-1-1 (Schoonhouden van de openbare ruimte).
2. Hogere baten en lasten als gevolg van een prijsindexering van 6,2% op abonnementen en de huur van perscontainers met 2,15% op basis van de gemeentelijke indexering.
   Bedrijfsafval valt onder prestatiedoelstelling 05-2-3-1 (Afval: de infrastructuur voor inzameling).
3. Vanuit de provincie Utrecht is subsidie ontvangen voor de aanleg een aanpassing van een fiets- en wandelpad rondom de Johan Wagernaarkade.

Onttrekking reserve programma Openbare Ruimte en Groen

x€ 1.000

	(Sub)doelstelling		2022	2023	2024	2025	2026
Van	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Onttrekking reserve Meerjaren Groenprogramma	675	0	0	0	0
Naar	Ontwikkelen van een aantrekkelijke groen	Lasten Meerjaren Groenprogramma	-675	0	0	0	0

Beslispunt:

1. Een bedrag van 0,675 miljoen euro te onttrekken voor de investeringen van het Meerjaren Groenprogramma in 2022.

Argument:

1. In de reserve Meerjaren Groenprogramma zijn middelen gereserveerd om schommelingen in de uitgaven op de groenprojecten op te vangen. In de programmering van het Meerjarengroen programma worden deze middelen ingezet in 2022 voor de uitvoering van diverse groenprojecten.

2.5.5 Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

Onttrekking Reserve programma Economie en Werkgelegenheid voor Iedereen

x € 1.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Van	onttrekking Reserve Toeristische Stadspromotie	250	0	0	0	0
Naar	verhogen lasten Werken & verblijven in een aantrekkelijke stad	-250	0	0	0	0

Beslispunt:

1. 0,250 miljoen euro onttrekken uit de reserve Toeristische Stadspromotie en deze toevoegen aan de lasten voor toerisme onderdeel van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen.

Argument:

1. De middelen zetten we in voor Utrecht 900 waarmee de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij Utrecht 900 wordt vergroot en we meer overnachtingen (en bestedingen) stimuleren. Zie raadsbrief 11 maart 2022 "Stand van zaken Utrecht 900 jaar stadsrechten". Besteding is conform het doel van deze reserve. De reserve is gekoppeld aan de inkomsten toeristenbelasting met als doel een buffer op te bouwen voor tegenvallende inkomsten toeristenbelasting. Bij de Resultaatbestemming 2021 (bestedings- en dekkingsvoorstellen) zal aan uw Raad het voorstel worden voorgelegd om de reserve weer aan te vullen met de niet bestede middelen toeristenbelasting 2021 van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen.

2.5.6 Werk en Inkomen

Incidenteel en structureel verhogen van de baten en lasten in verband met deelname aan het programma van het ESF

x € 1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
programma Geïntegreerde Territoriale Investeringen (GTI)	Verhogen baten: ontvangst ESF subsidie	1.496	350	350	350	350
programma Geïntegreerde Territoriale Investeringen (GTI)	Verhogen lasten: uitvoeringskosten ESF subsidie	-1.496	-350	-350	-350	-350

Beslispunt:

1. de baten en lasten binnen het programma Werk en Inkomen éénmalig in 2022 te verhogen met 1,146 miljoen euro.
2. de baten en lasten binnen het programma Werk en Inkomen structureel te verhogen met 0,350 miljoen euro per jaar.

Argument:

1. In 2022 wordt een ESF subsidie ontvangen uit het programma Geïntegreerde Territoriale Investeringen (GTI) ter hoogte van 1,146 miljoen euro. De middelen zijn ter dekking van de uitvoeringskosten Werk en Inkomen.
2. De gemeente Utrecht neemt altijd actief deel aan het programma van het ESF. De projecten hebben doorgaans een looptijd van twee jaar, waarna vaststelling en uitbetaling van de subsidie plaats vind. Door deze projecten structureel op te nemen in de begroting worden budgettaire schommelingen beperkt.
   De ESF projecten beslaan de hele arbeidsmarktregio, de verhoging behelst alleen het aandeel van Utrecht in deze projecten. Op basis van de realisatie van het vooraf ingediende projectplan wordt de subsidie afgerekend. De verhoging is conservatief opgenomen om ruimte te laten voor een eventuele onderrealisatie.

2.5.7 Ondersteuning op Maat

Overhevelen middelen jeugdzorg van 2023 naar 2022

x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Overhevelen middelen jeugdzorg van 2023 naar 2022	-5.600	5.600			

Beslispunt:

1. De middelen ten behoeve van de actuele knelpunten voor jeugd in afwijking van hetgeen besloten is bij de Programmabegroting 2022 als volgt te verdelen over 2022 en 2023: 17,1 miljoen euro in 2022 en 5,9 euro miljoen in 2023

Argument:

1. Utrecht kwam en komt nog steeds uit met het Rijksbudget jeugd. Kijkend naar 2022 zijn er meer middelen nodig dan bij de Programmabegroting 2022 was ingeschat om de zorg aan kinderen en gezinnen die in 2021 is gestart met inzet van nieuw personeel en inzet van onderaannemers te continueren.

Bij de Programmabegroting 2022 verwachtten we in eerste instantie 11,5 miljoen euro in 2022 nodig te hebben en 11,5 miljoen in 2023. In de raadsbrief van 17 december hebben we aangekondigd dat we 17,1 miljoen euro verwachten nodig te hebben en stellen daarom voor om 5,6 miljoen euro van deze middelen van 2023 te verschuiven naar 2022

Het programma Ondersteuning op Maat hevelt personeelskosten over naar het programma Samenleven en Sport (zie voor meer toelichting hoofdstuk 2.5.13 Samenleven en Sport).

2.5.8 Volksgezondheid

Verhogen baten en lasten programma Volksgezondheid

x € 1.000

Omschrijving		2022	2023	2024	2025	2026
Equal Life	Verhogen baten	80	80	0	0	0
Equal Life	Verhogen lasten	-80	-80	0	0	0
Lokale preventie akkoorden	Verhogen baten	200	0	0	0	0
Lokale preventie akkoorden	Verhogen lasten	-200	0	0	0	0
JGZ 0-18 opleiding arts M&G	Verhogen baten	390	0	0	0	0
JGZ 0-18 opleiding arts M&G	Verhogen lasten	-390	0	0	0	0
JGZ 0-18 inhaalcampagne HPV	Verhogen baten	50	0	0	0	0
JGZ 0-18 inhaalcampagne HPV	Verhogen lasten	-50	0	0	0	0

Beslispunt:

1. De baten en lasten voor het project Equal Life in 2022 en 2023 incidenteel verhogen met 0,080 miljoen euro.
2. Baten en lasten in 2022 voor de lokale preventie akkoorden incidenteel verhogen met 0,200 miljoen euro.
3. Baten en lasten in 2022 voor de opleiding arts maatschappij en gezondheid (M&G) incidenteel verhogen met 0,390 miljoen euro.
4. Baten en lasten in 2022 voor de inhaalcampagne HPV incidenteel verhogen met 0,050 miljoen euro.

Argument:

1. De gemeente ontvangt projectsubsidie om met Europese kennisinstituten en overheden samen te werken aan kansengelijkheid en gezondheidsverschillen, de mentale gezondheid en cognitieve ontwikkelingen van kinderen, waarbij onderzoek plaats vindt naar de effecten van (gecombineerde) blootstelling in de fysieke en de sociale leefomgeving op gezondheid en naar effectieve aanpak daarvan. Het project wordt uitgevoerd binnen prestatiedoelstelling 8-1-1-1 Utrecht, stad waar inwoners gezond en veerkrachtig zijn.
2. Met de gelden (0,200 miljoen euro) van deze specifieke uitkering kan binnen het programma Volksgezondheid extra aandacht worden gegeven aan het terugdringen van roken, overgewicht en middelengebruik.
3. Jaarlijks worden op basis van het aantal artsen in opleiding de lasten vergoed door de stichting SBOH.
4. Deze post betreft de uitbreiding van het RVP met HPV. HPV staat voor humaan papillomavirus. Meisjes krijgen op de leeftijd van twaalf/dertien jaar een vaccinatie aangeboden tegen HPV. Het vaccin komt in 2022 in het vaccinatiepakket voor jongens. Ook worden kinderen vanaf 2022 eerder gevaccineerd, namelijk als ze negen jaar oud zijn. Mensen die het vaccin hebben gemist, krijgen nog een keer de kans om de prik in te halen wanneer ze veertien of tussen de zestien en zeventien jaar oud zijn.

2.5.9 Samenleven en Sport

Overhevelen personeelskosten van programma Ondersteuning op maat naar Samenleven en Sport

x € 1.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Van	Ondersteuning op maat	165	165	165	165	165
Naar	Samenleven en sport	-165	-165	-165	-165	-165

Beslispunt:

1. Personeelskosten van 0,165 miljoen euro overhevelen van het programma Ondersteuning op Maat naar Samenleven en Sport in verband met een wijziging in de formatie.

Argument:

1. Een deel van de formatie behorend bij doelstelling 1.3 De veerkracht van kinderen, jongeren en opvoeders wordt versterkt, komt uit de formatie van het programma Ondersteuning op Maat. Met deze wijziging valt de formatie in het programma waar ook de doelstelling onder valt.

2.6 Resultaat Jaarrekening

Het jaarrekeningresultaat over het begrotingsjaar 2021 bedraagt 54,573 miljoen euro voor bestedings- en dekkingsvoorstellen. Op dit resultaat wordt per saldo 47,469 miljoen euro in mindering gebracht als gevolg van de (technische) bestedings- en dekkingsvoorstellen bij de Jaarrekening 2021. Het nettorekening resultaat bedraagt is dus 7,104 miljoen euro.

2.7 Algemene dekkingsmiddelen

Bij de Tweede bestuursrapportage 2021 is besloten om het tussentijds resultaat van 25,1 miljoen euro toe te voegen aan de algemene reserve en te betrekken bij de Voorjaarsnota 2022.

2.8 Groeikader

Groei en investeringen
Het aantal op te leveren woningen fluctueert de komende jaren rond 3.000, met een bandbreedte tussen 2.000 en 4.000 woningen. Dat sluit aan bij de woningbehoefte van 60.000 tot 2040. In de jaren voor corona groeide de bevolking jaarlijks met tussen 4.100 en 5.400 inwoners. De helft van deze groei komt uit geboorte(overschot) en vestigingsoverschot (vestiging minus vertrek). In 2021 groeide de stad ‘slechts’ met 3.163 Utrechters. De belangrijkste oorzaken houden verband met Corona: afgenomen immigratie en toegenomen binnenlands vertrek Landelijke prognoses zeggen dat in 2022 nog een coronaeffect optreedt in de bevolkingsgroei door beperkte buitenlandse immigratie, daarna bereikt de groei weer het oude niveau. Voor Utrecht geldt in 2022 en 2023 dat we verwachten met respectievelijk 4.910 en 5.810 minder mensen te groeien dan de prognose van eind 2020. Deze vertraging’ in de groei lijkt vooralsnog niet significant van invloed op langetermijngroei en het bereiken van de mijlpaal van 450.000 inwoners.

De samenstelling van de groei leidt tot een nadeel in de begroting 2022. De gerealiseerde groei in 2021 is veel lager dan de prognose. Daardoor neemt het Gemeentefonds in 2022 minder toe dan begroot Dit werkt structureel door naar de Begroting 2023.

In Utrecht hanteren we het uitgangspunt groei voor groei: extra inkomsten (gemeentefonds en belastingen) dankzij de groei worden bestemd voor uitgaven in verband met de groei. Dit is vastgelegd in het coalitieakkoord. De begrote groei-inkomsten 2021 zijn in de programmabegroting deels bestemd voor noodzakelijke extra exploitatie-uitgaven als gevolg van de groei (referentiekader) en deels voor groei-investeringen. Omdat er minder jonge inwoners (18-) zijn in 2021, worden er minder

onvermijdelijke exploitatiekosten gemaakt voor de producten en diensten aan die doelgroep. Daarom stellen wij voor een deel van de toegekende middelen uit het referentiekader terug te halen uit de programma's en toe te voegen aan het financiële beeld ter compensatie van het nadeel.

Opbouw en verdeling groeiruimte

Tabel: opbouw en verdeling groeiruimte
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo

x € 1.000

Overige ontwikkelingen	2023	2024	2025	2026	Structureel
Referentiekader groei	858	858	858	858	858
Frictiekosten Leidsche Rijn	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
Investeringsagenda	-5.543	-5.543	-5.543	-5.543	-5.543
Totaal verdeling groeiruimte	**-5.935**	**-5.935**	**-5.935**	**-5.935**	**-5.935**

Referentiekader groei
Het referentiekader is een negatief bedrag. Hoewel de stad qua aantal inwoners per saldo groeit, is er een daling in de leeftijdscategorieën 0-18 en 0-23 jaar. Daardoor is bij VJN 2021 bij het referentiekader groei voor 2022 meer budget toebedeeld dan achteraf gezien nodig was voor de uitvoering van (wettelijke) taken voor jonge doelgroepen. Dit betreft met name Ondersteuning op Maat en Onderwijs. We brengen nu de budgetten in lijn met de noodzakelijke middelen voor de taakuitvoering door een budgetuitname. Deze uitname wordt naar evenredigheid gedaan en heeft alleen effect op onze eigen organisatie. In 2021 halen we geen middelen terug bij partners in de stad, die taken uitvoeren die deels uit het referentiekader groei worden bekostigd.

Frictiekosten Leidsche Rijn
Bij de start van de ontwikkeling van Leidsche Rijn is ervoor gekozen de voorzieningen te realiseren voordat de bewoners zich vestigen. De gedachte hierachter was dat het stadsdeel van meet af aan kon functioneren op een vergelijkbaar niveau als de bestaande stad. In het referentiekader Leidsche Rijn is in verband hiermee een frictiesysteem opgenomen. De structurele dekking voor de (instandhouding van de) voorzieningen komt uit de extra gemeentefondsinkomsten en belastingopbrengsten dankzij de groei van Leidsche Rijn. Omdat de voorzieningen eerder zijn gerealiseerd ontstaan er kosten. Die komen ten laste van de stelpost referentiekader Leidsche Rijn en worden gedekt door de reserve Leidsche Rijn. Vooruitlopend op de realisatie van de groei in Leidsche Rijn zijn en worden dus via de stelpost referentiekader Leidsche Rijn incidentele bedragen toegekend voor reeds opgeleverde (maatschappelijke) voorzieningen en openbare ruimte. De structurele kapitaallasten, exploitatie-uitgaven en onderhoudslasten worden gedekt uit de groeiruimte. Op basis van de huidige bevolkingsprognoses komen er vanaf 2026 geen structurele kosten van voorzieningen in Leidsche Rijn meer ten laste van de groeiruimte.

Investeringsagenda groei
Uit de groeimiddelen is 5,5 miljoen euro beschikbaar voor investeringen in verband met de groei van de stad. Met de RSU 2040 werken we verder toe naar één integrale stedelijke investeringsagenda met verschillende dekkingsbronnen, waaronder de groeimiddelen. Daarbij hanteren we de lijn dat meeropbrengsten in de fysieke leefomgeving (i.c. grondexploitatie, erfpacht en parkeerinkomsten) in beginsel worden ingezet voor dekking van de investeringsopgaven uit de RSU 2040, tenzij zwaarwegende financiële overwegingen andere bestuurlijke afwegingen vragen. De lijn 'herinvesteren, tenzij …' is onderdeel van de voorgestelde investeringsstrategie bij de RSU.

Deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022

Naast de meerjarige bijstellingen die wij hebben opgenomen in de Voorjaarsnota 2022 (zie ook hoofdstuk 2), zijn er ook afwijkingen die alleen betrekking hebben op het jaar 2022. Deze afwijkingen zijn in deze Eerste Bestuursrapportage 2022 toegelicht.

De ambities voor deze coalitieperiode staan in het coalitieakkoord "Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat". We gaan in 2022 direct aan de slag met een aantal onderdelen. In dit hoofdstuk staan deze investeringen in Utrecht voor het jaar 2022 opgenomen. Dit hoofdstuk is volledig nieuw ten opzichte van de oorspronkelijke Eerste Bestuursrapportage 2022, omwille van de leesbaarheid is niet het hele hoofdstuk gemarkeerd. In de Begroting 2023 wordt het gehele coalitieakkoord opgenomen en volgt besluitvorming over de prioriteiten, bijbehorende budgetten en bijsturingsmaatregelen.

Last but nog least in deel 2 Eerste Bestuursrapportage 2022 zijn ook de wijzigingsvoorstellen bij de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen en de inhoudelijke wijzigingen in de doelstellingen en effecten in de programma's toegelicht.

In het onderstaande overzicht staan alle ontwikkelingen voor het jaar 2022 weergegeven. In dit hoofdstuk worden alleen de Afwijkingen 2022 toegelicht, de overige ontwikkelingen met een meerjarig effect en het resultaat 2021 staan daarom toegelicht in de Voorjaarsnota 2022.

Uitzondering hierop

Tabel: Eerste bestuursrapportage 2022
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

		x € 1.000
HFst	Omschrijving	1e Berap 2022
2.1	Financiële ontwikkelingen*	31.564
2.2	Onvermijdelijke kosten corona*	-5.071
2.3	Knelpunten en meevallers*	-18.273
2.4	Overheveling taken naar de gemeenten*	0
2.5	Budgetneutrale wijzigingen*	-6.525
2.6	Resultaat jaarrekening 2021 (incl. resultaatbestemming)*	7.104
2.7	Algemene dekkingsmiddelen (2e Berap 2021)*	25.106
2.8	Groeikader*	0
3	Afwijkingen 2022	-6.457
4	Investeren in Utrecht voor het jaar 2022	-11.367
	Totaal saldo	**16.081**
2.4	Algemene dekkingsreserve*	5.600
2.4	Verevening met bestemmingsreserve*	925
	Totaal beschikbare financiële ruimte	**22.606**

* deze mutaties staan toegelicht in de Voorjaarsnota 2022 (hoofdstuk 2)

3. Uitvoering programma's

Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen met de afwijkingen in 2022 die van invloed zijn op het resultaat. Het betreft een aantal specifieke ontwikkelingen die zich onlangs in 2022 hebben voorgedaan. In de paragrafen worden deze kort toegelicht.

Tabel: totaaloverzicht Eerste Bestuursrapportage 2021

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

x € 1.000

Omschrijving	2022	i/s
3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet ruimte	-2.908	i
3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen	-5.600	i
3.3 Aanvullende zorg jeugd	0	i
3.4 Vrijval maatregelenpakketten Corona	2.051	i
Totaal	**-6.457**	

3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte

Tabel: Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte

x € 1.000

Omschrijving	2022	i/s
Advies- en uitvoeringscapaciteit wonen (incidenteel)	-550	i
Extra organisatorische basiscapaciteit Gebiedsteams (incidenteel)	-770	i
Strategische stedelijke sturing (incidenteel)	-1.088	i
Versterken integrale blik stedenbouw (incidenteel)	-500	i
Concern overhead eerste bestuursrapportage	0	i
Totaal	**-2.908**	

Verwachte overbesteding op strategische en stedelijke inzet

Door de klimaatverandering, de energietransitie en de uitdagingen bij bereikbaarheid is een grotere rol in de regie op de openbare ruimte nodig vanuit de gemeentelijke overheid. Daarnaast is door de wooncrisis meer inzet nodig op beleidsmatige taken en vastgoedontwikkeling. De ambtelijke organisatie is de afgelopen jaren echter onvoldoende meegegroeid met de groei van de stad en de complexere opdrachten. Daardoor staan de uitvoering en de organisatie onder grote druk.

Versterking op verschillende punten is in de loop van vorig jaar urgent geworden, en vanaf dat moment zagen wij ons genoodzaakt hierop te acteren. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 is dit al gemeld met betrekking tot de woonopgave. De overige versterking aan het eind van 2021 komt terug in de jaarstukken 2021. Gezien de blijvende urgentie zijn we genoodzaakt om de versterking voort te zetten en op plaatsen ook uit te breiden. Vooruitlopend op de integrale afweging van de structurele middelen, melden wij de verwachte overbesteding op strategische en stedelijke inzet binnen het programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Erfgoed in deze bestuursrapportage. We verwachten een overbesteding van in totaal 2,9 miljoen euro die over vier onderdelen verdeeld is:

- Extra organisatorische inzet gebieden
  Op gebiedsniveau is 0,77 miljoen euro extra nodig om op het geheel te kunnen sturen. Hiermee breiden wij de regie in de gebieden uit en versterken we het opdrachtgeverschap. We kunnen

daarmee een aantal nieuwe initiatieven beter oppakken en begeleiden en tot integrale en concrete projecten brengen om onze ambities op het terrein van woningbouw, werkgelegenheid, versterken van groen en voorzieningen, energie, mobiliteit te realiseren.

- Strategische stedelijke sturing
  Op stedelijk niveau versterken we de organisatie met zowel strategische als inhoudelijke capaciteit en kwaliteit. We verwachten minimaal 1,088 miljoen euro extra nodig te hebben in 2022 om onderzoek en scenario-ontwikkeling, lobby en beïnvloeding, samenwerking in partnerships met marktpartijen en advisering op gezondheid en vastgoed te verstevigen. Zonder versterking op deze terreinen zien wij de kansen voor goede afspraken en forse medefinanciering vanuit andere overheden niet slagen.
- Versterken integrale blik stedenbouw
  Op stedelijk niveau versterken we de integrale blik van stedenbouw. Er is meer aandacht nodig voor stadsbreed regulier werk buiten de projecten. Het gaat hierbij onder andere om een algemene regeling dakopbouwen, plaatsing diverse nutsvoorzieningen, deelname BING, terrassencommissie, netwerk toegankelijkheid etcetera. We verwachten dat hiervoor minimaal 0,500 miljoen euro extra nodig is in 2022.
- Beleid- en adviescapaciteit wonen
  Tot slot is de problematiek in de woningmarkt is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dit werd ook zichtbaar in de gesprekken die we voerden met uw raad. Het aantal claims van burgers op het terrein van de woonruimteverdeling (de casuïstiek) is toegenomen en we zien een toenemende druk op de bescherming van de bestaande voorraad. De problematiek is complexer geworden en het benodigd onderzoek grondiger. Deze groeiende vraag kan niet opgevangen worden met de huidige capaciteit, die overigens deels gedekt is uit incidentele middelen. Op dit moment voorzien we dat er 0,550 miljoen euro extra benodigd is om aan de vraag te blijven voldoen.

3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen

In 2021 hebben wij van het Rijk budget ontvangen voor de uitvoering van de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Deze regeling was bedoeld om terugval van inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. TONK liep via de bijzondere bijstand en was een vergoeding voor noodzakelijke kosten die doorliepen. Het TONK-budget is niet volledig uitgegeven (5,6 miljoen euro). Deze onderbesteding valt volgens de spelregels vrij in het gemeentebrede resultaat Jaarstukken 2021 ten gunste van de integrale afweging voorjaarsnota. Met motie 2022/M25 Steun ondernemers vanuit de TONK roept de raad het college echter op om de overgebleven TONK-middelen in te zetten voor de ondersteuning van ondernemers en inwoners die door de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt. Met onze brief van 24 maart 2022 hebben wij u geïnformeerd over de uitwerking van deze motie. Bij de uitwerking hebben we rekening gehouden met de financiële situatie van de gemeente die onder druk staat. Dit komt tot uitdrukking in een fasering van de uitgaven. Het budget van 2,8 miljoen euro voor de eerste tranche is meteen beschikbaar. Het budget voor de tweede tranche, ook 2,8 miljoen euro, is per 1 juli 2022 beschikbaar. Hierdoor kan tot 1 juli dus nog een andere afweging worden gemaakt voor de inzet van de tweede tranche. Over eventuele aanpassingen van het pakket aan maatregelen wordt u in juni geïnformeerd.

Het budget voor de uitvoering van de motie wordt aan de Begroting 2022 toegevoegd. Dit zorgt voor 5,6 miljoen euro hogere lasten waarvan 2,7 miljoen euro in het programma Werk en Inkomen en 2,9 miljoen euro in het programma Economie en Werkgelegenheid voor iedereen. Deze hogere lasten dekken we met de in de motie benoemde onderbesteding op het TONK budget welke onderdeel uitmaakt van het resultaat Jaarstukken 2021.

3.3 Aanvullende zorg Jeugd

Sinds de start van KOOS en Spoor030 werken we toe naar een passend budget waarbinnen de partijen hun opdracht kunnen uitvoeren. Het startbudget is gebaseerd op historische gegevens van hoe de zorg voor 2020 was georganiseerd, het was én is ingewikkeld om te bepalen hoe de nieuwe manier van werken, waarbij specialistische jeugdhulp integraal wordt geboden vanuit een team in de buurt, zich financieel door vertaalt. Beide partners hebben over 2021 te maken met een budgetoverschrijding (3,2 miljoen euro). De oorzaak is onder andere gelegen in de complexiteit door de hoeveelheid onderaannemers (met oog op zorgcontinuïteit en de wijziging van het woonplaatsbeginsel) en de ontwikkelingen in de zorgvraag mede als gevolg van corona. In afstemming met de gemeente is besloten dat KOOS en Spoor030 (nog) geen reserve vormen, hierdoor is geen ruimte voor partijen om de overschrijding op te vangen. We werken met KOOS en Spoor030 aan een stabielere financiering die aansluit op de situatie van zowel gemeente Utrecht als KOOS en Spoor030. Voor 2022 zijn afspraken gemaakt over de concrete acties die worden gedaan ter verbetering, op zowel proces als op inhoud. De overschrijding was deels voorzien en opgenomen in de Jaarrekening 2021 en heeft hierdoor geen invloed op het Resultaat 2022. Voor 1,45 miljoen euro drukt de overschrijding op het budget 2022. Op basis van de huidige prognose voor Jeugd verwachten we dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen.

3.4 Maatregelen Corona

Nog altijd zijn de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus merkbaar in de stad. De ontwikkelingen zijn grillig. Dat vraagt van ons flexibiliteit, maar ook om koersvastheid: na het opvangen van directe effecten van de crisis werken we aan perspectief en herstel. We richten ons op interventies met toekomstperspectief voor de groepen die het hardst worden getroffen door de crisis, op investeringen in de oplossingen voor morgen die bijdragen aan de weg uit de crisis en op het overeind houden en herstel van cruciale voorzieningen. In de Programmabegroting 2021 zijn daarom vier maatregelenpakketten vastgesteld, gericht op noodsteun voor essentiële voorzieningen, bestaanszekerheid en werk voor Utrechters en extra toekomstbestendige investeringen in de grote transities (zorg, werk, wonen, groen, mobiliteit, energie). De pakketten bestaan uit een aantal samenhangende maatregelen en worden bekostigd uit de bestemmingsreserve maatregelen corona. De afgesproken werkwijze rond de pakketten geeft de nodige flexibiliteit in de uitvoering, terwijl de gemeenteraad de vinger aan de pols houdt en uiteindelijk besluit over de onttrekking aan de bestemmingsreserve.

In dit hoofdstuk geven wij per pakket de stand van zaken, inhoudelijk en financieel. De uitvoering blijft binnen de beschikbare ruimte in de bestemmingsreserve. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is de reserve aangevuld met een bedrag van 2,051 miljoen euro, in verband met het risico van een toenemend beroep op de bijstand door ondernemers als gevolg van de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Om deze instroom te voorkomen is binnen het pakket werken, opleiden en begeleiden (pakket 3) de maatregel dienstverlening ondernemers geïntensiveerd. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening nog uitgebreid. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening kan het budget van 2,051 miljoen euro vrijvallen uit de bestemmingsreserve.

3.4.1 Pakket 1 Essentiële voorzieningen

Doel van het pakket
Voor een groot deel van de voorzieningen zoals sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen geldt dat ze in de 1,5 meterfase van dit jaar deels of zelfs niet konden functioneren. Daarnaast kon er niet of slechts voor een zeer beperkt deel gebruik gemaakt worden van Rijksmiddelen. Veel van deze voorzieningen zijn essentieel voor de sociale samenhang en de leefbaarheid van wijken en buurten. Het is dus belangrijk om ze zoveel mogelijk te behouden, nu en ná de crisis. Vanwege de voorziening én vanwege de werkgelegenheid, inclusief vrijwillige inzet, die ze bieden.

Ontwikkelingen in context van het pakket
Uit (landelijk) onderzoek en inwonerspeilingen zien we dat de coronacrisis op veel mensen een nadelig effect heeft gehad. Met name mensen in een kwetsbare positie en jongeren hebben geleden onder de lockdown en het wegvallen van activiteiten en ontmoeting. Hierdoor is de eenzaamheid toegenomen, en het ervaren gevoel van welzijn en de gezondheid zijn afgenomen.

Nu de beperkende maatregelen zijn afgebouwd kunnen de meeste instellingen die wij ondersteunen vanaf maart weer aan de slag en hun deuren openzetten. De deelnemers aan de welzijns- en sportactiviteiten zijn deels weggevallen, en een deel van de – met name oudere – vrijwilligers heeft opgezegd. Het is dus van belang dat de organisaties weer op kracht komen en met voldoende slagkracht de activiteiten kunnen opstarten. In de culturele sector blijkt dat met name de instellingen door de noodsteun en de mogelijkheden binnen het herstel en innovatiepakket overeind zijn gehouden. Dit onderschrijft het belang van het in 2022 door laten lopen van de maatregelen in het herstel en innovatiepakket. Die richten zich specifiek op groep makers en zzp'ers, ook ná de coronacrisis.

Stand van zaken op het pakket
De versoepelingen zijn in het eerste deel van 2022 steeds verder uit gefaseerd. De focus is hierdoor verschoven van noodsteun naar sterker en duurzaam uit de crisis komen. In de Raadsbrief van 7 december 2021 is de Raad geïnformeerd dat de ontvangen Rijksmiddelen ook in 2022 beschikbaar zijn gehouden voor ondersteuning van essentiële voorzieningen. Daarbij hebben wij het afwegingskader voor de inzet van deze middelen aangescherpt op twee onderdelen:

- Focus de ondersteuning aan essentiële voorzieningen cultuur, sport en welzijn op sterker uit de crisis komen.
- Kleine verbreding van de reikwijdte, zodat in beperkte mate ook andere essentiële voorzieningen zonder winstoogmerk met wie we in 2022 geen subsidierelatie hebben gebruik kunnen maken van de steunregeling.

De (zelf beheerde) buurthuizen en verzelfstandigde speeltuinen zijn weer gestart met het ontvangen van mensen om samen activiteiten te ondernemen. De noodsteun die zij voor 2020 en 2021 hebben ontvangen heeft hen door de grootste financiële crisis heen geholpen. Bij veel zelf beheerde welzijnsvoorzieningen waren in het najaar 2021 de financiële reserves tot een minimum geslonken. Conform de raadsbrief van 7 december 2021 is de focus verschoven van noodsteun naar sterker en duurzaam uit de crisis komen.

Naast noodsteun aan culturele en erfgoedinstellingen zijn er, zoals gezegd, meerdere regelingen en opdrachten voor makers, zzp'ers, en evenementen in 2022 voortgezet, om op die manier het herstel en de innovatie van de sector verder aan te jagen. De ontwikkelsubsidie specifiek voor makers en zzp'ers is in de eerste drie maanden van dit jaar 26 keer aangevraagd. Het bereikte resultaat tot nu toe ligt in de lijn van de verwachting. We zien dat organisaties met een winstoogmerk, die een maatschappelijke meerwaarde hebben voor de stad, het moeilijk hebben en soms dreigen om te vallen. Denk aan galerieën, evenementen, culturele- en nachtinstellingen. Voor deze organisaties kan er nog steeds subsidie voor culturele programmering worden aangevraagd. Voor culturele evenementen en activiteiten die voorheen geen subsidie ontvingen, liepen in 2022 de subsidies 'coronamaatregelen culturele evenementen' en 'coronamaatregelen culturele activiteiten op evenementen' nog door in het eerste halfjaar. Met deze steun wordt een deel van de kosten die een organisator extra moet maken als gevolg van de coronamaatregelen bekostigd. Doel hiervan is de culturele infrastructuur bij evenementen in stand te houden.

	Stand van zaken per 1 april 2022	Bereik/ resultaat
Sport & welzijn	• Noodsteun sportaanbieders • Sportclubs duurzaam uit de crisis • Noodsteun & duurzaam uit de crisis buurthuizen, speeltuinen en scouting	Vijf organisaties 50 sportaanbieders Dertien organisaties en gederfde huurinkomsten buurthuizen
Cultuur & erfgoed	• Noodsteun culturele en erfgoedinstellingen • Herstel & innovatie voor culturele en erfgoedinstellingen, organisatoren en zzp'ers (verlengde regelingen vanuit 2021)	Veertien organisaties noodsteun 31 organisaties, makers en zzp'ers Vier evenementen

Voor 2022 is t/m maart een vijfde van de middelen voor sport, welzijn en cultuur ingezet. Voor een klein deel nog ter ondersteuning van instellingen met liquiditeitsproblemen. Voor het grootste deel ook voor de inzet op herstel, om duurzaam uit de crisis te komen. Voor sport en welzijn is t/m maart 2022 een klein deel ingezet. We zijn in nauw contact met de bewonersstichtingen over de lopende exploitatierekening van de zelf beheerde voorzieningen in 2022. De verwachting is dat een enkel initiatief nog aanvullende steun nodig heeft en dit opgevangen kan worden met de resterende middelen.
Voor de cultuur en erfgoedinstellingen, de makers en zzp'ers is gezamenlijk 1,3 miljoen euro toegekend. We zetten hiermee de aanvullende Rijksmiddelen voor jeugd, sport, cultuur en dergelijke gericht in, passend bij de doelstelling van de middelen. Op deze wijze kunnen ook andere organisaties met of zonder winstoogmerk en activiteiten voor specifieke (kwetsbare) groepen binnen deze branches worden ondersteund. Voor een gedetailleerde stand van zaken op het gebied van cultuur en sport verwijzen we naar de raadsbrieven Actualisatie Utrechts Herstel & Innovatie pakket Cultuur, Erfgoed, Sport & Welzijn en Utrechtse sportverenigingen in corona-tijd en Aanpassingen Steunpakket Utrechtse sportvoorzieningen.

We volgen de financiële situatie onder culturele instellingen in de stad met het oog op de verwachtingen voor de rest van 2022. De verwachting is dat de behoefte aan noodsteun voor 2022 niet groot zal zijn vanwege het vervallen van de beperkende coronamaatregelen eind maart. Dat betekent niet dat de organisaties uit de storm zijn. De regelingen voor herstel en innovatie zullen ook in de rest van 2022 nodig zijn om aandacht te blijven hebben voor het herstel van programmering en ontwikkeling van organisaties en zzp'ers. In totaal betrof de steun vanuit het Rijk in 2021 7,5 miljoen euro en vanuit de gemeentelijke middelen 0,3 miljoen euro. Van dit totale budget van 7,8 miljoen euro is 3,4 miljoen euro in 2021 gerealiseerd. Er zijn geen gemeentelijke middelen meegenomen naar 2022. Het resterende bedrag van de Rijksmiddelen uit 2021 van 4,4 miljoen euro is aangevuld met een volgende bijdrage vanuit de Decembercirculaire van 1 miljoen euro. Met het opheffen van de coronamaatregelen verwachten wij een onderbesteding van 0,25 miljoen euro op de subsidies voor culturele evenementen en activiteiten. Wij onderzoeken hoe deze middelen op passende wijze kunnen worden ingezet binnen het pakket en zullen u daarover informeren. Het gereserveerde bedrag van 5,4 miljoen euro voor zowel noodsteun als herstel en innovatie is in ieder geval voldoende voor 2022. Deze inschatting is onder voorbehoud van veranderende omstandigheden en behoefte in de samenleving en/of de sector. Op dit moment verwachten we daarom geen aanspraak te doen op het bedrag van 2,5 miljoen euro, dat nog voor pakket 1 in de bestemmingsreserve maatregelen corona zit.

x € 1.000

	Begroot bedrag 2022	Realisatie per 1/4	Prognose voor heel 2022
Sport	520	16	520
Welzijn	50	0	50
Cultuur & erfgoed	5.431	1.300	5.431
Totaal	**6.651**	**1.316**	**6.651**

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
De middelen uit het maatregelenpakket Essentiële voorzieningen dragen bij aan het 'in stand houden' van de voorzieningen/instellingen voor sport, welzijn, cultuur, erfgoed en evenementen. Zonder deze inzet zouden de veertien culturele en erfgoedinstellingen en tien zelf beheerde buurtcentra die een noodsteun-subsidie hebben ontvangen het mogelijk niet hebben overleefd.

De instellingen uit deze sectoren redden het niet met alleen economische steunmaatregelen van het Rijk, die vaak niet toegankelijk is voor degene die op vrijwillige basis draaien. De organisaties en makers die een subsidie voor herstel hebben aangevraagd kunnen met deze middelen sneller en gerichter aan de slag om hun weggevallen leden/deelnemers en zzp'ers weer binnen te halen en het activiteitenaanbod weer op te starten. We verwachten in de tweede helft van dit jaar zeker nog een flink aantal instellingen te kunnen ondersteunen met zo'n herstel-subsidie, zeker nu de economische steunmaatregelen van het Rijk aflopen per 1 juli 2022.

3.4.2 Pakket 2 Versterken bestaanszekerheid

Doel van het pakket
De crisis heeft gevolgen voor de bestaanszekerheid en kansengelijkheid van veel Utrechters. Daarom bevat dit pakket een aantal maatregelen gericht op het bieden van een kansrijke start, het inhalen van vertraging in de Jeugdgezondheidszorg, het opvangen van uitgestelde zorgvragen en extra en nieuwe vragen op het gebied van schulden, zorg en veiligheid. Dit naast de maatregelen uit de andere pakketten en de reguliere programma's die ook bijdragen aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid. De maatregelen zijn gericht op innovatie en transformatie (versneld vernieuwen) en het opvangen van effecten (beroep op steun en zorg).

Ontwikkelingen in context van het pakket
Met de meeste Utrechters gaat het goed, maar impact van de coronamaatregelen is groot voor sommige inwoners. Ook nu de meeste maatregelen zijn opgeheven is de impact ervan nog aanwezig en de verwachting is dat deze ook de komende periode nog zichtbaar en voelbaar zal zijn. Veel partijen in de stad, waaronder de zorgpartijen, ervaren momenteel veel druk op de personele bezetting door verzuim en quarantaine. Na twee jaar online vergaderen en de recente overgang naar hybride vergaderen is het voor professionals soms lastig elkaar te vinden in de samenwerking. Verlies van gevoel van verbinding, en elkaar in coronatijd zijn kwijtgeraakt, doordat er geen ruimte was voor het informele. Belangrijk om te blijven inzetten op de samenwerking tussen professionals uit de zorg en de sociale basis, dat doen we onder andere via Versneld vernieuwen.
De mentale gezondheid en veerkracht blijft een belangrijk aandachtspunt in de stad. Vooral jongeren/ jongvolwassenen hebben het zwaar. Veel van de ontwikkelingen die in de vorige bestuursrapportage gemeld zijn, zetten door.

Naar aanleiding van de situatie in de Oekraïne zijn er veel zorgen over armoede en hoe mensen die het al moeilijk hebben onder de situatie kunnen gaan lijden. Inflatie en de gestegen energieprijs waren al factoren die tot onrust leidden onder groepen bewoners die het financieel (zeer) krap hebben. In tegenstelling tot eerdere verwachtingen is er over de breedte geen toename van schuldenproblematiek of zelfs betalingsachterstanden als gevolg van Corona. Uit CBS data is zelfs gebleken dat de problematische schulden in Utrecht zijn afgenomen. Wel signaleert het CBS landelijk een toename van het aantal ZZP'ers en kleine ondernemers met problematische schulden. Met de beëindiging van de steunmaatregelen en de coulance van debiteuren wordt verwacht dat meer kleine zelfstandigen in de problemen gaan komen. Het BKR meldt dat jongeren vaker betalingsachterstanden hebben. De toegenomen hulpvragen van jongeren en de ervaringen uit enquêtes onder Tozo-aanvragers onderschrijven dit beeld ook voor Utrecht. Het Nibud meldt op basis van een peiling dat de meeste Nederlanders meer spaargeld hebben dan voor Corona, maar 18% heeft juist minder. Die groep heeft een groter risico op problematische schulden.

Meer dan verwacht is er toename van problemen op het gebied van openbare orde en een verhoogd risico op veiligheidsproblematiek, waaronder ondermijning. Dit zette zich voort in 2021. De toename van ondermijnende (drugs)criminaliteit bedreigt de veiligheid in onze stad en de sociale samenhang in kwetsbare wijken. Dit wordt bovendien versterkt door de effecten van corona (economische recessie, stapeling maatschappelijke problematiek en een verhoogd risico dat leegstaand vastgoed in de verkeerde handen komt), waar bovenop onzekerheid leeft over de gevolgen van de situatie in Oekraïne. De opmars

van ondermijning gaat gepaard met geweld (afrekeningen, wapengebruik) en hierdoor ontstaan gevaarlijke situaties in de wijken. De coronacrisis heeft ook een katalyserende werking gehad op het al sluimerend maatschappelijk ongenoegen. Ontevredenheid in de samenleving uit zich online en ook via demonstraties buiten op straat. Het aantal demonstraties in Utrecht is de afgelopen jaren fors toegenomen (bijna +200% in drie jaar, van 150 naar 445). Daarnaast neemt het aantal zorgwekkende signalen op het gebied van polarisatie en radicalisering toe. Ook zijn er zorgen over de toename van de aanhang van complottheorieën en rondom de toepassing van antidemocratische middelen bij protesten tegen overheidsbeleid of het oproepen daartoe. We zien binnen activistische groeperingen een radicale onderstroom waaruit extremistische gedragingen kunnen voortkomen. Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om extra in te zetten op voorkomen toename overlast en (ondermijnende) criminaliteit.

De coronacrisis heeft enkele pijnlijke kwetsbaarheden bloot gelegd. De verschillen in de stad worden groter, de bestaande scheidslijnen in de stad worden dieper. Niet iedereen kan voldoende profiteren van de welvaart in de stad, tegelijkertijd is er ook veerkracht in de stad zichtbaar. Door de Oekraïne crisis verwachten we dat de verschillen tussen Utrechters nog groter worden, de noodzaak om extra te investeren is daardoor nog groter.

Stand van zaken op het pakket

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Versneld vernieuwen	Met incidentele inzet gaan we met Versneld vernieuwen de directe negatieve sociale gevolgen van de corona maatregelen tegen en willen we een structureel effect bereiken op de beweging naar voren. Er is in 2021 4,2 miljoen euro ingezet via de subsidieregeling versneld vernieuwen op het versnellen en versterken van de beweging naar voren. Deze activiteiten zijn gestart in de loop van 2021 en de meeste daarvan lopen door in 2022. De Raad is via een Raadsbrief eerste tranche en Raadsbrief tweede tranche geïnformeerd over de inzet van deze subsidie. Hiermee worden onder andere activiteiten gefinancierd gericht op het tegengaan van eenzaamheid en het versterken van de mentale veerkracht van inwoners, het ondersteunen van gezinnen door vrijwilligers (maatjes), sporten en bewegen, activering, verbeteren van digitale vaardigheden en ondersteuning bij geldvragen en formulieren. Veel van de toegekende activiteiten worden uitgevoerd in samenwerking tussen de aanvrager en partners uit de sociale basis, de basiszorg en/of de aanvullende zorg. In de Raadsbrief begin december 2021 is gerapporteerd over de voortgang van versneld vernieuwen. Daarin is ook de richting aangegeven voor de inzet in 2022. Op basis van de evaluatie van 2021 is besloten om in 2022 de inzet meer focus te geven op basis van de volgende vijf thema's: 1. Eenzaamheid	Eind maart 2022 ontvangen wij de tussenrapportages van de organisaties die in 2021 subsidie hebben ontvangen uit de eerste tranche. Met behulp van het leertraject van het Verweij Jonker Instituut geven partijen bij deze tussenrapportage inzicht in wie zij bereiken en wat hun inzet voor deze inwoners en het tegengaan van de negatieve effecten van de coronamaatregelen heeft betekend. Verweij Jonker levert in het voorjaar een rapportage met een analyse van deze tussenrapportages. Hierin staan de tot dan toe opgedane inzichten en leerpunten met betrekking tot de opbrengsten van alle activiteiten gezamenlijk, namelijk: in hoeverre dragen de activiteiten *overall* bij aan de beoogde doelen en ambitie van Versneld Vernieuwen? De Raad wordt hierover nader geïnformeerd in Q2. Over het bereik en de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten uit de tweede tranche van 2021 en over de inzet die start in 2022 kunnen wij bij de tweede bestuursrapportage meer informatie geven.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	2. Thuis in de wijk voor inwoners met GGZ-problematiek en/of een licht verstandelijke beperking 3. Perspectief voor jongeren/mentale gezondheid 4. Het jonge kind 5. Transformatie jeugd: Omdenken en anders inzetten. Voor inzet op deze thema's die gezamenlijk met de partners wordt ingevuld is 6,4 miljoen euro beschikbaar. Daarnaast wordt in 2022 1 miljoen euro ingezet op het verkorten van wachtlijsten bij individuele begeleiding, tegelijkertijd met inzet op versnelde transformatie voor de langere termijn. Voor de doorloop van de in 2021 gestarte activiteiten wordt 3 miljoen euro ingezet.	
Maatregel 2: Kansrijke start jonge kind	*Kansrijke start* Dit onderdeel bestaat uit: 1. Kansrijke start in de eerste 1000 dagen vanaf de conceptie. 2. Het ontwerpproces kansrijke start van het jonge kind (0-6 jaar) door een laagdrempelige voorziening. 1. De aanpak van kansrijke start voor kinderen in de eerste 1.000 dagen loopt goed. Professionals in de wijk weten elkaar steeds beter te vinden en daardoor kunnen ze eerder, betere zorg en ondersteuning bieden voor (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie. We ondersteunen ouders extra met interventies zoals Kortdurende Video Hometraining (k-VHT), Ouders inc., het eerste 1.000 dagen project van Al Amal Voorzorg 2 en de collectieve aanpak met ouders voor een kansrijke start. Deze interventies zijn nog niet structureel gefinancierd. 2. In februari organiseerden we een bijeenkomst over kansrijke start om terug te blikken en vooruit te kijken, op basis daarvan herijken we de speerpunten en kijken wat er aanvullend nodig is.	Vernieuwen De lessen uit beide wijken koppelen wij zoveel mogelijk aan bestaande ontwikkelingen en initiatieven. Daarnaast overstijgen sommige lessen bestaande aanpakken. De uitkomsten van de beide praktijktesten koppelen wij terug aan de gemeenteraad en gaan hierover graag in gesprek.
Schulden voorkomen en versneld oplossen	De aangekondigde interventies zijn in 2021 in gang gezet. De Coronasanering is per 1 juni gestart. Eind 2021 was de periode van een eerste gesprek tot start schuldregeling teruggebracht van elf naar gemiddeld zes maanden. We streven ernaar om dit nog verder	Uit de Derde voortgangsrapportage Actieagenda Utrechters schuldenvrij blijkt dat de ingezette koers tot positieve resultaten leidt. De gemiddelde schuldenlast is fors verminderd, veel meer huishoudens worden bereikt met de

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	omlaag te brengen. Daarnaast zijn in de tweede helft van vorig jaar 143 saneringskredieten van Utrechtse huishoudens gedeeltelijk kwijtgescholden, waardoor zij tot twaalf maanden eerder schuldenvrij zijn geworden en weer mee kunnen doen in de samenleving. We zetten meer ervaringsdeskundige praktisch ondersteuners in die inwoners helpen om na het driegesprek sneller door te stromen naar een schuldregeling. Een kwartiermaker borgt intussen de rol van vrijwilligers in schuldhulpverleningstrajecten. Het aantal schulddienstverleners bij WenI is uitgebreid en is ingezet om uitkeringsgerechtigden met schulden te benaderen, meer ondersteuning aan jongeren en hun werkgevers te bieden, gedupeerden van de toeslagenaffaire te ondersteunen, de coronasanering te implementeren en de bijbehorende intensievere ondersteuning en ontzorging te bieden, omdat de verwachte groei van aanmeldingen schuldhulpverlening nog is uitgebleven. De capaciteit van Stadsgeldbeheer is ook uitgebreid, zodat de wachttijd verder beperkt wordt. De schuldhulpverlening voor ondernemers wordt op basis van geleverde trajecten gefactureerd. Deze trajecten nemen nog niet substantieel toe. Utrechters die een uitkering aanvragen krijgen nu een Rondkomengesprek aangeboden. In 2021 kregen ruim 500 inwoners een Rondkomengesprek. Per 1 maart bieden we gesprek ook aan aan inwoners die bijzondere bijstand aanvragen. Het Voorkom Erger Potje wordt stapsgewijs uitgerold over de hele stad. In 2022 moet in elke wijk een potje beschikbaar zijn. Voor een volledig en actueel beeld van de voortgang van de actieagenda, zie: Derde voortgangsrapportage Actieagenda Utrechters schuldenvrij	vroegsignalering en met de coronasanering helpen we Utrechters sneller uit de schulden. Bij Stadsgeldbeheer was sprake van een toename van het aantal hulpvragers, dit in tegenstelling tot overige inwoners. Ook landelijk wordt (nog) geen toename gezien van de schuldenproblematiek.
voorkomen toename overlast en (ondermijnende) criminaliteit	Sinds maart 2020 is de gemeentelijke en regionale crisisorganisatie actief. Dit heeft ook in 2021 significante inzet gevergd, onder meer in het (regionaal) adviseren van de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeester over openbare orde en handhavingskwesties in relatie tot de coronapandemie. Daarnaast extra	Met de interventies gericht op het voorkomen van overlast en (ondermijnende) criminaliteit zetten we in op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Uitspraken over de effectiviteit zijn niet goed hard te maken.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	juridische advisering via het speciaal ingerichte 'Juridische Loket', dat tevens regionaal werkt. We hebben in het kader van Corona in de openbare ruimte meer gebruik gemaakt van communicatiemiddelen zoals bebording en tekstkarren in de parken en bij diverse demonstraties. Via persoonsgerichte aanpak (PGA) wordt extra ingezet bij met name jeugd, jongvolwassenen en personen met een hoog risico om het hoofd te bieden aan de toegenomen stapeling van psychische, sociale en economische problemen bij deze kwetsbare groepen; een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Ook op het gebied van persoonsgerichte aanpak radicalisering is extra ingezet. Er zijn hiervoor tijdelijk meer PGA-experts geworven, ook omdat het door Corona lastiger was om mensen te bereiken. Om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan, is de informatiepositie van de gemeente verstevigd. Met wijkberichten en lesbrieven na acties tegen criminelen en een 'SMS-bombardement', is verder ingezet op bewustwording en meldingsbereidheid van criminele activiteiten en jeugdproblematiek in de wijk. Om de weerbaarheid bij jongeren te vergroten is extra geld aangewend voor voorlichting en hulp, zoals de afgeronde pilot onderwijsprogramma Kapot Sterk (bouwen aan weerbaarheid tegen de invloed van drugscriminaliteit). Bepaalde activiteiten konden nog geen doorgang vinden vanwege geldende coronamaatregelen, zoals trainingen aan ouders/opvoeders om probleemjongeren in criminaliteit te herkennen en te helpen. De Taskforce Corona ziet de toename van de openbare orde problematiek in relatie tot corona effecten (met name bij ondermijning en voor polarisatie en radicalisering kwetsbare personen) als een verhoogd risico waar offensieve maatregelen voor nodig zijn. In de voorjaarsnota zijn extra steunmaatregelen opgenomen voor uitbreiding capaciteit Bibob onderzoekers en expertise hoog risicopersonen	In de integrale aanpak van overlastsituaties, zoals bij het Lucasbolwerk en Utrecht Centraal Station, wordt naast handhaving en toezicht ook ingezet op zorg- en hulptrajecten (verslaafden, dak- en thuislozen, uitgeprocedeerde asielzoekers/ongedocumenteerden) via onder meer persoonsgerichte aanpak. Zo zijn in maart 2022 bij het Lucasbolwerk ongeveer 40 personen bekend bij overlastsituaties, van wie tien personen in een persoonsgerichte aanpak zijn betrokken. In de afgelopen twee jaar was er een toename van het anti-institutiesentiment. We zagen ook een verbreding van de dreiging van gewelddadig jihadisme naar links- en rechtsextremisme. In 2021 zijn 45 casussen radicalisering besproken in het casusoverleg radicalisering ten opzichte van 40 het jaar daarvoor. Ook zijn in 2021 80 signalen van radicalisering onderzocht. De extra casusregisseur radicalisering komt bovenop de twee casusregisseurs radicalisering, zorgt voor een betere verdeling van de al bestaande en nieuwe casuïstiek en biedt ruimte voor specialisatie op de verschillende vormen van extremisme. Hierdoor is de effectiviteit en efficiëntie van de aanpak verbeterd en minder kwetsbaar geworden. Met de uitbreiding van de capaciteit van Bibob onderzoekers hebben we meer inzet gepleegd op het voorkomen van het faciliteren van strafbare feiten door ons als overheid. We hebben hierbij meer aandacht gehad voor aanvragen voor horecavergunningen, specifiek in het kader van overnames bij horecagelegenheden. We zien daarbij in het eerste kwartaal van dit jaar een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode vorige. Daarnaast zien we ook een toename als het gaat om

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	(polarisatie/ radicalisering). De tijdelijke FTE zijn in juni (middelen beschikbaar gesteld) geworven en worden nu ingezet.	vastgoedtransacties waar extra aandacht voor nodig is.

x € 1.000

Omschrijving	Begroot bedrag 2022	Prognose voor heel 2022
Versneld vernieuwen	10.400	10.400
Kansrijke start jonge kind	1.000	509
Schulden voorkomen en versneld oplossen	2.110	2.110
Voorkomen toename overlast en (ondermijnende criminaliteit	650	650
Totaal	**14.160**	**13.669**

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
De effectiviteit van de maatregelen is niet eenvoudig te meten en hard te maken, vanwege de uitzonderlijke situatie en het gebrek aan vergelijkingsmateriaal of omdat interventies zijn gericht op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid van de stad. We zien echter wel in de diverse onderdelen van dit pakket dat meer informatie beschikbaar komt over de impact van de inzet en de leerpunten. Van een groot aantal onderdelen loopt de uitvoering en besteding in 2022 door.

Ten aanzien van versneld vernieuwen ontvangen wij eind maart 2022 de tussenrapportages van de organisaties die in 2021 subsidie hebben ontvangen uit de eerste tranche. Met behulp van het leertraject van het Verweij Jonker Instituut geven partijen bij deze tussenrapportage inzicht in wie zij bereiken en wat hun inzet voor deze inwoners en het tegengaan van de negatieve effecten van de coronamaatregelen heeft betekend. Verweij Jonker levert in het voorjaar een rapportage met een analyse van deze tussenrapportages. Hierin staan de tot dan toe opgedane inzichten en leerpunten met betrekking tot de opbrengsten van alle activiteiten gezamenlijk, namelijk: in hoeverre dragen de activiteiten *overall* bij aan de beoogde doelen en ambitie van Versneld Vernieuwen? De Raad wordt hierover nader geïnformeerd in Q2. Over het bereik en de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten uit de tweede tranche van 2021 en over de inzet die start in 2022 kunnen wij bij de tweede bestuursrapportage meer informatie geven.

Ook worden kansen benut om transformaties te versnellen en te vernieuwen, bijvoorbeeld met de inzet van de Krijtclub. De komende maanden meten we de effectiviteit, kwaliteit en impact van de twee praktijktesten. Daarnaast verzamelt de Krijtclub ook de lessen over de manier van samenwerken in een ontwerpproces.

Een deel van de activiteiten in dit pakket is gericht op het voorkomen van schulden. We zien dat de gemiddelde schuldenlast bij start schuldregeling fors is gedaald, wat er op duidt dat we er eerder bij zijn. Daarnaast lukt het om veel vaker een hulpaanbod doen in het kader van vroegsignalering, maar we kunnen op dit moment niet beoordelen of dat ook leidt tot minder schuldenproblematiek op de lange termijn. We hebben de maatregelen voorgelegd aan de Focusgroep van de actieagenda, bestaande uit partners in de stad, ervaringsdeskundigen, gemeentelijke beleidsadviseurs, een werkgever, een wetenschappen en een deurwaarder. Zij zijn enthousiast over de gekozen aanpak om het coronaleed te verzachten voor Utrechters. Met name genoemd zijn de intensivering van de vroegsignalering, de uitbreiding van het aantal praktisch ondersteuners, de Coronasanering en de extra aandacht voor ondernemers. De Armoedecoalitie is enthousiast over de Utrechtse schuldenaanpak maar waarschuwt voor het aflopen van de extra incidentele middelen per 2023. Deze coalitie pleit voor voortzetting.

Met de interventies gericht op het voorkomen van overlast en (ondermijnende) criminaliteit zetten we in op het voorkomen van een reëel risico voor de veiligheid en leefbaarheid in de stad. Uitspraken over de effectiviteit zijn niet goed hard te maken. In de integrale aanpak van overlastsituaties, zoals bij het Lucasbolwerk en Utrecht Centraal Station, wordt naast handhaving en toezicht ook ingezet op zorg- en hulptrajecten (verslaafden, dak- en thuislozen, uitgeprocedeerde asielzoekers/ongedocumenteerden) via onder meer persoonsgerichte aanpak. Zo zijn in maart 2022 bij het Lucasbolwerk ongeveer 40 personen bekend bij overlastsituaties, van wie tien personen in een persoonsgerichte aanpak zijn betrokken.

In de afgelopen twee jaar was er een toename van het anti-institutiesentiment. We zagen ook een verbreding van de dreiging van gewelddadig jihadisme naar links- en rechtsextremisme. In 2021 zijn 45 casussen radicalisering besproken in het casusoverleg radicalisering ten opzichte van 40 het jaar daarvoor. Ook zijn in 2021 80 signalen van radicalisering onderzocht. De extra casusregisseur radicalisering komt bovenop de twee casusregisseurs radicalisering, zorgt voor een betere verdeling van de al bestaande en nieuwe casuïstiek en biedt ruimte voor specialisatie op de verschillende vormen van extremisme. Hierdoor is de effectiviteit en efficiëntie van de aanpak verbeterd en minder kwetsbaar geworden.

Met de uitbreiding van de capaciteit van Bibob onderzoekers hebben we meer inzet gepleegd op het voorkomen van het faciliteren van strafbare feiten door ons als overheid. We hebben hierbij meer aandacht gehad voor aanvragen voor horecavergunningen, specifiek in het kader van overnames bij horecagelegenheden. We zien daarbij in het eerste kwartaal van dit jaar een lichte stijging ten opzichte van dezelfde periode vorige. Daarnaast zien we ook een toename als het gaat om vastgoedtransacties waar extra aandacht voor nodig is.

3.4.3 Pakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden

Doel van het pakket
Met dit pakket helpen we werkzoekenden snel weer aan het werk en willen we de negatieve economische effecten van de pandemie zoveel mogelijk dempen. We begeleiden mensen in de overstap en omscholing naar een toekomstbestendige baan in de bouw, ICT, zorg of het onderwijs. We ondersteunen (kwetsbare) jongeren bij het vinden van stages en leerwerkplekken. Ook investeren we in vitale winkelgebieden en in Utrechts innovatief MKB dat voor werkgelegenheid zorgt. Het maatregelenpakket bestaat uit een samenhangende mix van bewezen effectieve instrumenten die we opschalen, nieuwe en geïntensiveerde samenwerkingen en veelbelovende pilotprojecten.

Ontwikkelingen in context van het pakket
De coronamaatregelen zijn op het moment van dit schrijven nagenoeg geheel verdwenen. De samenleving is weer open. De ondernemers kunnen weer ondernemen. Toch zijn de effecten nog voelbaar bij de getroffen bedrijven. Zo blijkt uit de kleinbedrijfindex dat in het vierde kwartaal van vorig jaar (nadat de eerste drie kwartalen ook al niet rooskleurig waren):

- 18% van de ondernemers van een kleinbedrijf betaalt zichzelf uit onder bijstandsniveau
- Bijna 40% zit onder minimum inkomen
  INretail schat dat de gemiddelde schuld 0,115 miljoen euro bedraagt voor schoenenwinkels en 0,091 miljoen euro voor kledingwinkels. Zelfstandigen zijn historisch hard geraakt tijdens de coronacrisis. Ook daling in de gewerkte uren is fors groter dan tijdens financiële crisis 2008 - 2013.

De instroom in de werkloosheid en bijstand is gelukkig laag gebleven. In de belangrijke toekomstbestendige sectoren - ICT, zorg, onderwijs en bouw & energietransitie was en is er een krapte op de arbeidsmarkt. Het aantal faillissementen was begin 2022 nog historisch laag. Dit kwam mede door de extra steunmaatregelen. Deze zijn per 1 april 2022 gestopt. Vanaf diezelfde datum moeten ondernemers hun belastingschulden moeten weer terugbetalen, want dan stoppen de Rijksregelingen en het bijzonder uitstel van de belastingdienst. Dit terwijl de toekomst door de oorlog in de Oekraïne onzeker is. Prijzen stijgen snel, vooral die van energie en brandstof. Het consumentenvertrouwen is op het laagste niveau in 20 jaar.

Stand van zaken op het pakket

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Regionale Ontwikkelmaatschappij Utrecht	De investering in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (ROM) ligt op schema. Met de regionale ROM-aandeelhouders is een inspanning verricht om de investering op te doen tellen tot 16 miljoen euro om gebruik te kunnen maken van de maximale cofinanciering (16 miljoen euro) van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.	Het fondskapitaal kan vanaf 2022 ingezet worden door de ROM om te investeren in regionale ondernemingen die passen binnen de kaders. De ROM investeert tussen 0,250 miljoen euro en 2,5 miljoen euro per bedrijf. Gemiddeld zal dat uitkomen op ongeveer 1-1,5 miljoen euro per bedrijf, is de verwachting. Dan kunnen dus 20-30 bedrijven geholpen worden. Aangezien het fonds revolveert, komen deze gelden weer terug en kunnen dan opnieuw 20-30 bedrijven geholpen worden. Daarmee blijft het aanbod van toekomstbestendige banen op peil.
Proactief herontwikkelen en verbeteren werklocaties	Op 24 februari 2022 is de raad geïnformeerd over de intentieovereenkomst tussen de gemeente Utrecht en de OMU. Hiermee kan de komende vier jaar worden geïnvesteerd in het verbeteren van werklocaties en intensiveren van de werkgelegenheid.	De eerste herontwikkelingsprojecten zijn gereed om in te investeren. Verwachting is dat de werkgelegenheid op deze plekken uiteindelijk verdubbelt. Net als de proactief herontwikkeling van werklocaties zijn de effecten hiervan vaak indirect en pas na een paar jaar zichtbaar.
Herhuisvesten bedrijven	Er is één FTE extra capaciteit ingezet voor herontwikkeling van werklocaties en het aantrekken van bedrijven hiervoor.	
Versterken vitale hoofdstructuur retail	Er is 0,4 miljoen euro geïnvesteerd in het programma Morgen Mooier Maken, om de oplopende leegstand in de binnenstad tegen te gaan. Daarnaast is voor 0,6 miljoen euro een subsidieregeling opgesteld om enerzijds retail die niet op een goede plek zitten te helpen te verhuizen naar de hoofdstructuur retail en anderzijds om de structuur van winkelcentra te versterken.	Na het openstellen van de subsidieregeling voor versterken van de vijf specifieke winkelgebieden, is er inmiddels aan drie winkelgebieden subsidie verstrekt. Van de andere gebieden wordt nog een aanvraag verwacht. Daarnaast is gebleken dat door ondernemers gewenste acties in de open ruimte niet via subsidies kunnen worden bekostigd. Hiervoor wordt bekeken of dit op een andere manier van inzet van middelen wel kan worden gedaan.
Aanpak leegstand binnenstad	In 2021 is de gemeente Utrecht in samenwerking met externe partners uit vastgoed en ondernemers gestart met de aanpak om leegstand in de binnenstad tegen te gaan. Deze aanpak is geformaliseerd in een samenwerkingsplan Morgen Mooier Maken (MMM). Kern van het plan is om winkelstraten met structurele leegstand actief met nieuw programma te voorzien en aantrekkelijk en vitaal te houden voor bezoekers en nieuwe ondernemers. Een transformatie van een aantal winkelstraten naar straten met winkels en nieuwe functies en voorzieningen.	Resultaten: 20 initiatieven en activiteiten zijn in de focusstraten gerealiseerd; leegstand afgenomen van 40 naar 25 panden; meerder nieuwe ondernemers waaronder drie met financiële ondersteuning vanuit de gemeente Utrecht. Voor 2022 zijn er plannen voor aanpak transformatie naar wonen boven winkels voor ongeveer 80 eenheden. De subsidieregeling is begin 2022 aangepast zodat deze beter aansluit op behoefte mogelijke initiatiefnemers in de stad.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Versterken toekomstbestendig werken via marktgroepen	Via de nieuw opgezette subsidieregeling "Stimuleren initiatieven toekomstbestendige werkgelegenheid" ondersteunden we marktpartijen en intermediairs om inwoners die willen en kunnen om te scholen naar werk in de ICT, onderwijs, gezondheid of bouw, techniek & energietransitie.	Zo hebben we de volgende projecten ondersteund: • De Utrecht Tech Community • Tech Grounds • Het ICT Career Centre Utrecht (ICCU) • Beroepentuin • Voucherregeling "De techniek samen de crisis door" We hebben partners in de zorg geholpen met het oprichten van het Regionaal Talent en Transferpunt (RTTP). Ook in 2022 worden deze initiatieven voortgezet en (eventueel) versterkt. Daarnaast bestaat er mogelijkheid voor nieuwe initiatieven.
Voucherregelingen voor omscholing	De voucherregeling is in september 2021 open gesteld. De belangstelling was aanvankelijk groot.	Het gebruik van de voucherregeling blijft nog achter. Er wordt een campagne gestart om het bereik te vergroten. Het streven is een volledige benutting van de regeling.
Stimuleringsregeling stage- en leerwerk-plekken	Om de oplopende stagetekorten in het mbo aan te pakken is gewerkt aan een actieplan stagetekorten samen met Mbo-instellingen, werkgevers en SBB. Met dit actieplan is een online platform stagekansutrecht.nl gelanceerd en is de subsidieregeling voor begeleiding van Mbo stagiairs opengesteld.	Op dit moment zijn in totaal 158 extra stageplekken (onder voorbehoud van de werving die in sommige gevallen nog loopt) gerealiseerd): 20 in de evenementensector, 65 in de zorgsector, 72 in de bouw/techniek/maaksector en 1 in de gastvrijheidssector. De aanpak en subsidieregeling wordt in 2022 gecontinueerd.
Aanpak kwetsbare jongeren	Het bedrag wordt grotendeels ingezet voor de uitvoering van het benaderen, in beeld brengen en begeleiden van jongeren. Voor deze taken zijn vierenhalf extra RMC-medewerkers aangesteld. Een klein deel wordt gebruikt voor verantwoording en projectleiding.	Met de focus aanpak worden jongeren op het moment van uitstroom begeleid, verbonden aan de juiste partijen rondom een jongere en gemonitord. In 2021 zijn er **162 jongeren** gesproken in het kader van deze uitstroom. Sinds 2022 is deze aanpak ook uitgebreid naar de verschillende mbo-instellingen.
Ondernemer Centraal	De aanpak Ondernemer Centraal is in september 2021 opgestart – allereerst om de instroom vanuit de TOZO in de Bijzondere bijstand te voorkomen, daarna om alle getroffen ondernemer met maatwerk te helpen. In 2021 zijn 2.299 ondernemers persoonlijk gesproken waarvan 1.758 adviezen zijn gegeven voor vervolgdienst-verlening. 528 Utrechters zijn anno nu in traject.	Door versterking van de aanpak Ondernemer Centraal naar aanleiding van de invulling van motie M25/2022 helpen we – naast de bestaande aanpak - ondernemers om administratief de zaken op orde te brengen. Met een aanvullend gesprek wordt de ondernemer vervolgens maatwerk geboden met een sluitend advies. Daarbij wordt ook de mogelijkheid geboden om – indien nodig – met schuldeisers te onderhandelen voor (tijdelijke) uitstel van betaling.
Begeleiden	We continueren de digitale zelfservicedienstverlening Hallo Werk aan zelfredzame burgers. We werken dit jaar aan het borgen van deze	Het aantal succesvolle matches groeit evenals het aantal werkgevers dat is aangesloten op dit digitale platform.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	dienstverlening in onze reguliere dienstverlening. Uitzendbureaus: Deze maatregel hangt samen met de ontwikkeling van het bijstandsbestand. Deze ontwikkelt zich dermate gunstig dat deze maatregel niet nodig is. Formatie voor begeleiding: Deze maatregel hangt samen met de ontwikkeling van het bijstandsbestand. Gezien de gunstige ontwikkeling is er geen extra formatie nodig om de instroom in de bijstand als gevolg van de coronacrisis op te vangen	De samenwerking met de uitzendbureaus in de reguliere dienstverlening wordt gecontinueerd. Het huidige contract met de uitzendbureaus loopt tot september 2022. In de nieuwe aanbesteding hebben we aandacht voor toekomstbestendig werk, het maken van een sectorswitch en om- en bijscholen

De samenwerking met de uitzendbureaus in de reguliere dienstverlening wordt gecontinueerd. Het huidige contract met de uitzendbureaus loopt tot september 2022. In de nieuwe aanbesteding hebben we aandacht voor toekomstbestendig werk, het maken van een sectorswitch en om- en bijscholen

x € 1.000

WERKEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Investeren in ROM	10	10	20
2. Proactief herontwikkelen en verbeteren van werklocaties	250	320	570
3. Herhuisvesten bedrijven	42	100	142
4. Vitale hoofdstructuur Retail	747	130	692
5. Aanpak leegstand Binnenstad	-185	500	500

OPLEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1A. Versterken toekomstbestendige werken via marktgroepen	65	1.500	1.565
1B. Utrecht Leert!	0	0	150
2. Voucherregeling	464	500	964
3. Stimuleringsregeling Stages en Leerwerkplekken	444	500	944
4. Aanpak kwetsbare jongeren	90	300	390

BEGELEIDEN	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Digitale dienstverlening	181	100	175
2. Uitzendbureaus en sectorswitch	625	625	0
3. Formatie voor begeleiding	845	1.203	0
4. Programmamanager toeleiden naar werk	-125	0	155
5. Dienstverlening ondernemers (exclusief motie 2022/M25)	829*	0	3.270

MOTIE 2022/M13	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
1. Kosteloos leidinggevenden bijschrijven op de horecavergunning	0	0	250

TOTAAL	Restant 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
	4.282	5.788	9.787

**Dit restant 2021 is inclusief de impuls re-integratie van 1,095 miljoen euro uit de decembercirculaire gemeentefonds 2020. In de resultaatbestemming Jaarstukken 2021 stellen we voor dit te storten in de bestemmingsreserve maatregelen corona. Dit budget maakt onderdeel uit van de dekking van deze maatregel.*

Het restant 2021 is het nog niet benutte deel van het oorspronkelijk begrote budget voor 2021. Dit zit deels al in de bestemmingsreserve maatregelen corona (het verschil tussen het begrote bedrag 2021 en de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose). Daarnaast stellen we in de resultaatsbestemming Jaarstukken 2021 voor het restantbudget van de maatregelen terug te storten in deze reserve (het verschil tussen de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 opgenomen prognose en de daadwerkelijke realisatie 2021).

Het totaal beschikbare budget van 10,070 miljoen euro (restant 2021 plus begroot 2022) is op dit moment hoger dan de prognose van 9,787 miljoen euro.

In de Tweede Bestuursrapportage 2021 constateerden we dat de 2,051 miljoen euro voor het aanvullend pakket re-integratie dubbelde met het maatregelenpakket 3. Het budget is daarom gestort in de bestemmingsreserve maatregelen corona. Wel is deze reservering toen nog gekoppeld aan het risico dat gepaard ging met de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021. Belangrijkste maatregel om deze instroom te voorkomen is de maatregel dienstverlening ondernemers. Met de uitwerking van motie 2022/M25 wordt deze dienstverlening uitgebreid. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening is het budget van 2,051 miljoen euro niet meer nodig.

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
De meeste maatregelen van het maatregelenpakket Werken, Opleiden en Begeleiden zijn vlak voor of net na de zomer 2021 geactiveerd. De laatste maatregel – de samenwerking met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht – is in het eerste kwartaal van 2022 geformaliseerd.

Door het steeds opnieuw invoeren van steunmaatregelen én de extra vraag naar personeel in de zorg (zoals bij de GGD) is de stijging van de werkloosheid en instroom in de bijstand lager dan verwacht. De omvang van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering is inmiddels lager dan voor de coronacrisis. Het maatregelenpakket (ondernemers centraal, digitale dienstverlening) heeft hier ook aan bijgedragen. Nu de steunmaatregelen van de overheid zijn afgeschaft, leningen en achterstallige belastingen uiteindelijk wel betaald moeten worden én door de effecten van de oorlog in de Oekraïne, is de verwachtingen dat er een inhaaleffect van faillissementen komt.

Met name de oorlog in Oekraïne geeft voor de macro-voorspellingen nog veel onzekerheden. Net als in het begin van de coronapandemie is er momenteel sprake van fundamentele onzekerheid die van buiten de economie afkomstig is. Volgens de prognoses van het CPB behoort een recessie in 2022 en 2023 tot de mogelijkheden. Met het maatregelenpakket 3 Werken, Opleiden en Begeleiden zijn we klaar om de gevolgen van een dergelijke recessie op te vangen. Gelijktijdig dragen we via de omscholingsregelingen bij aan het oplossen van de krapte op de arbeidsmarkt in de belangrijke toekomstbestendige sectoren ICT, onderwijs, zorg en bouw & energietransitie.

3.4.4 Pakket 4 Investeren met maatschappelijk rendement

Doel van het pakket
In dit pakket zien we Corona als een kans om de belangrijkste transities te versnellen: energie, klimaat, groen, mobiliteit, economie en wonen. Dat doen we door het stimuleren van de (lokale) economie en (duurzame) werkgelegenheid; een duurzaam herstel dat bijdraagt aan noodzakelijke aanpassingen op gebied van klimaat, energie, groener en gezonder maken van de stad; het versnellen en betaalbaar maken van woningbouwprojecten voor alle doelgroepen en mobiliteitsoplossingen die woningbouw en werkgelegenheid mogelijk maken.
In de uitvoering sluiten we aan op bestaande processen en projecten: het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) met daarbinnen het Meerjaren Groenprogramma (MGP) en Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB).

Ontwikkelingen in context van het pakket

Gezonde leefomgeving

Bijna driekwart van de bewoners waardeert het groen in de buurt meer sinds het begin van de coronacrisis (bewonerspanel – juli '21). In 2020 en ook in 2021 nam het gebruik van de openbare ruimte en parken toe. Mensen ontmoetten elkaar vaker in de buitenruimte en het wandelen (bij voorkeur in een groene omgeving) is onverminderd populair. Die druk heeft effect op de kwaliteit voor beleving en ontspanning, op de biodiversiteit en de recreatieve en beweegmogelijkheden.
Het aantal meldingen over de openbare ruimte is nog altijd hoog. Dit vraagt om blijvende inzet op groen en openbare ruimte.

Mobiliteitstransitie

Tijdens de coronacrisis werkte het overgrote deel van de mensen die dat konden, thuis. Of we ook teruggaan naar het 'oude normaal' is nog zeer de vraag. Vier op de vijf Utrechters is van plan ook in de toekomst vaker thuis te werken dan voorheen (Bewonerspanel – juli '21). Met de afbouw van coronamaatregelen herstelt het OV-gebruik wel langzaam. Het gebruik van de fiets beweegt weer richting de niveaus van voor corona. Dit herstel kunnen we versterken door te zorgen voor een passende (fiets-)infrastructuur.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

In 2021 zijn ongeveer 2.900 woningen in aanbouw genomen. Dat is vergelijkbaar met de jaren daarvoor. We houden de ontwikkeling rond 'mixed-use' projecten scherp in de gaten, omdat met name winkelvastgoed op dit moment minder aantrekkelijk is de markt. Hoewel de bevolkingsgroei door corona minder groot is dan voorheen, blijft de druk op de woningmarkt – huur en koop - hoog. Het blijft belangrijk om de woningproductie op peil te houden en voldoende woningbouw mogelijk te maken op korte, middellange en lange termijn.

De opgave '*thuis voor iedereen'* is urgenter geworden door de verdubbeling van de taakstelling van de huisvesting van statushouders en de vluchtelingen uit Oekraïne. Het aantal reguliere mutaties in de sociale voorraad is vorig jaar (waarschijnlijk als gevolg van corona) lager, dat maakt het aantal vrijkomende woningen beperkter

Omdat mensen door corona meer thuis zijn, is er meer aandacht voor woningkwaliteit en energiebesparing. We zien op basis van de aanvragen in het eerste kwartaal van 2022 een grote vraag bij particulieren naar verduurzaming van de woning.

Stand van zaken op het pakket

Gezonde leefomgeving

Voor de projecten 'gezonde leefomgeving' geldt dat ze allemaal in voorbereiding zijn genomen en de ontwerpen en/of uitvoering opgestart zijn. Een aantal (deel)projecten is inmiddels uitgevoerd zoals in Maarschalkerweerd (Lunettenpark), Rivierenwijk en in Noordwest. In het plantseizoen (voor- en najaar) in 2022 gaan meer deelprojecten in uitvoering.

1e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Openbare ruimte Bernadottelaan	Voorbereiding gestart, werkzaamheden/onderzoeken ondergrond uitvoeren, eerste participatieronde afgerond.	Besluitvorming en start aanbesteding in 2022, aanpassen kabels en leidingen in 2022, Uitvoering/aanleg 2023.
Groene lint Overvecht	Uitvoering deelprojecten is gestart.	
Rotsoord	Fase 2C (Ravenoord) is heringericht en vergroend. De voorbereidingen voor fase 2A Heuveloord en fase 2B Rotsoord zijn gestart.	Uitvoering ontwerp Heuveloord en deel Rotsoord najaar 2022 – midden 2023.
Maarschalkerweerd Lunettenpark	Een deel van de werkzaamheden in het achterland van Lunet I is al uitgevoerd.	In de komende maanden van 2022 wordt het IPvE fase 1 afgerond en zullen aanvullende werkzaamheden in het gebied plaatsvinden.

2e tranche

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
Vergroenen Rivierenwijk en omgeving	Uitvoering deelprojecten is gestart zoals bijvoorbeeld de vergroening van het Maasplein.	Uitvoering loopt door.
Vergroening Noordwest	Uitvoering deelprojecten is gestart zoals bijvoorbeeld de vergroening van het Grootmeesterplein.	
Maarschalkerweerd overige twee parken	Voorbereiding is gestart.	Het beschikbaar budget van 1,5 miljoen euro zal in 2022 en 2023 worden besteed aan de het Kromme oeverpark en de Sportcampus. Voor de voorgenomen herinrichting van Maarschalkerweerd Noord worden nu plannen gemaakt. De plankosten 2022 worden ten laste van dit coronapakket gebracht. Het restant wordt ingezet voor de eerste werkzaamheden in de sportcampus (vergroenen, toevoegen van sport- en spelaanleidingen) en "quick wins" in het gebied.
Herinrichting Enecoterrein (2022)	We hebben samen met de ondernemers in Werkspoorkwartier gewerkt aan een inrichtingsplan voor het park. Echter de onderhandelingen met Eneco inzake de ingebruikgeving van de gronden stuit op bezwaren. We zijn nog volop in gesprek zowel bestuurlijk als ambtelijk.	Mochten we hier onverhoopt niet uit komen, dan leggen wij een alternatief voorstel voor ter integrale afweging. Hierbij betrekken we andere kansen in het Werkspoorkwartier en elders in de stad.

Mobiliteitstransitie

Voor de naar voren gehaalde mobiliteitstrajecten geldt dat de voorbereiding van bijna alle projecten is gestart. Door de druk op de organisatie zien vertraging in de ontwerpfase van de projecten, hierdoor zien we ook de start van de uitvoering in veel gevallen verschuiven naar 2023.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat (wanneer uitvoering verwacht?)
Jutfaseweg naar 30 kilometer / fietsstraat	IPvE/FO is vastgesteld, voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie begin 2023.
Verkeer Bernadottelaan e.o.	Ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Verkeersveiligheid Donaudreef	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie medio 2023.
Verkeersveiligheid Amazonedreef	Het voorlopig ontwerp wordt verder uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Alternatieve route door Rijnsweerd (Platolaan)	Voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt.	Start realisatie begin 2023.
Mytylbrug plus aansluitingen	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2025.
Archimedeslaan	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Knip Catharijnesingel	IPvE/FO wordt uitgewerkt.	Start realisatie 2023.
Snelfietsroutes naar Woerden	Voorbereiding afgerond, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2022 opgeleverd.
Snelfietsroutes naar Veenendaal	Definitief ontwerp wordt uitgewerkt, uitvoering start medio 2022.	Wordt in 2022 opgeleverd.
Fietsstraat Mereveldseweg	(Gefaseerde) uitvoering is gestart.	Wordt medio 2022 opgeleverd.

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat (wanneer uitvoering verwacht?)
Koningsweg Oost	Moet nog opgestart worden.	Voor het project Koningsweg Oost was onvoldoende capaciteit. We verwachten hier in de loop van dit jaar mee te starten.
Fietsonderdoorgang Lombokplein	Voorlopig Ontwerp is gereed.	Start realisatie 2024.

Duurzame bouwproductie/duurzame groei

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
A. Versnelling/voortgang lopende productie	Gestart. Het verbeterde werkproces van initiatief tot ingebruikname dat aansluit bij de omgevingswet, zal komend jaar (vooruitlopend op inwerkingtreding omgevingswet) worden geïmplementeerd. Daarnaast zijn ervaringen (pilot) opgedaan met andere manieren van werken door bijvoorbeeld de initiatiefnemer zelf de bouwenveloppe te laten schrijven.	Voorstel verbetering werkproces initiatief tot ingebruikname wordt in 2022 geïmplementeerd. Pilot UPP2 wordt in zomer 2022 geëvalueerd.
B. Toevoegen planvoorraad bouwproductie en voorzieningen	Gestart. Om ook de bouwproductie op de middellange en langere termijn in stand te houden, nemen wij als gemeente meer regie met ontwikkelstrategieën, (omgevings)visies en uitwerkingsstudies om te onderzoeken wat de mogelijkheden en kansen van een locatie zijn.	Onderzoek mogelijkheden. rangeerterrein Cartesiusdriehoek is gestart, vervolg ontwikkelstrategie Maarschalkerweerd, participatie omgevingsprogramma Overvecht, participatie studie voor bos en zon Ockhuizen, visie Werkspoorkwartier vastgesteld, onderzoek uitbreiding sport bij Welgelegen loopt. Over deze verschillende uitwerkingsstudies, visies en onderzoeken is de Raad in individuele brieven geïnformeerd.
(T)huis voor iedereen	Programma loopt. (T)huis voor iedereen is gericht op verruimen aanbod en versnelde processen/realisatiekracht voor voldoende huisvesting kwetsbare doelgroepen (De aandachtsgroepen met huisvestingsvoorrang zijn statushouders, uitstromers uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, jongeren in kwetsbare positie, citydeal en urgenten). De mismatch vraag-	De taskforce versneld tijdelijk wonen toevoegen heeft besluitvorming over locaties BEFU-terrein en Pagelaan voor tijdelijk wonen. De uitvoering van de realisatie wordt voorbereid. De 2e en 3e tranche van locaties en panden zijn in voorbereiding van besluitvorming. Er is een monitor waarin maandelijks de aantallen gehuisveste aandachtsgroepen worden gerapporteerd en afgezet

Omschrijving	Stand van zaken	Bereik / resultaat
	aanbod is nog onverminderd groot (recent: vluchtelingen Oekraïne zoeken opvangplek/woonplek). Versnelling wordt gemaakt door de Taskforce versneld tijdelijk wonen toevoegen, aan de hand van viersporen aanpak. Doel is: sneller, meer en in gemengde woonvorm. (T)huis voor ouderen heeft een vastgesteld Actieplan die samen met partners is opgesteld om aan de groeiende behoefte aan passende woonvormen plus benodigde voorzieningen te voldoen en om doorstroming te stimuleren.	tegen de taakstelling en contingentaantallen. De kopgroep (T)huis voor ouderen heeft gezamenlijk in maart 2022 de intentieovereenkomst getekend, dat hoort bij het actieplan. Tevens zijn de eerste pilotprojecten in uitvoering.
Verduurzaming woningvoorraad	In 2021 zijn iets minder duurzaamheidsleningen verstrekt dan het jaar ervoor (107 in plaats van 131). We zien dat het in 2022 hard aantrekt met alleen al 47 aanvragen in het eerst kwartaal dit jaar.	Het revolverend fonds duurzaamheidsleningen voor Utrechtse woningeigenaren bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) is in 2021 aangevuld met 2 miljoen euro. Vanuit het coronamaatregelenpakket wordt in 2022 en 2023 de jaarlijkse kosten namelijk de rentekosten van het uitgezette kapitaal en beheerkosten SVN gedekt.
Overvecht Noord aardgasvrij (2022)	Programma opzet loopt. Er zijn onderzoeken uitgevoerd naar haalbaarheid en betaalbaarheid van een aardgasvrije oplossing van woningen en bedrijven in Overvecht Noord. De uitkomsten worden verwerkt in een Wijkuitvoeringsplan dat eind 2022 aan de raad wordt voorgelegd waarmee de raad de beschikbare financiële middelen kan toewijzen. In 2022 is onderzoek/pilot naar elektrisch koken, en woningen aan de vechtdijk afgerond. Gesprekken met Eneco lopen Onderzoeken naar oplossing Antoniuskwartier en bedrijven zijn naar verwachting eind Q2 2022 afgerond.	Na akkoord vanuit de raad op het Wijkuitvoeringsplan kan in 2023 gestart worden met de uitvoering om de eerste woningen aardgasvrij te maken met inzet van de gemeentelijke financiële middelen en PAW rijksmiddelen.

In het financiële overzicht zijn alleen de projecten opgenomen, waarvoor in de begroting van het pakket nieuw geld beschikbaar is gesteld. Investeringsprojecten die binnen bestaande programma's naar voren zijn gehaald worden in de betreffende programma-rapportages verantwoord. Dit zijn met name de projecten onder het kopje Mobiliteitstransitie. Voor een aantal projecten geldt, dat het beschikbare bedrag uit de bestemmingsreserve coronamaatregelen aanvullend is op een eerder toegekend budget. In die gevallen wordt eerst het bestaande budget besteed, voordat een beroep wordt gedaan op de reserve.

x€ 1.000

	begroot bedrag 2022	saldo nog beschikbaar (inclusief niet onttrokken in 2021)	onttrekking reserve 2022	onttrekking reserve 2023
1e tranche				
Gezonde leefomgeving				
Openbare ruimte Bernadottelaan		350	350	0
Groene lint Overvecht		50	50	0
Rotsoord		1.450	600	850
Maarschalkerweerd Lunettenpark		700	700	0
Duurzame bouwproductie/duurzame groei				
Aanjagen productie	1.500	1.500	1500	0
(T)huis voor iedereen	300	300	300	0
Verduurz. woningvoorraad	40	80	40	40
Overvecht Noord aardgasvrij *	3.750	3.750	0	3750
Totaal 1e tranche	5.590	8.180	3.540	4.640
2e tranche				
Gezonde leefomgeving				
Vergroenen Rivierenwijk en omgeving.	600	600	600	0
Vergroening Noordwest	150	500	500	0
Maarschalkerweerd overige twee parken	1.350	1.350	675	675
Herinrichting Enecoterrein (2022)	2.000	2.000	0	2000
Totaal 2e *tranche*	4.100	4.450	1.775	2.675
Beide tranches	**9.690**	**12.630**	**5.315**	**7.315**

Beschouwing op effectiviteit van het pakket
Zo goed als alle maatregelen zijn inmiddels met de voorbereiding of met de uitvoering gestart. Dat betekent dat ten opzichte van vorig jaar, naast veel voorbereidende werkzaamheden, ook de daadwerkelijk uitvoering is gestart en enkele deelprojecten zelfs zijn opgeleverd. In 2022 en 2023 zullen meer fysieke projecten in uitvoering gaan.
Waar het stimuleren van de werkgelegenheid een van de doelen van dit pakket was, zien we dat de arbeidsmarkt zich anders heeft ontwikkeld dan verwacht. Hoge werkloosheid is uitgebleven en we bevinden ons zelfs in een periode van aanzienlijke krapte op de arbeidsmarkt. Dit is ook zichtbaar bij verschillende projecten in het pakket zoals de Koningsweg Oost.

Ten aanzien van de groentransitie hebben we met het opleveren van de eerste deelprojecten in Noordwest, Overvecht, zuidwest concrete, voor de stad zichtbare, resultaten geboekt. Hiermee gaan we door in 2022.

Effect op de energietransitie zien we stadsbreed nu al terug in een toename van het aantal particuliere woningverbeteringen, die mede mogelijk zijn gemaakt door de advies, begeleiding, webinars, website, inkoopacties en de duurzaamheidsleningen. Grootschalig effect in Overvecht gaan we zien als vanaf 2023 de eerste woningen in Overvecht Noord daadwerkelijk aardgasvrij worden.

3.4.5 Conclusie

De coronacrisis kent een grillig verloop. Waar halverwege 2021 nog versoepelingen aangekondigd werden, volgde daarna juist een langere periode van nieuwe lockdowns en maatregelen in strijd tegen het coronavirus. Sinds kort kan de stad weer functioneren zonder beperkende maatregelen. Het virus is nog onder ons, maar maakt nog maar weinigen ernstig ziek. Nog altijd bestaat de kans dat in de toekomst opnieuw lockdowns of andere maatregelen nodig zijn.

Bijna alle Utrechters merkten de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus. Bepaalde groepen zijn extra hard geraakt door de crisis, vooral zij die het voor corona al moeilijk hadden. Daarnaast zien we nieuwe groepen die door corona in de knel zijn gekomen, zoals zzp-ers, kleine ondernemers, starters op de arbeidsmarkt en jongeren. Een fors deel van de ondernemers, vooral in de sectoren die door de maatregelen niet of beperkt open konden (onder andere horeca, detailhandel, cultuur/evenementen, vrije tijd) heeft moeite het hoofd boven water te houden en ziet de schulden sterk oplopen. Ook breder in de samenleving knelt het en zien we een grote druk op zorg, door het inhalen van hulp die tijdens corona niet kon worden verleend, terwijl de problematiek verzwaarde. Ook is er een toename van problemen op het gebied van openbare orde en een verhoogd risico op veiligheidsproblematiek, waaronder ondermijning.

Tegelijk zien we lichtpunten en ontwikkelde de stad zich tijdens de crisis op onderdelen positiever dan verwacht. De Utrechtse economie laat veel veerkracht zien. Zware tijden tijdens de lockdowns werden gevolgd door kwartalen met een sterke economische groei. Mede door de extra steunmaatregelen is de instroom in de werkloosheid en bijstand laag gebleven en is het aantal faillissementen begin 2022 historisch laag. Anders dan verwacht heeft corona niet over de breedte geleid tot een toename van schuldenproblematiek of betalingsachterstanden. Essentiële voorzieningen zijn overeind gebleven en herstellen zich. De aanpak leegstand binnenstad begint vruchten af te werpen. Veel bewoners waarderen het groen in de buurt meer sinds het begin van de coronacrisis. En omdat mensen meer thuis zijn, zien we een toenemende vraag bij particulieren naar verduurzaming van de woning.

Uit de rapportages per pakket blijkt dat samen met de stad hard is gewerkt om de negatieve effecten van de crisis waar mogelijk te voorkomen of te dempen. De inspanningen zijn zichtbaar, maar de effectiviteit van de interventies zijn nog niet overal duidelijk. Deels omdat onderzoeken gaande zijn en rapportages nog volgen. Maar ook omdat verschillende interventies, die in 2021 zijn voorbereid en in gang gezet in 2022 volledig tot uitvoering komen. Concreet en zichtbaar effect van vergroeningsmaatregelen en de mobiliteitsmaatregelen zien we bijvoorbeeld vanaf de tweede helft van 2022. De uitvoering van de projecten, met name bij de investeringsprojecten, wordt soms bemoeilijkt door gebrek aan capaciteit. In plaats van de gevreesde werkloosheid is er krapte op de arbeidsmarkt, waar ook de gemeentelijke organisatie last van heeft.

Ook in de financiële overzichten zien we dat de uitgaven, die in 2021 nog achterbleven bij de begroting, volgens de prognose in 2022 worden gerealiseerd. De uitgaven voor de investeringen met maatschappelijk rendement (pakket 4) lopen nog door in 2023 en 2024. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2022 doen wij een voorstel om de uitgaven voor de coronamaatregelenpakketten dit jaar ten laste te brengen van de bestemmingsreserve, op basis van de dan actuele stand van zaken en uitgavenprognose.

In 2022 lopen veel maatregelen nog door, waarbij het accent verschuift van ondersteuning naar herstel van voorzieningen en groepen die hard geraakt zijn. De steunmaatregelen voor ondernemers van het Rijk zijn stopgezet en we verwachten een inhaaleffect aan faillissementen. De economische situatie is allerminst zeker. Corona lijkt nu door andere ontwikkelingen naar de achtergrond te verdwijnen, maar de gevolgen zijn nog reëel. Daarom blijft het nodig om de effectiviteit van de interventies scherp te monitoren en waar nodig bij te sturen. De looptijd van de maatregelen uit de coronapakketten eindigt eind 2022. Geleerde lessen uit bewezen interventies en hoe deze worden ingepast in het regulier werk verwerken we in de Tweede Bestuursrapportage 2022.

4. Investeren in Utrecht voor het jaar 2022

De ambities voor deze coalitieperiode staan in het coalitieakkoord "Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat". We gaan in 2022 direct aan de slag met een aantal onderdelen, zoals het voortzetten van tijdelijke maatregelen en het inzetten van beleidsimpulsen. In dit hoofdstuk staan deze investeringen in Utrecht voor het jaar 2022 opgenomen. Dit hoofdstuk is volledig nieuw ten opzichte van de oorspronkelijke Eerste Bestuursrapportage 2022, omwille van de leesbaarheid is niet het hele hoofdstuk gemarkeerd.

In de Begroting 2023 wordt het gehele coalitieakkoord opgenomen en volgt besluitvorming over de prioriteiten, bijbehorende budgetten en bijsturingsmaatregelen.

Tabel: Coalitieakkoord
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

		x € 1.000
Hfst	Omschrijving	1e Berap 2022
	Extra aanvulling weerstandsvermogen in 2022	-5.000
	Beleidsprioriteiten	-6.367
	Groei in balans:	
	- Verwachte uitgaven	-4.900
	- Dekking door verachte inkomsten	4.900
	Totaal Coalitieakkoord	**-11.367**

4.1 Versterken weerstandsvermogen

Tabel: Versterken weerstandsvermogen
(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

	x € 1.000
Omschrijving	1e Berap 2022
Extra aanvulling weerstandsvermogen in 2022	-5.000
Totaal Versterken weerstandsvermogen	**-5.000**

We brengen het ratio weerstandsvermogen zo snel mogelijk op 1. In 2022 reserveren we hiervoor vijf miljoen euro extra. De eerste meevaller die zich aandient zal worden ingezet om de ratio van het weerstandsvermogen op 1 te brengen. Die meevaller verwachten wij op basis van de voorjaarsnota van het kabinet in de meicirculaire.

4.2 Beleidsprioriteiten

In onderstaande tabel zijn de beleidsprioriteiten uit het coalitieakkoord uiteengezet. Per prioriteit is een toelichting opgenomen

Tabel: Beleidsprioriteiten

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

	x € 1.000
Omschrijving	1e Berap 2022
Aanpak grenzen stellen perspectief bieden	-500
Focusgebieden Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat/Damstraat	-374
Subsidieregeling bewustwording slavernijverleden	-175
Focusaanpak jongeren 18-23	-190
Continuering opvang ongedocumenteerden (LVV)	-1.650
Continueren plan Einstein	-280
Taskforce versneld toevoegen woonruimte	-500
Leegstandsaanpak	-212
Opkoopbescherming woningen	-176
Aanpak schoonvervoer laadinfrastructuur	-500
Budget natuureducatie aanpassen groeikader	-125
Dierenwelzijn (dierenambulance + vogelopvang)	-100
Impuls economische uitvoeringskracht	-200
Verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU	-500
Instrumentarium voor betaalbare huisvesting klein MKB en creatieve sector	-200
Structureel bekostigen college en ondersteuning	-235
Basis op orde bedrijfsvoering	-250
Noodzakelijke kosten overhead	-200
Totaal Beleidsprioriteiten	**-6.367**

Aanpak grenzen stellen perspectiefbieden

Veiligheid is in de kern een sociaal-maatschappelijk vraagstuk. Het heeft een nauwe relatie met andere beleidsvelden zoals de wijkaanpak en ook met de betrokkenheid van gemeenschappen en sociale netwerken. We zoeken naar de juiste balans tussen preventief werken en perspectief bieden waar dat kan en hard optreden waar het moet. Wij maken structureel middelen vrij voor de uitvoering van de nota ‘grenzen stellen en perspectief bieden’ zodat we die dubbelslag kunnen maken.

Integrale gebiedsgerichte aanpak Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat-Damstraat

We investeren in de integrale gebiedsgerichte aanpak Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat-Damstraat. De aanpak van (georganiseerde) criminaliteit gaat altijd hand in hand met de sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en investeringen in de openbare ruimte in deze gebieden.

Subsidieregeling bewustwording slavernijverleden

We gaan samen met organisaties in de stad, zoals Artikel 1, Utrecht 030 en Utrecht Marketing, actief ons veelkleurige verleden vertellen. Daarin is onder andere plaats voor ons slavernijverleden, de bijdrage van gastarbeiders aan onze stad, LHBTIQA+ geschiedenis en verhalen van gevluchte mensen.
In vervolg op de excuses voor het slavernijverleden gaan we met de stad in gesprek om meer bewustwording te creëren. We onderzoeken andere manieren om aandacht te besteden aan dit thema en de verhalen die te vertellen zijn over de keerzijden van de geschiedenis van onze stad. Om dat te stimuleren stellen we een subsidieregeling in.

Focusaanpak jongeren 18-23

We focussen ons op jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie of baan. Samen met de jongere bekijken we welke hulp nodig is om zelf zijn of haar toekomst vorm te kunnen geven. Daarbij

spelen woonplek, inkomensondersteuning en begeleiding een rol. We werken samen met andere organisaties zodat we iedere jongere de hulp kunnen bieden die bij hem of haar past.

Landelijke Vreemdelingen Voorziening
De Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) voor opvang en begeleiding ongedocumenteerden continueren we op het huidige niveau. Samenwerking met Rijk en begeleiding door NGO's is gericht op perspectief op terugkeer, verblijf of doormigreren.

Continueren plan Einstein
We hanteren hogere standaarden voor de (nood)opvang dan landelijk verplicht, conform het huidige Plan Einstein. We bieden zo voor asielzoekers en omwonenden toegevoegde waarde die bijdraagt aan een prettige en veilige sfeer en draagvlak in de stad. Gemengd wonen is hier expliciet onderdeel van, waarmee we woningen voor jongeren toevoegen en bijdragen aan community building.

Taskforce versneld toevoegen woonruimte
De Taskforce Tijdelijk Wonen wordt voortgezet: we gaan proactief zoeken naar nieuwe plekken voor tijdelijke woningen.

Leegstandsverordening
We komen met een leegstandsaanpak via een leegstandsverordening.

Opkoopbescherming woningen
Excessen in de woningmarkt pakken we verder aan met de opkoopbescherming. Sinds 18 maart 2022 is het in de hele stad verboden om een huis met een WOZ-waarde tot €440.000 na de koop te verhuren. We willen het aantal woningen dat hieronder valt uitbreiden en zoeken daar de grenzen op.

Laadinfrastructuur
We zorgen dat de laadinfrastructuur gelijke tred houdt met de toename van emissieloze voertuigen. We ontwikkelen een strategie om tankstations in de stad te transformeren of uit te faseren. Elektrische auto's aan dienstdoen als batterij om het stroomnet te ontlasten.

Natuureducatie
Het budget voor natuureducatie groeit mee met het aantal kinderen in de stad. Utrecht Natuurlijk verzorgt hiermee lessen en een aantal educatieve locaties in de stad.

Dierenwelzijn
We vinden dat in een stad als Utrecht 24/7 hulp aan dieren in nood geleverd moet kunnen worden. Daarom maken we structureel extra middelen voor de dierenambulance en de vogelopvang vrij.

Impuls economische uitvoeringskracht
Er komt actief economisch beleid. De gemeente stuurt op het faciliteren van werkgelegenheid in toekomstgerichte marktgroepen. Het stimuleren van banen voor specifiek mbo'ers vinden wij zeer belangrijk.

Verdichting en verduurzaming bedrijventerreinen via OMU
Via de Regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM) stimuleren we de focus op sectoren zoals gezondheidszorg, bouw, energietransitie en ICT. En op locaties zoals Lage Weide, Werkspoorkwartier en Strijkviertel (locaties bekend om hun profiel rondom de circulaire maakindustrie). Er is hier tevens ruimte voor creatieve bedrijvigheid.

Investeer in fysieke ruimte voor toekomstbestendige en creatieve werkgelegenheid
Naast het inzetten op verdichting van de schaarse bedrijventerreinen ontwikkelen we ook nieuw instrumentarium gericht op het betaalbaar houden van een deel van de werkplekken voor klein MKB en de creatieve sector.

Structureel bekostigen college en ondersteuning
Net als in de vorige bestuursperiode zijn 7 wethouders benoemd. Wij passen de budgetten voor bestuur en ondersteuning hier structureel op aan.

Personeel, organisatie en bedrijfsvoering

Onze politieke ambities willen we met kracht realiseren. Dat vraagt een deugdelijke ambtelijke organisatie. Een organisatie die in staat is de bestuurlijke besluiten goed uit te voeren. Waar de organisatie niet kan uitvoeren komen kwetsbare groepen in de knel. We investeren daarom in versterking van de gemeentelijke organisatie. Een uitvoeringsorganisatie die kan meegroeien met de stad, van vuilnisdienst tot handhaver. Wij zien de waarde van goed werkgeverschap, goede ontwikkelkansen voor medewerkers en bestaanszekerheid door vast werk. Tegelijkertijd zijn we niet blind voor de uitdagingen in de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de groeivraag van de stad om voldoende en genoeg personeel aan te trekken.

4.3 Groei in balans

In de tabel "Groei in balans" zijn de uitgaven en inkomsten weergegeven voor het jaar 2022. In de Begroting 2023 wordt het gehele pakket voor de volgende jaren opgenomen.

Tabel: Groei in balans

(-/- nadelig saldo, +/+ voordelig saldo)

Omschrijving	x € 1.000 1e Berap 2022
Integraal project NOOZ - MBO Nimeto e.o.	-1.500
Parkeren: exploitatielasten gekoppeld aan investeringen	-610
Versterken uitvoeringskracht Ruimte (capaciteit groen)	-825
Versterken uitvoeringskracht Ruimte (breed)	-1.253
Versterken uitvoeringskracht MO	0
Versterken uitvoeringskracht VGU	-750
Afronding	38
Totaal uitgaven Groei in Balans	**-4.900**
Dekking door verwachte inkomsten	4.900
Totaal saldo Groei in Balans	**-**

We ontwikkelen nieuwe woonwijken om plaats te maken en te houden voor het groeiend aantal Utrechters. Gebiedsontwikkeling in de stad moet werken voor de Utrechters van nu en van morgen. Dat wat we nu doen is ook relevant voor de toekomst.

We willen de komende periode de condities blijven creëren om gezond te kunnen groeien. We groeien met kwaliteit en in balans: bij de groei van de stad horen ook extra maatschappelijke voorzieningen, meer en beter groen, investeringen in mobiliteit en plekken voor o.a. sport, cultuur en levensbeschouwing. Gezien het belang van de kwaliteit van de leefomgeving, efficiënt ruimtegebruik en architectuur, ontwikkelen we een stedenbouwvisie waarvan de hoogbouwvisie onderdeel is.

Voor een belangrijk deel kunnen we deze investeringen bekostigen uit de extra inkomsten dankzij de groei van de stad (het zogenoemde
groeikader). Maar ook baathebbers dragen bijvoorbeeld vanuit erfpacht, Fonds Bovenwijkse voorzieningen en betaald parkeren.

Een aantal intensiveringen werkt door in het Meerjarenprogramma Stedelijke Ontwikkeling, het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid en het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed. In de eerstvolgende actualisatie van deze documenten verwerken wij de aanpassingen.

5. Investeringen

5.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022

Deze paragraaf bevat de wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten voor zowel vervanging- als uitbreidingsinvesteringen, ongeacht de hoogte van het totale krediet. Uitgangspunt bij deze voorstellen is dat deze geen effect hebben op de financiële ruimte. Het kan bijvoorbeeld gaan om een mutatie in een reserve of om wijzigingen waarvoor wij binnen het betreffende programma een voorstel ter dekking of bestemming doen. Met het vaststellen van deze Eerste Bestuursrapportage 2022 autoriseert u de geactualiseerde investeringsbedragen zoals opgenomen in onderstaande tabellen.

5.1.1. Investeringsprojecten Bereikbaarheid

Uitbreidingsinvesteringen A

Toelichting:
In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB), als onderdeel van het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR), worden voorstellen gedaan voor herprogrammering. Budgetten vragen we vrij in de programmabegroting van het jaar waarop het project gaat starten. Voor lopende projecten of projecten waarvan de uitvoering start in het lopende jaar, vragen we de kredieten vrij bij de eerste bestuursrapportage.
Bij deze bestuursrapportage vragen we 17,785 miljoen euro krediet vrij voor investeringen vanuit het MPB. Daarnaast vragen we voor het investeren in een MobiliteitsDataSysteem een krediet vrij van 0,3 miljoen euro. Deze investering wordt gedaan vanuit het budget voor wettelijke en reguliere taken en is niet opgenomen in het MPB.

In onderstaande tabel zijn de kredieten opgenomen die we bij deze bestuursrapportage vrij vragen.

x € 1.000

Project Uitbreidingsinvesteringen categorie A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 cfr. Programma-begroting 2022	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Inpassing van knelpunten, bijdrage derden MPB en verwerking VJN 2021			
Amsterdamse straatweg	3.267	700	3.967
Schaalsprong fiets (onderzoek Boorstraat op basis van de Voorjaarsnota 2021, bijdrage derden voor doorfietsroute Woerden en Mereveldseweg, correctie voor bijdrage aan Snelfietsroute Amersfoort)	2.950	1.446	4.396
Doorfietsroute Amersfoort	900	2.112	3.012
Noordelijke singelring	3.250	150	3.400
Mytylbrug	1.000	200	1.200
Nieuwe route Rijnsweerd Noord	1.300	700	2.000
Europalaan Noord	6.000	1.667	7.667
OV-doorstroming (Herculesplein) inclusief bijdrage provincie	1.906	103	2.009
Maatregelen tbv de voetganger	1.000	70	1.070
Socrateslaan (provinciale subsidie en vrijval gemeentelijke inzet)	5.000	534	5.534
Busbaan Dichterswijk inclusief hogere provinciale bijdrage	36.337	5.361	41.698
Bewegwijzering	583	220	803

x € 1.000

Project Uitbreidingsinvesteringen categorie A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 cfr. Programma-begroting 2022	Voorgestelde wijziging	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Proof of Concept/ Gecoördineerd Netwerkbreed Verkeersmanagement	165	200	365
Moldaudreef	1.001	246	1.247
Fietsenrekken bij bushaltes		376	376
Doorsteek Papendorp (besluit VJN 2021)		3.700	3.700
Subtotaal investeringen categorie A in MPB	64.659	17.785	82.444
Budget wettelijke en reguliere taken			
Mobiel Data systeem		300	300
Totaal investeringen categorie A	**64.659**	**18.085**	**82.744**

5.1.2. Investeringsprojecten Openbare Ruimte en Groen

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Afvalinzameling ondergrondse containers	2.506	n.v.t.	946	3.452
Vervanging verhardingen	14.665	0	-5.340	9.325
Vervanging civiele constructies	11.750	0	1.088	12.838
Vervanging groen	2.130	0	440	2.570
Vervanging openbare verlichting	7.460	0	4.822	12.282
Vervanging verkeersregelinstallaties	960	0	943	1.903
Vervanging speelobjecten	6.686	0	0	6.686
Vervanging beeldende kunst	250	0	245	495
Programma Wervengebied	45.000	0	0	45.000
Totaal	**91.407**	**-**	**3.144**	**94.551**

Toelichting

Afvalinzameling ondergrondse containers
Ieder jaar worden ondergrondse containers vervangen waarvan de technische levensduur verstreken is. De voorgestelde wijziging komt door de gestegen inkoopprijzen.

Verhardingen
Projecten ter waarde van 10,9 miljoen euro zijn doorgeschoven naar latere jaren, waaronder Bernadottelaan, Welgelegen en den Hommel en Odenveltlaan en omgeving.
Projecten ter waarde van 5,5 miljoen euro zijn toegevoegd in 2022, waaronder Maliebaan en Attleeplantsoen en omgeving.

Civiele constructies
Er is een aantal projecten voor vervanging beschoeiingen en bruggen in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Openbare verlichting

Het project Versnelde verledding gaat in 2022 meer uitgeven dan in de oorspronkelijke programmering was verwacht.

Groen
Er is een aantal projecten voor vervanging bomen en groen in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering

Verkeersregelinstallatie (VRI)
Er is een aantal projecten voor vervanging VRI's in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Beeldende kunst
Er is een aantal projecten voor vervanging kunstwerken in 2022 toegevoegd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering.

Uitbreidingsinvesteringen categorie A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programmabegroting 2022	Gereedmeldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Afvalinzameling ondergrondse containers	1.982	n.v.t.	1.004	2.986
Totaal	**1.982**	**-**	**1.004**	**2.986**

Toelichting Afvalinzameling ondergrondse containers
Als gevolg van de groei van de stad en de uitbreiding van de aantallen ondergrondse containers is de implementatie van het project "Het Nieuwe Inzamelen en autonome groei van de stad Utrecht" van toepassing. De voorgestelde wijziging komt door de gestegen inkoopprijzen.

5.1.3. Investeringsprojecten Onderwijs

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen Onderwijs	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Primair Onderwijs	176.871	-7.107	0	169.764
Voortgezet Onderwijs	50.001	-300	0	49.701
Totaal	**226.872**	**-7.407**	**0**	**219.465**

Uitbreidingsinvesteringen A

Uitbreidingsinvesteringen A Onderwijs	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Primair Onderwijs	107.938	-11.567	0	96.371
Voortgezet Onderwijs	193.983	0	0	193.983
Totaal	**301.922**	**-11.567**	**0**	**290.354**

Toelichting:
Aanpassing in autorisatie van projectbedragen vindt jaarlijks plaats in het Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting. (MPOHV)

Wij verwachten bij diverse projecten zowel voor vervangingsinvesteringen als uitbreidingsinvesteringen categorie A forse overschrijdingen als gevolg van bouwkostenstijgingen. De afgelopen maanden zijn de aanbestedingen hoger uitgevallen dan verwacht en vanwege materiaaltekorten en verstoringen van productieprocessen door het coronavirus zijn de bouwkosten gestegen. Daarnaast is er veel vraag naar bouwpersoneel en de verwachting is dat de prijsstijgingen verder doorzetten. Er is nog geen zicht op lagere materiaalprijzen of minder krapte op de arbeidsmarkt. Dit leidt ertoe dat projecten in het MPOHV niet conform verordening uitgevoerd kunnen worden zonder overschrijding of extra budget. In hoofdstuk 2.3 Knelpunten en meevallers is hiervoor het knelpunt Stijging bouwkosten Onderwijshuisvesting opgenomen.
Projecten waarbij dit op korte termijn speelt aangezien de aanbesteding uiterlijk voor 1-1-2023 is beoogd zijn De Boemerang, De Regenboog, De Brug, Onder de Bogen 2, Kindcentrum Leeuwesteyn, OBS Vleuterweide, Internationale School Utrecht, College Vleuten de Meern, basisscholen in de wijken Merwedekanaalzone en Cartesiusdriehoek, de Zonnewereld, de Weide Wereld, De Kleine Prins, Lux, Gregoriuscollege in Nieuw Welgelegen, schoolgebouw Frederik van Eeden / van Meurstraat, De Klimroos, Catharijnepoort en gymzaal Bonifatiuscollege.

Overige verwachte overschrijdingen:
Gymzaal Wevelaan (Vervangingsinvestering Primair Onderwijs):
De overschrijding ten opzichte van het begrote bedrag bedraagt naar verwachting 0,1 miljoen euro. De oorzaak van de overschrijding van de aanbesteding van de renovatie van de gymzaal aan de Wevelaan 6 is enerzijds toe te schrijven aan de huidige overspannen markt (30%) en anderzijds aan de hoge kosten van de installaties (70%) van deze gymzaal. Dit betreft een gemeentelijk monument uit 1969, waarbij de buitenschil minimaal geïsoleerd kan worden. Er moet extra geïnvesteerd worden in installaties om deze beperkt geïsoleerde gymzaal gasloos en energie neutraal te maken. Er is dekking voor de overschrijding beschikbaar vanuit de SPUK regeling voor gymzalen.

KC Voorn (Vervangingsinvestering Primair Onderwijs):
Door de kostenstijgingen van het afgelopen jaar zijn een aantal werkzaamheden duurder uitgevallen dan begroot. Ook vertraging en tegenvallers (meer dan de gebruikelijke onvoorziene kosten) in de realisatie leiden tot overschrijdingen. Het gebouw is inmiddels opgeleverd en de laatste werkzaamheden vinden nu plaats. De overschrijding ten opzichte van het begrote bedrag bedraagt naar verwachting 0,500 miljoen euro. Hiervan kan 0,2 miljoen euro gedekt worden uit programma vastgoed vanuit besparing als gevolg van geplaatste zonnepanelen.

5.1.4. Investeringsprojecten Samenleven en Sport

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is vorig jaar het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed. Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2022 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabel staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2021 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar. Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2022 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst verwijzen wij naar het MPUV 2022 en de daarbij behorende geheime bijlage. Een toelichting op de projecten van Welzijn (gebruikersinvesteringen) volgt hieronder.

Vervangingsinvesteringen:

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	6.931	0	-878	6.053
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	6.904	-139	50	6.815
Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	12.073	-6.269	1.893	7.697
Volkstuinen	50	0	0	50
Zwembaden	2.147	-748	809	2.208
Projecten Welzijn	1.632	-100	0	1.532
Totaal	**29.737**	**-7.256**	**1.874**	**24.355**

Uitbreidingsinvesteringen A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Binnensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	19.261	0	748	20.009
Buitensportaccommodaties - Gebouwen & installaties	4.123	0	635	4.758
Buitensportaccommodaties - Velden & sportconstructies	8.435	-2.741	-1.318	4.376
Projecten Welzijn	1.715	-749	0	966
Totaal	**33.534**	**-3.490**	**65**	**30.109**

Toelichting Projecten Welzijn:
Het geautoriseerde bedrag voor uitbreidingsinvesteringen A wijkt af in vergelijking met de programmabegroting 2022. Dit komt doordat een krediet van 0,966 miljoen euro voor project Vernieuwing en Herinrichting kinderboerderij Rotsoord middels een raadsbesluit is goedgekeurd. Hierdoor heeft een verschuiving van een uitbreidingsinvestering categorie B naar categorie A plaatsgevonden. Daarnaast ontbraken twee geautoriseerde projecten op de programmabegroting 2022 voor een bedrag van 0,749 miljoen euro. Dit betreft twee projecten (Vervanging buurthuiskamer de Boeg en Subsidiesysteem Easyfunders) en zijn ook bij de jaarrekening 2021 gereed zijn gemeld.

Uitbreidingsinvesteringen B

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen B	Programmabegroting 2022	Wijziging	Actuele stand t/m 2022
Projecten Welzijn	1.123	966	157
Totaal	**1.123**	**966**	**157**

Toelichting Projecten Welzijn:
Het bedrag van 0,966 miljoen heeft betrekking op vernieuwing en Herinrichting kinderboerderij Rotsoord is op 14 november 2019 onder nummer raadsbesluit 75 15112019 een krediet van 0,966 miljoen euro beschikbaar gesteld. Hiermee is het totale projectbudget van 0,966 miljoen euro geautoriseerd en in z'n geheel opgenomen bij uitbreidingsinvesteringen onder categorie A.

5.1.5. Investeringsprojecten Utrechts Vastgoed

In de Nota Kapitaalgoederen 2020 - 2023 is het langetermijnperspectief voor de investeringen geschetst die nodig zijn in het gemeentelijk vastgoed. Dit jaar is deze investeringsplanning geactualiseerd in het kader van het Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2022 (MPUV). Met de actualisatie is de investeringsplanning aangepast aan de nu geldende werkelijkheid, de mogelijkheden en behoeften in de stad.

In onderstaande tabellen staan de voorgestelde wijzigingen voor de autorisaties van de investeringen met een startdatum in 2022 of eerder. Voor deze wijzigingen is dekking beschikbaar.
Geplande projecten die door omstandigheden pas na 2022 zullen starten, worden tijdelijk van de huidige investeringsstaat afgehaald. Voor die projecten zal bij de programmabegroting van het desbetreffende startjaar opnieuw autorisatie gevraagd worden.

Voor een uitgebreide onderbouwing van de projectenlijst en voorgestelde wijzigingen verwijzen wij het MPUV 2022 en de daarbij behorende geheime bijlage.

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma-begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Cultuur	21.499	-800	-4.123	16.576
Erfgoed	51.452	0	185	51.637
Gemeentelijke Huisvesting	2.276	0	702	2.978
MFA's	52.530	0	-4.086	48.444
Welzijn	13.658	0	0	13.658
Zorg	4.420	0	404	4.824
Overig/Overig Beleid	6.611	0	-1.989	4.622
Totaal	**152.446**	**-800**	**-8.907**	**142.739**

Uitbreidingsinvesteringen A

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen A	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programma begroting 2022	Gereed-meldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Cultuur	85.149	-3.100	0	82.049
Gemeentelijke Huisvesting	1.749	0	0	1.749
Welzijn	5.565	0	0	5.565
Zorg	590	0	-590	0
Overig/Overig beleid	243	0	0	243
Totaal	**93.296**	**-3.100**	**-590**	**89.606**

Uitbreidingsinvesteringen B

x € 1.000

Uitbreidingsinvesteringen B	Programmabegroting 2022	Voorgestelde wijzigingen	Actuele stand t/m 2022
Cultuur	7.365	-7.365	0
Totaal	**7.365**	**-7.365**	**0**

6. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen en indicatoren in lijn gebracht met de beleidsaanpassingen.

6.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting

6.1.1 Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen	De ruimtelijke ontwikkeling van de stad (als gevolg van de groei) versterkt gezond stedelijk leven (GSL) voor iedereen
Sub Doelstelling 1.1	**Sub Doelstelling 1.1**
Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven(GSL) voor iedereen	Herontwikkeling van de fysieke leefomgeving draagt bij aan gezond stedelijk leven(GSL) voor iedereen
Prestatie indicator	**NIEUW** P1.1.2 Het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de openbare ruimte.

Indicator bankjes*

*bankjes zijn de door de gemeente Utrecht beheerde bankjes in de openbare ruimte

	Omschrijving	Nulmeting (2022)	Doel stelling 2023	Reali satie 2023	Doel stelling 2024	Reali satie 2024	Doel stelling 2025
P1.1.2	Het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de Openbare Ruimte	*Nulmeting volgt*	minimaal aantal uit nulmeting		Minimaal aantal uit nulmeting		Minimaal aantal uit nulmeting
Oorsprong	De indicator is toegezegd bij de behandeling van de programmabegroting 2022.						
Toelichting	We houden bij hoeveel door de gemeente beheerde bankjes toegevoegd, verplaatst of verwijderd worden in de openbare ruimte.						
Bron	Database door de gemeente beheerde bankjes						
Analyse	In 2022 voeren we een nulmeting uit om een beeld te krijgen van het aantal door de gemeente beheerde bankjes. Daarnaast maken we een scan van door de gemeente beheerde bankjes op de routes tussen verzorgingshuizen en (winkel)centra. Op basis van de scan gaan we routes in beeld brengen waar de afstandsnorm voor bankjes niet gehaald wordt. Op die plekken gaan we bankjes plaatsen. Dit doen we samen met omwonenden en gebruikers, zodat de bankjes ook op de juiste plek geplaatst worden.						

	Omschrijving	Nulmeting (2022)	Doel stelling 2023	Reali satie 2023	Doel stelling 2024	Reali satie 2024	Doel stelling 2025
	We willen verder monitoren of en zo ja hoeveel bankjes in één jaar verplaatst of verwijderd worden. Op deze manier krijgen we meer inzicht in wat de juiste plekken voor bankjes zijn zodat ze zo min mogelijk overlast veroorzaken. Ook krijgen we inzicht in de toegankelijkheid van de looproutes tussen verzorgingshuizen en lokale (winkel)centra. We streven ernaar dat het aantal door de gemeente beheerde bankjes in de openbare ruimte minimaal gelijk blijft aan de nulmeting 2022.						

6.1.2 Bereikbaarheid

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
Utrecht is een aantrekkelijke en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is.	Utrecht is een duurzame, gezonde en leefbare stad voor iedereen met wonen, werken, groen en stedelijke voorzieningen binnen bereik.
Effectindicator	**Effectindicator**
E1.1.1 Het % inwoners dat meestal lopend, met de fiets en het ov naar het centrum gaat	E1.1.1 het percentage inwoners dat doorgaans te voet van en naar het centrum gaat
	E1.1.2 het percentage inwoners dat doorgaans met de fiets van en naar het centrum gaat
	E1.1.3 het percentage inwoners dat doorgaans met het ov van en naar het centrum gaat
	E1.1.4 Het percentage inwoners dat doorgaans met de auto van en naar het centrum gaat

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
Utrecht is een aantrekkelijke en bereikbare stad die duurzaam, leefbaar en gezond is.	Utrecht is een duurzame, gezonde en leefbare stad voor iedereen met wonen, werken, groen en stedelijke voorzieningen binnen bereik.
Sub Doelstelling 1.2	**Sub Doelstelling 1.2**
1.2 Het mobiliteits- en parkeergedrag dragen bij aan een aantrekkelijke stad	1.2 Het mobiliteits- en parkeergedrag dragen bij aan een duurzame, gezonde en leefbare stad.
Effectindicator	**Effectindicator**
Niet van toepassing (indicator is nieuw)	E.1.2.8 Percentage huishoudens dat gebruik maakt van deelmobiliteit.
E1.2.8 Gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de verbindingswegen	komt te vervallen.

6.1.3 Duurzaamheid

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 1	**Doelstelling 1**
in Utrecht besparen we energie en wekken we energie duurzaam op	In Utrecht besparen we energie en wekken we energie duurzaam op
Sub Doelstelling 1.1	**Sub Doelstelling 2.1**
In Utrecht besparen we energie, zetten we grondstoffen opnieuw in en wekken we energie duurzaam op	In Utrecht besparen we energie, zetten we grondstoffen opnieuw in en wekken we energie duurzaam op
Effectindicator	**Effectindicator**
E 1.1.3 20% van de daken dat zonnepanelen heeft	**E 1.1.3** GWh/jaar duurzame elektriciteitsopwekking, door pv-installaties op grote daken **E 1.1.4** GWh/jaar duurzame elektriciteitsopwekking, door pv-installaties op kleine daken

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 2	**Doelstelling 2**
Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Sub Doelstelling 2.1	**Sub Doelstelling 2.1**
Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Effectindicator	**Effectindicator**
E2.1.2 WHO-advieswaarden fijnstof PM10 (=20 µg/m^3) en PM2,5 (=10 µg/m^3) realiseren	**E2.1.2** WHO-advieswaarden-*2005* fijnstof PM10 (=20 µg/m^3) en PM2,5 (=10 µg/m^3) realiseren

Toelichting: in september 2021 heeft de WHO nieuwe advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof (PM10 en PM2,5) opgesteld, op basis van vernieuwde wetenschappelijke inzichten inzake de invloed van luchtverontreiniging op gezondheid en sterfte. Deze nieuwe WHO-advieswaarden-2021 zijn aanmerkelijk strenger dan de WHO-advieswaarden uit 2005. In het uitvoeringsprogramma 'Utrecht kiest voor gezonde lucht' is vastgelegd dat wordt gestreefd naar het behalen van de WHO-advieswaarden-2005. Nu er nieuwe advieswaarden zijn moet in de effectdoelstelling duidelijk worden aangegeven dat ons beleid gericht is op de oude advieswaarden.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Doelstelling 2	**Doelstelling 2**
Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving	Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Sub Doelstelling 2.2	**Sub Doelstelling 2.2**
Utrecht heeft een schone bodem	Utrecht heeft een schone bodem.
Prestatie indicator	**Prestatie indicator**
P2.2.1 (1) Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan.	**P2.2.1** (1) Ongewijzigd.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
(2) In 2020 zijn de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren gesaneerd	(2) Vervalt.

Toelichting: de vijf locaties die gebiedsgerichte aanpak belemmeren zijn gesaneerd. De prestatie indicator kan komen te vervallen. NB! P.2.2.1 heeft twee indicatoren: de eerste indicator ('Aantal nieuwe betalende deelnemers aan het gebiedsplan') komt niet te vervallen.

6.1.4 Openbare Ruimte en Groen

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Effectindicator	**Effectindicator**
E1.2.1 Het aantal keer per jaar dat wateroverlast optreedt door het onvoldoende functioneren van het gemeentelijk hemelwater- en/of ontwateringssysteem.	E1.2.1 Het aantal geregistreerde meldingen van volledig gestremde wegen of hemelwater in panden vanuit de openbare ruimte bij extreme neerslag (buien t/m 80 mm per uur).
	E1.2.2 Het aantal geregistreerde meldingen van grondwateroverlast door te hoge of te lage grondwaterstanden in de openbare ruimte.
E1.2.2 Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos.	E1.2.3 Het aantal keer per jaar dat dusdanige oppervlaktewaterkwaliteitsproblemen optreden dat directe maatregelen zijn vereist. Het gaat hier om vissterfte, stank, botulisme, blauwalg en overmatig kroos.
Prestatie indicator	**Prestatie indicator**
P1.2.1 Het aantal uitgevoerde maatregelen om het afvalwater-, hemelwater- en ontwateringssysteem op orde te houden	P1.2.1 Het aantal kilometer vervangen openbare riolering
P1.2.2 Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak	P1.2.2 Het afgekoppeld en daarbij zo mogelijk vergroend ha verhard oppervlak
P1.2.3 Het aantal uitgevoerde maatregelen uit het Plan gemeentelijke Watertaken Utrecht om de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren	P1.2.3 Het percentage daadwerkelijk uitgevoerde maatregelen ten opzichte van de geprogrammeerde maatregelen om de waterhuishouding en de waterkwaliteit te verbeteren

Toelichting
De nieuwe indicatoren zijn door de Raad vastgesteld op 3 februari 2022 als onderdeel van het Programma Water en Riolering 2022-2026.

6.1.5 Werk en Inkomen

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie indicator P1.1.1 - Inzet matchingsinstrumenten	Komt te vervallen.

Toelichting
De prestatie indicator 'inzet matchingsinstrumenten' onder de prestatiedoelstelling 'Begeleiden en faciliteren van werkzoekenden, waarbij we streven naar regulier, betaald werk, werken met tijdelijke subsidie of werken met behoud van uitkering' heeft te weinig zeggingskracht. De gedachte was om een beeld te geven van het aantal ingezette instrumenten die ondersteunend zijn bij het maken van een match. Het instrumentarium is echter divers van aard en geeft daarmee geen eenduidig beeld over de inspanningen die worden gedaan om een match en uitstroom naar werk te realiseren.

Wordt (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Prestatie indicator	
P2.1.1 Bedrag incasso op openstaande schuld bij voormalig bijstandsgerechtigden (doelstelling 3 miljoen euro)	Percentage gerealiseerde betalingsregelingen bij voormalige bijstandsgerechtigden en TOZO ontvangers.

Toelichting
In Utrecht wordt een sociaal incassobeleid gehanteerd. Binnen dat beleid past het minder goed om te sturen op een te incasseren bedrag. Dit brengt mogelijk verkeerde prikkels met zich mee. Binnen sociaal incasseren past het beter om te sturen op gerealiseerde betalingsregelingen. Daarmee wordt enerzijds wel de focus gelegd om openstaande vorderingen te innen en in contact te blijven met de schuldenaar, maar is er tegelijkertijd ook ruimte om een passende oplossing te bieden zonder dat er sec wordt gestuurd op een zo hoog mogelijk bedrag incasseren.

6.1.6 Volksgezondheid

Het programma Volksgezondheid heeft geen structuuraanpassingen.

Was (Sub)Doelstelling/indicator	Wordt (Sub)Doelstelling/indicator
Algemene Programmadoelstelling	
Vergroten van gezondheidswinst zodat het mogelijk is dat iedereen in Utrecht gezond kan leven.	Elke Utrechter kan in gezondheid leven

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
Bewoners en Bestuur				**3379**		**3379**	**336**
	1.1.1 Samenwerken en beïnvloeden			**214**		**214**	**174**
		Utrecht4GlobalGoals	Voorlichting voor particuliere initiatieven over de Global goals	40		40	
		ROM Regio Utrecht BV (*1)	Convenantbijdrage aan ROM Regio Utrecht BV	174		174	174
	2.1.1 Raad en college vormen het stadsbestuur			**215**		**215**	**162**
		Volksfeesten	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	215		215	162
	2.2.1 Bewoners betrekken			**2950**		**2950**	
		Initiatievenfonds	Ondersteunen van bewoners en vrijwilligersorganisaties in het ontwikkelen van activiteiten of uitvoeren van ideeën om de sociale cohesie, leefbaarheid, zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare burgers te vergroten.	2950		2950	
Bereikbaarheid				**45**		**45**	
	1.1.5 Uitvoeren maatregelen Goederenvervoer			**45**		**45**	
		Duurzame stadsdistributie innovatie en onderzoek (*4)	Procesinnovatie duurzaam goederenvervoer en haalbaarheidsonderzoek duurzaam goederenvervoer	45		45	
Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen en Erfgoed				**1364**	**40**	**1324**	**199**
	1.1.1 Het opstellen van ruimtelijke kaders			**829**		**829**	**79**
		Lesgeven in een grootstedelijke context	Lesgeven in een grootstedelijke context	400		400	
		RSU ruimte voor initiatief	Aansluiten bij initiatieven uit de samenleving en kennisontwikkeling, netwerk en experimenten (gebiedsontwikkeling nieuwe stijl)	350		350	
		Ruimtelijke plannen	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79		79	79
	2.1.1 Streven naar passende huisvesting voor bewoners en woningzoekenden			**425**		**425**	**50**
		Doelgroepen	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging	50		50	50
		Politie Keurmerk Veilig Wonen	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	75		75	
		Toevoegen Woonruimte	Fonds Toevoegen Woonruimte voor uitbreiding woonvoorraad bestaande bouw	300		300	
	3.1.1 Monumenten en cultuurhistorische waarden			**110**	**40**	**70**	**70**
		Exploitatie Domunder	Ondersteuning exploitatie Domunder	40	40	0	
		Publieksbereik Erfgoed	Ondersteuning activiteit Open Monumenten Dag Utrecht en Kerken kijken Utrecht	70		70	70
Duurzaamheid				**4181**		**4181**	**3509**
	1.1.1 Energietransitie			**672**		**672**	
		Duurzame monumentenadviezen	Duurzame monumentenadviezen	25		25	
		Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	100		100	
		Initiatieven Utrechtse Energie (*4)	Het financieel ondersteunen van energieadvies aan huis en trajectbegeleiding	149		149	
		Maatschappelijk Vastgoed (*4)	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	204		204	
		Versnelling Collectieve Zonne-energieprojecten (*4)	Stimuleren realisatie van collectieve zonne-energieprojecten door aanloopkosten te financieren, initiatiefnemers te ondersteunen en dakeigenaren te stimuleren een dak of locatie beschikbaar te stellen.	179		179	
		Zonneboilers	Het financieel ondersteunen van initiatieven van de aanschaf en plaatsing van een zonneboiler voor huurders en eigenaren van woningen in Utrecht.	15		15	
	2.1.1 Gezonde, stille en veilige leefomgeving			**3509**		**3509**	**3509**
		Utrecht groen en duurzaam	Bijdrage aan Stg Utrecht Natuurlijk ter ondersteuning van aantrekkelijke , laagdrempelige locaties , talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur , milieu en groen in de stad Utrecht.	3509		3509	3509
Openbare ruimte en groen				**1046**		**1046**	**46**
	1.2.1 Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend ha verhard oppervlak			**1000**		**1000**	
		Groene daken	Voorkomen wateroverlast	700		700	
		Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed	Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed	300		300	
	2.2.1 Ontwikkelen van een aantrekkelijke groene leefomgeving			**46**		**46**	**46**
		Dierenweides	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	46		46	46
Economie & Werkgelegenheid voor iedereen				**9961**	**145**	**9816**	**8550**
	1.1.1 Vergroten van toekomstbestendige werknemers en werkgelegenheid			**735**		**735**	
		Morgen Mooier Maken	Terugdringen en beperken langdurige leegstand kernwinkelgebied binnenstad	300		300	
		Starters en groeiers	Ecosysteem voor startende en groeiende (innovatieve) ondernemers versterken door het faciliteren van netwerken en het ondersteunen van ondernemers (met groeiambities)	435		435	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
	1.2.1 Voldoende ruimte om te werken en verblijven in een aantrekkelijke stad			**9226**	**145**	**9081**	**8550**
		BIZ Woonboulevard	BIZ subsidie (Bedrijf Investering Zone)	145	145	0	0
		Marketing, promotie en informatievoorziening	Ondersteuning toeristische activiteiten en evenementen, aantrekken kenniscongressen	56		56	0
		Ondernemersfonds Utrecht	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad.	8500		8500	8500
		Subsidieplafond kwetsbare winkelgebieden (*4)	Ondersteuning verplaatsingen van kleinschalige ondernemers met retailfuncties	300		300	
		Subsidieplafond verplaatsing tbv hoofdstructuur (*4)	Ondersteuning voor de uitvoering van de plannen van aanpak voor de meest kwetsbare winkelgebieden, exclusief centrum/binnenstad.	175		175	
		Utrecht Science Park (USP)	Subsidie voor de ontwikkelingen van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50		50	50
Werk en inkomen				**19698**		**19698**	**15793**
	2.1.1 Re-integratie			**3425**		**3425**	
		Duurzaamheidsbonus werkgevers	Duurzame uitstroom uit de bijstand bevorderen door werkgevers te stimuleren om mensen, die vanuit de bijstand aan het werk gaan of zijn gegaan een contract voor onbepaalde tijd aan te bieden	25		25	
		Loonkostensubsidie (*2)	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen.	3000		3000	
		Plusbonus	Eenmalige subsidie voor een werkgever als de werkgever een bijstandsgerechtigde die parttime werkt, een nieuw contract aanbiedt met een urenuitbreiding.	50		50	
		Samen voor Overvecht (Werk en ondernemerschap)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200		200	
		Werkgeverscheque	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	150		150	
	2.1.2 Sociale Werkvoorziening			**15973**		**15973**	**15793**
		Wet Sociale werkvoorziening (*3)	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	15973		15973	15793
	2.2.1 Utrechters financieel ondersteunen			**300**		**300**	
		Huisvesting voedselbanken	Huisvesting voedselbanken	150		150	
		Levensgebeurtenissen	Ondersteuning met vrijwillige inzet ten behoeve van schuldhulpverlening	150		150	
Onderwijs				**44881**	**45**	**44836**	**27301**
	1.1.1 Vroeg signaleren en bieden van (preventief) aanbod vanaf 0 jaar			**17861**		**17861**	**3276**
		Huisvesting voor uitvoering voorschoolse educatie	Huisvesting voor het uitvoeren van voorschoolse educatie in een voorschoolse educatie lokaal/ruimte. De te bereiken doelgroep is Utrechtse doelgroeppeuters.	800		800	
		Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23. Dit door middel van de voorziening de ISK waar nieuwkomers (leerlingen in het VO) de Nederlandse taal leren zodat zij na onderwijs te hebben ontvangen op het ISK kunnen uitstromen naar het reguliere onderwijs op het niveau naar vermogen.	92		92	92
		Onderwijs Ondersteunende Activiteiten	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	84		84	
		Onderwijs ondersteuning talentontwikkeling	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	35		35	
		Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren zodat zij na ca. 1½ jaar Taalschool bij uitstroom naar het reguliere onderwijs Nederlands spreken, lezen en schrijven – passend bij het vastgestelde uitstroomniveau.	620		620	364
		Transitieregeling Voorschoolse educatie	Het subsidieplafondvoor de transitieregeling voorschoolse educatie	1500		1500	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Uitvoering Voorschoolse Educatie	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	10000		10000	
		Uitvoering Voorschoolse educatie plus	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van de uitvoering van voorschoolse educatie plus.	900		900	
		Verkeersexamen in de wijken	Resultaat Verkeersveiligheid PO groep 7/8 afsluiten met theoretisch en praktisch examen	30		30	
		Versterken van taal	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vroegschool, Schakelen gr. 3, 4, Leertijduitbreiding (LTU), Brede School Academie (BSA), Zomerschool/taalstimulering in de vakantie perioden en taalactiviteiten.	3800		3800	2820
	1.1.2 Zorgen voor soepele overgangen			**216**		**216**	**216**
		Overgang PO naar VO	Het realiseren van de beoogde effecten conform de Beleidsregel Onderwijs Utrecht, Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	216		216	216
	1.1.3 Stimuleren van brede talentontwikkeling en zorgdragen voor toegankelijk aanbod			**18752**		**18752**	**18752**
		Bibliotheek Utrecht	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden.	14282		14282	14282
		Burgerschap PO	Vredeseducatie	30		30	30
		Burgerschap VO	Vredeseducatie en Homo-emancipatie LHTB	16		16	16
		Combinatiefuncties brede school voortgezet onderwijs	Inzet van een combinatiefunctionaris die zorg draagt voor de organisatie van activiteiten in lijn met de visie Brede School VO, zodat leerlingen deelnemen aan talentontwikkelingsactiviteiten op het gebied van bijv. sport, kunst en cultuur.	378		378	378
		Cultuureducatie (onderwijs)	Kinderen in het primair- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school.	1872		1872	1872
		Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1387		1387	1387
		Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	787		787	787
	1.1.4 Organiseren van extra ondersteuning en aanbod waar nodig			**4136**		**4136**	**3536**
		Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	421		421	421
		OPDC Utrecht	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of naar de arbeidsmarkt.	622		622	622
		Schoolmaatschappelijk werk PO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1331		1331	1331
		Schoolmaatschappelijk werk VO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	897		897	897
		VSV Regionaal	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	600		600	
		VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	265		265	265
	2.1 Utrecht Leert!: Voldoende goede onderwijsprofessionals			**2566**	**45**	**2521**	**1521**
		Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	Verlaging werkdruk leraren	341		341	341
		Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.	1225	45	1180	1180
		Utrecht Leert!	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1000		1000	
	2.2.1 Toerusten leerlingen in schoolloopbaan			**900**		**900**	
		Voldoende Stage- en leerwerkplekken	Voldoende Stage- en leerwerkplekken	900		900	
	4.1 Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt: Een sluitende en duurzame overgang naar werk voor iedereen tot 23 jaar			**450**		**450**	
		Sterk MBO Utrecht	Het realiseren van de ambitie om het Utrechtse MBO te versterken	450		450	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
Ondersteuning op maat				**87042**	**47151**	**39891**	**35257**
	1.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, goed functionerend netwerk van buurtteams Jeugd en Gezin			**26765**	**21797**	**4968**	**334**
		Buurtteams jeugd en gezin	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling.	24758	21797	2961	
		Jeugdhulp	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	334		334	334
		Psychosociale pedagogische interventie (PPI)	Hulp aan en ondersteuning van jongeren in het voortgezet onderwijs die een aanzienlijk risico lopen om voortijdig school te verlaten	323		323	
		Samen voor Overvecht (Ondersteuning op maat)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	1350		1350	
	1.2.1 Borgen van integrale en buurtgerichte aanvullende zorg voor kinderen			**1158**		**1158**	**1158**
		Basiszorg daklozen regio Utrecht	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	1158		1158	1158
	1.3.1 Uitvoering van passende (preventieve) jeugdbescherming om de veiligheid van kinderen te borgen			**10944**		**10944**	**10944**
		Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	10944		10944	10944
	2.1.1 Een stedelijk dekkend, laagdrempelig, en goed functionerend netwerk van buurtteams Sociaal			**24000**	**23712**	**288**	**288**
		Advies	Faciliteren en organisatie van advies door sociaal raadsliedenwerk	2092	2092	0	
		Buurtteams Sociaal	Doorontwikkeling en uitvoering van de buurtteams en het leveren van hoogwaardige sociale basiszorg. In co-creatie met de gemeente Utrecht leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuw en eenvoudiger stelsel van zorg en ondersteuning.	19783	19783	0	
		Groepsgewijze activiteiten	Groepsgewijze activiteiten zorgen voor verbinding tussen cliënten onderling, waardoor zij onderling netwerken kunnen onderhouden, waarbij preventie, activering, lotgenotencontact en onderlinge hulp/steun centraal staan	288		288	288
		Informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van informatie op breed sociaal domein	705	705	0	
		Onafhankelijke clientondersteuning	Faciliteren en organiseren van onafhankelijke clientondersteuning.	149	149	0	
		Ondersteuning schuldhulpverlening vanuit Informele zorg	Ondersteuning om inwoners op een toegankelijke en laagdrempelige wijze te leren om gaan met geld, schulden en administratie	983	983	0	
	2.2.1 Een toegankelijk en passend aanbod van aanvullende zorg en voorzieningen voor Utrechters			**14704**	**71**	**14633**	**14633**
		Buurtbemiddeling/ aanpak extreme woonoverlast	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	690		690	690
		FIOM	Aanbieden van gespecialiseerd maatschappelijk werk met betrekking tot zwangerschap, adoptie, seksueel geweld en hulp aan tienerouders	283		283	283
		Maaltijdservice	Bezorgen van koelverse maaltijden aan (met name oudere) inwoners in de stad Utrecht, die niet (meer) in staat zijn zelf hun warme maaltijd te bereiden. Met deze voorziening kunnen 'kwetsbare' inwoners (langer) zelfstandig wonen.	420		420	420
		Sociale prestatie en dagondersteuning	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	5720	71	5649	5649
		Veilig thuis 18+	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	5304		5304	5304
		Voorkomen huiselijk geweld	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikaders, bij familie of via de informele netwerken. In alle gevallen is sprake van (groeps) begeleiding en/of (ambulante) hulpverlening al dan niet door de vrouwenopvang zelf.	2287		2287	2287
	2.3.1 Een passend aanbod van 24-uurs begeleiding, indien nodig in een woonvoorziening			**1571**	**1571**	**0**	
		Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang.	1571	1571	0	
	2.4.1 Een passend en toegankelijk aanbod voor vluchtelingen gericht op opvang, integratie en inburgering			**7900**		**7900**	**7900**
		Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	Regeliere ondersteuning van vluchtelingen, het continueren van de noodopvang voor (uitgeprocedeeerde) asielzoekers en het steunpunt Perspectief voor ex-AMA's (voormalig alleenstaande minderjarige asielzoekers).	7900		7900	7900
Volksgezondheid				**4756**		**4756**	**4420**

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
	1.1.1 Utrecht, een stad waar inwoners gezond en veerkrachtig zijn			**4756**		**4756**	**4420**
		Alcohol en drugs, Voorlichting en educatie	Het verzorgen van voorlichting aan jongeren, hun peers, ouders en intermediairs. Bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting op scholen, adviesgesprekken, interventies, drugstestservice, online informatieverstrekking, netwerkvorming en faciliteren van samenwerking.	1464		1464	1464
		Gezonde leefstijl (subsidietender Sport))	Stimuleren gezonde leefstijl door sporten	136		136	
		Heroineverstrekking, Opsporing, Vroegsignalering en Toeleiding OGGZ	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	1591		1591	1591
		Prostitutie	Het bieden van laagdrempelige opvang en het vergroten v/h bereik onder de prostituees door outreachend werken en het ondersteunen en begeleiden van vrouwen bij het uitstappen uit de prostitutie.	1239		1239	1239
		Samen voor Overvecht (Gezonde wijk)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200		200	
		WMO collectieve GGZ preventie	Subsidie t.b.v. een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in de gemeente Utrecht	126		126	126
Veiligheid				**5300**	**4771**	**529**	**279**
	1.1.1 Het Utrechts veiligheidsbeleid is er op gericht het huidige niveau (2018) van veiligheid tenminste te behouden.			**5300**	**4771**	**529**	**279**
		Buurtteams jeugd en gezin (veiligheid) (subsidietender Jeugd)	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling	1285	1285	0	
		Hulpverlening bij ongevallen en rampen	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	195		195	195
		Jongerenwerk en veiligheid	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief.	3486	3486	0	
		Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	84		84	84
		Samen voor Overvecht (Veiligheid)	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	250		250	
Cultuur				**49492**	**45736**	**3756**	
	1.1.2 Productie en programmering			**43735**	**40359**	**3376**	
		Cultuurnota 2021-2024	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	37917	37917	0	
		Investeringsbijdrage muziekstudio's	De realisatie van muziekstudio’s in de gemeente Utrecht, die tegen een betaalbaar tarief incidenteel of voor een langere periode kunnen worden gehuurd door muzikanten	217		217	
		Productie en programmering	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen	4782	2442	2340	
		Projecten cultuur	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	819		819	
	1.2.1 Participatie			**5757**	**5377**	**380**	
		Amateurkunsteducatie	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	1004	1004	0	
		Basissubsidie Amateurkunst	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	380		380	
		Cultuurnota 2021-2024 Participatie	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	2946	2946	0	
		Cultuurparticipatie	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1427	1427	0	
Samenleving en sport				**30416**	**14717**	**15699**	**12857**
	1.1.1 We faciliteren waar nodig ondersteuning zodat alle jeugdigen mee kunnen doen in de samenleving. We stimuleren hierbij een gezamenlijk pedagogische visie en gaan uit van de rechten van kinderen.			**4065**	**3047**	**1018**	**352**
		Ambulant jongerenwerk	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	3659	2993	666	
		De Stem van Utrecht	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	99		99	99
		Jeugdhulp meedoen (subsidietender Sport)	Meedoen kinderen met een beperking/ondersteuningsvraag	54	54	0	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	253		253	253
	1.2.1 We ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillege inzet en mantelzorgers.			**20077**	**7683**	**12394**	**10858**
		Beheerde speeltuinen	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden.	2330		2330	2330
		Belangenbehartiging en informatievoorziening	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	998	53	945	945
		Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie: Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	438		438	438
		Kinder- en jongerenwerk MO	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	511		511	511
		Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	1027		1027	1027
		Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	688		688	
		Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren.	748		748	
		NT2 voor volwassenen	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	213		213	213
		Sociaal makelaarschap	Sociaal makelaars zetten in op het versterken van sociale netwerken in de wijk, zodat deze krachtiger worden en waarmee ook de veerkracht van bewoners in de wijk vergroot wordt. Sociaal makelaars werken aan het versterken van de pedagogische civil society in de wijk.	7630	7630	0	0
		Stimuleren vrijwilligerswerk	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers en belemmeringen wegnemen om te participeren en vrijwilligerswerk te doen.	269		269	269
		Taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Het verbeteren van het taalniveau	100		100	
		Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren, ondersteunen en organiseren van informele zorg inclusief mantelzorgondersteuning	5125		5125	5125
	1.3.1 Versterken van de samenwerking en activiteiten gericht op een grotere sportdeelname.			**3720**	**3390**	**330**	
		Challenge aangepast sportaanbod sportakkoord	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	90		90	
		Challenge buurtsportcoach sportakkoord	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	72	72	0	
		Challenge samenwerking sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	130		130	
		Challenge sportaanbieders sportakkoord	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen.	62		62	
		Grootschalige schoolsportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	48		48	
		Grotere sportdeelname van kinderen	Grotere sportdeelname van kinderen	111	111	0	
		Sport, bewegen en verenigingsondersteuning	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	3207	3207	0	
	1.4.1 Ondersteunen en faciliteren van initiatieven op het gebied van topsport en topsporttalentontwikkeling.			**301**	**301**	**0**	**0**
		Sport, bewegen en verenigingsondersteuning (topsport)	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	247	247	0	
		Talentenprogramma's sport	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	54	54	0	0
	1.4.2 Sportevenementen			**244**	**55**	**189**	
		Grootschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	183	55	128	
		Kleinschalige sportevenementen	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	61	0	61	
	1.5.1 We voeren de antidiscriminatie-agenda, regenboogagenda en het actieplan Utrecht Zijn We Samen uit.			**697**		**697**	**644**
		Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	53		53	
		Meldingen van stigmatisering en discriminatie worden adequaat opgevolgd	Activiteiten op het gebied van preventie en voorlichting, met de nadruk op discriminatie op de arbeidsmarkt en in de horeca, uitgevoerd door Artikel 1 Midden-Nederland.	419		419	419
		Voorlichting en zichtbaar maken diversiteit	Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	225		225	225
	2.1.1 We organiseren toegankelijke basisvoorzieningen en ondersteunen bewonersinitiatieven, vrijwillige inzet en mantelzorgers.			**887**		**887**	**819**
		Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	68		68	

Programma	Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving	Budget 2023 nieuw	Meerjarig verleend	Berschikbaar 2023	Vaste verlening met jaarsubsidies
		Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	819		819	819
	2.2.4 Accommodatiebeleid.			**425**	**241**	**184**	**184**
		Basisvoorzieningen	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	373	241	132	132
		Tuinen en parken	Volkstuinen	52		52	52
Totaal subsidiestaat				**261561**	**112605**	**148956**	**108547**

Bedragen zijn maal € 1.000,00

De verdeling van de subsidies is op basis van de criteria in de Algemene Subsidieverordening en in de nadere regel van de specifieke subsidieregeling.

De kolom "Begroting 2023-nieuw" is het totale subsidiebedrag, dat is opgenomen in de Programmabegroting 2023

De kolom "Meerjarig verleend ten laste van 2023" zijn de verleende meerjarige subsidies, die zijn opgenomen in de programmabegroting 2023

De kolom Beschikbare subsidie omvat de begroting 2023 exclusief meerjarige verlening

De kolom Waarvan "vaste" verlening met jaarsubsidies is informatief, dit zijn de subsidiebedragen die in het voorgaande subsidiejaar als jaarsubsidies zijn verleend

(*1) Voor deze subsidiedoelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een convenant uitsluitend bestemd voor Stichting EBU.

(*2) Het subsidieplafond is beperkt beschikbaar voor nieuwe aanvragen. Uit subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend vloeien doorlopende verplichtingen voort waarvan de omvang afhankelijk is van externe factoren. Deze verplichtingen komen ten laste van het subsidieplafond voor 2023. Het plafond kan worden bijgesteld op basis van de ervaringen in het voorgaande jaar en nieuwe (wettelijke)

(*3) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een aanwijzingsbesluit uitsluitend bestemd voor UW bedrijven.

(*4) Op de beschikbare subsidiebedragen onder deze regelingen worden de verleende subsidiebedragen uit het jaar 2021 in mindering gebracht.

De bevoegdheid tot verlening, intrekking, wijziging en vaststelling van subsidies berust bij het College van Burgemeester en Wethouders en is gebaseerd op artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening.

Alle bedragen zijn onder voorbehoud van goedkeuring van de programmabegroting 2023 door de de gemeenteraad.

Aan dit overzicht kunnen geen aanspraken worden ontleend.

Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën

Dossiernummer	2782
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	22 juni 2022
Agendapunt	2.1
Titel	Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen Voorjaarsnota 2022 en erratum
ID	2968
Behandelend ambtenaar	Edwin Westphal
Telefoon	
E-mail	Edwin.westphal@utrecht.nl
Datum collegebesluit	10 juni 2022
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Schilderman
Beleidsveld	Financiën
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Jochim Schueler/Cie Veiligheid, Bestuur en Financiën/06-42238564
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	21 juni 2022
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën	**22 juni 2022**
Gemeenteraad	7 juli 2022

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Edwin Westphal	**Datum**	10 juni 2022
Telefoonnummer	14030	**Kenmerk**	VOLGT
E-mail	Edwin.westphal@utrecht.nl	**Onderwerp**	Beantwoording schriftelijke raadsvragen Voorjaarsnota 2022 en erratum
Bijlage(n)	2	**Beleidsveld**	Financiën

Geachte leden van de raad,

Hierbij sturen wij u de beantwoording op uw schriftelijke raadsvragen behorende bij de Voorjaarsnota 2022 en de Eerste Bestuursrapportage 2022. Wij hebben de vragen beantwoord op volgorde van binnenkomst. Verder ontvangt u het erratum op de Voorjaarsnota 2022.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 1

Fractie	D66
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Consequenties CAO-aanpassing 2022 voor Inhuur
Bladzijde (in pdf)	29
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Het kabinet heeft onlangs aangekondigd het minimumloon al dit jaar te willen verhogen. Is dit reeds meegenomen in de VJN? Zo niet, Welke (financiële) gevolgen heeft dit?

Antwoord:

De financiële effecten van de verhoging van het minimumloon naar € 14 per uur, zoals overeengekomen in de CAO Gemeenten, zijn met ingang van 1 januari 2022 verwerkt in deze Voorjaarsnota. Deze verhoging geldt voor alle medewerkers en uitzendkrachten. Niet voor de overige inhuur.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 2

Fractie	D66
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen
Extra informatie	update over gebruik overgebleven TONK-middelen
Bladzijde (in pdf)	51
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	De eerste tranche van €2,8 mln. is reeds sinds 24 maart opgengesteld. Kan het college ons inzage geven in welke mate gebruik is gemaakt van deze regeling?

Antwoord:

In de raadsbrief van 24 maart 2022 is de uitwerking van de inzet van de resterende € 2,8 miljoen aan TONK-middelen weergegeven (dit is dus iets anders dan dat dit toen is opengesteld). Vanaf 24 maart zijn hiervoor een aantal bestaande regelingen aangepast c.q. nieuwe opgesteld. Deze regelingen worden als volgt benut:

- Risicoafdekking Rijksmiddelen Coronatoegangsbewijs 2021. Totaalbudget is € 666.000. Deze regeling voor kosten in 2021 is per 24 maart 2022 opengesteld en hiervoor is in totaal is € 505.000 aangevraagd (165 aanvragers). Regeling is inmiddels gesloten (vereiste vanuit de rijksoverheid).
- Subsidieregeling Utrecht900 voor kwetsbare ondernemers: Totaalbudget is € 750.000. Verleend 14 aanvragen met een totale waarde van € 164.945 euro. Op dit moment zijn er nog 10 aanvragen in behandeling met een totale waarde van €134.608. Aanvragen is mogelijk tot 11 november 2022.
- De compensatieregeling OZB voor kwetsbare ondernemers is opengesteld op 1 april j.l., en staat open tot en met november 2022. Op 30 mei zijn er in totaal 42 aanvragen binnen gekomen. Daarvan zijn er twee afgewezen en 40 toegewezen. Hiermee is er van het beschikbare budget à € 1.375.000 nu € 18.892 euro uitgekeerd
- De extra middelen van € 600.000 voor de aanpak Ondernemers Centraal zijn toegevoegd aan de bestaande middelen. Momenteel is er € 173.000 benut. Daarbij zijn meer dan 3.000 ondernemers gesproken. De regeling loopt tot 2023.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 3

Fractie	D66
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.2 Prijsstijgingen
Extra informatie	Het college geeft aan dat prijsstijgingen niet alleen invloed hebben op gemeentelijke projecten en uitvoering, maar ook die van maatschappelijke (subsidie) partners. Zij geeft ook aan tijdens het jaar te rapporteren over deze (financiele) ontwikkelingen. Wat ik mis in de toelichting hierover in de VJN is op welke wijze de gemeente hierin ook samenwerkt met maatschappelijke organisaties en initiatieven, om kosten te reduceren/pro-actief te onderzoeken wat hier in kan worden voorkomen qua (grote) kostenstijgingen (bijv door reductie energie gebruik, samenwerken in personeel aannemen etc.)
Bladzijde (in pdf)	13
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Op welke wijze worden maatschappelijke (subsidie) partners door de gemeente betrokken bij de knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen voor het omgaan met stijgende kosten in zowel bouwkosten, personele kosten als nuts-kosten?

Antwoord:

In de voortgangsgesprekken die regelmatig gevoerd worden met de gesubsidieerde partners komt ook het actuele financiële beeld en de verwachting daarover aan de orde, en dus ook de kostenstijgingen en hoe daar mee om te gaan. We vragen daar ook extra aandacht aan te geven in de gesprekken die nu gevoerd worden. (We verzamelen de informatie die op dit punt uit de gesprekken naar voren komt om beter zicht te krijgen op de omvang en aard van de problematiek, zodat we die kunnen betrekken bij voorstellen voor een gemeentebrede lijn hierin.)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 4

Fractie	D66
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Hoe gaat de visie stadswater (nog niet ontvangen) aansluiten op het programma water en riolering? Immers hebben zware regenval, water waar mensen in kunnen recreëren en het riool veel invloed op elkaar.

Antwoord:

Er zijn duidelijke raakvlakken tussen de Visie Stadswater en de Visie Water en Riolering en daarmee het Programma Water en Riolering 2023-2027. De Visie Stadswater beschrijft het beleid voor het recreatief en beroepsmatig gebruik van het oppervlaktewater in onze stad, zoals varen en zwemmen. De Visie en het bijbehorende Programma Water en Riolering gaan in op een aantal noodzakelijke voorwaarden voor dit gebruik, zoals de gewenste waterkwaliteit en het beleid voor lozingen vanuit de riolering. Zo hebben we in de Visie Water en Riolering de ambitie vastgelegd om overal zwemwaterkwaliteit te halen. In de Visie Stadswater leggen we vast waar we daadwerkelijk het zwemmen willen toestaan en onder welke voorwaarden. De keuze om dit in twee verschillende visies te doen hangt samen met de wijze van financiering. In de Visie Water en Riolering hebben we ons beperkt tot het beleid en de bijbehorende activiteiten die we kunnen financieren uit de rioolheffing. Het realiseren van een goede oppervlaktewaterkwaliteit valt daaronder, het inrichten en beheren van een zwemwaterlocatie niet.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 5

Fractie	Bij1
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	JeugdzorgIn de voorjaarsnota zien we terug dat de extra inkomsten die de gemeente ontvangt vanuit het rijk op jeugdzorg jaarlijks teruglopen. Daarnaast is er vanaf 2024 een bezuiniging gepland. De voorjaarsnota beschrijft dat deze korting moet worden opgevangen door het vaststellen van een hervormingsagenda. Echter is onduidelijk hoe deze hervormingsagenda moet gaan leiden tot lagere kosten. En hoe hierin wordt gewaarborgd dat aan de groeiende vraag naar jeugdzorg kan worden voldaan, zonder dat steeds meer jongeren en kinderen die zich in een kwetsbare positie bevinden hierdoor noodzakelijke hulp mislopen. BIJ1 maakt zich grote zorgen over de tekorten binnen de jeugdzorg, de geplande bezuinigingen en hoe de gemeente binnen deze financieel onzekere kaders het welzijn en effectieve ondersteuning van kinderen en jongeren kan garanderen.
Bladzijde (in pdf)	
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	In de Voorjaarsnota zien we een groot aantal onzekere factoren met betrekking tot de kosten en baten, waardoor er geen goed zicht is op de dreigende tekorten, terwijl er juist een groeiende vraag is naar jeugdzorg. Hoe gaat het college dit risico financieel opvangen?

Antwoord:

We hebben verschillende scenario's onderzocht en de meest reële opgenomen in de voorjaarsnota. Daarnaast hebben we een in de risicoparagraaf van de begroting een risico opgenomen voor jeugd. We gaan weer in gesprek met het Rijk over de uitwerking van de Hervormingsagenda (zie antwoord vraag 7)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 6

Fractie	BIJ1
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.3 Aanvullende zorg Jeugd
Extra informatie	Zie ook G8
Bladzijde (in pdf)	
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Hoe gaat het college voorkomen dat de geplande kortingen en bezuinigingen niet tot grote problemen leiden in het bieden van de juiste zorg en dat de rekening hiervan terechtkomt bij kwetsbare jongeren en kinderen?

Antwoord:

Ook wij maken ons zorgen om de financiën rondom de jeugdhulp. Om die reden zijn we als gemeente al jarenlang in gesprek met het Rijk. We trekken hierin nauw op met de VNG. Tegelijkertijd zien we - net als het Rijk (zie Kamerbrief van 13 mei jl.) - dat kinderen tegenwoordig sneller in de jeugdhulp terecht komen voor situaties die eigenlijk bij het gewone opvoeden en opgroeien horen. Landelijk, maar ook in onze stad willen we het maatschappelijk debat voeren over wat we verstaan onder het normale opgroeien en opvoeden en wat we verstaan onder gebruikelijke zorg. Dit is nodig om de jeugdhulp voldoende beschikbaar te houden voor de kinderen en gezinnen die dit het hardst nodig hebben.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 7

Fractie	Bij1
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.3 Aanvullende zorg Jeugd
Extra informatie	Zie ook G8
Bladzijde (in pdf)	
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Is het college van plan om in het kader van de hervormingsagenda ook integraal te investeren in jeugdzorg preventie, bijvoorbeeld door extra middelen vrij te maken voor o.a. kinderopvang, onderwijs, arbeidstoeleiding en gezinsondersteuning? Zo ja, waar is dat ondergebracht in de Voorjaarsnota?

Antwoord:

Het gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd wordt weer gestart. Ook vanuit Utrecht nemen we hier actief aan deel. In de komende maanden wordt de Hervormingsagenda opgesteld met als streven om uiterlijk in november 2022 een agenda te hebben die leidend is voor de periode tot 2028. Na vaststelling van de landelijke Hervormingsagenda maken we een vertaling naar wat dit betekent voor onze Utrechtse praktijk.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 8

Fractie	Bij1
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.3 Aanvullende zorg Jeugd
Extra informatie	Zie ook G8
Bladzijde (in pdf)	
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Met oog op de naderende financiële hervormingen, is er in de Voorjaarsnota financiële ruimte vrijgemaakt voor onderzoek naar de effecten van de bezuinigingen op de jeugdzorg? Zo ja, op welk(e) moment(en) in de raadsperiode? En zijn er middelen begroot om bij te sturen middels een verbetercyclus?

Antwoord:

Nee, hiervoor is geen financiële ruimte vrijgemaakt. De afgelopen jaren zijn er landelijk meerdere onderzoeken gedaan naar de financiën m.b.t. Jeugdzorg (o.a. door AEF en een Commissie van Wijzen). In de Kamerbrief van 13 mei jl. zijn (financiële) hevormingen aangekondigd. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk wat de impact gaat zijn voor Utrecht. Dit wordt dit najaar meer duidelijk. Los hiervan monitoren we als gemeente continu in hoeverre het onze partners lukt om binnen het beschikbare budget hun opdracht uit te voeren. Via de P&C cyclus wordt de Raad hierover geïnformeerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 9

Fractie	GroenLinks
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	5.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	82
Portefeuillehouder(s)	openbare ruimte; Groen;

Vraag	Is het mogelijk ook een indicator op te nemen voor het totale groenoppervlak in de gemeente?

Antwoord:

Nee, voor deze extra indicator zijn nu de gegevens niet voorhanden. Ook kan de gemeente hier niet of nauwelijks op sturen, omdat het deels gaat om niet openbare gebieden die niet bij de gemeente in beheer zijn gaat. Daar hebben we dus ook geen of nauwelijks invloed op of mogelijkheden voor regelgeving voor. Om te sturen op verdichting en vergroening in balans is er al een indicator in de programmabegroting. Die geeft per huishouden aan hoeveel openbaar groen en water bij de gemeente in beheer is.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 10

Fractie	GroenLinks
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	totaal beschikbare subsidiebedrag voor duurzaamheid is terug geschroeft van 752 naar 672
Bladzijde (in pdf)	
Portefeuillehouder(s)	Energie

Vraag	Waarom is daar voor gekozen?

Antwoord:

Het totaal beschikbare subsidieplafond voor het programma Duurzaamheid betreft in 2022 € 4,261 miljoen euro en in 2023 € 4,181 miljoen euro. Hiervan is voor het onderdeel Energietransitie het subsidieplafond € 752.000 in 2022 en € 672.000 in 2023. Deze daling van € 80.000 wordt veroorzaakt doordat de subsidieregeling collectieve aanpak energiemaatregelen, met een jaarlijks subsidieplafond van € 75.000, tot en met 2022 loopt. De regeling zal nog dit jaar geëvalueerd worden, waarbij er afgewogen wordt of deze regeling in 2023 voortgezet zal worden. De overige daling van € 5.000 heeft betrekking op de Duurzame Monumenten (DuMo) subsidie. Deze regeling heeft een jaarlijks subsidieplafond van € 25.000, maar in 2022 is dit eenmalig € 30.000 doordat nog niet alle beschikbare middelen uit 2020 en 2021 waren besteed.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 11

Fractie	GroenLinks
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	budget gaat terug van 1000 in 2022 naar 500 in 2023
Bladzijde (in pdf)	
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Waarom gaat dit bedrag naar beneden?

Antwoord:

De subsidiebedragen voor de subsidie groene daken en watervriendelijk maatschappelijk vastgoed blijven in 2023 gelijk aan die in 2022. Dit is per abuis niet goed opgenomen in de subsidiestaat 2023. Voor de subsidie groene daken stellen wij ook in 2023 0,7 miljoen euro beschikbaar en voor de subsidie watervriendelijk maatschappelijk vastgoed 0,3 miljoen euro. Wij zullen dit corrigeren met een erratum.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 12

Fractie	GroenLinks
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	aanpassing beleid vanaf 2024 is nodig
Bladzijde (in pdf)	5
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Klopt het dat er nu dus alleen een financieel voorstel wordt gedaan (aanpassen budgetten) en dat het programma verder conform het programma is dat op 3 feb 2022 is vastgesteld? En dat volgend jaar (2023) een beleidswijziging voor 2024 komt?

Antwoord:

Dit klopt. Het Programma Water en Riolering 2023-2027 komt inhoudelijk overeen met het Programma Water en Riolering 2022-2026 dat op 3 februari 2022 door de raad is vastgesteld. De vraag of we inhoudelijke wijzigingen in de programmering moeten doorvoeren door de sterk gestegen prijzen hebben we doorgeschoven naar het Programma Water en Riolering 2024-2028. Voor 2023 kunnen we de kostenstijging conform voorstel nog opvangen door het rioolheffingstarief iets meer te laten stijgen dan de inflatiecorrectie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 13

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.2 Prijsstijgingen
Extra informatie	De gemeenteraad ontvangt voorstel over het omgaan met het totale financiele effect van de stijgende kosten op de (meer)jarenbegroting, zodra de extra inkomensten van het Rijk zijn verdisconteerd in de meerjarenbegroting.
Bladzijde (in pdf)	13
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Ontvangt de raad dit voorstel voor het zomerreces? Of voor de begrotingsbehandeling 2023?

Antwoord:

Op dit moment zijn we de effecten van de prijsstijgingen en leveringsproblemen breed aan het inventariseren voor zowel projecten, contracten als subsidierelaties. Wij verwachten binnenkort een eerste beeld te hebben van de effecten op zowel de financiën als planning en daarmee de mate waarin we onze kunnen realiseren. Een nadere uitwerking van deze effecten en mogelijke scenario's om waar nodig bij te sturen wordt na het zomerreces aan de raad aangeboden. Besluitvorming zal na het reces plaatvinden.
Voor het effect op de normkosten verwachten wij In de tweede helft van het jaar de eerste uitwerkingen met uw raad te kunnen delen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 14

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting
Extra informatie	Verduidelijking van de tekstuele toelichting
Bladzijde (in pdf)	15
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Klopt het dat de gemeente los van de rechterlijke uitspraak voor de aanslagen 2019 en 2020 rekening moet houden met extra uitgave van 1 miljoen Euro voorlopige aanslag aan de belastingdienst? Graag toelichting.

Antwoord:

De extra uitgave voor de Vennootschapsbelasting houdt verband de reclamevergunningen. Zolang de procedure loopt, legt de Belastingdienst aanslagen op conform haar standpunt inzake de belastbaarheid van de reclamevergunningen. De aanslagen zijn daarom hoger dan wat de gemeente voorstaat. Er is gekozen om de (voorlopige) aanslagen wel in zijn geheel te betalen, om zo te voorkomen dat er naast de aanslag ook nog heffingsrente verschuldigd is. Uiteindelijk zal de uitkomst van de procedure bepalen of de hogere (voorlopige) aanslagen inderdaad verschuldigd zijn. Is dat niet het geval, zal de gemeente teveel betaalde belasting terug krijgen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 15

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.7 Overschrijding inhuurplafond
Extra informatie	Nadere duiding
Bladzijde (in pdf)	15
Portefeuillehouder(s)	Personeel en Organisatie

Vraag	Is in de 6,6 miljoen Euro overschrijding op de 57,9 miljoen Euro inzichtelijk het deel dat wordt veroorzaakt door het hoge ziekteverzuim? Zo ja, op welke onderdelen binnen de ambtelijke organisatie leggen deze hoge ziektekosten beslag?

Antwoord:

De toename van inhuur heeft meerdere redenen: de krapper worden arbeidsmarkt, extra taken en werkzaamheden en relatief hoog ziekteverzuim. In de geprognotiseerde overschrijding van het inhuurplafond is niet een exact bedrag per reden opgenomen. Het betreft een ruwe inschatting op basis van het huidige beeld en huidige ervaringen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 16

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2. Actualisatie Financieel Beeld
Extra informatie	Toelichting
Bladzijde (in pdf)	18
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Het positief saldo van 32,2 miljoen Euro wordt betrokken bij de integrale afweging. Wanneer en in welke vorm is deze integrale afweging? En in hoeverre is de raad in deze betrokken? Klopt het dat de (formele) integrale afweging verschuift naar de Programmabegroting?

Antwoord:

Deze Voorjaarsnota bevat een actueel beeld van de financiële kaders voor de integrale afweging. Gezien de grote onzekerheden wordt dit voor een belangrijk deel ook beïnvloed door de meicirculaire, en een nieuw coalitieakkoord dat ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota nog niet bekend was. De integrale afweging door de raad zal daarmee dit jaar meer verschuiven naar de programmabegroting.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 17

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	Openbare ruimte en Groen
Extra informatie	Verklaring
Bladzijde (in pdf)	31
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Hoe is de extreme prijsstijgingen in het specialistisch reinigen te verklaren? Kan gesteld worden dat naast de verhoging van de prijs mogelijk in het looncomponent er periodiek meer reinigingen vereist zijn?

Antwoord:

De prijsstijging in het specialistisch reinigen wordt veroorzaakt door de nieuwe aanbesteding eind 2021 en het beoogd kwaliteitsniveau. De marktwerking van de openbare aanbesteding heeft geresulteerd in substantieel hogere prijzen ten opzichte van het voorgaande contract.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 18

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Extreme prijsstijgingen
Bladzijde (in pdf)	0
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Waardoor komen deze extreme prijsstijgingen? Komt dit (deels) door gestegen personeelskosten en daarmee ten goede aan lonen? En zijn er onderliggende contracten of zouden die er kunnen komen om deze extreme stijgingen in de toekomst niet als verrassing te krijgen?

Antwoord:

Recent zijn de werkzaamheden m.b.t. specialistisch reinigen, het verwijderen van olie- en vetsporen en groenonderhoud opnieuw aanbesteed en hebben we de afspraken over de kosten en de uitvoering vastgelegd in een nieuw contract. Er zijn diverse oorzaken voor de hogere prijzen: de invloed van Corona op de economie, de beperkte beschikbaarheid van grondstoffen en materialen en personeelstekorten. Dit zijn externe factoren die niet te voorkomen zijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 19

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Indexen
Bladzijde (in pdf)	33
Portefeuillehouder(s)	Onderwijs (incl. onderwijshuisvesting, bibliotheek)

Vraag	De prijssstijgingen aangegeven voor onderwijshuisvesting zijn vele malen hoger dan de prijsstijgingen in de paragraaf prijsstijgingen voor bouwprojecten. Kan dit nader worden toegelicht? Waarom wijkt deze sector af? Of zijn de algemene indexen onderschat?

Antwoord:

Voor onderwijshuisvesting wordt doorgaans de BDB-index gebruikt, zoals opgenomen in de paragraaf over prijsstijgingen bouwprojecten. Het afgelopen jaar is ook gemonitord wat de werkelijke situatie is voor de huisvestingsprojecten voor scholen. daarbij hebben we geconstateerd dat in de praktijk voor onderwijshuisvesting de aanbestedingen nadeliger uitvallen dan de BDB-index voorspelt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 20

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Castellum
Bladzijde (in pdf)	35
Portefeuillehouder(s)	Vastgoed

Vraag	In de paragraaf gaat het over Castellum Hoge Woerd en in de tabel over Cultuurhuis Leidsche Rijn. Hoe verhouden deze zich tot elkaar? Waarom wordt niet gewoon Castellum gebruikt?

Antwoord:

Het betreft Castellum Hoge Woerd. Cultuurhuis Leidsche Rijn is in 2011 als projecttitel gebruikt voor het te realiseren project.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 21

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Dotatie groot onderhoud
Bladzijde (in pdf)	35
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Zijn in de verhoogde dotatie de prijsstijgingen verwerkt of is dit enkel extra werkzaamheden?

Antwoord:

Ja, ook de prijsstijgingen zijn hierin verwerkt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 22

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Anticiperen op beëindiging contract Gazprom
Bladzijde (in pdf)	36
Portefeuillehouder(s)	Vastgoed

Vraag	Heeft de beëindiging van het contract met Gazprom gevolgen voor de exploitatie van de gemeentelijke accommodaties? Zo ja, wanneer ontvangt de raad een overzicht van deze gevolgen?

Antwoord:

De inzet is gericht op het vinden van een nieuwe gasleverancier voor 1 oktober a.s. zodat de gemeentelijke accommodaties niet zonder gaslevering komen te zitten. We verwachten een toename van de energielasten. Deze mogelijke extra kosten zijn al opgenomen in de voorjaarsnota voor het jaar 2022. U heeft 8 juni jl. een brief ontvangen , waarin we ingaan op de stappen die we gaan zetten om uiterlijk 1 oktober 2022 over te stappen op een nieuwe gasleverancier.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 23

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Anticiperen op beëindiging contract Gazprom
Bladzijde (in pdf)	36
Portefeuillehouder(s)	Energie; Vastgoed;

Vraag	Bereidt de gemeente zich voor op de beëindiging van het contract met Gazprom? Zo ja, welke aanbieder en/of maatregelen worden genomen voor de energievoorziening van de gemeentelijke accommodaties?

Antwoord:

In de raadsbrief van 8 juni jl. benoemen we welke stappen we nemen om een nieuwe gasleverancier te contracteren. Het doel is om uiterlijk 1 oktober 2022 een nieuwe gasleverancier te hebben. Met de stappen die we zetten verwachten het risico te verkleinen dat we niet tijdig een nieuwe gasleverancier te vinden te verkleinen. Via VNG wordt met het ministerie ook gesproken over dit risico gesproken om tot oplossingen te komen als er niet tijdig een nieuwe leverancier wordt gevonden door de gemeente.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 24

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Werken 3.0 is gericht op structureel faciliteren van flexibel en plaats onafhankelijk werken, waarvoor vier aanvullende investeringen nodig zijn.
Bladzijde (in pdf)	37
Portefeuillehouder(s)	Personeel en Organisatie

Vraag	Kan voor elk van de vier aanvullende investeringen per jaar de financiele inzet inzichtelijk gemaakt worden voor de periode 2022-2026? (Dus de verdeling van de middelen die jaarlijks beschikbaar staan voor de vier investeringen.)

Antwoord:

Categorie	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Aanpassing inrichting locaties	€ 731	€ 1.470	€ 1.120	€ 1.075	€ 1.075
Aanvullende faciliteiten thuiswerkplek	€ 243	€ 250	€ 298	€ 342	€ 342
Ondersteunen van medewerkers en leidinggevenden in nieuwe manier van werken	€ 155	€ 125	€ 125	€ 0	€ 0
Mobiele devices voor medewerkers	€ 346	€ 581	€ 553	€ 283	€ 306
Mobiele devices voor raads- en fractieleden	€ 32	€ 38	€ 38	€ 38	€ 38
Totaal (bedragen *1000)	**€ 1.506**	**€ 2.463**	**€ 2.133**	**€ 1.738**	**€ 1.761**

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 25

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Overhead
Bladzijde (in pdf)	37
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies); Personeel en Organisatie;

Vraag	Welke knelpunten worden bedoeld waar extra overheadskosten gemoeid zijn?

Antwoord:

Het gaat om alle knelpunten zoals opgenomen in deze Voorjaarsnota. Met de integrale afweging in 2020 is gekozen voor het werken met een nieuwe overheadsystematiek. De kern van deze systematiek is dat de overhead meebeweegt met de ontwikkeling van de apparaatkosten van de organisatie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 26

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Zorgdomein
Bladzijde (in pdf)	38
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Wat is de reden voor de hogere salariskosten bij aanbieders? Door Corona of anderszins?

Antwoord:

In de Tweede Kamer is in september vorig jaar een motie aangenomen om alle zorgsalarissen met 1,13% te laten stijgen. Aangezien een deel van de zorg via gemeenten loopt hebben gemeenten ook middelen hiervoor gekregen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 27

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Groeikader
Bladzijde (in pdf)	0
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies); Jeugd;

Vraag	Wat betekent concreet de uitname naar evenredigheid en het effect voor de gemeentelijke organisatie? Minder fte? Minder taken?

Antwoord:

De door daling van de bevolking in de leeftijdscategorie 0-23 jaar, is er minder budget nodig om deze groep te ondersteunen. Dit leidt tot minder taken en kan daardoor ook leiden tot minder kosten. Taken als buurtteams jeugd en gezin en aanvullende zorg zullen minder budget krijgen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 28

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte
Extra informatie	Samenhang met RSU2040
Bladzijde (in pdf)	50
Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ordening

Vraag	Het is onduidelijk hoe de overbesteding zich verhoudt tot de financiële paragraaf van de RSU2040. Het lijkt alsof de kosten om de dekking van de RSU2040 te 'vergaren' niet voorzien waren in de RSU2040 en daarom nu als tegenvaller worden opgevoerd? Is dat correct? Waarom waren die dan niet voorzien?

Antwoord:

De huidige organisatie is grotendeels als projectorganisatie georganiseerd en daaruit financieel gedekt. Dat was ook het uitgangspunt bij het opstellen van de RSU. De ontwikkelingen waarbij een meer strategische stedelijke blik nodig is waren toen al wel aanwezig maar worden nu steeds pregnanter en urgenter, waardoor we ook beter in staat zijn deze financieel te vertalen. Dit speelt bijvoorbeeld op bij deals die we proberen te maken met het rijk naar aanleiding van het coalitieakkoord en het vormgeven van de sturing van de groei in balans met als instrument de barcode. Hierom is meer inzet nodig op mensen die over de projecten heen kunnen kijken met een strategische stedelijke blik en in de huidige systematiek zijn er te weinig ruimtebrede budgetten om stadsbrede initiatieven te ondersteunen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 29

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	51
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Hoeveel ondernemers worden er geholpen met de TONK gelden? Welke en hoeveel ondernemers komen niet in aanmerking?

Antwoord:

Over de inzet van de resterende Tonk-middelen is uw raad op 24 maart per brief geïnformeerd.
De resterende TONK-middelen worden in twee tranches ingezet. De eerste tranche van 2.8 miljoen euro per 24 maart 2022 direct beschikbaar gekomen. Hiervan zijn de budgetten van een aantal bestaande regelingen opgehoogd, aangepast en/of via een risicoafdekking mogelijk gemaakt. Daarnaast is het budget voor de aanpak Ondernemer Centraal

Welke ondernemers worden geholpen / niet geholpen
Zo zijn de volgende regelingen vanuit de resterende Tonk-middelen opgehoogd c.q. aangepast:

- De OZB-compensatieregeling voor kwetsbare ondernemers.is bedoeld voor kleine/middelgrote ondernemers die hard zijn getroffen door de coronapandemie. In onze brief “vangnet kwetsbare ondernemers OZB-verhoging” d.d. 16-9-2021 aan uw raad hebben wij toegelicht welke ondernemers hiervoor in aanmerking komen. Op 19-1-2022 is deze selectie uitgebreid op basis van een motie van uw raad, zie hiervoor de brief “Uitvoering motie in nadere regel tegemoetkoming OZB-verhoging voor kleine ondernemers”.
- Voor de subsidieregeling voor U900 is ook van deze definitie gebruik gemaakt.

Aanvragers die niet aan deze definitie voldoen komen dus niet in aanmerking voor deze twee regelingen.

Een bedrag van € 666.000 van de resterende Tonk-middelen zijn bestemd als risicoafdekking voor de subsidie Rijksmiddelen Coronatoegangsbewijs (CTB). Van deze subsidieregeling .konden alle ondernemers en organisaties gebruik maken die kosten gemaakt hebben voor het uitvoeren van het coronatoegangsbewijs (met name horeca, cultuur en evenementen). Voor sportorganisaties was er vorig jaar al een aparte regeling.

Bij de aanpak Ondernemer Centraal wordt geen onderscheid gemaakt in ondernemers of sectoren. Iedereen die het nodig heeft wordt geholpen op de manier waarop zij dit nodig hebben. Dit gebeurt op twee niveaus:

1. Ondernemers uit sectoren waarvan nationaal bekend is dat er (grote) problemen spelen, worden proactief gebeld door de aangesloten ondernemer deskundigen. Dit is bijvoorbeeld gedaan voor de horeca en kunst- & cultuur sectoren
2. Alle andere ondernemers worden met de activeringaanpak meegenomen. Denk aan gesprekken met ondernemersverenigingen, online marketing en het letterlijk langsgaan bij ondernemers. Wel merken wij uit de cijfers dat vooral detailhandel- & horeca ondernemers in zwaar weer verkeren.

Over de inzet van de tweede tranche van de resterende Tonk-middelen wordt uw raad begin juli a.s. geïnformeerd.

Voor *het aantal geholpen ondernemers*: zie beantwoording D66 vraag 2.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 30

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	51
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Bieden de TONK-gelden voldoende ruimte om de ondernemers en kwetsbare groepen financieel te ondersteunen na de terugval in inkomsten door corona?

Antwoord:

Vooralsnog biedt de eerste tranche van de Tonk-middelen de benodigde ruimte om ondernemers financieel te ondersteunen.
Wel zien dat we de schuldenpositie nog erg groot is, met name in de getroffen branches. De hoge inflatie, krapte op de arbeidsmarkt en stijgende rente (met hogere rentelasten als gevolg) zorgen voor grote onzekerheid van herstel.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 31

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	52
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening kan het budget van 2,051 miljoen euro vrijvallen uit de bestemmingsreserve. Voor welke van de drie onderdelen in pakket 3 wordt deze 2,051 miljoen bestemd?

Antwoord:

Het budget van 2,051 miljoen euro valt vrij. Daarmee wordt het niet meer ingezet voor (een van de drie onderdelen) van maatregelenpakket 3.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 32

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	Tabel op pagina 54
Bladzijde (in pdf)	54
Portefeuillehouder(s)	Sport (incl. sportaccommodaties); Welzijn;

Vraag	Hoe komt het dat realisatie van de gelden voor Sport en Welzijn in het eerste kwartaal van 2022 ver achterblijven bij het begrote bedrag? Hoe worden deze gelden in de loop van het jaar uitgegeven en is hier een bepaalde fasering voor ogen?

Antwoord:

Het klopt dat er in het begin van 2022 minder gebruik gemaakt is van de corona regelingen voor sport en welzijn. We schatten in dat het redelijk snel afschalen van de corona maatregelen ervoor gezorgd heeft dat sport -en welzijnsaanbieders beperkt beroep hebben gedaan op de regelingen. De organisaties hebben hier meer tijd voor nodig.
Het gaat om drie regelingen, met een totaalbudget van € 520 k, waarvan € 172 k is besteed :

- Een tegemoetkoming voor sport -en welzijnsaanbieders die extra kosten moesten maken vanwege de verplichte aanpassingen, faciliteiten en controle op het corona toegangsbewijs;
- Een regeling om sport -en welzijnsaanbieders een steun in de rug te geven om hun activiteiten weer op het peil van voor corona te brengen;
- Een noodsteunregeling voor aanbieders die vanwege de maatregelen mogelijk in hun voortbestaan werden bedreigd en plannen ontwikkelen om hun bestaansrecht te versterken.

De regelingen lopen in principe tot en met 30 juni, waarbij er inmiddels verzoeken zijn gedaan vanuit welzijnsaanbieders om deze datum te verlengen naar 31 december 2022.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 33

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	Toelichting cultuur & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	54
Portefeuillehouder(s)	Cultuur; Erfgoed;

Vraag	Kan de laatste stand van zaken gegeven worden over de besteding tot nu toe van de 5,4 miljoen Euro aan noodsteun voor herstel en innovatie cultuur&erfgoed?

Antwoord:

De realisatie per 1/4 is opgenomen in de tabel op bladzijde 54: 1,3 miljoen euro. Realisatie per 1/6 is 2,9 miljoen euro. Dit verschil van 1,6 miljoen euro wordt verklaard doordat de programmeringsregeling meer op gang is gekomen en de subsidie voor ontwikkeling voor zzp-ers en organsiaties is aanzienlijk veel meer aangevraagd en toegekend. Daarnaast zijn de opdrachten aan het innovatiefonds, het alumnitraject en de beeldend kunstenaars voor het volledige bedrag gerealiseerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 34

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	55
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Waar gaan de meevallers bij de uitgaven voor inwoners met een schuldenproblematiek (omdat deze is afgenomen) aan besteed worden? Worden deze besteed aan de ZZP'ers met problematische schulden (omdat deze is toegenomen)?

Antwoord:

Een lagere gemiddelde schuldenlast bij de start van een schuldregeling heeft geen financiële gevolgen voor de gemeentelijke begroting. Het aantal hulpvragen is tot nu toe niet afgenomen. Er zijn nog altijd veel inwoners met problematische schulden die nog geen hulp hebben gevraagd of aanvaard. Een afname in hulpvragen zou dan ook onwenselijk zijn.
Conform motie 2022/M25 investeren we in extra hulp voor zelfstandigen in een kwetsbare positie. Dit doen we met de resterende Tonk-middelen. Meer informatie over deze investeringen leest u in brief 9840538.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 35

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	55
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Welke (financiële) voorzorgsmaatregelen zijn er genomen om het stijgende aantal jongeren met betalingsachterstanden op te vangen?

Antwoord:

Op het gebied van oplossen van schulden is onlangs de aanpak van het Jongerenfonds uitgebreid van studerende jongeren naar alle jongeren. In verband met Corona is de capaciteit van het team Jongeren Schulddienstverlening tijdelijk uitgebreid. Voor het voorkomen van financiële problemen zijn er onder andere spreekuren bij MBO's en op het HBO waar jongeren met financiële vragen terecht kunnen. Ook zijn er verschillende gastlessen op scholen. Onlangs is in het centrum De Geldzaak door U-Centraal geopend, waar Utrechters laagdrempelig terecht kunnen met al hun financiële vragen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 36

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	60
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	De Armoedecoalitie is enthousiast over de Utrechtse schuldenaanpak maar waarschuwt voor het aflopen van de extra incidentele middelen per 2023. Deze coalitie pleit voor voortzetting. Hoe kijkt het college hier tegenaan?

Antwoord:

We delen de mening van de Armoedecoalitie dat de schuldenaanpak ook na 2022 belangrijk blijft. De fracties die samen de nieuwe coalitie vormen hebben het ‘Sociaal stembusakkoord’ van de Armoedecoalitie ondertekend, waarin staat dat incidentele middelen voor schuldhulpverlening structureel worden gemaakt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 37

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	61
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Het aantal faillissementen was begin 2022 nog historisch laag. Dit kwam mede door de extra steunmaatregelen. Deze zijn per 1 april 2022 gestopt. Vanaf diezelfde datum moeten ondernemers hun belastingschulden weer terugbetalen, want dan stoppen de Rijksregelingen en het bijzonder uitstel van de belastingdienst. Kan er al een eerste beeld worden gedeeld over wat dit voor een effect heeft op ondernemers?

Antwoord:

Hoewel dat het aantal faillissementen landelijk, volgens het CBS afgelopen april, nog historisch laag was, blijkt uit een groot onderzoek van de KvK op dit moment 14% van ondernemers aangeeft dat 14% van de ondernemers er in Nederland slecht voorstaat . Daarvan zijn er ongeveer 220.000 ondernemers die het echt moeilijk hebben. Zij staan voor de vraag: stoppen of doorgaan.
Redenen zijn onder andere de hoge schuldenberg. Vanaf oktober aanstaande moeten de bedrijven die uitstel van belasting aanvroegen, beginnen aan hun afbetaling van de belastingen. In totaal zo'n 270.000 bedrijven moeten nu nog ruim 20 miljard euro terugbetalen. Het ministerie van Financiën gaat er nu al vanuit dat zo'n 6 miljard euro niet terugbetaald kan worden.
Dat dit nog niet in de faillissementencijfers is terug te zien komt o.a. doordat de afbetalingen pas later in het jaar gedaan moeten worden (bij financiële instellingen nu al, bij de belastingdienst vaak vanaf oktober). Dat er wel een duidelijke relatie is tussen het stoppen van de coronasteun en het aantal faillissementen blijkt uit het feit dat van het aantal faillissementen in het eerste kwartaal ongeveer de helft kwam van bedrijven waarvan de staatsteun was gestopt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 38

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022
Extra informatie	Verklaring doorschuiven vervanging verhardingen enkele wegen
Bladzijde (in pdf)	74
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Waarom is de vervanging van de verharding ter waarde van 10,9 miljoen Euro doorgeschoven naar latere jaren?

Antwoord:

Na vaststelling van de Nota Beheer Openbare Ruimte in februari 2022, heeft uw raad conform de financiële strategie in de programmabegroting 2022 voor het eerst middelen geautoriseerd voor vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte. Daarbij is autorisatie van middelen aangevraagd voor de volledige, vaak meerdere jaren durende, looptijd van de projecten.
Bij het autorisatievoorstel van de middelen in de begroting 2022 is gebruik gemaakt van gegevens over planvoorbereiding die in de zomer van 2021 bekend waren, waarbij we ervan uit gingen dat deze projecten zouden kunnen starten in 2022. De vervanging van verharding is onderdeel van grotere integrale projecten, waarbij inmiddels is gebleken dat de planvoorbereiding complexer is en langer duurt. Hierdoor zullen de werkzaamheden voor meerdere eerdere geautoriseerde projecten pas vanaf 2023 beginnen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 39

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	73
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit

Vraag	Deze bedragen komen niet volledig overeen met de bedragen op pagina 72 van het MPR. Zo is bijvoorbeeld in het MPR 1,136 miljoen als knelpunt voor de doorfietsroute Amersfoort opgenomen, en wordt in de Berap voorgesteld het krediet te verhogen met 2,112 miljoen. Hoe worden deze en andere verschillen verklaard? Graag een algemene toelichting en toelichting per onderdeel.

Antwoord:

In de 1e bestuursrapportage 2022 worden kredieten op lopende projecten vrij gevraagd voor zover dat nog niet gedaan is. In het MPB wordt aangegeven hoe de dekking van dit krediet is geregeld. Het totale overzicht hiervan is terug te vinden in de vertrouwelijke bijlage “financieel overzicht meerjarenprogramma bereikbaarheid”. Deze dekking hiervoor kan komen vanuit de gemeentelijke middelen of vanuit bijdragen van derden, bijvoorbeeld de provincie.
Het project doorfietsroute Amersfoort komt twee keer voor bij de herprogrammering in het MPB 2022, namelijk op pagina 72 bij knelpunten op lopende projecten (1,136 miljoen euro) en op pagina 76 bij technische programmering bijdragen derden (0,976 miljoen euro). Samen is dit 2,112 miljoen euro, waarvoor we het krediet vrij vagen bij de 1e bestuursrapportage.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 40

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	73
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit

Vraag	Welke bedragen in het MPR corresponderen met de voorgestelde wijzigingen van: - 1,446 miljoen op het onderdeel Schaalsprong Fiets? - 0,103 miljoen op het onderdeel OV-doorstroming Herculesplein? - 0,534 miljoen op het onderdeel Socrateslaan? - 5,361 miljoen op het onderdeel Busbaan Dichterswijk? - 0,220 miljoen op het onderdeel Bewegwijzering? - 0,200 miljoen op het onderdeel Proof of Concept/Gecoördineerd Netwerkbreed Verkeersmanagement? - 3,700 miljoen op het onderdeel Doorsteek Papendorp? - 0,300 miljoen op het onderdeel Mobiel Data Systeem?

Antwoord:

Antwoord:
De meeste van de wijzigingen zijn opgenomen in de tabellen op pagina 76 en 78 van Het MPR: Het betreft de technische verwerking van bijdragen derden en de middelen die zijn toegekend bij de Voorjaarsnota 2021. Deze budgetten worden met de technische verwerking in het MPR toegevoegd aan het betreffende projectenbudget en in de bestuursrapportage wordt vervolgens het krediet vrijgevraagd. Dit geldt voor de volgende projecten:

- Schaalsprong fiets; 0,946 miljoen euro conform de tabel MPR pagina 76 en 0,5 miljoen voor de Boorstraat tabel MPR pagina 78.
- OV-doorstroming Herculesplein; tabel pagina 76 MPR 0,103 miljoen euro.
- Socrateslaan: 0,534 miljoen euro bestaat uit provinciale subsidie van 1,134 miljoen euro (pagina 76 MPR). Hiermee is er een vrijval op gemeentelijke middelen van 0,6 miljoen euro die al reeds was vrij gegeven; daarmee wordt nu alleen het verschil als krediet vrij gevraagd.
- Busbaan Dichterswijk 5,361 miljoen euro bestaat uit extra provinciale bijdrage van 13,644 miljoen euro (pagina 76 MPR). Hiermee is er een vrijval op gemeentelijke middelen van 8,283 miljoen euro; ook hier geldt dat alleen het verschil aan krediet wordt vrij gevraagd.
- Het bedrag van 3,7 miljoen euro voor de doorsteek Papendorp is de optelsom van de drie bedragen uit de VJN 2021 (370 +1.110 +2.220 ; tabel MPR pagina 78).

Bewegwijzering (0,220 miljoen euro) en Proof of Concept (0,200 miljoen euro): dit betreffen investeringen die we doen vanuit het budget voor Anders Reizen (zie tabel MPR pagina 72) waarvoor in het kader van knelpunten en voortzetten van werkzaamheden 2 miljoen euro is geprogrammeerd in het MPR 2022. Onderdeel van dat deelprogramma zijn deze specifieke projecten die als aparte investeringen worden gepresenteerd in de investeringsstaat.
Daarnaast wordt er in de eerste bestuursrapportage apart een krediet vrij gevraagd van 0,3 miljoen euro voor een investering in een Mobiel Data Systeem (software). Deze investering komt niet voor in het MPR, het betreft een investering voor het monitoring- en onderzoeksteam en maakt onderdeel uit van het budget voor wettelijke en reguliere taken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 41

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	73
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit

Vraag	Bovenaan de tabel staat "Inpassing van knelpunten, bijdrage derden MPB en verwerking VJN 2021". Dit maakt vergelijken met MPB lastig (zie ook andere vragen). Waarom wordt de VJN van 2021 pas nu technisch verwerkt in de Berap, en niet in de tweede Berap van 2021?

Antwoord:

De voorjaarsnota wordt tegelijkertijd met de 1e berap gepubliceerd. Besluitvorming over deze voorjaarsnota inclusief 1e berap wordt verwerkt in de begroting.
Hierover hoeft niet weer opnieuw te worden besloten in de tweede berap.

Zaken waarover wordt besloten in de voorjaarsnota verwerkten we inderdaad nog niet in de programmering van het MPB in het lopende jaar, omdat we besluitvorming over de voorjaarsnota afwachtten. We passen dit in de toekomst aan, zodat ook de voorjaarsnota meteen in het MPB van het lopende jaar is opgenomen. Dit gaat gelden bij de voorjaarsnota 2023.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 42

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Anders reizen
Bladzijde (in pdf)	72
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit;

Vraag	Waarom is "Anders reizen" een knelpunt van 2,0 miljoen? Waar is dit bedrag op gebaseerd? Graag daarbij een uitgebreidere toelichting dan dat er in 2023 1,93 miljoen nodig is en in 2020 0,070.

Antwoord:

Anders Reizen is één van de deelopgaven binnen het programma Bereikbaarheid, waarvan de middelen vanaf komend jaar lager zijn en incidenteel waren geregeld. Het nu niet toevoegen van middelen zou leiden tot onnodige belemmering in de continuering van de uitvoering.

De 0,07 miljoen euro is nodig om de prijsstijgingen van de bewegwijzering op te vangen. Dit werkt ook door in 2023 (0,15 miljoen euro).

Daarnaast zijn middelen nodig voor het voortzetten van de activiteiten voor reguleren en regisseren van deelmobiliteit in de openbare ruimte. Het gaat hierbij onder andere om het ontwikkelen van het samenwerkingsmodel deelautoaanbieders, uitvoering vergunning tweewieler aanbieders, dashboarding en monitoring, communicatie, samenwerking met de markt (0,675 miljoen euro) en behoud personeel. (0,155 miljoen euro). Document Utrecht - Raadsbrief Anders Reizen.docx - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Vanaf 2023 zijn geen uitvoeringskosten meer voor beschikbaar smart mobility. Budget is nodig om werkzaamheden voort te zetten (0,15 miljoen euro). Document Utrecht - Raadsbrief Anders Reizen.docx - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Het project Slimme kruisingen (iVRI's) heeft vertraging opgelopen. De verwachte bijdrage in 2023 is 0,30 miljoen euro). Daarnaast loopt de samenwerking Regionale samenwerking Multimodel Verkeersmanagement (Proof of Concept/Gecoördineerd Netwerkbreed Verkeersmanagement) eind 2022 af. De samenwerking wordt in 2022 herijkt en de verwachte bijdrage vanuit de gemeente Utrecht in 2023 is 0,20 miljoen euro.

De huidige aanpak Goederenvervoer loopt af in juni 2022. Hiermee is geen enkel budget voor Goederenvervoer in 2023 beschikbaar. Er is minimaal 0,30 miljoen euro nodig om werkzaamheden voort te zetten en personeel te behouden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 43

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Anders reizen
Bladzijde (in pdf)	73
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit

Vraag	In de toelichting op "Anders reizen" is opgenomen dat het hier gaat om een keuze die niet kan worden uitgesteld naar het najaar. Waarom kan dat niet? Zijn er al concrete maatregelen en bestemmingen voor dit bedrag van 2,0 miljoen? Als die er al zijn: waarom wordt het bedrag niet uitgesplitst naar die individuele projecten?

Antwoord:

We zetten activiteiten binnen de deelopgave Anders Reizen voort op het gebied van deelmobiliteit.smart mobility, verkeersmanagement en goederenvervoer die we de afgelopen jaren zijn begonnen. De keuze om te continueren kunnen we niet uitstellen tot het najaar want dit heeft consequenties voor het voortzetten van de werkzaamheden zoals de regionale samenwerkingsverbanden verkeersmanagement, het reguleren en regisseren van deelmobiliteit in de openbare ruimte (voor tweedeelwielers via de vergunningverlening en voor deelauto's via het nieuwe samenwerkingsmodel dat we nu aan het ontwikkelen zijn) (Document Utrecht - Raadsbrief Anders Reizen.docx - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl). Wel stellen we nu voor het budget alleen voor 2023 te regelen, want structurele dekking maakt onderdeel uit van de integrale afweging.
Voor de toelichting op de inzet van de 2 miljoen euro zie het antwoord op vraag 29.
De deelopgave Anders Reizen binnen het programma Bereikbaarheid betreft geen activeringswaardige projecten en wordt daarom ook niet als aparte projecten opgenomen in de investeringslijst. Met onze voortgangsrapportage programma bereikbaarheid informeren we uw raad over de voortgang en activiteiten van deze deelopgave.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 44

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C
Extra informatie	het college houdt nu rekening met scenario C m.b.t. corona. Het rijk sluit echter een somberder scenario voor eind van het jaar niet uit.
Bladzijde (in pdf)	0
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Waarom houden de scenario's geen rekening met trend/seizoensontwikkeling?

Antwoord:

Op basis van de kennis die we nu hebben is scenario C het meest waarschijnlijk. We houden ook rekening met een ernstiger scenario, scenario D. Zie ook het antwoord op vraag 45.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 45

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C
Extra informatie	et college houdt nu rekening met scenario C m.b.t. corona. Het rijk sluit echter een somberder scenario voor eind van het jaar niet uit.
Bladzijde (in pdf)	0
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Sluit het college scenario D uit voor het najaar van 2022?

Antwoord:

Nee, het college houdt net als het Rijk nog altijd rekening met een ernstiger scenario. In de Programmabegroting 2022 zijn de financiële gevolgen van scenario D verwerkt in het weerstandsvermogen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 46

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	34
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid

Vraag	Hoe verklaart het college de stijging van verdachte overlijdens? Wat is de reden van de stijgende kostprijs?

Antwoord:

Navraag bij de politie en GGDrU leert dat er geen sprake is van een toename van verdachte overlijdens, maar een toename van verzoeken om uitstel van lijkbezorging die corona gerelateerd zijn, te weten uitstel vanwege druk op crematoria en begraafplaatsen en uitstel omdat naasten / familie in quarantaine zitten.
De stijging van de kostprijs vloeit voor uit de stijging van loon- en prijskosten. GGDrU volgt daarbij over het algemeen de loonindex van de overheid.
De prognose voor 2022 is verder gebaseerd op recente inhoudelijke trends. In 2021 waren dat:

- Meer verzoeken om uitstel van lijkbezorging vanwege druk op crematoria / begraafplaatsen
- Meer verzoeken om uitstel van lijkbezorging omdat naasten in coronaquarantaine zaten.

Deze trends hebben geleid tot een toename van het aantal lijkschouwing.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 47

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	34
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid

Vraag	Hoe verklaart het college de hogere lasten voor forensische zorg in de voorjaarsnota terwijl in de zienswijze voor de begroting GGD wordt aangedrongen op behoud van budget en inpassing van hogere lasten?

Antwoord:

In de zienswijzebrief van de raad op de begroting 2023 van GGDrU gaat het om de financiering van extra taken in de forensische zorg (FG) die GGDrU wil gaan uitvoeren naast de lijkschouw, te weten forensisch geneeskundig onderzoek en medische arrestantenzorg. Dit zijn taken die nu nog door derden worden uitgevoerd en die niet via de gemeente worden gefinancierd. In de zienswijzebrief vraagt de raad om deze uitbreiding van FG-taken te realiseren zonder beroep op extra middelen vanuit de gemeente.
De kostenstijging in de VJN heeft alleen betrekking op de deeltaak lijkschouw. Deze deeltaak is sinds oudsher wel voor rekening van de gemeente en wordt afgerekend per verrichtte schouw.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 48

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	34
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid

Vraag	Welke activiteiten onderneemt het college om het aantal verdachte overlijdens terug te dringen?

Antwoord:

Verdachte overlijdens bestrijken een breed spectrum, waaronder verkeersongevallen, geweld, valincidenten, overdoseringen van middelen en suïcide. Aandacht voor gezondheid, gezonde leefomstandigheden en gezonde leefstijlen dragen bij aan een stad waar inwoners gezond oud kunnen worden. Bijdragen aan gezonde leefomstandigheden zijn er onder andere via maatregelen in de verkeersveiligheid en het voorkomen van geweld.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 49

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	34
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid; Openbare orde en veiligheid (burgemeester);

Vraag	Is het college bereid om intensiver te investeren in de aanpak van (ondermijnende) criminaliteit om zo een neerwaartse trend in de kosten voor forensische zorg te bewerkstelligen?

Antwoord:

Navraag bij de GGDrU en politie leert het volgende:
Vanuit de districtsrecherche waren er in 2020 (twee) en 2021 (één) verzoek om een lijkschouw vanwege geweld als vermoedelijke doodsoorzaak. Ook het totale aantal verzoeken om lijkschouwen vanuit de districtsrecherche was in 2020 en 2021 nagenoeg gelijk. Voor een daling van de kosten ligt het daarom meer voor de hand om te kijken naar mogelijkheden om de trends uit 2021 te beïnvloeden (zie vraag 33).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 50

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.4 Overheveling taken naar gemeenten
Extra informatie	Impuls re-integratie bijstandsgerechtigen corona
Bladzijde (in pdf)	38
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Wat zijn de verwachtingen van het college met betrekking tot de behoefte aan de impuls re-integratie bijstandsbehoeftigen na corona? Hoe is dit gekoppeld aan de corona scenario's onvermijdelijke kosten?

Antwoord:

In de Septembercirculaire gemeentefonds 2021 zijn twee budgetten voor re-integratiedienstverlening aan bijstandsgerechtigden opgenomen. Het budget voor het ‘aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden’ wordt niet aan het programma Werk en Inkomen toegevoegd. Gezien de overlap met maatregelenpakket 3 en de positieve ontwikkeling van het bijstandsbestand is dit extra budget niet nodig. Het budget voor de ‘impuls re-integratie bijstandsgerechtigden’, een intensivering van de dienstverlening, wordt wel aan het programma Werk en Inkomen toegevoegd. Dit budget is niet gekoppeld aan de corona scenario’s onvermijdelijke kosten. Het betreft immers een intensivering, het budget is niet nodig om de reguliere dienstverlening op peil te houden. In de Tweede Bestuursrapportage 2022 beoordelen we in hoeverre dit budget nog volledig nodig is gezien het afgenomen bijstandsbestand, de inzet vanuit maatregelenpakket 3, het geheel aan dienstverlening voor ondernemers etc.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 51

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.4 Overheveling taken naar gemeenten
Extra informatie	Bijzondere bijstand corona
Bladzijde (in pdf)	38
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Eerder in het stuk schrijft het college dat het niveau bijstandsgerechtigden tijdens corona meevalt. Hier schrijft het college dat er mogelijk een verhoging van het plafond nodig is. Hoe verklaart het college deze verschillen? Is er nu wel sprake van meer bijstandsgerechtigden (door corona) of niet? Hoeveel bijstandsgerechtigden hebben dat (aantoonbaar) nav corona en hoeveel niet? De laatste groep zou geen aanspraak moeten kunnen maken op deze bijzondere bijstand.

Antwoord:

In 2021 is nav de prognose van de uitgaven bijzondere bijstand voor 2021 het budget eenmalig verruimd met 0,6 miljoen euro (tlv gemeentelijk budget). In 2022 zijn Rijksmiddelen ter beschikking gesteld (0,410 miljoen euro) voor bijzondere bijstand. Als ook in 2022 het gebruik van de bijzondere bijstand op een hoger niveau uitkomt dan eerdere jaren (voor 2021) dan wordt door deze toevoeging een tekort voorkomen. Het is niet zo dat de 0,410 miljoen euro budget alleen kan worden ingezet voor inwoners die als gevolg van de effecten van de coronacrisis een beroep op bijzondere bijstand moeten doen. Dit is regulier budget voor bijzondere bijstand.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 52

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	45
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Hoe gaat de gemeente daarmee om als er in 2023 nog maar 5,7 beschikbaar is? Welke (extra) financiele middelen verwachten we vanuit het Rijk?

Antwoord:

We weten inmiddels dat we voor 2023 middelen krijgen van het Rijk. Dit is toegekend bij de septembercirculaire 2021. Deze middelen zijn verwerkt in de reeks op pagina 21. Hierin is te zien dat we voor 2023 voldoende middelen hebben om het knelpunt af te dekken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 53

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen
Extra informatie	Rijk heeft besloten 'niet effectieve jeugdzorg' te schrappen
Bladzijde (in pdf)	45
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Wat zijn de consequenties voor de gemeente Utrecht van het voornemen vanuit het Rijk om 'niet effectieve jeugdzorg' te schrappen? Welke behandelingen worden geschrapt en waarom? Hoeveel kinderen worden daarmee benadeeld en op welke manier wordt omgegaan met het plotseling wegvallen van zorg? Hoeveel arbeidskrachten in de jeugdzorg komen hiermee beschikbaar voor 'effectieve' jeugdzorg?

Antwoord:

In de Kamerbrief van 13 mei jl. noemt de staatssecretaris het voornemen om zorg die bewezen niet effectief is wordt uitgesloten. Op basis van deze brief is nog onvoldoende duidelijk om welke zorg dit gaat en welke consequenties dit heeft. We volgen deze ontwikkelingen nauwgezet. Daarnaast zetten we ons altijd maximaal in om zorgcontinuïteit voor cliënten te garanderen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 54

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen
Extra informatie	Baten en lasten inhaalcampagne HPV. Ja er is een inhaalcampagne, maar het vaccineren vanaf jongens vanaf nu en jongeren meiden is een structurele wijziging.
Bladzijde (in pdf)	46
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid

Vraag	Waarom is dit een incidentele verhoging terwijl er een structurele wijziging is? Hoe gaat de gemeente de structurele wijziging dekken?

Antwoord:

De in de VJN genoemde incidentele mutatie van 50K betreft de locatiekosten voor de inhaalcampagne. Dit wordt vergoed door het RIVM.
De personele kosten voor zowel de incidentele inhaalcampagne als de structurele uitbreiding zijn vanaf 2022 in de begroting opgenomen. De middelen voor deze uitbreiding zijn door het Rijk toegekend in de septembercirculaire 2021.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 55

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.3 Aanvullende zorg Jeugd
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	52
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Waarom heeft de gemeente afgesproken met KOOS en Spoor030 dat zij nog geen reserve vormen? Is dit geen risico in tijden van overschrijdingen?

Antwoord:

Gezien de fase waarin KOOS en Spoor030 zitten is dit nog niet logisch. KOOS en Spoor030 bestaan nu twee jaar en zijn gestart in coronatijd. Hierdoor zijn de fluctuaties op hun budget nog te groot en een reserve dus niet reëel. We werken met KOOS en Spoor030 aan stabielere financieirng. Zodra de budgetten (redelijk) stabiel zijn, is het instellen van reserve ook reëler. Echter hebben we sinds kort te maken met VPB (vennootschapsbelasting) wetgeving. Het Rijk overweegt om winsten van zorgpartijen te belasten. Om een reserve te kunnen vormen, moet er eerst budget over zijn. We kijken met KOOS en Spoor030 naar een reële oplossing hierin. We zijn frequent met KOOS en Spoor030 in gesprek over hun budget. In combinatie met het toewerken naar stabielere financiering, verwachten we dat het risico steeds kleiner wordt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 56

Fractie	VVD
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	5.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting
Extra informatie	Er ontbreekt een toelichting bij de aanpassing van de doelstelling/indicator Volkgsgezondheid
Bladzijde (in pdf)	83
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid

Vraag	Wat is de toelichting van de gewijzigde doelstelling?

Antwoord:

De doelstelling is taalkundig aangepast. De nieuwe formulering is begrijpelijker dan de oude. Inhoudelijk is er niets veranderd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 57

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.4 Effect aanpassing interne rekenrente
Extra informatie	Stijgende rente
Bladzijde (in pdf)	14
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	De interne rekenrente is in 2021 verlaagd van 2,0% naar 1,5% ivm dalende marktrente. Gezien de stijgende rente momenteel en de verwachting dat dit doorzet in de nabije toekomst: - wordt financiële impact voorzien? - wordt deze rente weer aangepast?

Antwoord:

Belangrijk is de gemiddelde rente van onze gehele leningenportefeuille. Tot nu toe komt bij iedere herfinanciering de gemiddelde rente nog steeds lager uit. Indien de externe rente daadwerkelijk zo oploopt betekent dit dat we de komende jaren weer zullen nadenken over verhoging van de omslagrente.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 58

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.7 Overschrijding inhuurplafond
Extra informatie	Compensatie rijk inzake Oekraïnecrisis
Bladzijde (in pdf)	15
Portefeuillehouder(s)	Personeel en Organisatie

Vraag	Waarom wordt de Oekraïnecrisis genoemd als oorzaak voor overschrijding huurplafond? Hiervoor wordt Utrecht toch gecompenseerd door het Rijk (blz 12 van dit document kopje 'Compensatie door het Rijk'. En welk bedrag aan overschrijding inhuurplafond is ingeboekt vanwege de Oekraïnecrisis?

Antwoord:

Voor de opvang is extra capaciteit ingehuurd. Dit was niet voorzien in het vastgestelde inhuurplafond omdat op dat moment (half 2021) nog geen sprake was van Oekraïense vluchtelingen. De effecten hiervan van de extra inhuur zullen met de tweede bestuursrapportage inzichtelijk worden gemaakt. Het inhuurplafond is geen budget waardoor de financiële compensatie vanuit het Rijk overschrijding compenseert. Het instrument inhuurplafond is een ‘norm’ die niet meebeweegt bij aanvullende taken. Ook niet als daar extra financiële middelen voor beschikbaar komen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 59

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2. Actualisatie Financieel Beeld
Extra informatie	Niet-bestede TONK-middelen
Bladzijde (in pdf)	18
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Er is een positief resultaat van niet-bestede TONK-middelen dat vrijvalt. Is de steekproefsgewijze controle op toekenning geweest en wat was daar het financiële resultaat van?

Antwoord:

Ja, er is steekproefsgewijs controle geweest op beschikkingen in 2021 en 2022. Resultaat van de controle zijn deels terugvorderingen, maar ook nabetalingen en herzieningen zonder financiële consequentie. Het saldo daarvan is niet op eenvoudige manier te achterhalen, maar het gaat niet om een significante financiële consequentie op het budget van de TONK .

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 60

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.2 Onvermijdelijke kosten Corona scenario C
Extra informatie	Inkomstenderving bouwvergunningen
Bladzijde (in pdf)	26
Portefeuillehouder(s)	Handhaving; Ruimtelijke ordening;

Vraag	Door PFAS- en stikstofmaatregelen en een haperende aanvoerketen in de bouw en corona-effecten, is er inkomstenderving bij bouwvergunningen. Op blz 23 wordt over OZB echter gesteld dat de inkomsten hiervan stijgen door groei van de stad met woningen en niet-woningen. Dit lijkt paradoxaal, want in hoeverre hebben de beperkende omstandigheden bij inkomsten bouwvergunning ook impact op groei van de stad?

Antwoord:

De afgifte van omgevingsvergunningen, waardoor er gebouwd kan worden, leidt jaarlijks tot een toename van het aantal objecten in de stad waarvoor een aanslag OZB wordt opgelegd. Indien er minder omgevingsvergunningen worden afgegeven en er dus minder gebouwd wordt, dan is deze toename minder groot. De (landelijke) problematiek rondom stikstof, de levering van bouwmaterialen en de na-effecten van corona hebben een remmend effect op de verdere groei van de stad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 61

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Uitbreiding KCC
Bladzijde (in pdf)	29
Portefeuillehouder(s)	Publieksdienstverlening

Vraag	Knelpunten hebben als criteria onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar (niet binnen bestaande budgetten op te vangen). Is er een programma bij het KCC gericht op vermijdbare contacten? En zou dit kunnen worden opgestart of opgeschaald om hiermee de onvermijdelijke contacten die langer gaan duren te compenseren?

Antwoord:

Het vraagstuk van de toegenomen complexiteit door de veranderende samenstelling van de populatie speelt met name bij Burgerzaken, maar ook bij het KCC zien we -in mindere mate- het effect terug.

Het KCC monitort en analyseert doorlopend de klantsignalen van inwoners. Onlangs hebben we hier een extra impuls aan gegeven door de oprichting van de stadskamer. In de stadskamer komen verschillende disciplines samen om vanuit de data-analyse en klantsignalen gerichter te werken aan verbeteringen. Met name inhoudelijke verbeteringen, maar ook het verbeteren van (vindbaarheid van) informatie op de website en in communicatie in het proces zoals e-mails en brieven om het aantal vermijdbare vragen te minimaliseren.
Ook investeren we in een virtuele assistent, GEM, om een deel van de contacten zonder personele inzet te laten beantwoorden. De ontwikkeling van de virtuele assistent gaat gestaag, maar leidt niet op korte termijn tot het grootschalig geautomatiseerd afhandelen van contacten.

Daarmee realiseren we een -geringe- áfname van het aantal telefonische contacten.

Die afname compenseert niet volledig de toename van de contactduur, die (met name de telefoongesprekken) in de afgelopen jaren toeneemt met zo'n 5 tot 10% per jaar. Uiteraard wordt ook hier intensief op gemonitord en maximaal op gestuurd. Maar we zien dat de factoren toenemende complexiteit, gemiddeld wat lagere (digi)taalvaardigheid en minder inzicht in het functioneren van de gemeente / overheid onvermijdelijk tot langere contacten leidt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 62 (Burgemeester)

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Tekort budget
Bladzijde (in pdf)	29
Portefeuillehouder(s)	Publieksdienstverlening

Vraag	Wordt invoering stemcomputers overwogen?

Antwoord:

Het besluit om tot invoering van stemcomputers over te gaan is een Rijksaangelegenheid. Die bevoegdheid hebben wij als gemeente niet. Wel dringen wij -via de NVVB- aan op modernisering van verkiezingsprocessen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 63 (Klaas & Eelco)

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Afloop grexen
Bladzijde (in pdf)	30
Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ordening

Vraag	Waarom is dit nu een knelpunt? Was dit niet eerder voorzien?

Antwoord:

Vanuit het programma Ruimtelijke Ordening Wonen en Erfgoed vindt jaarlijks een afdracht uit de grondexploitaties Stationsgebied (2,8 miljoen euro tot en met 2022 en 0,7 miljoen euro per 2023) en Leidsche Rijn (4,5 miljoen euro) plaats aan de gemeentebrede financiële ruimte. In de periode vanaf 2023 is er sprake van een aflopende grondexploitatie Stationsgebied en vanaf 2026 van een aflopende grondexploitatie Leidsche Rijn. Met het aflopen van deze grondexploitaties vervalt de mogelijkheid van een afdracht en ontstaat er een structureel tekort in de meerjarenbegroting. Het structurele knelpunt als gevolg van het aflopen van de langlopende grondexploitaties was voorzien. Het aflopen van de afdracht Stationsgebied is in het financieel beeld van de programmabegroting 2021 al voor een belangrijk deel (2,1 miljoen euro) meegenomen en het restant (0,7 miljoen euro) wordt nu meegenomen. In jaarsnede 2026 vervalt de mogelijkheid van de afdracht grondexploitatie Leidsche Rijn. Daarom wordt dit knelpunt nu meegenomen in het financieel beeld 2023-2026. Daarom is dit knelpunt meegenomen in de het financieel beeld 2023-2026 in Voorjaarsnota 2022. In het coalitie akkoord is dit knelpunt niet vanaf jaarsnede 2026 in het financieel beeld opgenomen, maar vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 64

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Extreme prijsstijgingen
Bladzijde (in pdf)	0
Portefeuillehouder(s)	Openbare Ruimte

Vraag	Waardoor komen deze extreme prijsstijgingen? Komt dit (deels) door gestegen personeelskosten en daarmee ten goede aan lonen? En zijn er onderliggende contracten of zouden die er kunnen komen om deze extreme stijgingen in de toekomst niet als verrassing te krijgen?

Antwoord:

Antwoord
Met betrekking tot de in de vraagstelling genoemde prijsstijgingen zijn de werkzaamheden voor alle 3 genoemde posten recent tot zeer recent opnieuw aanbesteed.
Specialistisch reinigen: de prijsstijging is o.a. een gevolg van duurzaamheidsinvesteringen (elektrische stoomreiniging). Deze investeringen berekent de aannemer door in zijn tarieven. Daarnaast is de dienstverlening voor het reinigen van de toiletten uitgebreid van vier keer naar zeven keer per week en is het aantal voorzieningen dat schoon gemaakt moet worden toegenomen.
Vet en olie calamiteiten. De prijsstijging is hoofdzakelijk het gevolg van een toename van het aantal meldingen. Vanwege strengere wet- en regelgeving moet gespecialiseerd materieel ingezet worden (tevens afvoer naar erkende verwerkers). Dit wordt doorberekend in de prijs.
Prijsstijging groenonderhoud. De prijsstijging is een gevolg van krapte op de arbeidersmarkt. Extra duurzaamheidseisen, zoals emissievrij vervoer en gebruik van accugereedschappen, hebben ook tot gevolg dat de tarieven zijn gestegen ten opzichte van voorgaande contracten.
Aanbesteden voor een langere periode dan vier jaar is vanuit de aanbestedingswet alleen mogelijk als er bijzondere omstandigheden van toepassing zijn. Dat is hier niet het geval. De prijsstijgingen zijn niet of nauwelijks te voorkomen door tal van externe factoren: arbeidsmarkt, ontwikkeling prijzen grondstoffen en brandstoffen, verdergaande verduurzaming.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 65

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Last tot 2021 ipv 2055
Bladzijde (in pdf)	35
Portefeuillehouder(s)	Vastgoed

Vraag	Waarom is met de stijgende kapitaallast slechts rekening gehouden tot 2021, terwijl deze in totaal 40 jaar loopt? En zijn er mogelijkheden tot baten, bv entreegelden?

Antwoord:

Abusievelijk is er bij de aanvraag in 2011 slechts rekening gehouden met budget voor de kapitaallasten tot en met 2021. Terwijl de kapitaallasten voor 40 jaar vastliggen. De baten op dit pand bestaan uit de huur en servicekosten die vastgelegd zijn in overeenkomsten. De gemeente kan de huur en servicekosten niet zo maar verhogen en ook niet om het verschil in de kapitaallasten op te vangen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 66

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.4 Overheveling taken naar gemeenten
Extra informatie	Verduidelijking afschaling
Bladzijde (in pdf)	38
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Welke kosten zitten in de afschalingsperiode / wat wordt hiervan betaald? Als dit personeel is, zou dat dan passen bij 1.7 Overschrijding inhuurplafond (naar tijdelijke werkzaamheden, inval zieke medewerkers, openstaande vacatures die extern ingevuld worden)?

Antwoord:

In 2022 is er vanuit Werkpakket 2 een bedrag van 2,110 beschikbaar om de toegenomen hulpvraag vanwege schuldenproblematiek van inwoners als gevolg van de coronacrisis te kunnen opvangen. De toename van de vraag blijft achter bij de verwachting waardoor de capaciteit niet volledig benut hoeft te worden. De opschaling is gebeurd middels tijdelijke contracten, een deel daarvan loopt dit jaar af. Door als eerste de beschikbare middelen uit de circulaire in te zetten voor de verhoogde capaciteit wordt de afhankelijkheid van het werkpakket teruggebracht v.w.b.t. de financiering van deze capaciteit.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 67

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.4 Overheveling taken naar gemeenten
Extra informatie	Kinderopvangtoeslagaffaire
Bladzijde (in pdf)	39
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg;

Vraag	Wat is het beoogde resultaat van de verbeterde dienstverlening door wijkteams en integrale samenwerking?

Antwoord:

De inzet van de POK (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag)-middelen hebben als beoogd resultaat:

- Meer capaciteit uitvoering gemeentelijke dienstverlening (met name wijkteams)
- Extra ondersteuning voor mensen met complexe problematiek
- Bij meervoudige problematiek betere coördinatie tussen uitvoerders in gemeente
- Versterken van het leervermogen gemeente om de uitvoering continu te verbeteren

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 68

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.3 Aanvullende zorg Jeugd
Extra informatie	onderaannemers, woonplaatsbeginsel
Bladzijde (in pdf)	52
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Wat is de verwachting t.a.v. wijziging woonplaatsbeginsel voor de toekomst en het effect op het budget voor Koos en Spoor030?

Antwoord:

We beginnen steeds meer zicht te krijgen op de financiële gevolgen van het woonplaatsbeginsel. De verwachting is nog steeds dat de gevolgen om en nabij budgetneutraal zijn. We hebben structrueel middelen ontvangen van het Rijk hiervoor die ook al toegevoegd zijn aan de begroting voor jeugd. KOOS en Spoor030 ontvangen een deel van dit budget om de cliënten die binnen hun zorggebied vallen te kunnen betalen. Hiermee is het voor hen dus ook budgetneutraal.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 69

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	onderbesteding 0,25 mljn
Bladzijde (in pdf)	54
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies); Cultuur;

Vraag	Als de onderbesteding culturele evenementen betreft wordt die dan ook daaraan besteed of komt het ten goedde van het totale budget?

Antwoord:

Zoals toegezegd in de raadsbrief TONK van 24 maart 2022, blijft een restant van de middelen beschikbaar voor het behoud en herstel van culturele evenementen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 70

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	Kansrijke start jonge kind
Bladzijde (in pdf)	57
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid

Vraag	Het resultaat lijkt niet terug te slaan op de tekst bij stand van zaken. Is dit maar in 2 wijken gedaan? Zijn er plannen voor structurele financiering?

Antwoord:

Het onderdeel ‘Het ontwerpproces kansrijke start van het jonge kind (0-6 jaar) door een laagdrempelige voorziening’ sluit niet aan op de tekst in de rechterkolom waarin wordt benoemd dat de lessen uit beide wijken worden getrokken. Deze toelichting gaat over de in 2021 gestarte Krijtclub. Met de Krijtclub zijn we in de wijken Overvecht en Rivieren-/Dichterswijk al doende gaan leren en ontwikkelen wat helpt bij het stimuleren van een eerlijke start bij jonge kinderen. Dit doen we met inwoners en professionals. Een onderdeel van dit ontwerpproces is het uitvoeren van een praktijktest. Dit doen we in deze twee verschillende wijken, omdat uit ons onderzoek blijkt dat een eerlijke start verschillende verschijningsvormen (en daarmee oplossingen) kent. Door aan te sluiten op de leefwereld van ouders en professionals leren we wat er nodig is in het bieden van een laagdrempelige en eenvoudige oplossing. In de zomer 2022 bepalen we het vervolg van De Krijtclub, inclusief bijbehorende financiering. Daarnaast zorgen we dat geleerde lessen gebruikt worden in bredere aanpakken, zoals het Jonge Kind. Zie ook pagina 60 van de VJN en www.dekrijtclub.nl (hyperlink)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 71

Fractie	Volt
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	5.1 Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting
Extra informatie	WHO advieswaarden
Bladzijde (in pdf)	81
Portefeuillehouder(s)	Milieu (en emissieloos vervoer)

Vraag	Is het niet beter de indicatoren direct in te stellen op de advieswaarden 2021?

Antwoord:

Zoals in de raadsbrief van december 2021 (https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Utrecht/18ab7901-d28d-4e09-8782-8006e2e987e3) is toegelicht (onder 'lokale overwegingen'), is het huidige luchtmaatregelenpakket (uit 2020) niet voldoende om de nieuwe advieswaarden(-2021) te behalen. Het luchtkwaliteitsbeleid en -maatregelenpakket in ‘Utrecht kiest voor Gezonde Lucht’ is gebaseerd op de WHO advieswaarden uit 2005, dit is in de indicatoren verduidelijkt door '- 2005' toe te voegen. De advieswaarden zijn nog niet meegenomen in de Voorjaarsnota. Zoals in de raadsbrief genoemd gaan wij graag met u in gesprek over de nieuwe WHO advieswaarden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 72

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Huisvesting Voedselbanken
Bladzijde (in pdf)	3
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Zit hier de Dierenvoedselbank ook bij? En is er volgens het college nu voldoende geld voor het huisvesten van de (Dieren)voedselbanken in Utrecht?

Antwoord:

De subsidie aan de dierenvoedselbank is voldoende om de huisvesting te kunnen betalen voor de komende jaren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 73

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Volkstuinen
Bladzijde (in pdf)	8
Portefeuillehouder(s)	Groen

Vraag	Hoe kan het dat het budget voor volktuinen voor 2022 van 171.000 naar 52.000 euro gaat? Waarom dit grote verschil, terwijl de behoefte aan volkstuinen alleen maar toeneemt? Wat betekent dit concreet voor de volkstuinen in Utrecht? (deze vraag geldt ook voor de subsidie voor 2023 en mogelijk ook later)

Antwoord:

Het betreft een financieel technische aanpassing. Het budget kent verschillende onderdelen (programma Samenleven & Sport), maar is per saldo gelijk gebleven. De genoemde 52.000 euro is een structureel investeringsbudget voor alle Utrechtse Volkstuinparken om het medegebruik door (buurt-)bewoners te stimuleren en te vergroten.
Het resterende bedrag van 125.000 euro is een budget voor eigenaarsonderhoud en -beheer. De Volkstuinverenigingen voeren deze taak uit; de gemeente als eigenaar faciliteert de verenigingen hiervoor.
De budgetten zijn structureel en beschikbaar de komende jaren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 74

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Vervanging verhardingen
Bladzijde (in pdf)	74
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Groen;

Vraag	Gaat het hier om verhardingen die worden vervangen door nieuwe verhardingen of ook verhardingen die worden vervangen door groen? Wat is de verhouding nieuwe verhardingen/groen in dit geval?

Antwoord:

Het gaat zowel om verhardingen die worden vervangen door nieuwe verharding als om verhardingen die worden vervangen door groen. Het verschilt per gebied hoeveel verharding door groen kan worden vervangen. De mogelijkheid om het wegprofiel aan te passen en ruimte te creëren voor groen is afhankelijk van de functie van de verharding in een bepaald gebied, de intensiteit van het (verkeers)gebruik en de boven- en ondergrondse ruimte.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 75

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"In september 2021 heeft de WHO nieuwe advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof (PM10 en PM2,5) opgesteld, op basis van vernieuwde wetenschappelijke inzichten inzake de invloed van luchtverontreiniging op gezondheid en sterfte. Deze nieuwe WHO-advieswaarden-2021 zijn aanmerkelijk strenger dan de WHO-advieswaarden uit 2005. In het uitvoeringsprogramma 'Utrecht kiest voor gezonde lucht' is vastgelegd dat wordt gestreefd naar het behalen van de WHO-advieswaarden-2005. Nu er nieuwe advieswaarden zijn moet in de effectdoelstelling duidelijk worden aangegeven dat ons beleid gericht is op de oude advieswaarden. "
Bladzijde (in pdf)	81
Portefeuillehouder(s)	Milieu (en emissieloos vervoer)

Vraag	Waarom kiest het college voor de oude advieswaarden uit 2005 en niet voor de nieuwe, strengere, advieswaarden uit 2021? We hebben toch doelen te behalen op het gebied van luchtkwaliteit en milieu/klimaat?

Antwoord:

Zie de beantwoording van vraag 71

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 76

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Denk hierbij aan het combineren van groen, isolatie en waterberging op een groen dak, waterinfiltratie en parkeerplekken via waterpasserende verharding, waterinfiltratie en groen via wadi's, waterberging, natuur en recreatie via de aanleg van vijvers en andere waterpartijen."
Bladzijde (in pdf)	8
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Dierenwelzijn

Vraag	Betekent dit ook dat er op termijn minder straatkolken komen waar amfibieën en andere kleine dieren in kunnen vallen, met grote sterfte tot gevolg?

Antwoord:

In de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie hebben wij onze voorkeursvolgorde voor de inzameling en verwerking van hemelwater vastgelegd. We proberen hemelwater eerst vast te houden en nuttig te gebruiken op het perceel, dan proberen het in te zamelen door het te bergen en infiltreren via verlaagde bermen, greppels of plantvakken en pas als dat niet lukt voeren we het af via een ondergronds hemelwaterriool naar oppervlaktewater. Voor de eerste twee oplossingen zijn geen straatkolken nodig, wat gunstig is voor kleine dieren. In straten met voldoende ruimte om het regenwater op te vangen en te infiltreren in verlaagde wegbermen en plantvakken zal het aantal straatkolken bij herinrichtingen afnemen. Het aantal straten met een dusdanig breed straatprofiel dat er voldoende ruimte is voor verlaagde groene wegbermen is beperkt, waardoor straatkolken in veel straten nodig blijven.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 77

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Specifiek voor de zuivering in Utrecht geldt dat het bij de volgende noodzakelijke renovatie van de zuivering onze intentie is de zuivering te verplaatsen naar een locatie die niet grenst aan woongebied."
Bladzijde (in pdf)	11
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Wordt hier rekening gehouden met het feit dat een rioolwaterzuivering ook niet in of nabij (waardevolle) natuur zou moeten komen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Bij de keuze van een toekomstige locatie van de huidige zuivering Utrecht aan de Brailledreef wordt rekening gehouden met alle wet- en regelgeving gericht op het voorkomen van overlast voor natuur, milieu en omwonenden. De specifieke passage in het Programma Water en Riolering 2023-2027 waar u naar verwijst is overgenomen uit het amendement dat de raad bij de vaststelling van de Visie Water en Riolering Utrecht en het bijbehorende Programma Water en Riolering 2022-2026 heeft aangenomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 78

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Met de aanleg van het nieuwe hemelwaterriool in de Zeeheldenbuurt..."
Bladzijde (in pdf)	14
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Dierenwelzijn ;

Vraag	Zijn voor hemelwaterriolen ook straatkolken nodig waar kleine dieren in kunnen vallen? Of werkt dat systeem anders? Wordt het water anders opgevangen/verzameld en zo ja, hoe dan?

Antwoord:

Over het algemeen wordt een hemelwaterriool ook gevuld via straatkolken. Dit werkt hetzelfde als bij een gemengd riool (riool waarbij afvalwater en hemelwater via dezelfde buis wordt ingezameld en afgevoerd). In onze voorkeursvolgorde voor de inzameling en verwerking van hemelwater hebben we vastgelegd dat we eerst proberen regenwater vast te houden en nuttig te gebruiken op het perceel, dan proberen het in te zamelen door het te bergen en infiltreren via verlaagde bermen, greppels of plantvakken en dan pas via een ondergronds hemelwaterriool. Voor de eerste twee oplossingen zijn geen straatkolken nodig, wat gunstig is voor kleine dieren

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 79

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Voor het afkoppelen via sloop-nieuwbouw hebben we nog geen concrete doelstelling opgenomen, omdat momenteel het inzicht ontbreekt om hiervoor een goede inschatting te maken.
Bladzijde (in pdf)	16
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Wanneer verwacht het college dat dit inzicht wél komt?

Antwoord:

Wij verwachten bij het Programma Water en Riolering 2024-2028 een inschatting te kunnen geven van het af te koppelen oppervlak op basis van sloop-nieuwbouw plannen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 80

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Voor groene daken wordt in ieder geval tot en met 2027 700.000 euro per jaar aan subsidies gereserveerd.
Bladzijde (in pdf)	17
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Denkt het college dat dit bedrag voldoende gaat zijn, gezien het grote animo hiervoor?

Antwoord:

Wij verwachten dat 0,7 miljoen euro per jaar voldoende is. Na de sterke groei van het afgelopen jaren lijkt het aantal aanvragen dit jaar te stabiliseren. Mogelijk ook omdat de focus van veel bewoners vanwege de hogere energieprijzen ligt bij de aanleg van zonnepanelen in plaats van groene daken. Wij evalueren de regeling jaarlijks. Als blijkt dat het huidige budget ontoereikend is, dan zullen wij u hierover een voorstel voorleggen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 81

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"We gaan na of het zinnig is ten behoeve van nieuwbouwontwikkelingen om regels vast te leggen die ervoor zorgen dat bij nieuwbouw zodanig gebouwd en bouwrijp gemaakt wordt dat de kans op grondwateroverlast minimaal wordt. Verder onderzoeken we de mogelijkheden en noodzaak om een gemeentelijk grondwatermodel te bouwen waarmee we toekomstige gevolgen van nattere winters op de grondwaterstand kunnen voorspellen."
Bladzijde (in pdf)	18
Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ordening; Openbare ruimte;

Vraag	Wanneer verwacht het college deze twee onderzoeken klaar te hebben en naar de raad te sturen?

Antwoord:

Momenteel werken wij de beleidsdoelen in de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie uit in omgevingsplanregels. Het streven is om die in het najaar aan u voor te leggen, zodat ze in kunnen gaan per 1 januari 2023 als de Omgevingswet van kracht wordt. Het opstellen van een grondwatermodel vraagt meer tijd. Door de complexe bodemopbouw in de gemeente (sterk wisselende dikte van de aanwezige kleilaag) is een heel gedetailleerd model nodig om op een locatie een reële voorspelling te kunnen doen van de grondwaterstand. We zijn aan het verkennen of dit technisch mogelijk is, maar kunnen nu nog geen toezegging doen of en wanneer we een gedetailleerd grondwatermodel tot onze beschikking hebben.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 82

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Grondwateronderlast ofwel schade en overlast door te lage grondwaterstanden is in Utrecht tot op heden geen groot probleem."
Bladzijde (in pdf)	18
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Deze uitspraak verbaast ons. Natuurorganisaties zeggen iets anders, namelijk dat de natuur hier wel degelijk zwaar onder te lijden heeft. En waarom staat hier niet bij dat er veel grotere problemen worden verwacht door te lage grondwaterstanden door klimaatverandering? Hier moet nu al (of eigenlijk gisteren) aan gewerkt worden, zodat het niet erger wordt en mens en natuur nog meer te lijden krijgt hieronder.

Antwoord:

Wij baseren ons op de ervaringen van de afgelopen droge jaren 2018 - 2020, waarin de droogteproblematiek in de stad beperkt is gebleven. Zie ook de raadsbrief over de effecten van droogte in de zomer 2018 op het openbaar groen. Wel hebben wij in dezelfde passage in het Programma Water en Riolering 2023-2027 aangegeven dat het groen in de stad wel schade kan oplopen als de grondwaterstanden te ver zakken en de toplaag van de bodem uitdroogt. Vandaar ook dat wij van het vasthouden van veel meer regenwater een speerpunt van het beleid hebben gemaakt in de Visie Klimaatadaptatie en de Visie Water en Riolering. De droogteproblematiek in de stad is momenteel echter niet te vergelijken met die in natuurgebieden op de droge zandgronden, zoals de Utrechtse Heuvelrug.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 83

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Daarnaast onderzoeken we of we analoog aan de maximaal toelaatbare grondwaterstand een minimaal toelaatbare grondwaterstand moeten vastleggen in omgevingsplan regels waarbij panden en bomen nog geen onomkeerbare schade oplopen."
Bladzijde (in pdf)	19
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Wanneer verwacht het college dit onderzoek klaar te hebben en naar de raad te sturen?

Antwoord:

Momenteel onderzoeken wij samen met de Wageningen Universiteit in het kader van het TKI (Topconsortia voor Kennis en Innovatie) onderzoek Eco-Systeem Stad, of wij een inschatting kunnen maken van de hoeveelheid water die het groen in de stad in droge periodes nodig heeft. Daarbij maken we een onderscheid in gras, struiken en bomen. Het onderzoek is onderdeel van een groter onderzoek in diverse gemeenten. Zo onderzoekt de gemeente Arnhem welke struiken en boomsoorten geschikt zijn voor het te verwachten toekomstige klimaat en welke bijdrage deze leveren aan stedelijke verdampingskoeling. Deze uitkomsten zijn ook voor ons interessant. Het onderzoek loopt van 2021-2024. Zodra wij relevante tussen- en eindresultaten van het onderzoek hebben zullen wij die met u delen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 84

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Dit maakt het ingewikkeld om invulling te geven aan onze zorgplicht om structurele grondwateroverlast te voorkomen."
Bladzijde (in pdf)	19
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	In hoeverre en op welke manier(en) gaat het college ervoor zorgen dat de ideeën en inspanningen van de gemeente die een te hoge of te lage waterstand moeten tegengaan wél worden meegenomen?

Antwoord:

We leggen ons beleid voor functies die invloed hebben op de grondwaterstand, zoals bemalingen, warmte koude opslag (wko), infiltratievoorzieningen en ondergrondse bouwwerken, vast in de Visie Ondergrond. De provincie en de waterschappen, die het bevoegd gezag vormen voor bemalingen (waterschappen) en wko (provincie) worden actief bij de Visie Ondergrond betrokken. Ook participeren wij actief in de beleidsvorming van de provincie en waterschap De Stichtse Rijnlanden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 85

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"Mogelijk liggen er kansen om het herstel van de instabiele westoever van de Nedereindseplas te combineren met verondieping van de plas voor natuurontwikkeling."
Bladzijde (in pdf)	20
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Groen;

Vraag	Wat is de planning met betrekking tot de natuurontwikkeling bij de Nedereindseplas? Wanneer komt de toekomstverkenning naar de raad en wanneer start de ontwikkeling?

Antwoord:

We werken momenteel met onze partners (gemeente IJsselstein, gemeente Nieuwegein, Provincie en Recreatieschap de Stichtse Groenlanden) in het project aan een voorstel voor de recreatieve en groene doorontwikkeling. Naar verwachting bespreken alle betrokken partners op bestuurlijk niveau dit voorstel in het vierde kwartaal van 2022, waarna het definitief wordt vastgesteld en ter informatie naar de raden en staten wordt gestuurd. Onderdeel van het voorstel wordt de uitwerking en planning voor de natuurontwikkeling.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 86

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"de vervanging proberen we het oppervlaktewatersysteem meteen robuuster en natuurvriendelijker te maken en de waterkwaliteit te verbeteren, door bijvoorbeeld duikers te vergroten of zelfs te vervangen door een brug."
Bladzijde (in pdf)	21
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Dierenwelzijn;

Vraag	In hoeverre wordt dierenwelzijn hierin meegenomen? Er vallen namelijk regelmatig kleine vogels en andere kleine dieren in duikers, die er niet meer zelf kunnen uitkomen. Dan moeten bewoners of de Dierenambulance toevallig de dieren opmerken, waardoor ze gered kunnen worden, maar er sterven ook dieren hierdoor.

Antwoord:

Ons beleid t.a.v. duikers is mede gebaseerd op dierenwelzijn. Het is beschreven op blz. 48 in de Visie Water en Riolering Utrecht. Daar vindt u de volgende passage: "Bij vervanging van een duiker vervangen we deze in de kleinere wateren door een duiker van minimaal 0,5 meter in doorsnede en in de hoofdwatergangen door een duiker van minimaal 0,8m in doorsnede. Uitgangspunt is dat de duiker tussen de 50 en 80% gevuld is. Door de duiker niet helemaal onder water te leggen verbetert de doorstroming voor kroos en kunnen watervogels makkelijker passeren. Daarnaast onderzoeken we altijd of we de duiker tegen beperkte meerkosten kunnen vervangen door een brug. Dit vanwege de extra ruimtelijke kwaliteit, de betere afvoer van hemelwater en de nog betere passeerbaarheid voor diverse soorten dieren". De situatie waar u op doelt is de zeer zeldzame situatie dat direct voor de duiker een stuw aanwezig is, waardoor kleine watervogels die meestromen met het water over de stuw klem kunnen komen te zitten in het stukje water achter de stuw en voor de duiker. Op locaties waar dit kan spelen leggen het waterschap of wij een drijfbalk neer die voorkomt dat watervogels door het water meegenomen worden over de stuw. Mochten we meldingen binnen krijgen van andere dieren (denk aan katten, honden, egels etc.) dan onderzoeken we of we op de betreffende locatie een FUP (Fauna uittreed plaats) kunnen aanbrengen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 87

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	"We zetten het onderzoek naar thermische energie uit oppervlaktewater (TEO) voort samen met HDSR en Rijkswaterstaat. Zeer kansrijke locaties zijn delen van de Merwedekanaalzone en het Beurskwartier." en "Daarnaast blijven we op een groot aantal locaties de oppervlaktewatertemperatuur meten om meer inzicht te krijgen in de mate en snelheid van opwarming van het oppervlaktewater als gevolg hete periodes."
Bladzijde (in pdf)	22
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Energie; Dierenwelzijn

Vraag	Is bekend wat de gevolgen zijn van thermische energie uit oppervlaktewater voor de flora en fauna in de wateren? Temperatuurwisselingen, daardoor meer sterfte van vissen bijvoorbeeld? Want het water wordt toch weer teruggebracht in dezelfde wateren? Graag een toelichting hoe het werkt en wat de gevolgen kunnen zijn voor flora en fauna in wateren.

Antwoord:

Bij de winning van thermische energie uit water wordt in koude periodes warmte onttrokken aan het water en in warme periodes koude. Dit kan op de specifieke plek van de winning leiden tot temperatuurverschillen van 3 tot 6 graden. Grotere temperatuurverschillen worden niet toegestaan om schade voor flora en fauna te voorkomen. Zo kan een daling van de watertemperatuur door koudelozing een nadelige uitwerking hebben op de groei en ontwikkeling van waterplanten. Voor sommige vissoorten kan koude leiden tot veranderingen in geschiktheid van paaigebieden en verschuiving in paaiperiode. Een verhoging van de watertemperatuur geeft juist weer meer kans op algengroei en problemen als blauwalg en botulisme. Bij de vergunningverlening voor de winningslocatie wordt hier door de waterkwaliteitsbeheerder op getoetst. Zie hiervoor de website van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en het Utrechtse Energieprotocol (stap 3). Voor meer informatie over thermische energie uit oppervlaktewater verwijzen wij naar de website van de Stowa. Meer informatie over de beoordeling is te vinden op de website van de helpdesk waterling .

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 88

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Vervangingsinvesteringen oppervlaktewater
Bladzijde (in pdf)	24
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Wat houden deze investeringen in, als in: wat betekent deze kostenpost concreet voor wateren?

Antwoord:

Het betreft vooral de vervanging en verbetering van duikers (buisverbindingen die sloten en waterpartijen met elkaar verbinden). Onder deze investeringen vallen ook de sanering van waterbodems en andere verbeteringsmaatregelen voor de waterhuishouding of waterkwaliteit. U kunt hierbij denken aan de aanleg van natuurvriendelijke oevers, onderwaterstructuren en het aanplanten van waterplanten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 89

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Ten tijde van het opstellen van deze voorjaarsnota en de eerste bestuursrapportage hebben we een gedwongen nieuwe aanbesteding in het kader van het Europees sanctiebeleid tegen Rusland opgelegd gekregen. Dit houdt in dat we per 10 oktober 2022 het contract met Gazprom moeten beëindigen
Bladzijde (in pdf)	36
Portefeuillehouder(s)	Energie; Vastgoed;

Vraag	Hoe kan het dat we in de VJN lezen dat het contract met Gazprom beeindigd wordt per 10 oktober terwijl de antwoorden op SV79/2022 niet aan de raad verzonden zijn? Waarom wordt het contract pas per 10 oktober beeindigd en niet eerder? Hoe gaat het college ervoor zorgen dat duurzaamheid een criterium wordt in de nieuwe aanbesteding? Hoe zorgen we wervoor dat we niet weer bij Gazprom uitkomen?

Antwoord:

De VJN is eerder gepubliceerd dan de beantwoording van de vragen en de aanvullende raadsbrief die is opgesteld om u te informeren. Voor de beantwoording van de SV79/2022 zochten we naast de beëindigen van het contract met Gazprom ook andere zaken uit. Een aanvullende raadsbrief ‘Gasleveringscontract Gazprom’ is 8 juni jl. naar uw raad gestuurd. Anticiperend op de beëindiging van het contract en de verwachte stijging in de energiekosten voor de organisatie hierdoor hebben we in de VJN deze tegenvaller ingeboekt.
De uiterste deadline van het beëindigen van het contract is op 1 oktober 2022 gesteld. Zo hebben we tijd om een nieuwe gasleverancier te vinden.
Wat betreft de duurzaamheid is onze inzet erop gericht om aan de basisvereisten voor maatschappelijk verantwoord inkopen (PIANOO) te voldoen (oa dmv CO_2 compensatie). Het nieuwe contract is een kortlopend contract tot eind 2023. Voor de periode vanaf 2024 doen we een nieuwe aanbesteding waarin opnieuw wordt bekeken welke duurzaamheidseisen we in dat kader gaan meenemen.
In het kader van het 5de sanctiepakket mag de gemeente Gazprom op juridische gronden uitsluiten van deelname.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 90

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	|"als gevolg van nieuwe afspraken met reclame-exploitanten kan de inkomstenderving beperkt worden"
Bladzijde (in pdf)	26
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Wat is er in welke afspraken veranderd?

Antwoord:

De overeenkomsten voor A0-reclame en voor de mast langs de A12 liepen tijdens of kort na de coronaperiode af. Omdat het resultaat van een nieuwe aanbesteding in deze periode onzeker was (zowel wat betreft interesse van de markt als wat betreft afdracht) en voorbereidingstijd voor een nieuwe aanbesteding noodzakelijk is, hebben wij beide overeenkomsten middels een enkelvoudige procedure met vrijwillige transparantie en voor de beperkte duur van twee jaren opnieuw gegund aan dezelfde exploitanten. Bij A0-reclame levert dat een (tijdelijke) verminderde afdracht op ten opzichte van de voorgaande overeenkomst, bij de mast is de afdracht in lijn met de voorgaande.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 91

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Er wordt uitgelegd wat een knelpunt is, en uitgelegd waarom bij sommige programma welke knelpunten zijn en waarom er meer geinvesteerd moest worden. Bij Duurzaamheid geen we geen extra kosten.
Bladzijde (in pdf)	28
Portefeuillehouder(s)	Energie; Openbare ruimte;

Vraag	Waarom is de klimaatcrisis geen knelpunt en waarom wordt er niet meer geld uitgetrokken om de klimaatcrisis, die steeds verder uit de hand loopt, tegen te gaan?

Antwoord:

De opgestelde Voorjaarsnota is een beleidsarme voorjaarsnota, in afwachting van het Coalitieakkoord 2022-2026 - dat de koers voor de komende jaren schetst. De beantwoording van deze vraag is in lijn met het (vorige) coalitieakkoord 2018-2022 gedaan en de raadsbrief Burgeragendering Urgente maatregelen klimaat Utrecht (10 februari 2022).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 92

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	extreme prijsstijgingen groenonderhoud
Bladzijde (in pdf)	32
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Groen;

Vraag	Hebben de prijsstijgingen ook gevolg voor de kwaliteit of de kwantiteit van het groenonderhoud? Zijn er bijvoorbeeld keuzes gemaakt om minder frequent te beheren, of om minder eisen aan de kwaliteit te stellen om de prijsstijigingen te beperken, of zijn de randvoorwaarden mbt groenonderhoud gewoon gelijk gebleven ondanks de prijsstijgingen?

Antwoord:

Op dit moment worden voor het groenonderhoud dezelfde kwaliteits- en kwantiteitsnormen gehanteerd. De randvoorwaarden met betrekking tot groenonderhoud zijn gelijk gebleven.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 93

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Welgelegen en den Hommel; Kanaalstraat; Amazonekwartier; Taagdreef; Reitdiepstraat
Bladzijde (in pdf)	0
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Groen;

Vraag	Wat wordt bedoeld met "vervangen en saneren van bomen"? Wat is "saneren" als het om bomen gaat? En wat zijn redenen om hier bomen te vervangen, hoeveel wordt er vervangen, waarmee en waarom?

Antwoord:

Vervangen en saneren is dubbelop. In het vervolg spreken we alleen nog over vervangen van bomen. Vervangen betekent dat een boom die een slechte toekomstverwachting heeft vervangen wordt door een nieuwe boom. Als het noodzakelijk is wordt ook de groeiplaats voor de nieuwe boom verbeterd. We kiezen de boomsoorten waar mogelijk samen met bewoners en zorgen daarbij ook voor diversiteit in boomsoorten.
De hier genoemde projecten zijn in voorbereiding. Er is op dit moment nog niet exact per project aan te geven hoeveel bomen worden vervangen en waardoor.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 94

Fractie	Partij voor de Dieren
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	Bochtdijk
Bladzijde (in pdf)	12
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte; Groen;

Vraag	Wat wordt bedoeld met "vervangen en saneren van bomen"? Wat is "saneren" als het om bomen gaat? En wat zijn redenen om hier bomen te vervangen, hoeveel wordt er vervangen, waarmee en waarom?

Antwoord:

Vervangen en saneren is dubbelop. In het vervolg spreken we alleen nog over vervangen van bomen. Vervangen betekent dat een boom die een slechte toekomstverwachting heeft vervangen wordt door een nieuwe boom. Als het noodzakelijk is wordt ook de groeiplaats voor de nieuwe boom verbeterd. We kiezen de boomsoorten waar mogelijk samen met bewoners en zorgen daarbij ook voor diversiteit in boomsoorten.
Op de Bochtdijk zijn in juni 2019 meerdere bomen instabiel geraakt en omgewaaid, daarbij is het asfalt ook beschadigd. De bomen waren te groot om in het smalle talud te kunnen staan. Conform het bomenbeleid is het de bedoeling om de indertijd 32 verwijderde bomen te vervangen. We onderzoeken mogelijkheden voor groeiverbetering en kijken of er in verband met instabiliteit ook andere bomen vervangen moeten worden. Voor dit project hebben we nog in onderzoek welke boomsoorten geschikt zijn als vervanging voor de omgewaaide bomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 95

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	Openbare ruimte en Groen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	31
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Waarom worden de extra kosten van extreme prijsstijgingen groen onderhoud, specialistisch reinigen, en verwijderen olie- en vetsporen niet ook in volgende jaren meegenomen?

Antwoord:

In de Raadsbrief van 1 april jongsleden over de stand van zaken wat betreft de (bouw)kostenstijgingen hebben we aangegeven dat gezien de onzekerheden in de prognoses over prijsontwikkeling we een besluit hierover gelijk laten oplopen met het moment van de integrale afweging door uw raad. Op dat moment worden recente ontwikkelingen en ambities afgewogen met het beschikbare budget. Het jaar 2022 vraagt om maatwerk, omdat bij veel contracten per 1 januari de index wordt verhoogd. De prijsstijgingen voor groen onderhoud, specialistisch reinigen en het verwijderen van olie- en vetsporen voor 2022 zijn daarom onderdeel van de tussentijdse bestuursrapportages (Berap). De consequenties voor 2023 en verder wordt meegenomen in de generieke lijn algemene prijsstijgingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 96

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.2 Inzet overgebleven TONK-middelen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	51
Portefeuillehouder(s)	Economische zaken; Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies);

Vraag	Waarom is het TONK-budget niet volledig uitgegeven?

Antwoord:

Het aantal aanvragen TONK bleef lager dan de aanvankelijke verwachting, ondanks diverse verruimingen van de regeling en een intensieve communicatiecampagne.
In Utrecht kenden we een zeer toegankelijke regeling voor de TONK. Bijna alle gemeenten in Nederland zagen echter dat de
aantallen achter bleven bij hun prognoses. Het beeld is dat het aantal huishoudens met inkomstendaling vanwege corona niet zo groot is als in eerste instantie verwacht. Bovendien is het geen doelgroep die makkelijk naar de gemeente stapt voor steun. Bij de twee verruimingen die we in Utrecht hebben doorgevoerd zien we dat ook terug, doordat het aantal aanvragen niet tot nauwelijks steeg.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 97

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	73
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit

Vraag	Wat is de oorzaak van de verhoogde kosten van busbaan Dichterswijk?

Antwoord:

Op 16 maart 2021 informeerden we u over de einde levensduur van het brugval. Hierin melden we dat het uitgangspunt van hergebruik van het brugval (bij het raadsbesluit van 26 april 2018 'Voorlopig Ontwerp en bestemmingsplan Busbaan Dichterswijk HOV Z90') niet haalbaar is, omdat de geconstateerde slijtage te groot is om de brug voor de lange termijn veilig in bedrijf te houden. De verhoogde kosten hebben betrekking op het aanbesteden, ontwerpen, realiseren en plaatsen van een nieuw brugval.
De verhoogde kosten van de vervanging van het brugval passen binnen de totale subsidiebeschikking HOV Leidsche Rijn van de Provincie, waar de busbanen Dichterwijk en Transwijk onderdeel vanuit maken. Het overschot op de provinciale subsidie voor de busbaan Transwijk is nav van onderstaande raadsbrief en de afronding van de busbaan Transwijk toegevoegd aan de busbaan Dichterswijk ten behoeve van de vervanging van het brugval.
Zie voor de afweging ook:
Raadsbrief Vervanging brugval Nelson Mandelabrug Utrecht - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 98

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	4.1 Bijsturingsvoorstellen investeringsprojecten 2022
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	75
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Waarom zijn de kosten van het vervangen van speelobjecten naar beneden bijgesteld?

Antwoord:

Wij hebben per abuis een onjuist bijgesteld bedrag voor de vervanging van speelobjecten in de investeringsstaat opgenomen. Het actuele bedrag blijft conform de programmabegroting 2022 ongewijzigd 6,686 miljoen euro. Wij corrigeren het onjuiste bedrag met een erratum.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 99

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	In het MPUV 2022 wordt gesproken over veel projecten, waaronder de DePlaatsmaker. Er wordt beschreven dat de beschikbare middelen niet voldoende waren, maar toch is er vrij veel resterende financiële ruimte.
Bladzijde (in pdf)	71
Portefeuillehouder(s)	Vastgoed

Vraag	Waarom zijn de uitgaven vervangingsinvesteringen voor cultuur lager dan verwacht?

Antwoord:

De vervangingsinvesteringen liggen ten opzichte van de MPUV 2021 in de jaren 2023 en 2024 lager. Dit wordt veroorzaakt omdat investeringsprojecten later van start gaan dan oorspronkelijk gepland.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 100

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	In de MPUV 2022 worden de verschillende MFA's besproken. Veel werkzaamheden zijn in de toekomst (na 2022) gepland. De vervangingsinvesteringen zijn lager dan verwacht.
Bladzijde (in pdf)	81
Portefeuillehouder(s)	Vastgoed

Vraag	a) Hoe komt het dat de vervangingsinversteringen lager zijn dan verwacht? b) een aantal van de werkzaamheden zijn tijdelijk stilgelegd/vertraagd, niet alleen door corona. Zijn er overeenkomende oorzaken van het uitstel van realisatie van de werkzaamheden?

Antwoord:

De vervangingsinvesteringen liggen ten opzichte van de MPUV 2021 in de jaren 2023 en 2024 lager. Dit wordt veroorzaakt omdat investeringsprojecten later van start gaan dan oorspronkelijk gepland. Er zijn naast Corona meerdere oorzaken hiervoor. Projecten gaan later van start doordat het huidig gebruik grootschalige restauratie in de weg staat, afspraken over verduurzaming en financiële haalbaarheid afstemmen met huurders kost meer tijd dan gepland, en bij enkele panden is het tijdrovend om de ambities af te stemmen met de Vereniging van Eigenaren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 101

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte
Extra informatie	De ambtelijke organisatie is de afgelopen jaren echter onvoldoende meegegroeid met de groei van de stad en de complexere opdrachten. Daardoor staan de uitvoering en de organisatie onder grote druk.
Bladzijde (in pdf)	50
Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ordening; Personeel en Organisatie;

Vraag	Wat is de gemeente van plan hieraan te gaan doen. Is er een plan om de ambtelijke organisatie te laten groeien? Zo nee, wat zijn de gevolgen als dit niet gebeurd?

Antwoord:

Deze voorjaarsnota en eerste bestuursrapportage bevatten geen voorstellen voor beleidskeuzes maar alleen voorstellen voor onvermijdelijke financiële ontwikkelingen en knelpunten. In het coalitieakkoord worden de beleidsinhoudelijke voorstellen gedaan worden en is ook het versterken van de uitvoeringskracht onderwerp. De vertaling van de beleidskeuzes zullen vervolgens in de begroting worden verwerkt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 102

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet Ruimte
Extra informatie	Zonder versterking op deze terreinen zien wij de kansen voor goede afspraken en forse medefinanciering vanuit andere overheden niet slagen.
Bladzijde (in pdf)	51
Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ordening; Mobiliteit; Wonen

Vraag	Wat valt hier onder? En welke voorbeelden zijn er over mogelijke samenwerkingen?

Antwoord:

Vanuit dit budget werken we mee aan het komen tot deals met het rijk op bijvoorbeeld ‘wonen en mobiliteit’, concreet rond de schaalsprong ov en Groot Merwede. Wanneer binnen het organisatieonderdeel Ruimte het budget hiervoor niet meegroeit, verzwakt dit onze inzet in lobby en beïnvloeding. Dit geldt ook voor onze inzet op bijvoorbeeld groeninvesteringen en klimaat.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 103

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	Voor 2022 is t/m maart een vijfde van de middelen voor sport, welzijn en cultuur ingezet.
Bladzijde (in pdf)	54
Portefeuillehouder(s)	Sport (incl. sportaccommodaties); Welzijn; Cultuur

Vraag	Hoe komt het dat er maar 1/5 van de middelen zijn ingezet?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 33

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 104

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	In het stukje begroting staat dat er 1 mil is begroot voor Kansrijke kinderen jonge start. Alleen de prognose komt neer op 0,5 mil.
Bladzijde (in pdf)	60
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Waarom is er zo'n groot verschil tussen de begroting van "Kansrijke kinderen jonge start" en de prognose.

Antwoord:

Er is inderdaad een verschil tussen de begroting van 'Kansrijke Start het jonge kind' en de prognose. In de prognose hebben we ten onrechte de kosten waarvan de omvang nog niet vaststaat en die in de loop van het jaar duidelijk worden nog niet opgenomen. In de volgende rapportage 2e BERAP passen we de prognose aan. Het budget is bedoeld voor twee onderdelen:

1. Kansrijke Start (onze lokale inzet gericht op de eerste 1000 dagen van het kind)
2. 'De Krijtclub': het ontwerpproces kansrijke start van het jonge kind van 0 tot 6 jaar.

1. Bij Kansrijke Start gaat het om extra inzet voor gezinnen tijdens de eerste 1000 dagen van het kindje. Een gedeelte van het budget hebben we benut voor interventies waar gezinnen direct bij gebaat zijn. Daarnaast hebben we middelen gereserveerd om in te kunnen spelen op vragen en initiatieven vanuit de stad of wijk. Tot nu toe was de vraag vanuit de stad en de wijk minder groot dan begroot.
2. In de zomer 2022 bepalen we het vervolg van De Krijtclub inclusief inzet van het resterende budget. Hiervoor gebruiken we de uitkomsten en ervaringen uit de praktijktesten in Overvecht en Rivieren-/Dichterswijk en betrekken hierbij de ouders, professionals, beleidsadviseurs en gemeenteraad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 105

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	5. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting
Extra informatie	gemiddeld aandeel verkeer opde verbindingsweg.
Bladzijde (in pdf)	80
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit

Vraag	Waarom komt E1.2.8. te vervallen?

Antwoord:

Voorheen waren er twee effectindicatoren, namelijk: ‘gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de invalsroutes’ en ‘gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op verbindingswegen’. Deze twee indicatoren overlappen elkaar deels; want verkeer dat over de invalsroutes rijdt zal veelal ook gebruikmaken van de verbindingswegen. We stellen voor om in het vervolg alleen de effectindicator ‘gemiddeld aandeel gebiedsvreemd verkeer op de invalsroutes’ te hanteren. Daar is een tweetal redenen voor:

1. We willen dat automobilisten zo lang mogelijk over de ring rijden en een invalsroute kiezen die het dichts bij de bestemming dan wel herkomst ligt. Een voorbeeld ter verduidelijking: we willen dat automobilisten komende uit Amsterdam met een bestemming in Hoograven gebruikmaken van de invalsroute Waterlinieweg, waardoor automobilisten zo lang mogelijk over de ring (A2-A12) rijden en dus niet gebruikmaken van de invalsroute Martin Luther Kinglaan om vervolgens via de verbindingswegen Beneluxlaan en ’t Goylaan naar Hoograven rijden. In hoeverre we deze doelstelling verwezenlijken kunnen we daarom het beste meten door het gebiedsvreemd verkeer op de invalsroutes te monitoren, want daarmee maken we inzichtelijk hoeveel verkeer gebruik maakt van de ‘juiste’ routes.
2. We meten het gebiedsvreemde verkeer met ‘floating car data’. Deze gegevens zijn afkomstig uit navigatiesystemen en apps van automobilisten. Het percentage automobilisten dat gebruikmaakt van navigatiesystemen waarmee we de relevante data vergaren is op invalsroutes aanmerkelijk hoger en daardoor betrouwbaarder dan op verbindingswegen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 106

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	5. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting
Extra informatie	De doelstellingen direct onder dit kopje luidt: Utrecht is een stad met een gezonde, stille en veilige leefomgeving
Bladzijde (in pdf)	81
Portefeuillehouder(s)	Milieu (en emissieloos vervoer)

Vraag	Wat wordt er bedoeld met een stille leefomgeving? Wat heeft dit voor gevolgen voor het beleid?

Antwoord:

Onze ambitie om geluidoverlast te verminderen houdt niet in dat het in de hele stad stil moet zijn. Utrecht kent grote rustige woonwijken met daartussen enkele drukke wegen. Bij woningbouwplannen eisen we vanuit ons beleid altijd dat elke woning tenminste één geluidsluwe gevel heeft, waar het rustig genoeg is om een raam open te doen. Ook is ons beleid (Geluidnota 2014; RSU) gericht op voldoende (openbare) stille plekken in elke buurt. Met de bouw van gesloten bouwblokken worden luwe binnentuinen gecreëerd. Met deze maatregelen creëren we een stille leefomgeving.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 107

Fractie	Student & Starter
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	5. Aanpassingen doelstellingen en indicatoren in de programmabegroting
Extra informatie	De doelstelling bij volkgezondheid is aangepast. Hier ontbreekt verdere toelichting wat de reden daarvan is.
Bladzijde (in pdf)	83
Portefeuillehouder(s)	Volksgezondheid

Vraag	Wat veranderd er inhoudelijk aan deze doelstelling door het aanpassen van de titel?

Antwoord:

De doelstelling is taalkundig aangepast. De nieuwe formulering is begrijpelijker dan de oude. Inhoudelijk is er niets veranderd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 108

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.2 Prijsstijgingen
Extra informatie	Prijsstijgingen
Bladzijde (in pdf)	13
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Welke maatregelen neemt de gemeente pro-actief om materiaaltekorten te voorkomen?

Antwoord:

De leveringsproblemen van materialen in de bouw zijn een internationaal probleem. Deze problemen manifesteren zich vooral bij onze opdrachtnemers. Als opdrachtgeven zien wij geen rol om ons actief met deze mondiale problematiek bezig te houden. Wel zijn wij in contact met opdrachtnemers die deze problemen ervaren.
Voor ons eigen onderhoud gaan wij slim om met de materialen die wij hebben en waar het kan hergebruiken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 109

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.2 Prijsstijgingen
Extra informatie	Prijsstijgingen
Bladzijde (in pdf)	13
Portefeuillehouder(s)	Personeel en Organisatie

Vraag	Welke maatregelen neemt de gemeente pro-actief om personeelstekorten bij essentiele diensten zoals de vuilophaaldiensten te voorkomen?

Antwoord:

Via een uitzendbureau stomen nieuwe (veelal jonge) “huisvuilbeladers” in. Daarbij worden geen eisen gesteld aan het opleidingsniveau. Medewerkers kunnen zich laagdrempelig aanmelden zonder dat ze persé een brief of CV hoeven in te dienen. Met deze manier van ‘open hiring’ krijgen meer mensen die willen werken (en denken de baan aan te kunnen) de kans om te laten zien wat hij of zij waard is. Op het moment dat er binnen de gemeente Utrecht een vacature vrijkomt bij de afvalinzameling voor de functie van Chauffeur dan maakt deze uitzendkracht (die werkervaring heeft opgedaan als huisvuilbelader) binnen het vakgebied kans om in vaste dienst te komen, een (groot)rijbewijs te halen en een MBO opleiding te volgen. Op deze wijze zijn we er de afgelopen jaren in geslaagd om vacatures te vervullen en mensen te motiveren om voor de gemeente te komen werken. In Corona tijd hebben we ook geleerd om na te denken over scenario’s waarbij we over onvoldoende personeel kunnen beschikken. In geval van nood kunnen we terugvallen op inhuurcontracten die zijn afgesloten met aannemers voor de inhuur van voertuigen met chauffeur.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 110

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.7 Overschrijding inhuurplafond
Extra informatie	Inhuur
Bladzijde (in pdf)	15
Portefeuillehouder(s)	Personeel en Organisatie

Vraag	Er sprake van uitvoeringskracht inhuren. Wat wordt bedoeld met uitvoeringskracht?

Antwoord:

Met uitvoeringskracht wordt externe capaciteit bedoeld om de extra onvoorziene taken voor de gemeente te kunnen uitvoeren.

Schriftelijke vragen:

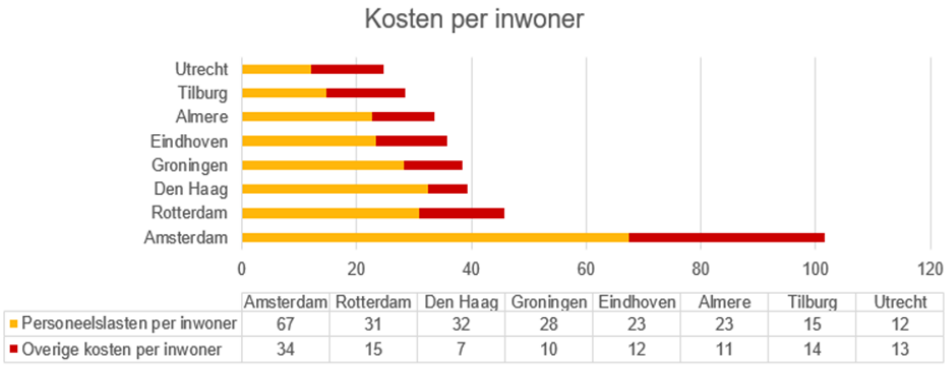
Vraagnummer: 111 (Burgemeester en Linda)

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Leren van anderen
Bladzijde (in pdf)	29
Portefeuillehouder(s)	Burgerzaken (burgemeester); Personeel en Organisatie;

Vraag	Is personele inzet de enige oplossing hiervoor? Zeker gezien de krappe arbeidsmarkt is dit een uitdaging. Zijn de processen van de gemeente voor 'bewerkelijke' zaken wel op orde? In hoeverre zijn de kosten voor de gemeente Utrecht hoger of lager dan bij vergelijkbare gemeenten? Kunnen we leren van gemeenten die meer ervaring hebben met dergelijke zaken.

Antwoord:

In Utrecht hebben we al veel kennis en ervaring met complexe casuïstiek. We trekken samen met G4 op en met andere grotere steden met een vergelijkbare populatie als Utrecht om kennis met elkaar te delen, continu te leren en te verbeteren. Ook zijn en blijven we kritisch op onze eigen processen, gaan altijd eerst na of we zaken efficiënter kunnen doen en zo houden we onze processen op orde. Desondanks constateren wij dat de gemiddelde doorlooptijd toeneemt. Dit komt door de complexe materie, verschillende en veranderende wet- en regelgeving waaraan we moeten voldoen en de zeer geringe wettelijke ruimte om verder te digitaliseren, ondanks onze actieve inzet hierop.
In juni 2021 is een benchmarkonderzoek gedaan met de G8 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Groningen, Almere, Tilburg). Hieruit blijkt dat Utrecht de laagste kosten voor Burgerzaken heeft per inwoner én het laagste percentage op personeelskosten.

	Amsterdam	Rotterdam	Den Haag	Groningen	Eindhoven	Almere	Tilburg	Utrecht
Personeelslasten per inwoner	67	31	32	28	23	23	15	12
Overige kosten per inwoner	34	15	7	10	12	11	14	13

	Amsterdam	Rotterdam	Den Haag	Groningen	Eindhoven	Almere	Tilburg	Utrecht
Personeelslasten in % totaal	66%	68%	83%	74%	65%	67%	51%	49%

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 112

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	31
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	wat is de reden dat de kosten voor het specialistisch reinigen zo zijn toegenomen? Doet de gemeente dit in eigen beheer of is dit uitbesteed?

Antwoord:

De gemeente voert de werkzaamheden wat betreft het specialistisch reinigen niet zelf uit, maar heeft deze uitbesteed. De marktwerking van de openbare aanbesteding heeft geresulteerd in substantieel hogere prijzen ten opzichte van het voorgaande contract.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 113

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	Prijsstijgingen
Bladzijde (in pdf)	31
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Er is sprake van exteme prijsstijgingen bij zowel groen onderhoud, verwijderen vet, olie etc. Heeft de gemeente geen langlopende contracten met bedrijven hiervoor?

Antwoord:

De gemeente heeft hier (langlopende) contracten voor afgesloten. Aanbesteden voor een langere periode dan vier jaar is vanuit de aanbestedingswet alleen mogelijk als er bijzondere omstandigheden van toepassing zijn. Dat is hier niet het geval.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 114

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	32
Portefeuillehouder(s)	Openbare Ruimte

Vraag	Wat is de reden voor de enorme kostentoename? Logisch dat de gemeente dit blijft doen, maar is er kritisch gekeken

Antwoord:

Eind 2020 zijn deze werkzaamheden opnieuw aanbesteed. De nieuwe contractant hanteert voor de diverse werkzaamheden voor het verwijderen van olie- en vetsporen substantieel hogere tarieven. Vanwege strengere wet- en regelgeving moet gespecialiseerd materieel ingezet worden (tevens afvoer naar erkende verwerkers). Het verwijderen van olie- en vetsporen zijn activiteiten die we vanuit veiligheid verplicht zijn om uit te voeren. We hebben niet de keuze om dit niet te doen

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 115

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	Ruimtelijke ontwikkeling Wonen en Erfgoed
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	31
Portefeuillehouder(s)	Handhaving

Vraag	Dit stuk is niet langer actueel. Maakt het verschil voor de geraamde extra kosten van toezicht en handhaving dat de WKB is uitgesteld tot 1 januari 2023?

Antwoord:

In de toelichting op de kosten voor de WKB staat een invoeringsdatum van 1 juli 2022. Dit moet zijn 1 januari 2023. In de onderbouwing van de kosten is hier wel rekening mee gehouden en zijn deze vanaf 2023 meegenomen in het financieel beeld.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 116

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	Ruimtelijke ontwikkeling Wonen en Erfgoed
Extra informatie	Bouwbesluit 2012
Bladzijde (in pdf)	31
Portefeuillehouder(s)	Handhaving

Vraag	Is bij de geraamde kosten ook meegenomen dat het deel van het technisch bouwbesluit dat nu door de gemeente wordt getoetst zal worden getoetst door een externe private partij en dat dit op kosten van de bouwende partij gebeurt? Is niet te verwachten dat de gemeente minder geld zal uitgeven aan het in dienst nemen en/of inhuren van hoog gekwalificeerd technisch personeel?

Antwoord:

Ja, de kosten voor het toezicht op de uitvoering van een omgevingsvergunning zijn voor de initiatiefnemer zelf en maakt geen deel meer uit van de kosten van Vergunning, Toezicht en Handhaving. De bouwleges zullen voor dit onderdeel dan ook verlaagd worden.
Daar tegenover staat dat door het van kracht worden van de Wet nieuwe activiteiten voor de gemeente als bevoegd gezag moeten worden uitgevoerd. Er zijn extra kosten te verwachten doordat er toch toezicht en handhaving plaats zal moeten vinden (en gekwalificeerd technisch personeel benodigd is). Deze activiteiten kunnen niet gedekt worden uit de legesinkomsten, waardoor een beroep gedaan moet worden op de algemene middelen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 117

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.2 Prijsstijgingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	13
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Er staat enerzijds dat prijsstijgingen worden opgevangen in de projecten zelf, anderzijds wordt onderzoek gedaan naar de financiële effecten en de ruimte om dit op te vangen in het gemeentelijke accres. Hoe wordt deze vertaalslag van de huidige aanpak naar het gewenste inzicht gemaakt? Houdt ieder project bij wat de meerkosten zijn, en wordt er een optelsom gemaakt?

Antwoord:

In onze brief van 1 april over de (bouw)kosten stijging hebben wij het vervolg traject op hoofdlijnen geschetst. In de vertaalslag naar het maken van een inschatting van het effect van prijsstijgingen en mogelijke leveringsproblemen wordt een inschatting gemaakt van het effect per project, maar ook van lopende contracten en het effect voor subsidierelaties. Dit betreft een analyse van lopende en op termijn startende projecten, contracten en aanbestedingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 118

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.2 Prijsstijgingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	14
Portefeuillehouder(s)	Onderwijs (incl. onderwijshuisvesting, bibliotheek)

Vraag	Er staat "Voor het huidige jaar hebben we als onderdeel van de knelpunten een aantal budgetten extra verhoogd zoals de stijgende energiekosten, bouwkosten voor onderwijsinstellingen (wettelijk verplichte taak), specialistisch reinigen van toiletvoorzieningen en groen onderhoud. Dit op basis van een eerste inschatting." Dit zijn specifieke dossiers. Hoe is de afweging gemaakt om wel of geen budgetten te verhogen? Vanuit welke andere dossiers is hier ook om gevraagd, of wordt dit nu ook aangekaart?

Antwoord:

Voor onderwijshuisvesting wordt doorgaans de BDB-index gebruikt, zoals is opgenomen in de paragraaf over prijsstijgingen voor bouwprojecten. Het afgelopen jaar hebben we ook gemonitord wat de werkelijke situatie is voor de huisvestingsprojecten voor scholen. Daarbij hebben we geconstateerd dat in de praktijk voor onderwijshuisvesting de aanbestedingen nadeliger uitvallen dan de BDB-index voorspelt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 119

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.6 Ontwikkelingen Vennootschapsbelasting
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	15
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Ziet het college nog andere instrumenten (dan naar de rechter gaan) om eruit te komen met de Belastingdienst?

Antwoord:

Met de Belastingdienst heeft sinds 2016 regelmatig overleg plaatsgevonden over de aangifte Vennootschapsbelasting en de belastingplicht van onder meer de reclamevergunningen. Met betrekking tot de reclamevergunningen heeft dat niet tot een gedeeld standpunt geleid. Ook het bezwaartraject heeft er niet toe geleid dat er overeenstemming werd bereikt. In dit geval is het daarom aangewezen om de belastingrechter om een oordeel te vragen, te meer omdat het verschil in inzicht hoofdzakelijk juridisch van aard is. Overigens staat de procedure van Utrecht niet op zichzelf en zijn ook andere gemeenten in soortgelijke procedures met de Belastingdienst betrokken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 120

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.1 Financiële ontwikkelingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	0
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Er staat "Per saldo nemen de inkomsten uit de algemene uitkering structureel met 31 miljoen euro toe." Hoe verhoudt dit zich tot de veelgenoemde financiële onzekerheden vanuit Den Haag? En hoe verklaart het college dat de extra middelen voor jeugdzorg hoger uitpakken dan de toename in kosten van jeugdzorg?

Antwoord:

De financiële onzekerheden zijn onder andere de impact van de herijking, de opschalingskorting, de middelen voor jeugdhulp en een aanpassing van de financiering van gemeenten. Deze onzekerheden zitten niet in de algemene uitkering van 31 miljoen. De extra middelen jeugdzorg zijn meegenomen, de onzekerheid zit in de opstelling van de hervormingsagenda en het financiële effect voor de gemeente Utrecht (zie beantwoording raadsvraag 5 en 6).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 121

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.1 Financiële ontwikkelingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	21
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	In de tabel staan negatieve posten als "ingeboekt", en "verlagen risico". Waarom is dit een soort tweetraps aanpak geweest, en hoe komt het (terugkijkend) dat we ons toen zo rijk hadden gerekend? Was dit niet te voorzien vorig jaar?

Antwoord:

Het ingeboekte bedrag gaat over extra middelen jeugdhulp. Dit staat bij de Programmabegroting 2021 verder toegelicht. Daarnaast is er in de financiële strategie van de Voorjaarsnota 2021 extra accres ingeboekt, omdat de verwachting was dat het Rijk meer geld zou gaan uitgeven en dit zou leiden tot een stijging van het accres. Voor beide gevallen hebben we ons niet rijk gerekend, want er is juist meer gecompenseerd dan destijds ingeboekt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 122

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.1 Financiële ontwikkelingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	22
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Er staat "Dez calculatie wordt nog geactualiseerd, want Inmiddels is de herijking in besluit genomen, echter niet met een verevening van 90%, maar met bestaande verevening.". Waarom hebben we dit nu nog niet, en wanneer kunnen we dit verwachten? En welk verschil maakt die keuze in verevening precies?

Antwoord:

De laatste publicatie van BZK is van januari 2022. Toen was het uitgangspunt nog 90% verevening. In de Meicirculaire 2022 zal de herijking financieel worden vertaald. De verevening is een negatieve maatstaf in de algemene uitkering van het gemeentefonds. De verevening gaat over het percentage van de WOZ waarde van woningen en niet-woningen. Momenteel is de verevening 80% woningen en 70% niet-woningen. Dat is gunstiger dan het voorstel van 90% woningen en 90% niet-woningen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 123

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.1 Financiële ontwikkelingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	23
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Er staat "Stelpost investeringsagenda groei Er staan nog middelen ten aanzien van groei op een stelpost." Dit lijkt mij niet echt een uitleg. Kan dit iets nader worden toegelicht, wat die stelpost inhoudt en waar dit geld in wordt geïnvesteerd, en in hoeverre er sprake is van onderbesteding?

Antwoord:

In de Programmabegroting 2021 is er 6,944 miljoen euro voor groei van de stad beschikbaar. In de onderliggende specificaties is uitgegaan van afgeronde bedragen en er is daardoor een saldo ontstaan van 0,062 miljoen euro. Dit bedrag is nog niet geïnvesteerd en is daarom bij deze VJN betrokken. In de Programmabegroting 2023 komt een specificatie van de investeringen.

Raadsvragencyclus Voorjaarsnota 2022 en 1ste Berap

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 124

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.1 Financiële ontwikkelingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	24
Portefeuillehouder(s)	Grondzaken

Vraag	Er staat "Deze omzetting geeft een structureel nadeel van 0,90 miljoen euro." Waarom zou dit een nadeel zijn, en niet gewoon op 0 staan? Hoe wordt de eenmalige opbrengst hierin verrekend?

Antwoord:

In de jaarstukken 2021 is onder de subdoelstelling 1.2 Beheer van erfpachtcontracten en indien gewenst het afstoten van gemeentelijke vastgoed/Financiën
het volgende opgenomen:
Tegenover de netto opbrengsten uit de Conversieregeling Erfpachten 2017 en de overige erfpachtconversieregelingen staat een toekomstig structureel nadeel op de erfpachtopbrengsten van 0,090 miljoen euro.
Voor erfpachters bestaat de mogelijkheid om een erfpachtrecht met een jaarlijkse canon te wijzigen in een eeuwigdurend afgekocht erfpachtrecht, een zogenaamde conversie. Voor de gemeente is de afkoopsom een eenmalige opbrengst die deel uitmaakt van de jaarverantwoording. Door de wijziging mist gemeente de jaarlijkse canon. Hiervoor moet de begroting structureel worden aangepast

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 125

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	29
Portefeuillehouder(s)	Personeel en Organisatie

Vraag	Er staat "Dit vraagt om uitbreiding van de personele inzet, om de wachttijden niet op te laten lopen." Waarom niet kiezen voor aanpassen van de werkwijze, en verbeteren van de taalvaardigheid, maar de inzet van nog meer personeel? Kan hier meer inzicht in gegeven worden?

Antwoord:

Uitbreiden van de kennis op de steeds complexer wordende casuïstiek doen we continu. We zijn en blijven kritisch op onze eigen processen, gaan altijd eerst na of we zaken efficiënter kunnen doen en zo houden we onze processen op orde. We hebben inmiddels al veel kennis en ervaring met de steeds complexer wordende casuïstiek, maken gebruik van ons netwerk G4 en andere grote steden om kennis te delen en leren en verbeteren continu.
Wij zien dan ook geen ruimte om méér efficiency in de processen te bereiken dan we nu doen.
Uit een benchmarkonderzoek uit 2021 dat Utrecht, in vergelijking met G8 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Groningen, Almere, Tilburg), de laagste kosten voor Burgerzaken heeft per inwoner en het laagste percentage op personeelskosten. (zie ook vraag 111)
De stad groeit, maar niet evenredig, waardoor de casussen complexer worden en dat vraagt om meer personeel.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 126

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	30
Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ordening

Vraag	Er wordt stellig beweerd dat werken met omgevingsplannen (oa vanwege de software) meer tijd en geld gaat kosten. Waarom wordt dit zo aangenomen? Omgevingswet zou toch juist een verbetering zijn? Hoe lang is dit al bekend, wat heeft het college gedaan om dit te voorkomen?

Antwoord:

Door de Omgevingswet wordt de dienstverlening aan inwoners en bedrijven beter. Het omgevingsplan zorgt er bijvoorbeeld voor dat regels eenduidiger, begrijpelijker en inzichtelijker (bij elkaar op één digitale plek) zijn. Dat betekent voor de gemeente meer werk: we moeten bijvoorbeeld extra werk doen met het maken van toepasbare regels/vragenbomen bij juridische regels en het annoteren van regels (een soort tags meegeven over geo-coördinaten, doelgroep etc zodat de regels goed doorzoekbaar zijn), wat we op dit moment niet hoeven doen. Daarnaast is het omgevingsplan veel breder dan de bestemmingsplan doordat er naast planologische regels ook regels over bijvoorbeeld energie, natuur, archeologie in komen. Dat vraagt om doorlopende integrale afstemming tussen de verschillende regels, thema's en gebieden, wat meer werk is dan losse sets regels over een of enkele onderwerpen naast elkaar.
De Omgevingswet is een veranderingsproces, waarin we bij ieder stapje leren. We delen onze meest recente kennis over de gevolgen van de Omgevingswet periodiek met uw raad via voortgangsbrieven (meest recente: raadsbrief 28 februari 2022) en hebben dit ook aangegeven in de Transitiestrategie Omgevingsplan die uw raad in maart 2021 heeft vastgesteld. Nu we voldoende zicht hebben op de capaciteitsgevolgen voor het omgevingsplan hebben we het knelpunt opgenomen in de voorjaarsnota.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 127

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	Inleiding
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	7
Portefeuillehouder(s)	Jeugd en Jeugdzorg

Vraag	Er wordt gesproken over de financiële onzekerheden op de lange termijn door onzekerheid door landelijke regelgeving. Welk effect hebben de nieuwe plannen voor de Jeugdzorg en de financiering vanuit het Rijk voor het beeld op lange termijn?

Antwoord:

Dat is nog moeilijk te zeggen omdat de nieuwe plannen nog niet definitief zijn en ook nog niet concreet doorgerekend zijn. De eerste berekeningen die gemaakt zijn in het kader van de hervormingsagenda door de commissie van Wijzen hebben we als uitgangspunt gebruikt voor onze eigen prognose. Zie ook de reeks op pagina 21

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 128

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	1.2 Prijsstijgingen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	13
Portefeuillehouder(s)	Ruimtelijke ordening

Vraag	Er wordt gesproken over schaarste van bouwmaterialen. Is er op dit moment al sprake van uitval of uitstel van bouwprojecten in Utrecht als gevolg van markt- en leveringsonzekerheden? Zo ja, welke gevolgen heeft dit voor de bouwambities van Utrecht.

Antwoord:

Bij het MPR 2022 geven wij inzicht in de voortgang van bouwprojecten en specifiek in de voortgang van de projecten met meer dan 250 woningen (aparte bijlage) met eventuele risico's en oorzaken van vertragingen. Uit de bijlage bij het MPR 2022 blijkt dat bij het project Wisselspoor, deelgebied 2 t/m 4 vertraging is opgetreden doordat het in de huidige markt moeilijker is om een beschikbare aannemer te vinden. Bij Merwede fase 1 is aangegeven dat de bouwkosten onder spanning staan en dat dit mogelijk kan leiden tot vertraging. De vertraging bij Wisselspoor heeft effect op het aantal woningen dat wij verwachten dat in 2022 in aanbouw genomen zal worden. Ook dit wordt toegelicht in het MPR 2022.
Vanwege de huidige ontwikkelingen en onzekerheden zullen wij nauwlettend blijven volgen wat het effect is op de bouwambities van Utrecht. Daarvoor maken wij met peildatum 1 juli 2022 een nieuwe analyse die we u in de vorm van de Peilstok als onderdeel van de tweede bestuursrapportage zullen aanbieden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 129

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	31
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Waarom is het niet mogelijk om de stijgende kosten voor reiniging van plasplekken op korte termijn terug te dringen? Welke keuzes bent u voornemens te maken om deze tegenvaller in de toekomst op te vangen?

Antwoord:

Eind 2021 is de aanbesteding afgerond met betrekking tot het specialistisch reinigen en is er een nieuw contract afgesloten. De kosten van het reinigen van plasplekken was onderdeel van deze aanbesteding. Het is niet mogelijk om op korte termijn aanpassingen te doen in dit contract of hiermee te stoppen. Bij een nieuwe aanbesteding kan het kwaliteitsniveau worden verlaagd wat mogelijk lagere kosten tot gevolg heeft. Dit zal echter wel leiden tot (stank)overlast, klachten van bewoners etc.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 130

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	35
Portefeuillehouder(s)	Vastgoed

Vraag	Waarom is er bij de kapitaallasten Hoge Woerd slechts rekening gehouden met het onrendabele deel tot 2021?

Antwoord:

Abusievelijk is er bij de aanvraag in 2011 slechts rekening gehouden met budget voor de kapitaallasten tot en met 2021. Terwijl de kapitaallasten voor 40 jaar vastliggen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 131

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	37
Portefeuillehouder(s)	Personeel en Organisatie

Vraag	Welke besparingen brengen het werken 3.0 met zich mee op lange termijn?

Antwoord:

Voor corona hadden we onvoldoende kantoorruimte. Om de groei van de stad mogelijk te maken voorzien we een verdere groei van ons personeelsbestand. Door werken 3.0, dat inzet op flebibel weken van de medewerkers, is vooralsnog geen uitbreiding van kantoorruimte nodig. Daarmee besparen we dus niet, maar voorkomen we vooral hogere huisvestingslasten.

Raadsvragencyclus Voorjaarsnota 2022 en 1ste Berap

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 132

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.3 Knelpunten en meevallers
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	37
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies); Personeel en Organisatie

Vraag	Wat betekent het dat "de apparaatslasten extra overheadkosten met zich meebrengen"? Wat is het overheadvierkant?

Antwoord:

Met de integrale afweging in 2020 is gekozen voor het werken met een nieuwe overheadsystematiek. De kern van deze systematiek is dat de overhead meebeweegt met de apparaatskosten van de organisatie. Door deze systematiek:

- Zijn we in staat om voor langere tijd optimale ondersteuning te bieden in het realiseren van oplossingen voor onze maatschappelijke opgaven.
- Kunnen we een stapeling van kleine en gedetailleerde overheadvoorstellen bij de Voorjaarsnota voorkomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 133

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.4 Overheveling taken naar gemeenten
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	39
Portefeuillehouder(s)	Maatschappelijke Ondersteuning

Vraag	Welke stappen zijn gezet bij de versterking van de ondersteuning van de wijkteams naar aanleiding van de Toeslagenaffaire? Waaro leidt dat tot een stijging van de kosten?

Antwoord:

De POK (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag)-middelen zijn door het rijk toegekend aan gemeenten om extra in te zetten op de dienstverlening aan kwetsbare inwoners naar aanleiding van de kindertoeslagenaffaire. Zie: Versterking gemeentelijke dienstverlening naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) | VNG . De inzet van de POK-middelen hebben als beoogd
resultaat:

- Meer capaciteit uitvoering gemeentelijke dienstverlening (met name wijkteams)
- Extra ondersteuning voor mensen met complexe problematiek
- Bij meervoudige problematiek betere coördinatie tussen uitvoerders in gemeente
- Versterken van het leervermogen gemeente om de uitvoering continu te verbeteren.

Deze middelen zijn dus vanuit het Rijk die beschikbaar zijn gesteld voor het versterken van de wijkteams naar aanleiding van de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag. In de Voorjaarsnota wordt nu ter besluitvorming voorgelegd deze middelen ook daadwerkelijk beschikbaar te stellen binnen het programma Ondersteuning op maat zodat we de buurtteams kunnen versterken. Hoewel we uiteraard wel ideeën hebben over de inzet bij de Buurtteams, hebben deze nog niet geleid tot concrete inzet in afwachting van het coalitieakkoord en het daadwerkelijk beschikbaar komen van het geld.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 134

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	2.5 Budget neutrale bijsturingsvoorstellen
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	43
Portefeuillehouder(s)	Openbare ruimte

Vraag	Welke gevolgen heeft het stoppen van de subsidie voor het schoonmaken van de openbare ruimte? Wat is hiermee structureel bereikt en welke projecten zullen stoppen?

Antwoord:

Met de Zwerfafvalvergoeding hebben we de afgelopen jaren aanvullende maatregelen op het gebied van zwerfafval uitgevoerd, één en ander zoals verwoord in de Raadsbrief Actieplan Utrecht Schone Stad 2019-2022. Utrecht Schone Stad is met name gericht op bewustwording, gedragsverandering, samenwerking en preventie. De behaalde resultaten zijn te lezen in de Raadsbrief Rapportage Utrecht Schone Stad 2021 . Dit jaar (2022) is het laatste jaar dat we nog financiering ontvangen vanuit de Zwerfafvalvergoeding. Op dit moment wordt gewerkt aan de Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV). Hierin is opgenomen dat producenten en importeurs verantwoordelijk zijn voor de opruimkosten van hun producten, in lijn met de Single Use Plastics richtlijn (SUP-richtlijn). De UPV is, naar het zich laat aanzien, in 2023 nog niet gereed. Het is op dit moment niet duidelijk of en zo ja, welke vergoeding gemeenten in de toekomst vanuit de UPV zullen ontvangen voor het opruimen van zwerfaval. We onderzoeken de mogelijkheden voor het voortzetten van Utrecht Schone Stad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 135

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	54
Portefeuillehouder(s)	Financiën (incl. Inkoop, Belastingen, Control, Subsidies)

Vraag	Hoe groot is de bestemmingsreserve Corona? Welk doel heeft deze reserve en wanneer kan er een beroep op worden gedaan? Wat is de looptijd?

Antwoord:

De reserve is op 3 december 2020 ingesteld [link naar instellingsbesluit] voor de bekostiging van de maatregelenpakketten om de gevolgen van corona zoveel mogelijk te beperken. Daarbij is besloten dat de reserve uiterlijk per 1 januari 2024 wordt opgeheven of zoveel eerder als mogelijk. Per 31 december 2021 is de reserve 20,991 miljoen euro groot. De onttrekking aan de reserve ter dekking van de uitgaven in 2022 voor de maatregelenpakketten wordt bij de Tweede bestuursrapportage aan de raad voorgelegd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 136

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	54
Portefeuillehouder(s)	Sport (incl. sportaccommodaties)

Vraag	Bij sport is nog ruimte in de coronafinanciering. Er is in de eerste maanden beperkt beroep op gedaan en ook uit de tekst lijkt niet naar voren te komen dat er een duidelijk doel is voor deze middelen? Welke besteding voor sport wordt beoogd in 2022?

Antwoord:

Zie de beantwoording van vraag 32

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 137

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	57
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Waaruit blijkt dat er sprake is van een forse vermindering van de schuldenlast, die het gevolg is van de schuldenaanpak van de gemeente Utrecht?

Antwoord:

In Utrecht is de gemiddelde schuldenlast bij de start van een schuldregeling afgenomen van € 44.000 in 2019 naar € 27.000 in 2021. Dat blijkt uit gegevens van de afdeling Werk en Inkomen, die aan uw raad zijn gemeld in de voortgangsrapportage van de Actieagenda Utrechters Schuldenvrij (pagina 11). Het landelijk gemiddelde voor particulieren lag in 2020 rond de € 38.500, zo blijkt uit cijfers van de NVVK (2021 is nog niet beschikbaar).
We willen er eerder bij zijn als inwoners problematische schulden hebben. Een van de indicatoren om te volgen of dat lukt is de gemiddelde schuldenlast bij de start van een schuldregeling. Problematische schulden nemen toe door rente en invorderingskosten, zolang er geen schuldhulp wordt verleend. Een lagere gemiddelde schuldenlast duidt dus op snellere hulp.

Raadsvragencyclus Voorjaarsnota 2022 en 1ste Berap

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 138

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	60
Portefeuillehouder(s)	Openbare orde en veiligheid (burgemeester)

Vraag	Waarom is de effectiviteit van het extra geld voor interventies op overlast en (ondermijnende criminaliteit) moeilijk hard te maken? Wordt dit ook niet bemoeilijkt door de zeer brede categorisering, waar blijkbaar zowel overlast als ondermijnende criminaliteit onder vallen?

Antwoord:

De effectiviteit van de maatregelen is niet goed te meten en hard te maken, vanwege de uitzonderlijke situatie en het gebrek aan vergelijkingsmateriaal. Ook is het niet altijd eenvoudig om te bepalen welke overlast en/of ondermijnende criminaliteit is voorkomen met de extra inzet. Hier is zowel sprake van bij overlast als bij ondermijnende criminaliteit.
Overlast en de aanpak hiervan heeft ook een ander karakter dan ondermijnende criminaliteit en de daarvoor benodigde aanpak, waarbij een lange adem nodig is terwijl dit voor sommige vormen van overlast niet zo hoeft te zijn (bijvoorbeeld direct handhavend optreden bij integrale acties). Als gevolg van de coronamaatregelen nam de druk op de buitenruimte toe en was er meer sprake van bepaalde vormen van overlast. Met de (extra) inzet van communicatiemiddelen (bebording en tekstkarren) in parken en bij demonstraties is de drukte meer in banen geleid en daarmee getracht de overlast te beperken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 139

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	3.4 Maatregelen Corona
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	65
Portefeuillehouder(s)	Werk en Inkomen

Vraag	Hoe kan dat er meer dan € 2 miljoen voor re-integratie "dubbelt" met een ander re-integratiepakket? Wat betekent "dubbelen" in dit geval en waarom is dit niet eerder aan het licht gekomen? Waarom wordt dat geld automatisch gestort in de dekkingsreserve corona?

Antwoord:

In de Programmabegroting 2021 zijn vanwege de coronacrisis vier maatregelpakketten vastgesteld. Nadien heeft het Rijk in de decembercirculaire gemeentefonds 2020 een aanvullend pakket re-integratie van 2,051 miljoen euro beschikbaar gesteld. Dit budget was bedoeld om de dienstverlening op peil te kunnen houden. Op dat moment werd namelijk een grote extra instroom in de bijstand verwacht. Nadien is deze verwachte instroom fors naar beneden bijgesteld. Hierdoor was budget voor maatregelenpakket 3 voldoende en was het extra rijksbudget niet meer nodig voor dienstverlening voor de reguliere bijstand. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 is daarom besloten om het budget van 2,051 miljoen euro toe te voegen aan de bestemmingsreserve maatregelen corona. Op dat moment was er nog wel sprake van een risico dat na de beëindiging van de Tozo-regeling in het najaar van 2021 mogelijk tot een hoge instroom in de bijstand voor ondernemers (BBZ) zou leiden. Daarom is de storting in de reserve toen aan dit risico gekoppeld. Gezien de ontwikkeling van het bijstandsbestand en het geheel aan extra dienstverlening voor ondernemers constateren we in de Voorjaarsnota 2022 inclusief Eerste Bestuursrapportage 2022 dat het budget van 2,051 miljoen euro niet meer gereserveerd hoeft te worden voor dit specifieke risico.
Het budget wordt nu niet ‘automatisch’ gestort; het is op basis van de door de raad vastgestelde Tweede Bestuursrapportage 2021 al eerder in de bestemmingsreserve maatregelen corona gestort.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 140

Fractie	CDA
Documentnaam	Voorjaarsnota en 1ste bestuursrapportage
Verbijzondering	
Extra informatie	
Bladzijde (in pdf)	46
Portefeuillehouder(s)	Mobiliteit

Vraag	Wat betekent het dat de financiering van de Hub XL Papendorp nog een aandachtspunt is? Voor welke gebiedsontwikkelingen in de stad is deze hub relevant of randvoorwaardelijk? In hoeverre ditleiden tot vertraging in de bouwopgave als hubs niet of onvoldoende kunnen worden ontwikkeld?

Antwoord:

De eerste fase van de Mobiliteitshub XL (2000 parkeerplaatsen) wordt deels gefinancierd uit bijdragen van de verschillende gebiedsontwikkelingen in Zuidwest waarvan de bewoners straks gebruik gaan maken van de Mobiliteitshub voor het parkeren op afstand. Het betreft de gebieden: Merwedekanaalzone, Beurskwartier (en Jaarbeurs), Groenewoud en Papendorp. Mede vanwege de hard stijgende bouwkosten zijn de bijdragen uit deze gebieden nog niet voldoende voor volledige dekking van de Mobiliteitshub XL Papendorp. Momenteel loopt een verkenning voor rijksbijdragen in het kader van de versnelling van de woningbouwproductie. Om parkeren op afstand voldoende aantrekkelijk te maken zijn concurrerende parkeertarieven nodig, waardoor de resterende benodigde dekking niet kan worden gevonden in de exploitatie. Er wordt de komende maanden gezocht naar mogelijke oplossingen.
Naast de realisatie van de Mobiliteitshub zelf (het gebouw), zijn er ook aanvullende maatregelen nodig om te zorgen dat het parkeren op afstand goed functioneert. Dat betreft onder andere het realiseren van aantrekkelijke wandel- en fietsverbindingen tussen de HUB, Beurskwartier en Merwedekanaalzone en goede HOV-aansluitingen.
De HUB is randvoorwaardelijk voor Merwedekanaalzone, Beurskwartier, Groenewoud en Papendorp. Voor de juridisch-planologische onderbouwing van de genoemde gebiedsontwikkelingen (de bestemmingsplannen) is het van belang dat we kunnen aantonen dat de HUB wordt gerealiseerd.
Het is gewenst de HUB gereed te hebben bij de oplevering van de eerste woningen (voorzien in 2025). Niet alle woningen worden tegelijkertijd opgeleverd, dus de behoefte aan parkeren op afstand neemt geleidelijk toe. Nog dit jaar wordt u geinformeerd over de stand van zaken van de mobiliteitshub en de consequenties op de binnenstedelijke bouwopgave.
Indien nodig kan parkeren op afstand tijdelijk worden opgelost in bestaande P+R voorzieningen. Dit is echter een suboptimale optie, en past niet bij de afspraken die zijn gemaakt bij de vaststelling van de plannen voor deze gebiedsontwikkelingen in de Raad.

Erratum Voorjaarsnota 2022 en Eerste bestuursrapportage 2022

3.1 Overbesteding strategische en stedelijke inzet ruimte

Pagina 14

1.4 Effect aanpassing interne rekenrente	
Was	**Wordt**
In geval van annuïtaire afschrijvingen, nemen de afschrijvingsbedragen eerst af en daarna toe.	In geval van annuïtaire afschrijvingen, nemen de afschrijvingsbedragen eerst toe en daarna af.

Pagina 50

In de eerste bestuursrapportage in hoofdstuk 3.1 staat een onjuist bedrag concern overhead bij overbesteding strategische en stedelijke inzet ruimte. Het bedrag aan concern overhead eerste bestuursrapportage moet 0 worden i.p.v. -1.006.
Het totaal wijzigt hierdoor ook: overbesteding strategische en stedelijke inzet ruimte wordt -2.908.

Zie onderstaand de juiste tabel

x € 1.000

Omschrijving	2022	i/s
Advies- en uitvoeringscapaciteit wonen (incidenteel)	-550	i
Extra organisatorische basiscapaciteit Gebiedsteams (incidenteel)	-770	i
Strategische stedelijke sturing (incidenteel)	-1.088	i
Versterken integrale blik stedenbouw (incidenteel)	-500	i
Concern overhead eerste bestuursrapportage	0	i
Totaal	**-2.908**	

3.4.3 Pakket 3 Werken, opleiden en begeleiden

Pagina 64-66:

Tabel en toelichting zijn per abuis 2 keer opgenomen.

5.1.3 Duurzaamheid

Pagina 81

Onderstaande toegezegde wijzigingen van de bestaande indicatoren op het gebied van Energietransitie zijn per abuis niet opgenomen.

<table>
<tr><td colspan="2">Programma: Duurzaamheid</td></tr>
<tr><td colspan="2">Effect– en Prestatiedoelstelling (sub)doelstelling:</td></tr>
<tr><td>Was</td><td>Wordt</td></tr>
<tr><td>% minder CO2-reductie uitstoot ten opzichte van 2010</td><td>Aantal afsluitingen van het aardgas</td></tr>
<tr><td colspan="2">Toelichting:
In zowel de beantwoorde motie 2019/108 Meer inzicht in klimaatbeleid als in het recent uitgevoerde raadsaudit Onderzoek Energietransitie is gevraagd om het gemeentelijke energiebeleid inzichtelijker te maken. Het voorstel is daarom om de indicator ‘vermindering van de CO_2-uitstoot in stad’ die structureel één jaar achterloopt op het verantwoordingsjaar te vervangen. Het voorstel is om een indicator voor het aantal afsluitingen van het aardgas op te nemen. Dit sluit aan bij de coalitiedoelstelling om in 2030 40.000 woningen van het aardgas te krijgen. Over de langjarige trend van de CO_2-uitstoot in de stad blijven we zowel in de tekst bij de jaarstukken als in de Voortgangsrapportage Energie in de stad rapporteren.</td></tr>
<tr><td>Was</td><td>Wordt</td></tr>
<tr><td>% opwekking van duurzame energie van totale energieverbruik stad</td><td>Percentage duurzaamheid stadswarmtenet</td></tr>
<tr><td colspan="2">Toelichting:
In zowel de beantwoorde motie 2019/108 ‘Meer inzicht in klimaatbeleid’ als in de recent uitgevoerde raadsaudit Onderzoek Energietransitie is gevraagd om het gemeentelijke energiebeleid inzichtelijker te maken. Het voorstel is daarom om het percentage duurzame energie van het totale energieverbruik in de stad, die structureel één jaar achterloopt op het verantwoordingsjaar, te vervangen. Het voorstel is om deze indicator door het percentage duurzaamheid van het stadswarmtenet te vervangen, zoals ook vastgelegd in de samenwerkingsafspraken met Eneco (zie raadsbrief d.d. 22-12-2021). We zijn met warmtebedrijf Eneco in overleg over de routekaart om tot een duurzaam stadswarmtenet te komen en brengen met deze indicator de voortgang van deze routekaart in beeld.</td></tr>
<tr><td>Was</td><td>Wordt</td></tr>
<tr><td>% zon op dak</td><td>1. GWh/jaar duurzame elektriciteitsopwekking, door pv-installaties op grote daken
2. GWh/jaar duurzame elektriciteitsopwekking, door pv-installaties op kleine daken</td></tr>
<tr><td colspan="2">Toelichting:
De doelstelling van het vorige college 2019-2022 was 20% zon op dak in 2025, inmiddels is deze doelstelling behaald. In 2021 lag er op 24 procent van alle daken zonnepanelen. In de overgenomen Motie 169 'Nieuwe doelstelling voor zon-op-dak' werd gevraagd een voorstel te doen voor een nieuwe doelstelling zon op dak. Een doelstelling die zowel lokaal als regionaal gebruikt kan worden. In de raadsbrief ‘Zon op dak - stand van zaken’ zijn twee nieuwe doelstellingen opgenomen, namelijk:
1. In 2030 wordt er in Utrecht 168 GWh opgewekt via zon op grote daken
2. In 2030 wordt er in Utrecht 120 GWh opgewekt via zon op kleine daken
De doelstelling voor grote daken kan regionaal gehanteerd worden in RES U16 verband, en deze doelstelling was onderdeel van het RES 1.0 bod, zie Raadsvoorstel Regionale Energiestrategie 1.0 (oktober 2021).</td></tr>
</table>

4.1.2. Investeringsprojecten Openbare Ruimte en Groen

Pagina 74

In de tabel Vervangingsinvesteringen is per abuis bij 'vervanging speelobjecten' onder de kolom 'voorgestelde wijzigingen' een foutief bedrag opgenomen. 1.466 moet 0 zijn.

Het bedrag in de kolom 'Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022' van 5.229 in 6.686

Hierdoor wijzigen ook het totaalbedragen in de kolommen 'Voorgestelde wijzigingen' van 1.678 in 3.144 en 'Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022' van 93.085 in 94.551.

Zie onderstaand de juiste tabel

Vervangingsinvesteringen

x € 1.000

Vervangingsinvesteringen	Geautoriseerde uitgaven t/m 2022 conform Programmabegroting 2022	Gereedmeldingen Jaarstukken 2021	Voorgestelde wijzigingen	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2022
Afvalinzameling ondergrondse containers	2.506	n.v.t.	946	3.452
Vervanging verhardingen	14.665	0	-5.340	9.325
Vervanging civiele constructies	11.750	0	1.088	12.838
Vervanging groen	2.130	0	440	2.570
Vervanging openbare verlichting	7.460	0	4.822	12.282
Vervanging verkeersregelinstallaties	960	0	943	1.903
Vervanging speelobjecten	6.686	0	0	6.686
Vervanging beeldende kunst	250	0	245	495
Programma Wervengebied	45.000	0	0	45.000
Totaal	**91.407**	**-**	**3.144**	**94.551**

Pagina 75

De toelichting onder het kopje Speelobjecten kan vervallen.

Bijlagen Subsidiestaat

In onderstaande tabel zijn de subsidiebedragen van het programma Openbare Ruimte en Groen aangepast. Zie voor de juiste bedragen onderstaande tabel

Prestatiedoelstelling	Subsidiedoelstelling	Omschrijving Subsidiedoelstelling	Budget 2023 (nieuw)	Beschikbaar 2023
1.2.1	**Het jaarlijks aantal afgekoppeld of vergroend verhard oppervlak**			
	Groene daken	Voorkomen wateroverlast	700	700
	Watervriendelijk maatschappelijk vastgoed	Watervriendelijk maatschappelijk vastgoed	300	300
			1.000	**1.000**
2.2.1	**Ontwikkelen van een aantrekkelijke groene leefomgeving**			
	Dierenweides	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	46	46
			46	**46**
Totaal			**1.046**	**1.046**